RIJKSUNIVERSITEIT LEIDEN
1 148 763 9
V 7871

BIBLIOTHEEK
A — 2048
Departement van Koloniën.

ALPHABETISGH REGISTER

OP DE NOTULEN DER ZITTINGEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

VAN DE KOLONIE CURAÇAO.

ZITTINGJAAR 1928-1929.

De cijfers duiden de bladzijden der notulen aan.

A.

Administrateur van Financiën. (B. P. P. Schrils, wnd). Delegatie voor de ontwerp-verordening tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten 31; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 31, 32; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45) 32; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 27) 33; delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 64.

Afdeelingen (trekking en samenstelling der —) 4.

Anti War Movement. Circulaire brief van den Heer H. Haverkamp te 's Gravenhage getiteld „Anti War Movement" 24; dit stuk ter Griffie van den Raad gedeponeerd ter kennisneming van de leden 24.

Arbeiders. Mededeeling door den Gouverneur naar aanleiding van 's Raads schrijven van den 8sten Mei 1928, No. 15, dat een arbeider na betaling van de noodige zegels, paspoorten, permitten, passage enz. Curaçao zal komen te staan op plus minus f 15,— en dat de kosten van terugzending niet meer dan f 5,— per hoofd bedragen. 5.

Artsenymengkunst Zie onder verordeningen sub. 6o.

B.

Beaujon (H. J.) lid van den Raad.
Ontslagname van den Heer — als lid van den Raad en naar aanleiding daarvan door den Voorzitter gesprokene 27, 28.

Beaujon (R. J.-Jr.) Benoeming van den Heer — tot lid van den Raad 55.

Begrooting. Zie onder verordeningen sub. 13o, 14o, 26o, 27o,

Belastingen. Zie onder verordeningen sub 3o, 4o, 5o, 7o. 9o, 10o, 15o, 17o.

Bergmann (A. J. H.) arts, oud-Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in Curaçao. Zie onder Verzoekschriften.

Bevolkingsregisters. Zie onder Verordeningen sub. 20o.

C.

Caracasbaai. Gouvernements-depêche dd. 9 Juli 1928, No. 1980 over de Caracasbaai 11; verwezen naar de afdeelingen 12;

Commissie voor de verzoekschriften.
Kiezing van eene — 23.

Commissie van in- en uitgeleide. Benoeming van eene — om den waarnemenden Gouverneur voor zijne eedsaflegging ter vergadering in en uit te geleiden 18; benoeming van eene — om den nieuw benoemden Gouverneur Ir. L. A. Fruytier aan het Raadhuis te ontvangen en weder uitgeleide te doen 45; benoeming van eene — van den Gouverneur bij de opening van de vergadering van den Kol. Raad voor het zittingjaar 1929/1930 72.

Circulatie Bankwezen. Gouvernements-depêche dd. 12 October 1928, No. 2853, houdende toezending van een afschrift van de ministerieele missive dd. 29 Augustus 1928, 2de Afdeeling No. 42/391 over reis- en verblijfkosten van de Heeren Zeilinga en Westerman 26; de depeche en het afschrift ter Griffie gedeponeerd ter inzage van de leden 26.

Curiel (Elias M.) e. a. Zie onder Verzoekschriften.

D.

De Lannoy. (R. S.), lid van den Raad.
Stelt voor aan den Gouverneur een schrijven te richten over het ongerief, dat de handelsstand ondervindt van den ingevoerden maatregel, dat aangebrachte goederen niet worden afgegeven, voordat de geheele lading uit het schip gelost is. De prijs van f 4—, per M3 voor iedere 14 dagen, dat goederen in een gouvernements- bergplaats zijn opgeslagen, wordt, voor wat de eerste 14 dagen betreft, te hoog geacht. 23; verslag van de Commissie voor de verzoekschriften over het verzoekschrift van den Heer A. J. H. Bergman, arts, oud-directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in de kolonie Curaçao, verzoekende het daarheen te willen leiden, dat de Minister van Koloniën in het openbaar zal aantoonen: of dat de met een gevaarlijke macht bekleede Gouverneur gegronde redenen had voor zijn optreden tegenover twee geneeskundigen, of (mocht dit niet kunnen blijken) dat de Minister bereid en in staat is, zulk optreden voortaan te beletten, uitgebracht door — 25; Verkiezing van den Heer — tot lid van den Raad 40; benoeming van den Heer — tot lid van den Raad 55.

Verslag van de commissie van verzoekschriften over het verzoekschrift van de Heeren Elias M. Curiel e. a. protesteerende tegen de wijze, waarop een politie-militair zich vergrepen heeft tegenover den Heer Lorenzo de Windt en verzoekende bij de bevoegde macht die stappen te willen nemen die noodig of nuttig zullen worden geacht om aan de Curaçaosche burgerij te verzekeren die persoonlijke vrijheid, die haar door de wet is toegekend en het schrijven dd. 29 Januari 1929 van den Heer L. de Windt, over een onderhoud met den sergeant-majoor de Jager in zake een door den Heer de Windt bij den Procureur-generaal ingediende klacht tegen een politie-militair uitgebracht door — 48; verslag van de Commissie van verzoekschriften over het verzoekschrift van de Heeren Van Putten en Lis-

UNIV. LEIDEN BIBL.

pier op St. Eustatius, waarin zij te kennen geven geheel onvoldaan te zijn over het tegenwoordige bestuurssysteem op de Bovenwindsche eilanden, speciaal op St. Eustatius en verzoeken dat systeem te veranderen en het weer te maken zooals het vroeger was, uitgebracht door den Heer — 49.

Dertiende maand. Gouvernements-depêche dd. 13 December 1928, No 3556 over 13de maand aan de ambtenaren en gepensionneerden op Curaçao en Aruba 29; verwijzing naar de afdeelingen 30; antwoord van den Raad hierop 31.

Douane. Zie opslag van goederen en bergplaats-huur.

Directeur der Openbare Werken. (Ir. I. Th. van Rosse) Delegatie voor de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen 31; spreekt bij de behandeling van dat ontwerp 33, 34, 35, 37; delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55; spreekt bij de behandeling van dat ontwerp 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71.

Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. (P. I. Henriquez). Delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 65.

Dijk. (Mr. M. van). Zie onder Gouverneur, onder Ondervoorzitter en onder Procureur-generaal.

E.

Electriciteit. Zie onder verordeningen sub. 2o.

Voorstel van den Heer Dr. De la Try Ellis om aan den Gouverneur een schrijven te richten in overweging gevende den detacheeringstermijn van den Heer Ir. E. F. Suringar, die officieel aangewezen is om het Bestuur van Curaçao bij den eersten aanleg van de electriciteitswerken te Willemstad van advies te dienen, te verlengen en mededeelende dat de Raad naar aanleiding van hetgeen ruchtbaar is geworden, als zou de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij uitstel voor zes maanden gevraagd hebben, gaarne zou vernemen of zulks juist is en welke redenen door genoemde Maatschappij voor haar verzoek zijn opgegeven en, indien het gevraagde uitstel is verleend, op welke gronden dit is geschied 50; de Heer Dr. Eskes spreekt naar aanleiding hiervan 50; de Heer Dr. De la Try Ellis spreekt naar aanleiding van hetgeen door den Heer Dr. Eskes is gezegd 50; besluit het door den Heer Dr. De la Try Ellis voorgestelde schrijven tot den Gouverneur te richten 50; antwoord van den Gouverneur hierop 53; besluit den Gouverneur dank te betuigen voor de gedane mededeeling 54.

Ellis (Dr. W. Ch. de la Try) Ondervoorzitter van den Raad. Zie ook Ondervoorzitter.

Spreekt naar aanleiding van het voorstel van den Voorzitter om de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, naar de afdeelingen te verwijzen 29; spreekt naar aanleiding van de rede van den Heer Jossy C. Henriquez over de oeververbinding van de St. Annabaai 30; stelt voor een schrijven te richten aan den Gouverneur in overweging gevende den detacheeringstermijn van den Heer Ir. E. F. Suringar, officieel aangewezen om het Bestuur van Curaçao bij den eersten aanleg van de electriciteitswerken te Willemstad van advies te dienen, te willen verlengen en mededeelende, dat de Raad naar aanleiding van hetgeen ruchtbaar geworden is, als zou de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij uitstel voor zes maanden gevraagd hebben, gaarne zou willen vernemen of zulks juist is en welke redenen door genoemde Maatschappij voor haar verzoek zijn opgegeven en, indien het gevraagde uitstel is verleend, op welke gronden dit is geschied 50; spreekt naar aanleiding van hetgeen de Heer Dr. Eskes naar aanleiding van dit voorstel zegt 50; benoeming van den Heer — tot Ondervoorzitter van den Raad 55.

Eskes (Dr. G. H.) lid van den Raad. Stelt voor om, aangezien het Bestuur onafhankelijk moet zijn van particuliere maatschappijen, het voorstel van den Heer Maduro in dezen zin te wijzigen, dat in plaats van „oorlogsschip" een „patrouillevaartuig" worde gevraagd voor het vervoer van troepen van het eene eiland naar het andere, daar het niet onmogelijk is, dat een oorlogschip op het oogenblik niet beschikbaar is 15; vraagt naar aanleiding van een voorstel van den Heer Jossy C. Henriquez, om aan den Gouverneur een schrijven te richten over de bezwaren ontstaan doordat na het openbreken van straten voor het leggen van buizen of andere leidingen de geulen wel weer worden dichtgemaakt doch in verschillende straten veel aarde en steenen blijven liggen, of het niet eenvoudiger zou zijn, wanneer de Heer Henriquez zich met zijn verzoek tot den betrokken departements-chef wendde 23; spreekt naar aanleiding van het voorstel van den Voorzitter om de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar naar de afdeelingen te verwijzen 28, 29; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen 36, 37; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de troepen aldaar 37, 38; Verkiezing van — tot lid van den Raad 40; spreekt naar aanleiding van het voorstel van den Heer Dr. de La Try Ellis om een schrijven tot den Gouverneur te richten met verzoek den detacheeringstermijn van den Heer Ir. E. F. Suringar te verlengen 50; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55, 56, 57, 58, 59, 66, 67, 68, 69, 70.

F.

Fleschentrekkerij. Zie onder Verordeningen sub. 22o

G.

Gauw (W.) Zie onder Havenmeester.

Geheime zitting. Mededeeling van den Ondervoorzitter, optredende als Voorzitter, dat er een geheime gouvernements-depêche is ingekomen, waarom hij voorstelt om de deuren te sluiten teneinde over te gaan tot het houden eener geheime zitting 17; aldus besloten 17; sluiting deuren ter behandeling notulen van deze zitting 20.

Goud (verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of Koloniaal gemunt zilver) Zie onder Verordeningen sub. 16o.

Gouvernements-plein. Depêche dd. 29 Januari 1929 No. 87, waarbij den Raad met referte aan de zinsnede van het schrijven dd. 11 October 1928, No. 29 van den Kolonialen Raad, handelende over de uit te voeren verfraaiing van het Gouvernements-plein, wordt medegedeeld, dat voor een eenvoudige pleinaanleg een bedrag ad f 18 000,— vereischt wordt, terwijl voor den aanleg volgens de den Raad ter inzage aangeboden teekening een bedrag van f 26 500,— benoodigd zal zijn, zoodat de verfraaiing de uitgave van f 8 500 zal vorderen 44; dit stuk naar de afdeelingen verwezen 44.

Griffier van den Raad. Voorlezing door den — van 1o. de proclamatie van den 30n. Augustus 1928, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt en 2o. de proclamatie van den 31n. Augustus 1928, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt 18.

Gouverneur. Opening door den Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes van de vergadering voor het zittingjaar 1928/1929 1—4; mededeeling van zijn ontslagname 15; de Ondervoorzitter, optredende als Voorzitter wenscht uit aller naam Zijne Excellentie en Mevrouw Brantjes een goede reis en behouden aankomst in het Vaderland toe 15; mededeeling, dat Hare Majesteit de Koningin hem het gevraagde ontslag uit zijn ambt heeft verleend met vergunning om het Bestuur van Curaçao tijdelijk

over te dragen aan den Heer Dr. M. van Dijk, fungeerend Procureur-generaal bij het Hof van Justitie in Curaçao en dankbetuiging voor de samenwerking en het streven om samen met hem den bloei en de welvaart van Curaçao zooveel mogelijk te bevorderen 18; dankbetuiging van den Ondervoorzitter, optredende als Voorzitter, aan den afgetreden Gouverneur voor het schrijven en uiting namens den Kolonialen Raad van de beste wenschen voor het bestendig welzijn van Mr. Brantjes en echtgenoote 18; gouvernements-beschikking dd. 24 Augustus 1928, No. 747, regelende de plechtigheid in verband met de aanvaarding van het bestuur van Curaçao door den Heer Mr. M. van Dijk, op 31 Augustus 1928 18; mededeeling van den Ondervoorzitter, optredende als Voorzitter, dat de vergadering naar aanleiding van evenbedoelde gouvernements-beschikking is bijeengeroepen om den waarnemenden Gouverneur, den Heer Mr. M. van Dijk, in staat te stellen den bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering voorgeschreven eed af te leggen 18; benoeming van eene commissie om den waarnemenden Gouverneur ter vergadering in- en uit te geleiden 18; voorlezing door den Griffier van de proclamatie, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt en van die, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt 18; aflegging van den eed, voorgeschreven bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering, door den waarnemenden Gouverneur 18; woorden door den Ondervoorzitter, optredende als Voorzitter, na de eedsaflegging tot den waarnemenden Gouverneur gericht 18, 19; het door den waarnemenden Gouverneur na de woorden door den Ondervoorzitter naar aanleiding van diens eedsaflegging geuit, gesprokene 19.

——— (Ir. L. A. Fruytier). Mededeeling, dat benoemd is tot Gouverneur van Curaçao - 27; plechtigheden ter gelegenheid van de aankomst van en de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao door den nieuw benoemden Gouverneur. — 42; voorlezing van de akte van benoeming en het proces-verbaal van eedsaflegging van den Gouverneur Ir. L. A. Fruytier 45; rede door den Gouverneur -uitgesproken bij de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao 46;

Zendt in:

1o. ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder verordeningen en Keuren.

2o. machtigingen op hoofdambtenaren om de beraadslagingen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen 31, 51, 55.

3o. depêches en beschikkingen.

— depêche dd. 16 Mei 1928 No. 1481, over inwerkingtreding nieuwe salarisregeling 5;

— depêche dd. 16 Mei 1928 No. 1084, over aan den Reserve-luitenant vlieger J. van Onlangs Jr., nadat hij op Curaçao zal zijn geland, ter hand te stellen bedrag 5;

— depêche dd. 16 Mei 1928 No. 1416, houdende mededeeling, naar aanleiding van 's Raads schrijven dd. 8 Mei 1928, No. 15, dat een arbeider na betaling van de noodige zegels, paspoorten, permitten, passage enz. Curaçao zal komen te staan op plus minus f 15,— en dat de kosten van terugzending niet meer dan f 5,— per hoofd bedragen 5;

— depêche dd. 29 Mei 1928 No. 1580, waarbij, naar aanleiding van het opgemerkte ad. art. 12 in het voorloopig verslag op de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 en het ad. art. 12 bij de memorie van antwoord van Bestuurswege medegedeelde, den Raad wordt bericht, dat het gevraagde rapport van den Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden werd ontvangen en met de bijlage daarvan ter Griffie van den Raad ter kennisneming van de leden is nedergelegd 6;

— depêche dd. 16 Juni 1928, No. 1754, verzoekende goedkeuring voldoening uit onvoorzien uitgaven voor aanschaffing motorbooten 7-8;

— depêche dd. 25 Juni 1928, No. 1823, verzoekende een krediet van f 2 000,— op onvoorzien als bijdrage in de kosten van de vernieuwing van het Methodisten kerkgebouw op St. Eustatius 9;

— depêche dd. 2 Juni 1928 No. 1775, over de telefoon 10;

— depêche dd. 9 Juni 1928, No. 1980 over de Caracasbaai 11;

— depêche dd. 11 Juli 1928 No. 1976, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer Edwin Senior, lid van den Raad, den Gouverneur heeft kennis gegeven van zijn voornemen om met 1 Augustus ontslag te nemen als lid van den Raad en den Raad verzocht wordt zoo mogelijk eenigszins spoedig een voordracht te willen doen ter vervulling van de wegens het ontslag nemen van den Heer Senior te ontstane vacature 13;

— depêche dd. 21 Juli 1928, No. 2094, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ter tegemoetkoming aan den wensch, uitgedrukt in het Voorloopig Verslag op de Ontwerp Curaçaosche begrooting voor 1929 om aan de nieuwe brug over het Waaigat en aan den verkeersweg, die tot die brug toegang geeft, respectievelijk de namen van „Koningin Wilhelminabrug" en „Koningin Wilhelminastraat" te geven, den Minister van Koloniën heeft verzocht te doen weten, of met instemming van Hare Majesteit aan dien wensch tegemoet gekomen kan worden en den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur bericht van den Minister heeft ontvangen dat bij Hare Majesteit geene bedenkingen bestaan tegen eene benoeming als aangegeven van de bedoelde brug en straat 13;

— depêche dd. 31 Juli 1928, No. 2180, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, dat hij aan Hare Majesteit de Koningin ontslag uit zijn ambt heeft aangevraagd 15;

— depêche dd. 4 Augustus 1928, No. 2178, waarbij de Gouverneur den Raad dank betuigt voor het hem toegezonden afschrift der rede, gehouden door den Heer C. N. Winkel in de vergadering van den 24n. Juli 15;

— depêche dd. 11 Augustus 1928, No. 2284, waarbij de Gouverneur den Raad bericht, dat hij, ter voldoening aan 's Raads wensch, het verzoek van 's Raads lid, den Heer S. M. L. Maduro, (dat er een oorlogsbodem hier gestationneerd wordt) telegrafisch ter kennis van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën heeft gebracht, onder mededeeling, dat de Raad zich met dat verzoek vereenigde 16;

— depêche dd. 24 Augustus 1928, No. 2418, waarbij de Gouverneur den Kolonialen Raad mededeelt, dat hare Majesteit de Koningin hem het gevraagde ontslag uit zijn ambt heeft verleend, met vergunning om het Bestuur van Curaçao tijdelijk over te dragen aan den Heer Dr. M. van Dijk, fungeerend Procureur-generaal bij het Hof Justitie en dank betuigt voor de samenwerking en het streven om samen met hem den bloei en de welvaart van Curaçao zooveel mogelijk te bevorderen 18;

— beschikking dd. 24 Augustus 1928, No. 747, regelende de plechtigheid in verband met de aanvaarding van het bestuur van Curaçao door den Heer Mr. M. van Dijk 18;

— depêche dd. 18 September 1928, No. 2585, waarbij wordt aangeboden een nota van toelichting tot het ontwerp voor den bouw van een algemeen magazijn en een werkplaats op de plantage Parera 21, 22, 23;

— gouvernements-depêche dd. 9 October 1928 No. 2737 in antwoord op het schrijven van den Raad dd. 22 September 1928 No. 27 over de bezwaren ontstaan door het openbreken van straten voor het leggen van buizen of andere leidingen enz. 24;

— depêche dd. 12 October 1928, No. 2853, houdende toezending van een afschrift van eene Ministeriele missive over de reis en verblijfkosten van de Heeren Zeilinga en Westermann 26;

— depêche dd. 24 October 1928, No. 2738, houdende mededeeling, dat de aangelegenheid behandeld in 's Raads schrijven dd. 22 September 1928, No. 28 (douane aangelegenheid) de volle aandacht van het Bestuur heeft en getracht zal worden door wijziging van het desbetreffend besluit tegemoet te komen aan de bezwaren van den handelsstand 27;

— depêche dd. 10 November 1928, No. 3152 over eene feestelijke herdenking van de komst vijftig jaar geleden van H. M. Koningin Emma in Nederland 27;

— depêche dd. 28 November 1928, No. 3416, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat bij Koninklijk besluit dd. 27 October 1928, No. 15 benoemd is tot Gouverneur van Curaçao Ir. L. A. Fruytier 27;

— depêche dd. 18 December 1928, No. 3570, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer H. J. Beaujon den Gouverneur heeft kennis gegeven, dat hij zich verplicht ziet ontslag te nemen als lid van den Raad 27, 28;

— depêche dd. 13 December 1928, No. 3556 over 13de maand aan de ambtenaren en gepensionneerden op Curaçao en Aruba 29;

— beschikking van 25 Januari 1929, No. 104, houdende bepaling van de plechtigheden ter gelegenheid van de aankomst van en de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao door den Gouverneur Ir. L. A. Fruytier 42;

— depêche dd. 29 Januari 1929, No. 87, waarbij den Raad met referte aan de zinsnede van het schrijven dd. 11 October 1928, No. 29 van den Kolonialen Raad, handelende over de uit te voeren verfraaiing van het Gouvernements-plein alhier, wordt medegedeeld, dat voor een eenvoudige pleinaanleg een bedrag ad f 18 000,— vereischt wordt, terwijl voor den aanleg volgens de den Raad ter inzage aangeboden teekening een bedrag van f 26 500,— benoodigd zal zijn, zoodat de verfraaiing de uitgave van f 8500,— zal vorderen 44;

— depêche dd. 23 Februari 1929 No. 418, waarbij de ontwerp-keur tot aanvulling en wijziging van de „Algemeene Politie keur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) (27) ingetrokken wordt en den Raad bericht wordt, dat der politie niets bekend is van het aan een bestuurder van een motorrijtuig aanzeggen, dat hij in zijn automobiel 2 searchlights bij de hand moest hebben, zoodat zulks blijkbaar op een misverstand berust 50;

— depêche dd. 13 April 1929 No. 853, houdende, in antwoord op den brief van den Raad dd. 5 Maart 1929, mededeelingen betreffende den detacheeringstermijn van den Electrotechnisch Adviseur Ir. E. F. Suringar en de inwerkingtreding van de nieuwe centrale van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij 53;

— beschikking dd. 1 Mei 1929 No. 477, regelende de plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad op 14 Mei 1929 54;

— depêche dd. 6 Mei 1929 No. 1233, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer S. M. L. Maduro benoemd is tot Lid van den Raad van Bestuur 55;

— depêche dd. 10 Mei 1929 No. 1466, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heeren Ed. S. Lansberg en Dr. W. Ch. de la Try Ellis en R. J. Beaujon Jr., R. S. de Lannoy en Dr. G. H. Eskes benoemd zijn tot onderscheidenlijk voorzitter, ondervoorzitter en leden van den Kolonialen Raad 55;

— depêche dd. 10 Mei 1929 No. 1470, waarbij den Raad wordt bericht, dat de Heer R. J. Beaujon Jr. op den 10den Mei 1929 den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur heeft afgelegd 55;

— depêche dd. 6 Mei 1929 No. 1425, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur de Heeren Administrateur van financiën, Directeur van Openbare Werken, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, Havenmeester en Inspecteur van het Onderwijs gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen 55;

— depêche dd. 10 Mei 1929 No. 1471, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur den Heer Procureur-generaal gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen 55;

— depêche dd. 1 Mei 1929 No. 1360, houdende het verzoek aan den Voorzitter om de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingjaar 1928-1929 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht 72;

H.

Havenmeester. (W. Gauw). Delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 66.

Henriquez. (Jossy C.) lid van den Raad. Stelt voor aan den Gouverneur een schrijven te richten over de bezwaren ontstaan, doordat na het openbreken van straten voor het leggen van buizen of andere leidingen, de geulen wel weer dichtgemaakt worden, doch in verschillende straten veel aarde en steenen blijven liggen 23; antwoordt op een vraag van den Heer Eskes of het niet eenvoudiger zou zijn, wanneer hij zich met zijn verzoek tot den betrokken departements-chef wendde, dat hij van een rechtstreeksch verzoek aan den Gouverneur snellere beslissing verwacht en dat het voor een buitenstaander soms moeilijk is uit te maken bij wien men zich vervoegen moet 23; spreekt naar aanleiding van het voorstel van den Voorzitter om de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst aan de Troepen naar de afdeelingen te verwijzen 29; spreekt over de oeververbinding van de St. Annabaai 30; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen 36, 37; spreekt over optreden van Openbare Werken ten opzichte van huiseigenaren in de Kerkstraat en de Maanstraat en stelt voor aan het Bestuur een brief te richten met het verzoek art. 4 van de woningverordening (P. B. 1909 No. 17, gewijzigd bij P. B. 1920 No. 59) te doen wijzigen als door hem aangegeven 41; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 60, 61, 67, 68, 69, 70.

Henriquez. (P. I.) Zie onder Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

I.

Inspecteur van het Onderwijs. (H. J. A. Schroeder). Delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 64, 67, 68.

K.

Keuren.

1o. tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) (bijzonder rijbewijs).

Indiening (**2**. 1/2) 7; verwijzing naar de afdeelingen 8; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag, (**2**. 3/6); behandeling en aanneming 44.

2o. tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) (snelheid).

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 16 van het zittingjaar 1927-1928).

Memorie van antwoord, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**7**. 1/3); behandeling en aanneming 24.

3o. tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

Indiening (**15**. 1/2) 16; verwijzing naar de afdeelingen 16; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**15**. 3/7).

4o betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven.

Indiening (**17**. 1/2) 15; verwijzing naar de afdeelingen 15; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**17**. 3/6).

5o. tot aanvulling en wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Indiening (**27**. 1/2) 28; verwijzing naar de afdeelingen 28; voorloopig verslag (**27**. 3); intrekking 50.

Koloniale Raad. Opening der vergadering voor het zittingjaar 1928-1929 4.

Verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervuiling der te ontstane vacature wegens het ontslagnemen van den Heer Edwin Senior 13; kennisgeving van de benoeming van den Heer S. A. Senior, tot lid van den Kolonialen Raad en van zijne eedsaflegging 21.

Gouvernements-beschikking dd. 24 Augustus 1928, No. 747, regelende de plechtigheid in verband met de aanvaarding van het bestuur van Curaçao door den Heer Mr. M. van Dijk 18.

Verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling der ontstane vacature wegens het ontslagnemen van den Heer H. J. Beaujon 40;

Verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling der te ontstane vacatures door periodieke aftreding in Mei 1929 van de Heeren R. S. de Lannoy en Dr. G. H. Eskes en van het eventueel vóór den tweeden Dinsdag in Mei 1929 te benoemen nieuw lid in de plaats van den Heer H. J. Beaujon 40.

Plechtigheden ter gelegenheid van de aankomst van en de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao door den nieuwbenoemden Gouverneur Ir. L. A. Fruytier 42.

Regeling der plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad op 14 Mei 1929 54.

Kennisgeving van de benoeming van de Heeren Ed. S. Lansberg en Dr. W. Ch. de la Try Ellis en R. J. Beaujon Jr., R. S. de Lannoy en Dr. G. H. Eskes tot onderscheidenlijk voorzitter, ondervoorzitter en leden van den Kolonialen Raad 55.

Koningin Emma.

Gouvernements-depêche over feestelijke herdenking van de komst vijftig jaren geleden van H. M. Koningin Emma in Nederland 27; antwoord van den Raad hierop 27;

Koningin Wilhelminabrug en straat.

Gouvernements-depêche dd. 21 Juli 1928 No. 2094, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ter tegemoetkoming aan den wensch uitgedrukt in het voorloopig verslag op de ontwerp Curaçaosche begrooting voor 1929, om aan de nieuwe brug over het Waaigat en aan den verkeersweg, die tot die brug toegang geeft, respectievelijk de namen van „Koningin Wilhelminabrug" en „Koningin Wilhelminastraat" te geven, den Minister van Koloniën heeft verzocht te doen weten of met instemming van Hare Majesteit aan dien wensch tegemoet gekomen kan worden en den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur bericht van den Minister heeft ontvangen, dat bij Hare Majesteit geene bedenkingen bestaan tegen eene benoeming als aangegeven van de bedoelde brug en straat 13; deze depêche voor kennisgeving aangenomen 13.

L.

Lansberg. (Ed. S.) Voorzitter van den Raad. Zie onder Voorzitter.

Schrijven van den Heer — , berichtende, dat hij wegens dringende omstandigheden naar Amerika denkt te vertrekken en afscheid nemende van de Heeren Ondervoorzitter en Leden 10; benoeming van den Heer — tot Voorzitter van den Raad 55.

Lispier. (J. G.). Zie onder verzoekschriften.

M.

Maduro (S. M. L.) lid van den Raad. Stelt voor een afschrift van zijn rede, waarin hij het Bestuur in overweging geeft het wel daarheen te leiden, dat er door het Departement van Koloniën een oorlogsbodem hier worde gestationneerd aan den Gouverneur te doen toekomen en Zijne Excellentie te verzoeken den inhoud daarvan telegrafisch ter kennis van den Minister van Koloniën te brengen 15; zegt, naar aanleiding van een voorstel van den Heer Dr. G. H. Eskes, lid van den Raad, om zijn voorstel in dien zin te wijzigen, dat in plaats van een „oorlogsschip" een „patrouillevaartuig" worde gevraagd, een groot oorlogsschip te bedoelen en gaat slechts dan als er geen groot oorlogsschip beschikbaar is, met het voorstel van den Heer Eskes mede 15; spreekt naar aanleiding van het voorstel van den Voorzitter om de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar naar de afdeelingen te verwijzen 29; kennisgeving, dat hij zich voor eenigen tijd naar het buitenland denkt te begeven 54; mededeeling van de benoeming van den Heer — tot lid van den Raad van Bestuur 55.

Methodisten kerkgebouw op St. Eustatius.

Gouvernements-depêche dd. 25 Juni 1928, No. 1823 verzoekende een crediet van f 2 000,— op onvoorzien als bijdrage in de kosten van vernieuwing van het Methodisten kerkgebouw op St. Eustatius 9; verwijzing naar de afdeelingen 9.

Motorbooten. Gouvernements-depêche dd. 16 Juni 1928, No. 1754, over het doen van uitgaven voor aanschaffing van motorbooten op onvoorzien 7 – 8; verwijzing naar de afdeelingen 8; antwoord van den Raad hierop 9.

Motorbooten en vervoer van personen in de haven. Zie onder Keuren.

N.

Nederl. Indische Gas My. Aanbieding door de — van een jaarverslag dier Mij. over 1927 15; het verslag ter Griffie van den Raad ter inzage van de leden neergelegd 15.

Notulen (Goedkeuring en onderteekening van—) 6, 7, 9, 10, 13, 15, 20, 21, 24, 26, 27, 31, 39, 42, 47, 48, 50, 51, 53, 72.

O.

Oeververbinding. Rede van den Heer Jossy C. Henriquez over de — van de St. Annabaai 30; de Heer Dr. De la Try Ellis spreekt hierover 30; besluit een afschrift van het door den Heer Henriquez gesprokene aan den Gouverneur te doen toekomen 30.

Ondervoorzitter

Geeft kennis van ingekomen stukken:

1o. ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder verordeningen en keuren.

2o. depêches en beschikkingen van den Gouverneur. Zie onder Gouverneur.

3o. verzoekschriften. Zie onder verzoekschriften.

4o. andere stukken:

— een schrijven dd 4 Juli 1928 van den Heer Ed. S. Lansberg, voorzitter van den Raad, berichtende, dat hij wegens dringende omstandigheden naar Amerika denkt te vertrekken en afscheid nemende van de Heeren Ondervoorzitter en Leden 10;

— een schrijven dd. 7 Juli 1928 van den Heer Edwin Senior, lid van den Raad, berichtende, dat hij aan den Gouverneur zijn ontslag als lid van den Raad heeft ingezonden 10;

— een schrijven dd. 2 Augustus 1928 van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij alhier, waarbij zij den Raad een jaarverslag dier Maatschappij over het boekjaar 1927 aanbiedt 15;

— een circulaire brief dd. Augustus 1928 van den Heer H. Haverkamp te 's Gravenhage getiteld „Anti War Movement" 21;

— brochure getiteld „West Indische leergang" 26.

Spreekt naar aanleiding van de brieven van den Heer Ed. S. Lansberg, Voorzitter van den Raad, berichtende, dat hij wegens dringende omstandigheden naar Amerika denkt te vertrekken en afscheid nememde van de Heeren Ondervoorzitter en Leden en van den Heer Edwin Senior, lid van den Raad, berichtende, dat hij aan den Gouverneur zijn ontslag als lid van den Raad heeft ingezonden 10; wenscht naar aanleiding van de gouvernements-depêche, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, dat hij aan Hare Majesteit de Koningin ontslag uit zijn ambt heeft aangevraagd, uit aller naam Zijne Excellentie en Mevrouw Brantjes een goede reis en behouden aankomst in het Vaderland toe 15; zegt, dat er een geheime Gouvernements-depêche is ingekomen, waarom hij voorstelt om de deuren te sluiten, teneinde over te gaan tot het houden eener geheime zitting 17; betuigt dank aan den afgetreden Gouverneur voor het schrijven, waarbij medegedeeld wordt, dat Hare Majesteit de Koningin hem het gevraagde ontslag uit zijn ambt heeft verleend met vergunning om het Bestuur van Curaçao tijdelijk over te dragen aan den Heer Dr. M. van Dijk, fungeerend Procureur-generaal bij het Hof van Justitie in Curaçao en dank betuigd wordt voor de samenwerking en het streven om samen met hem den bloei en de welvaart van Curaçao zooveel mogelijk te bevorderen en uit, namens den Kolonialen Raad, de beste wenschen voor het bestendig welzijn van Mr. Brantjes en echtgenoote 18; mededeeling, dat de vergadering naar aanleiding van de gouvernements beschikking regelen de plechtigheid in verband met de aanvaarding van het bestuur van Curaçao door den Heer Mr. M. van Dijk is bijeengeroepen om den waarnemenden Gouverneur in staat te stellen den bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering voorgeschreven eed af te leggen 18; benoemt eene commissie om den waarnemenden Gouverneur ter vergadering in- en uit te geleiden 18; spreekt na de eedsaflegging tot den waarnemenden Gouverneur 18, 19; bedankt de Commissie van in- en uitgeleide 19; spreekt den heer S. A. Senior, lid van den Raad toe naar aanleiding van zijne benoeming 21; onderwerpt aan de goedkeuring der leden een in de afdeelingen ontworpen schrijven aan den Gouverneur in antwoord op de gouvernements-depêche dd. 18 September 1928, No. 2585 24, 25; spreekt naar aanleiding van den terugkeer van den Voorzitter 27; spreekt

bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45) 32; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 27) 32, 33.

Onderwijs. Zie onder verordeningen sub. 1o, 12o.

Oorlogsbodem. Voorstel van den Heer S. M. L. Maduro, lid van den Raad, om een afschrift van zijn rede, waarin hij het Bestuur in overweging geeft het wel daarheen te leiden, dat er door het Departement van Koloniën een oorlogsbodem hier worde gestationneerd aan den Gouverneur te doen toekomen en Zijne Excellentie te verzoeken den inhoud daarvan telegrafisch ter kennis van den Minister van Koloniën te brengen 15; voorstel van den Heer Dr. G. H. Eskes, lid van den Raad, om het voorstel van den Heer Maduro in dezen zin te wijzigen, dat in plaats van „oorlogsschip" een „patrouillevaartuig" worde gevraagd 15; de Heer Maduro zegt een groot oorlogsschip te bedoelen en slechts dan als er geen groot oorlogsschip beschikbaar is, gaat hij met het voorstel van den Heer Eskes mede 15; het voorstel Maduro aangenomen 15; depêche dd. 11 Augustus 1928, No. 2284, waarbij de Gouverneur den Raad bericht, dat hij, ter voldoening aan 's Raads wensch, het verzoek van 's Raads lid, den Heer S. M. L. Maduro telegrafisch ter kennis van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën heeft gebracht, onder mededeeling, dat de Raad zich met dat verzoek vereenigde 16; besluit deze depêche onder dankbetuiging, voor kennisgeving aan te nemen 16.

Opening door den Gouverneur der vergadering voor het zittingsjaar 1928-1929-4.

Openingsrede uitgesproken door den Gouverneur Dr. N. J. L. Brantjes 1-4.

Opium. Zie onder verordeningen sub. 18o.

Opslag van goederen en berplaats-huur.
Rede van den Heer C. N. Winkel over bekendmaking van het Hoofd van Politie, dat geen vergunning meer zal worden verleend om koopmansgoederen, die in gouvernements-bergplaatsen kunnen worden opgeslagen, neer te leggen op den openbaren weg en over bergplaats-huur en voorstel een afschrift van zijn rede te doen toekomen aan het Bestuur met verzoek het door hem geprokene in overweging te willen nemen in de hoop, dat het Bestuur aanleiding zal vinden om de schikking te veranderen 14; het voorstel aangenomen 14; gouvernements-depêche, waarbij de Gouverneur den Raad dank betuigt voor het toegezonden afschrift der rede, gehouden door den Heer C. N. Winkel 15; deze depêche voor kennisgeving aangenomen 15; voorstel van den Heer R. S. de Lannoy om aan den Gouverneur een schrijven te richten over het ongerief, dat de handelsstand ondervindt van den ingevoerden maatregel, dat aangebrachte goederen niet worden afgegeven, voordat de geheele lading uit het schip gelost is. De prijs van f 4,— per M3. voor iedere 14 dagen, dat goederen in een gouvernements-bergplaats zijn opgeslagen, wordt voor wat de eerste 14 dagen betreft, te hoog geacht 23; dit voorstel aangenomen 23; antwoord van den Gouverneur hierop 27.

P.

Parera. Aanbieding van eene nota van toelichting tot het ontwerp voor den bouw van een algemeen magazijn en een werkplaats op de plantage Parera 21, 22, 23; verwijzing naar de afdeelingen 23; antwoord van den Raad op deze depêche 24, 25.

Pensioenen (reglement op het verleenen van —). Zie onder Verordeningen sub. 24o.

Pier op Aruba. Schorsing door den Voorzitter van de vergadering gedurende de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen, ten einde den Heer Ir. I. Th. van Rosse, Directeur der Openbare Werken, gemachtigde van den Gouverneur, in de gelegenheid te stellen aan de leden vertrouwelijke mededeelingen te doen met betrekking tot de totale kosten van den bouw van de nieuwe pier op Aruba 37.

Politie. Opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar. Zie onder Verordeningen sub. 19o.

Politiekeuren. Zie onder Keuren.

Postdienst. Zie onder verordeningen sub. 11o.

Procureur-generaal (Mr. M. van Dijk).
Delegatie voor de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 51; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 51; delegatie voor de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 64.

Putten (J. S. van). Zie onder verzoekschriften.

R.

Rijbewijs (bijzonder). Zie onder Keuren sub. 1o.

Rooimeester. Zie onder verordeningen sub. 8o.

S.

Salarisregeling. Gouvernements depêche houdende mededeeling, dat het Departement van Koloniën den Gouverneur deed seinen: „Nieuwe salarisregeling mag niet in werking gebracht, voordat Kroon beslist heeft omtrent begrooting negen en twintig" 5.

Scheepsverbinding. Gouvernements-depêche, houdende bericht naar aanleiding van het opgemerkte ad. art. 12 in het voorloopig verslag op de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 en het ad. art. 12 bij de memorie van antwoord van bestuurswege medegedeelde, dat het gevraagde rapport van den Gezaghebber van de Bovenwindsche Eilanden werd ontvangen en met de bijlage daarvan ter Griffie van den Raad ter kennisneming van de leden is nedergelegd 6; verwijzing naar de afdeelingen 6.

Schotborgh (J. W. J. van der Linde).
Verkiezing van — tot lid van den Raad 40.

Schrils (B. P. P.). Zie onder Administrateur van Financiën.

Schroeder (H. J. A.). Zie onder Inspecteur van het Onderwijs.

Senior (Edwin), lid van den Raad.
Schrijven van den Heer —, berichtende, dat hij aan den Gouverneur zijn ontslag als lid van den Raad heeft ingezonden 10; gouvernements-depêche dd. 11 Juli 1928 No. 1976, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, dat de Heer — hem kennis heeft gegeven van zijn voornemen om met 1 Augustus a. s. ontslag te nemen als lid van den Raad en verzoekt zoo mogelijk eenigszins spoedig een voordracht te willen doen ter vervulling van de wegens het ontslagnemen van den Heer Senior te ontstane vacature 13; deze depêche voor kennisgeving aangenomen 13.

Senior (S. A.), lid van den Raad.
Verkiezing van — tot lid van Raad 13; kennisgeving van de benoeming van — tot lid van den Raad 21; spreekt naar aanleiding van zijne benoeming 21; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen 35; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 62.

Strafrecht (Wetboek van–). Zie onder verordeningen sub. 23o.

Strafvordering (Wetboek van–). Zie onder verordeningen sub. 22o.

Straten. Voorstel van den Heer Jossy C. Henriquez om aan den Gouverneur een schrijven te richten over de bezwaren ontstaan, doordat na het openbreken van straten voor het leggen van buizen of andere leidingen, de geulen wel weer worden dichtgemaakt, doch in verschillende straten veel aarde en steenen blijven liggen 23; vraag van den Heer Dr. Eskes of het niet eenvoudiger zou zijn wanneer de Heer Henriquez zich met zijn verzoek tot den betrokken departements–chef wendde 23; antwoord van den Heer Henriquez, dat hij van een rechtstreeksch verzoek aan den Gouverneur snellere beslissing verwacht en dat het voor een buitenstaander soms moeilijk is uit te maken bij wien men zich vervoegen moet 23; het voorstel aangenomen 23; antwoord van den Gouverneur hierop 24; dit antwoord voor kennisgeving aangenomen 24.

T.

Telefoon. Schrijven aan den Gouverneur met verzoek maatregelen te willen doen treffen opdat verbetering kome in den dienst der Landstelefoon 7; antwoord van het Bestuur op dit schrijven 10; verwezen naar de afdeelingen 12.

V.

Van Dijk (Mr. M.). Zie onder Gouverneur onder Onder–Voorzitter en onder Procureur–Generaal.

Van Leeuwen (A. P. A.), lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van de ontwerp–verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 62.

Van Rosse (Ir. I. Th.). Zie onder Directeur van Openbare Werken.

Van Onlangs. (J. – Jr.). Depêche van den Gouverneur in overweging gevende hem te machtigen een bedrag van f 2 000,— of zooveel meer als de Raad zal goedvinden te bepalen, ter hand te stellen aan den Heer Van Onlangs, nadat hij op Curaçao zal zijn geland 5; verwijzing dezer depêche naar de afdeelingen 5; antwoord van den Raad hierop 6.

Verdoovende middelen. Zie onder verordeningen sub. 18o.

Verkiezing van leden van den Raad. Zie onder Koloniale Raad.

Verlof bijz. Onderwijs. Zie onder verordeningen sub. 12o.

Verordeningen.

1o. tot wijziging van de verordening van den 6den October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23sten Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53). Indiening (**1**. 1/2) 6; verwijzing naar de afdeelingen 6; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**1**. 3/6); behandeling en aanneming 17.

2o. regelende het verleenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan in Curaçao.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 3 van het zittingjaar 1927–1928).
Nota naar aanleiding van het eindverslag, tweede nota van wijzigingen (**3**. 1/2); behandeling en aanneming 7.

3o. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 7 van het zittingjaar 1927–1928).
Voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag, tweede nota van wijzigingen (**4**. 1/6); behandeling en aanneming 30.

4o. tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45)
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 9 van het zittingjaar 1927–1928).
Voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijziging, eindverslag (**5**. 1/4); behandeling 32; amendement 32; aanneming 32.

5o. tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 10 van het zittingjaar 1927–1928).
Voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag, gewijzigd ontwerp, verslag (**6**. 1/7), mandaat op den Administrateur van financiën 31; behandeling 31, 32; amendementen 32; aanneming 32.

6o. tot wijziging van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsenymingkunst in de kolonie Curaçao.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 11 van het zittingjaar 1927–1928).
Memorie van antwoord, eindverslag (**8**. 1/2); behandeling en aanneming 15.

7o. tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 27).
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 8 van het zittingjaar 1927–1928).
Voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**9**. 1/3); behandeling 32, 33; amendement 32, 33; aanneming 33.

8o. houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis– en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 18 van het zittingjaar 1927–1928).
Voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**10**. 1/4); behandeling en aanneming 47.

9o. tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33).
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 20 van het zittingjaar 1927–1928).
Voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**11**. 1/3).

10o. tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelastingverordening 1906" (P. B. No. 16).
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 6 van het zittingjaar 1927–1928).
Memorie van antwoord, gewijzigd ontwerp (**12**. 1/2).

11o. tot wijziging van de verordening van den 31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6), bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 17 van het zittingjaar 1927–1928).
Memorie van antwoord, eindverslag (**13**. 1/2).

12o. houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen– of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 19 van het zittingjaar 1927–1928).
Voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijziging, eindverslag (**14**. 1/4); behandeling en aanneming 26.

13o. tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief

vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen.
Indiening (**16**. 1/2) 13; verwijzing naar de afdeelingen 13; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**16**. 1/6); mandaat op den Directeur van Openbare Werken; behandeling 33, 37; amendement 36, 37; aanneming 37.

15o. tot wijziging van de verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25), betreffende de heffing van de belasting op veer- en vrachtponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908" (P. B. No. 52).
Indiening (**20**. 1/2) 16; verwijzing naar de afdeelingen 16; voorloopig verslag (**20**. 3).

14o. tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 (uitbereiding politie).
Indiening (**19**. 1/2) 16; verwijzing naar de afdeelingen 16; gewijzigd ontwerp met memorie van toelichting, voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, bijlage, eindverslag (**19**. 3/9); mandaat op den Procureur-generaal 51; behandeling en aanneming 51, 52.

16o. tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver.
Indiening (**21**. 1/2) 20; verwijzing naar de afdeelingen 20; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**21**. 3/5); behandeling en aanneming 44.

17o. tot aanvulling van de „Algemeene verordening I. U. en D. 1908".
Indiening (**22**. 1/2) 26; verwijzing naar de afdeelingen 26; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**22**. 3/5).

18o. houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.
(de vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 5 van het zittingjaar 1927-1928).
Memorie van antwoord nota van wijzigingen, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag, tweede nota van wijzigingen (**23**. 1/5).

19o. tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.
Indiening (**24**. 1/2) 28; voorstel van den Voorzitter het ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen 28; bespreking van dit voorstel 28, 29; besluit het ontwerp in de eerstvolgende vergadering te behandelen 29; behandeling en aanneming 37, 38.

20o. tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.
Indiening (**25**. 1/2) 28; verwijzing naar de afdeelingen 28; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**25**. 3/6).

21o. tot het houden van algemeene volkstellingen.
Indiening (**26**. 1/2) 28; verwijzing naar de afdeelingen 28; voorloopig verslag (**26**. 3).

22o. tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao.
Indiening (**28**. 1/2) 28; verwijzing naar de afdeelingen 28; voorloopig verslag (**28**. 3); behandeling en aanneming 40.

23o. tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao met eene bepaling tot bestrijding van de z. g. flesschentrekkerij.
Indiening (**29**. 1/2) 28; verwijzing naar de afdeelingen 28; voorloopig verslag (**29**. 3); behandeling en aanneming 40.

24o. tot aanvulling van de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen.
Indiening (**30**. 1/2) 28; verwijzing naar de afdeelingen 28; voorloopig verslag (**30**. 3); behandeling en aanneming 47.

25o. tot wijziging en aanvulling van de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).
Indiening (**31**. 1/2) 39; verwijzing naar de afdeelingen 39; voorloopig verslag (**31**. 3).

26o. waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.
Indiening (**32**. 1/10) 50; verwijzing naar de afdeelingen 50; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**32**. 11/14); mandaat op den Administrateur van Financiën, den Directeur van Openbare Werken, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, den Havenmeester, den Inspecteur van het Onderwijs en den Procureur-generaal 55; amendementen 68, 69, 71; behandeling en aanneming 55/71.

27o. tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.
Indiening (**33**. 1/2); verwijzing naar de afdeelingen 51.

Verzoekschriften.

Verzoekschrift gedagteekend Pladjoe B. P. M. 17 Juni 1928, van den Heer A. J. H. Bergmann, arts. oud-Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in Curaçao, verzoekende het daarheen te willen leiden, dat de Minister van Koloniën in het openbaar zal aantoonen: óf dat de met een gevaarlijke macht bekleede Gouverneur gegronde redenen had voor zijn optreden tegenover twee geneeskundigen, zooals bedoeld in het nummer van Zaterdag 11 Februari 1928 van het Nederlandsch Tijdschrift van Geneeskunde, óf (mocht dit niet kunnen blijken) dat de Minister bereid en in staat is, zulk optreden voortaan te beletten 17; besluit deze stukken te stellen in handen van de commissie voor de verzoekschriften 17; kiezing van eene Commissie voor de — 23; verslag van de Commissie over het verzoekschrift van den Heer A. J. H. Bergmann en advies het request ter Griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag 25; de Raad vereenigt zich met de conclusie van de Commissie 25; verzoekschrift van de Heeren J. S. van Putten en J. G. Lispier op St. Eustatius, waarin zij te kennen geven geheel onvoldaan te zijn over het tegenwoordige bestuurssysteem op de Bovenwinsche eilanden, speciaal op St. Eustatius en verzoeken dat systeem te veranderen en het weer te maken zooals het vroeger was 39, 40; de voorzitter meent op de door hem aangegeven gronden, dat ook deze stukken, hoewel zij in het Engelsch zijn gesteld, in behandeling moeten worden genomen 39; besluit deze stukken te stellen in handen van de Commissie van verzoekschriften 40; verzoekschrift van de Heeren Elias M. Curiel e. a., protesteerende tegen de wijze, waarop een politie-militair zich vergrepen heeft tegenover den Heer Lorenzo de Windt en verzoekende bij de bevoegde macht die stappen te willen nemen, die noodig of nuttig zullen worden geacht om aan de Curaçaosche burgerij te verzekeren die persoonlijke vrijheid, die haar door de wet is toegekend 42, 43; schrijven dd. 29 Januari 1929 van den Heer L. de Windt, over een onderhoud met den sergant-majoor De Jager in zake een door den Heer De Windt bij den Procureur-generaal ingediende klacht tegen een politie-militair 43; deze stukken gesteld in handen van de Commissie voor de verzoekschriften 44; verslag van de Commissie van verzoekschriften in zake de stukken — De Windt 48; de Raad vereenigt zich met de conclusie en besluit een schrijven als door de Commissie voorgesteld te richten aan den Gouverneur 48; verslag van de Commissie van verzoekschriften over het verzoekschrift van de Heeren Van Putten en Lispier 49; de Raad vereenigt zich met de conclusie en besluit aan den Gouverneur een schrijven te richten in den geest als door de Commissie aangegeven 49; antwoord van den Gouverneur op dit schrijven 53, 54; besluit den Gouverneur dank te betuigen voor de hierbij gedane mededeelingen 54.

Volkstellingen. Zie onder Verordeningen sub. 21o.

Voorzitter. (Ed. S. Landsberg).
Geeft kennis van ingekomen stukken:
1o. ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder Verordeningen en Keuren.
2o. depêches en beschikkingen van den Gouverneur. Zie onder Gouverneur.
3o. verzoekschriften. Zie onder Verzoekschriften.
4o. andere stukken.
— schrijven dd. 12 Mei 1928 van den Heer R. F. Muskus, waarbij hij den Raad mededeelt, dat hij zich voor eenigen tijd om gezondheidsredenen naar het buitenland zal begeven 2;
— schrijven dd. 14 December 1928 van den Heer H. J. Beaujon, dat hij den Gouverneur heeft gemeld, dat hij zich verplicht ziet ontslag te nemen als lid van den Raad 27;
—een nieuwjaarskaartje van den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz, lid van den Raad 39;
— schrijven dd. 4 Februari 1929 van den Heer Mr. M. van Dijk, Procureur-Generaal, waarbij hij den Raad dank betuigt voor alle medewerking en steun, gedurende zijn interimair Bestuur ondervonden 47;
— schrijven dd. 22 April 1929 van den Heer S. M. L. Maduro, waarbij hij ter kennis van den Raad brengt, dat hij zich voor eenigen tijd naar het buitenland denkt te begeven en van den Voorzitter en Leden van den Kolonialen Raad afscheid neemt 54.
Wenscht den Heer Muskus een goede reis toe 2; verwelkomt het nieuw benoemde lid van den Raad, den Heer C. N. Winkel 4; onderwerpt een schrijven aan den Gouverneur over klachten betreffende den Landsteiefoondienst aan de goedkeuring van de vergadering 7; onderwerpt aan de goedkeuring van de vergadering een antwoord op de Gouvernements-depêche dd. 16 Juni 1928 No. 1754 over aanschaffing van motorbooten op onvoorzien 9; schrijven van den Heer Ed. S. Lansberg, Voorzitter van den Raad, berichtende, dat hij wegens dringende omstandigheden naar Amerika denkt te vertrekken en afscheid nemende van de Heeren Ondervoorzitter en Leden 10; spreekt naar aanleiding van zijn terugkeer in den Raad, den Ondervoorzitter bedankende voor hem toegesproken woorden 27; spreekt naar aanleiding van de ontslagname van den Heer H. J. Beaujon als lid van den Raad 28; spreekt naar aanleiding van zijn voorstel om de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar naar de afdeelingen te verwijzen 29; onderwerpt aan het oordeel van de vergadering een schrijven aan den Gouverneur in antwoord op de gouvernements-depêche van 13 December 1928, No. 3556, over duurtebijslag 31; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen 35, 36, 37; schorsing door den Voorzitter van de vergadering, ten einde den Heer Ir. Van Rosse, Directeur van Openbare Werken, gemachtigde van den Gouverneur, in de gelegenheid te stellen aan de leden vertrouwelijke mededeelingen te doen met betrekking tot de totale kosten van den bouw van de nieuwe pier op Aruba 37; betuigt namens den Raad dank aan den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz, lid van den Raad, voor de toezending van een nieuwjaarskaartje en wenscht den Heer De Veer Abrahamsz wederkeerig een voorspoedig nieuwjaar toe 39; spreekt naar aanleiding van een verzoekschrift van de Heeren J. S. van Putten en J. G. Lispier op St. Eustatuis en vermeent op de door hem aangegeven gronden, dat ook deze stukken, hoewel zij in het Engelsch zijn gesteld, in behandeling moeten worden genomen 39; spreekt bij gelegenheid, dat de Gouverneur Ir. L. A. Fruytier het bestuur over Curaçao aanvaardt 45, 46; wenscht den Heer Maduro een voorspoedige reis en een aangenaam verblijf in het buitenland toe 54, 55; spreekt naar aanleiding van de benoeming van den Heer S. M. L. Maduro tot lid van den Raad van Bestuur 55; benoeming van den Heer Ed. S. Landsberg tot Voorzitter van den Raad 55; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 55, 59, 71; benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur bij de opening van de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1929 — 1930 72; zegt den leden van den Raad, namens den Gouverneur dank voor hetgeen zij in het afgeloopen zittingjaar hebben verricht 72; verklaart, namens den Gouverneur, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittigjaar 1928 – 1929 gesloten.

W.

Westermann. Zie onder Circulatie bankwezen.

West-Indische leergang. Brochure getiteld – 26; dit stuk voor kennisgeving aangenomen en ter Griffie van den Raad gedeponeerd ter inzage van de leden 26.

Winkel (C. N.), lid van den Raad.
Spreekt naar aanleiding van zijn intrede als lid in den Raad; bedankt den Voorzitter voor de tot hem gerichte welkomstwoorden 4; spreekt over bekendmaking van het Hoofd van Politie, dat geen vergunning meer zal worden verleend om koopmansgoederen, die in gouvernements-bergplaatsen kunnen worden opgeslagen, neer te leggen op den openbaren weg en over bergplaats-huur, en doet het voorstel een afschrift van zijn rede te doen toekomen aan het Bestuur met verzoek het door hem gesprokene in overweging te willen nemen in de hoop, dat het Bestuur aanleiding zal vinden om de schikking te veranderen 14; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen 36; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar 37, 38; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 61.

Windt (Lorenzo de). Zie onder Verzoekschriften.

Woningen. De Heer Jossy C. Henriquez spreekt over optreden van Openbare Werken ten opzichte van huiseigenaren in de Kerkstraat en de Maanstraat en stelt voor aan het Bestuur een brief te richten met het verzoek art. 4 van de woningverordening (P. B. 1909 No. 17, gewijzigd bij P. B. 1920 No. 59) te doen wijzigen als door hem aangegeven 41; dit voorstel aangenomen 41.

Z.

Zegelverordening. Zie onder verordeningen sub. 25o.

Zeilinga. Zie onder Circulatie bankwezen.

Zeppenfeldt (B. E. v. d. Veen), lid van den Raad.
Spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen 35, 36; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar 38; spreekt bij de behandeling van de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor 1930 63, 67, 68, 69, 70.

Zilver. (verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver). Zie onder verordeningen sub. 16o.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 1.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 8sten Mei 1928, des morgens te 9 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. M. L. Maduro*, *R. S. de Lannoy*, *R. F. Muskus*, Mr. *G. H. Eskes* en *A. P. A. van Leeuwen*, *C. N. Winkel* en *Jossy C. Henriquez*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungeerend griffier.

ALSMEDE: de heeren *H. J. T. Boomgaart*, ondervoorzitter, *H. Statius Muller* en *C. S. Gorsira JPEz.*, leden van den Raad van Bestuur.

AFWEZIG: de heeren *Edwin Senior*, *H. J. Beaujon* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

Tegen negen uur nemen de aanwezige heeren zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna treedt deze, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem bestemden zetel in en opent de zitting voor het dienstjaar 1928/1929 met de volgende rede:

Mijne Heeren,

Wederom in Uw midden verschijnende om, ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement van Curaçao, Uwe vergadering voor het nieuwe zittingjaar te openen, zij het mij vergund U in de eerste plaats welkom te heeten op deze bijeenkomst en U voorts mijn dank te betuigen voor den door U in het afgeloopen zittingjaar in het belang van dit gebiedsdeel verrichten arbeid.

Ook ditmaal kan ik, tot mijne groote voldoening hier gewagen van een opbloei van het eiland Curaçao, dat in dat opzicht op den voet gevolgd wordt door Aruba. Op de Bovenwinden eischen de veel minder gunstige omstandigheden de voortdurende zorg en aandacht van het Bestuur en ook Bonaire deelde niet in de opleving van Curaçao en Aruba.

De opbrengst der middelen bedroeg in 1927 in totaal f 4 224 906,—. Zij was f 894 560,— hooger dan in 1926 en overschreed de raming met f 1 534 756,—

Het scheepvaartverkeer van het eiland Curaçao was in 1927 belangrijk drukker dan in 1926. Bedroeg het aantal binnengekomen stoomschepen in 1926 reeds 2 914 met een netto-inhoud van 14 922 334 M3, in 1927 was dit aantal 3 728 met een nettoinhoud van 18 933 377 M3, eene vermeerdering dus van 814 stoomschepen en 4 011 043 M3 netto-inhoud. Dat het stoombootverkeer nog steeds toeneemt moge o. a. blijken uit het feit dat in de maand Maart 1928 meer dan 400 stoomschepen Curaçao aandeden en dat op één dag in April jl. niet minder dan 22 stoomschepen werden ingeklaard.

Het aantal touristenbooten, dat Curaçao in 1927 bezocht, bedroeg 11.

Ook de zeilvaart is op Curaçao in 1927 vooruitgegaan. Het aantal aangekomen zeilschepen bedroeg in 1927 1804 met een netto-inhoud van 379 423 M3, tegen 1559 zeilschepen met een netto-inhoud van 303 829 M3 in 1926. Wederom dus eene vermeerdering en wel van 245 zeilschepen en 75. 594 M3 netto inhoud.

De vloot van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij werd gedurende het jaar 1927 uitgebreid met 5 tankschepen. Aan het einde van 1927 bestond haar vloot uit 20 tankschepen (oliestokende stoomschepen) van ongeveer 2 250 ton, 2 motortankschepen van ongeveer 2 400 ton en 2 stoom-tankschepen van ongeveer 1 900 ton. Voorts waren in de vaart 2 stoomschepen van ongeveer 900 ton en 2 lichters, gesleept door sleepbooten. In de maanden Februari en Maart van dit jaar kwamen nog twee tankschepen van het type van 2 250 ton te Curaçao aan en er worden nog 4 van die grootte in 1928 verwacht. Het laadvermogen der vloot bedroeg einde 1927 ongeveer 57 500 ton, tegen 46 500 ton einde 1926. De vervoer-capaciteit per dag, die einde 1926 ongeveer 12 000 ton beliep, was einde 1927 gestegen tot ongeveer 15 700 ton. Voor de maand April 1928 bedroeg de dagelijksche capaciteit ongeveer 16. 800 ton.

Ook de aangevoerde hoeveelheid ruwe olie steeg in het afgeloopen jaar zeer belangrijk en wel van 3 172 990 003 K. G. over 1926 tot 4. 733 479 755 K. G. gedurende 1927, eene stijging van 49%.

De hoeveelheid ruwe olie, gemiddeld per dag verwerkt bedroeg over 1927 10. 890 ton. Gedurende de laatste maanden van het jaar 1927 en eveneens in de eerste maanden van het loopende jaar was de gemiddelde verwerking echter veel grooter en wel omstreeks 15. 000 ton ruwe olie per dag. Zoowel door nieuwbouw als door uitbreiding en wijziging der bestaande installaties, zal de capaciteit gedurende 1928 nog belangrijk worden vergroot.

Een raffinage-installatie voor smeerolie werd in bedrijf gebracht. Diverse afgewerkte smeeroliën worden thans direct op de markt gebracht.

De totale verwerkte hoeveelheid ruwe olie bedroeg 3.973.939.000 K.G. in 1927 tegen 2.673.200.000 K.G. in 1926.

Een groote uitbreiding onderging de opslagruimte voor ruwe olie en producten, die einde 1927 749.995 M3 bedroeg tegen 588.402 M3 einde 1926;ook in 1928 wordt deze uitbreiding voortgezet.

Teneinde tegemoet te komen aan de behoefte aan meer steigers voor het ontladen der tankschepen van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij, werd met den bouw van drie steigers aan het eiland Valentijn begonnen; de eerste hiervan werd gedurende October 1927 in gebruik genomen, de tweede in April 1928.

De stookolie-pijpleiding naar Caracas-baai werd in 1927 voltooid en op 21 Juli in gebruik genomen. Er werden aldaar twee steigers voor Oceaan-tankschepen gebouwd, welke thans beide in bedrijf zijn. Tevens werd in principe tot den bouw van een derden besloten.

Het gemiddelde aantal arbeiders in dienst der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij bedroeg over de jaren 1925,

1926 en 1927 respectievelijk 2363, 3626 en 4339. Einde April 1928 waren er 5100 arbeiders in dienst.

Over het jaar 1927 werd door door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij aan salarissen en arbeidsloonen uitgegeven een bedrag van f 8 366 600,— tegen f 16 516 100,— over 1926. De Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij betaalde over 1927 voor deze beide posten f 2 920 600,— tegen f 2 097 700,— over 1926.

Het Koningin Wilhelmina Droogdok lichtte gedurende het afgeloopenjaar 59 schepen.

De huizenbouw op het eiland Negropont werd in 1927 met kracht voortgezet.

Het aantal bewoners van Negropont bedroeg op 1 Januari 1927 ongeveer 285, tegen 500 op 1 Januari 1928.

Een omvangrijk plan werd uitgewerkt voor den bouw van nieuwe arbeiderskampen, hetwelk vermoedelijk gedeeltelijk in dit jaar, gedeeltelijk in 1929 zal worden uitgevoerd.

Geven de aangehaalde cijfers en vermelde feiten op duidelijke wijze de groote vooruitgang aan van het bedrijf van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij, aan zulke groote ondernemingen kunnen ook tegenslagen ten deel vallen, soms van treurigen aard zelfs, blijkende uit den ramp, welke deze maatschappij kort geleden getroffen heeft door het onheil aan boord van de „Chepita", waarbij verscheidene menschenlevens verloren gingen. De diepe indruk daarvan bij een ieder gewekt, zal niet spoedig uit ons geheugen zijn.

Het bedrijf van den radio-dienst nam in 1927 wederom in omvang toe. Niet alleen de correspondentie met schepen, doch ook het verkeer met de stations Aruba en St. Martin was veel drukker dan in 1926.

Het aantal verzonden en ontvangen telegrammen bedroeg in 1927 onderscheidenlijk 26.991 en 30.257 met 401.556 en 419.197 woorden tegen 16.086 en 17.613 met 183.387 en 205.127 woorden in 1926.

De ook in 1927 voortgezette proefneming met het uitwisselen per kortegolf van proefseinen met Nederland en Oost-Indië, alsmede met schepen, voorzien van kortegolf-proefinstallaties leverde wederom zeer goede resultaten op.

Het aantal daarbij gewisselde woorden bedroeg in 1927 67.818.

Op den 31sten Mei van het afgeloopen jaar viel Curaçao de groote eer te beurt door middel van de kortegolf te worden toegesproken door Hare Majesteit de Koningin en Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana. De groote belangstelling van deze vorstelijke personen in de overzeesche gewesten van Nederland, waarvan deze gebeurtenis andermaal getuigde werd op Curaçao op hoogen prijs gesteld.

De resultaten van den Landstelefoondienst geven in het algemeen reden tot tevredenheid. Op 1 Februari 1927 waren verbonden 326 hoofd- en 39 nevenaansluitingen; op 1 Januari 1928 bedroegen deze getallen respectievelijk 400 en 69. In verband met de gestadige uitbreiding en het in gebruik nemen van een derde tafel zullen nog twee dagtelefonisten moeten worden aangesteld, zoodat in 1929 6 dag- en 2 nachttelefonisten in dienst zullen zijn. De ontvangsten beliepen over 1927 f 61 473,—, waarin begrepen zijn de aanlegkosten van alle aansluitingen, gerestitueerd door de abonnés. Het ligt in de bedoeling de waterkabels in de St. Annabaai, die gedurende 1927 door het noodankeren van stoomschepen 3 maal zijn beschadigd, te verplaatsen en daarvoor in de plaats een zware waterkabel buitengaats aan te brengen.

Gedurende 1927 werd voortgegaan met de systematische verharding en asphalteering van de hoofdstraten in het stadsdistrict. Ook aan de wegen in de buitendistricten werd het mogelijke gedaan. Het verkeer met auto's en trucks echter op deze laatste wegen is dermate toegenomen, dat het wegdek van aangestampte of gewalste gruis gebleken is hiertegen niet bestand te zijn.

Nadat het besluit genomen was, dat de drink- en spoelwater-voorziening volgens het plan van Dr. Ir. J. Versluys zou opgezet worden, werd de heer R. J. Beaujon Jr. in Augustus opgedragen zich voor eenige maanden naar Nederland te begeven, teneinde aldaar, onder leiding van den heer Versluys, zich op de hoogte te stellen van alles wat betrekking had op den aanleg, inbedrijfstelling en beheer der landswaterleiding. Na zich van die opdracht gekweten te hebben keerde de heer Beaujon op Curaçao terug en werd benoemd tot directeur van de Landswatervoorziening.

De werkzaamheden zijn bereids in vollen gang en vorderen bevredigend.

In September 1927 werd een aanvang gemaakt met de voorbereidende werkzaamheden voor den bouw van politiewoningen op Mundo Nobo. Ook deze werkzaamheden zijn flink gevorderd, en gehoopt kan worden, dat binnenkort het eerste blok van zes woningen in gebruik zal kunnen worden genomen

De Commandant der troepen is tijdelijk benoemd tot Commissaris van politie alhier en de uit Nederland aangekomen politie-militairen zijn als buitengewone-agenten van politie werkzaam gesteld. Tot heden gaf naar ik vermeen hun optreden in het publiek slechts reden tot tevredenheid en is eene belangrijke verbetering in den politioneelen toestand in het stadsdistrict van Curaçao aanstonds ingetreden.

In verband met den voorgenomen bouw van een belasting-kantoor op den hoek van de Handelskade en de De Ruyterkade werd een aanvang gemaakt met het sloopen van de drie ter plaatse staande den Lande toebehoorende gebouwen, die, wegens hun bouwvalligen toestand, onbewoonbaar werden verklaard.

Niettegenstaande de in den beginne ondervonden stagnatie werd de brug over het Waaigat, in hoofdzaak bestaande uit een gewapend beton-constructie, in 1927 grootendeels voltooid. De bouw van kademuren in het Waaigat kwam in 1927 voor ongeveer 50 procent gereed. Bij den bouw van den kademuur aan de Handelskade werd veel hinder ondervonden van de hardheid van den bodem. Niettegenstaande dezen tegenspoed gelukte het toch nog in 1927 een niet onbelangrijk aantal dampalen in te heien.

Orde en rust werden in dit gebiedsdeel niet verstoord. Een aanval van een troep vreemde arbeiders op de politie te Cas Chiquito, waarbij een Venezolaan, die een der agenten te lijf ging met een dolk, door genoemden agent doodgeschoten werd, maakte hierop de eenigste uitzondering.

De gezondheidstoestand der bevolking was in het algemeen niet ongunstig te noemen.

De verhouding tusschen de naburige republieken en Curaçao bleef steeds zeer vriendschappelijk.

Beleefdheidsbezoeken van enkele oorlogsschepen van vreemde nationaliteit bleven ook dit jaar niet achterwege.

Wederom hadden wij de voldoening hier het bezoek te ontvangen van een Nederlandschen oorlogsbodem: Hr. Ms. Hertog Hendrik kwam n. l. einde November 1927 in de Curaçaosche wateren en vertrok eerst einde Januari 1928, na aan alle zes de Curaçaosche eilanden een bezoek te hebben gebracht. Het kan zonder vrees voor tegenspraak hier gezegd worden, dat de bezoeken van dezen oorlogsbodem hoogelijk werden gewaardeerd. Bij de Regeering is er op aangedrongen dat deze bezoeken veelvuldig zullen plaats hebben en zoo mogelijk zelfs een schip hier zal worden gestationneerd.

Naar verbetering van het onderwijs, zoowel openbaar als bijzonder wordt steeds gestreefd; wat het openbaar M. U. L. O. betreft met toenemend en bevredigend resultaat.

De economische toestand van het eiland Curaçao gaf wederom reden tot groote tevredenheid.

Deze gunstige toestand was in hoofdzaak te danken aan de omstandigheid, dat er zoowel bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij als bij de Mijn-maatschappij Curaçao volop werkgelegenheid was. De steeds toenemende havenbeweging en het veelvuldig bezoek van touristenbooten met als gevolg vermeerdering van vertier werkten daartoe evenzeer mede.

Ook de resultaten van landbouw en veeteelt waren op enkele uitzonderingen, niet slecht. Het was echter vooral hier, dat de algemeene schaarschte aan werkkrachten gevoeld werd.

De economische toestand op Aruba was in 1927 zeer gunstig; gunstiger nog dan in 1926. De vooruitgang op economisch gebied is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de vestiging aldaar van een tweede petroleummaatschappij, n. l. de Arend Petroleum Maatschappij. Deze maatschappij vestigde zich n. l. in de tweede helft van 1927 op Aruba, aan de Zuidwestkust daarvan in het 1ste district. Scheen het einde 1927 officieel nog niet absoluut vast te staan dat de Lago Oil & Transport Co. aan haar bedrijf een raffinaderij zoude verbinden, dat de Arend Petroleum Maatschappij op Aruba raffineeren zal, was bij den aanvang van 1928 reeds een uitgemaakte zaak. Met den bouw van olietanks,

een ijzeren pier en andere werken, was reeds een aanvang gemaakt. Voorloopig zullen 34 tanks met een gezamenlijke capaciteit van 1.768.000 barrels gebouwd worden beoosten Druif. De raffinaderij (trumble plant) zal worden opgericht ten Oosten van Punta Braboe en zal een vermogen hebben tot het verwerken van 15.000 barrels ruwe olie per dag. Bij Druif wordt een steiger geconstrueerd; op ongeveer 1 K. M. afstand van Punta Braboe worden woonhuizen voor de ambtenaren en employés opgetrokken. Voor de uitvoering van de voorbereidende werkzaamheden zijn al ongeveer 1000 man geëmployeerd.

Op 16 November van het jaar 1927 werd de Sint Nicolaasbaai voor groote schepen opengesteld en het geheele bedrijf van de Lago Oil & Transport Co. werd sedert naar die baai overgebracht. Het depotschip in de Druifbaai werd opgeheven. Sinds geschiedt de aanvoer en uitvoer van ruwe olie in de St. Nicolaasbaai. Een betonnen pier, in 1926 nog in aanbouw, werd in Februari 1927 voltooid. In dat jaar werden aan genoemde baai nog drie tanks gebouwd, die elk 80.000 barrels ruwe olie kunnen inhouden; deze drie tanks geven samen met de in 1925 gebouwde drie tanks gelegenheid tot berging van 465.000 barrels of 62.000 ton ruwe olie. Verder werden twee tanks voor het vergaren van stookolie gebouwd, met een gezamenlijke capaciteit van 65.000 barrels. Het lag aanvankelijk in de bedoeling van de maatschappij om in het jaar 1927 een 17tal gebouwen aan de baai op te trekken. In verband echter met de mogelijkheid dat ter plaatse een raffinaderij zoude worden opgericht, werd van het bouwen dier huizen afgezien. Evenwel werd in het loopend jaar een aanvang gemaakt met het bouwen van 5 woonhuizen en een kantoorgebouw. Het plan bestaat om een sleephelling te construeeren ten Westen van den bestaanden pier. Aan de Oostzijde hiervan zal een tweede pier gemaakt worden. De vaargeul in de St. Nicolaasbaai werd tot een diepte van 32 voet bij gemiddeld laag water uitgediept. Uitgebaggerd werd er in het jaar 1927 ongeveer 280.000 kubieke yards specie (ruim 210.000 M3). Ter plaatse waar de tweede pier gebouwd moet worden, is 20.000 kubieke yards (ruim 15 000 M3) specie uitgehaald en waar de sleephelling moet komen, 50.000 kubieke yards (ruim 37.500 M3) en wel tot een diepte van 14 voet bij gemiddeld laag water. Vier gouvernements-gebouwen aan de baai (bestemd tot woningen van den gouvernements-geneeskundige in het 4de district, den loods van de St. Nicolaasbaai, den kommies der belastingen en tot politiewacht) welke de maatschappij voor rekening van het Gouvernement bouwde, kwamen in het afgeloopen jaar gereed en werden ook in gebruik genomen. Er werd in het jaar 1927 door deze maatschappij in het geheel voor wederuitvoer ingevoerd 2.080.490.295 K. G. ruwe olie. De invoer geschiedde door middel van 1010 kleinere tankbooten met een gezamenlijken netto inhoud van 3.182.722 M3; de wederuitvoer door 180 grootere booten met een netto-inhoud van 2.329.341 M3. De vloot van de maatschappij, voor het aanbrengen van ruwe olie uit Maracaibo, werd in 1927 met 6 tankbooten uitgebreid. Voornemens tot verdere uitbreiding bestaan.

Bij gouvernements-beschikking dd. 24 October 1927 No. 917 werd aan de Lago Oil & Transport Co. Ltd. voor een tijdvak, eindigende op den 15n. Mei 2000, tegen betaling van een pacht van f 6000,— per jaar, in erfpacht uitgegeven een nieuw stuk domeingrond, groot pl. m. 314 H. A., aansluitende op een deel van de Noordgrens der in erfpacht bezeten gronden van genoemde maatschappij met het oog op het voorgenomen raffinaderijbedrijf van de maatschappij.

Door de vestiging der tweede petroleumonderneming op Aruba kwam te meer gelegenheid voor de arbeiders van dat eiland om op hun geboorteplaats zelf aan den broode te komen. Tal van hen werden door de Arend Petroleum Maatschappij geëmployeerd. Meerderen, die voor dien op Curaçao werkzaam waren, hetzij bij de Petroleum Maatschappij, hetzij bij de Mijnmaatschappij; keerden dan ook naar Aruba terug waar zij dadelijk bij de Arend Petroleum Maatschappij werk bekwamen. Het gebrek aan ambachtslieden, vooral timmerlieden, was nog veel grooter dan in 1926. Vanwege de groote vraag lieten zij zich goed betalen. De arbeidsloonen zijn in het jaar 1927 weder zeer de hoogte ingegaan. Niet alleen wordt een hoog arbeidsloon geëischt, maar ook wordt per dag minder werk gepraesteerd dan voorheen.

Door de vestiging van de tweede petroleum maatschappij op Aruba, werd de woningnood daar, te voren reeds groot, veel grooter. Deze omstandigheid werd door vele huiseigenaren uitgebuit om de huurprijzen op te drijven. Niet weinigen schromen zich niet de prijzen in eens en ook bij herhaling met 100% en meer te verhoogen. Deze omstandigheden zullen er vermoedelijk toe leiden, dat het Bestuur noodgedrongen het bouwen van ambtenaarswoningen op Aruba ter hand zal moeten nemen. Het verbazend opvoeren van de huishuurprijzen had tengevolge, dat menig huurder er toe overging een eigen huis te bouwen. De aanvragen om gouvernementsgrond in de Oranjestad in eigendom tot dat einde, waren talrijk. Op heel enkele uitzonderingen na, werd gunstig op die aanvragen beschikt. Ook voor speculatie zijn meerdere gebouwen opgetrokken. Eveneens zijn in het 4de district meerdere huizen verrezen.

Mede door de omstandigheid, dat den landbouwers in het jaar 1927 een goede maisoogst ten deel gevallen is, is de economische toestand der bevolking in 1927 gunstig te noemen. Niet alleen gelukte de maisoogst volkomen, maar er werd zelfs een kleine naoogst verkregen. De oogst van andere producten was niet zóó goed. Ook de maisoogst 1927/1928 beloofde in den aanvang van 1928, goed te zullen zijn. Het is alleen jammer, dat niet veel geplant is geworden. Er is nu zooveel geld onder de arbeidende bevolking, dat om planten weinig gegeven wordt. Ook voor de veehouders was 1927 een goed jaar.

Handel en scheepvaart — wat deze laatste betreft de stoomvaart vooral — zijn beide in 1927 vooruit gegaan. In dat jaar werden 684 stoomschepen en 35 zeilschepen meer ingeklaard dan in 1926. Ook de in- en uitvoer overtroffen die van 1926 aanmerkelijk. Van de stoomschepen, die Aruba aandeden, waren verreweg de meeste tankbooten, die hetzij ruwe olie aanbrachten, hetzij die olie weder weghaalden. De overige stoomschepen liepen Aruba aan voor passagiersvervoer, of brachten zij lading — in de meeste gevallen materialen voor de twee aldaar gevestigde petroleum maatschappijen aan. Sedert December 1927 wordt er een geregelde wekelijksche vaart onderhouden tusschen Curaçao en Aruba door een der stoomschepen van de stoomvaart maatschappijen Red D Line. Zoowel passagiers als lading worden door dat stoomschip vervoerd. Het vervoer van zand naar Curaçao was in 1927 minder dan 1926, doch gelukkig konden de zeilschepen op Aruba tehuis behoorende, steeds rekenen op een volle lading koopmanschappen van Curaçao naar dat eiland. Ook vervoeren zij vele pasagiers, in den regel werklieden heen en terug.

In het afgeloopen jaar zond de firma Karel Croes en Co. op Aruba een schoener naar Cuba tot het afhalen van zich aldaar bevindende onvermogende Curaçaosche arbeiders, welke eventueel naar hun geboorteplaats zouden wenschen terug te keeren. De schoener keerde echter naar Aruba terug zonder een enkel man te hebben overgebracht.

Op gouvernements kosten zijn in 1927 geen arbeiders van Cuba naar Aruba overgebracht

Op Bonaire was in 1927 de regenval beter dan in 1926. Over het algemeen was de economische toestand in het laatste jaar niet bepaald ongunstig te noemen. De oogst van kleine mais, peul- en rankvruchten (plantseizoen 1926/1927) was tamelijk goed. De oogst van dividivi-peulen en aloëhars was belangrijk meer dan in 1926. Scheepvaart en visscherij waren normaal. De doorvoerhandel, voornamelijk die van sterken drank, was levendiger dan in 1926, doch minder dan in 1925. De uitvoer van zout bleef verre beneden dien van 1926. Hier was het weer gebrek aan arbeidskrachten, dat de verscheping van dit product ongunstig beinvloedde. Ook de uitvoer van stroohoeden, van mest en van klein vee ging achteruit. De uitvoer van houtskolen daarentegen was veel meer dan in 1926. Vele arbeiders vonden evenals in vorige jaren een bestaan bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en bij de phosphaat mijnen op Santa Barbara.

Hoewel de economische toestand van St. Martin in 1927, evenals het vorige jaar te wenschen heeft overgelaten, mocht in het afgeloopen jaar toch een ommekeer ten goede worden waargenomen, toe te schrijven aan de werkgelegenheden op Curaçao en Aruba. Deze arbeidsvelden nemen meer en meer de plaats in van Sto. Domingo. Ofschoon de trek naar laatstgenoemd land ook in 1927 is blijven aanhouden, gingen de menschen in veel mindere mate daarheen als voorheen. Men geeft thans vrij algemeen de voorkeur aan Curaçao en Aruba als arbeidsveld omdat de werkgelegenheid daar constanter is. De uit deze gunstige omstandigheid voortvloeiende financieele voordeelen komen St. Martin meer ten goede. Op St. Domingo kan men

slechts gedurende de periode van de suikerriet-oogst werk krijgen; daarna moeten de arbeiders huiswaarts keeren om te wachten tot het volgende oogstseizoen. Bovendien heeft de loonstandaard aldaar in de laatste jaren al te wenschen overgelaten. Het moet worden toegejuicht, dat de Nederlandsche Bovenwinders op Nederlandsch grondgebied blijven. De faciliteiten van geldverzending en verzending van levensbehoeften voor de achtergebleven betrekkingen zijn grooter. Voor de slechte invloeden in Sto. Domingo zijn de arbeiders nu gevrijwaard. Aan postwissels werd in 1927 van Curaçao en Aruba naar dit eiland overgemaakt een bedrag van f 17 000,— tegen ruim f 11 500,— in 1926. Dit geeft echter geen zuiver beeld van den door achtergebleven betrekkingen genoten geldelijken steun, omdat het grootste gedeelte van de remises of in gesloten brieven, pakketten en kisten, of door persoonlijke tusschenkomst wordt overgemaakt.

De weinige achtergebleven arbeidskrachten vonden, evenals in vorige jaren, bij de zoutindustrie werk bij het vergaren en verschepen van zout.

Voor St. Eustatius is de economische toestand als achteruitgaande te beschouwen. Geen gereede markt mocht gevonden worden voor de weinige voortbrengselen, als bataten en yams. Dat de inwoners meer dan ooit den druk der armoede gevoeld hebben blijkt wel uit het feit, dat diefstal van grondprovisiën, schapen en geiten in 1927 herhaaldelijk voorkwam. De emigratie van arbeiders naar Curaçao bleef op kleine schaal aanhouden, doch het wil voorkomen, alsof dit eiland er weinig baat bij vond. Vele Statiaansche jonge mannen keerden na een kort verblijf op Curaçao naar hun eiland terug omdat zij ongeschikt bleken tot geregelden arbeid.

De algemeene economische toestand op Saba werd gedurende 1927 niet slechter. De geldelijke steun van in den vreemde en ook op Curaçao werkende Sabanen bleef steeds toevloeien. Tal van jongelieden hebben op Curaçao op de tankbooten van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij een plaats kunnen krijgen; ook aan den wal aldaar zijn verscheidene werkzaam. Ook in 1927 hadden de Sabakantwerken een ruim debiet.

Thans rest mij nog een kort verslag van den handel van het eiland Curaçao.

In 1927 is ingevoerd voor een waarde van f 135 097 969,— tegen f 104 015 652,— in 1926, dus voor een meerdere waarde van f 31 082 317,—.

De invoer uit het Moederland bedroeg in 1927 f 8 632 743,— tegen f 8 272 447,— in 1926, dus een vermeerdering van f 360 296,—.

Het hoogere cijfer van den invoer is in hoofdzaak te danken aan den vermeerderden invoer van bewerkt ijzer, gemaakte kleeren, ruwe olie, schoenen, sigaretten, verfwaren.

In 1927 is uitgevoerd voor een waarde van f 134 127 096,— tegen f 95 068 955,— in 1926, dus eene vermeerdering van f 39 058 141.

De uitvoer naar het Moederland bedroeg in 1927 f 1 711 063,— tegen f 204 387,— in 1926, dus eene vermeerdering van f 1 506 676,—.

Het hoogere cijfer van den uitvoer is in hoofdzaak ontstaan door den vermeerderden uitvoer van dieselolie, gasolie, gasoline machine-olie, residu, ruwe olie, smeerolie, phosphorzure kalk en asphalt.

De doorvoer ging in het jaar 1927 achteruit. In dat jaar bedroeg deze n.l. 137.083 ton tegen 145.343 ton in 1926; eene vermindering dus van 8.260 ton.

Vooral aan cement, ijzerwaren en meel (tarwe- rogge- en mais-) werd minder doorgevoerd dan in 1926.

Vele ontwerpen en daaronder de belangrijke belasting ontwerpen zijn nog bij Uwen Raad aanhangig, eene herziening der politiekeur kan niet uitblijven, eene suppletoire begrooting voor 1928 o.a. noodig om nog dit jaar te kunnen voorzien in de meest dringende eischen die de veranderde omstandigheden van Aruba stellen zal eerlang Uw Raad bereiken; de eerste schreden zijn pas gezet op den weg van het nader overleg met betrekking tot het politievraagstuk.

Veel arbeid zal dus in het nieuwe zittingjaar van Uwe Leden worden gevergd.

Wees er van overtuigd dat van de zijde van het Bestuur het mogelijke zal worden gedaan om U dien arbeid aangenaam en licht te maken.

Met een ernstig beroep op Uw aller zoo noodige en steeds op hoogen prijs gestelde medewerking en met de bede, dat Gods onmisbare zegen op onzen gemeenschappelijken arbeid voor de welvaart van Curaçao en het welzijn zijner bevolking moge rusten, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1928-1929 geopend.

Na het uitspreken dezer openingsrede verlaat de Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan, terwijl ook de heeren Ondervoorzitter en leden van den Raad van Bestuur zich verwijderen.

Na de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, spreekt de *Voorzitter* het nieuw benoemd lid, den heer C. N. Winkel als volgt toe:

„Ik heet het nieuw benoemd lid, den heer C. N. Winkel, die heden voor het eerst in dezen Raad zitting neemt, namens den Raad, welkom in ons midden en wensch hem geluk met de hem ten deel gevallen onderscheiding.

Veel wordt in de tegenwoordige omstandigheden van den Raad gevorderd, veel tijd en inspanning moeten de leden ten offer brengen voor de richtige vervulling van de taak, die zij vrijwillig op zich genomen hebben.

Ik houd mij overtuigd, dat gij, Mijnheer Winkel, die de benoeming hebt aangenomen, uwe beste krachten met toewijding en energie zult aanwenden aan de behartiging van de aan U toevertrouwde belangen van dit gebiedsdeel.

Op eene aangename samenwerking onzerzijds kunt U staat maken."

Hierop antwoordt de heer Winkel het volgende:

„Mijnheer de Voorzitter,

Ik betuig mijn hartgrondigen dank aan Hare Majesteit de Koningin voor mijne benoeming tot lid van dit college, aan Zijne Excellentie den Gouverneur voor de voordracht, en aan de leden van dezen Raad voor de op mij gevallen keuze. Ik acht mij vereerd door deze onderscheiding en aangemoedigd om mijn zware taak te aanvaarden. De plicht, die op mij rust, zal ik naar mijn best weten en in overeenstemming met mijn geweten vervullen en met hart en ziel stel ik mijne zwakke krachten beschikbaar, om met U mede te werken in het belang van dit gebiedsdeel. Ons streven is moeilijk, wij hebben immers maar één doel, n. l. de belangen van Curaçao te behartigen. Alleen deze belangen moeten wij voor oogen houden, en daar dit dikwijls anderen teleurstelt, en wij onze drijfveeren verkeerd beoordeeld zien, is onze taak voorwaar moeilijk.

De Almachtige schenke mij kracht om mij naar behooren aan deze taak te wijden.

Mijnheer de Voorzitter. Ontvang mijn hartelijken dank voor Uwe woorden en wees ervan verzekerd, dat ik ze op hoogen prijs stel. Ik heb gezegd."

Hierna wordt op voorstel van den *Voorzitter* overgegaan tot het trekken der Afdeelingen, waarvan het resultaat is, dat de eerste afdeeling bestaat uit de heeren S. M. L. Maduro, Mr. G. H. Eskes, A. P. A. van Leeuwen, Jossy C. Henriquez, H. J. Beaujon en Edwin Senior en de tweede afdeeling uit de heeren: B. E. van der Veen Zeppenfeldt, R. S. de Lannoy, R. F. Muskus, C. N. Winkel en E. S. C. de Veer Abrahamsz. welke afdeelingen, volgens de bepaling van het Reglement van Orde, onderscheidenlijk zullen worden gepresideerd door de heeren Voorzitter en Ondervoorzitter.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 2.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 22sten Mei 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez*, *C. N. Winkel* en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *H. J. Beaujon*, Mr. *G. H. Eskes*, *R. F. Muskus* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, leden, de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vergaderingen van den 7den en den 8sten Mei d. j. nog niet in druk zijn verschenen, zoodat zij hedenavond niet aan de goedkeuring van de leden kunnen worden onderworpen.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:
1o. brief, dd. 12 Mei 1928 van den heer R. F. Muskus, waarbij hij den Raad mededeeling doet, dat hij zich voor eenigen tijd om gezondheidsredenen naar het buitenland zal begeven en de hoop uitspreekt bij zijn terugkomst allen in den besten welstand aan te treffen.

Naar aanleiding hiervan wenscht de *Voorzitter* den heer Muskus een goede reis toe en hoopt, dat hij spoedig herstel moge vinden.

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 16 Mei 1928, No. 1481, luidende:
„Bij de openbare behandeling der Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 op 7 Mei jl. deelde de heer waarnemend Administrateur van financiën, als gemachtigde van het Bestuur, ter Uwer vergadering aanwezig, U namens mij op een verzoek van den heer Senior betreffende de invoering der nieuwe salarissen mede, dat het in de bedoeling van het Bestuur lag om de nieuwe salarisregeling met 1 Juli d.j. te laten ingaan, indien zulks mogelijk was, in verband met eene vooraf noodzakelijke wijziging der onderwijs wetgeving en eene vooraf wenschelijke herziening der salarissen, die door de Kroon geregeld worden.
Tot die toezegging meende ik gerechtigd te zijn, omdat: a. artikel 38 van het Regeeringsreglement de regeling der bezoldigingen, voor zoover niet aan de Kroon voorbehouden of bij algemeene verordeningen geschied, opdraagt aan den Gouverneur; b. het crediet ter bestrijding der kosten aan eene verhooging der salarissen voor het loopende dienstjaar 1928 verbonden, reeds sub artikel 133 der Wet tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 „Duurtebijslagen of gelden ter bekostiging van eene algemeeneherziening der bezoldigingen voor de landsdienaren", door de Tweede Kamer der Staten-Generaal was aangenomen en het te voorzien was, dat vóór 1 Juli a. s. niet alleen door de Eerste Kamer der Staten-Generaal deze gelden eveneens zouden zijn gevoteerd, maar ook het wetsontwerp wet zoude zijn geworden.
Op 10 Mei jl. heeft inderdaad laatstgenoemd College de Curaçaosche begrooting voor 1928 bereids aangenomen.
Ik acht mij gehouden Uw Raad onder deze omstandigheden niet onkundig te mogen laten van het feit, dat het Departement van Koloniën mij 15 dezer deed seinen: „Nieuwe salarisregeling mag niet in werking gebracht voordat Kroon beslist heeft omtrent begrooting negenentwintig".
Deze depêche wordt voor kennisgeving aangenomen.

3o. eene gouvernements-depêche, dd. 16 Mei 1928, No. 1084, luidende:
„Naar ik mag aannemen is het ook aan Uwen Raad bekend, dat de Reserve-luitenant vlieger J. van Onlangs Jr. voornemens is nog dit jaar van Nederland naar Suriname en Curaçao een vliegtocht te ondernemen.
Ter verwezenlijking van de onderneming, die de belangstelling heeft van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, is geldelijke steun noodig.
Waar Suriname voor dit doel beschikbaar stelde drie duizend gulden, verminderd met de bijdragen van particulieren, zoude ik aan Uwen Raad in overweging willen geven mij te machtigen een bedrag van Tweeduizend gulden of zooveel meer als Uw Raad zal kunnen goedvinden te bepalen (te betalen uit 's Lands kas op het artikel voor onvoorziene uitgaven) ter hand te stellen aan den heer Van Onlangs, nadat hij op Curaçao zal zijn geland.
Waar mij telegrafisch verzocht werd te seinen op welken geldelijken steun van Curaçao mag worden gerekend, houde Uw Raad mij de vrijheid ten goede, wanneer ik om eene spoedige beantwoording van dit schrijven meen te mogen vragen.
De kosten verbonden aan de gereedmaking van een landingsterrein vertrouw ik, dat door het door mij benoemde comité zullen worden gedragen."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt deze depêche naar de afdeelingen verwezen.

4o. eene gouvernements-depêche, dd. 16 Mei 1928, No. 1416, luidende:
„Naar aanleiding van het in Uw schrijven, dd. 8 Mei 1928, No. 15 vervatte verzoek om mededeeling van de kosten, verbonden aan overtocht en transport der „peones", heb ik de eer aan Uwen Raad mede te deelen, dat volgens mij in Februari jl. door den heer Directeur van Openbare Werken verstrekte gegevens een arbeider na betaling van de noodige zegels, paspoorten, permitten, passage enz. Curaçao zal komen te staan op plus minus f. 15.— en dat de kosten van terugzending niet meer dan f. 5.— per hoofd bedragen."

Deze depêche wordt voor kennisgeving aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, verklaart de *Voorzitter* de vergadering gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 3.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 29sten Mei 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *S. M. L. Maduro, R. S.de Lannoy, Jossy C. Henriquez, A. P. A. van Leeuwen, C. N. Winkel* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior, H. J. Beaujon, R. F. Muskus*, Mr. *G. H. Eskes* en *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 8sten Mei 1928 (No. 1).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 29 Mei 1928, No. 1573, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 6den October 1906 (P. B. 1907 No.5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23sten Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53).

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 29 Mei 1928, No. 1580, luidende:

„Naar aanleiding van het opgemerkte ad art. 12 in het voorloopig verslag op de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, en het ad art. 12 bij de memorie van antwoord van Bestuurswege medegedeelde, heb ik de eer den Kolonialen Raad te berichten, dat het gevraagde rapport van den Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden heden morgen door mij werd ontvangen en met de bijlage daarvan door mij ter Griffie van Uwen Raad ter kennisneming van de leden is nedergelegd."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten het ontwerp sub 1o. en de depêche sub 2o. vermeld naar de afdeelingen te verzenden.

Vervolgens onderwerpt de *Voorzitter* aan de goedkeuring van de vergadering een ontwerp-schrijven als antwoord op de gouvernements-depêche, dd. 16 Mei 1928, No. 1084, luidende:

„De ontvangst erkennende van het schrijven van den 16n Mei d j., No. 1084 heeft de Koloniale Raad op Curaçao de eer Uwer Excellentie mede te deelen, dat het den Raad aangenaam is te vernemen, dat dit eiland een bezoek van den Hollandschen vliegenier Van Onlangs zal ontvangen en dat de Raad gaarne zijne toestemming geeft tot het ter hand stellen van f. 2 000,— aan genoemden reserve-luitenant na diens aankomst alhier, te verrekenen uit den post onvoorziene uitgaven."

Nadat de leden zich hiermede hebben vereenigd, wordt dit schrijven, zooals ontworpen, vastgesteld.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, verklaart de *Voorzitter* de vergadering gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 4.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Maandag, den 18den Juni 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Edwin Senior*, *R. S. de Lannoy*, *C. N. Winkel*, Mr. *G. H. Eskes*, *Jossy C. Henriquez*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.
AFWEZIG: de heeren *S. M. L. Maduro*, *H. J. Beaujon*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, en *R. F. Muskus*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 7den Mei 1928 (No. 24 zittingjaar 1927–1928) den 22sten en den 29sten Mei 1928 (No. 2 en 3 zittingjaar 1928–1929).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

In behandeling komt nu de ontwerp-verordening regelende het verleenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao.

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden achtereenvolgens artikelen 1 en 2 zooals gewijzigd bij Nota's van wijzigingen, artikel 3, artikelen 4, tot en met 14 zooals gewijzigd bij Nota's van wijzigingen, artikel 15, artikelen 16 en 17 zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, artikel 18, artikel 19 zooals gewijzigd bij Nota's van wijzigingen, artikel 20 (nieuw), zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, artikel 21 (oud art. 20) en artikel 22, ingevoegd bij Nota van wijzigingen, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna zegt de *Voorzitter*, dat, naar aanleiding van de vele klachten over de Landstelefoon, in de Afdeelingen van den Raad een schrijven aan den Gouverneur is ontworpen, hetwelk hij aan de goedkeuring van de vergadering onderwerpt.
Dit schrijven luidt als volgt:
„Steeds toenemende klachten zijn oorzaak, dat de Koloniale Raad de vrijheid neemt zich tot Uwe Excellentie te wenden in zake de Landstelefoon.
Werd de hoop gekoesterd, dat de behandeling dezer aangelegenheid in de schriftelijke gedachtenwisseling betreffende het ontwerp der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 in den gang van zaken bij dit onderdeel van overheidszorg verbetering zou brengen, verandering ten goede is niet waar te nemen: de gevallen van het hooren van andere gesprekken, van verkeerde aansluitingen, van het vruchteloos bellen, van het verflauwen van het geluid gedurende een gesprek, zijn nu meer dan ooit.
Waar in de memorie van toelichting op het ontwerp der verordening tot aanvulling van de verordening van den 20sten Juni 1924 (P. B. 1924 No. 30), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1925 (gedrukte stukken zittingjaar 1924—1925—21) het Bestuur verklaarde, dat in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1926 een krediet was aangevraagd voor den aanleg van een telefoonnet op Curaçao, aangezien het noodzakelijk gebleken was om na het vervallen van de telefoonconcessie in het begin van 1927 het bedrijf van gouvernementswege te exploiteeren, ten einde „een alleszins behoorlijke en bedrijfszekere telefoondienst te verkrijgen, waardoor het verkeer en de handel, de openbare veiligheid en orde in hooge mate gediend zullen zijn" en waar de Gemachtigde van het Bestuur in de vergadering van den Raad van den 2n. Juni 1925 (notulen 1925–1926 No. 2) mededeelde, dat „het niet in de bedoeling van het Bestuur (lag) om met de exploitatie van de telefoon winst te behalen, doch wel om een zoo goed en goedkoop mogelijken dienst te verkrijgen", moge de Raad Uwe Excellentie berichten, dat de landstelefoon tot dusverre niet aan de opgewekte verwachtingen heeft beantwoord.
De Raad moge er daarom ernstig bij Uwe Excellentie op aandringen maatregelen te willen doen treffen, opdat ten deze spoedig belangrijke verbetering intrede."
Waar de leden zich met dit schrijven vereenigen, wordt het, zooals ontworpen, vastgesteld.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:
1o. eene gouvernements-depêche, dd. 12 Juni 1928, No. 1218, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) (No. 3);

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 16 Juni 1928, No. 1754, luidende:
„Binnen zeer korten tijd hoop ik aan Uwen Raad te kunnen doen toekomen eene aanvraag voor suppletoire credieten voor het jaar 1928, vergezeld van de noodige toelichting.
In afwachting daarvan, met het oog op het spoedeischende van het geval, vraag ik echter Uwen Raad reeds thans goedkeuring van de navolgende uitgaven te voldoen uit den post: Onvoorzien.
Hedenochtend bracht de heer Directeur van Openbare Werken, zoo juist van Maracaibo teruggekeerd, mij verslag uit van zijn dienstreis daarheen, die ten doel had aldaar in verband met de heerschende economische depressie zich op de hoogte te stellen van het bootenmateriaal voor onzen dienst noodig, dat vermoedelijk tegen matigen prijs verkrijgbaar zoude zijn.
De resultaten waren zeer bevredigend en uit de diverse hem aangeboden motorbooten heeft hij tot 28 dezer het optierecht gekregen op: twee sleepbooten, een loodsboot en een boot voor de politie (ter vervanging van de afgekeurde politieboot, die na veertienjarig gebruik dezer dagen moet worden afgekeurd).

Bij den loodsdienst bestaat bovendien groote behoefte aan vier loodsvletten.

In verband met het bovenstaande verzoek ik aan Uwen Raad mij de navolgende credieten te willen verleenen:

voor een loodsboot voor de Caracasbaai	f 12 000,—
voor een sleepboot voor de St. Annabaai	f 18 000,—
voor een sleepboot voor de Paardenbaai	f 12 000,—
voor vier motorvletten voor den loodsdienst	f 18 000,—
Totaal	f 60 000,—

De vletten voor den loodsdienst worden in Nederland besteld.

De overige vaartuigen kunnen wij ons thans aanschaffen voor belangrijk lageren prijs dan eene aanschaffing in Nederland met zich brengt.

In de geraamde bedragen, die door den heer Directeur van Openbare Werken aan den voorzichtigen kant zijn genomen, zijn alle kosten van transport, verbouwing enz. inbegrepen.

Alle booten en motoren zijn door den heer Directeur van Openbare Werken, geassisteerd door den expert Veltman, persoonlijk gekeurd.

Ook in het crediet voor de motorvletten zijn de hooge vrachtkosten van Nederland naar Curaçao begrepen.

Ik vertrouw, dat Uw Raad geen bezwaar zal maken mij de gevraagde credieten toe te staan, daar het ruim vloeien der middelen Curaçao in staat stelt de kosten van het aangevraagde uit de gewone inkomsten als onvoorzien te voldoen.

Over het eerste kwartaal toch was de opbrengst der middelen f 1 142 024,— bij eene geraamde opbrengst van f 899 400,—, eenvoordeelig verschil opleveren de van f 232 624,—, waarbij bovendien niet uit het oog moet worden verloren, dat *onder de geraamde opbrengst* begrepen was een bedrag van *f 50 000,— uit leening* te verkrijgen gelden, zoodat, waar niet geleend werd, het voordeelig verschil feitelijk nog f 50 000,— hooger is.

De heer Directeur van Openbare Werken is ter beschikking van Uwen Raad, ten einde U, als door mij daartoe afgevaardigd, alle mogelijke verdere inlichtingen te verstrekken.

Ik mag aannemen, dat met het oog op de urgentie der beslissing, Uw Raad het mij niet euvel zal duiden, wanneer ik mij de vrijheid veroorloof Uwen Raad te verzoeken, mij 's Raads meening spoedig kenbaar te willen maken."

Op voorstel van den *Voorzitter* worden de sub 1o. bedoelde ontwerp-keur en de sub 2o. bedoelde gouvernements-depêche naar de afdeelingen verwezen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 5.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 26sten Juni 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, *R. S. de Lannoy*, *C. N. Winkel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. M. L. Maduro*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.
AFWEZIG: de heeren *Edwin Senior*, *H. J. Beaujon*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *R. F. Muskus*, leden, de twee laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 18den Juni 1928 (No. 4).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* onderwerpt hierna aan de goedkeuring van de vergadering een door de Afdeelingen, als antwoord op de gouvernements-depêche, dd. 16 Juni 1928 No. 1754, ontworpen schrijven aan den Gouverneur, luidende:

„De omstandigheid, dat de Heer Ir. Van Rosse, Directeur van Openbare Werken op 's Raads vergadering van den 18n. Juni j.l. tegenwoordig was en zich bereid verklaarde onmiddellijk in de afdeelingen de noodige inlichtingen te geven, maakte het mogelijk de aangelegenheid, waarover Uwe Excellentie's schrijven van den 16n. Juni 1928 No. 1754 handelt, spoedig in bespreking te nemen.

Waar genoemde Hoofdambtenaar de wenschelijkheid aantoonde van het door het Gouvernement verkrijgen van de beschikking over: een sleepboot voor de Paardenbaai op Aruba om de daar in- en uitvarende schoeners behulpzaam te zijn, een hulp, welke deze soms zóó bepaald noodig hebben, dat reeds meermalen van Curacao uit te dien einde sleepbooten naar Aruba zijn gestuurd; een sleepboot voor de St. Annabaai op Curacao, waar de loodsbooten voor dit doel te licht zijn; een loodsmotorboot voor de Caracasbaai, in welke baai tot nu toe door de Curacaosche Petroleum Industrie Maatschappij voorzien is in de behoefte aan een loodsboot, doch de zorg waarvoor wel op het Gouvernement rust, waar dit ook loodsgelden eischt en ten slotte over 4 motorvletten met het oog op de groote uitbreiding van den dienst in de haven en de gewenschte invoering van het ploegenstelsel bij de bediening der loodsbooten, waarvan beteekenende vermindering van de beschadiging verwacht kan worden, terwijl dan buitendien tegemoet gekomen zal kunnen worden aan den eisch, dat de booten op gezette tijden op het droge gehaald worden om nagekeken te worden en eventueel gerepareerd en den wensch, dat er bij plotseling defect raken van een boot over een reserve zal kunnen worden beschikt en er geen stagnatie in den dienst zal behoeven te ontstaan; waar genoemde Hoofdambtenaar de verzekering gaf, dat de in Maracaibo te verkrijgen booten even goed zullen werken als nieuwe booten, welker toekomstige levensduur gemiddeld op twaalf jaar gesteld kan worden, welke wetenschap hij door eigen bezichtiging en opneming ter plaatse in gezelschap van zijn expert verkregen had en waar het den leden van den Raad, speciaal hun, die veel met de scheepvaart in aanraking komen en van de havenbeweging op de hoogte zijn, bekend is, dat gemelde booten voor de aangegeven doeleinden bepaald noodig zijn, heeft de Koloniale Raad de eer Uwe Excellentie te berichten, dat hij U gaarne de aangevraagde kredieten verleent, te voldoen uit den post: „Onvoorzien".

Aangeteekend wordt nog even, dat, terwijl in de in aanhef dezes vermelde depêche, in de derde alinea vermeld wordt, dat de Directeur van Openbare Werken het optierecht verkregen had over: twee sleepbooten, een loodsboot en een boot voor de politie, over deze laatste verder niet gerept wordt."

Waar de leden zich met dit schrijven vereenigen, wordt het, zooals ontworpen, vastgesteld.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van het volgende ingekomen stuk, n. l.:
eene gouvernements-depêche, dd. 25 Juni 1928, No 1823, luidende:

„The Chairman en General Superintendent van het Westleyaansche Kerkgenootschap te St. Kitts heeft zich tot mij gewend met het verzoek om hulp tot het doen van noodzakelijke herstellingen aan het Methodisten kerkgebouw te St. Eustatius.

Naar aanleiding hiervan schreef mij de wnd. Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden, dat hij zich persoonlijk vergewist heeft van den zeer bouwvalligen toestand, waarin genoemd kerkgebouw zich bevindt, waardoor het voor de kerkgangers gevaar oplevert, wanneer het in dezen toestand blijft, zoodat naar zijne meening eene spoedige algeheele vernieuwing van het kerkgebouw noodzakelijk is.

De totale kosten zullen bedragen £ 500, —. Het Missionary Committee der Wesleyan Mission te Londen deed eene gift van £ 150.—. De gemeente op St. Eustatius heeft £ 111,— in kas, terwijl men op zich heeft genomen plaatselijk eene som van £ 200,— bijeen te brengen, zoodat, wanneer het Gouvernement f 2000,— bijdraagt, over het geld voor de vernieuwing benoodigd, zal kunnen worden beschikt.

In verband met het bovenstaande verzoek ik aan Uwen Raad mij een crediet van f 2 000,— te willen verleenen, te brengen op „Onvoorzien" als bijdrage in de kosten van de vernieuwing van meergenoemd kerkgebouw.

Waar de bewoners van St. Eustatius van ouds ten zeerste aan hunne kerk gehecht zijn en daarvoor steeds bijzonder veel over hebben, moet de nood thans wel zeer hoog gestegen zijn. Anders was zeker niet bij het Gouvernement om steun gevraagd.

Het verzoek van den Chairman en General Superintendent voornoemd, mede onderteekend door den Methodisten predikant van St. Eustatius, benevens het schrijven van den Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden, op deze zaak betrekking hebbende, worden ter griffie van Uwen Raad ter inzage van de leden nedergelegd."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze gouvernements-depêche naar de afdeelingen te verwijzen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 6.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 10den Juli 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *C. N. Winkel*, Dr. *G. H. Eskes*, *Jossy C. Henriquez*, *S. M. L. Maduro*, *R. S. de Lannoy* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *H. J Beaujon*, leden, de vier eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 26sten Juni 1928 (No. 5).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet hierna mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een schrijven, dd. 4 Juli 1928 van den heer Ed. S. Lansberg, voorzitter van den Raad, luidende:

„Hierbij heb ik de eer U te berichten, dat ik wegens dringende omstandigheden vermoedelijk Zondag a. s. naar Amerika denk te vertrekken.

Langs dezen weg neem ik van de Heeren Ondervoorzitter en Leden van den Kolonialen Raad een hartelijk afscheid en hoop hen bij mijn terugkeer over ongeveer 4 maanden in den besten welstand aan te zullen treffen."

2o. een schrijven, dd. 7 Juli 1928 van den heer Edwin Senior, Lid van den Raad, luidende:

„Edel Achtbare Heeren!

Ik veroorloof mij de vrijheid U mede te deelen, dat met het oog op mijn vertrek naar het buitenland voor onbepaalden tijd en op het feit dat ik zoodoende voor een langen termijn niet in de gelegenheid zal zijn in Uwen Raad zitting te nemen, ik gemeend heb aan Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao mijn ontslag als Lid van Uw College, met ingang van 1 Augustus 1928 in te zenden.

Nadat ik 23 jaren lang het voorrecht heb mogen hebben, deel van den Kolonialen Raad uit te maken en als zoodanig met U mijne krachten te wijden aan de behartiging der belangen van mijn dierbaar geboorteland, is het zeker niet zonder leedwezen dat ik het besluit heb moeten nemen uit dat College te treden, gevolg gevende aan mijne overtuiging dat zulks voor den goeden gang van zaken wenschelijk is, en dat door het plaats maken voor een nieuwe kracht, een ongestoorde functionneering zal worden bevorderd, die Curacao ten goede zal komen.

De aangename samenwerking en de voorlichting, die ik van U, mijne geachte mede-leden, heb mogen ondervinden, zullen mij steeds als een dankbare herinnering bijblijven.

Ik eindig met den innigen wensch voor den bloei en de welvaart van Curaçao, zoomede voor het persoonlijk welzijn van ieder mijner geachte mede-leden, mij tevens in Uw aller welwillende vriendschap aanbevelende."

Naar aanleiding van deze twee brieven zegt de *Voorzitter* het volgende:

„Mijne Heeren. De dringende omstandigheden, waar onze hooggeachte voorzitter het hier over heeft, zijn ons allen bekend. Wij hopen, dat de reis het gewenschte resultaat zal opleveren, dat de afwezigheid van onzen president van korten duur zal zijn en wij hem spoedig in ons midden mogen terugzien om met den ijver en de opgewektheid welke wij van hem gewend zijn, zijne taak te aanvaarden.

Gedurende zijne afwezigheid rust op mij de plicht hem hier te vervangen. Ik doe bij voorbaat een beroep op Uwe medewerking en op Uw aller welwillendheid bij eventueele tekortkomingen mijnerzijds.

In den Heer Edwin Senior verliest de Koloniale Raad een verdienstelijk en voortreffelijk lid, een man met innemende manieren en hoofsche vormen, iemand met wien het een waar genoegen en leerrijk tevens was van gedachte te wisselen. Dienen de motieven te worden geeerbiedigd, die hem gebracht hebben tot het besluit zijn ontslag in te dienen, te betreuren is het, dat hij niet langer deel zal kunnen nemen aan het behandelen en onderzoeken van ontwerpen en voorstellen, dat zijn stem niet meer zal worden gehoord bij beraadslagingen over openbare zaken en Curaçaosche belangen, voornamelijk voor wat aangaat aangelegenheden betreffende de haven en de scheepvaart, op welk gebied hij een erkend en gezaghebbend deskundige was, wiens raad en voorlichting steeds gaarne werden gezocht.

Ik twijfel er niet aan of allen, die de eer gehad hebben met hem samen te werken, zullen de aangenaamste herinneringen aan hun gewezen mede-lid Senior behouden."

3o. eene gouvernements-depêche, dd. 2 Juni 1928, No. 1775, luidende:

„In antwoord op Uw schrijven, dd. 19 Juni 1928, No. 17, heb ik de eer Uwen Raad het volgende te berichten. Bij de indienststelling van de lands telefoon zijn de telefonisten van het oude particuliere bedrijf overgenomen. Verschillende gebruiken, die vroeger bij een kleiner aantal aansluitingen en waarop bij een particuliere exploitatie geen aanmerkingen werden gemaakt, bleken nu bij de Gouvernements exploitatie wel hinderlijk te zijn.

Dezer dagen zijn nog eens verscherpte maatregelen genomen om te verzekeren, dat door het personeel streng de hand zal worden gehouden aan de reglementaire voorschriften. De medewerking van de abonnés door hunnerzijdsche inachtneming der voorschriften wordt ingeroepen.

Van de telefonisten zal geeischt worden geheel volgens de voorschriften te bedienen.

Vertrouwd mag worden, dat deze maatregelen bij wederzijdsche samenwerking de gewenschte belangrijke verbetering zullen geven."

4o. eene gouvernements-depêche, dd. 9 Juni 1928, No. 1980, luidende:

„Waar meermalen in de pers onjuiste stukjes voorkomen betreffende domeinland aan de Caracasbaai, door het Bestuur in erfpacht gegeven aan de C. P. I. M., die niet kunnen nalaten stemming te verwekken tegen genoemde maatschappij en het Bestuur van Curaçao, (zoo heeft de Union eens gelanceerd, dat de erfpachtscanon slechts f 1 000,— in het jaar, in plaats van, zooals, meen ik, vrij algemeen bekend, f 1 000,— per maand, zoude bedragen, „nog minder dan men voor een behoorlijke woning moet betalen"), meen ik goed te doen aan Uwen Raad een duidelijk overzicht van den toestand te geven.

Aan de Caracasbaai bevond en bevindt zich een stuk domeingrond.

Op dien domeingrond bevinden zich het oude fort Beekenburg en diverse gebouwen, loodsen en landingsplaatsen. Een en ander vormde in zijn geheel de quarantaineinrichting aan de Caracasbaai.

Dit terrein was uit den aard zijner bestemming niet voor het publiek toegankelijk.

Slechts met uitdrukkelijke toestemming van den gezondheidsdienst werd en wordt daarop iemand toegelaten.

Dit moge blijken uit het volgende:

Onder de voorgangers van den tegenwoordigen Gouverneur was een bezoek aan het Quarantaine-station een *gunst*, die het *Bestuur* — na raadpleging van den stadsgeneesheer — bij uitzondering verleende.

Het verleenen van deze *gunst* is naderhand overgedragen aan den stadsgeneesheer, die, zooals Dr. Ferguson het deed, met het verleenen van permitten uiterst spaarzaam was, waardoor de instelling behield het karakter van quarantaine-station, waar men zoo eens een keer kwam zonder aanspraak te maken om er geregeld te komen, zooals het geval is met een plaats van publieke vermakelijkheden.

In zijn schrijven aan den Gouverneur, dd. 2 November 1923 No. 558, waaraan het bovenstaande is ontleend, constateert de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst nog eens uitdrukkelijk, dat het nimmer een *recht* is geweest, dat het publiek op deze gouvernementeele instelling van internationale orde had en dat het ook nimmer een *plicht* van den openbaren gezondheidsdienst is geweest om permitten tot het bezoeken der quarantaine-inrichting af te geven.

Schromelijke willekeur bij het afgeven en vooral bij het weigeren der benoodigde permitten door den toenmaligen Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst begaan, gaven het Bestuur aanleiding in te dienen bij den Kolonialen Raad een ontwerp tot aanvulling der Gezondheidsverordening (zie stukken Kolonialen Raad zittingjaar 1923-1924-18).

Blijkens de Memorie van Toelichting lag het in de bedoeling van het Bestuur om in quarantaine-vrijen tijd de terreinen aan de Caracasbaai op ruimere schaal toegankelijk te stellen.

Blijkens het hierover door de Afdeelingen van den Kolonialen Raad op 17 December 1923 uitgebracht Voorloopig Verslag, was men in de Afdeelingen nagenoeg algemeen van oordeel, dat de bestaande bepalingen omtrent het beheer van de quarantaine-inrichting behoorden te worden gehandhaafd.

Bij schrijven van 8 December 1924 No. 3023 aan den Kolonialen Raad werd daarop het betrekkelijk ontwerp door het Bestuur ingetrokken.

De aloude toestand bleef dus gehandhaafd.

Niet alleen was dus dit stuk domein met inbegrip der landingsplaatsen niet voor het publiek toegankelijk, doch evenmin was dit de weg, die naar dit gebied leidde.

Sterker nog: tot 19 Juli 1922 maakte de weg daarheen over de plantage „Damascus" alias „Jan Tiel" niet eens deel uit van het domein en was die weg particulier eigendom.

Slechts bestond er een servituut van overgang, en wel tot een wegbreedte van drie meters ten behoeve van het Gouvernement van Curaçao en *ten dienste van het Quarantaine-Etablissement* op:

„een stuk grond, waarop een weg, leidende naar de Quaran-
„taine-inrichting aan de Caracasbaai alhier en loopende door
„de gronden van de plantage Damascus, alias Jan Tiel, is daar-
„gesteld, gelegen in het tweede district op Curacao."

Deze weg leidde van uit den openbaren weg aan den Noordkant van de plantage Damascus door die plantage naar het Quarantaine-Etablissement *en was van af den openbaren weg voornoemd door een hek afgesloten.*

Waar eventueele verandering van bestemming van het domein aan de Caracasbaai vermoedelijk zoude beteekenen verzwaring van het servituut en in de toekomst tot moeilijkheden met den plantageeigenaar zoude kunnen leiden, werd, toen zich daartoe eene gunstige gelegenheid voordeed, die strook gronds door het Bestuur gekocht van den eigenaar der plantage Jan Tiel; zulks bij akte voor notaris J. J. Beaujon op bovenvermelden datum verleden.

In de bestemming van den weg als uitsluitend toegang gevend tot het niet voor het publiek toegankelijke domein aan de Caracasbaai, werd geene wijziging gebracht en tot een publieken weg werd deze uitbreiding der oppervlakte van het quarantaine domein ook niet gemaakt.

Openbare wegen leidende naar de, trouwens, gelijk boven betoogd, evenmin openbare landingsplaatsen aan de Caracasbaai, hebben nimmer bestaan en zijn dus nimmer begrepen geweest in de verleende erfpacht aan de C. P. I. M.

Op 12 October 1925 werd bij acte verleden voor notaris J. J. Beaujon door het Gouvernement van Curaçao aan de C. P. I. M. in erfpacht uitgegeven een nader omschreven gedeelte van het domein aan de Caracasbaai „met dien verstande dat buiten de
„erfpacht zullen vallen de logeergebouwen en het hospitaal
„met dokterswoning, opzichtersverblijf, loodsen en dergelijken,
„in een woord alle thans op het terrein ten behoeve van den qua-
„rantainedienst aanwezige steenen of houten gebouwen of ge-
„timmerten en den grond waarop dezelve zijn opgericht, alsme-
„de een terreinstrook daaromheen door de Maatschappij (C. P. I.
„M.) op hare kosten en op aanwijzing van den Directeur van den
„Openbaren Gezondheidsdienst van het overige terrein voldoen-
„de af te sluiten en afgesloten te houden ten behoeve van even-
„tueele quarantaine."

Ingeval van quarantaine is dit terreingedeelte volstrekt ontoegankelijk voor personeel vreemd aan den quarantainedienst (artikel 2).

In de Caracasbaai blijft eene oppervlakte water rondom de aanwezige quarantaine-boei, en wel een cirkel met een straal van tweehonderd en vijftig meter *steeds* ter vrije beschikking van het Gouvernement.

Ingeval een gequarantineerd schip aan de boei wordt gemeerd, zal genoemde water-oppervlakte door of vanwege de maatschappij (C. P. I. M.) volstrekt worden gemeden. (artikel 4)

Gelijk uit het bovenstaande blijkt, werd door deze regeling, getroffen geheel volgens de inzichten van den Openbaren Gezondheidsdienst, het als zoodanig blijven voortbestaan der quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai verzekerd.

Daarenboven behield het Gouvernement de vrije beschikking over eene oppervlakte water in de Caracasbaai, waar eventueel schepen, die om de een of andere reden de St. Annabaai niet wenschten binnen te varen, zouden kunnen ankeren.

Waar landing op de terreinen aan de Caracasbaai gelegen niet vrij was en afhankelijk van eene vooraf verkregen toestemming van den Gezondheidsdienst, werd, toen een gedeelte dier terreinen aan den dienst der quarantaine werd onttrokken, de toestand voor dergelijke schepen eer gunstiger dan ongunstiger, daar de C. P. I. M. minder bezwaren dan de Openbare Gezondheidsdienst, ja, geene bezwaren tegen het landen op een gedeelte van haar terrein en aan hare steigers pleegt te maken.

Tenzij zijn geheugen schrijver dezes parten speelt, hebben tijdens het tegenwoordig bestuur voor October 1925 in het geheel ongeveer slechts driemaal groote stoomschepen in de Caracasbaai geankerd: tweemaal de „Reliance" en eenmaal een groote Duitsche toeristenboot.

Na October 1925 is dit zonder bezwaar herhaaldelijk geschied en heeft de C. P. I. M. bij al die gelegenheden steeds de meest mogelijke tegemoetkomendheid en welwillendheid ten opzichte dier schepen en hunne opvarenden betoond.

Intusschen is het ankeren op de officieele ankerplaats midden in de Caracasbaai niet afhankelijk van het goedvinden van de C. P. I. M., gelijk boven betoogd.

Slechts voor het landen op en betreden van terrein bij haar in gebruik is hare toestemming voor het publiek in het algemeen noodig.

Volkomen in strijd met de waarheid is dan ook de bewering, voorkomende in eene correspondentie van den heer A. G. Statius Muller te 's-Gravenhage in de Nieuwe Rotterdamsche Courant van 10 Mei 1928, Ochtendblad A: dat aan de C. P. I. M. meer zoude zijn gegeven dan zij voor de uitoefening van het bedrijf, eventueel de uitbreiding daarvan noodig had, te weten

de vrijheid en het recht om ook op het domeinland aan de Caracasbaai de werken noodzakelijk voor de richtige functionneering daarvan aan te leggen en te houden.

Het moet dien schrijver bovendien bekend zijn geweest dat de Caracasbaai en de bruikbare landingsplaatsen aldaar tot voor 19 Juli 1922 van landszijde niet anders te bereiken zijn geweest dan over de daaraan gelegen particuliere plantages en dat ook sedert 1922 geen openbare wegen naar de landingsplaatsen aan de gemelde baai hebben gevoerd.

Het is te Curaçao van algemeene bekendheid, dat reeds onder het Bestuur van Gouverneur Helfrich, ja al vroeger, de toen reeds absoluut noodig geachte verbreeding van den havenmond een ernstig opject van studie was.

Reeds door ingenieur Van der Breggen zijn niet alleen plannen daartoe ontworpen, maar is daarmede ook reeds een aanvang gemaakt.

Het vraagstuk is bij toenemend stoomboot-verkeer en toename der afmetingen der schepen steeds urgenter geworden en in 1923 en 1924 was het zoo dringend, dat de Bataafsche Petroleum My. aan het Departement van Koloniën en den Gouverneur van Curaçao aanbood de gelden voor die verbreeding benoodigd voor te schieten en te leenen.

Het is duidelijk voor ieder onbevooroordeelde, dat eene eventueele verbreeding van den havenmond van de St. Annabaai in geen enkel verband staat met het in October 1925 aangegane erfpachtscontract betreffende een deel van het domein aan de Caracasbaai.

Integendeel, de ingebruikneming van Caracasbaai als verschepingsplaats van olie en als bunkerstation, is aan de regeling van het toch nog dikwijls overdrukke scheepvaartverkeer in de St. Annabaai en het Schottegat juist zeer ten goede gekomen.

Wat ten slotte betreft de zoogenaamde sanitaire zijde van het vraagstuk.

Bij het aangaan van het erfpachtscontract is er door den geneeskundigen dienst voor gezorgd, dat het quarantaine-station aan de Caracasbaai, wanneer de omstandigheden dit zouden eischen, onmiddellijk in gebruik zal kunnen worden genomen en niet minder dan vroeger in staat zal zijn voor den quarantaine-dienst te worden benut.

Van de nabij gelegen pompinstallaties, tanks, landingsplaatsen enz. der C. P. I. M. heeft de quarantaine-inrichting als zoodanig geen last.

Wel zal omgekeerd het bedrijf der C. P. I. M. aan de Caracasbaai in groote ongelegenheid komen, wanneer ooit de quarantaine-inrichting voor quarantaine in gebruik wordt genomen; het is zelfs niet onmogelijk, dat schepen bezwaar zullen maken in de nabijheid van het besmette, althans verdachte quarantaine-gebied te meeren aan de landingssteigers in de Caracasbaai, ook al bevinden die zich buiten het wetenschappelijk gevaarlijk gebied.

Die kwade kans is uitdrukkelijk besproken bij het treffen der overeenkomst en door het Bestuur is steeds voorop gesteld, dat bij het intreden van een quarantaine toestand aan de Caracasbaai, alles zal moeten wijken voor maatregelen, welke die toestand zal eischen en dat het belang der quarantaine al het andere zal primeeren.

Dit risico heeft de C. P. I. M. uitdrukkelijk aanvaard.

En al is nu in de laatste zeven jaren slechts eenmaal van de quarantaine-inrichting gebruik gemaakt ten behoeve van een stoomschip aan boord waarvan zich gevallen van pokken hadden voorgedaan, dit risico is niet denkbeeldig en wordt grooter naarmate intenser door de C. P. I. M. van hare verschepingsinrichting aan de Caracasbaai wordt gebruik gemaakt.

Niet onjuist schrijft men, dat quarantaine-inrichting en oliebedrijf twee dingen zijn, die niet samen kunnen gaan, wanneer daar ten minste mede bedoeld wordt eene quarantaine-inrichting, die als zoodanig gebruikt wordt.

Doch maatregelen zijn genomen tengevolge waarvan telkens, wanneer zich dat geval voordoet, het oliebedrijf daarvoor zal moeten wijken en den voorgeschreven wetenschappelijk vastgestelden afstand ten opzichte van het quarantaine-station in acht zal moeten nemen.

Reeds in 1922 werd er, in verband met onderhandelingen gevoerd met eene Amerikaansche onderneming, die het domein aan de Caracasbaai wilde koopen, om aldaar een hotel met badplaats en sportterrein in te richten, uitgezien naar de mogelijkheid om de quarantaine-inrichting te verplaatsen.

In hoofdzaak hing daarbij alles af van de som, die voor het quarantaine-station zoude worden geboden.

De onderhandelingen liepen echter op niets uit.

Waar nu de toestand aan de Caracasbaai dusdanig is, dat de quarantaine dienst geen last behoeft te ondervinden van het bedrijf der C. P. I. M. maar omgekeerd dat bedrijf buitengewoon veel overlast zal kunnen ondervinden van eene ingebruikneming van het quarantaine-station, ligt het m.i. op den weg der C. P. I. M. om, wil zij dat kwade risico van zich afwentelen aan het Bestuur van Curaçao dusdanige voorstellen te doen, dat deze zonder eenig bezwaar tot eene overplaatsing van het quarantaine-etablissement zal kunnen overgaan. Het Bestuur kan lijdelijk afwachten.

Toen de aanwezigheid van een Nederlandsch oorlogsschip in Curaçao onlangs de gelegenheid bood om peilingen in diverse baaien van het eiland te doen, is daarvan dankbaar gebruik gemaakt.

De Openbare Gezondheidsdienst ontwerpt een schema voor een modern quarantaine-station en het departement van Openbare Werken maakt eene kostenberekening van den bouw en inrichting daarvan.

Komt dan eenmaal een verzoek van de C. P. I. M. om de quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai te verplaatsen, dan kan het Bestuur met kennis van zaken beoordeelen welk bedrag zij daarvoor in billijkheid zal moeten vragen.

De quarantaine-inrichting aan de Caracasbaai, goedgekeurd door de deskundigen Den Houter en Waterman, is ook door de opvolgende hoofden van den Openbaren Gezondheidsdienst steeds als zeer voldoende en geschikt beschouwd; de laatst afgetreden hygienisten Dr. Bergmann en Dr. Van der Hoog hebben die nimmer afgekeurd.

Dat de tegenwoordige Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst minder ingenomen schijnt met de inrichting van het quarantaine-etablissement aan de Caracasbaai en de daartoe behoorende gebouwen, zal voor een niet gering deel toe te schrijven zijn aan den indruk, die op hem schijnt te hebben gemaakt de uitlating van den gewezen Chef van Haven- en Loodswezen, den heer Escher, dat het onmogelijk is om een quarantaine haven op Caracasbaai er op na te houden zonder omgeving en andere schepen in gevaar te brengen.

Of de heer Escher eene bij uitstek bevoegde autoriteit is om over de bruikbaarheid van een quarantaine-station te oordeelen, is aan twijfel onderhevig.

Dank zij een behoorlijk verzorgd onderhoud bevindt het etablissement zich nog steeds in niet minder goeden staat dan bijv. tien jaren geleden. Het moge verouderd zijn, het is in bruikbaarheid niet veranderd.

Dat het station nog steeds gelegen is bovenwindsch van een groot gedeelte van het eiland en de stad, is een bezwaar, waar men vroeger geen rekening mede heeft willen houden en waarover men destijds heeft gemeend te kunnen heenstappen.

De bewering, dat de vestiging der C. P. I. M. aan de Caracasbaai het verder gebruik van de quarantaine-inrichting feitelijk onmogelijk zoude hebben gemaakt, meen ik hierboven voldoende te hebben weerlegd.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten de sub 3o. en 4o. genoemde gouvernements-depêches naar de Afdeelingen te verwijzen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 24sten Juli 1928, des voormiddags te 11½ uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *R. S. de Lannoy, C. N. Winkel, A. P. A. van Leeuwen, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Jossy C. Henriquez* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungeerend griffier.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *Edwin Senior, E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus, H. J Beaujon* en *S. M. L. Maduro*, leden, de vier eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 10den Juni 1928 (No. 6).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet hierna mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 11 Juli 1928, No. 1976 luidende:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat de heer Edwin Senior, lid van Uw College, mij kennis heeft gegeven van zijn voornemen om met 1 Augustus a. s. ontslag te nemen als lid van den Raad.

Met het oog op de afwezigheid in het buitenland van meerdere leden van den Raad, verzoek ik Uw College, zoo mogelijk eenigszins spoedig, eene voordracht te willen doen ter vervulling van de wegens het ontslagnemen van den heer Senior te ontstane vacture."

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 21 Juli 1928. No. 2094, luidende:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik, ter tegemoetkoming aan den wensch, uitgedrukt in het Voorloopig Verslag op de ontwerp-Curacaosche begrooting voor 1929, om aan de nieuwe brug over het Waaigat en aan den verkeersweg, die tot die brug toegang geeft, respectievelijk de namen van „Koningin Wilhelmina brug" en „Koningin Wilhelmina straat" te geven, Z. E. den Minister van Koloniën heb verzocht mij te doen weten of met instemming van Hare Majesteit aan dien wensch tegemoet gekomen kan worden.

Het is mij aangenaam Uwen Raad te kunnen mededeelen, dat ik met de jongste mail bericht van den Minister heb ontvangen, dat bij Hare Majesteit geene bedenkingen bestaan tegen eene benoeming als aangegeven van de hiervoor bedoelde brug en straat."

Op voorstel van den *Voorzitter* worden beide depêches voor kennisgeving aangenomen.

3o. eene gouvernements depêche, dd. 23 Juli 1928, No. 2132, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen.

Aan de orde is thans de verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling der te ontstane vacature wegens het ontslagnemen van den heer Edwin Senior.

Op verzoek van den *Voorzitter* fungeeren de heeren De Lannoy en Dr. Eskes als stemopnemers.

Voor eersten candidaat worden uitgebracht zeven stemmen, waarvan zes op den heer S. A. Senior en een stem op den heer Elias M. Curiel, zoodat tot eersten candidaat is gekozen de heer S. A. Senior.

Voor tweeden candidaat worden eveneens zeven stemmen uitgebracht, waarvan vijf op den heer David A. Correa en twee op den heer Elias M. Curiel, zoodat tot tweeden candidaat is gekozen de heer David A. Correa.

De *Voorzitter* brengt den heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den griffier de voordracht te willen opstellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

Vervolgens vraagt de heer *Winkel* het woord en houdt de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter,

Ik vraag Uwe aandacht voor de bekendmaking van den Procureur-generaal in de Curaçaosche Courant van den 13den dezer, waarin het Hoofd van Politie in Curaçao ter algemeene kennis brengt, dat van af 25 Juli geen vergunning meer zal worden verleend om koopmansgoederen, die in Gouvernements bergplaatsen kunnen worden opgeslagen, neer te leggen of te doen neerleggen op den openbaren weg en dat mogelijk verleende vergunningen daarbij werden ingetrokken.

Ik meen, Mijnheer de Voorzitter, dat Curaçao niet voorbereid is voor zoo'n besluit.

Onze kaden zijn nog niet klaar en er is geen andere plaats dan de Gouvernements gronden aan de kaden, die thans gebruikt kunnen worden om den ongelukkigen toestand te verbeteren.

Ik zeg ongelukkig, omdat ik er zeker van ben, dat allen het met mij eens zullen zijn, dat de groote moeite en de daarmede gepaard gaande kosten zoowel voor de stoombootmaatschappijen als voor de kooplieden te betreuren zijn, daar deze veroorzaakt worden door de onpraktische wijze, waarop men te werk is gegaan aan deze kaden. De geheele kade is in eens onbruikbaar gemaakt, en wat hebben de maatschappijen en kooplieden niet moeten sukkelen en betalen en zich behelpen! Moeten wij nu deze moeite en onkosten beloonen door de maatschappijen en kooplieden op grootere kosten te jagen, welke de kooplieden

dwingen tegen de maatschappijen op te komen, die met moed en geduld de moeite en onkosten hebben gedragen om de goederen toch te leveren, niettegenstaande zoovele bezwaren?

De meest benadeelde maatschappij is, meen ik, de Red-D-Line, de maatschappij, die zoo lang en geregeld gevaren heeft op Curacao, die altijd gezorgd heeft, dat Curacao wekelijks verse waren van de Vereenigde Staten ontving. De maatschappij, die steeds het De Ruyterplein gebruikt heeft en dikwijls aan de kooplieden de waarde van goederen betaald heeft, beschadigd door het slechte, holle plein, dat water doorliet onder deze goederen, en dit om het de Curacaosche bevolking gemakkelijk te maken.

Ik zeg, dat deze maatschappij de meest benadeelde is, omdat deze de maatschappij is, die, alhoewel zij altijd een werf heeft gehad, waarvoor zij een groote som gelds betaalt, thans zonder sorteerplaats is en verplicht is de goederen op te slaan in de Gouvernements bergplaats, zoolang wij haar geen kade kunnen aanbieden.

Ik wil niet zeggen, dat de andere maatschappijen hierbij geen schade lijden, neen, ik geloof, dat alle hieronder lijden en dat alle gedwongen worden door het Gouvernement groote onkosten aan de klanten te veroorzaken, wanneer deze openbare weg, breeder als voorheen, niet meer gebruikt mag worden en de kaden niet klaar zijn.

Nu, Mijnheer de Voorzitter, vraag ik, welke zijn de Gouvernements bergplaatsen, die bedoeld worden? Welke bergplaatsen bezit het Gouvernement, die geschikt zijn om de lading te bergen en af te leveren zonder nadeel te berokkenen aan de belanghebbenden?

Ik meen, dat de loods op Scharloo aangewezen is: een mooie loods om goederen op te slaan, maar, hoe moeten deze goederen afgeleverd worden?

Er is maar één toegang hierheen, waar maar één truck door kan; als er maar één truck op dezen weg is, kan niet eens een persoon met een handkar zich daarnaast op dezen weg bevinden, want een van de twee moet uit den weg om de andere door te laten, hetgeen wegens gebrek aan ruimte niet mogelijk is.

Op het plein naast de loods kunnen misschien acht trucks staan, maar hoe deze moeten manoeuvreeren om er uit te komen, is mij een raadsel.

Mijnheer de Voorzitter, mijne bewering is, dat op den duur de goederen in vijf dagen er niet uitgehaald kunnen worden en dat er groote moeilijkheden zullen ontstaan, die den handel zwaar zullen benadeelen.

De praktijk heeft geleerd, dat de goederen dikwijls in de bergplaatsen blijven, omdat ze er niet uit te halen zijn, daar de bergplaatsen zoo vol loopen, dat de eene lading op en voor de andere geplaatst wordt en dat veertien dagen niet genoeg zijn om bij de gewenschte goederen te komen.

Deze bergplaatsen liepen vroeger zoo vol, terwijl maar een klein gedeelte van de ladingen er in werd gebracht, n. l. de lading, die op den openbaren weg en op de kaden bleef liggen.

Het is waar, dat er een groote loods bijgekomen is, maar het is ook niet minder waar, dat een bergplaats afgebroken is.

Is het nu aan te nemen, dat al de ladingen, die met den dag toenemen, in de bergplaatsen kunnen?

En heeft de praktijk niet geleerd hoeveel motieven er meer zijn, waarom de goederen tegen den wil van Gouvernement en belanghebbenden opgeslagen blijven, terwijl de invoerrechten, betaald zijn en de goederen, vrij zijnde, toch onderworpen blijven aan de gevaren van brand, verkeerde afgifte enz., waarvoor het Gouvernement niet aansprakelijk is? En welke zullen de gevolgen zijn?

Mijnheer de Voorzitter, ik vrees, dat er winkeliers zullen zijn, die, omdat zij niet kunnen betalen, de goederen zullen abandoneeren en dan gewoonweg aan den leverancier zeggen, dat zij geen facturen op tijd hebben ontvangen en de goederen niet in ontvangst kunnen nemen, of andere redenen zullen opgeven.

Maar het neemt niet weg, dat de leverancier er zonder eenige schuld, verlies bij heeft.

De winkeliers accepteeren geen wissels voor de ontvangst der goederen, mits deze onder deze voorwaarden verkocht zijn, en wat kan de leverancier hiertegen doen?

Aangeraden zou het zijn alleen tegen overgave van documenten te verkoopen. De groote kooplieden zouden het profijt hiervan hebben en de kleine zouden misschien verdwijnen.

Of dit een voor- of nadeel is voor den handel en de Curaçaosche bevolking, laat ik aan U over te oordeelen.

Gelooft U, Mijnheer de Voorzitter, dat het rechtvaardig is, dat de leverancier, die aan zijn klanten verkoopt met een zekeren betalingstermijn, en dus gehouden is de goederen ter hunne beschikking te laten en te wachten op den vervaldag, nu door de onverwachte invoering eener nieuwe regeling verlies lijdt?

Bestond die regeling op het oogenblik, dat de goederen verkocht werden, dan zouden misschien de leveranciers de condities veranderd hebben en zich niet hebben onderworpen aan de gevaren, waaraan zij thans blootgesteld zijn. Zou het niet ten goede van allen gekomen zijn de regeling te publiceeren, bijv. zes maanden voor de invoering ervan, om zoodoende aan allen den noodigen tijd te geven om zich voor te bereiden?

En dan nog, gebeurt het niet wel eens, dat de documenten niet op tijd aankomen? En hoe kan de leverancier het in zoo'n geval schikken om de klanten te waarborgen tegen de betaling?

Ik meen dat, zonder eene dergelijke voorziening, de invoering van een nieuwe regeling niet mogelijk is.

Mijnheer de Voorzitter, laten wij voorzichtig den tijd afwachten en goed voorbereid zijn alvorens te handelen.

Laten wij den 13den geen besluit nemen van zoo veel belang voor den handel en dit den 15n. reeds doen ingaan.

Nu, Mijnheer de Voorzitter, wil ik Uwe aandacht vestigen op het Publicatie-blad van 1928 No. 30.

In mijn betoog heb ik met dit Publicatie-blad voor oogen, gezegd, dat de goederen in vijf dagen niet uit de bergplaats gehaald kunnen worden.

Nemen wij deze bewering aan, dan moeten wij ook aannemen, dat het besluit daarin gepubliceerd, de kooplieden dwingt f 4,— te bepalen voor elke M3 in de bergplaats gebruikt, zoodra deze volloopt en moeten wij aannemen, dat alle ladingen bestemd voor de andere eilanden 90% kans loopen te betalen.

En als wij den invoer van dranken willen nagaan, moeten wij tot de conclusie komen, dat slechts de weinige kooplieden, die particuliere entrepots houden, die kunnen laten uitkomen.

Deze dranken worden grootendeels verkocht voor uitvoer en kunnen zeker geen f 4,— per M3 aan huur betalen.

Mijnheer de Voorzitter, laten wij dezen prijs nagaan. Ik beweer, dat, waar geklaagd wordt, dat de huur van particuliere gebouwen hoog is, deze prijs te hoog genoemd moet worden.

Ik zou denken, dat, naar verhouding van den prijs berekend voor den eersten termijn van vijf dagen, die voor den tweeden termijn niet veel hooger gebracht kan worden, en dat vijf dagen voor den eersten termijn te kort is; de eerste drie dagen moeten niet berekend worden.

Verder zou ik denken, dat bij het in het leven roepen van een maatregel van zooveel belang voor den handel, het hooren van het oordeel van de Kamer van Koophandel en den Kolonialen Raad zeer gewenscht is en dat ook wij, alvorens een voorstel te doen om dezen prijs te veranderen, met de Kamer van Koophandel moeten beraadslagen.

Het idee om Gouvernements bergplaatsen te gebruiken om koopmansgoederen af te leveren is niet wat ik afkeur, Mijnheer de Voorzitter, integendeel ik juich dit toe, maar de wijze, waarop dit gebeurd is, is, meen ik, verkeerd. Het zal wel de moeite waard zijn dit te overwegen en na de noodige studie aan te nemen.

Ik hoop, dat ik mijne beweringen goed uiteengezet heb en dat er redenen genoeg zijn om deze als juist te beschouwen.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil voorstellen het afschrift mijner rede, hetwelk ik hierbij deponeer, te willen doen toekomen aan het Bestuur, met beleefd verzoek het door mij gesprokene in overweging te willen nemen, in de hoop, dat het Bestuur aanleiding zal vinden om de beschikking te veranderen. Ik dank U, mijnheer de Voorzitter."

Het voorstel van den heer Winkel wordt, na door de Heeren Jossy C. Henriquez en R. S. de Lannoy ondersteund te zijn, in stemming gebracht en zonder beraadslaging aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 8.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 8n. Augustus 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *S. M. L. Maduro, C. N. Winkel, Jossy C. Henriquez, R. S. de Lannoy*, Dr. *G. H. Eskes, A. P. A. van Leeuwen* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, benevens de heer *H. J.-T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus* en *H. J. Beaujon*, leden, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 24sten Juli 1928 (No. 7).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet hierna mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 31 Juli 1928, No. 2180, waarbij de Gouverneur den Raad mededeelt, dat Zijne Excellentie aan Hare Majesteit de Koningin, met ingang van 1 September a. s. ontslag uit zijn ambt heeft aangevraagd.

Naar aanleiding hiervan zegt de *Voorzitter*, dat hij overtuigd is uit aller naam te spreken, wanneer hij Zijner Excellentie en Mevrouw Brantjes een goede reis en behouden aankomst in het Vaderland toewenscht.

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 4 Augustus 1928, No. 2178, waarbij de Gouverneur den Raad zijn dank betuigt voor het Zijner Excellentie toegezonden afschrift der rede, gehouden door den heer C. N. Winkel in 's Raads vergadering van den 24n. Juli jl.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze depêche voor kennisgeving aan te nemen.

3o. een schrijven, dd. 2 Augustus 1928 van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij alhier, waarbij zij den Raad een jaarverslag dier Maatschappij over het boekjaar 1927 aanbiedt.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit verslag ter Griffie van den Raad ter inzage van de leden nedergelegd.

4o. eene gouvernements-depêche, dd. 7 Augustus 1928, No. 1152, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen.

In behandeling komt thans de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsenijmengkunst in de kolonie Curaçao (8).

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden achtereenvolgens artikel 1, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, en artikel 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens vraagt de heer *Maduro* het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter!

Ik wensch van deze gelegenheid gebruik te maken om het Bestuur beleefd in overweging te geven het wel daarheen te willen leiden, dat er door het Departement van Koloniën een oorlogsbodem hier worde gestationneerd, minstens voor zoolang ons politiecorps, hoe uitstekend geschoold en georganiseerd ook, niet geheel en al voltallig is.

Vooral met het oog op het voorgevallene op Aruba en den politieken toestand van de ons omringende republieken acht ik het bepaald wenschelijk.

Zoowel Curaçao als Aruba worden overstroomd door duizenden vreemde arbeiders, wier aantal dagelijks toeneemt.

De belangen toch van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en andere olie Mijen, van de Mijnmaatschappij, van de verdere ondernemingen, waarmee millioenen en millioenen zijn gemoeid, om van den handel en het klein bedrijf niet te spreken, dienen te allen tijde beschermd te worden, zoowel hier als op Aruba; en ook voor het gemakkelijk verplaatsen van militaire macht van het eene naar het andere eiland, en eventueel machtsvertoon, acht ik de aanwezigheid hier van een oorlogsschip niet alleen wenschelijk, maar zelfs dringend noodzakelijk.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

Na het uitspreken dezer rede stelt de heer *Maduro* voor een afschrift zijner rede aan den Gouverneur te doen toekomen en Zijne Excellentie te verzoeken den inhoud daarvan telegrafisch ter kennis van den Minister van Koloniën te brengen.

Hierop vraagt de heer *Eskes* het woord en stelt voor, aangezien het Bestuur onafhankelijk moet zijn van particuliere maatschappijen, het voorstel van den heer Maduro in dezen zin te wijzigen, dat in plaats van „oorlogsschip" een „patrouillevaartuig" worde gevraagd voor het vervoer van troepen van het eene eiland naar het andere, daar het niet onmogelijk is, dat een oorlogsschip op het oogenblik niet beschikbaar is.

De heer *Maduro* zegt een groot oorlogsschip te bedoelen, met het oog op het prestige van het Bestuur en voor machtsvertoon. Slechts dan als er geen groot oorlogsschip beschikbaar is, gaat hij met het voorstel van den heer Eskes mede.

Na eenige discussie wordt het voorstel-Maduro, dat ondersteund wordt door de heeren De Lannoy en Henriquez, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 9.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 14den Augustus 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *S. M. L. Maduro*, *Jossy C. Henriquez*, *R. S. de Lannoy*, *A. P. A. van Leeuwen*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus*, *H. J. Beaujon* en *C. N. Winkel*, leden, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de vergadering van den 8sten Augustus 1928 nog niet in druk zijn verschenen, zoodat zij hedenavond niet aan de goedkeuring van de leden kunnen worden onderworpen.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 9 Augustus 1928, No. 1854, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2) (No. 15);

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 11 Augustus 1928, No. 2292, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25), betreffende de heffing van de belasting op veer- en vrachtponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908" (P. B. No. 52) (No. 20);

3o. eene gouvernements-depêche, dd. 11 Augustus 1928 No. 2293, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929. (No. 19).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten alle drie ontwerpen naar de afdeelingen te verwijzen.

4o. eene gouvernements-depêche, dd. 11 Augustus 1928, No. 2284, luidende:

„Ik heb de eer aan Uw College te berichten, dat, ter voldoening aan 's Raads wensch, vervat in Uwe missive, dd. 9 Augustus dj., No. 23, door mij op 10 dezer ontvangen, ik nog dienzelfden dag het verzoek van Uw lid, den heer S. M. L. Maduro, telegrafisch ter kennis heb gebracht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën, onder mededeeling, dat Uw Raad zich met dat verzoek vereenigde."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze depêche, onder dankbetuiging, voor kennisgeving aan te nemen.

5o. een van vijf bijlagen vergezeld verzoekschrift, gedagteekend Pladjoe B. P. M. 17 Juni 1928, van den heer A. J. H. Bergmann, arts, oud-Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in Curaçao, luidende:

„Ondergeteekende, A. J. H. Bergmann, arts, oud-Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst van de Kolonie Curaçao, thans geneesheer in dienst van de Bataafsche Petroleum Maatschappij, wonende in de Administratie Pladjoe Sumatra, wendt zich op grond van artikel 9 van het Curaçaosch Regeeringsreglement van den 31n Mei 1865 Staatsblad No. 56 beleefd tot den Kolonialen Raad van Curaçao, en stelt in handen van den Kolonialen Raad van Curaçao de navolgende afschriften:

1e. Een afschrift van een door hem ondergeteekende op 15 December 1927 aan de Redactie van het Nederlandsch Tijdschrift van Geneeskunde te Amsterdam ingezonden stuk.

2e. Een afschrift van een door de Redactie van het Nederlandsch Tijdschrift van Geneeskunde geplaatste waarschuwing in het nummer van Zaterdag 11 Februari 1928 van het Tijdschrift.

3e. Een afschrift van zijn aan de Redactie van het Nederlandsch Tijdschrift van Geneeskunde ingezonden stuk dd. 16 Juni 1928 Pladjoe.

4e. Een afschrift van zijn tot de Eerste Kamer van de Staten Generaal te 's-Gravenhage gericht verzoekschrift dd. 17 Juni 1928 Pladjoe.

5e. Een afschrift van zijn tot de Tweede Kamer van de Staten Generaal te 's-Gravenhage gericht verzoekschrift dd. 17 Juni 1928 Pladjoe.

Blijkens de behandeling van de Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1928 in de Volksvertegenwoordiging in Nederland heeft de Minister van Koloniën de gerechtvaardigde critiek, uitgeoefend op des Gouverneurs beleid, hetwelk beleid wordt gedekt met des Ministers verantwoordelijkheid, niet afdoende kunnen weerleggen.

Krachtens artikel 36 van het Reglement op het beleid van de Regeering in de Kolonie Curaçao van den 31n Mei 1865 Staatsblad No. 56 onderzoekt de Koloniale Raad de verzoekschriften die aan hem worden gericht.

Redenen waarom ondergeteekende aan den Kolonialen Raad van Curaçao beleefd verzoekt het daarheen te willen leiden dat de Minister van Koloniën in het openbaar zal aantoonen: óf dat de met een gevaarlijke macht bekleede Gouverneur gegronde redenen had voor zijn optreden tegenover twee geneeskundigen, zooals bedoeld in het nummer van Zaterdag 11 Februari 1928 van het Nederlandsch Tijdschrift van Geneeskunde, of (mocht dit niet kunnen blijken) dat de Minister bereid en in staat is, zulk optreden voortaan te beletten."

6o. een bij bovenbedoeld verzoekschrift aanwezig doch daarin niet aangehaald afschrift van een schrijven, dd. 17 Juni 1928 van den heer Bergmann voornoemd aan de Commissie van voorlichting tot uitzending van gouvernementsartsen naar de koloniën, te Amsterdam, luidende:

„In verband met de uitzending van gouvernementsartsen naar de Koloniën in casu de Kolonie Curaçao, vestig ik beleefd Uwe aandacht op eene door de Redactie van het Nederlandsch Tijd-

schrift van Geneeskunde in het nummer van 11 Februari 1928 van het Tijdschrift geplaatste waarschuwing tegen een uitzending naar Curaçao.

Waar ik destijds op Uwe voordracht bij den Minister van Koloniën door den Minister van Koloniën als Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst naar de Kolonie Curaçao ben uitgezonden, vermeen ik onder Uwe aandacht te mogen brengen om in het belang van den geneesheer zelf geen geneeskundigen tot uitzending naar Curaçao bij den Minister van Koloniën voor te dragen, zoolang niet zal zijn voldaan aan de door de Redactie van het Tijdschrift gestelde waarborgen."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten de sub 5o. en 6o. genoemde stukken in handen van de commissie voor de verzoekschriften te stellen.

In behandeling komt thans de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53) (No. 1).

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden achtereenvolgens artikel 1, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, artikel 2, artikel 3, zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, en artikel 4, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens zegt de *Voorzitter*, dat er nog een geheime gouvernements-depêche is ingekomen, waarom hij voorstelt om de deuren te sluiten teneinde over te gaan tot het houden eener geheime zitting.

Hiertoe wordt besloten.

Nadat de deuren wederom geopend worden, vraagt de *Voorzitter* of niemand het woord verlangt.

Niemand het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 10.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Buitengewone Zitting van Vrijdag, den 31sten Augustus 1928, des voormiddags te kwart voor negen uur.

TEGENWOORDIG: de Heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de Heeren *R. S. de Lannoy, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Jossy C. Henriquez, A. P. A. van Leeuwen, C. N. Winkel*, Dr. *G. H. Eskes* en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungeerend Griffier van den Raad.

ZOOMEDE: de Heer *H. J. T. Boomgaart*, Ondervoorzitter van den Raad van Bestuur.

AFWEZIG: de Heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus* en *H. J. Beaujon*, leden, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en doet mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 24 Augustus 1928, No. 2418, luidende:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat Hare Majesteit de Koningin mij het gevraagde ontslag uit mijn ambt heeft verleend, ingaande met mijn vertrek uit Willemstad op 30 dezer, met vergunning om het Bestuur van Curaçao tijdelijk over te dragen aan den Heer Dr. M. van Dijk, fungeerend Procureur-generaal bij het Hof van Justitie in Curaçao.

Daar ik derhalve niet meer de eer zal hebben in Uw midden te verschijnen, gevoel ik mij gedrongen U bij dezen mijn dank te betuigen voor Uwe samenwerking en voor Uw streven om met mij den bloei en de welvaart van Curaçao zooveel mogelijk te bevorderen.

De Gouverneur van Curaçao,

(get.) BRANTJES.

Naar aanleiding hiervan zegt de *Voorzitter* het volgende:

„Met dank aan den sinds afgetreden Gouverneur voor het voorgelezen schrijven, uit ik namens den Kolonialen Raad de beste wenschen voor het bestendig welzijn van Mr. Brantjes en Echtgenoote."

2o. een afschrift van de Gouvernements-beschikking, dd. 24 Augustus 1928, No. 747, regelende de plechtigheid in verband met de aanvaarding van het bestuur van Curaçao door den Heer Mr. M. van Dijk, op 31 Augustus 1928.

De *Voorzitter* deelt mede, dat deze vergadering naar aanleiding van evenbedoelde Gouvernements-beschikking is bijeengeroepen om den waarnemenden Gouverneur, den Heer Mr. M. van Dijk, in staat te stellen den bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering voorgeschreven eed af te leggen.

Hierna wordt door den *Voorzitter* eene commissie benoemd, bestaande uit de Heeren R. S. de Lannoy, Jossy C. Henriquez en C. N. Winkel, om den waarnemenden Gouverneur ter vergadering in- en uit te geleiden.

Even na negen uur treedt de waarnemende Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de commissie van in- en uitgeleide, de vergaderzaal binnen en neemt den voor hem bestemden zetel in.

Op uitnoodiging van den *Voorzitter* leest nu de Griffier voor:

1o. de proclamatie van den 30n. Augustus 1928, waarbij de Gouverneur de overgave van het Bestuur aan den waarnemenden Gouverneur ter kennis van de ingezetenen brengt; en

2o. de proclamatie van den 31n. Augustus 1928, waarbij de waarnemende Gouverneur de aanvaarding van het Bestuur ter kennis van de ingezetenen brengt.

Daar de waarnemende Gouverneur, op de hem daartoe door den *Voorzitter* gedane vraag, zich bereid verklaart tot het afleggen van den eed, voorgeschreven bij artikel 28 van het Reglement op het beleid der Regeering, wordt het formulier door den *Voorzitter* voorgelezen, waarna de eed, luidende:

„Ik zweer, dat ik, om iets hoegenaamd in de betrekking van waarnemend Gouverneur te doen of te laten, van niemand hoegenaamd eenige beloften of geschenken aannemen zal, middellijk of onmiddellijk.

Ik zweer trouw aan de Koningin, dat ik de welvaart van de kolonie naar mijn vermogen zal bevorderen, dat ik het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao steeds zal onderhouden en doen onderhouden, en dat ik mij in alles zal gedragen zooals een braaf en eerlijk Gouverneur betaamt."

door den waarnemenden Gouverneur, onder het opsteken van de twee voorste vingers der rechterhand en het uitspreken der woorden: „Zoo waarlijk helpe mij God Almachtig!" in handen van den *Voorzitter* afgelegd wordt.

Daarna richt de *Voorzitter* het woord tot den waarnemenden Gouverneur en zegt het volgende:

Excellentie,

Op dezen blijden en voor de nationale eenheid zoo beteekenisvollen dag, waarop wij den verjaardag van H. M. onze geëerbiedigde en geliefde Koningin vieren, op dezen voor Uwe Excellentie ook zoo gewichtigen dag, is het mij een voorrecht U namens den Kolonialen Raad geluk te wenschen met de hooge en vereerende onderscheiding U te beurt gevallen door Uwe benoeming tot waarnemend Gouverneur van Curaçao.

Alhoewel de Raad tot dusverre niet de eer gehad heeft U in zijne openbare zittingen te zien verschijnen, komt U niet als een vreemde in deze vergaderzaal, aangezien de afdeelingen meermalen het genoegen gehad hebben U in haar midden te ontvangen, in bijeenkomsten, waar nauwere aanraking mogelijk was en waar eerbied voor de wet en tact steeds Uw optreden en betoog kenmerkten.

— Voelt U de volle verantwoordelijkheid van de zware taak welke U op de schouders is gelegd, op 's Raads medewerking — het is mij aangenaam U op dit plechtig oogenblik daarvan de

verzekering te mogen geven — op 's Raads medewerking zult U nimmer tevergeefs een beroep doen.

— Slechts kort is U in dit gewest, doch Uw werklust en Uwe absolute integriteit, twee sieraden van een rechterlijk hoofdambtenaar, schenken een hechten en deugdelijken grondslag aan het voor een bewindsman zoo noodig vertrouwen van de zijde van den Raad.

— Zoo moge dan onder den onmisbaren zegen van God Almachtig het door U aanvaarde bestuur Curaçao tot heil strekken, het tijdperk van onze roemrijk regeerende Koningin tot meerderen luister en U zelf tot steeds grootere voldoening.

— En vergun mij te eindigen met den wensch neergelegd in de formule welbekend in den Senaat van het oude Rome: „Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit".

Hierna neemt de waarnemende Gouverneur het woord en spreekt de volgende rede uit:

Mijnheer de Voorzitter!

Mijne Heeren Leden van den Kolonialen Raad!

In Uw midden verschenen om overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Regeerings-Reglement voor Curaçao in Uwe handen, Mijnheer de Voorzitter, den eed af te leggen als waarnemend-Gouverneur van Curaçao, waartoe het Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin behaagd heeft mij te benoemen, zij het mij vergund op dit oogenblik van deze plaats en op dezen dag mijn eerbiedigen dank aan Hare Majesteit te betuigen voor het door Haar in mij gestelde vertrouwen. Met al de mij ten dienste staande krachten zal ik trachten mij dit vertrouwen zoo waardig mogelijk te maken. Echter, Mijne Heeren, ben ik ervan overtuigd, dat, hoe goed mijne bedoeling daartoe ook moge zijn, ik daarin nimmer zal kunnen slagen zonder Uwe medewerking en die van allen, die hunne krachten rechtstreeks of zijdelings ten dienste van dit Gewest stellen. Op die medewerking doe ik hier een beroep, en de overtuiging, opnieuw verstrekt door Uwe tot mij namens den Kolonialen Raad zoo juist gerichte woorden, Mijnheer de Voorzitter, voor welke, alsmede voor Uwe gelukwenschen ik U in het bijzonder dank zeg, dat dit beroep zeer zeker niet tevergeefs wordt gedaan, schenkt mij naast het door Hare Majesteit in mij gestelde groote vertrouwen, de kracht dit zoo zware en verantwoordelijke ambt te aanvaarden, in de hoop, dat Curaçao, ook in de korte spanne tijds, dat ik dat ambt zal bekleeden, in velerlei–, kan het zijn, in allerlei opzichten moge vooruitgaan.

Onder het afsmeeken van Gods zegen op ons aller arbeid aanvaard ik, tot den dag van het optreden van den opvolger van den afgetreden Gouverneur, het bestuur over Curaçao.

Na het uitspreken dezer rede verlaat de waarnemende Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evenbedoelde commissie uitgeleide gedaan.

De *Voorzitter* bedankt de commissie van in– en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd.

Aangezien deze vergadering belegd is voor de beëediging van den waarnemenden Gouverneur en er derhalve geen andere zaken te behandelen zijn, wordt zij door den *Voorzitter* gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 4den September 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *R. S. de Lannoy, Jossy C. Henriquez*, Dr. *G. H. Eskes, S. M. L. Maduro, C. N. Winkel, A. P. A. van Leeuwen* en *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, leden, benevens de heer *H. J. T.Boomgaart*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus* en *H. J. Beaujon*, leden, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 8sten en den 14den Augustus 1928 (Nos. 8 en 9).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van het volgende ingekomen stuk:

eene gouvernements-depêche, dd. 30 Augustus 1928, No. 2475, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen.

Vervolgens stelt de *Voorzitter* voor om de deuren te sluiten ter behandeling van de ontworpen notulen van de Geheime zitting van den 14den Augustus 1928 (No. 10).

Na verloop van eenigen tijd worden de deuren weder geopend.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 12.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 18den September 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *S. M. L. Maduro, A. P. A. van Leeuwen*, Dr. *G. H. Eskes, R. S. de Lannoy, S. A. Senior, C. N. Winkel* en *Jossy C. Henriquez*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus, B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en *H. J. Beaujon*, leden, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 31sten Augustus en den 4den September 1928 (Nos. 10 en 11).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 17 September 1928, No. 2675, luidende:

Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik telegrafisch bericht van Zijne Excellentie den Minister van Koloniën heb ontvangen, dat bij Koninklijk besluit van 11 September 1928, No. 39, de heer S. A. Senior benoemd is tot Lid van den Kolonialen Raad.

Van deze gelegenheid maak ik tevens gebruik Uwen Raad te berichten, dat de heer Senior voornoemd op heden den voorgeschreven eed in mijne handen heeft afgelegd.

Naar aanleiding hiervan zegt de *Voorzitter* het volgende:

Geachte Heer Senior. Toen Uw Vader, een van 's Raads verdienstelijke veteranen, om hem daartoe moveerende redenen, besloot ontslag te nemen, plaatste dit College U als eersten candidaat op de aanbevelingslijst. En het is mij aangenaam thans te mogen constateeren, dat de Kroon zich met de aanbeveling vereenigd en U tot lid van den Kolonialen Raad benoemd heeft. Onze haven en de scheepvaartbeweging winnen steeds meer aan beteekenis en vragen hoe langer hoe meer aandacht. Komende uit een kring, waar levendige belangstelling voor deze onderwerpen bestaat, zult U bij het behartigen van het algemeen belang, in het bijzonder van advies en voorlichting kunnen dienen bij de behandeling van de bovenbedoelde aangelegenheden.

Namens den Raad wensch ik U geluk met Uwe benoeming en roep U van harte welkom in ons midden.

Hierop vraagt de heer *Senior* het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter. Bij de bekleeding der door vertrek van mijn vader in dezen Raad opengevallen plaats, zij het mij vergund hier mijn dank uit te spreken aan den Raad voor de voordracht, aan de Kroon voor de benoeming en aan U speciaal, Mijnheer de Voorzitter, voor de hartelijke mij toegesproken woorden.

Nog niet ervaren in de behandeling van publieke aangelegenheden zal ik, vooral in de eerste tijden, Uwe voorlichting noodig hebben, die, ik hoop het, U mij niet zal onthouden, doch geef ik U de verzekering, dat het mijn eerlijk streven zijn zal mij zoo spoedig mogelijk in te werken in de taak, die ik heden hier aanvaard, en die niet door mij wordt onderschat, teneinde met U in samenwerking met het Bestuur de belangen van dit gebiedsdeel te behartigen.

2o. eene gouvernements-depêche, dd. 18 September 1928, No. 2585, luidende:

Ten vervolge op de dezerzijdsche depêche, dd. 14 April 1928, No. 1083a, heb ik de eer den Kolonialen Raad hierbij aan te bieden eene Nota van toelichting tot het ontwerp voor den bouw van een Algemeen magazijn en een werkplaats op de Plantage Parera en Uwen Raad mede te deelen, dat door mij ter Griffie van Uw College werden nedergelegd ter inzage van, desgewenscht ter circuleering bij Uwe leden, de van den Directeur van Openbare Werken ontvangen ontwerpen, waarbij bovenbedoelde Nota van toelichting behoort.

Mocht Uw College nog nadere toelichtingen wenschen, dan is de Directeur van Openbare Werken gaarne bereid die ook mondeling in eene door U te bepalen bijeenkomst Uwer Afdeelingen te verstrekken.

Met het oog op de urgentie dezer aangelegenheid moge ik mij de vrijheid veroorloven Uwen Raad te verzoeken mij 's Raads meening omtrent de ingediende ontwerpen binnen niet te langen tijd kenbaar willen te maken.

3o. de in laatstgemelde depêche bedoelde Nota van toelichting luidende:

Nota van toelichting tot het ontwerp voor den bouw van een Algemeen magazijn en een werkplaats op de Plantage Parera.

1. Urgentie.

In de toelichting tot het voorstel voor den aankoop van het landgoed Parera werd reeds erop gewezen, dat de tegenwoordige werkplaats op het Rif zeer ongunstig is gelegen en niet meer voldoet aan de tegenwoordige behoefte.

Aan de toenmaals gegeven toelichting moge ter herinnering het volgende worden ontleend.

De werkplaats op het Rif ligt geheel open aan den openbaren weg, terwijl een groot gedeelte van de werkzaamheden wegens gebrek aan ruimte op straat moet plaats vinden.

Herhaaldelijk moeten onbevoegden van het werk worden weggejaagd, behoorlijk overzicht en toezicht op het werkvolk is onmogelijk, een bergplaats en gelegenheid voor de uitgifte van klein gereedschap is niet aanwezig en door gebrek aan ruimte niet te maken, zoodat er alle gelegenheid bestaat, dat klein gereedschap en onderdeelen uit de werkplaats en van de

in reparatie komende vrachtautos verdwijnen, zonder dat controle daarop practisch goed uitvoerbaar is. Een behoorlijke helling voor het onderhoud en herstelling van de motorbooten is niet aanwezig; meer dan een motorboot kan in den regel niet behoorlijk op den kant gehaald worden, zoodat sommige weinig omvangrijke herstellingen, waarvoor de boot echter op het droge moet worden gezet, niet direct kunnen geschieden, met gevolg, dat het materieel dikwijls, zeer tot ongerief van den dienst, veel langer buiten exploitatie blijft, dan bij een betere inrichting zou noodig zijn.

Het grootere materieel, zooals de sleepboot en de aanwezige en nader voor de havenwerken aan te schaffen ijzeren lichters kunnen hier in het geheel niet worden onderhouden of hersteld, daar zoowel plaats, als waterdiepte en werktuigen voor het op den droge zetten ontbreken. Gelegenheid om deze inrichtingen op de tegenwoordige plaats te maken, ontbreekt, doordat men geheel is ingebouwd en eenerzijds begrensd is door particuliere eigendommen, van de electrische centrale, welke men bezwaarlijk voor het beoogde doel kan onteigenen en het Riffort anderzijds, terwijl de openbare weg dwars door het werkterrein loopt. Bovendien vormt de aanwezigheid van de Rifbrug een onoverkomelijke belemmering voor het maken van een scheepsherstelplaats op de tegenwoordige plek. Een overwogen verplaatsing van de Rifbrug is niet alleen uit een algemeen verkeersoogpunt niet wenschelijk, maar zou ook zeer hooge sommen voor onteigening of grond aankoop vorderen, bedragen, die men nuttiger aan andere meer rendabele doeleinden kan besteden. Voor goedkoop en vlug werk moeten noodig eenige werktuigen worden aangeschaft, maar het is niet mogelijk deze op te stellen, omdat er geen plaats voor is en de inrichting van het gebouw te zwak om het noodige drijfwerk aan te brengen. Ten slotte is het niet mogelijk de werkplaats de voor de boven omschreven doeleinden noodige uitbreiding te geven, omdat deze geheel door de gebouwen enz. der draadlooze is ingesloten en bovendien voor dezen dienst rust en stilte in stede van vermeerdering van lawaai noodig is.

Daaraan kan volledigheidshalve nog worden toegevoegd, dat door het sinds bovenstaande motiveering werd gegeven steeds meer toenemend werk, in den laatsten tijd bij voortduring een steeds grooter gedeelte van het vóór de Rifbrug en 's Lands Radiostation gelegen pleintje en van den openbaren weg naar het Rif door in reparatie zijnd materieel in beslag wordt genomen, terwijl ook de openbare weg naar het Rif door op den kant gehaalde vlotten en vaartuigen meermalen in meerdere of mindere mate wordt versperd, hetgeen nogal eens tot klachten zijdens de politie aanleiding geeft.

Ook is het gebouw veel te klein voor den tegenwoordigen omvang der werkzaamheden, zoodat het bijv. al noodig bleek een boormachine in de open lucht op te stellen. Terwijl er geregeld werk is voor wel drie draaibanken, is er slechts een aanwezig, welk aantal niet kan worden vermeerderd, omdat er geen ruimte is om een grooter aantal te plaatsen. Hetzelfde geldt voor een luchtdruk, een schaafbank, een platen wals en enkele andere werktuigen, welke zeer noode worden gemist.

Deze toestand behoeft geen verwondering te wekken, als men in aanmerking neemt, dat de tegenwoordige werkplaats oorspronkelijk werd ingericht ten tijde, dat er slechts een tweetal loodsbooten, een gouverneursboot, een paar vrachtautos en overigens nagenoeg geen ander materieel bij openbare werken of andere diensten in gebruik waren, terwijl thans niet alleen O. W. maar ook andere diensten over veel materieel beschikken, dat alles in de gouvernements-werkplaats moet worden onderhouden en hersteld. Onderstaande staat geeft een overzicht van het thans in dienst zijnd materieel.

Algemeen overzicht van het bij de Gouvernements-werkplaats in onderhoud o. a. zijnde materieel.

Omschrijving	Aantal eind 1928.
Trucks en autos	68
Motorfietsen met zijspan	6
Motorbooten	21
Stoom- en motorwalsen	7
Steenbrekers met motor aandrijving	2
Betonmengmachines met motor aandrijving	3
Beton steenen pers met motor aandrijving	1
Houtbewerkingsmachine met motor aandrijving	1
Steenenzeef met motoraandrijving	2
Compressoren	3
Motorwaterpompen	4
Asphaltketels	9
Windmolens	3
Baggermachine	1
Diverse motoren	5
Pompen met motoraandrijving voor de watervoorziening	6 (x)
Ponten	4
Roeibooten	3
Vlotten	7
IJzeren lichters	4

(x) Dit aantal zal volgend jaar tot minstens 15 worden uitgebreid.

Het gevolg van den tegenwoordigen toestand is, dat reparaties veel te lang op behandeling moeten wachten en door onvoldoende mechanische inrichting van de werkplaats veel duurder worden, dan bij een beter inrichting het geval zou zijn.

Eene spoedige verplaatsing en uitbreiding is dan ook dringend noodig. Zooals boven reeds werd opgemerkt is deze verplaatsing niet alleen noodig ten behoeve van de werkplaats zelf, maar ook ten behoeve van een verbetering van de eenige behoorlijke toegang tot het Rif.

Zooals bekend, ligt het in de bedoeling volgend jaar de Rifbrug te vernieuwen. Voor een behoorlijke aansluiting moet noodzakelijk worden beschikt over een groot deel van het terrein, dat thans als open herstelplaats voor rijdend en drijvend materieel wordt in beslag genomen.

De verplaatsing van het algemeen magazijn behoort in het algemeen reeds in principe aangenomen plan tot de verplaatsing naar en de concentratie van de inrichtingen van openbare werken op Parera. De tegenwoordige bergplaats nabij het Raadhuis zal door den dienst van I. U. en D. worden benut, welke dienst ook dringend uitbreiding van opslagruimte noodig heeft.

2. Plaats der op te richten gebouwen.

De werkplaats zal worden opgericht nabij den waterkant, zoodat het transport der onderdeelen van de in reparatie komende vaartuigen tot een minimum beperkt wordt en is verder gelegen midden tusschen de plaats waar een „slipway" zal worden gemaakt en die voor de bouw- en reparatieplaats van vlotten; tevens ligt zij aan een bestaanden weg, zoodat ook in reparatie komende voertuigen gemakkelijk zonder nadere voorzieningen kunnen worden binnengebracht. Bovendien is er voldoende ruimte voor eene eventueel later noodig blijkende uitbreiding, zoodat een herhaling van den tegenwoordigen toestand, dat men aan alle kanten vastloopt, niet meer zal voorkomen.

Het magazijn is ontworpen aan den bestaanden weg en zoowel van het land als van de waterzijde gemakkelijk bereikbaar.

Een en ander is op de hierbij overgelegde kaart van Parera nader aangeduid.

3. Inrichting.

I. Werkplaats.

De werkplaats is ontworpen als een ijzeren geraamte van profielijzer met ijzeren kap. De wanden zijn van gegolfd plaatijzer, behalve ter plaatse van het magazijntje, waarboven het kantoor van den Chef der werkplaats ligt, waar een betoninvulling tusschen de stijlen wordt aangebracht.

De geheele werkplaats bestaat uit 2 naast elkaar liggende loodsen, elk breed 12 m. en lang 30 m. De eene loods is verdeeld in een smederij, plaatwerkerij en een magazijn van motoronderdeelen, instrumenten, verbruiksartikelen en gereedschappen; boven dit magazijn bevindt zich een kantoor voor den chef der werkplaats, die van daaruit het geheel kan overzien en ook een oog kan houden op de uitgiften in het magazijn.

De smederij en de plaatwerkerij zijn elk 12 × 12 m. het ma-

gazijn is 6 × 12 m. groot. De smederij heeft geen gesloten kopwand, deze is geheel open gehouden.

De tweede travé bevat een ruimte zonder afscheidingen voor draaierij, bankwerkerij en stelplaats.

Beide travéen hebben een luchtkap, terwijl in elk een drietons loopkraan is aangebracht. In de wanden zijn afwisselend jalouzien en glasramen aangebracht. In het geheel zijn er verder 4 deuren van 3 × 3 m. in de loods ontworpen.

De overkapping geschiedt met gegolfd eterniet. Voor het overige moge naar de teekening worden verwezen.

II. Magazijn.

De lengte van de loods is 25 M. en de breedte 12 M. Deze breedte is eenvoudigheidshalve gelijk genomen aan die van de beide travéen van de werkplaats.

Evenals de werkplaats bestaan de wanden uit gegalvaniseerd plaatijzer op een voetmuurtje van 0.50 M. De wandhoogte bedraagt 3.50 M. De dakbedekking is ook hier van gegolft eterniet, terwijl onder de kap over 1 M. hoogte afwisselend jaloezieen en glasramen zijn aangebracht, de laatste voorzien van gewapend glas.

In de kopwanden en in een zijwand zijn dubbele schuifdeuren aangebracht.

Voor het overige moge ook hier naar de teekeningen worden verwezen.

III. Begrooting.

Op grond van voorloopige prijsopgaven voor de ijzer constructie en verder gebaseerd op de tegenwoordige prijzen voor arbeidsloonen en plaatselijk in te koopen materialen worden de bouwkosten voor de werkplaats op f 53 750,— en voor het magazijn op f 16 600,—, geraamd. In den prijs van de werkplaats zijn de kosten voor de beide loopkranen, die tezamen op f 3 000,— worden geschat, niet begrepen.

De totaal kosten van de werkplaats zullen derhalve f 56 750.— beloopen. Deze kosten kunnen worden gebracht ten laste van de post voor onvoorziene uitgaven op de Curaçaosche begrooting, welke in verband met de hooger opbrengst der inkomsten boven de raming daartoe meer dan voldoende ruimte laat.

IV. Slotopmerking.

Hoewel slechts in zijdelings verband met het bovenstaande, moge nog volledigheidshalve worden opgemerkt, dat het tegenwoordige gebouw van de werkplaats zal worden afgebroken voor verbreeding van de straat naar het Rif en dat het tegenwoordige voor herstelplaats in beslag genomen terrein tezamen met het overige open terrein voor het Riffort en de nieuw te bouwen Rifbrug als plein en plantsoen zal worden ingericht, waarover en waartusschen de weg naar het Rif zal worden getraceerd. In aansluiting met een voorgenomen verfraaiing van het Gouvernementsplein, welke in verband met de havenwerken zal worden uitgevoerd, zullen bij uitvoering van dit plan aan beide zijden van de haven de binnenvarende passagiers een aangenamen en goede indruk van Willemstad krijgen en dan inwoners zoowel aan de Punda- als Otrabanda zijde rustige welgelegen verpoozingsplaatsen zullen worden verschaft.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten de onder 2o. bedoelde depêche met de daarbij behoorende Nota van toelichting naar de Afdeelingen te verwijzen.

Alsnu wordt overgegaan tot de stemming voor leden van de commissie van verzoekschriften, die ingevolge art. 16 van het reglement van orde van den Raad, benoemd zal moeten worden.

Op verzoek van den *Voorzitter* fungeeren de heeren Winkel en Senior als stemopnemers.

Bij de stemming voor het eerste lid der commissie vereenigen de heeren de Lannoy, Eskes en Zeppenfeldt, respectievelijk zes stemmen, een en een stem op zich; bij die voor het tweede lid verkrijgen de heeren Eskes, Winkel en Maduro respectievelijk zes stemmen, een en een stem; en bij die voor het derde lid worden op de heeren Henriquez, Maduro en Zeppenfeldt respectievelijk vijf stemmen, een stem en twee stemmen uitgebracht, zoodat in de commissie van verzoekschriften voor het loopend zittingjaar benoemd zijn de heeren de Lannoy, Eskes en Henriquez, die de benoeming verklaren aan te nemen.

De Heer *Henriquez* vraagt het woord en stelt thans voor aan Zijne Excellentie den waarn. Gouverneur het volgend schrijven te richten:

Na het openbreken van straten voor het leggen van buizen of andere leidingen, worden de geulen weer dichtgemaakt, doch blijven in verschillende straten veel aarde en steenen liggen; en met name is dit met de Keukenstraat het geval.

Door den wind, vooral als er auto's en trucks langs rijden waait de stof op en hebben woningen en winkels daar veel last van. Personen, die aan die straten wonen of hun kantoren hebben, klagen er erg over en bovendien hoopt zich allerlei vuil tussschen die steenen op.

Naar het voorkomt kan met betrekkelijk weinig kosten aan het hier bedoeld bezwaar tegemoet gekomen worden.

De Raad zou het op prijs stellen indien van Gouvernementswege maatregelen zouden kunnen worden genomen teneinde in den hier geschetsten toestand verbetering te brengen.

De Heer *Eskes* vraagt of het niet eenvoudiger zou zijn wanneer de Heer Henriquez zich met zijn verzoek tot den betrokken departements chef wendde.

De Heer *Henriquez* antwoordt, dat hij van een rechtstreeksch verzoek aan den Gouverneur snellere beslissing verwacht en dat het voor een buitenstaander soms moeilijk is uit te maken bij wien men zich vervoegen moet.

Na eenige discussie wordt, na hoofdelijke stemming, het voorstel met zes stemmen voor en twee tegen aangenomen.

Voor stemden de heeren Maduro, van Leeuwen, de Lannoy, Senior, Henriquez en de Ondervoorzitter.

Tegen stemden de heeren Dr. Eskes en Winkel.

De Heer *De Lannoy* stelt voor aan Zijne Excellentie den waarn. Gouverneur het volgend schrijven te richten:

De Handelsstand ondervindt zeer veel ongerief van den onlangs ingevoerden maatregel, dat aangebrachte goederen niet worden afgegeven, voordat de geheele lading uit het schip gelost en in de loods op Scharloo gesorteerd is, waarmede in vele gevallen verschillende dagen gemoeid zijn.

De prijs van vier gulden per M3 voor iedere veertien dagen, dat goederen in een Gouvernementsbergplaats zijn opgeslagen wordt voorwat de eerste veertien dagen betreft te hoog geacht. Meermalen kunnen de kooplieden hunne goederen niet inklaren, omdat zij de noodige documenten nog niet ontvangen hebben en daardoor zelfs niet weten, dat er goederen voor hen gekomen zijn.

Het zou den Raad aangenaam zijn indien het Bestuur aan de bezwaren van den handelsstand hierboven uiteengezet, zou kunnen tegemoet komen.

Na eenige discussie wordt, na hoofdelijke stemming, het voorstel met algemeene stemmen aangenomen.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer te behandelen zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 13.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 9den October 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez*, Dr. *G. H. Eskes*, *C. N. Winkel*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. M. L. Maduro* en *S. A. Senior*, leden, benevens de heer *R. F. W. Boskaljon*, commies ter Gouvernements-Secretarie, fungeerend Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus* en *H. J. Beaujon*, de drie eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 18den September 1928 (No.12).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een circulaire-brief dd. Augustus 1928 van den Heer H. Haverkamp te 's-Gravenhage, getiteld „Anti-War-Movement".

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten dit stuk te deponeeren ter Griffie van den Raad ter kennisneming van de leden.

2o. een gouvernements-depêche dd. 9 October 1928 No. 2737, luidende:

„In antwoord op Uw schrijven, dd. 22 September 1928, No. 27, heb ik de eer Uw College mede te deelen, dat wegens het gevaar van beschadiging der buizen van de waterleiding onder den grond, het niet raadzaam was de sleuven, die gegraven werden voor het leggen dier buizen, direct dicht te stampen en de daar opgehoopte aarde dadelijk weg te nemen, zoodat het, onder deze omstandigheden, moeilijk was den last te voorkomen, welke de bewoners van huizen langs de straten, waar die sleuven zijn gemaakt, moesten ondervinden. Het gevaar voor het verkeer zou eerder vergroot zijn geworden, indien de opgehoopte aarde op die sleuven dadelijk werd weggevoerd, daar door verzakking van de aarde in die sleuven er kuilen en riolen zouden ontstaan.

De Directeur van de Landswatervoorziening berichtte mij verder, dat in den door Uwen Raad geschetsten slechten toestand van enkele straten tengevolge van den aanleg van de distributieleiding van de waterleiding, intusschen reeds eene verandering ten goede is gekomen.

Zoodra de dienstleidingen zullen zijn aangelegd, zullen al de trottoirs en straten weder in behoorlijken staat worden gebracht, terwijl er voor gezorgd zal worden, dat het publiek zoo weinig mogelijk last ondervindt van den aanleg der buisleidingen.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit stuk voor kennisgeving aan te nemen.

In behandeling komt nu de ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) (7).

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden achtereenvolgens de artikelen 1 en 2, het opschrift, de overweging en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Alsnu onderwerpt de *Voorzitter* aan de goedkeuring der leden een in de afdeelingen ontworpen schrijven aan den Gouverneur in antwoord op de gouvernements-depêche dd. 18 September 1928, No. 2585, welk ontwerp als volgt luidt:

De Koloniale Raad heeft hierbij de eer de ontvangst te erkennen van Uwer Exellentie's depêche dd. 18 September 1928 No. 2585 en van de daarin vermelde nota van toelichting en twee ontwerpen, van welke stukken met groote belangstelling is kennis genomen.

Het verzoek vervat in de laatste alinea van de aangehaalde depêche n. l. 's Raads meening omtrent de ingediende ontwerpen kenbaar te maken, wordt dezerzijds in verband met voorgaande stukken rakende den aankoop en de inrichting van Parera ('s Raads schrijven dd. 3 Maart 1928 No. 9 en de gouvernements-depêche dd. 10 Maart 1928 No. 754) in den daarin bedoelden uitgebreiden zin opgevat als betreffende de werken of inrichtingen en de benoodigde sommen.

Het uitspreken van een oordeel als evenbedoeld wordt eenigszins bemoeilijkt door de omstandigheid, dat niet over een overzicht over het geheel der plannen kan worden beschikt; waarom dan ook voor eventueele verdere geldaanvragen het verzoek wordt gedaan of het Bestuur een dergelijk afgerond plan met de kostenraming zou kunnen indienen.

Zoodoende wordt het ook mogelijk na te gaan, welke bedragen gemoeid zijn met het overbrengen van de verschillende kantoren of werkplaatsen op Parera.

Ondanks het hier aangeduide bezwaar en ofschoon tijdens het onderzoek in de afdeelingen de vraag gesteld werd of al de in de nota van toelichting bedoelde inrichtingen, zoomede het materieel ook benoodigd zullen zijn na het gereedkomen der onderhanden zijnde groote werken – in hoofdzaak zullen bijv. al die trucks wel voor de wegen gebezigd worden – verklaart de Raad hierbij op grond van de overwegingen vermeld in de zesde alinea van 's Raads schrijven dd. 3 Maart bovengemeld (notulen 1927-1928 No. 19) geen bezwaar te hebben tegen de uitvoering der werken in kwestie, in het vertrouwen, dat inderdaad de verwachte verbeteringen zullen intreden.

Onder de tegenwoordige omstandigheden en bij het nijpend

gebrek aan opslagruimte, werd het voornemen de tegenwoordige bergplaats nabij het Raadhuis voor den dienst van den I. U. en D. te bestemmen, toegejuicht, ofschoon de plaats, waar deze opgesteld is, zooals dezerzijds reeds vroeger te kennen gegeven, niet daarvoor in aanmerking had mogen komen. De ingang naar het Fort is daardoor aanmerkelijk vernauwd en het plein voor het Raadhuis ontsierd. In dit verband werd herinnerd aan den goeden kijk, welken Gouverneur Helfrich indertijd ten aanzien van de opslagaangelegenheid had en waaromtrent plannen besproken zijn, n. l. het trekken van een wegenkruis door de „Punda", het zoogenaamde „blok", aan welke nieuw aan te leggen straten met de noodige onteigeningen opslagplaatsen zouden worden opgericht. Hierdoor zou dit vraagstuk een volledige oplossing gevonden hebben, om maar te zwijgen van de groote voordeelen, welke deze maatregel in menig ander opzicht zou hebben teweeggebracht. Dat dit hier in herinnering wordt gebracht, vindt mede zijn grond hierin, dat wellicht dit plan nog te overwegen ware, aangezien de te onteigenen of aan te koopen gronden door aanleg van het wegenkruis zeker in waarde zullen toenemen.

Reeds in zijn meeraangehaald schrijven van 3 Maart heeft de Koloniale Raad uiting gegeven aan zijn beginsel om slechts bij (suppletoire) begrotingen kredieten toe te staan. Thans wordt voorgesteld de bekostiging der werken uit „Onvoorzien" alhoewel deze post al lang overschreden en niet eens voor overschrijding vatbaar is. Aangezien echter het sinds afgetreden Bestuur toch meer dan eens per brief kredieten op onvoorzien te verantwoorden heeft aangevraagd en de Raad uit dezen hoofde daartegen geen onoverkomelijk bezwaar gemaakt heeft, zou hij zich niet verantwoord achten tegenover het interimair Bestuur zoo maar een ander standpunt in te nemen, te meer waar blijkbaar de ingeslagen weg gevolgd is om meerderen spoed te betrachten. Met de verzekering, dat ook de constitutioneel juiste weg in snel tempo gevolgd kan worden, zou de Raad het Bestuur willen verzoeken dien in den vervolge wel te willen kiezen en in gevallen als het onderhavige bij suppletoire begrooting 's Raads medewerking te vragen.

Ten opzichte van het plantsoen op het Rif was men tijdens het onderzoek nog al sceptisch gestemd. Er alleszins voor zijnde om op de aangegeven plek een behoorlijk plein te maken, vreesde men echter, dat er daar, in de onmiddellijke nabijheid van zeewater, dat vaak over het strand heen slaat, geen planten zullen groeien.

Wil de Raad dus ten opzichte van dit plantsoen vrij blijven, ook de gelden benoodigd voor de volgens de nota van toelichting in verband met de havenwerken uit te voeren verfraaiïng van het gouvernementsplein zou de Raad later bij (suppletoire) begrooting aangevraagd willen zien, waarbij dit college dan door gegevens in de gelegenheid gesteld zou kunnen worden zich over een en ander een oordeel te vormen en zich met kennis van zaken uit te spreken.

Tijdens het onderzoek werd van verschillende zijde bepleit, dat nu het Gouvernement zich met stadsverfraaiïng gaat bezighouden, het tijd wordt, dat ook de Damesvereeniging Entre Nous, die zich in dit opzicht zoo verdienstelijk heeft gemaakt, ontheven wordt van de zorg voor het Wilhelminapark.

Ten slotte werd onder betoogen van de wenschelijkheid, de vraag gesteld of de op Parera aan te leggen „slipway" ook door particulieren zal kunnen worden benut voor reparatie van hun lichters enz., aangezien ook voor particulieren een geschikte plek ontbreekt om deze vaartuigen op het droge te halen.

Op inzage van de op bladz. 5 van de Toelichting als overgelegd vermelde kaart van Parera wordt dezerzijds gaarne prijs gesteld.

Waar de leden zich met dit schrijven vereenigen, wordt het, zooals ontworpen, vastgesteld.

De Heer *De Lannoy* verkrijgt thans het woord en brengt als lid van de Commissie voor de verzoekschriften het volgend verslag uit:

Mijnheer de Voorzitter. Namens de Commissie voor de verzoekschriften heb ik de eer het volgende verslag uit te brengen:

In handen van de Commissie is gesteld een van vijf bijlagen vergezeld verzoekschrift, gedagteekend Pladjoe B. P. M. 17 Juni 1928, van den Heer A. J. H. Bergmann, arts, oud Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst in Curaçao, waarbij deze aan den Kolonialen Raad van Curaçao beleefd verzoekt, het daarheen te willen leiden, dat de Minister van Koloniën in het openbaar zal aantoonen: òf dat de met een gevaarlijke macht bekleede Gouverneur gegronde redenen had voor zijn optreden tegenover twee geneeskundigen, zooals bedoeld in het nummer van Zaterdag 11 Februari 1928 van het Nederlandsch Tijdschrift van Geneeskunde, òf (mocht dit niet kunnen blijken) dat de Minister bereid en in staat is, zulk optreden voortaan te beletten.

Het wil der Commissie voorkomen, dat het niet op den weg van den Raad ligt, een dergelijk verzoek aan den Minister te doen.

De Commissie heeft derhalve de eer, den Raad te adviseeren, het request ter Griffie neder te leggen en over te gaan tot de orde van den dag.

Waar de Raad zich met de conclusie van de commissie kan vereenigen, wordt aldus besloten.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 14.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 23sten October 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter.

VOORTS: de Heeren *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. M. L. Maduro*, *R. S. de Lannoy*, Dr. *G. H. Eskes*, *Jossy C. Henriquez* en *C. N. Winkel*, leden, benevens de heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *Ed. S. Lansberg*, voorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus* en *H. J. Beaujon*, leden, de eerste, derde en vierde genoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 9den October 1928 (No. 13).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 12 October 1928, No. 2853, luidende:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat dezerzijds, naar aanleiding van het Eindverslag van de Afdeelingen van Uwen Raad, uitgebracht op de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, waarin gevraagd wordt hoeveel de reis- en verblijfkosten hebben bedragen van de Heeren Zeilinga en Westermann, aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën om opgave van die bedragen is gevraagd.

Naar aanleiding van het bovenstaande ontving ik eene missive van Zijne Excellentie dd. 29 Augustus d. j., 2de Afdeeling No. 42/391, waarvan ik Uw College hierbij een afschrift aanbied, aan den inhoud waarvan ik mij kortheidshalve referte veroorloof".

De *Voorzitter* leest evengemeld afschrift van de missive van den Minister van Koloniën voor, luidende:

„In antwoord op Uw schrijven van 11 Mei j. l. No. 1431/116, waarin Uwe Excellentie verzoekt te willen mededeelen, hoeveel de reis- en verblijfkosten van de Heeren Zeilinga en Westermann hebben bedragen, heb ik de eer Uwe Excellentie te berichten, dat bedoelde kosten in totaal f 6.116.— beloopen.

Daar de zending van den Heer Zeilinga ten doel heeft gehad een nauwkeurig onderzoek in te stellen naar den toestand van het circulatiebankwezen en de particuliere banken in Curaçao om van de uitkomsten daarvan gebruik te maken bij de hervorming van het Curaçaosche circulatiebankwezen, welke eerlang moet plaats hebben, behooren de kosten der zending uit den aard der zaak gebracht te worden op de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het loopende jaar.

Dat in dezen geen rekening gehouden zou zijn met het budgetrecht, zooals in het Eindverslag van den Kolonialen Raad wordt opgemerkt, kan ik niet beamen. Immers ingevolge artikel 5, 1ste lid, van de Curaçaosche Comptabiliteitswet, zooals deze zinsnede luidt na de daarin bij de wet van 12 April 1924 (Nederlandsch Staatsblad No. 188) aangebrachte wijziging, worden de in den loop van het dienstjaar opkomende behoeften, welke niet in de begrooting zijn omschreven, in Nederland door den Minister van Koloniën op den post voor onvoorziene uitgaven aangewezen.

Voorafgaand overleg met Uwe Excellentie en met den Kolonialen Raad kwam mij onnoodig voor.

Ik meende toch te mogen verwachten, dat mijn wensch om gebruik te maken van de belangloos aangeboden voorlichting van een erkend deskundige op het gebied van het tropische circulatie- en particuliere bankwezen als de Heer Zeilinga, slechts instemming zou kunnen vinden.

In verband met het bovenstaande sein ik Uwe Excellentie:

„nummer 222 antwoord depêche 11 mei nummer 1431 op 116 kosten zending zeilinga westermann ten laste curaçaosche begrooting 6116 gulden punt brief volgt.""

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten de depêche met het afschrift te deponeeren ter Griffie van den Raad, ter inzage der Leden.

2o een gouvernements-depêche dd. 18 October 1928 No. 2984, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (22).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen.

3o. een van een comité bestaande uit de Heeren W. D. H. Baron van Asbeck, Dr. H. D. Benjamins, Mr. D. van Blom, W. C. de Cock Buning, Dr. P. C. Flu, Mr. B. de Gaay Fortman, C. H. de Goeje, Mr. J. E. Heeres, O. L. Helfrich, Mr. Dr. P. H. W. G. van den Helm, Mr. F. G. Schalkwijk, Dr. J. Ph. Vogel, Mr. C. van Vollenhoven, ontvangen brochure getiteld „West-Indische Leergang".

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk voor kennisgeving aangenomen en ter Griffie van den Raad gedeponeerd ter inzage van de leden.

In behandeling komt nu de ontwerp-verordening houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen (14).

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, worden achtereenvolgens de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 zooals gewijzigd bij nota van wijziging 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28 en 29, het opschrift, de overweging en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer te behandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 15.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 18den December 1928, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *Jossy C. Henriquez*, *S. A. Senior*, Dr. *G. H. Eskes*, *R. S. de Lannoy*, *S. M. L. Maduro* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, fung. griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *R. F. Muskus*, de tweede en de laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 23sten October 1928 (No. 14).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Ondervoorzitter* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Terug van een reis, die gij niet voor persoonlijk genoegen of ontspanning, maar wegens dringende familieaangelegenheden hebt ondernomen, zal het U zeker aangenaam zijn wederom Uwen zetel in deze vergadering te kunnen innemen. Ook mij is het een waar genoegen U namens den Raad hier welkom te mogen heeten.

De *Voorzitter*, den ondervoorzitter beantwoordende, zegt: ik betuig mijn hartelijken dank aan den ondervoorzitter voor de welwillende woorden tot mij gericht. Het is mij een waar genoegen de leden van den Raad in welstand terug te zien en het is mij een voorrecht, na eene afwezigheid wegens ernstige ongesteldheid van mijne echtgenoote, mij weder te bevinden te midden van dezen Raad, die gedurende mijne afwezigheid, onder de bekwame leiding van onzen hooggeachten Ondervoorzitter, omvangrijke werkzaamheden te verrichten had.
Aan het onlangs benoemde lid Senior, dat ik voor het eerst in deze vergaderzaal ontmoet, bied ik mijn welkomstgroet aan.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken.
1o. eene gouvernements-depêche dd. 24 October 1928, No. 2738, luidende:
„In antwoord op het schrijven dd. 22 September 1928, No. 28 van den Kolonialen Raad, heb ik de eer Uw College mede te deelen, dat de daarin behandelde aangelegenheid de volle aandacht van het Bestuur heeft en getracht zal worden, door wijziging van het desbetreffende besluit, zooveel als mogelijk is, tegemoet te komen aan de bezwaren van den handelsstand."
Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2o. eene gouvernements-depêche dd. 10 November 1928, No. 3152, luidende:
„Hierbij heb ik de eer Uwen Raad te berichten, dat ik mij voorstel voorbereidingen te treffen tot eene feestelijke herdenking op 10 Januari a. s. van de komst vijftig jaren geleden van H. M. Koningin Emma in Nederland.
Waar op de begrooting voor het aanstaande jaar geen krediet voorkomt voor het bekostigen der uitgaven, verbonden aan bovenbedoelde feestelijkheden, verzoek ik Uwen Raad mij wel te willen mededeelen, of er bij U bezwaar bestaat tegen deze bijzondere uitgaaf, welke geschat wordt op f 1600,—. De boeking zal kunnen geschieden ten laste van den post voor Onvoorziene Uitgaven."

De *Voorzitter* zegt, dat waar dit schrijven, volgens hem gedane mededeeling, reeds in de Afdeelingen is behandeld en er tegen het toestaan van het door den Gouverneur noodig geachte krediet geen bezwaar bestond, het volgend antwoord aan den Gouverneur werd ontworpen, dat hij thans aan de goedkeuring van de vergadering onderwerpt.
„In beleefd antwoord op Uwer Excellentie's depêche van den 10den November 1928, No. 3152, heeft de Koloniale Raad de eer U mede te deelen, dat het den Raad aangenaam is machtiging te verleenen tot de bijzondere uitgaaf verbonden aan de feestelijke herdenking op 10 Januari 1929 van de komst vijftig jaar geleden van H. M. Koningin Emma in Nederland en dat er bij den Raad geen bezwaar bestaat, dat de boeking geschiedt ten laste van den post voor Onvoorziene Uitgaven van de begrooting voor 1929."
Besloten wordt dezen brief aan den Gouverneur te richten.

3o. eene gouvernements-depêche van 28 November 1928, No. 3416, luidende:
„Hierbij heb ik de eer Uwen Raad mede te deelen, dat bij Koninklijk Besluit dd. 27 October 1928, No. 15, benoemd is tot Gouverneur van Curaçao Ir. L. A. Fruytier en dat volgens gisteravond door mij dienaangaande ontvangen bericht, Zijne Excellentie elf Januari 1929 uit Nederland naar hier vertrekken zal."
Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

4o. een schrijven dd. 14 December 1928 van den heer H. J. Beaujon, lid van den Raad, luidende:
„Hierbij heb ik de eer Uwen Raad te berichten, dat ik heden Zijner Excellentie den Gouverneur van Curaçao heb gemeld, dat ik zeer tot mijn leedwezen mij wegens drukke bezigheden, die mij verhinderen de noodige aandacht aan de werkzaamheden van den Kolonialen Raad te wijden, verplicht zie ontslag te nemen als lid van dien Raad.
Met betuiging van hoogachting, teeken ik mij, van U, Mijne Heeren, de dw. dn.
(get.) H. J. BEAUJON.

5o. eene gouvernements-depêche dd. 18 December 1928, No. 3570, luidende:
„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat de heer H. J. Beaujon mij bij schrijven van den 14n. dezer kennis

heeft gegeven, dat hij zich wegens drukke bezigheden verplicht ziet ontslag te nemen als lid van Uw College."

De *Voorzitter* zegt: De heer Beaujon, die thans ontslag als lid van den Raad genomen heeft, kent niet alleen het eiland Curaçao, maar ook de meeste van de andere eilanden van dit gebiedsdeel en wel uit eigen aanschouwing. Zijn adviezen en opmerkingen getuigden steeds van scherpzinnigheid en helder inzicht in de behandelde zaken. Nu hij uit dit College getreden is, hopen wij, dat het onzen oud-collega steeds wel moge gaan.

6o. eene gouvernements-depêche dd. 6 November 1928, No. 3203, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar. (24).

7o. eene gouvernements-depêche dd. 6 November 1928, No. 3204, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters. (25).

8o. eene gouvernements-depêche dd. 6 November 1928, No. 3205, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot het houden van algemeene volkstellingen. (26).

9o. eene gouvernements-depêche dd. 9 November 1928, No. 2779, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot aanvulling en wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925, No. 32). (27).

10o. eene gouvernements-depêche dd. 28 November 1928, No. 3337, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao. (28).

11o. eene gouvernements-depêche dd. 17 December 1928, No. 3070, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van 13 December 1899 (P. B. 1899, No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen. (30).

12o. eene gouvernements-depêche dd. 17 December 1928, No. 3591, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao met eene bepaling tot bestrijding van de z. g. flesschentrekkerij. (29).

De *Voorzitter* stelt voor de sub 6 tot en met 12 genoemde ontwerpen naar de Afdeelingen te verwijzen.

De heer *Dr. Eskes* verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Het spijt mij te moeten zeggen, dat ik eenige bezwaren heb tegen Uw voorstel de thans ingediende ontwerp-verordening tot opdracht van den politie-dienst in Curaçao aan de Troepen aldaar, naar de afdeelingen te verwijzen. Het zij mij vergund daartoe even in het kort de geschiedenis van dit ontwerp na te gaan.

Het eerste ontwerp over dezelfde aangelegenheid, op 6 October 1926 bij den Raad ingediend, werd in de vergadering van 19 September 1927 door den Kolonialen Raad verworpen.

Deze kwestie vormde bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1928 in de 2de Kamer der Staten Generaal een punt van uitvoerige discussie, waarbij Z. E. de Minister van Koloniën, de Heer Koningsberger, aan het slot van de algemeene beraadslagingen in de vergadering van 16 Februari 1928 het volgende zeide:

„Ten slotte de reorganisatie der politie. Het is niet mijn be-
„doeling om eenigen begrootingspost terug te nemen of ook
„maar te verminderen; ik wensch het wetsvoorstel te handha-
„ven zooals het hier ligt, maar ik wil daaraan de toezegging
„verbinden, dat ik zal doen heropenen het overleg met den Ko-
„lonialen Raad, dat door mij de eerste stap zal worden gedaan
„en dat ik in verband met al hetgeen ik straks heb gezegd het
„den Kolonialen Raad zoo gemakkelijk mogelijk zal maken om
„zich met de uitoefening der politiediensten door het garnizoen
„te verzoenen. Van mijn kant zal ik alles doen wat ik kan om
„den gang van zaken in Curaçao zoo goed mogelijk te bevorde-
„ren en een toestand te bereiken, die zoowel door deze vergade-
„ring als door mij van ganscher harte wordt gewenscht."

De toezegging, hierin gedaan, is de Minister ten volle nagekomen. Bij Gouvernementsdepêche van 2 April 1928, No. 1041, werd aan den Raad o.a. medegedeeld, dat vóór de invoering van het Koninklijk Besluit d. d. 21 November 1927, No. 34, met den Raad overleg zou worden gepleegd over mogelijk door den Raad wenschelijk geachte nadere regelingen. De Heer Procureur Generaal verscheen in de vergadering der afdeelingen d.d. 21 April 1928 en in volgende vergaderingen, waarvan de resultaten werden neergelegd in verschillende stukken, die als bijlagen bij het thans ingediende ontwerp verschenen zijn.

Zooals de Memorie van toelichting bij het ontwerp d. d. 6 November 1928 zeer juist zegt, is dit ontwerp het resultaat van het gepleegde overleg.

Na lezing van de stukken moet men tot de conclusie komen, dat van beide zijden de besprekingen zijn gevoerd in den geest van toenadering en onderling overleg, waarbij van beide zijden getracht werd tot een compromis te komen, dat beide partijen zooveel mogelijk zou bevredigen. Dit compromis ligt thans voor ons in den vorm van dit ontwerp en het zou m. i. in strijd zijn met de bedoeling, die bij de langdurige, uitvoerige voorbesprekingen heeft voorgezeten, indien de Raad dit ontwerp nu in eenig opzicht zou willen wijzigen.

Het doel van besprekingen van een ontwerp in de afdeelingen toch is, dit nader onder oogen te zien en te bestudeeren. Welnu aan dit ontwerp is het afdeelingsonderzoek feitelijk voorafgegaan. Er kan niets nieuws meer over gezegd worden. Afdeelingsonderzoek is m. i. geheel overbodig!

Er is echter meer. Ik meen ook, dat het bij de besprekingen gezegd is, dat een eventueel ontwerp - resultaat van nader overleg tusschen Bestuur en Raad - zonder nadere wisseling van stukken door den Raad zou kunnen worden aangenomen.

Mijnheer de Voorzitter. Indien dit zou kunnen geschieden, dan zou ik daarin zien een doorslaand bewijs van de overeenstemming ter zake tusschen Bestuur en Raad verkregen.

Verder zou ik nog willen wijzen op een ander bezwaar, gelegen in verwijzing van het ontwerp naar de afdeelingen, n. l. het gevaar van nog langer onnoodig uitstel. De Raad vergadert in den regel niet anders dan op Dinsdag-avond. De volgende Dinsdag is 25 December, op welken dag wel geen vergadering gehouden zal worden. Hetzelfde geldt voor Dinsdag, 1 Januari, zoodat op zijn vroegst weer een vergadering gehouden kan worden op Dinsdag, 8 Januari. Indien dan nog wisseling van stukken en openbare behandeling moet plaats hebben, is het duidelijk dat wederom aanzienlijk uitstel het gevolg zal zijn.

Mijnheer de Voorzitter. De Raad heeft in zijn antwoord aan Zijne Excellentie den Gouverneur omtrent den aankoop van Parera o. m. het volgende gezegd:

„Met de verzekering, dat ook de constitutioneel juiste weg in
„snel tempo gevolgd kan worden, zou de Raad het Bestuur wil-
„len verzoeken, dien in den vervolge wel te willen kiezen."

In den laatsten tijd heeft dat snelle tempo van den constitutioneel juisten weg door verschillende omstandigheden wel het een en ander te wenschen overgelaten. Laat ik slechts als voorbeeld noemen de lijdensgeschiedenis van de wenschelijkheidsbegrooting 1928, waarover tot op heden het Eindverslag nog niet verschenen is, terwijl het ontwerp met de Memorie van Toelichting op 23 Juli 1928 bij den Raad werd ingediend. Ik voeg er nadrukkelijk bij, dat dit niet alleen aan den Raad te wijten valt. Toch zal deze wenschelijkheidsbegrooting voor 1928 waarschijnlijk dit jaar niet meer door den Raad in openbare vergadering behandeld worden, zoodat deze begrooting in dezen vorm dan van de baan is. Veel overbodig werk is zoodoende verricht, terwijl aan den anderen kant daardoor waarschijnlijk stagnatie bij den dienst van Openbare Werken zal ontstaan.

Ik ben van meening, dat verwijzing naar de afdeelingen van het onderhavige ontwerp en daardoor veroorzaakt langdurig uitstel ongetwijfeld aanleiding zal geven tot ironisch commentaar op de verzekering van den Raad, dat ook de constitutioneel juiste weg in snel tempo gevolgd kan worden.

Ook zou ik er op willen wijzen, dat het Koninklijk Besluit d. d. 21 November 1927 tot opdracht van den politiedienst in

Curaçao aan de troepen aldaar met de wijziging van 5 April 1928 nog niet in werking getreden is, dat de uitoefening van den politiedienst door de troepen definitief geregeld moet worden en dat aan de tijdelijke regeling zooals deze thans bestaat, zoo spoedig mogelijk een eind gemaakt moet worden, o. m. om degenen, aan wie thans tijdelijk de leiding van den politiedienst is opgedragen, te binden, daar deze bij de huidige regeling op elk moment kunnen verzoeken van hun functie ontheven te worden.

De geheele regeling van de militaire politie staat momenteel nog eenigszins op losse schroeven, zoodat, naar ik verneem de uitzending van meer politie-militairen uit Holland vertraging ondervindt. M. i. is het echter noodzakelijk zoo spoedig mogelijk een volledige organisatie van de politie, zoowel op Curaçao als op Aruba, tot stand te brengen. Vooral ook op Aruba is deze organisatie dringend noodig. Bij mijn bezoek aan Aruba in Augustus j. l. werd mij zulks van verschillende zijden betoogd.

De vraag kan nog gesteld worden, of behandeling van dit ontwerp nu, onmiddellijk, in openbare vergadering, in strijd is met de bepalingen van het Regeeringsreglement en het Reglement van Orde en dan meen ik daarop ontkennend te mogen antwoorden.

Mijnheer de Voorzitter! Ik stel voor het ontwerp onmiddellijk in behandeling te nemen.

De *Voorzitter* zegt, dat hij ook dit ontwerp naar de Afdeelingen zou willen verwijzen om in de gelegenheid te zijn het nog onder de oogen te zien. Hij is afwezig geweest en is daarom niet op de hoogte daarvan. Naar zijne meening is deze aangelegenheid niet zóó urgent, dat er ernstige bezwaren zouden kunnen bestaan tegen een kort uitstel in de behandeling daarvan. Hij is trouwens sterk tegen overhaaste behandeling van zaken en nog wel van eene zoo gewichtige aangelegenheid.

Z. i. is de door den Heer Dr. Eskes uitgesproken vrees, dat de personen, die thans met de leiding van den politiedienst zijn belast, op elk moment ontheffing uit hunne functiën zouden kunnen vragen, aangezien zij slechts tijdelijk daarmede zijn belast, niet gegrond, immers eenigen tijd geleden werd van het Bestuur officieel de mededeeling ontvangen, dat een van de leiders van den politiedienst ontheffing van detacheering te Curaçao had verzocht, doch de leider in kwestie is in functie gebleven.

Spreker zegt verder, dat zijn verlangen om dit ontwerp naar de afdeelingen te verwijzen niets ongewoons is. In Nederland worden, naar hij verneemt, als regel, alle ontwerpen van wet door de Staten-Generaal naar de afdeelingen verwezen. Op Curaçao heeft in den Kolonialen Raad altijd de gewoonte bestaan, dat zoodra slechts één lid verwijzing naar de afdeelingen wenschelijk acht, het betrekkelijk ontwerp niet dadelijk in behandeling wordt genomen. De Raad heeft er steeds naar gestreefd het door den Heer Dr. Eskes bedoelde snelle tempo te betrachten. Men verlieze echter niet uit het oog, dat de leden van den Raad niet bezoldigd zijn en meest allen een drukken werkkring hebben. Het is dan ook met opoffering van veel vrijen tijd, dat zij zich van hunne plichten als Raadslid kunnen kwijten.

De Heer *Henriquez* verkrijgt het woord en zegt, dat hij zich tot zijn leedwezen niet kan vereenigen met het voorstel van den voorzitter om de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de troepen aldaar, naar de afdeelingen te verwijzen. Hij is het geheel met den Heer Dr. Eskes eens, dat er hiertoe ook geen aanleiding bestaat. De Voorzitter is niet tegenwoordig geweest bij het gepleegd overleg tusschen Bestuur en Raad, waarvan dit ontwerp het resultaat is, omdat hij uitlandig was. Dit mag echter geen reden zijn, om het ontwerp, dat geheel in overeenstemming is met hetgeen tusschen Bestuur en Raad is overeengekomen, alsnog naar de afdeelingen te verwijzen. Spreker staat er niet op, dat het ontwerp nog hedenavond in behandeling zal worden genomen, doch moet zich verzetten tegen eene verwijzing naar de afdeelingen. Mocht de Voorzitter, na kennisneming van de stukken een of ander bezwaar hebben, dat nog niet is ter sprake gebracht, dan heeft hij er hoegenaamd geen bezwaar tegen dat punt nog te behandelen.

De Heer Dr. *Eskes* releveert, dat de Voorzitter gezegd heeft tegen overhaaste behandeling van zaken te zijn. Niemand kan meer tegen eene dergelijke behandeling van zaken zijn dan hij, doch hij wenscht even op te merken, dat er in dit geval geen sprake kan zijn van overhaasting.

De zaak waarover het hier gaat is reeds van alle kanten bekeken en volledig overleg heeft daaromtrent tusschen Bestuur en Raad plaats gehad. Het thans ter tafel liggend ontwerp is het resultaat van dat overleg en van gehouden besprekingen. Het Bestuur heeft op alle door den Raad gemaakte opmerkingen geantwoord. Het ontwerp is zelfs iets gunstiger, dan wat de Raad had gewenscht. Eene bevoegdheid, die de Raad voor den Procureur-Generaal had gewenscht, heeft het Bestuur ook nog aan den Gezaghebber verleend.

De *Ondervoorzitter*. Mijnheer de Voorzitter! U was op Curaçao toen de Procureur-Generaal voor het eerst in de afdeelingen kwam; na Uw terugkomst hebt U het druk gehad met familie- en kantooraangelegenheden en, naar U verklaart, is het U nog niet mogelijk geweest de stukken te bestudeeren.

Ik sluit mij daarom bij het geachte lid Henriquez aan en ben er ook voor de behandeling van dit ontwerp tot een volgende vergadering aan te houden. Mocht U, na kennisneming van de stukken, een of ander bezwaar willen bespreken, dan ben ik gaarne bereid dat punt te behandelen. Dat zou ik voor elk lid gedaan hebben en zeker wel voor den Voorzitter zelf. En wat betreft het door het geachte lid Dr. Eskes aangevoerde omtrent den Gezaghebber, moet ik zeggen, dat, als mijn geheugen mij niet bedriegt, dit ter sprake is gekomen, toen ik krachtens opdracht van de afdeelingen bij den waarnemenden Gouverneur ben geweest. Als ik het den Heeren niet heb medegedeeld, hoop ik, dat zij het mij niet al te kwalijk zullen nemen.

Hierop volgde een vrij langdurige discussie waaraan door den Voorzitter, den Ondervoorzitter en de heeren Dr. Eskes, Henriquez en Maduro werd deelgenomen. Nogmaals werd in het licht gesteld, dat het de bedoeling was, dat de opmerkingen van den Raad bij de besprekingen naar voren zouden worden gebracht; dat ten opzichte van deze aangelegenheid tusschen Bestuur en Raad reeds overleg heeft plaats gevonden en dat het ontwerp, zooals het wordt aangeboden, kan worden beschouwd als een soort compromis. Bovendien werd betoogd, dat, waar de Raad zich tegenover het Bestuur als het ware verbonden heeft, het ontwerp, dat als resultaat der besprekingen aan den Raad zou worden aangeboden, goed te keuren, het geen doel zou hebben dit ontwerp alsnog aan een onderzoek in de afdeelingen te onderwerpen.

Daartegenover bleef de Voorzitter zich steeds op het standpunt stellen, dat, waar hij, in verband met zijne afwezigheid in het buitenland, niet in staat is geweest het onderhavige ontwerp, dat heden in openbare zitting is ingediend, na te gaan, hem de gelegenheid daartoe moet worden gegund. Hij verklaarde echter geen bezwaar er tegen te hebben het ontwerp in de eerstvolgende vergadering in behandeling te brengen.

Ten slotte besluit de vergadering het ontwerp in kwestie niet reeds hedenavond in behandeling te nemen, doch de behandeling daarvan uit te stellen tot de eerstvolgende vergadering, die nog dit jaar zal worden bijeengeroepen.

13o. eene gouvernements-depêche dd. 13 Decemder 1928, No. 3556, luidende:

„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat een groot aantal ambtenaren op Curaçao zich bij verzoekschrift tot mij heeft gewend, ter erlanging van eene uitkeering van een dertiende maand salaris ter tegemoetkoming in hunne onvoldoende bezoldiging, in verband met de dure levensomstandigheden.

Waar het inwilligen van bovenbedoeld verzoek van de ambtenaren mij billijk voorkomt, heb ik eene gedeeltelijke uitkeering, mede aan de gepensionneerden op Curaçao en Aruba, in overweging genomen, waarmede eene uitgave van f 87000,- gemoeid zal zijn, welk bedrag op den post voor Onvoorziene Uitgaven der begrooting van het loopend dienstjaar verantwoord zal moeten worden.

Alvorens eene beslissing in deze te nemen, zal ik het ten zeerste op prijs stellen het inzicht van Uwen Raad hieromtrent te mogen vernemen. Waar eene eventueele uitkeering nog dit jaar zal moeten plaats hebben, zal Uw Raad mij met een spoedig antwoord ten zeerste verplichten."

De *Voorzitter* zegt, dat hij na het ontvangen van deze depêche

den Administrateur van financiën verzocht heeft voor hem te laten opmaken een staat vermeldende de salarissen van de ambtenaren volgens de oude regeling plus duurte-bijslag en die volgens de nieuwe regeling. Deze staat is thans in zijn bezit en hij stelt voor ook de pas voorgelezen depêche van den Gouverneur naar de afdeelingen te verwijzen.

Hiertoe wordt besloten.

Aan de orde van behandeling is thans:
de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering inzake van belastingen (4).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Artikel 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen en Tweede Nota van Wijzigingen, artikel 2, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, het opschrift, de overweging en daarna het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De heer *Henriquez* verkrijgt nogmaals het woord en zegt
Mijnheer de Voorzitter!

Ik neem de vrijheid de aandacht van dezen Raad te vragen voor eene aangelegenheid, die mijns inziens van het grootste belang is voor dit eiland, ik bedoel de oeververbinding van de St. Annabaai.

Het zal U allen wel bekend zijn, dat de concessie, verleend aan de Curaçaosche Handel Maatschappij, reeds in Mei 1930 zal zijn verstreken, zoodat er niet veel tijd meer overschiet, om een vast plan te ontwerpen en dat ten uitvoer te brengen vóór genoemden datum.

Ik durf haast zeggen, dat wij reeds te laat zijn, tenzij de zaak onverwijld door het Bestuur wordt aangepakt. In de laatste maanden zijn verschillende artikelen in de „Amigoe di Curaçao" verschenen over deze zaak en op dit oogenblik bemoeit de Kamer van Koophandel zich ook met deze aangelegenheid, wat wel bewijst de groote belangstelling van het publiek.

Ik veroorloof mij dus voor te stellen, dat de Raad bij het Bestuur zal aandringen, om onverwijld stappen te nemen, om te voorkomen, dat bij het verstrijken van de tegenwoordige concessie het publiek voor het feit komt te staan, dat er geen oeververbinding meer bestaat of wel dat het Bestuur overgeleverd is in handen van een particuliere onderneming, die de oeververbinding wel zal onderhouden maar onder voorwaarden door haar vast te stellen.

De tegenwoordige oeververbinding, ofschoon niet in overeenstemming met de eischen van een druk havenverkeer, kan niet gemist worden vóórdat zij door een ander systeem kan worden vervangen.

Onuitsprekelijk zal het ongerief zijn voor het publiek indien het voor eenigen tijd moet blijven zonder eenige oeververbinding.

Een vooruitstrevend Bestuur moet steeds voorbereid zijn om bij alle eventualiteiten de belangen van het publiek op afdoende wijze te kunnen verdedigen.

Dit zal niet kunnen geschieden indien het Bestuur in afwachtende houding de concessie laat verstrijken.

Het is sterk aan te raden zoo gauw mogelijk alle gegevens betreffende onze haven aan den Minister op te zenden met het verzoek om daar in Holland van bevoegde deskundigen te vernemen, welke plannen uitvoerbaar zijn met het oog op onze speciale toestanden en *vooral* binnen het bereik zijn van onze draagkracht.

Nu ik toch spreek over de oeververbinding kan ik niet nalaten een woord te zeggen in het belang van dat gedeelte van het publiek, dat een druk gebruik maakt van de Koningin Emma brug.

U zult allen wel in de laatste jaren den jamerkreet hebben vernomen, van die menschen voor wie de brug zoo goed als onmisbaar is.

Ik kan best begrijpen, dat onder de tegenwoordige omstandigheden het Bestuur niet veel kan doen om aan dezen toestand een eind te maken. Ik wil geen oogenblik uit het oog verliezen, dat het havenbedrijf de hartader is van ons economisch leven, zoodat men zeer voorzichtig dit teer punt moet behandelen.

Maar, Mijne Heeren, hier tegenover staan ook de belangen van het publiek, dat ondragelijke moeilijkheden ondervindt van dezen toestand en daarom is het mijn streven een uitweg te vinden, die verbetering kan brengen in dezen toestand, zonder aan de scheepvaart nadeelen van eenige beteekenis te berokkenen.

Het wil mij voorkomen, dat bedoelde verbetering in den bestaanden toestand kan worden gebracht door de regeling van het verkeer in de haven op te dragen aan iemand, die dan zorgen zal, dat de brug telkens weer gesloten wordt als één of, twee stoomschepen doorgevaren zijn, om aan de voertuigen en voetgangers die al dien tijd gewacht hebben, een kans te geven om over te steken. De geringe tijd van hoogstens een half uur dat dit proces kan duren zal geen bezwaar zijn voor de schepen om onze haven aan te doen.

Van dezen regel zou men kunnen afwijken voor de booten der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, die olie uit Maracaibo aanvoeren en die ook rekening moeten houden met hun aankomst te Maracaibo, alwaar zij alleen bij hoog water hunne bestemming kunnen bereiken.

Bovendien: het is U allen bekend, dat deze booten in een lange rij op korten afstand van elkaar de haven verlaten en dus veel minder tijd gebruiken om binnen of uit te varen, dan hetzelfde aantal andere booten.

Het zal mij niet verwonderen dat er stemmen zullen opgaan tegen elke bevoorrechting van wien ook, maar als men even bedenkt, dat de heele opbloei van dit gebiedsdeel, te danken is aan dien aanvoer van olie, dan vraag ik U af, Mijne Heeren, mogen die booten die de onmisbare olie vervoeren niet zoo'n klein voordeel genieten boven andere?

Ik stel dus voor in dezen geest een schrijven aan het Bestuur te richten.

De *Voorzitter* vraagt of de leden zich vereenigen kunnen met het voorstel van den heer Henriquez.

De *Ondervoorzitter*: Mijnheer de Voorzitter. Ik vrees, dat als reeds terstond gevraagd wordt om een dergelijk verzoek aan Zijne Excellentie den Minister te doen, als het ware over het hoofd van het Bestuur of van den Directeur van Openbare Werken heen, wij misschien er op terug zullen moeten komen. Ik zou daarom het geachte lid Henriquez in overweging willen geven die zinsnede uit zijn voorstel te laten vervallen.

De heer *Henriquez* zegt, dat hij het niet eens is met den Heer Ondervoorzitter, dat bedoelde zinsnede uit zijn voorstel zoude moeten vervallen. Hij heeft allen eerbied voor de kennis van den tegenwoordigen Directeur van Openbare Werken en wil tegenover dien ambtenaar alle égards in acht nemen, doch hij ziet niet in dat hij door het doen van zijn voorstel daarin te kort schiet. In Nederland zijn er vele deskundigen op het gebied van bruggenbouw; men zou daar het oordeel van die deskundigen kunnen inwinnen.

De *Voorzitter* stelt voor een afschrift van hetgeen door den heer Henriquez gesproken is aan den Gouverneur te doen toekomen.

Hiertoe wordt besloten.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden meer het woord verlangende sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 16.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Donderdag, den 27sten December 1928, des voormiddags om 11 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. S. de Lannoy*, *Jossy C. Henriquez*, *C. N. Winkel*, Dr. *G. H. Eskes*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. Senior* en *S. M. L. Maduro*, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. griffier van den Raad.
ALSMEDE: de Heeren *B. P. P. Schrils*, wd. Administrateur van financiën en Ir. *I. Th. van Rosse*, wd. Directeur van Openbare Werken, gemachtigden van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heeren *E. S.C. de Veer Abrahamsz* en *R. F. Muskus*, leden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en vraagt of de leden bezwaren hebben tegen de in druk verschenen notulenvan den 18den December 1928 (No. 15).

De Heer Dr. *Eskes* deelt mede, dat hij alsnog geen exemplaar van deze notulen ontvangen heeft en, den inhoud daarvan niet kennende, daaraan moeilijk zijne goedkeuring kan hechten.

De *Voorzitter* besluit, naar aanleiding van deze opmerking, bedoelde notulen in eene volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden te onderwerpen.

De *Voorzitter* deelt mede, dat er, naar aanleiding van het beslotene in de laatste vergadering der Afdeelingen, het volgend schrijven aan Z. E. den Gouverneur is ontworpen, als antwoord op zijne depêche van den 13n. December 1928, No. 3556:

In antwoord op Uwer Excellentie's missive van den 13den December 1928, No. 3556 heeft de Koloniale Raad de eer U te berichten, dat dit College boven het toekennen van extra-belooningen in den vorm b. v. van een 13de maand de voorkeur zou geven aan het toepassen van een deugdelijke algemeene tractementsregeling. Zoo ver is dit gebiedsdeel echter nog niet. Met de thans geldende kortgeleden ingevoerde salarisregeling is de Raad het hoofdzakelijk daarom niet eens, omdat naar zijn oordeel over het algemeen de salaris-normen der lagere ambtenaren niet op peil gebracht zijn. Het toekennen van een 13de maand, beoordeeld van dit standpunt, dat algemeen werd ingenomen, werd onder deze omstandigheden beschouwd als een goede gelegenheid om deze functionnarissen tegemoet te komen, waaruit ook moge volgen, dat de Raad niet gaarne zoude zien dat inwilliging van het verzoek ditmaal een precedent zoude vormen, dat in volgende jaren navolging zou vinden. Integendeel wil de Raad aandringen op een spoedige totstandkoming van een tractementsregeling, die dergelijke verzoeken onnoodig maakt.

Vond het voorstel dus ten opzichte der lagere ambtenaren bij den Raad tijdens het onderzoek in de afdeelingen geen bedenking, ten opzichte der hoogere functionnarissen, wier salarisnormen, ook in aanmerking genomen hun hoogere posities door verschillenden vrijwel in verhouding met den levensstandaard geacht werden te staan, stuitte het verzoek bij menigeen wel op het bezwaar dat het niet gemotiveerd geacht werd.

In de afdeelingen was er dan ook een sterke strooming om een grens te stellen. Rezen daarbij ook practische bezwaren, de overweging echter, dat zij, die buiten de grens zouden vallen, daaruit wellicht, ofschoon geheel ten onrechte een gebrek aan appreciatie zouden kunnen destilleeren, deed tenslotte besluiten ook ten aanzien van deze categorie geen bezwaren te maken onder uitdrukkelijke vooropstelling echter, dat hierin niet eenige uiting van een gevoelen ten aanzien der salarisnormen van de hoogere ambtenaren zou moeten worden gelezen.

Tegen de gedachte uitkeering aan de gepensionneerden bestaat er bij den Kolonialen Raad geen bezwaar.

Zonder hoofdelijke stemming wordt besloten dit schrijven aan Z. E. den Gouverneur te richten.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van het volgend ingekomen stuk:

eene gouvernements-depêche van den 24n. December 1928, No. 3672, luidende:

Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, de heeren B. P. P. Schrils, wd. Administrateur van financiën en Ir. I. Th. van Rosse, wd. Directeur van Openbare Werken, gemachtigd heb om de beraadslagingen van Uwen Raad, respectievelijk over de ontwerp-verordening tot heffing van een belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten en over de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* zegt, dat hij de ontwerpen, waaromtrent de heeren *Schrils* en *Ir. van Rosse* gemachtigd zijn om een raadgevende stem uit te brengen, het eerst in behandeling zal brengen.

Hij heet den heer Schrils, gemachtigde van den Gouverneur, welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de mededeelingen die hij namens het Bestuur zal doen.

In behandeling komt thans:

1o. de ontwerp-verordening tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten (6).

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur verkrijgt het woord en zegt na den Voorzitter te hebben dank betuigd voor zijn welkomswoorden, het volgende:

Mijnheer de Voorzitter!

Naar aanleiding van het Verslag van den Kolonialen Raad over de verordening tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, heb ik de eer namens Z. E. den Gouverneur het volgende mede te deelen.

Het Bestuur kan zich met de door de Afdeelingen gemaakte bemerkingen op artikel 8 vereenigen. Naar aanleiding hiervan zal ik bij de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp dit artikel en eenige andere daarmede verband houdende artikelen bij amendement wijzigen.

De door de Afdeelingen voorgestelde redaktie van artikel 16 sub a wordt door het Bestuur overgenomen.

Waar de Afdeelingen bezwaren hebben tegen het verstrekken van een nummerplaat van afwijkend model aan consuls en consulaire ambtenaren zal door mij bij de behandeling van het betrekkelijke artikel een voorstel tot wijziging worden gedaan.

Uit deferentie voor de „consuls en consulaire ambtenaren" is in het ontwerp geene bepaling opgenomen, dat deze de hun uitgegeven nummerplaten, als zij er geen gebruik meer van maken, weder moeten inleveren. Deze bepaling is uitgelaten, in het volste vertrouwen, dat „consuls en consulaire ambtenaren" hunne medewerking niet zullen verleenen om de belasting te ontduiken.

Inderdaad is door het Bestuur verzuimd in het voorgesteld nieuw artikel 77 van de Algemeene Politiekeur 1917 de door de Afdeelingen bedoelde bepaling op te nemen. Zulks zal alsnog bij amendement geschieden.

Voor wat aangaat de nummerplaten, bedoeld in artikel 15, zal de termijn, binnen welken deze moeten worden terugbezorgd, naar gelang van het doel, waarvoor zij worden aangevraagd, voor elk bijzonder geval worden bepaald en zal natuurlijk steeds met de belangen van de betrokkenen worden rekening gehouden.

De *Voorzitter* verzoekt den heer Schrils, gemachtigde van den Gouverneur, om de amendementen die hij voor te stellen heeft, „en bloc" in te dienen, waarna hij over zal gaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, zooals het door het Bestuur is gewijzigd.

De heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, dient hierop de volgende amendementen in:

Artikel 8 wordt gelezen als volgt:

1o. Ieder motorrijtuig en ieder rijwiel, dat op den openbaren weg, en iedere motorboot, geen zeeschip zijnde, die op een openbaar water wordt gebruikt, moet voorzien zijn van een of meer voor het loopend jaar geldige, van een nummer voorziene nummerplaat of platen, welke plaat of platen zichtbaar en leesbaar op of aan het vervoermiddel moet of moeten zijn bevestigd tot het aantal en op de plaatsen door den Procureur-Generaal te bepalen en bekend te maken op het eiland Curaçao door aankondiging in het blad, waarin van Gouvernementswege de officieele berichten worden geplaatst en op de eilanden Aruba en Bonaire door aanplakking ter gebruikelijke plaats.

2o. De punt aan het slot van artikel 9 wordt vervangen door een komma en daarna wordt gelezen „zoomede het aantal platen, die voor elke categorie aan de vervoermiddelen moeten worden aangebracht en de plaats, waar zulks moet geschieden bepaald."

3o. In artikel 15, alinea 1, wordt in plaats van „nummerplaten" gelezen „een nummerplaat of -platen".

4o. Artikel 16 sub a wordt gelezen als volgt:
Motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, die het eigendom zijn van het Rijk of het Gouvernement.

5o. In artikel 17, alinea 1, in den vijfden regel, wordt instede van „nummerplaat of -platen van afwijkend model" gelezen „nummerplaat of -platen voor wat betreft de in artikel 16 sub a bedoelde vervoermiddelen, van afwijkend model,"

6o. In artikel 23 wordt sub 1o en 3o telkens waar het woord „nummerplaten" voorkomt daarvoor gelezen „nummerplaat of -platen".

7o. Tusschen artt. 28 en 29 wordt een nieuw artikel 29 ingevoegd, luidende:
„Voor het belastingjaar 1929 zullen de vaststelling en bekendmaking door den Procureur-Generaal van de kleur, de nummerreeksen, de kenteekenen en de verdere bijzonderheden voor de nummerplaten, zoomede van het aantal van de platen, die, en van de plaatsen, waarop deze op of aan de vervoermiddelen moeten worden aangebracht, zoo spoedig mogelijk vóór afloop van het 1e kwartaal van dat jaar geschieden, en zal bij besluit door den Gouverneur worden bepaald, wanneer de nummerplaten verkrijgbaar zullen worden gesteld en het tijdstip, waarop de vervoermiddelen van die platen moeten zijn voorzien; tot zoodanig tijdstip zullen de reeds in gebruikt zijnde en alsnog in gebruik te stellen motorrijtuigen een nummer moeten voeren overeenkomstig de thans geldende wettelijke regelingen.

8o. Artikel 29 wordt artikel 30 en in het tweede lid daarvan worden de woorden: „op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip" vervangen door „met ingang van den 1sten Januari 1929" terwijl aan b. van het bij het derde lid daarvan voorgestelde nieuw artikel 77 van de Algemeene Politiekeur 1917 een nieuwe zin wordt toegevoegd, luidende:
„De kosten hiervan komen ten laste van den aanvrager".

Hierna worden de artikelen 1 tot en met 28 van het ontwerp, het door het Bestuur op deze vergadering voorgestelde nieuw artikel 29 en artikel 30 (oud 29) achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen, de artikelen 8, 9, 15, 16, 17, 23 en 30 (oud 29) zooals door het Bestuur op deze vergadering geamendeerd.

Voorts worden, mede zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, achtereenvolgens aangenomen het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel.

2o. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45) (5).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Thans wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Artikel 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging, wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 2 verkrijgt de *Ondervoorzitter* het woord en stelt voor dit artikel te wijzigen door de daarin voorkomende woorden „op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip" te vervangen door de woorden: „met ingang van den 1sten Januari 1929".

Het voorstel van den *Ondervoorzitter* wordt ondersteund door de Heeren Van der Veen Zeppenfeldt en De Lannoy.

Ter toelichting van zijn voorstel zegt de *Ondervoorzitter*: Mijnheer de Voorzitter. Het blijkt uit de stukken, in elk geval was het de bedoeling, dat deze verordening tegelijk met de nieuwe belasting op motorrijtuigen in werking zou treden. Nu zulks voor deze laatste bepaald is op 1o. Januari aanstaande, zou ik hetzelfde ook voor de onderhavige wijziging willen voorstellen.

De *Voorzitter* vraagt aan den heer Schrils, gemachtigde van den Gouverneur, die nog ter vergadering aanwezig is, of er bij het Bestuur bezwaren bestaan tegen het voorstel van den Ondervoorzitter.

De heer Schrils, gemachtigde van den Gouverneur, geeft hierop te kennen, dat hij, niet gemachtigd om over deze ontwerpverordening een raadgevende stem te brengen, toch vermeent te mogen mededeelen, dat er tegen de door den Ondervoorzitter voorgestelde wijziging van artikel 2 bij het Bestuur wel geen bezwaar zal bestaan.

Hierna worden artikel 2, gewijzigd als door den Ondervoorzitter voorgesteld, artikel 3, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

3o. de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 27) (9).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Thans wordt overgegaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Artikel 1 wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 2 verkrijgt de *Ondervoorzitter* het woord en stelt voor dit artikel te wijzigen door de daarin voorkomende woorden: op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip" te vervangen door de woorden: „met ingang van den 1sten Januari 1929".

Het voorstel van den Ondervoorzitter wordt ondersteund door de Heeren Van der Veen Zeppenfeldt en De Lannoy.

Ter toelichting van zijn voorstel zegt de Ondervoorzitter, dat dezelfde redenen, aangevoerd voor het wijzigen van artikel 2 van de zoo juist aangenomen verordening, ook voor het wijzigen van dit in behandeling zijnde artikel gelden.

De Heer *Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat hij, ofschoon ook voor deze ontwerp-verordening niet gemachtigd een raadgevende stem uit te brengen, toch vermeent te mogen mededeelen, dat er tegen de voorgestelde wijziging bij het Bestuur geen bezwaar zal bestaan.

Hierna worden artikel 2, gewijzigd als door den Ondervoorzitter voorgesteld, artikel 3, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel. achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* betuigt den Heer Schrils, gemachtigde van den Gouverneur, dank voor de door hem verstrekte inlichtingen.

De Heer *Schrils* verlaat de vergadering.

4o. de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen. (16).

De *Voorzitter* heet den Heer Ir. Van Rosse, gemachtigde van den Gouverneur, welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de mededeelingen, die hij namens het Bestuur zal doen.

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De Heer Ir. Van Rosse, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt.

Mijnheer de Voorzitter. In de eerste plaats betuig ik U dank voor de tot mij gerichte welkomswoorden. Dan wil ik, waar mij opgedragen is ook over aangelegenheden, die niet onder mijn departement ressorteeren, een raadgevende stem uit te brengen, de welwillendheid van den Raad inroepen voor het geval de door mij te geven inlichtingen niet volledig mochten zijn.

Ik moet beginnen met eenige opmerkingen van algemeenen aard, die het algemeen beleid raken, en zal daarna eerst de onderwerpen behandelen, die niet onder het departement van Openbaren Werken ressorteeren, voordat ik overga tot het beantwoorden van de opmerkingen van den Raad betreffende posten, die onder mijn beheer staan.

Het indienen van een ontwerp-verordening bij den Kolonialen Raad tot verklaring van de wenschelijkheid om de Curaçaosche begrooting, die reeds bij de Wet definitief was vastgesteld, te verhoogen, heeft reeds vroeger plaats gehad, o. a. in 1920 en in 1921. Deze zoogenaamde wenschelijkheidsbegrootingen worden niet door de Staten-Generaal in Nederland behandeld, doch dienen enkel en alleen om de goedkeuring van de begrootingswetgever in Curaçao te bekomen voor verschillende intusschen urgent gebleken werken, die niet op de begrooting voorkomen. Met een groot gedeelte dier werken moest, zooals reeds vermeld in de Memorie van Toelichting en de Memorie van Antwoord, wegens de groote urgentie een begin worden gemaakt. Het Bestuur meende deze werken niet langer te kunnen uitstellen en heeft, in de hoop, dat de Raad zijne goedkeuring eraan zou hechten, toestemming gegeven om met den aanvang een begin te maken, vooral omdat, zooals de loop der financiën zich liet aanzien, in het geheel geen leening zou behoeven te worden gesloten. Het Bestuur heeft gemeend, naar aanleiding van het slot van het Voorloopig Verslag, in de Memorie van Antwoord geen mededeeling te moeten doen, aangezien hetgeen daar vermeld staat, niet als een vraag werd beschouwd, doch eenvoudig als een mededeeling.

Het Bestuur is van oordeel, dat zoodra het vaststaat, dat de bekostiging van de meerdere uitgaven uit de meerdere opbrengst zal kunnen geschieden, geen bepaalde inkomsten behoeven te worden aangewezen, waaruit die uitgaven zullen worden geput.

Binnenkort hoopt het Bestuur een tweede suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1929 bij den Raad aanhangig te maken, waarop credieten zullen worden aangevraagd voor verschillende werken, die niet op die begrooting voorkomen en tevens ter voltooiing der reeds aangevangen werken.

Met de door de Afdeelingen geopperde bezwaren betreffende de loodsgelden voor de buitenbaaien van Curaçao en voor Aruba zal rekening worden gehouden.

Het Bestuur is van oordeel, dat het voor werken, in een dienstjaar aangevangen en in het daaropvolgend dienstjaar voortgezet, dus werken, waarover de Raad zich reeds heeft uitgesproken, in de meeste gevallen overbodig zal zijn eene suppletoire begrooting in te dienen en zou de voorkeur geven die werken voort te zetten ten laste van den post voor Onvoorziene Uitgaven. Waar de Raad echter den wensch uit om ook in dergelijke gevallen suppletoire begrootingen ingediend te zien, zal zooveel mogelijk getracht worden daaraan te voldoen.

Ook met den wensch van den Raad dat het Bestuur naar de behoefte, voorloopige aanvragen zal aanhangig maken, zal rekening worden gehouden, ofschoon het Bestuur het verkiezelijker acht alle suppletoire aanvragen zooveel mogelijk tegelijkertijd in te dienen.

Met betrekking tot de Van den Brandhof-brug over het Waaigat kan ik namens het Bestuur mededeelen, dat er inderdaad eene minnelijke schikking in rechten tot stand gekomen is, waartoe het voorstel uitgegaan is van de eigenares der brug, nadat deze tegen het Gouvernement aangevangen was met een proces, doch welke getroffen is geheel overeenkomstig het van Bestuurszijde gedaan tegenvoorstel. Een afschrift der schikking wordt ter Griffie van den Raad nedergelegd.

Verder is mij opgedragen over het tot standbrengen van eene telefonische verbinding stad-Willebrordus het volgende mede te deelen.

Het is vrijwel een uitgemaakte zaak, dat op Willebrordus voorloopig geen politiepost is te verwachten. De eenige plaats waar aldaar een spreekcel zoude kunnen worden geplaatst is gelegen in de nabijheid van de Pastorie. De thans op Willebrordus geplaatste pastoor heeft zich bereid verklaard een oogje in het zeil te houden. Waar verscheidene leden van den Raad het tot standbrengen van de telefonische verbinding stad-Willebrordus bepaald noodzakelijk achten en er daartegen bij het Bestuur geen principieele bezwaren bestaan, werden de kosten van bedoelde verbinding opgenomen en geraamd op ongeveer f 2 500,—. Aangezien de telefoondienst thans in de nabijheid van Willebrordus aan het werk is en op de plantage Savonet betonpalen worden gegoten tot voltooiing van de lijn naar Westpunt, zouden, indien de gelden voor de verbinding met Willebrordus ter beschikking werden gesteld, tegelijkertijd de palen hiervoor kunnen worden gegoten, wat tijd en geldbesparing ten goede zoude komen. Gezien de vrij hooge aanlegkosten welke voor de verbindingen Westpunt-Kleine Berg-Dokterstuin-Pannekoek en Willebrordus noodig zijn, acht het Bestuur het billijk het tarief voor gesprekken van daaruit met de stad op 25 cent te bepalen.

Op de eerlang in te dienen tweede suppletoire-begrooting voor 1929 zal een krediet voor de verbinding met Willebrordus worden aangevraagd.

Inderdaad is het ongewenscht, dat aan het publiek, al dan niet bij wijze van gunst, gelegenheid wordt gegeven om in een politiewachthuis te telefoneeren. Er bestaan echter geen bezwaren tegen het plaatsen van nevenaansluitingen bij de politiewachthuizen op de genoemde buitenposten. Bij die posten zullen, onmiddellijk aangebouwd tegen het wachthuis, telefooncellen worden aangebracht, waarin een toestel wordt geplaatst, dat middels een schakelaar in de wachtpost op de lijn, die het politieposthuis verbindt, wordt aangesloten. Deze publieke telefonen zullen dan onder het toezicht van de politie komen te staan. De politie zal zich echter nimmer kunnen belasten met het opzoeken van opgeroepen personen, terwijl politiegesprekken ten alle tijde voor zullen moeten gaan.

Thans overgaande tot het beantwoorden van de door de Afdeelingen gemaakte opmerkingen betreffende den bouw en de inrichting van een keuken in het Waterfort, kan ik namens het Bestuur mededeelen, dat het inderdaad niet in de bedoeling heeft gelegen *roerende* keukengoederen voor rekening van Curaçao te brengen.

Ten aanzien van deze keuken en hare vaste inrichting moge voorts worden opgemerkt, dat reeds ernstige klachten door het personeel zijn geuit over de voeding; het is n. l. niet mogelijk met de tegenwoordige inrichting een degelijke en smakelijke Hollandsche maaltijd in deze keuken te bereiden en waar thans veel meer dan vroeger Hollandsche maaltijden moeten worden bereid, kan en mag met den keukenbouw niet langer worden gewacht.

Naar aanleiding van de in de Afdeelingen gemaakte opmer-

kingen betreffende de verkeersregeling, moge ik, namens het Bestuur opmerken, dat als een straat te smal is om een stilstaande auto voorbij te rijden, deze straat ook te smal is om een tegemoetkomende auto voorbij te rijden en dus in die straat wel een eenrichtingsverkeer zal moeten worden voorgeschreven.

In de ontworpen nieuwe politiekeur wordt een bepaling in overweging gegeven, waardoor het mogelijk wordt het stilstaan met auto's in bepaalde straten of gedeelten daarvan geheel of ten deele te verbieden; in zoodanige straten zouden de belangen van de winkeliers niet al te zeer worden geschaad, indien om beurten, b. v. per dag, week of maand, het stilstaan aan de eene zijde der straat werd verboden. Zoo zouden dus in de Heerenstraat de even maanden de auto's aan de Noord- en de oneven maanden aan de Zuidzijde der straat mogen stilstaan; met handhaving van het eenrichtingsverkeer zal, naar verwacht wordt, alsdan het verkeer goed loopen. Zal dus zooveel mogelijk met de belangen van de winkeliers worden rekening gehouden, het algemeen belang gaat voor het particulier belang, zoodat met het koopen van uit auto's slechts daar waar het mogelijk is, kan worden rekening gehouden. Ook hier zal te gelegener tijd het publiek zich eraan moeten wennen auto's op parkeerplaatsen achter te laten en te voet te gaan winkelen; er loopen ver over de duizend auto's zoodat tegemoetkoming aan gemakzucht tengevolge heeft dat het centrum van Willemstad wordt geblokkeerd.

Thans, mijnheer de Voorzitter, kom ik tot de beantwoording van de opmerkingen der Afdeelingen betreffende onderwerpen, die mijn eigen Departement raken.

Met genoegen is geconstateerd, dat ook in de Afdeelingen de urgentie van het scheppen van eene nieuwe gelegenheid voor het behandelen van aangevoerd wordende explosieven werd ingezien. Het Bestuur vertrouwt dan ook, dat de Raad zijne volle medewerking zal willen verleenen om den thans bestaanden ongewenschten toestand zoo spoedig mogelijk op te heffen.

De verschillende geopperde bezwaren tegen het gebruiken van de baai van St. Kruis voor het behandelen van explosieven gelden voor elke haven buiten de St. Annabaai. Er wordt blijkbaar niet voldoende rekening gehouden met het algemeen geldend gebruik, dat explosieven overal uit het schip moeten zijn gelost, vóór dat het in havens voor algemeen verkeer wordt toegelaten. Geen enkele gezagvoerder zal hiertegen bezwaren maken, daar hij in elke behoorlijk beheerd wordende haven dezelfde regeling voorgeschreven vindt.

Inderdaad zijn er voor het schip kosten verbonden aan het overladen in een andere baai van zijne lading explosieven, doch deze kosten komen niet ten laste van de betrokken stoomvaartmaatschappijen noch van hunne vertegenwoordigers alhier, doch worden verhaald op deze zeer goed betalende lading zelf. Er is geen enkel specifiek bezwaar tegen het gebruiken van de baai van St. Kruis voor het aangegeven doel, of het zou de omstandigheid moeten wezen, dat genoemde plantage particulier bezit is. Maar alle baaien aan de Zuidkust van het eiland, die bescherming zouden kunnen bieden, liggen aan plantages die in particuliere handen zijn.

Het is het Bestuur niet duidelijk wat de Afdeelingen in deze aangelegenheid nog verder onderzocht zouden wenschen te zien. De Directeur van Openbare Werken en de Havenmeester hebben de zaak nauwgezet onderzocht en kwamen tot de conclusie, dat de baai van St. Kruis de eenige voor het doel geschikte baai is, die, zonder verdere kosten, voor de grootste schepen in gebruik genomen kan worden. Voor het overladen van explosieven alleen is geen andere outillage noodig dan een paar meerboeien. Mochten de eigenaren van de plantage St. Kruis bezwaren maken tegen het verleenen van overgang aan den havendokter, de politie, de douanebeambten, enz. dan zal er wel een middel op gevonden worden om deze bezwaren te overwinnen. Het gouvernement zou dan ook de beschikking moeten hebben over een snelvarende motorboot, met de aanschaffing waarvan eene uitgaaf van ongeveer f 20.000.— gemoeid zou zijn. Overigens zou ook, zoo noodig, een wegovergang kunnen worden gehuurd, gekocht, desnoods onteigend. Gevaren voor particuliere eigendommen zullen door het in gebruik nemen van de St. Kruis-baai voor het thans besproken doel niet ontstaan. De schepen zullen ver van den wal worden gemeerd. In het algemeen wordt voor niet te groote hoeveelheden explosieven een afstand van 200 M. van een openbaren weg en 500 M. van bewoonde gebouwen voldoende geacht.

Waar de St. Kruisbaai de eenige voor het doel geschikte baai is en de geopperde bezwaren overigens voor alle baaien gelden, moge ik hier de vraag stellen of het lid, dat in de Afdeelingen het Bestuur in overweging gaf zijn voorstel terug te nemen en met een afgerond plan met volledige kostenberekening terug te komen, wellicht eene andere betere oplossing aan de hand zou kunnen doen. Er moet in elk geval iets gedaan worden en de deskundige raadsleden van het Bestuur weten geen betere oplossing, maar zullen gaarne een ander voorstel overwegen, mits het thans ter tafel wordt gebracht en daarover nog heden eene beslissing worde genomen, in verband met de groote urgentie.

Zooals reeds gezegd, is de St. Kruisbaai de eenige baai, die voor dit doel geschikt is. De Caracasbaai mag niet langer voor het overladen van explosieven worden gebruikt. De combinatie van oliehaven, haven voor toeristenbooten en haven voor het overladen van explosieven werd trouwens in de afdeelingen door niemand in bescherming genomen. Nergens anders op de Zuidkust heeft men recht op het strand, waaraan de baaien liggen, behalve aan de Daaibooibaai, maar die baai is niet geschikt voor het doel, zij ligt te veel open. Er is geen andere geschikte plaats die gemakkelijk bereikbaar is en met redelijke kosten ingericht kan worden. Ik ga daarom geheel accoord met de meening van de leden, die in de Afdeelingen adviseerden om het bestuursvoorstel aan te nemen en wil dan ook heden hier de vergadering ernstig in overweging geven het voorstel van het Bestuur goed te keuren. Het Bestuur durft de verantwoordelijkheid van eene langere handhaving van de reeds besproken ongewenschte combinatie van oliehaven, toeristenhaven – haven voor het overladen van explosieven niet aanvaarden.

Naar aanleiding van de in de Afdeelingen gestelde vraag, of het geen tijd werd om het buskruitmagazijn op Mundo Nobo dat thans dicht bij een bevolkte en zich verder uitbreidende buurt staat, te verplaatsen, kan ik de vergadering mededeelen, dat deze aangelegenheid de volle aandacht van het Bestuur heeft. Een project voor den bouw van een nieuw buskruitmagazijn ligt reeds gereed, terwijl het in het voornemen van het Bestuur ligt bij suppletoire-begrooting voor 1929 gelden voor den bouw daarvan aan te vragen.

Voor wat betreft de Handelskade- Waaigat- werken kan ik den Raad mede deelen, dat de aannemer, behoudens eenige bijwerking en afwerking, met zijn aandeel der werken gereed is gekomen.

Ter beantwoording van de in de Afdeelingen gemaakte opmerkingen over den aanleg en de herstelling der straten en wegen moge het volgende dienen.

Vóór met de verbetering van de straten kan worden aangevangen, moeten deze worden opgenomen en in kaart gebracht. Daarna moet van de voorgenomen verbetering een plan worden opgemaakt, waarbij niet elke straat op zich zelf kan worden geprojecteerd, doch rekening moet worden gehouden met het onderling verband der straten, speciaal met het oog op den waterafvoer, de ligging der erven en huizen, enz.

De verbetering van het plein in het Fort Amsterdam was reeds eenige jaren geleden voorgenomen en de opnamen daarvoor hadden reeds plaats gehad.

Voor de andere verbeteringen waren de opnamen, in verband met gebrek aan personeel, nog niet geschied, zoodat geen plan daarvan kon worden opgemaakt. Het lag derhalve voor de hand, daar te beginnen waar zulks mogelijk was en niet met de handen in de schoot te blijven zitten tot dat de overige plannen gereed zouden zijn gekomen. Temeer niet omdat dit gedeelte van de stad het drukst van alle wordt bezocht door vreemdelingen in verband met de ligging binnen genoemd Fort van het Postkantoor en de gouvernementskantoren. Ook de zeer groote overlast, die door het personeel van de reeds opgenoemde kantoren ondervonden werd van het stof dat van het plein werd opgewaaid, maakte de verbetering daarvan urgent.

Het Bestuur wenscht geenszins te ontkennen, dat vele straten van Willemstad in veel slechtere condities verkeeren dan die waarin het meer genoemd plein verkeerde, doch die straten liggen niet daar, waar het centrum van het gezag is gevestigd, een plaats waar men overal ter wereld zorgt voor een zeer behoorlijk aanzien. Bedoelde in slechtere conditie verkeerende straten worden bovendien niet door vreemdelingen bezocht.

Met betrekking tot den Pietermaaiweg wil ik het volgende aanvoeren. Bij het lezen der critiek kwam mij onwillekeurig het Fransche spreekwoord in gedachte: „C'est difficile de contenter

tout le monde et son père". Wat toch is het geval, mijnheer de Voorzitter. Bij de behandeling van de begrooting voor 1929 werd door den Raad geklaagd over de labado's en de „Santana di auto". Nu er met bekwamen spoed gewerkt wordt ten einde tegemoet te komen aan de toen geuite grieven, nu is men weder niet tevreden. Zooals ik reeds gezegd heb, is het voor een behoorlijke verbetering van de wegen noodig, dat een afgerond plan wordt opgemaakt, waarbij rekening wordt gehouden met het onderling verband van de straten en wegen. Verbetering der nevenstraten is niet mogelijk voordat de hoofdstraat gereed is gekomen. Ook de zorg voor eene goede afwatering heeft in deze een groote rol gespeeld. Daarom moest met den Pietermaaiweg worden begonnen.

De Penweg is voorloopig iets verbeterd. Voordat tot eene definitieve verbetering zal kunnen worden overgegaan moet eerst zekerheid zijn verkregen, dat de eigenaren van verschillende, aan dien weg gelegen erven, strookjes grond zullen willen afstaan voor wegverbreeding. Voor het tegenwoordig vérkeer is bedoelde weg toch veel te smal.

De opmerkingen met betrekking tot de trottoirs, in de Afdeelingen gemaakt, zijn mij niet recht duidelijk. Als de bebouwing langs den Pietermaaiweg, die zeer onregelmatig is, het aanleggen van breede trottoirs niet toelaat, moet men voorloopig wel met smalle trottoirs genoegen nemen.

De rijweg moet, dit spreekt vanzelf, overal gelijke breedte hebben; ongelijke breedte geeft wild verkeer. De meening, dat een chauffeur iemand, die op het trottoir loopt, zou meenen te mogen raken met zijn auto, mist elken grond.

Met geregeld goed onderhoud hebben de wegen, wat de fundatie en deklaag betreft, een onbeperkten levensduur. Om de 5 jaar zal misschien op de drukst bereden wegen de slijtlaag vernieuwd moeten worden. Het beschikbare steen materiaal is niet van de meest geschikte qualiteit, daardoor zal het gewoon onderhoud wat meer kosten dan anders het geval zou zijn geweest. De kosten van dit onderhoud hangen af van de verkeersdichtheid; cijfers kunnen thans niet worden verstrekt.

Nu rest mij nog eenige inlichtingen te geven betreffende de pier van Aruba. De afstand van de stad naar de spaats, waar het Bestuur zich voorstelt de nieuwe pier te bouwen, is niet zoo groot dat deze afstand eenig overwegend bezwaar zal opleveren, vooral niet nu de stad zich steeds uitbreidt. De keuze van de plaats waar een pier gebouwd kan worden is niet onbeperkt. Die plaats moet voldoen aan nautische en bouwtechnische eischen. De gekozen plaats voldoet aan alle te dien aanzien te stellen eischen. Inderdaad zal voor het bouwen van de pier particulieren grond moeten worden aangekocht voor het aanleggen van een toegangsweg. Het Bestuur heeft reeds optie verkregen op den benoodigden grond.

In dit verband kan ik voorts mededeelen, dat de Arend Petroleum Maatschappij–voorloopig mondeling–in principe heeft toegestaan een daarop aansluitenden bestaanden weg loopende over haar terrein door het gouvernement te laten verbeteren en voor publieken weg te bestemmen. Het Bestuur kan niet inzien, dat hierdoor scheeve verhoudingen zouden kunnen ontstaan. Het voordeel van deze transactie voor belanghebbende weegt ruimschoots op tegen het door haar te brengen offer. Het komt overal voor, dat men grond voor publieke wegen afstaat, wanneer het aanleggen van die wegen de daaraanliggende gronden ten goede komt, zelfs is zulks wel in bouwverordeningen voorgeschreven.

Het ligt in de bedoeling nabij den bestaanden steiger baggerwerk uit te voeren om specie te verkrijgen voor de opvulling van de nieuwe pier.

Voorts ben ik opgedragen den Raad mede te deelen, dat het inderdaad in de bedoeling van het Bestuur ligt den bouw van deze pier aan te besteden. Onderhandelingen hierover zijn reeds aangevangen. Het is echter niet mogelijk deze onderhandelingen thans aan den Raad mede te deelen; het is bovendien ook geen gebruik, dat aan vertegenwoordigende lichamen als de Koloniale Raad soortgelijke aannemingscontracten van te voren ter beoordeeling worden overgelegd. Dit is een zuivere bemoeienis van het uitvoerend gezag.

De bedoeling van de door de Afdeelingen gestelde vraag, waarom nu reeds f 200 000,— voor dit werk wordt aangevraagd, is het Bestuur niet duidelijk. Waarom zou niet alvast f 200 000,— kunnen worden aangevraagd voor een werk, waarvan de definitieve kosten nog niet bekend zijn? Bij de aanvrage van dit crediet is vermeld, dat dit de eerste termijn is.

Als het aangevraagd crediet wordt toegestaan kan men dadelijk een aanvang maken met het werk. Het zou niet aangaan om hangende de onderhandelingen met den aannemer, openbaar te maken welk bedrag men voor het werk noodig denkt te hebben.

De opmerking in de Afdeelingen gemaakt, dat het Bestuur niet heeft medegedeeld, uit welk materiaal de nieuwe pier geconstrueerd zal worden, moet op eene vergissing berusten, aangezien dit uit de ter Griffie van den Raad nedergelegde teekening van die pier duidelijk blijkt.

De *Voorzitter* maakt er den gemachtigde van den Gouverneur opmerkzaam op, dat het bedrag van f 200 000,— dat thans aangevraagd wordt, in verband met den laten datum waarop het zou worden gevoteerd, niet meer in 1928 zou kunnen worden gebruikt. Hij geeft daarom in overweging dit krediet voor de begrooting van 1929 aan te vragen.

De Heer *Ir. van Rosse*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat als het krediet heden gevoteerd wordt, het Bestuur alvast de aangevangen onderhandelingen met den aannemer kan voortzetten en ten einde brengen. Het is van groot belang, dat deze onderhandelingen dadelijk kunnen worden voortgezet en wel in verband met de wenschelijkheid omde uitvoering van het werk voor den bouw van de pier te combineeren met de uitvoering van de werken tot verbetering van de haven. hetgeen tot bezuiniging zal leiden. Wanneer met het voteeren van het crediet tot volgend jaar wordt gewacht, gaan er wederom eenige maanden verloren en als het werk niet tegelijkertijd aan den aannemer der werken te Willemstad kan worden gegund, zal het waarschijnlijk meer kosten. De bedoeling van het Bestuur is, om, zoodra het aangevraagd krediet is toegestaan met het werk aan te vangen en de uitgaven te boeken ten laste van den post voor Onvoorziene Uitgaven.

De *Voorzitter* zegt, dat de Raad nog niets weet van het plan, noch hoeveel het werk in zijn geheel kosten moet.

De Heer *Ir. van Rosse*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt, dat hij de door den Raad gewenschte inlichtingen betreffende de totale kosten van de pier wel kan opgeven, doch niet in deze openbare vergadering. Hij is bereid in eene geheime vergadering daaromtrent mededeelingen te doen.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt*. Mijnheer de Voorzitter. U stelde de vraag, of het wel raadzaam of noodig was het voor den bouw van deze pier aangevraagde krediet voor 1928 aan te nemen, aangezien het in dit jaar toch niet zou kunnen worden gebruikt. Maar het door U aangevoerde argument geldt niet alleen voor dit eene, voor Aruba aangevraagde krediet, maar ook voor andere op deze wenschelijkheidsbegrooting voorkomende posten. Ik begrijp daarom niet waarom tegen dezen eenen post dit bezwaar moet worden aangevoerd. Ik ga geheel accoord met den Heer Van Rosse, dat het niet aan te bevelen zou zijn hier bekend te maken welk bedrag het Bestuur bereid zou zijn in totaal uit te geven voor den bouw van de pier. Uit een commercieel oogpunt zou dit ten zeerste zijn af te raden. Uit de omschrijving van den post blijkt, dat het aangevraagde bedrag van f 200 000,– bedoeld is als eerste termijn van het werk.

De *Voorzitter*. Wij zijn op het einde van het jaar. De gemachtigde van den Gouverneur zegt, dat dadelijk na het voteeren van den post het werk zal worden aangevangen, maar hoe zou dat nog in dezen korten tijd kunnen geschieden?

De Heer *Ir. van Rosse*, gemachtigde van den Gouverneur. Zoodra de onderhandelingen met den aannemer tot een bevredigend einde zijn gebracht, kan dadelijk begonnen worden met de aanschaffing van materialen. De urgentie eischt dat zoo spoedig mogelijk met de uitvoering van het werk wordt aangevangen. Daarom wenscht het Bestuur de machtiging van den Raad te verkrijgen om de werken te kunnen aanbesteden. Het lijkt mij dan ook zeer gewenscht, dat de Raad nog heden zich in beginsel over dezen post uitspreekt.

De heer *Senior*. Mijnheer de Voorzitter. Ik ben met het Bestuur van oordeel, dat een nieuwe pier in de Paardenbaai op Aruba noodig is en dat de bouw daarvan urgent is. Evenwel vind ik, dat de Raad alvorens de post te voteeren, weten moet hoeveel het werk in zijn geheel zal kosten. Als eerste termijn wordt een bedrag van f 200 000,—aangevraagd. Maar in hoeveel termijnen zal het werk worden voltooid? Misschien zal het werk in totaal

wel f 900000,— wellicht zelfs meer dan een millioen moeten kosten.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt*. Mijnheer de Voorzitter. Ik kan den Raad de verzekering geven, dat een nieuwe pier voor Aruba hoogst noodzakelijk is en de bouw daarvan zeer urgent. Wij moeten ook op de nooden van de andere eilanden letten en niet alleen op die van het eiland Curaçao. Wij moeten bereid zijn de andere eilanden te geven wat voor hunne ontwikkeling noodig is. Waarom wordt alleen voor dezen post, die voor Aruba moet worden toegestaan, zooveel zekerheid verlangd, en voor de andere aangevraagde credieten niet? Men duide het mij niet ten kwade, Mijnheer de Voorzitter, maar dit noem ik: meten met twee maten.

De *Voorzitter* gaat accoord met den Heer Van der Veen Zeppenfeldt dat de Raad steeds rekening moet houden met de nooden ook van de eilanden buiten Curaçao en vestigt zijne aandacht er op, dat het niet de eerste maal is, dat de Raad er op heeft gestaan van het Bestuur te vernemen hoeveel een werk in zijn geheel zoude moeten kosten, alvorens het daarvoor aanvankelijk aangevraagde krediet te voteeren.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* zegt: Laat de gemachtigde van den Gouverneur, zooals hij dat aangeboden heeft, in geheime vergadering de door den Raad verlangde mededeelingen doen, maar laten wij dan geen bezwaar maken tegen den post.

De *Voorzitter* brengt thans, waar niemand verder het woord verlangt, het eenig artikel van het ontwerp zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging in behandeling.

De onderdeelen a. en b. sub 1o. van het artikel worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderdeel c. sub 1o. verkrijgt de heer *Henriquez* het woord en stelt voor dit onderdeel te verlagen met f 30 000,— en te brengen op f 721 675,—.

Het amendement van den Heer *Henriquez* wordt ondersteund door de heeren Winkel en Senior.

Ter toelichting van zijn amendement zegt de Heer *Henriquez* het volgende.

Mijnheer de Voorzitter. In de memorie van toelichting zegt het Bestuur o. a. het volgende: Het krediet sub 1o. c. aangevraagd is bestemd voor de volgende nieuwe werken: onder letter c.: leggen van twee meerboeien in de St. Kruisbaai. f 30 000,—.

Het spijt mij, dat ik mijn stem niet zal kunnen geven aan dezen post, aangezien ik mij daarmede niet kan vereenigen, en wel om redenen reeds aangevoerd bij de behandeling van het onderhavige ontwerp in de afdeelingen. Ofschoon ik het volkomen eens ben met het Bestuur, dat de Caracasbaai, die langzamerhand een haven wordt met een druk verkeer, *niet* de aangewezen plaats is om explosief materiaal te behandelen, kan ik niet toegeven, dat het voorstel van het Bestuur eene gelukkige oplossing is van dit vraagstuk. Ik vrees, dat wanneer de twee meerboeien eenmaal geplaatst zijn in de St. Kruisbaai, zich zoodanige moeilijkheden zullen voordoen, dat weer groote bedragen noodig zullen blijken om daaraan tegemoet te komen. Ik neem daarom de vrijheid het Bestuur beleefd te verzoeken met een afgerond voorstel te komen, waarin aan al de bezwaren, die bij het Afdeelingsonderzoek zijn aangevoerd, wordt tegemoet gekomen.

Ofschoon ik geen technicus ben, veroorloof ik mij de vraag te stellen, waarom het Bestuur de voorkeur geeft aan de St. Kruisbaai boven de Westpuntbaai. Deze laatste baai toch is aan domeingronden gelegen, door goede wegen makkelijk te bereiken en bovendien dicht bij een politiepost, die binnenkort telefonische verbinding met de stad zal hebben. Verder kunnen schepen daar geankerd eventueel beschikken over werkvolk uit het nabijgelegen dorp, voor de behandeling van lading.

Het is daarom mijn voorstel het bedrag van f 30.000.— uit het ontwerp te laten vervallen, zoodat dit nog heden kan worden goedgekeurd, met het oog op het eind van het jaar.

Mijnheer de Voorzitter. Ik heb heden hier vernomen dat aan de Zuidkust van dit eiland de St. Kruisbaai de eenige baai is, die voor het beoogde doel geschikt is. Maar reeds in de Afdeelingen is aangevoerd, dat er tegen het gebruiken van die baai hiervoor bezwaren bestaan. Een van die bezwaren was de ligging van die baai aan particulieren grond, waardoor het bereiken daarvan wellicht met moeilijkheden zou gepaard gaan. De geachte gemachtigde van den Gouverneur heeft hier heden gezegd, dat er zoo noodig een wegovergang zou kunnen worden gehuurd, gekocht of desnoods onteigend, doch ik blijf van oordeel, dat de Raad behoort te weten tegen welke offers dit zal kunnen plaats hebben opdat wij niet later, na het aannemen van den thans in behandeling zijnden post, wederom groote uitgaven zullen hebben te voteeren.

De Heer *Winkel* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben het heelemaal eens met de bezwaren die in de Afdeelingen zijn geopperd en ben van oordeel, dat het Bestuur voorzichtig te werk moet gaan om handel en scheepvaart niet te benadeelen.

Ik zou zelfs willen beweren, dat een schip niet op anker geplaatst mag worden, waar dit schip niet bereikbaar is voor de agenten, enz.

En mijne geachte medeleden zullen het zeker met mij eens zijn, dat het bereiken van de baai in quaestie over land onmogelijk is en over zee zeer moeilijk en ook dikwijls onmogelijk. De agenten hangen geheel af van de diensten van derden, welke diensten ten alle tijde geweigerd kunnen worden.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, iedereen zal het zeker met mij eens zijn dat in een Petroleum- en Touristen-haven geen dynamiet gelost mag worden. De plaats om dynamiet te lossen moet dus zoo spoedig mogelijk worden aangewezen. Het gevaar is te groot en er is dus urgentie.

Als wij nu aannemen, dat een haven aangewezen moet worden en dat dit zoo spoedig mogelijk moet gebeuren, dan zou ik, van wege de urgentie, toch willen adviseeren het Bestuursvoorstel aan te nemen en eventueele verdere maatregelen en kredieten te behandelen, wanneer die later aan het oordeel van den Raad worden onderworpen.

Ik vertrouw, dat de zaak dan zoo goed mogelijk zal worden geregeld.

De boeien zijn in elk geval noodig en het Bestuur zal zeker de bezwaren van den Raad in overweging nemen en deze boeien plaatsen in een geschikte baai, bereikbaar te land en te water.

De Heer Dr. *Eskes* zegt, na het woord verkregen te hebben, het volgende: Mijnheer de Voorzitter. Ik ben het met mijne geachte mede-leden geheel eens, dat de Caracasbaai niet langer mag worden gebruikt als haven voor het lossen van explosieven. Het gevaar voor ongelukken is daar te groot. Het aantal schepen, dat genoemde baai aandoet om te laden en te bunkeren neemt steeds toe. Dikwijls komt het voor, dat er in het Schottegat geen aanlegplaatsen over zijn en dan moeten de schepen, die bunkeren moeten, naar de Caracasbaai. Soms liggen daar wel 4 of 5 schepen tegelijk. En daar komt nog bij, dat vele touristenbooten en andere groote passagiersschepen de Caracasbaai aandoen. Ook in verband met deze omstandigheid is een bestendiging van het gebruiken van meergenoemde baai voor het overladen van explosieven niet toelaatbaar. Indien de Koloniale Raad weigert zijne medewerking te verleenen tot het scheppen van eene andere gelegenheid voor het behandelen van explosieven, dan komt de verantwoordelijkheid voor eventueele ongelukken op dezen Raad te rusten. Ik ga geheel accoord met den Heer Winkel, dat wij het Bestuurs voorstel moeten aanvaarden en het aangevraagde krediet voor het leggen van twee meerboeien in de Sint Kruisbaai moeten goedkeuren.

Als wij dit crediet thans afstemmen om later over andere door het Bestuur in te dienen voorstellen te gaan beraadslagen dan beteekent dit een uitstel, dat in de gegeven omstandigheden niet te verantwoorden is. De ondervinding, die ik in den laatsten tijd heb opgedaan stemt mij eenigszins pessimistisch tegenover de mogelijkheid van eene vlugge behandeling van zaken. Het is dikwijls moeilijk quorum te verkrijgen, terwijl de wisseling van stukken tusschen Bestuur en Raad zeer veel tijd neemt. Het systeem werkt m. i. te stroef.

Ik geef daarom den Raad sterk in overweging de aangevraagde f 30000,— in elk geval heden te voteeren en eventueel het vaststellen van de plaats waar die boeien moeten worden geplaatst voor later uit te stellen. De boeien kunnen dan intusschen besteld worden; voor zij hier zijn, zijn we eenige maanden verder. In elk geval behouden zij hunne waarde.

Mijnheer de Voorzitter. Er moet ten spoedigste eene beslissing in deze zaak genomen worden. De combinatie petroleumhaven-explosievenhaven is uit den booze.

Ik zou hier de gevleugelde woorden van Dr. Kuyper willen

gebruiken: Wij kunnen niet wachten, geen dag en geen nacht.

De Heer *Ir. Van Rosse*. Mijnheer de Voorzitter. De Heer Henriquez zegt, dat hij de door het Bestuur voorgestelde oplossing van het vraagstuk, dat thans behandeld wordt, geen gelukkige vindt en geeft het Bestuur in overweging met een afgerond voorstel te komen, waarin aan al de bezwaren, in de Afdeelingen te berde gebracht, tegemoet gekomen wordt. Verder geeft de Heer Henriquez aan de hand om in plaats van de St. Kruisbaai, de Westpuntbaai voor het beoogde doel te bestemmen.

Hiertegenover moet ik wederom aanvoeren, dat de St. Kruisbaai door het Bestuur is gekozen, omdat die baai het meest geschikt is en eigenlijk *de* baai is voor het behandelen van explosieven. Tegen de Westpuntbaai bestaan er nautische bezwaren. Ik ben het daarom niet eens met het laatste gedeelte van het betoog van den Heer Eskes, waarin hij voorstelt het vaststellen van de plaats waar de aangevraagde boeien moeten worden geplaatst, voor later uit te stellen. Er bestaat aan de Zuidkust van dit eiland geen andere plaats die geschikt is. Met den Heer Winkel ben ik het eens, dat er in deze aangelegenheid zeer groote urgentie bestaat en ik geef den Raad daarom wederom ernstig in overweging het door het Bestuur gedaan voorstel goed te keuren en niet in te gaan op het voorstel van den Heer Henriquez om den post af te voeren. De verantwoordelijkheid voor mogelijk voor te komen ongelukken komt anders neer op den Raad. En men denke hier niet alleen aan persoonlijke ongelukken, maar ook aan het groote nadeel dat aan den goeden naam van Curaçao als havenplaats zal worden berokkend, wanneer er hier een schip met explosieven in de Caracasbaai zou liggen juist op een oogenblik, dat er toeristenbooten daar ten anker moeten gaan.

Ofschoon, zooals ik dit reeds meer dan eens heden heb gezegd, de St. Kruisbaai, naar het oordeel van de raadslieden van het Bestuur, de eenige baai is, die in aanmerking komt als plaats voor behandeling van explosieven, en geen andere bijzondere maatregelen voor hare inrichting noodig zijn, wil ik den Raad toch nog gaarne de verzekering geven dat het Bestuur nogmaals in overweging zal nemen, of het noodig zal zijn andere maatregelen voor inrichting van de St. Kruisbaai voor het meerbesproken doel te treffen, om aan de geopperde bezwaren tegemoet te komen, maar ik moge aanneming van het Bestuursvoorstel ernstig adviseeren.

De Heer *Henriquez* zegt, dat hij door de aangevoerde argumenten niet van zijne meening is teruggebracht, dat de Raad alvorens dezen voorgestelden post aan te nemen, behoort te weten waar hij aan toe is. De toeristenbooten zullen binnen enkele maanden Curaçao bezoeken en al zouden wij het aangevraagd krediet heden voteeren, de boeien zullen nog niet gelegd kunnen zijn, voordat die booten in het begin van volgend jaar hier komen. Eenige maanden uitstel ten einde het Bestuur gelegenheid te geven met een ander afgerond voorstel voor den dag te komen, zullen naar de meening van spreker, niet schadelijk kunnen zijn. Men kan natuurlijk nooit van te voren zeggen wanneer een ongeluk gaat gebeuren, maar het zou toch zeer toevallig zijn, dat er juist nu, in dezen korten tijd van uitstel, iets zou gaan gebeuren, dat nog nooit is voorgekomen.

De *Voorzitter* wijst er op, dat de verantwoordelijkheid voor het gebeuren van ongelukken, niet op den Raad, doch op het Bestuur rust, dat de Caracasbaai in erfpacht heeft uitgegeven. De Raad is in deze zaak niet gekend. Het Bestuur had kunnen en moeten voorzien, dat deze baai voor dergelijke doeleinden noodig zou zijn. Dat heeft het Bestuur niet gedaan. En het Bestuur had ook met het oog daarop niet voor zulk een geringe Canon de Caracasbaai moeten afstaan. Gouverner c'est prevoir.

De Heer Dr. *Eskes*: Mijnheer de Voorzitter. Ik heb den Raad over den bestaanden toestand geen verwijt gemaakt, maar slechts gezegd, dat de Raad, indien hij zou weigeren zijne medewerking te verleenen tot het scheppen van eene andere gelegenheid om explosieven te behandelen, de verantwoordelijkheid voor eventueele ongelukken zou aanvaarden. Ik zou nu de vraag willen stellen: zou U de Caracasbaai dan hebben willen reserveeren uitsluitend voor haven voor behandeling van explosieven? Dat ligt, naar mijne meening, in Uwe zoo juist gesproken woorden opgesloten.

De *Voorzitter*. De afstand in erfpacht had dan onder zekere bepalingen moeten plaats hebben, waardoor het gebruik van die baai ook als baai voor behandeling van explosieven niet onmogelijk ware geworden.

De Heer Dr. *Eskes*: Mijnheer de Voorzitter. Indien een dergelijke bepaling in de erfpachtsovereenkomst zoude opgenomen zijn, dan zoude een drukke scheepvaart daar onmogelijk zijn en zou de exploitatie van de Caracasbaai daardoor belangrijk beperkt zijn.

De baai zou dan in hoofdzaak gebruikt worden voor het overladen van explosieven, hetgeen m. i. niet gemotiveerd zou zijn, in aanmerking nemende de overbelasting van St. Annabaai en Schottegat, die zich thans reeds voerdoet.

De *Voorzitter* wil er nogmaals den nadruk op leggen, dat het niet aangaat de moeilijkheden, die een gevolg zijn van den afstand van de Caracasbaai, op rekening van den Raad te stellen.

De Heer *Henriquez* verzoekt den Voorzitter om over den in behandeling zijnden post hoofdelijke stemming te laten plaats hebben. Nadat door het lot was beslist dat de stemming bij No. 7 van de presentielijst zou aanvangen, wordt het amendement van den Heer *Henriquez* om onderdeel c. sub 1o. van het in behandeling zijnde eenige artikel van het ontwerp te verlagen met f 30000,— en te brengen op f 721675,— in stemming gebracht en aangenomen met zeven stemmen vóór en drie stemmen tegen. Voor stemden de Heeren De La Try Ellis, De Lannoy, Henriquez, Van Leeuwen, Senior, Maduro en de Voorzitter. Tegen stemden de Heeren Van der Veen Zeppenfeldt, Winkel en Eskes.

De *Voorzitter* schorst hierna de vergadering, ten einde den heer Ir. van Rosse, gemachtigde van den Gouverneur, in de gelegenheid te stellen aan de leden vertrouwelijke mededeelingen te doen met betrekking tot de totale kosten van den bouw van de nieuwe pier op Aruba.

Na verloop van eenige oogenblikken heropent de Voorzitter de vergadaring.

Onderdeel c. sub 1o. van het eenig artikel van het ontwerp, zooals bij amendement gewijzigd, onderdeel d. sub 1o., en de onderdeelen a., b., c. en d. sub 2o., het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* betuigt hierop den dank der vergadering aan den Heer Ir. van Rosse, gemachtigde van den Gouverneur, voor de door hem verstrekte inlichtingen.

De Heer Ir. Van Rosse verlaat de vergadering.

5o. de ontwerp-verordening tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar. (24)

De algemeene beraadslaging wordt geopend.

De Heer *Winkel* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Ik wil geen bezwaren indienen tegen de opdracht van den politiedienst aan de Troepen, maar wel wil ik de aandacht vestigen op de vele klachten, die ons allen bereiken over de militaire-politie.

Zonder een onderzoek in te stellen kunnen wij deze klachten niet in aanmerking nemen, maar klachten als b. v.: „dat de agent de taal niet verstaat en dikwijls ten onrechte optreedt en ook den burger ten onrechte handelt, omdat hij den agent niet verstaat," of: „dat de burger den een of anderen agent niet kan aanklagen omdat hij deze niet kent en de agent geen kenteeken heeft" krijgen wij toch te hooren en wij zouden daarom den Commandant der Politie troepen willen verzoeken maatregelen te willen treffen opdat deze klachten voorkomen worden.

De vrees van den burger om tegen de militairen zijne klachten in te dienen moeten wij verklaren ongegrond te zijn, daar de Commandant zeker ten alle tijde bereid is het publiek aan te hooren en de burger het recht heeft zijne klachten in te dienen zoowel bij den Commandant als bij den Procureur-Generaal.

De Heer Dr. *Eskes* verkrijgt het woord en zegt: Mijnheer de Voorzitter. Het spijt mij, den Heer Winkel te hooren verklaren, dat er vele klachten zijn over de militaire-politie. Dit zou den indruk kunnen wekken, dat deze politie niet voldoet, en dit nu meen ik te mogen tegenspreken. Ik heb, integendeel, van zeer vele zijden met veel lof hooren spreken over deze po-

litie en ik heb de overtuiging, dat men hier, over het algemeen genomen, zeer met deze nieuwe politie is ingenomen.

Indertijd heeft hier het idee om den politiedienst aan de troepen op te dragen groote tegenkanting ondervonden, doch die tegenkanting was in hoofdzaak te wijten aan het feit, dat men hier niet bekend was met het corps waaraan de dienst zou worden opgedragen. Ik heb over deze aangelegenheid herhaaldelijk gesprekken gevoerd met vooraanstaande burgers uit de Curaçaosche samenleving en steeds is mij daarbij gebleken, dat de vrees bestond, dat bij de invoering van de militaire-politie de burgers in hun vrijheid zouden worden bekort.

Ik wil niets kwaads zeggen van de burgerpolitie, maar het is toch van algemeene bekendheid, dat die niet meer voor haar taak berekend was. De toestand is, b. v. wat het verkeer betreft, vergeleken bij wat hij vroeger was, reeds aanmerkelijk verbeterd. Ik wil niet zeggen, dat alles reeds is, zooals het zijn moet, maar gaandeweg zal alles wel geheel in orde komen. Eén ding staat vast, en dat is, dat de veiligheid thans veel grooter is. Bij de invasie alhier van duizenden vreemdelingen is eene goede politie hier een onafwijsbare eisch; wij moeten dan ook blij zijn, dat wij die politie hebben gekregen. Vooral in gevallen van werkstakingen in de haven of in de industrie zal deze politie goede diensten kunnen verrichten. De burgerpolitie zou in zulke gevallen zeker te kort schieten. Ook op Aruba wenscht men vurig de militaire- politie te zien ingevoerd, daar de veiligheid aldaar, zonder die politie, niet voldoende gewaarborgd is.

De Heer Winkel spreekt van „vele klachten". Ik stel hier tegenover de artikelen in de locale pers, die met lof spreken over de militaire politie. Het politiekorps, dat wij thans bezitten is een uitstekend korps; de manschappen zijn beleefd en voorkomend en treden met tact op. Natuurlijk komt het, evenals overal elders, ook voor, dat zij nu en dan aanleiding geven tot klachten, doch de commandant zal zeker ten alle tijde bereid zijn de klachten aan te hooren en, waar noodig, straffen op te leggen. Mijnheer de Voorzitter. Ik heb het noodig geacht dit even vast te leggen opdat het door den Heer Winkel gesprokene, wanneer dat in de notulen, die ook in Holland gelezen worden, verschijnt, geen verkeerden indruk zoude wekken.

De Heer *Winkel* zegt, dat de Heer Eskes hem niet goed heeft begrepen. Hij heeft niet gezegd, dat de militaire-politie niet goed is, maar wel, dat hem dikwijls klachten bereiken over die politie. Dit weten andere leden van den Raad ook Hij is het met den Heer Eskes eens, dat de militair-politie goed is en zegt dat er, ingeval van ernstige rustverstoringen, zeker niets beters is dan deze polite. Maar men moet ook op kleinigheden letten.

De Heer *Dr. Eskes* vestigt er de speciale aandacht op, dat de Heer Winkel thans zelf zegt, dat het over kleinigheden gaat.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* verkrijgt het woord en zegt, dat de Heer Eskes heeft gezegd, dat men tegen de militaire- politie was, wegens onbekendheid met die polltie. Hij wenscht echter hier te constateeren, dat het hoofdbezwaar van den Kolonialen Raad tegen het ontwerp tot invoering van de militaire-politie destijds is geweest het feit, dat de regeling, zooals zij toen werd voorgesteld, in strijd was met het regeeringsreglement. Het thans in behandeling zijnde ontwerp verschilt dan ook hemelsbreed met het ontwerp dat toen door den Raad verworpen werd. De Raad was nooit tegen de militaire-politie op zich zelf; integendeel, hij wilde zelfs daarnevens het garnizoen behouden, hoe meer orde hoe liever. Doch waar die regeling in strijd was met de bepalingen van het regeeringsreglement, moest de Raad, die medegeroepen is om te waken tegen schending van dat Reglement, zich daartegen verzetten. Spreker wil geen oude koeien uit de sloot halen, doch wil dit alleen maar memoreeren.

Waar niemand meer het woord verlangt, sluit de Voorzitter de algemeene beraadslagingen.

Hierna worden de artikelen 1 tot en met 12, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de voorzitter de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 17.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 22sten Januari 1929, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez, S. M. L. Maduro, S. A. Senior, C. N. Winkel, A. P. A. van Leeuwen* en *R. S. de Lannoy*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fung. Griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt, E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, de drie laatstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 18den December 1928 (No. 15).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.
Verder zegt de *Voorzitter*, dat de notulen der vergadering van den 27sten December 1928, wegens uitgebreidheid, nog niet in druk zijn verschenen, zoodat zij hedenavond niet aan de goedkeuring van de leden kunnen worden onderworpen.

Hierna doet de *Voorzitter* mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche, dd. 5 Januari 1929, No. 63, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52). (31)

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit ontwerp naar de afdeelingen verwezen.

2o. een nieuwjaarskaartje van den Heer E. S. C. de Veer Abrahamsz, lid van den Raad.
De *Voorzitter* betuigt hierbij namens den Raad zijn dank en wenscht den Heer de Veer Abrahamsz wederkeerig een voorspoedig nieuwjaar toe.

3o. een verzoekschrift, dd. 27 December 1928 van de Heeren J. S. van Putten en J. G. Lispier op St. Eustatius, vergezeld van één bijlage.

De *Voorzitter* wijst er op, dat beide stukken in het Engelsch zijn gesteld, doch hij vermeent, dat, waar bij Publicatieblad van 1872 No. 17 aan de Justitie op de Bovenwindsche eilanden de bevoegdheid is toegekend om bij behandeling van rechtzaken in de plaats der Nederlandsche, desnoods gebruik te maken van de Engelsche taal, en ook de keuren op de Bovenwindsche eilanden met de Engelsche vertaling in het Publicatieblad worden opgenomen, naar analogie, ook deze stukken, hoewel zij in het Engelsch zijn gesteld, in behandeling moeten worden genomen.

Daar geen der leden eenig bezwaar hiertegen oppert, worden zij door den Voorzitter voorgelezen.
Zij luiden als volgt:

St. Eustatius, December 27th 1928.

To Your Honours
The Colonial Council
Curacao.

Your Honours.

The undersigned hereby desire to approach your Honours on a subject which is highly important to themselves and to the public in general and because of such they feel that to their credit and in full justice to the community they should leave no stone unturned in their efforts to try to affect a better and permanent state of affairs; and Ist the Undersigned deem it their duty to send to Your Honours a copy of a letter dated October 1st which they forwarded to His Excellency the Governor and kindly and respectfully ask that Your Honours would investigate the matter.

2ndly The Undersigned beg to state that during and after the hurricane of the 12-13th of September 1928, the actions of the Acting Gezaghebber here to the majority of the inhabitants were so rough and insulting and unsympathetic, as to force the Undersigned to remonstrate with His Honour and later to make representation of same to His Honour the Gezaghebber of the 3 Dutch Windward Islands, and subsequently to His Excellency the Governor of Curaçao.

The Undersigned received a reply from His Excellency the Governor dated November 23rd stating, „that in accordance with the report made to him by the Gezaghebber of the 3 Dutch Windward islands that in a meeting held by the Court of Policy at St. Eustatius it was declared in that meeting that the acting Gezaghebber both during and after the hurricane of 12-13th of September was not short-coming in his actions". As this reply was not satisfactory to the Undersigned they wrote a letter to His Excellency stating that they still persisted in the truthfulness and correctness of the statements made in their letter concerning the actions of the Acting Gezaghebber and said they were prepared to prove such statements by witnesses whom they asked to appear before His Excellency, and asked His Excellency to kindly allow said witnesses to testify.

During the short stay of His Excellency here the Undersigned were given the opportunity to appear before His Excellency in a meeting held in the Court Hall with witnesses they had brought, namely, James A. Berkle, Angelique Dawes, H. Hill, S. Murray, Frank Chippendale, H. James Leverock, Conrad Bennett, Paul Comter and Herman Brown, and proved to His Excellency the truthfulness and correctness of the statements, to the satisfaction of the Undersigned.

The Undersigned also in this letter to His Excellency the Governor stated the following, „that since the change of Gezaghebber for the 3 islands has been made there has been not a gradual, but a rapid decline in the interest of the Island administrative, executive, judicial, agricultural, commercial

and general. This is not to bewondered at. His Honour the Gezaghebber resides at St. Martin, and very seldom visits this Island. A whole quarter has sometimes passed without a visit from His Honour, and when he does visit, his stay is so short that it is impossible for him to make such a tour of inspection of the Island as would prove of any material benefit to the Island. A much longer time is required by His Honour in order for him to be able to go into the varied details of matters affecting the life and interests of the people, and so in the opinion of the undersigned the general management of affairs in the island by His Honour the Gezaghebber of the 3 islands is rendered unsatisfactory, detrimental and uncontributive to the welfare and prosperity of the island.

The Undersigned in addressing themselves to Your Honours would state the same thing. Undersigned are absolutely dissatisfied with the system of Government as it obtains at present in these islands, and especially ín St. Eustatuis, and seriously and imploringly ask that Your Honours would change the present system of administration and put it back to what it was in former years.

Feeling sure that Your Honours will take interest in a matter which the Undersigned have espoused for the public benefit and gratify their wish and desire in this respect, with expressions of respect and esteem.

We remain

Your Honours Obdt: Servants

(get.) J. S. van Putten

(„) J. G. Lispier.

St. Eustatius 1st October 1928.

To His Excellency the Governor of Curaçao.

Willemstad, Curaçao.

Your Excellency,

The undersigned beg to forward to your Excellency a copy of a letter sent by them to His Honour the Gezaghebber of the Windward Islands, at St. Martin N. P. with regard to the actions of the acting Gezaghebber at St. Eustatius during and after the hurricane of 12/13th September 1928.

This letter was written on the 16th of that month when a four-oar-boat, sent by the Gezaghebber at St. Martin, came here . More could have been said, but the time was limited, in as much as the afore-said boat had to leave immediately for Saba. As stated in said letter, the acting Gezaghebber, through his remissness during those trying days has aroused public dissatisfaction. His actions-respectively lack of actions, form a sharp contrast with those of the administrator of the neighbouring island of St. Kitts, which island suffered similarly from the hurricane, a discription of which can be found in the St. Kitts Bulletin of 17th September 1928. The undersigned, on hearing how roughly and insultingly poor homeless people had been treated who addressed themselves to the person they expected to sympathize with them, as had always been the case during hurricanes,-namely the Acting Gezaghebber-spoke to this official about it especially about his expression to Angelique Dawes „that he wished the entire population of Statia had been swept away by the hurricane" or words to that effect", advising him not to use such unkind expression in future.

The undersigned kindly request Your Excellency to take steps for the betterment of the administration of their island. as the present condition has become quite unsatisfactory.

A 3rd. Class Schoolmaster is charged here with the functions of acting Gezaghebber and Officer of the Public Ministry, a combination of offices most unique in history.

It has become evident during the term of office of the official in question, that the above-mentioned combination has been, in every respect detrimental to the welfare of this island. As teacher this official is supposed to be at school, during a stipulated time when often his presence is needed some where else in his other capacities, which repeatedly is the case

The undersigned do not exaggerate when they say that the present state of affairs is lowering the prestige of the Dutch Government, taking into consideration the short distance, which separates this island from the neighbouring English islands, especially St. Kitts, so that comparisons are apt to be made between them.

The undersigned beg in behalf of them fellow-islanders that a more adequate administration be given to St. Eustatius, as was formerly the case.

(Signed) J. S. van Putten

(Signed) J. G. Lispier.

Deze stukken worden, op voorstel van den Voorzitter, in handen gesteld van de commisie van verzoekschriften.

Aan de orde van behandeling zijn thans:

1o. de ontwerp-verordening tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao. (28)

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling, worden artikelen 1 en 2, het opschrift, de overweging en daarna het ontwerp in zijn geheel achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. de ontwerp-verordening tot aanvulling van het Wetboek van Stafrecht voor de kolonie Curaçao met eene bepaling tot bestrijding van de z. g. flesschentrekkerij. (29)

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt. Overgaande tot de artikelsgewijze behandeling, wordt het eenig artikel, het opschrift, de overweging en daarna het ontwerp in zijn geheel achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Vervolgens komen aan de orde:

1o. Verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling van de vacature ontstaan door ontslagname van den Heer H. J. Beaujon.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de Heeren Maduro en Van Leeuwen als stemopnemers.

Voor eerste candidaat worden acht stemmen uitgebracht, alle op den Heer J. W. J. van der Linde Schotborgh, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer J. W. J. van der Linde Schotborgh.

Voor tweede candidaat worden eveneens acht stemmen uitgebracht, alle op den Heer W. P. Maal, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer W. P. Maal.

2o. Verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling der te ontstane vacatures door periodieke aftreding in Mei a. s. van de Heeren R. S. de Lannoy en Dr. G. H. Eskes, en van het eventueel vóór den tweeden Dinsdag in Mei a. s. te benoemen nieuw lid in de plaats van den Heer H. J. Beaujon.

Voor de vacature van het te benoemen nieuw lid in de plaats van den Heer H. J. Beaujon worden uitgebracht: voor eersten candidaat acht stemmen, alle op den Heer J. W. J. van der Linde Schotborgh, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer J. W. J. van der Linde Schotborgh.

Voor tweeden candidaat worden eveneens acht stemmen uitgebracht, alle op den Heer W. P. Maal, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer W. P. Maal.

Voor de vacature R. S. de Lannoy worden uitgebracht: voor eersten candidaat acht stemmen, waarvan zeven op den Heer R. S. de Lannoy en één stem op den Heer Dr. S. G. C. van der Veen Zeppenfeldt, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer R. S. de Lannoy.

Voor tweeden candidaat worden eveneens acht stemmen uitgebracht, alle op den Heer J. de J. Arends, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer J. de J. Arends.

Voor de vacature Dr. G. H. Eskes worden uitgebracht: voor eersten candidaat acht stemmen. alle op den Heer Dr. G. H. Eskes, zoodat tot eersten candidaat gekozen is de Heer Dr. G. H. Eskes.

Voor tweeden candidaat worden eveneens acht stemmen uitgebracht, waarvan zes op den Heer J. Noorduyn, één stem op den Heer R. J. Beaujon en één op den Heer J. H. Perret Gentil, zoodat tot tweeden candidaat gekozen is de Heer J. Noorduyn.

De Voorzitter brengt den Heeren stemopnemers dank voor hunne moeite en verzoekt den Griffier de voordrachten op te willen stellen om aan den Gouverneur te worden ingediend.

De Heer *Henriquez* vraagt nu het woord en houdt de volgende rede:

Mijne Heeren,

Het zal U allen wel bekend zijn, dat gedurende de laatste maanden aan verschillende eigenaren van perceelen gelegen in de Kerkstraat en in de Maanstraat is aangezegd, dat die perceelen neergehaald moeten worden op grond van gevaar voor de publieke veiligheid en onbewoonbaarheid wegens hygienische toestanden.

Men zal wel grif toegeven dat, als men hier in Punda over hygiene begint, dit heele stadsgedeelte dan zal moeten verdwijnen.

Gelukkig is de sanitaire toestand van het eiland van dien aard dat de algemeene regels der hygiene, die voor Europeesche landen geldig zijn, hier niet hoeven toegepast te worden.

Ook zijn in Punda epidemieën van welke ziekte ook nooit voorgekomen zoodat men de vrees niet hoeft te koesteren, dat het Bestuur daartoe zal overgaan.

Het doel van het Bestuur is schijnbaar alleen twee mooie breede straten te maken van de Kerkstraat en de Maanstraat.

Dit voorstel kan niet anders dan grooten lof van het publiek uitlokken, echter de manier waarop het Bestuur te werk is gegaan in deze zaak heeft veel critiek en ontevredenheid verwekt.

Het hoeft geen betoog, dat, waar het algemeen belang zulks vereischt, alle andere particuliere belangen moeten wijken, maar het Bestuur moet ook degelijk rekening houden met deze belangen en die particulieren geen slachtoffers maken van een averechtsch optreden.

Om zijn doel te bereiken stonden het Bestuur twee wegen open, onderhandelingen voeren met de eigenaren om hen uit vrijen wil tot den verkoop over te halen, en indien een of ander eigenaar met buitensporige eischen aankomt, dan nog is de weg van onteigening open om het beoogde doel te bereiken.

Het Bestuur schijnt echter van meening te zijn, dat het voordeeliger is een anderen weg te bewandelen.

Na verschillende huiseigenaren te hebben aangezegd dat hunne effecten moesten worden neergehaald op grond van bouwvalligheid, is aan het Bestuur gelukt tegen luttele prijzen in het bezit te komen van de gewenschte effecten.

Opmerkelijk is het dat perceelen gelegen in dezelfde Kerkstraat aan de Noordzijde gerepareerd mochten worden, terwijl die perceelen aan de Zuidzijde gelegen waarover het Bestuur de beschikking wenschte, moesten worden neergehaald ofschoon alle in denzelfden toestand verkeerden.

Persoonlijk is het mij bekend, dat twee belanghebbenden zich gewend hebben tot den Directeur van Openbare Werken om te protesteeren tegen het neerhalen van hun effecten, en op hun vraag of zij geen beroep hadden tegen deze beschikking was het antwoord:

„Gij kunt U vervoegen tot den Gouverneur, maar het zal U niets baten; immers de Gouverneur zal mijn advies vragen en het ook volgen.

De zaak is reeds met den Gouverneur besproken door mij en de huizen moeten neergehaald worden."

Een van die belanghebbenden heeft verscheidene deskundigen zijn effect laten onderzoeken, waaronder ook een ingenieur, die op een Hollandsche Universiteit zijn opleiding heeft genoten en het rapport van allen was, dat er niet de minste reden bestond om het effect af te breken, aangezien het best voor een paar duizend gulden kon worden gerepareerd.

Zooals U ziet is dus het publiek overgeleverd aan het criterium van den Directeur van Openbare Werken, die zich ook kan vergissen.

Zoolang denzelfden persoon, die het neerhalen van een effect beveelt, ook om advies gevraagd wordt over diezelfde zaak, zou het recht van beroep op den Gouverneur zooals de verordening nu is, zoogoed als van geen waarde zijn indien dat advies zonder meer gevolgd wordt.

Ik laat hier volgen eenige artikelen uit de woningverordening, waaruit U kunt zien dat de verordening zeer duidelijk overal spreekt van reparaties en slechts bij groote uitzondering, als het niet anders kan, van neerhalen

P. B. Ao. 1909 No. 17, gewijzigd P. B. 1920 No. 59.

Art. 1. Gebouwen, muren en trankeeren, die door hun geheel of gedeeltelijk bouwvalligen of verwaarloosden toestand, geacht worden gevaarlijk te zijn voor de openbare veiligheid of de vrije communicatie te belemmeren, moeten, op bevel van het Hoofd van politie, binnen den daarbij gestelden termijn, behoorlijk worden *hersteld, gestut* of, zoo dit *onvermijdelijk blykt* te zijn, worden afgebroken.

Art. 4. De in art. 2 genoemde personen, huurder of eigenaar van den grond, waarop het gebouw of de trankeer zich bevindt kunnen, als zij het bevel ontvangen, bij den Gouverneur hunne bezwaren daartegen inbrengen. De Gouverneur geeft, zoo noodig na het hooren van deskundigen, dienaangaande zoo spoedig mogelijk een eindbeslissing.

Art. 6. Wanneer het Hoofd van politie, op advies van den Stadsgeneesheer, oordeelt dat een woning, in den toestand waarin deze verkeert ter bewoning ongeschikt is, geeft het den personen in art. 2 genoemd daarvan kennis, met bevel om binnen een gestelden termijn de noodige, bepaald omschreven *verbeteringen* aan te brengen.

Het Hoofd der Politie is bij de verordening van den 29sten Juni 1920 P. B. 59 veranderd in Directeur van Openbare Werken.

In de Zitting van den Kolonialen Raad van Donderdag den 22sten April 1909, bij de behandeling van het ontwerp der verordening voormeld, vinden wij vermeld:

„Nog meent de Heer Nuyens (gemachtigde van den Gouverneur) te moeten aanstippen, dat de vrees, dat de woningwet hier de eigenaren van huizen aanmerkelijke schade zou kunnen berokkenen, z i. ongegrond is.

Het onbewoonbaar verklaren van woningen zal hier in deze kolonie slechts zelden voorkomen. In een droog klimaat, waarin deuren en vensters bijna altijd open kunnen staan, en de arme bevolking het grootste gedeelte van den dag in de open lucht doorbrengt, heeft men voor het onbewoonbaar zijn van een woning veel minder strenge eischen te stellen dan bijv. in Nederland.

Wat hier als onbewoonbaar wordt verklaard, zal in de meeste gevallen zijn een of ander klein gedeelte van een huis. En zelfs dan, zal door het aanbrengen van een venster of deur of een andere reparatie die onbewoonbaarverklaring dikwijls nog kunnen worden voorkomen."

Op grond hiervan wil ik U voorstellen een brief te richten aan het Bestuur met het verzoek om art. 4 van deze wet als volgt te wijzigen. „De Gouverneur geeft na het hooren van een uit drie leden niet tot het departement van O. W. behoorende bestaande commissie van deskundigen, zoo spoedig mogelijk een eindbeslissing.

Afwijzing van het verzoek geschiedt bij met redenen omkleede beschikking."

Dit voorstel, ondersteund door de Heeren Winkel en Senior, wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde, noch iemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 18.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 29sten Januari 1929, des avonds om acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.

VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *S. M. L. Maduro*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *C. N. Winkel*, *Jossy C. Henriquez*, *R. S. de Lannoy* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus*, Dr. *G. H. Eskes* en *S. A. Senior*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 27n December 1928 (No. 16).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet voorts mededeeling van de volgende ingekomen stukken.

1o. eene gedrukte Gouvernements-beschikking van den 25n Januari 1929, No. 104, houdende bepaling van de plechtigheden ter gelegenheid van de aankomst van en de aanvaarding van het Bestuur over Curaçao door den nieuwbenoemden Gouverneur Ir. L. A. Fruytier. Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2o. een adres, dd. 26 Jannari 1929, geteekend door Elias M. Curiel, luidende:

J. A. Correa, S. A. L. Maduro, Manl. S. L. Maduro, Morris Cardoze Jr., J. F. Evertsz, Abraham de Sola, J. H. Capriles, H. A. D. C. Gomez, Pospero Baiz, C. A. Perret Gentil, H. Perret Gentil, Alfredo Moron, Mario de Marchena, C. Winkel, Julius L. Penha Jr., F. W. P. Winkel, J. P. G. Ecker, G. de Jongh, Julius L. Penha, J. B. A. Palm, Ph. de Jongh, J. de Jongh, D. Dario Salas.

Curaçao 26 Januari 1929.

Aan den Kolonialen Raad op Curaçao.

Mijne Heeren,

Ondergeteekenden, kooplieden, allen gevestigd op het eiland Curaçao, veroorlooven zich hierbij de vrijheid tot de einden dienende aan Uwen Raad in afschrift te doen toekomen een door den Heer Lorenzo de Windt, koopman, alhier wonende, aan den Heer Procureur-Generaal gericht schrijven begeleidende eene schriftelijke klacht door den Heer de Windt bij Z. E. G. A. ingediend tegen den Brigadier, tevens buitengewoon agent op dit eiland Johan Clemens Hendriks, van welke schriftelijke klachte eveneens een afschrift U hierbij beleefd wordt aangeboden.

Uit die klachte zal het Uwen Raad ten duidelijkste blijken dat die beambte van de militaire politie zich op eene meer dan ergerlijke wijze heeft vergrepen tegenover een zeer vreedzamen en te goeder naam en faam bekenden burger van ons eiland, zonder dat door dezen in welk opzicht dan ook daartoe de geringste aanleiding was gegeven.

Deze mishandeling (het toebrengen aan den Heer de Windt van een stoot op de borst) en deze wederrechtelijke vrijheidsberooving (het zonder eenigen grond hem arresteeren en vastgrijpen bij de schouders, het gelasten van een medeagent om hem bij den arm vast te pakken en het door beiden hem voort duwen naar de politiewacht), deze feiten, gepleegd door een militairen politieagent ten aanzien van den Heer de Windt hebben niet nagelaten een diepen indruk te maken op onze Curaçaosche bevolking en in hooge mate de verontwaardiging op te wekken der Curaçaosche burgerij.

Die gerechtvaardigde verontwaardiging van ons Publiek is zooveel te eerder te begrijpen waar het hier geldt een achtenswaardig burger onzer samenleving, die zich een vooraanstaande positie in den handel en onze Maatschappij heeft weten te verwerven dank zij zijn plichtsbetrachting en werkzaamheid en die nimmer of nooit in welk opzicht dan ook met de justitie of politie in aanraking is geweest.

Indien men den burger die in geenen deele iets heeft misdaan, zooals in casu, uit zuiver willekeur of overschatting van machtsbesef, zijn vrijheid en nog wel op dergelijke gewelddadige wijze ontneemt, wordt onder onze bevolking als het ware de kiem gelegd tot verzet juist door hen, die geroepen zijn om de openbare orde en rust te handhaven en de burgerij te beschermen.

Ondergeteekende, overtuigd de gevoelens der Curaçaosche bevolking in het onderhavig geval te vertolken, protesteeren met klem bij Uwen Raad tegen de schandelijke wijze waarop voornoemde militair zich vergrepen heeft tegenover den Heer Lorenzo de Windt en verzoeken U eerbiedig bij de bevoegde Macht die stappen te willen nemen die U noodig of nuttig zal achten om aan de Curaçaosche burgerij te verzekeren die persoonlijke vrijheid die haar door de wet is toegekend.

Hoogachtend,

De *Voorzitter* leest thans voor de bij dit adres overgelegde afschriften, luidende:

Curaçao 26 Januari 1929.

Den Heer Procureur-Generaal
bij het hof van Justitie in de
kolonie Curaçao.
Alhier.

Edelgrootachtbare Heer,

Ondergeteekende, Lorenzo de Windt, koopman, geboren en wonende op Curaçao, veroorlooft zich de vrijheid, eenen hierbij aangehechte schriftelijke klacht tegen den Brigadier, tevens

buitengewoon agent van Politie Johan Clemens Hendriks, bij UEdelgrootachtbare in te dienen met eerbiedig verzoek aan U.E.G.A., om voornoemden beambte van de militaire politie, strafrechtelijk te willen doen vervolgen, opdat aan de burgerij van Curaçao in het algemeen en aan ondergeteekende in het bijzonder, tenminste eenige voldoening worde gegeven voor de wederrechtelijke vrijheidsberooving van een vreedzamen burger, aan welk veelbeteekenend strafbaar feit meergenoemde militair– zeer tot verontwaardiging van ons Publiek– zich schuldig heeft gemaakt.

Met eerbiedige hoogachting
(get) L. DE WINDT.

Klachte schriftelijk ingediend bij den Heer Procureur-Generaal bij het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao. op heden den 26sten Januari 1929, tegen Johan Clemens Hendriks, Brigadier tevens buitengewoon agent van politie op Curaçao, door Lorenzo de Windt, koopman, alhier geboren en wonende.

In den namiddag van Maandag den 21sten Januari des jaars negentienhonderd en negen en twintig, omstreeks half drie uur, werd mij bericht dat de Brigadier, tevens buitengewoon agent van politie Johan Clemens Hendriks zich op het geheel omsloten erf van mijn woonhuis in de Concientiesteeg alhier bevond, welk feit op zich zelf aan mijne echtgenoote en kinderen geen geringe schrik op het lijf heeft gejaagd, aangezien de aanwezigheid van een dienaar van de openbare macht ter plaatse, zonder daartoe bekomen toestemming, uit den aard der zaak de gedachte aan eenig misdrijf van ernstigen aard moest doen geboren worden, waarbij ik of een mijner familieleden direct of indirect zou zijn betrokken.

Ter plaatse aangekomen vroeg ik den agent in quaestie wat hij verlangde en kreeg ten antwoord dat hij een roode haan dien hij toen met den vinger aanwees, moest hebben. Ik maakte hem er op attent dat die haan mij toebehoorde en zich bevindt op mijn privaat eigendom en dat ik vermeende wel het recht te hebben om kippen op mijn erf te houden. Hij vroeg mij – ofschoon ik hem dat reeds had gezegd – wie eigenaar van dat erf was waarop ik ten tweedemale hem te kennen gaf dat het mijn eigendom is.

Hij vroeg mij om mijn naam, waarop ik betoogde dat ik niet inzag waarom ik mijn naam moest opgeven aan een agent van politie die wederrechtelijk zich op mijn terrein heeft begeven, nademaal ik mij aan geen enkele overtreding van de wet had schuldig gemaakt.

Ik verzocht hem zich van mijn erf te willen verwijderen waarop hij mij toevoegde „ik doe het niet", je moet mij je naam opgeven".

Ik bleef bij hem aandringen om zich toch van mijn erf te verwijderen, waarop hij mij te kennen gaf, dat hij ter plaatse blijven zou zoolang hij zulks wilde en mij voorts dreigde dat hij het erf nog verder zou ingaan en mij en mijn zoon zou arresteeren, zoo ik één woord sprak. Ik wees hem erop dat hij hiertoe het recht niet had, waarop hij mij toevoegde : „je zult zien wat met jou gebeuren zal, binnen twee uren zal ik terugkomen."

Daar deze agent van politie zoo ruw was opgetreden besloot ik onmiddellijk eene klacht tegen hem in te dienen, hetgeen ik dan ook gedaan heb bij Luitenant Berger. Na opname van mijn klacht deelde de Luitenant mij mede dat ik den volgenden morgen moest terugkomen, aangezien hij ook den betrokken agent moest hooren. Ik deelde den Luitenant toen mede dat het niet in mijne bedoeling was om hem, den agent te doen straffen, doch dat ik enkel wenschte dat hij zich in den vervolge er van onthouden zou mij lastig te vallen– ik wenschte de zaak als afgedaan te beschouwen, aangezien mijne werkzaamheden mij niet verloofden nog meer tijd te verliezen.

Nadat ik het bureau van den Luitenant had verlaten en de Koningin Emma brug zou afgaan, kwam meergenoemde agent van politie Hendriks naar mij toe, mij bevelende onmiddellijk met hem naar de politiewacht te gaan. Toen ik hem vroeg wat voor reden hij toch had om dit bevelen gaf hij mij als eenig antwoord en wel op ruwe wijze een stoot met de hand op mijn borst, greep mij bij de beide schouders vast en riep een ander agent van politie om bij te komen ; door deze werd ik bij den arm aangepakt en door beiden voortgetrokken naar de politiewacht als ware ik een misdadiger, hetgeen voor het toen samengestroomd publiek een allertreurigst aanblik opleverde.

Bij aankomst aan de wacht werd ik door de aldaar aanwezige agenten van politie uitgelachen; men vroeg mij naar mijn naam, beroep enz. en met een „je kunt maar weggaan" werd ik afgescheept.

Toen ik de wacht verlaten had ontmoette ik al mijn kinderen en verscheidene vrienden die mij aanraadden mijn beklag in te dienen bij den Kapitein Commandant der Troepen, den Heer Borren.

Na dat ik dezen het verhaal van wat mij juist overkomen was had gedaan, gaf Z. E. D. mij te kennen dat hij afkeurde wat die agent had gedaan, doch merkte op, dat indien ik van den beginne af den agent in quaestie mijn naam had opgegeven ik mogelijk hetgeen gebeurd was zou hebben voorkomen. Z. E. D. zou zien wat er verder te doen stond. Ik deelde den Kapitein toen mede dat ik–gelet op de wijze waarop die agent zich tegenover mij heeft vergrepen,–geen genoegen zou kunnen nemen met een eenvoudige berisping aan dien agent toe te doen, waarop Z. E. D., mij te kennen gaf dat ik desgewenscht mijn klacht bij den Procureur–Generaal kon indienen, waartoe ik volgens Z. E. D. het volste recht had.

Curaçao 26 Januari 1929.
(get.) L. de Windt.

3o. een schrijven van den heer L. de Windt voornoemd, dd. 29 Januari 1929, luidende:

Curaçao 29 Januari 1929.

Aan den Kolonialen Raad op
Curaçao.

Mijne Heeren,

Ik veroorloof mij hierbij eerbiedig de vrijheid hetvolgende ter kennis van Uwen Raad te brengen:

Gisterenavond omstreeks zeven uur verzocht de Sergeant–majoor de Jager mij om een onderhoud.

Dit onderhoud had plaats bij mij aan huis en in tegenwoordigheid van den Heer Miguel Dovale. De Sergeant begon mij te vertellen dat hij in naam van Kapitein Borren was gekomen om mij eenige vragen te stellen in verband met mijn brief en klacht aan den Heer Procureur–Generaal (afschrift van bedoelden brief en klachte is Uwe Raad door eenige kooplieden op dit eiland aangeboden en betreft den brigadier, buitengewoon agent van politie Johan Clemens Hendriks).

Ik deelde den Sergeant–majoor mede dat ik niet bereid was anders dan in tegenwoordigheid van mijn raadsman over deze aangelegenheid met hem te spreken, waarop hij mij te kennen gaf dat ik geen gevaar liep en dat het mij vrij bleef om te antwoorden zooals ik wilde, daar ik niet onder eede stond; voorts dat ik niet bang behoef te zijn aangezien in de door mij aan den Procureur–Generaal ingediende klachte geen straf voor Hendriks was gevraagd; het zou maar een onderhoud zijn omtrent het geen is voorgevallen, hij voor zich zag in die klacht niets bijzonders, geen enkele overtreding.

Hij vroeg mij of Hendriks mij om mijn naam had gevraagd toen ik de brug afging en ik antwoordde hem dat hij zulks niet had gedaan. maar mij eenvoudig bevolen had, zonder meer, naar de wacht te gaan; en ik heb overigens bevestigd wat ik in de klachte had vermeld.

Toen deelde bedoelde Sergeant mij mede dat het woord „wederrechtelijke vrijheidsberooving" door mij in mijn klachte of brief aan den Procureur–Generaal gebezigd niet goed was, aangezien Hendriks nu de bevoegdheid heeft mij voor den rechter te brengen wegens het bezigen van die uitdrukking en ik kans liep dat hij zou winnen en ik mijn recht zou verliezen. Daarom vroeg hij mij of ik bereid was mijn klachte in te trekken, waarop ik hem ten antwoord gaf dat ik eerst mijn raadsman moest raadplegen. De Sergeant zou dan den volgenden dag mijn antwoord komen vernemen of ik kon hem opbellen per telefoon om 4 uur p. m.

Daar ik, na gepleegd overleg met mijn raadsman, in geenen deele bereid ben de door mij ingediende klachte in te trekken, vermeen ik het niet onwenschelijk ook het bovenstaande tot de einden dienende ter kennis van Uwen Raad te brengen.

Hoogachtend,
(get) L. de Windt.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten de sub 2o. en 3o. genoemde stukken te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschiften.

4o. eene gouvernements-depêche van den 29n Januari 1929, No. 87 luidende:

Met referte aan de zinsnede van het schrijven, dd. 11 October 1928, No. 29, van den Kolonialen Raad, handelende over de uit te voeren verfraaiing van het Gouvernementsplein alhier, heb ik de eer Uw College mede te deelen, dat voor een eenvoudige pleinaanleg een bedrag ad f 18 000—, vereischt wordt, terwijl voor den aanleg volgens de Uwen Raad hierbij ter inzage aangeboden teekening een bedrag van f 26 500,— benoodigd zal zijn, zoodat de verfaaiing de uitgave van f 8500—, zal vorderen.

Dit stuk wordt naar de Afdeelingen verwezen.

Aan de orde van behandeling is thans:

1o. de ontwerp-keur tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925, No. 32) (2).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Artikel I, zooals gewijzigd bij tweede nota van wijzigingen, het bij Nota van Wijzigingen ingevoegde nieuw artikel II, artikel III (oud II), het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. de ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver. (21).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming, aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 19.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Plechtige zitting van Woensdag, den 30sten Januari 1929, des voormiddags te half tien uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *Dr. W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter. *S. M. L. Maduro, Jossy C. Henriquez, B. E. van der Veen Zeppenfeldt, A. P. A. van Leeuwen, R. S. de Lannoy, Dr. G. H. Eskes* en *C. N. Winkel*, leden, benevens de heer *J. G. Statius Muller*, fung. griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz, R. F. Muskus* en *S. A. Senior*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat de notulen van de laatste vergadering nog niet in druk zijn verschenen en dat die notulen in de volgende vergadering aan de goedkeuring van de leden zullen worden onderworpen.

Voorts zegt de *Voorzitter*, dat deze vergadering is belegd om den nieuw benoemden Gouverneur, Ir L. A. Fruytier, die heden is aangekomen, in de gelegenheid te stellen op de wijze, zooals bij artikel 15 van het Reglement op het beleid der Regeering is bepaald, het Bestuur te aanvaarden.

Vervolgens benoemt de *Voorzitter* de Heeren S. M. L. Maduro, C. N. Winkel en B. E. van der Veen Zeppenfeldt in commissie om Zijne Excellentie Ir. Fruytier aan het Raadhuis te ontvangen en weder uitgeleide te doen.

Daarna schorst de *Voorzitter*, in afwachting van den Gouverneur, de vergadering.

Om tien uur treedt Zijne Excellentie Ir. Fruytier, vergezeld van den waarnemenden Gouverneur Mr. M. van Dijk, van de Heeren H. J. T. Boomgaart, ondervoorzitter van den Raad van Bestuur, H. Statius Muller en C. S. Gorsira JPEz., leden van genoemden Raad, van den heer A. F. Borren, Kapitein-Commandant der Troepen, van de door den Voorzitter benoemde Commissie van in- en uitgeleide en van zijn adjudant, de vergaderzaal binnen en neemt den voor hem bestemden zetel in.

De *Voorzitter* spreekt den Gouverneur toe en deelt hem mede, dat deze vergadering is bijeengeroepen ten einde hem in de gelegenheid te stellen, ingevolge art. 15 van het Reglement op het beleid der Regeering, het Bestuur over Curaçao te aanvaarden en verzoekt den griffier de akte van benoeming en het proces-verbaal van de eedsaflegging van den Gouverneur te willen voorlezen.

Gevolg gevende aan dit verzoek leest de griffier nu de akte van benoeming en het proces-verbaal van eedsaflegging van den Gouverneur voor.

Hierop richt de *Voorzitter* wederom het woord tot den Gouverneur en zegt het volgende:

Excellentie,

Op den dag dat U voor het eerst het Curaçaosch grondgebied betreedt en in eene plechtige zitting van den Kolonialen Raad verschijnt om ingevolge het Regeeringsreglement het Bestuur over dit gewest te aanvaarden, zij het mij vergund U en Uwe geachte familie namens den Raad van harte welkom te heeten, U geluk te wenschen met Uwe benoeming tot het hoog en veelomvattend ambt van Gouverneur over dit gebiedsdeel en de meest oprechte en welgemeende wenschen voor Uw Bestuur uit te spreken.

Is iedere bestuurswisseling een feit van beteekenis, dat de aandacht trekt. ditmaal is zulks op een geheel bijzondere wijze het geval en is wegens het gewichtige dezer aangelegenheid een buitengewone belangstelling gewekt, zoo hier als in Nederland, in en buiten het Parlement.

Grootbedrijven die zich snel ontwikkelen en een beduidenden omvang vertoonen, een zich steeds uitbreidende havenbeweging, een druk vreemdelingenverkeer, een toenemend aantal vervoermiddelen te land, de vraag naar arbeidskrachten, dat alles in eene korte periode, tot zulke afmetingen en op een vrijwel onvoorbereid terrein, heeft tal van belangrijke en ernstige vraagstukken in het leven geroepen, waarvan de meeste nog op afdoening en oplossing wachten; vraagstukken die, op zich zelf reeds moeilijk en ingewikkeld, wegens gemis aan achterland meer uit komen en zich meer doen gevoelen dan op het continent of op een groot archipel.

Gansch andere toestanden zijn ontstaan, verschillende verhoudingen hebben zich gewijzigd, nieuwe behoeften zijn er geschapen.

Uwe kundigheden en Uwe ervaring zullen Curaçao in deze uitnemende diensten kunnen bewijzen.

De eilanden Curaçao en Aruba vertoonen een voortschrijdende economische welvaart, maar indien men het oog naar de Bovenwindsche eilanden wendt, ziet het oog daar een gansch ander schouwspel, dat een schrille tegenstelling oplevert met den toestand aan deze zijde. Hier welvaart en vooruitgang, ginds ontvolking en verval.

Het feit dat dit gebiedsdeel zonder steun of subsidie van het Moederland in staat is zijn eigen huishouding te bekostigen, heeft de autonomie waarnaar reeds een machtige drang bestond, nog meer naar voren gebracht en den reeds lang gekoesterden wensch verlevendigd en versterkt om zelf de inwendige aangelegenheden te regelen op de wijze door de wet te bepalen.

Wanneer het meer dan zestigjarige Regeeringsreglement voor de door de Grondwet voorgeschreven Staatsinrichting zal plaats maken en wanneer de Koloniale Raad in zijn tegenwoordigen vorm en gedaante door het nieuw gedachte lichaam zal worden vervangen is niet bekend, doch het is de oprechte wensch van dit College, zoolang het gehandhaafd blijft in eensgezindheid en eendrachtige samenwerking met Uwe Excellentie den wetgevenden arbeid te verrichten en het algemeen belang te behartigen.

Het is mij dan ook een waar genoegen van af deze plaats hulde te brengen en des Raad's dank te betuigen aan den Edelgrootachtbaren Heer Mr. M. van Dijk voor de goede verstandhouding en aangename samenwerking, die tusschen den Raad en Zijn GrootEdelAchtbare geheerscht heeft gedurende zijn interimair Bestuur.

Moge de opbloei, die in bepaalde gedeelten van dit gebied valt waar te nemen, onder het energiek en voortvarend Bestuur van Uwe Excellentie aanhouden en zich bestendigen en zich uitstrekken tot de andere eilanden, die een dergelijke opleving nog niet hebben mogen aanschouwen.

Dat deze dag, waarop Uwe Excellentie het Bestuur aanvaardt, het begin moge zijn van een nieuw en gelukkig tijdperk, dat zich door voorspoed, vooruitgang in ieder opzicht en een algemeene en blijvende tevredenheid moge kenmerken.

Dat onder God's onmisbaren zegen, Curaçao steeds nauwer met Nederland aaneengesnoerd, de rijkste vruchten moge plukken van het door Uwe Excellentie te voeren Bestuur, waarvan alle groepen en kringen, alle rangen en standen, het tegenwoordige en het komend geslacht, steeds met lof moge gewagen.

De *Gouverneur* houdt thans de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter van den Kolonialen Raad Mijne Heeren leden van den Kolonialen Raad.

In de eertse plaats wensch ik U mede te deelen, dat het Hare Majesteit de Koningin behaagd heeft mij bij mijn vertrek uit Nederland, op te dragen U en de bevolking van Curaçao Hoogstderzelver groet over te brengen en U te zeggen dat zij innig met dit deel van Haar Rijk buiten Europa medeleeft, en met belangstelling de gebeurtenissen alhier volgt.

Voorts zij het mij vergund van deze plaats aan Hare Majesteit de Koningin mijn oprechten dank te betuigen voor het groot vertrouwen in mij gesteld door mij te benoemen tot Gouverneur van dit gewest. Het zal steeds mijn ernstig streven zijn mij dat vertrouwen waardig te maken.

Voor de door U tot mij gesproken woorden, Mijnheer de Voorzitter, betuig ik U hierbij oprechten dank, speciaal voor de toezegging, dat dit College, zoolang het in zijne tegenwoordige samenstelling zal bestaan, steeds bereid zal worden bevonden met mij eendrachtig samen te werken in het belang van Curaçao. Ik vertrouw dan ook, Mijnheer de Voorzitter, dat het mij, in den tijd, dat ik het Bestuur over dit gebiedsdeel zal mogen voeren, gegeven zal zijn, steeds in volle samenwerking met den Kolonialen Raad, maatregelen te treffen en werken tot stand te brengen, die door den groei en de welvaart zeer noodig zijn geworden, en die zullen kunnen strekken tot bestendiging van den opbloei van de eilanden Curaçao en Aruba en tot het uitstrekken van dien vooruitgang tot de andere eilanden van dit gewest die nog niet daarin hebben kunnen deelen.

Ik eindig, Mijnheer de Voorzitter, met de bede, dat de zege van den Allerhoogste op onzen gemeenschappelijken arbeid zal mogen rusten en verklaar hierbij het Bestuur over dit gewest te aanvaarden.

Hierop verlaat de *Gouverneur* de vergaderzaal vergezeld van den Heer H. J. Th. Boomgaart, Onder-voorzitter van den Raad van Bestuur, van de Heeren H. Statius Muller en C. S. Gorsira JPEz, leden van genoemden Raad, van den Heer Mr. M. van Dijk, Procureur-Generaal, afgetreden waarnemend Gouverneur, van den Heer A. F. Borren, Kapitein-Commandant der Troepen, van de door den Voorzitter benoemde Commissie van in-en uitgeleide en van zijn adjudant.

Na de Commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 20.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 5den Februari 1929, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *S. M. L. Maduro*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *Jossy C. Henriquez*, *R. S. de Lannoy*, *C. N. Winkel*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *R. F. Muskus*, leden, beiden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 22sten Januari 1929 (No. 17).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De Voorzitter doet thans mededeeling van het volgend ingekomen stuk.

Een schrijven dd. 4 Februari 1929 van den Heer Mr. M. van Dijk, Procureur-Generaal, luidende :

Het zij mij vergund Uwen Raad langsdezen weg oprechten dank te betuigen voor alle medewerking en steun, die ik gedurende mijn interimair Bestuur steeds van Uwe zijde heb mogen ondervinden.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde van behandeling is thans:
1o. de ontwerp-verordening houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao (10).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Artikel een, zooals gewijzigd, artikel 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. De ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899, No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en wezen. (30).

De algemeene beraadslaging wordt geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

De artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, worden achtereenvolgens, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

ONTWERPEN-NOTULEN

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 21.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 19den Februari 1929, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.

VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, *S. M. L. Maduro*, *S. A. Senior*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *R. S. de Lannoy* en *C. N. Winkel*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus*, *A. P. A. van Leeuwen* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt achtereenvolgens aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 29sten Januari 1929, No. 18, 30sten Januari 1929, No. 19 en 5den Februari 1929, No. 20.

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* zegt thans, dat deze vergadering is bijeengeroepen om de Commissie voor de verzoekschriften in de gelegenheid te stellen verslag uit te brengen over de in hare handen gestelde verzoekschriften en vraagt of de Commissie daartoe bereid is.

De Heer *De Lannoy* verzoekt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter: Namens de Commissie voor de verzoekschriften heb ik de eer het volgende verslag uit te brengen:

In handen van de Commissie zijn gesteld een adres dd. 26 Januari 1929, van de Heeren Elias M. Curiel en a., met daarbij overgelegde schriften, waarin adressanten bij den Kolonialen Raad met klem protesteeren tegen de schandelijke wijze, waarop de politie-militair Johan Clemens Hendriks zich vergrepen heeft tegenover den Heer Lorenzo de Windt en den Raad verzoeken bij de bevoegde Macht de stappen te willen nemen, die de Raad noodig of nuttig zal achten om aan de Burgerij te verzekeren die persoonlijke vrijheid, die haar door de wet is toegekend, en een adres dd. 29 Januari 1929 van den Heer Lorenzo de Windt, waarin deze ter kennis van den Raad brengt, dat de sergeant-majoor de Jager hem op den 28sten Januari 1929 om een onderhoud verzocht en hem mededeelde, dat hij, namens Kapitein Borren was gekomen om hem eenige vragen te stellen in verband met zijn brief en klacht aan den Procureur-Generaal.

De Commissie heeft de eer den Raad te adviseeren het volgend schrijven te richten aan Z. E. den Gouverneur:

„Naar aanleiding van de adressen en de bijlagen, opgenomen in de notulen van den Kolonialen Raad van den 29sten Januari 1929, waarvan hierbij een exemplaar wordt gevoegd, heeft de Koloniale Raad de eer U. E. beleefd te verzoeken om, ingevolge Art. 97 van het Regeerings Reglement, dit College volledige inlichtingen te willen geven omtrent het gebeurde tusschen den politie-militair Johan Clemens Hendriks en den Heer Lorenzo de Windt, op den 21sten Januari 1929, zoomede omtrent den inhoud van het schrijven van den Heer de Windt van den 29sten Januari 1929 en de daarin vermelde opdracht van den Commandant der Troepen aan den sergeant-majoor de Jager, en diens onderhoud met den Heer de Windt ten huize van dezen laatste, op den avond van den 28sten Januari 1929, en daarbij tevens de volgende vragen te willen beantwoorden:

1.— Is het juist, dat de politie-militair Hendriks op bedoeld erf den rooden haan wilde hebben; en zoo ja, om welke redenen en krachtens welke bevoegdheid, bevond hij zich op het geheel omsloten erf, behoorende bij een bewoond huis en om welke redenen en krachtens welke bevoegdheid wilde hij den haan hebben?

2.— Is het juist, dat de politie-militair Hendriks den Heer Lorenzo de Windt heeft gearresteerd? Zoo, ja, om welke redenen en krachtens welke bevoegdheid? En nog wel geruimen tijd, na het gebeurde met dien haan en op een geheel andere plaats? Kende die politie-militair den naam of den familienaam van den Heer de Windt, vóór de arrestatie?

3.— Acht het Bestuur het aanbevelingswaardig, dat een politie-agent, wegens onbeduidende zaken, een alhier gevestigde burger arresteert, wiens woonplaats hem bekend is?

4.— Zou het Bestuur den Raad kunnen mededeelen, de opvatting van de politie omtrent het al dan niet bestaan van een verplichting van den burger om desgevraagd aan een politie-agent zijn naam op te geven. En als de politie zich op het standpunt plaatst, dat die verplichting wel bestaat, waarop die meening berust en aan welke straf of maatregelen die burger zich blootstelt bij niet antwoorden.

5.— Zou het Bestuur den Raad kunnen mededeelen, de opvatting van de politie of haar standpunt kunnen uiteenzetten, omtrent hare bevoegdheid tot het betreden van geheel omsloten erven, deel uitmakende van bewoonde huizen, zonder toestemming of zelfs tegen den wil van den rechthebbende?

6.— Is het juist, dat van militaire zijde getracht is den Heer de Windt over te halen zijn klacht bij den Procureur-Generaal ingediend tegen een politie-militair, te doen intrekken? Zoo ja, acht het Bestuur zoo'n handelwijze wenschelijk?

7.— Zijn er maatregelen genomen tegen dien politie-militair? Zoo ja, welke maatregelen?

8.— Acht het Bestuur dien politie-militair, lettende op gewekte verontwaardiging onder de bevolking van Willemstad, geschikt om nog langer alhier politiedienst te verrichten?

9.— Zoo de door adressanten genoemde feiten juist zijn, is het Bestuur dan voornemens maatregelen te treffen om herhaling van zulke feiten te voorkomen?

10.— Zou het Bestuur niet willen bepalen of doen voorschrijven, dat alle politie-militairen een nummer moeten dragen, als zij politie-dienst verrichten?

De Raad vereenigt zich met de conclusie van de Commissie en ten einde daaraan gevolg te geven wordt besloten een schrijven als door de Commissie voorgesteld te richten aan Zijne Excellentie den Gouverneur.

De Heer *De Lannoy* verkrijgt nogmaals het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter: Namens de Commissie voor de verzoekschriften heb ik de eer het volgende verslag uit te brengen:

In handen van de Commissie is gesteld een adres dd. St. Eustatius den 27sten December 1928 van de Heeren J. S. van Putten en J. G. Lispier, waarin adressanten verklaren geheel onvoldaan te zijn over het tegenwoordige bestuurs-systeem van de Bovenwindsche Eilanden, in het bijzonder van St. Eustatius, en ernstig en dringend verzoeken om het bestuur terug te brengen op de wijze zooals het vroeger was.

De Commissie heeft de eer den Raad te adviseeren Z. E. den Gouverneur te verzoeken om inlichtingen omtrent het adres en den toestand van het bestuur van de Bovenwindsche eilanden, in het bijzonder van St. Eustatius, en zoo mogelijk afschrift van de verklaring van de getuigen, genoemd in het adres.

De Raad vereenigt zich met de conclusie van de Commissie en besluit aan Z. E. den Gouverneur een schrijven te richten in den geest als door de Commissie aangegeven.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 22.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 5den Maart 1929, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. S. de Lannoy*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, benevens de Heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, *S. M. L. Maduro*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz.*, *R. F. Muskus* en *Jossy C. Henriquez*, leden, de derde en vierde genoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 19den Februari 1929, (No. 21).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. eene gouvernements-depêche van den 23n. Februari 1929, No. 418, luidende als volgt:
„Naar aanleiding van het door de Commissie van Rapporteurs uit Uwen Raad uitgebracht Voorloopig Verslag dd. 28 Januari 1929, betreffende de ontwerp-keur tot aanvulling en wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925, No. 32) (27) heb ik de eer hierbij bovengenoemd ontwerp-keur in te trekken.
Voorts kan ik Uwen Raad, in antwoord op de aan het slot van bovenbedoeld Voorloopig Verslag gedane mededeeling berichten, dat der politie niets bekend is van het aan een bestuurder van een motorrijtuig aanzeggen, dat hij in zijn automobiel 2 searchlights bij de hand moest hebben, zoodat zulks blijkbaar op een misverstand berust."

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

2o. eene gouvernements-depêche van den 5n. Maart 1929, No. 758, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930, met memorie van toelichting en acht bijlagen.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

De *Ondervoorzitter* verkrijgt thans op zijn verzoek het woord en zegt:
Mijnheer de Voorzitter. Ik geef in overweging het volgend schrijven aan Zijne Excellentie den Gouverneur te richten:
„Naar verluidt zal de Weledelgestrenge Heer Ir. E. F. Suringar, die officieel aangewezen is om het Bestuur van Curaçao bij den eersten aanleg van de electriciteitswerken te Willemstad van advies te dienen, wegens het verstrijken van zijn detacheeringstermijn alhier, den 20n. Maart 1929 naar Suriname vertrekken. De nieuwe electrische centrale zal op genoemden datum nog niet in werking en het verdeelnet, dat den 1n. Januari 1929 in bedrijf wezen zou, nog niet voor het grootste gedeelte voltooid zijn. Het wil voorkomen dat onder deze omstandigheden de Heer Ir. Suringar zich niet ten volle van de hem opgedragen taak zal kunnen kwijten, terwijl het in het algemeen belang te achten is, dat van de diensten van een erkend deskundige op dit gebied gebruik wordt gemaakt.
Op prijs stellende dat het verblijf van Ir. Suringar op dit eiland zich om deze redenen over een langere periode uitstrekke, heeft de Koloniale Raad hierbij de eer Uwe Excellentie beleefd in overweging te geven den detacheeringstermijn van Z. W. E. G. te willen verlengen, eventueel met vergunning om tusschentijds naar Suriname te vertrekken en na verrichte werkzaamheden aldaar hierheen terug te keeren.
Naar aanleiding van hetgeen ruchtbaar geworden is, als zou de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij uitstel voor zes maanden, nl. tot den 1n. Juli 1929, gevraagd hebben, zou de Raad tevens gaarne vernemen of zulks juist is en welke redenen door genoemde Maatschappij voor haar verzoek zijn opgegeven en, indien het gevraagde uitstel is verleend, op welke gronden dit is geschied."

Het voorstel van den Ondervoorzitter werdt ondersteund door de Heeren Senior en De Lannoy.

De Heer *Dr. Eskes* verkrijgt hierop het woord en zegt:
„Mijnheer de Voorzitter. Naar aanleiding van dit voorstel van den Heer Ellis zou ik alleen willen opmerken, dat de komst van den Heer Suringar in Dec. j.l. blijkbaar uitgesteld had kunnen worden.
Ik meen mij te herinneren, dat reeds in Augustu 1928 de Amigoe di Curaçao schreef, dat een deel der materialen voor de electrische centrale verloren was gegaan, waardoor belangrijke vertraging in den afbouw zou ontstaan. Ik zou willen vragen, of er voldoende contact is geweest tusschen de autoriteiten aan deze zijde en in Holland, ten einde het verblijf van Ir. Suringar zoo kort mogelijk te doen zijn in verband met de kosten, die uit dit verblijf voor de Curaçaosche kas voortvloeien. Volgens deskundigen zou een verblijf van enkele weken voldoende zijn voor een beperkte opdracht als de Heer Suringar heeft; thans zijn daar blijkbaar evenveel maanden mee gemoeid."

Hierop verkrijgt de *Ondervoorzitter* wederom het woord en zegt:
„Mijnheer de Voorzitter. Naar aanleiding van de opmerkingen van het geachte lid Eskes zou ik er de aandacht op willen vestigen, dat ik bij het ontwerpen van het concept-schrijven mij niet in gissingen heb willen verdiepen en daarom het stuk zoo algemeen mogelijk heb opgesteld. Ik dank U."

Zonder hoofdelijke stemming wordt hierop besloten het door den Ondervoorzitter voorgestelde schrijven aan den Gouverneur te richten.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 23.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 2den April 1929, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, Dr. *G. H. Eskes*, *Jossy C. Henriquez*, *S. A. Senior* en *S. M. L. Maduro*, leden, benevens de Heer *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.
ALSMEDE: de Heer Mr. *M. van Dijk*, wnd. Procureur-Generaal, gemachtigde van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz*, *R. F. Muskus* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 5den Maart 1929. (No. 22).

Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:
1o. eene gouvernements-depêche van den 2den April 1929, No. 1068, luidende:
„Ik heb de eer den Kolonialen Raad mede te deelen, dat ik, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den Heer Mr. M. van Dijk, wnd. Procureur-Generaal, machtigd heb om de beraadslagingen van Uwen Raad over de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen."

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de mededeelingen die hij vermeenen zal te moeten doen.

2o. eene gouvernements-depêche van den 26sten Maart 1929, No. 284, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928, No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 (33).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

Aan de orde van behandeling is thans:
De ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 (19).

De *Voorzitter* verleent het woord aan den gemachtigde van den Gouverneur.

De Heer Mr. *van Dijk*, gemachtigde van den Gouverneur zegt het volgende:
Mijnheer de Voorzitter. In de eerste plaats betuig ik U dank voor de tot mij gerichte welkomstwoorden. Dan wil ik mij kwijten van de mij door Zijne Excellentie den Gouverneur gegeven opdracht, om de door den Kolonialen Raad bij het Eindverslag betreffende het in behandeling zijnde ontwerp gestelde vragen te beantwoorden. Voor eene schriftelijke beantwoording van die vragen was de tijd te kort.
Het is inderdaad juist, dat het politietoezicht op de terreinen der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, voorzoover uitgeoefend door politiemilitairen, zich niet uitstrekt over „particuliere" voorschriften. Overleg tusschen de directie der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en den Commandant der Troepen is nuttig en noodig omdat het toch van zelf spreekt, dat het toezicht, dat de politie op de terreinen der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij moet uitoefenen, slechts dan vruchtbaar zal zijn als vóórdien met de politie-autoriteiten overleg is gepleegd en instructies zijn vastgesteld, die verband houden met de vele en verschillende omstandigheden, die zich op haar terreinen voordoen.
Uit den aard der zaak zijn deze instructies minder voor publicatie geschikt. afgezien nog van het bezwaar, dat zij steeds aan wijzigingen onderhevig zullen zijn.
Het Bestuur is van meening, dat de politie niet verplicht is geregeld door op alle particuliere terreinen te surveilleeren. In geval van misdrijf of verstoring der openbare orde is de Overheid wel verplicht hare politiemacht te doen optreden. De omstandigheden van het oogenblik bepalen met welke macht moet worden opgetreden, doch in normale tijden van rust behoeft de grootte van die macht daarop niet te zijn vastgesteld.
De uitdrukking „detacheeringstoelagen" geeft naar de meening van het Bestuur de bedoeling juist weer. Indien de militairen als politie naar b. v. Aruba gedetacheerd worden, vallen zij onder de categorie van beambten en ontvangen dan reis- en teerkosten.
Het Bestuur kan zich niet vereenigen met den wensch van enkele leden, dat ook de kosten van aanschaffing noodig wegens slijtage en verouderdheid van materieel, aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij t. z. t. in rekening zullen worden gebracht. Immers de uitrusting zal ook gebruikt worden bij dienst buiten de terreinen der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij. Het zal dus nooit vast te stellen zijn hoeveel bijgedragen moet worden door de Maatschappij en welk deel er van voor rekening van het Gouvernement zal zijn. Bovendien is er reeds een post uitgetrokken voor algemeen onderhoud.
Indien andere particuliere ondernemingen, die zich zien geplaatst voor bijzondere omstandigheden op dezelfde wijze hun have en goed willen zien bewaakt, zal zeker het Bestuur het verzoek daartoe in ernstige overweging nemen, daarbij rekening houdende met hetgeen hierbij is vastgesteld.
Ik dank U.

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt.

Het eenig artikel, zooals gewijzigd bij het gewijzigd ontwerp en bij Nota van Wijzigingen, het intitulé, de considerans en daarna het ontwerp in zijn geheel, worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* betuigd aan den gemachtigde van den Gouverneur den dank der vergadering voor de door hem gedane mededeelingen.

Niets meer te verhandelen zijnde en niemand het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 24.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Zaterdag, den 11den Mei 1929, des avonds te acht uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, Dr. *G. H. Eskes*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *C. N. Winkel*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt*, en *R. S. de Lannoy*, leden, benevens de Heer *H. J. T. Boomgaart*, Griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heeren *B. P. Schrils*, wnd. Administrateur van financiën, Ir. *I. Th. van Rosse*, Directeur van Openbare Werken, *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, *W. Gauw*, Havenmeester, *H. J. Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs en Mr. *M. van Dijk*, Procureur-Generaal, Gemachtigden van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heeren *S. M. L. Maduro*, *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *R.F. Muskus*, leden. de twee eerstgenoemden wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van den 2den April 1929. (No. 23).
Daar geen aanmerking op deze notulen wordt gemaakt, worden zij goedgekeurd en onderteekend.

De *Voorzitter* doet thans mededeeling van de volgende ingekomen stukken:
1o. een gouvernements-depêche dd. 13 April 1929 No. 853, luidende: „In antwoord op Uwen brief dd. 5 Maart 1929 heb ik de eer U mede te deelen, dat hetgeen in den aanvang van bovengenoemd schrijven in Uwen Raad is naar voren gebracht, juist is. De electrische centrale, die op 1 Januari 1929 in bedrijf wezen zou, is niet tijdig voltooid kunnen worden, zoodat de electrotechnisch Adviseur zijn detacheeringstermijn alhier zag voorbijgaan zonder dat hij zijn werk kon beeindigen. Intusschen is deze termijn, die 20 Maart afliep, verlengd en tot 13 Mei zal de Adviseur nog ter beschikking van het Bestuur blijven, om dan later na terugkeer uit Suriname nog enkele weken hier werkzaam te zijn ter voltooiing van zijn taak. De Nederlandsch-Indische Gas Maatschappij heeft om redenen van overmacht niet op tijd aan hare verplichting kunnen voldoen. In den loop van de maand Mei zal evenwel de nieuwe centrale geheel in werking gesteld zijn en zal, zij het ook over een gedeelte van haar net, met levering van dag- en nachtstroom worden begonnen. Gedeeltelijk zal dan het geheele net op de levering van dag- en nachtstroom worden aangesloten."

2o. een gouvernements-depêche dd. 26 April 1929 No. 661, luidende: „In antwoord op het schrijven dd. 22 Februari 1929, No. 10 van den Kolonialen Raad, heb ik de eer Uw College het navolgende mede te deelen. Na ontvangst van het verzoekschrift dd. 1 October 1928 van de Heeren J. S. van Putten en J. G. Lespier, waarvan een afschrift is opgenomen in de notulen van Uwe vergadering van den 22sten Januari dj., No. 17, werd er door den Gezaghebber van de Bovenwindsche Eilanden, op dezerzijdsch verzoek, ter plaatse een onderzoek ingesteld naar aanleiding van de tegen den plaatsvervangenden Gezaghebber op St. Eustatius geuite klachten. Uit dit onderzoek bleek niet, dat deze in zijne daden tegenover de Statiaansche bevolking gedurende en na den orkaan van 12/13 September 1928 zou zijn tekort geschoten. Zooals uit de Uwen Raad hierbij in afschrift aangeboden notulen van de vergadering van den Raad van Politie op bedoeld eiland van 7 October 1928 blijkt, hebben de Landraden op een desbetreffend verzoek van den Gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden, eenstemmig verklaard, dat door den plaatsvervangend Gezaghebber alles gedaan was, wat onder de omstandigheden dienstig bleek en dat het hun onbekend was, dat er onder de bevolking gevoelens van ontevredenheid over de handelingen van het plaatselijk bestuur heerschten. Deze verklaring strookt ook met het feit, dat gedurende een verblijf van zeven dagen van den Gezaghebber Lampe op St. Eustatius geen gebruik werd gemaakt van de door dezen ambtenaar opengestelde gelegenheid aan het publiek om hun grieven, van welken aard ook, aan hem kenbaar te maken. Bij een door den waarnemenden Gouverneur bij zijn bezoek aan St. Eustatius naar aanleiding van een herhaald desbetreffend verzoek van de Heeren Van Putten en Lespier ingesteld persoonlijk onderzoek, bleken de tegen den Heer Kruythoff geuite klachten eveneens meerendeels ongegrond te zijn. Van deze gelegenheid maak ik gebruik aan Uwen Raad tevens aan te bieden een afschrift van de notulen van de vergadering van 8 Januari dj. van den Raad van Politie op meergenoemd eiland, welke vergadering op verzoek van de Landraden werd belegd, special om, zooals het lid Horton opmerkte, in 's Bestuurs oogen eenigszins weer goed te maken de handeling van enkelen onder het Statiaansche volk, die tijdens het vorenvermeld bezoek van den waarnemenden Gouverneur op St. Eustatius, de campagne gevoerd hebben tegen den persoon van den plaatsvervangenden Gezaghebber, den Heer Kruythoff. Ten slotte kan ik Uwen Raad mededeelen, dat ik de vervanging van den Heer Kruythoff als plaatsvervangend Gezaghebber op St. Eustatius overweeg, omdat ik de positie als hoofd der school en vervangend Gezaghebber in een en denzelfden persoon vereenigd niet gewenscht acht."

De *Voorzitter* leest de bij evengemelde gouvernements-depêche overgelegde afschriften van notulen van de vergaderingen van den Raad van Politie op St. Eustatius van 7 October 1928 en 8 Januari 1929 voor, welke aldus luiden:

Anno 1928 No. 4.

Meeting of the Court of Policy held in St. Eustatius on Sunday the seventh of October 1900 and twenty-eight.

Present: His Honour Mr. W. Lampe, acting Gezaghebber of the Dutch Windward Islands.
" " Mr. S. J. Kruythoff, Local-Gezaghebber.
Messieurs A. K. Valk, J. W. Horton — Local Counsellors, and C. G. Buncamper, Secretary.

The President opens the meeting, requests the Secretary to read the minutes of the last meeting, which is done, approved of and signed and further apologizes for having convened a meeting on this day, a Sunday, but attributes his action to ur-

gency of circumstances owing to his one-day-stay in this Island. He informs the Court that the purpose of the present meeting is, firstly to express his deep-felt sympathy with the people of the Island who have suffered by the disastrous hurricane of 12/13 Sept. and secondly to assure the Court of his alertness to leave nothing undone in order to obtain the necessary alleviation for the sufferers of the experienced catastrophe. That he is fully confident that His Excellency the acting Governor of Curaçao will give all help and support needed under the pressing needs of the community as great interest has been shown by H. Ex. since the hurricane in his afflicted dominion, and that help has not only been obtained from, but also insured by the Chief Executive. Upon this the President lays over a telegram received by him via H. E., from His Excellency the Minister of Colonies containing H. M. the Queen's expression of sympathy with the hurricane-stricken inhabitants of this Island. He also makes known that in behalf of the people he has already returned thanks to H. M. trough the same channel.

Hereafter the Court unanimously adopts the following motion in token of appreciation of the timely help rendered by H. Exc. the acting Governor.

„The Court of Policy in the Island of St. Eustatius being sen„sitive for the prompt and much needed help rendered by His „Excellency the Acting Governor of Curaçao to the stormstricken „inhabitants of this Island on the occasion of the hurricane „which swept over the Lesser Antilles on the 12th to 13th Sept. „1928, by means hereof beg to offer to His Excellency the acting „Governor of Curaçao, Mr. M. van Dijk, a vote of thanks for the „timely assistance rendered to the poor inhabitants at their „hour of need and to express to His Excellency the assurance „of their deepest appreciation."

In discussing further the interests of the shelterless the Court decides to have the destroyed cottages replaced by new dwellings of two dimensions nl. 10 × 20 for large and 9 × 14 ft. for small family. The President commissions the Local Gezaghebber to ascertain how many houses of such sizes will be required.

As far as maintaining a regular and permanent mail-service is concerned the President informs the Court that he has already taken steps and asked H. E. the Governor to purchase a mail-schooner in the place of the Virginia.

Before adjourning the present meeting, the President wishes to know from the people's Representatives if the rumours at present in circulation of prevailing dissatisfaction with the Local administration during and after the hurricane are true and if so to state to him the grievances of the people, to which both Members reply that to their knowledge all has been done by the Local Gezaghebber that could be expected under the circumstances and that no one had been to them with any complaint, and that they are not aware of there having existed any feeling of dissatisfaction among the people.

The Local Gezaghebber, Mr. Kruythoff, being present to the meeting is called upon by the President to utter his sentiment in regard to the rumours in circulation, who states, that his efforts in endeavouring to get people to help at the time of need has been misinterpreted by a few fault-finders as „rashness"; that soft means and kind words can not suppress a mob and are of no avail when one wants to get the masses moving and doing; that some of the working people actually refused to render any assistance whatsoever unless they knew „how much they would get"; that he was actually grieved to see how little co-operation there existed among certain classes at such trying times.

There being nothing else to discuss the President, after putting the question around declared the meeting closed.

For true copy, The Secretary,

(get.) BUNCAMPER.

Anno 1929 No. 1.

Minutes of the meeting of the Court of Policy at St. Eustatius, held on Tuesday, Januari 8th., 1929.

Present: Mr. W. Lampe, Acting Gezaghebber of the Dutch Windward Islands, President.

Messrs: A. K. Valk, J. W. Horton, Local Councillors.
C. G. Buncamper, Secretary.

The President opens the meeting, requests the Secretary to read the minutes of the last meeting, which is done, approved of and signed.

He then declared that this meeting is convened at the special request of the Local Councillors, and subsequently grants the word to the junior member, Horton, who seizes said opportunity to declare the following:

„We have requested a meeting as already stated te discuss „various important matters; 1st., we desire to impress upon the „Government the terrible fact that the island is fast becoming „depopulated there being a general exodus to Curaçao; this caus„ed by the lack of employment; people do not leave the island „as a matter of choice, they are driven away by force of circum„stances as at the present time there is no employment for „them. We are all aware of the fact that there is no capital in „the island and unless capital is introduced and invested in so„me industry-thereby giving employment to the masses the „outlook is deplorable. Lately the Gouvernment has given food „to the hungry, for which we are not unmindful or ungrateful-„but this cannot continue neither can it be expected. „Man must „earn what he gets". Therefore the only manner in which the „island can be helped is by the introduction of some kind of in„dustry.

„The all-important question therefore rises, what will happen „if nothing is done to give to the inhabitants?

„Again we desire specially to thank His Excellency, the Ac„ting Governor for his visit to our island- for the help given to „the sufferers from the hurricane and for his strenuous efforts „in raising funds to build and repaire houses for those, whose „homes have been damaged or demolished. We regret that during „His Excellency's visit the attitude of a few of inhabitants, act„ing under evil influence and prompted by ill-will towards the „Local Chief of this place, made His Excellency's visit some„what unpleasant and we take this opportunity to assure His „Excellency that such an attitude is not countenanced or apre„ciated by the general public and we again tender to His Excel„lency our tribute of thanks for the good he has already done „and for all that will be accomplished in the future trough His „Excellency's good office."

The senior member, Valk, on being granted the word, seconds member Horton's sentiment in every respect and makes known that he has further nothing more to say.

Member Horton resumes the word and thanks the President for the interest he has taken in the island-under the present condition.

The President takes the word and declares that he fully realizes that Statia is at present in a bad state, economically and that the island has his special attention and he promises to do all that lies in his power to promote a better condition for the future and ultimately thanks both members for the favourable comment on his administration.

There being nothing else to dicuss the President after putting the word around, declares the meeting closed.

St. Eustatius, January 10th., 1929.

for true copy.
the Secretary.
(get.) BUNCAMPER.

Voor afschrift:
De Gouvernements-Secretaris,
(get.) BOOMGAART.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten den Gouverneur dank te betuigen voor de bij gemelde gouvernements depêches gedane mededeelingen.

3o. een gouvernements-beschikking dd. 1 Mei 1929 No. 477, regelende de plechtigheden in verband met de opening van den Kolonialen Raad op 14 Mei 1929.

Dit stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

4o- een schrijven dd. 22 April 1929 van den Heer S. M. L. Maduro, waarbij hij ter kennis van den Raad brengt, dat hij zich voor eenigen tijd naar het buitenland denkt te begeven en van den Voorzitter en Leden van den Kolonialen Raad afscheid neemt.

Namens den Raad wenscht de *Voorzitter* den Heer Maduro

een voorspoedige reis en een aangenaam verblijf in het buitenland toe.

5o. een gouvernements-depêche dd. 6 Mei 1929 No. 1233, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer S. M. L. Maduro, Lid van den Raad, bij Koninklijk besluit van den 29sten April 1929 No. 57 benoemd is tot Lid van den Raad van Bestuur.

Namens den Raad wenscht de *Voorzitter* den Heer Maduro geluk met de eervolle onderscheiding hem te beurt gevallen. Noode zal de Raad, waarin de Heer Maduro lange jaren zitting had en waarvan hij een nuttig en verdienstelijk lid was, hem missen. De Raad zal den Heer Maduro moeten afstaan aan een ander College, waarin hij ook veel voor dit gebiedsdeel zal kunnen doen.

6o. een gouvernements-depêche dd. 10 Mei 1929 No. 1466, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat het Harer Majesteit de Koningin behaagd heeft bij Koninklijk besluit van den 1sten Mei 1929 No. 70 de Heeren Ed. S. Lansberg en Dr. W. Ch. de la Try Ellis en R. J. Beaujon Jr., R. S. de Lannoy en Dr. G. H. Eskes, met ingang van den tweeden Dinsdag in Mei te benoemen tot onderscheidenlijk voorzitter, ondervoorzitter en leden van den Kolonialen Raad.

7o. een gouvernements-depêche dd. 10 Mei 1929 No. 1470, waarbij den Raad met referte aan de depêche van dienzelfden datum No. 1466, waarbij o. a. de benoeming van den Heer R. J. Beaujon Jr. tot lid van den Kolonialen Raad ter kennis van dit College werd gebracht, wordt bericht, dat genoemde Heer op den 10den Mei 1929 den voorgeschreven eed in handen van den Gouverneur heeft afgelegd.

8o. een gouvernements-depêche dd. 6 Mei 1929 No 1425, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur, ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, de Heeren Administrateur van financiën, Directeur van Openbare Werken, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, Havenmeester en Inspecteur van het Onderwijs gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

9o. een gouvernements-depêche dd. 10 Mei 1929 No. 1471, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao, den Heer Procureur-generaal gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet de Heeren gemachtigden van Zijne Excellentie den Gouverneur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de raadgevingen, die zij naar aanleiding van de beraadslagingen zullen meenen te moeten geven.

Aan de orde is de behandeling van de *ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.* (32).

De algemeene beraadslagingen worden geopend.

De Heer Dr. *Eskes* verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter,

Het moet voor het Bestuur een voldoening zijn met deze begrooting voor den Kolonialen Raad te komen, waar tal van voorstellen op voorkomen, waar Curaçao enkele jaren geleden niet aan zou hebben durven denken. Er blijkt uit, dat de economische toestand bij voortduring tot tevredenheid stemt, terwijl het Bestuur blijkbaar de meening is toegedaan, dat ook voor de naaste toekomst allerminst reden tot bezorgdheid bestaat.

Het Bestuur ziet m. i. hierin zeer juist. De verschillende groote bedrijven, waarmede, - zooals bij herhaling van verschillende zijden gezegd is, - de welvaart van Curaçao en Aruba staat of valt, zouden toch niet millioenen besteden aan hunne uitbreiding, indien zij niet redenen hadden met eenige zekerheid te vertrouwen, dat deze kapitalen ook weer zouden teruggewonnen kunnen worden.

Deze situatie legt aan het Bestuur de verplichting op, zonder aarzeling van den gunstigen financieelen toestand gebruik te maken en in deze periode van bloei al die werken tot stand te brengen, die, hoe noodig ook, wegens gebrek aan middelen immer achterwege zijn gebleven. En de Koloniale Raad heeft daarbij tot taak het Bestuur met alle kracht te steunen.

Mijnheer de Voorzitter,

Allereers dan een woord over de voorgestelde leening.

Verleden jaar bij de algemeene beschouwingen over de begrooting voor dit jaar, 1929, heeft ons geacht medelid, de Heer Van der Veen Zeppenfeldt, gewezen op de evolutie, die Curaçao doormaakte en op den enormen vooruitgang, die overal te zien was. Hij heeft er op gewezen, dat er jaar op jaar een accres der middelen was en de verwachting uitgesproken, dat de opbrengst der middelen over 1929 hooger zou zijn dan de raming. Deze verwachting is niet beschaamd en de stijging der middelen is zoo markant, dat het Bestuur reeds op 25 Maart 1929 in het ontwerp suppletoire begrooting 1929 de belastingen en inkomsten van onderscheiden aard voor 1929 ruim f 900 000,— hooger durft te ramen dan in de oorspronkelijke begrooting. Daarbij is het Bestuur toch nog zeer voorzichtig, want het neemt bij deze suppletoire begrooting als opbrengst voor 1929 toch nog slechts aan wat 1928 inderdaad aan belastingen en andere inkomsten heeft opgebracht.

Wanneer wij nu zien, dat de inkomsten der laatste 4 jaren telken jare gestegen zijn en wel met respectievelijk f 353 000,—, f 453 000,—, f 907 000,— en f 898 000,—, dan durf ik thans de verwachting uit te spreken, evenals de Heer Van der Veen Zeppenfeldt verleden jaar, en dan ben ik heelemaal geen profeet, dat het accres der middelen dit jaar ± f 900 000,— zal bedragen, zoodat wij dan komen tot een totaal aan inkomsten van f 6 030 000,— over 1929. Het accres van het eerste kwartaal 1929 toch bedroeg reeds ± f 210 000,— tegenover het 4e kwartaal 1928, wat over een geheel jaar 8 á 9 ton beteekent. Ten opzichte van het 1e. kwartaal 1928 is de stijging nog frappanter:

1e. kwartaal 1928 - opbrengst belastingen en andere inkomsten Curaçao + Aruba		± f 1 080 000,—
1e. kwartaal 1929 -	do. do.	± „ 1 670 000,—
	Verschil	± f 590 000,—.

Ook voor 1930 durf ik dus een behoorlijke stijging te verwachten, zoodat de inkomsten zonder leeningen voor 1930 voorzichtig geraamd mogen worden op ± f 7 000 000,—. De raming van het Bestuur is echter nog geen zes millioen gulden en het blijft daarmede in de lijn van de wel zéér voorzichtige ramingen, waaraan wij hier gewend zijn. Indien echter geraamd wordt zooals ik zooeven deed, en ik meen daarbij met mijn beide voeten op den grond te blijven staan, dan zal de leening voor het jaar 1930 practisch bijna niet noodig zijn, waar het Bestuur de uitgaven raamt op ca. f 7 350 000,— en is dus een debat over een leening bij deze begrooting vermoedelijk geheel overbodig.

Intusschen is de straks genoemde suppletoire begrooting voor het jaar 1929 ingediend, waarbij het Bestuur een leening vraagt van f 3 690 000,— tot dekking der uitgaven voor aanleg en verbetering van straten en wegen op Curaçao en Aruba, voor havenverbetering, voor aanleg van een pier op Aruba, voor aanleg van waterwerken, etc. en het is zeker deze voorgestelde leening voor 1929, die in de stukken geleid heeft tot zoo uitvoerige gedachtenwisseling over de leening ad f 2 000 000,— voor 1930. Echter zal m. i. ook deze leening van f 3 690 000,—, indien alleen deze werken worden uitgevoerd in 1929, niet geheel noodig zijn, omdat het Bestuur uitgaat van een bedrag aan inkomsten over 1929 van f 5 200 000,—. Dit is, zooals ik zooeven zeide, ruim het bedrag van de werkelijke opbrengst van 1928. Zooals ik straks betoogde zal ook 1929 wel een accres te zien geven van ca. 900 000 gulden, waardoor de inkomsten ca. f 6 030 000,— zullen bedragen, zoodat de leening noodig voor 1929 ongeveer f 2 800 000,— zal moeten bedragen in plaats van ca. f 3 700 000,—, zooals het Bestuur bij suppletoire begrooting 1929 voorstelt. Beide leeningen over 1929 en 1930 zullen naar mijn berekening dus te zamen ruim f 3 000 000,— bedragen in plaats van de f 5 700 000,— die het Bestuur raamt, omdat zijn ramingen van opbrengst van belastingen en andere inkomsten veel te laag zijn.

Voor mij blijft dus de vraag of voor de jaren 1929 en 1930 een voorzichtige financieele politiek een leening van f 3 000 000,— toestaat. Men zal mij tegenwerpen: „Met drie millioen zijt gij niet klaar, want de uitgaven zullen hooger zijn, omdat nog niet

gerekend is met den 2den termijn voor een Postkantoor, met den bouw van een Douane-kantoor, een Gevangenis, met den verderen aanleg van wegen, met het tot stand brengen van een oeververbinding in de St. Annahaven, met de verbetering van de ambtenaarssalarissen, die ook komen moet", welnu, laten wij daar ook voor nemen f 1 000 000,—, dan zou men moeten leenen over deze 2 jaren een bedrag van f 4 000 000.—. Maar dàn is Curaçao ook door vele groote uitgaven heen. Dàn zijn er enkele millioenen besteed aan de wegen, de haven, een pier op Aruba en de voornaamste gebouwen, zoodat men in de jaren volgende na 1930 er anders voor zal komen te staan. Ook dan zal men misschien nog groote bedragen moeten besteden aan verschillende werken, doch deze zal men in 1931 uit de gewone inkomsten kunnen bestrijden. De gewone uitgaven toch voor 1930, zonder artikel 125 van de begrooting - nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen ad f 1 499 000,— - zullen bedragen f 5 854 000,—. Straks heb ik reeds de inkomsten over 1930 geraamd op ruim f 7 000 000,—. Zonder accres der middelen voor 1931 en de gewone uitgaven voor 1930 stellend op f 6 000 000,—, zou men dus in 1931 reeds ongeveer f 1 000 000.— kunnen besteden aan buitengewone werken. Men zal dit slechts doen, indien de economische toestand gunstig blijft, doch in dat geval heeft men vermoedelijk ook nog een accres der middelen. Dat accres der middelen, gevoegd bij het zooeven genoemde bedrag van f 1 000 000,—, zal waarschijnlijk voldoende zijn om de uitgaven voor buitengewone werken in 1931 te bestrijden. In 1932 zal men dan reeds met de aflossing van de straks geraamde leening van f 4 000 000.— kunnen beginnen.

Mijn conclusie is, dat het niet getuigt van onvoorzichtig financieel beleid, wanneer men deze leening van f 4 000 000,— voor de jaren 1929 en 1930 zou afsluiten, omdat men deze leening bij den huidigen gang van zaken binnen enkele jaren zal kunnen aflossen.

Nu is de vraag, zijn deze leeningen noodig? Kan men niet volstaan met in een langzamer tempo het geld te besteden? En dan antwoord ik ontkennend. Het is m. i. niet mogelijk door den grooten achterstand op Curaçao en Aruba heen te komen zonder leeningen. Verschillende werken moeten zoo spoedig mogelijk worden uitgevoerd, nu Curaçao en Aruba zich steeds meer ontwikkelen. Het Gouvernement is reeds te ver achtergebleven, doch moet nu den achterstand zonder verwijl inhalen. Natuurlijk zal met voorzichtigheid gewerkt moeten worden, maar toch doelbewust langs een vaste lijn en vooral in een snel tempo. Zooveel moet nog geschieden: de verwijding van den havenmond, de verbetering van de haven, aanleg van wegen, bouw van het douane-kantoor, postkantoor, gevangenis, de oeververbinding in de St. Annahaven, dat alles op Curaçao. Op Aruba moet schier alles nog gebeuren, de bouw van een steiger en van kantoren, de aanleg van wegen etc. Dat alles moet ten spoedigste worden uitgevoerd, opdat Curaçao en Aruba van deze werken binnen den korts mogelijken tijd kunnen profiteeren.

Tot dusverre zijn de buitengewone uitgaven bestreden zonder tot leeningen over te gaan. Het is inderdaad zeer bevredigend, dat de volgende uitgaven de laatste paar jaren betaald zijn uit de gewone inkomsten, zonder dat hiervoor geleend behoefde te worden, terwijl dit principieel toch geoorloofd zou zijn, met uitzondering dan van den laatsten post:

Bouw van de Handelskade en het complex aan het Waaigat, bestaande uit kaden, loodsen en nieuwe brug, in totaal	ca.	f 900 000 —
Aanleg van nieuwe wegen	ca.	330 000,—
Aanleg van de waterleiding	ca.	800 000,—
Aankoop van Parera		250 000,—
Bouw van politiewoningen		280 000,—
Aankoop van terreinen voor straatverbreeding		60 000,—
Uitkeering in eens aan de ambtenaren	ruim	80 000,—
Totaal...		f 2 700 000,—.

Ik herhaal, dat dit groote bedrag is betaald uit de gewone inkomsten.

Thans is echter het oogenblik gekomen, dat voor de vele groote werken, die nog uitgevoerd moeten worden, geleend zal moeten worden, omdat het tempo van uitvoering versneld moet worden.

De Koloniale Raad heeft zich verleden jaar in beginsel vóór een leening verklaard. De bekende correspondent van de Nieuwe Rotterdamsche Courant, die inzake Curaçaosche financiën niet de eerste de beste is, schreef in de N. R. Crt. van 21 Juli 1928: „Wij denken er natuurlijk niet aan er eenige aanmerking op te maken, dat men te Curaçao eindelijk er toe overgaat naar juistere raming der ontvangsten te streven en dat men de *uitgaven voor werkelijk buitengewone werken uit leeninggelden wenscht te bestrijden.*"

Ik ben het niet steeds met dezen correspondent eens, doch in dit geval kan ik mij met zijn opvatting volkomen vereenigen. Ontkend zal niet kunnen worden, dat de voorgestelde leeningen gevraagd worden voor werkelijk buitengewone werken.

De Raad bedenke zich wel, vóór hij aan het Bestuur de gelden weigert, die het noodig acht om zijn taak te volvoeren. De Raad heeft hier een verantwoordelijkheid, die hij niet van zich af kan schuiven door te zeggen: „Laat Holland die bedragen dan maar op de begrooting zetten, wij doen het niet".

Voorgesteld is deze begrooting te splitsen in een begrooting, reeds thans te behandelen, waarop slechts de gewone uitgaven en die, waarvan de noodzakelijkheid en urgentie onomstootelijk vaststaan, voorkomen, en een suppletoire begrooting b. v. in Augustus, waarop de buitengewone uitgaven voorkomen.

Het motief daarvoor is, dat men dan dichter bij 1930 is en dan met meer grond zich een verwachting kan vormen van de inkomsten in het komende jaar.

Dit argument nu lijkt mij niet steekhoudend. Of men over 3 maanden - in Augustus - een begrooting der inkomsten maakt, of thans, maakt m. i. niet zoo veel verschil. Ook op dat moment kan men toch niet met zekerheid zeggen, hoe het verloop over 1930 zijn zal.

Ook is een bezwaar, dat de behandeling van die suppletoire begrooting eenigen tijd vordert, zoodat het tegen het eind van het jaar kan zijn, vóór de begrooting is aangenomen.

Een leerzaam voorbeeld hiervan is de wenschelijkheidsbegrooting voor 1928, die op 23 Juli 1928 bij den Kolonialen Raad werd ingediend en die pas op 27 December 1928 door den Kolonialen Raad werd aangenomen, dat is meer dan 5 maanden later.

Het is niet uitgesloten, dat hetzelfde geschiedt met zoo'n suppletoire begrooting.

Met de werken, die op deze suppletoire begrooting voorkomen, zal men echter op 1 Januari d. a. v. reeds moeten aanvangen. Voor het Departement van Openbare Werken is het onmogelijk op deze wijze economisch en systematisch te werken, iets, waarop de Koloniale Raad bij een vroegere gelegenheid zoo aangedrongen heeft.

Ik heb er dus bezwaar tegen de begrooting op deze wijze te splitsen door het verminderen van verschillende posten met belangrijke bedragen en ik ga op de door mij uiteengezette gronden geheel accoord met de in artikel 4 van de ontwerp-begrooting 1930 door het Bestuur voorgestelde leening.

Mijnheer de Voorzitter:

Thans een enkel woord over de militaire politie.

Toen de Minister van Koloniën bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor 1928 in de Tweede Kamer op 16 Februari 1928 toezegde, het overleg met den Kolonialen Raad omtrent de militaire politie te heropenen, heb ik, intusschen Raadslid geworden, con amore medegewerkt om dat heropend overleg te doen slagen, omd t ik er van overtuigd was, dat op dat oogenblik definitieve invoering van de militalre politie de eenige uitweg was om te komen uit het moeras, waarin Curaçao politioneel gezonken was. En ook, dat de militaire politie zich binnen korten tijd, ondanks alle wantrouwen, waarmede ze werd ontvangen, en alle bezwaren, die tegen haar werden ingebracht, onmisbaar zou maken in de Curaçaosche samenleving. Met genoegen kan ik reeds thans constateeren, dat praktisch geen weldenkend burger de vroegere burgerpolitie zou terugwenschen. In onze drukke internationale havenplaats Willemstad heerschen thans orde, tucht en veiligheid. De toevloed van duizenden vreemdelingen, waaronder vele ongure elementen, heeft Curaçao gemaakt tot een plaats, waar een krachtige politie noodzakelijk is. Van Aruba komt telkens de klacht: Wanneer toch komt de militaire politie ook hier, want wij gevoelen ons niet meer veilig?

De „Amigoe di Curaçao" van 4 Mei 1929 schreef:

„Onze goed georganiseerde politie is een niet genoeg te
„waardeeren hulp, die veel kwaad voorkomt".

„La Cruz" schreef bij herhaling met veel waardeering over

„Nos famoso Policia Militar („La Cruz" van 2 Jan. 1929) en „La Union" prees haar, omdat ze orde en rust weet te handhaven „di un manera tan excelente" („La Union" van 17 Januari 1929). De „Boletin Comercial" van 24 en 29 April j. l. brengt den politie-militairen met hunne officieren hulde als brandweerlieden voor het prachtige werk, dat zij gepresteerd hebben bij den brand aan de Handelskade op 23 April j. l. De geheele pers van Curaçao is dus blijkbaar tevreden.

In het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad op deze begrooting wordt met lof gesproken over de verrichtingen van de militaire politie.

Ik mag dus gerust constateeren, dat de bevolking van Curaçao de militaire politie heeft aanvaard en haar appreciëert. Ik weet te spreken uit naam van velen, wanneer ik de hoop uit, dat de militaire politie zoo spoedig mogelijk worde uitgebreid en ook in het tweede district van Curaçao en op Aruba worde ingevoerd.

Ik citeer „La Union" van 24 Februari 1929:

„Nos no ta duda cu den poco tempo no solamente habitante-
„nan di Punda, sino nos hendenan di cunuco tambe lo sabi
„di aprecia e servicionan valeroso cu policia militar ta presta
„pa seguridad di cada hende en particular."

Mijnheer de Voorzitter, met genoegen stel ik vast, dat niets is uitgekomen van alle sombere voorspellingen omtrent de ernstigste gevolgen, die uit het invoeren van de militaire politie, zoogenaamd tegen den zin en wil van een gansche bevolking, zouden voortvloeien.

Zij, die zoo zwaar geageerd hebben tegen de militaire politie wegens het streng militair karakter hiervan, dat volgens hen botsen zou met den Curaçaoschen volksaard, hebben òf geen juiste voorstelling gehad van de militiare politie, òf hebben den Curaçaoschen volksaard miskend.

Ik zou thans kunnen zeggen „Eind goed, al goed", het alleen betreurend, dat zooveel onnoodige stof werd opgeworpen. Het pleit is beslecht, de strijdbijl kan begraven worden en de partijen, die elkander dikwijls zoo fel bekampt hebben, zouden thans elkander de hand kunnen reiken om eendrachtig samen te werken tot heil van dit gewest.

Evenwel, er is een klein obstakel, dat thans verhindert de „finishing touch" te geven aan een volledige samenwerking tusschen een deel van den Kolonialen Raad en den Commandant der Troepen. Ik zou het ten zeerste toejuichen, indien deze kleine hinderpaal zou kunnen worden opgeruimd. Er is n. l. één punt, waarbij men m. i. aan eene zijde gefaald heeft, toen de strijd niet meer in zakelijke banen bleef, doch persoonlijk werd. Mijnheer de Voorzitter, ik bedoel het telegram van den Kolonialen Raad aan den Minister van Koloniën, tot welks verzending besloten werd in de vergadering van 20 September 1927. Daarbij is geseind, dat de Koloniale Raad zich gekrenkt voelde over *houding, toon* en *wijze van optreden* van den Kapitein als gemachtigde in 's Raads vergadering van 19 September d. a. v. Ik heb deze vergadering als belangstellende bijgewoond en ben getuige geweest van de scène door eenige Raadsleden gemaakt, naar aanleiding van het woord „insinuatie", gebruikt door den regeerings-gemachtigde en kan er dus mede over oordeelen.

Dr. Beumer verklaarde later in de Tweede Kamer bij behandeling van deze aangelegenheid, dat dit woord in de Tweede Kamer langen tijd als parlementaire uitdrukking werd toegelaten. Hij verklaarde het geheele geval uit het feit, dat de atmosfeer in de bekende Raadszitting zwaar geladen was met electriciteit. Hij gaf een overzicht van den gang van zaken bij dit voorval en eindigde: „En dat alles over dat eene woord „Insinuatie"; men begrijpt, dat daar een andere atmosfeer was, dan op het oogenblik in deze kamer".

Ik ben het ten deze geheel eens met Dr. Beumer. Intusschen stel ik vast, dat in die vergadering de Voorzitter van den Raad pas reageerde op het woord „insinuatie" toen eenige leden daarover kabaal maakten en dat ook in de Memorie van antwoord dit woord door den Gouverneur gebruikt was zonder dat daarover eenige opmerking in het Eindverslag gemaakt werd. Bovendien beklaagde de Raad zich tegenover den Gouverneur en den Minister van Koloniën over de *houding, toon en wijze van optreden* van den gemachtigde en niet over diens *woorden*. En nu moet het mij toch van het hart, dat houding, toon en wijze van optreden m. i. – en velen zijn het met mij eens – volgens Hollandschen maatstaf zeker niet onbehoorlijk waren. Integendeel, de Raadsleden, die door hun geschreeuw den gemachtigde verhinderden verder te spreken, waren geheel buiten de orde en ze misten het moreele recht mede te werken aan de verzending van een dergelijk telegram.

Uit de meest betrouwbare bron is mij dan ook medegedeeld, dat het telegram niet zoozeer verzonden is, omdat de Koloniale Raad zich gekrenkt voelde, zoodat het dus niet persoonlijk tegen den Kapitein bedoeld is, doch wel omdat men de invoering van de militaire politie coûte que coûte wilde tegenhouden en men dit doel trachtte te bereiken door mogelijke terugroeping van den kapitein tengevolge van dit telegram.

Dit nu, Mijnheer de Voorzitter, kan niet door den beugel. Men heeft blijkbaar zich niet gerealiseerd, dat een dergelijk telegram iemand in zijn carrière zeer kan schaden. En dit treffen van den persoon van de tegenpartij – hoewel niet zoo bedoeld volgens zooeven genoemde verklaring – heeft ten gevolge gehad, dat de relatie tusschen de Raadsleden, die er aan medewerkten en den Commandant der Troepen nadien slechts ambtelijk is, nada mas. Nu betreft het slechts 6 leden van den Raad in zijne huidige samenstelling en ik ben er van overtuigd, dat thans een dergelijk telegram niet verzonden zou worden, doch ik betreur, het dat het incident nog steeds niet gesloten is, omdat ik dit niet acht in het algemeen belang.

In verband met hetgeen ik zoo even gezegd heb over orde en veiligheid, zou ik van deze gelegenheid gebruik willen maken om te herinneren aan hetgeen de Heer S. M. L. Maduro gesproken heeft in de vergadering van 8 Augustus 1928, omtrent het stationneeren in Curaçao van een oorlogsbodem.

Al zijn wij op Curaçao erkentelijk voor de uitzending van de „Kortenaer", die eind 1928/begin 1929 ruim 2 maanden in de West-Indische wateren gestationneerd is geweest, toch blijft waar, wat de Heer Maduro toen gezegd heeft n. l., dat de aanwezigheid van een oorlogsschip op Curaçao niet alleen wenschelijk, maar zelfs dringend noodzakelijk te achten is.

Uit het feit, dat de „Kortenaer" hier slechts eenigen tijd heeft vertoefd en dat daarna niets meer is gehoord omtrent het stationneeren van een anderen oorlogsbodem, zou geconcludeerd kunnen worden, dat geen oorlogsschip beschikbaar is.

Ik zou in dat geval willen terugkomen op hetgeen ik in de vergadering van 8 Augustus reeds voorgesteld heb n. l. het aanschaffen door het Gouvernement van een vaartuig – noem het een patrouillevaartuig – dat b. v. langs de kust kan patrouilleeren, indien de politieke toestand dit noodig mocht maken en ook om smokkelarij tegen te gaan, terwijl het tevens gebruikt kan worden om voor politiedoeleinden naar de andere eilanden te gaan, indien zulks noodig mocht zijn.

Bovendien zou het misschien zoodanig kunnen worden ingericht, dat het ook voor dienstreizen naar de eilanden van den Gouverneur en ambtenaren gebruikt zou kunnen worden.

Mijnheer de Voorzitter! Wat den postdienst op Curaçao aangaat, ik vertel hier geen nieuws, wanneer ik constateer, dat deze nog met veel gebreken behept is. Ik stel daarbij onmiddellijk op den voorgrond, dat dit niet ligt aan den volijverigen Directeur van het postkantoor, die er van maakt, wat er van te maken valt, doch wel, dat de bepalingen omtrent den postdienst schromelijk verouderd zijn en de behuizing bedroevend.

Ook wat het personeel betreft wordt geklaagd, dat men niet steeds kan beschikken over een voldoend aantal ambtenaren, dat behoorlijk onderlegd en ervaren is.

Wat betreft de wettelijke bepalingen: het is geheel onbevredigend, dat de postbestelling slechts verplicht is in Willemstad. Nu de stad zich naar alle kanten zoo uitbreidt is het toch niet juist, dat men de postbestelling beperkt tot de grenzen van het oude stadsdistrict en dat de duizenden menschen daarbuiten verplicht zijn zelf de post te halen ten kantore van den districtmeester of aan een politiepost.

Het gevolg is, dat ook Emmastad, gelegen in het tweede district, vanwege het postkantoor geen postbestelling ontvangt. In Emmastad zijn de kantoren van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij, die jaarlijks duizenden brieven ontvangen en verzenden. Alleen aan porto voor uitgaande brieven wordt per maand door deze Maatschappijen c. a. f 500,— betaald.

Voorts wonen op Negropont, het woondorp van Emmastad, ruim 700 menschen en zijn in dienst van de C. P. I. M. en de C. S. M. in totaal meer dan 10 000 menschen, waarvan ca. 8000 uit het buitenland komen en derhalve veel gebruik maken van

den postdienst. Duizenden brieven worden jaarlijks verzonden en ontvangen.

Veel postpakketten komen uit Holland.

Veel aangeteekende brieven en postwissels worden naar Holland gezonden en ook van de postspaarbank wordt een druk gebruik gemaakt.

Waar het Gouvernement alleen een postkantoor heeft in Willemstad en geen postbestelling in het tweede district en dus ook niet in Emmastad op zich neemt, heeft de C. P. I. M. deze overheidstaak op zich genomen en distribueert op eigen kosten de mail voor 8 á 10 000 menschen.

Zij zorgt voor het vervoer van de mail van het postkantoor in Willemstad naar Emmastad en distribueert deze onder het personeel, waartoe uit den aard der zaak een aparte afdeeling moest worden gevormd. Per maand ontvangt genoemde Maatschappij op deze wijze ca. 2500 Kg. aan brieven en drukwerken.

In de stukken, gewisseld tusschen het Bestuur en den Kolonialen Raad omtrent de verordening tot wijziging van de verordening van 31 December 1889, P. B. 1890 No. 6, bevattende nadere regeling van den postdienst op Curaçao en ook in de stukken, gewisseld over deze begrooting, heeft de Raad duidelijk te kennen gegeven, dat hij een regeling tot vestiging van een postkantoor in Emmastad ten zeerste zou toejuichen.

In de Nota naar aanleiding van het Eindverslag schrijft het Bestuur, dat belanghebbende door het beschikbaar stellen van een gebouw en het dragen van een gedeelte van de kosten voor de bediening zich terzake opofferingen zal getroosten en wel terwijl het in de Memorie van antwoord heeft medegedeeld, dat in Nederland voor het instellen van postdiensten in particuliere gebouwen de localiteit kosteloos beschikbaar gesteld moet worden, terwijl de personeel-kosten vergoed worden.

Zulks moge in het algemeen waar zijn, indien het betreft postkantoren, die voor reclame-doeleinden worden opgericht, zooals in het Magazijn „De Bijenkorf" te Amsterdam en dergelijke winkelzaken, toch kan ik mij niet voorstellen, dat het Bestuur der Posterijen in Holland, indien het nauwkeurig van de locale omstandigheden hier op de hoogte zou zijn, zou adviseeren, dat een particuliere Maatschappij zou moeten deelen in de kosten tot oprichting en instandhouding van een postkantoor ten behoeve van 8 à 10 000 menschen, die in haar dienst zijn, en vele anderen wonende in het tweede district en niet in haar dienst. Niet alleen zijn de 2 particuliere Maatschappijen belanghebbenden, maar ook deze duizenden belasting-betalende burgers van het tweede district.

Tot dusverre heeft de Overheid dit deel van haar taak, dat zij n. b. als een monopolie aan zich getrokken heeft, voor een groot gedeelte (n. l. de distributie der mail) rustig overgelaten aan een particuliere Maatschappij, terwijl zij ten aanzien van het overige deel van den postdienst de duizenden menschen van het tweede district dwingt naar Willemstad te komen, met veel verlies van tijd door de groote afstanden.

Intusschen zou, wanneer tot vestiging van een postkantoor in Emmastad zou worden overgegaan, de toestand van het postkantoor in Willemstad onmiddellijk aanmerkelijk verbeteren.

Door gebrek aan ruimte toch is de toestand daar vooral op drukke maildagen onhoudbaar geworden, in het bijzonder ten opzichte van postpakketten.

De Kamer van Koophandel richtte zich onlangs omtrent den kritieken toestand op het postkantoor met een speciaal schrijven tot den Gouverneur.

De plannen tot verbetering van het postkantoor zijn intusschen - zooals in de Memorie van Antwoord aan den Raad werd medegedeeld - slechts in een stadium van voorbereiding.

Wij behoeven wel niet te vragen, wanneer tot den bouw zal worden overgegaan en hoe lang het nog zal duren, voor een nieuw gebouw betrokken kan worden.

Onderwijl zal men op het oude postkantoor bij de groote toename van het postverkeer hopeloos vastloopen, tenzij men b. v. de woningen naast het postkantoor gelegen tijdelijk bij het postkantoor trekt, waartoe het Bestuur echter blijkens de Memorie van Antwoord niet wenscht over te gaan.

Een ander middel om voorloopig uit deze impasse te geraken is: richt een postkantoor op in Emmastad, zoodat een groot deel van den postdienst uit het postkantoor te Willemstad daarheen verplaatst kan worden, zeer ten bate zoowel van de bevolking van Willemstad als van die van het tweede district, die voor een groot gedeelte van het postkantoor in Emmastad gebruik zal kunnen maken.

Mijnheer de Voorzitter!

Een enkel woord over de volkshuisvesting. Indien er één categorie van menschen is op Curaçao en Aruba, die in het bijzonder geprofiteerd heeft van de snelle ontwikkeling van deze eilanden, dan zijn het wel de eigenaars van huizen en andere gebouwen en van bouwterreinen, speciaal in Willemstad en Oranjestad. Tien jaar geleden nog was het inderdaad goedkoop in Willemstad, mede door de lage huishuren. De laatste jaren echter zijn de huren van woningen, kantoren, pakhuizen en andere gebouwen in Willemstad en omgeving en ook op Aruba met sprongen naar boven gegaan. Onlangs had ik de gelegenheid met een bouwkundige uit den Haag, die hier enkele weken vertoefde, eenige woningen te bezichtigen. Toen hij een woning zag van een huur van f 100,— per maand, meende hij met zijn Hollandsche begrippen een onbewoonbaar verklaarde woning voor zich te zien. Etage-woningen, die in Den Haag f 25,— à f 30,— per maand aan huur opbrengen, kosten f 90,— à f 130,— en etage-woningen, die hier f 200,— per maand opbrengen, kan men in Den Haag huren voor f 50,— à f 60,—. Hollandsche arbeiders wonen in miniatuur huisjes, minder dan zij in Holland gewend zijn, voor f 75,— per maand. Hokken van woningen in nauwe stegen brengen nog f 60,— tot f 80,— per maand op. Op Aruba moet het nog erger zijn.

Met deze enkele cijfers meen ik te kunnen volstaan om te mogen beweren, dat hier het woningvraagstuk ernstige aandacht verdient en ik zie geen oplossing van het salarisprobleem voor en aleer men het woningprobleem oplost. Men kan de salarissen der ambtenaren wel verhoogen, doch indien deze verhooging in de zakken der huiseigenaren te echt komt, wordt de toestand voor de ambtenaren niet beter.

Propaganda is gemaakt voor een huurcommissie ter beteugeling van de hooge huren, doch daarmede helpt men de menschen niet aan een woning. Er is eenvoudig een groot tekort aan woningen; daardoor zijn de huren opgejaagd en het eenige middel om deze huren weer naar beneden te krijgen is een groot aantal woningen bijbouwen. Dit is practisch niet mogelijk dan met steun vanwege het Gouvernement en daarom zou het zeker aanbeveling verdienen, indien het Gouvernement een regeling ter zake trof en wel naar analogie van de wettelijke regeling zooals die in Holland reeds langen tijd met groot succes wordt toegepast. Deze Hollandsche regeling is het resultaat van jarenlange ervaring, waarbij men ten slotte gekomen is tot een oplossing van het vraagstuk, die voor alle partijen bevredigend werkt, zonder dat het Gouvernement op hooge kosten wordt gejaagd. Het Gouvernement kan b. v. tegen een rente van 4½ à 5% waarvoor het zelf geld kan leenen, hypotheek geven aan woningbouw-vereenigingen, die zelf ook een deel van het kapitaal moeten verschaffen; deze kunnen door een aannemer huizen laten bouwen tegen een bepaalden vooraf vast te stellen prijs en in een bepaalden vooraf vast te stellen tijd. Indien dan het Gouvernement ook nog bouwterreinen tegen redelijken prijs ter beschikking stelt, kan zonder veel risico voor het Gouvernement binnen afzienbaren tijd een einde gemaakt worden aan den onhoudbaren toestand, waarin Willemstad en Oranjestad ten aanzien van het woning vraagstuk verkeeren.

Naar ik meen heeft reeds een groote Hollandsche aannemer van woningen pogingen in het werk gesteld zich op Curaçao te vestigen en ik zou het in het algemeen belang achten, indien deze vestiging door het Bestuur krachtig werd bevorderd.

Mijnheer de Voorzitter!

Wat de gevangenis te Willemstad betreft, betreur ik, dat op de begrooting van 1930 geen gelden geplaatst zijn voor den bouw van een nieuwe gevangenis en tot mijn teleurstelling zag ik deze ook niet geplaatst op de suppletoire begrooting 1929. Tot mijn genoegen zag ik echter in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, dat het voornemen bestaat bij aanvullingsbegrooting te zijner tijd gelden voor den bouw aan te vragen. Alleen de woorden „te zijner tijd" stemmen mij iets pessimistisch.

Het spreekt wel vanzelf, dat het Bestuur bij den bouw van de vele nieuwe werken een bepaalde volgorde in acht moet nemen, doch ik ben van meening, dat de bouw van een nieuwe gevangenis niet lang meer kan worden uitgesteld. De bevolking van de gevangenis is gestegen van 1 Januari 1928 tot 1 Janu-

ari 1929 van 34 tot 59 en bestond op 8 Mei j. l. uit 67 personen. Voor het jaar 1930 heeft men met de begrooting gerekend op een bevolking van 100 personen. Als lid-secretaris van de Commissie van Administratie van de Gevangenis ben ik uit den aard der zaak eenigszins op de hoogte van de omstandigheden en het is mij een raadsel, hoe dit aantal personen in 1930 zal moeten worden ondergebracht in het bestaande gebouw, dat normaal op 30 personen berekend is. In cellen van 4,29×2,22 M. zijn 6 menschen opgesloten. Wegens het te kleine aantal cellen kan niet meer de hand worden gehouden aan wettelijke voorschriften; er wordt b. v. niet altijd meer streng onderscheid gemaakt tusschen strafgevangenis en huis van bewaring, zooals de Verordening het eischt. Preventieve gevangenen worden niet afzonderlijk gehouden. De verdeeling van de gevangenen in drie klassen, die onderling afzonderlijk gehouden moeten worden, is in de practijk niet mogelijk. Er bestaat één werkcel, waar een paar timmerlieden gevangenen kunnen werken, doch onlangs zijn beide gevangenen, die er in werkzaam waren, daaruit ontvlucht. Een groot deel der gevangenen kan niet tewerk gesteld worden, wegens het ontbreken van werkcellen. Er is slechts één strafcel voor één gevangene. Tal van personen, die vervangende hechtenis moeten ondergaan, loopen vrij rond, omdat er geen plaats is. Wanneer de bestaande vacature van een kantonrechter vervuld is, zal het waarschijnlijk mogelijk zijn den bestaanden achterstand aan het Kantongerecht in te halen. Naar ik verneem, is men thans bezig met de processen-verbaal van Augustus-September 1928. Wanneer die achterstand ingehaald is, zal vermoedelijk weer een aantal sollicitanten voor een plaats in het huis van bewaring en de gevangenis zich aanmelden.

Het gebouw is, wat ruimte betreft, dus geheel onvoldoende, wat andere eischen betreft, kan het in geen enkel opzicht modern genoemd worden. Ontvluchting van gevangenen, waaronder gevaarlijke misdadigers, heeft telkens plaats, hetgeen te wijten is zoowel aan het gebouw als aan de bewaking. De nieuwe gevangenis dient m. i. zoo spoedig mogelijk gebouwd te worden, daar men anders binnen korten tijd voor het feit zal staan, dat vele veroordeelden niet geplaatst kunnen worden, hetgeen nu juist niet het middel lijkt om de criminaliteit te beteugelen. Indien een nieuwe gevangenis b. v. op Parera gebouwd werd, zou men het huidige gebouw, na eenige verbeteringen te hebben aangebracht, kunnen blijven gebruiken als Huis van Bewaring.

Wat de bewaking betreft, die is geheel onvoldoende. De talrijke ontvluchtingen van de laatste tijden zijn vooral ook aan de slechte bewaking te wijten. Goede bewakers met plichtsbesef, durf en krachtig optreden tegenover gevangenen zijn op Curaçao blijkbaar niet te krijgen. Talrijk zijn de klachten over te laat komen in dienst, slapen op de wacht, etc.; zelfs zouden gevangenbewaarders ontvluchtingen van gevangenen niet steeds met alle middelen belet hebben. Waar Hollandsche gevangenisopzichters reeds maanden geleden zijn aangevraagd, schijnen zich ook in Holland geen geschikte sollicitanten te hebben aangemeld. De Commissie van Administratie ex officio onder voorzitterschap van den Procureur-Generaal, dringt reeds jaar en dag aan op verbetering van gebouw en bewaking, helaas zonder veel resultaat tot dusver.

Misschien zou het tenslotte dan maar overweging verdienen het toezicht in de gevangenis geheel op te dragen aan de militaire politie, bij wie het in verband met de strenge militaire tucht wel niet zal voorkomen, dat men te laat in dienst komt, op wacht slaapt, etc. Van ontvluchtingen zou dan zeker weinig of geheel geen sprake meer zijn, zeer in het belang van de veiligheid der Curaçaosche burgerij.

Ik kan mij voorstellen, dat het Departement van Openbare Werken de gevangenis niet meer kan plaatsen op zijn reeds overladen programma van werkzaamheden voor 1929/30, doch dan dient men, zooals ik straks reeds betoogde, zoo spoedig mogelijk een aannemer te vinden, die behalve andere hoogst noodige gebouwen ook een nieuwe gevangenis voor het Gouvernement bouwt.

Mijnheer de Voorzitter!

Het spijt mij in de Memorie van Antwoord tegenspraak te moeten lezen in hetgeen betoogd wordt omtrent het openbaar onderwijs aan jongens in Willemstad. Eerst wordt gezegd, dat het Bestuur niet deelt de meening door een lid geuit, dat in Willemstad geen openbaar onderwijs voor jongens verkregen kan worden dat men in dezen tijd mag verlangen vooral voor de hoogere leerjaren, speciaal in verband met de aansluiting op het onderwijs in Holland.

Daarna volgt de stelling, dat de uitkomsten van het onderwijs aan een school in zeer groote mate afhankelijk zijn van het peil van het aan de school verbonden personeel, welke stelling door ieder onderschreven zal worden. Doch het Bestuur erkent ten slotte zelf in de Memorie van Antwoord, dat aan de Hendrikschool bij voortduring een te groot aantal vrouwelijke leerkrachten moest worden tewerk gesteld, nota bene aan een Mulo-school voor jongens en dat op Curaçao. Het Bestuur heeft daarom, zelf voelende, dat het zoo niet gaat, herhaaldelijk verzoeken gericht aan Zijne Excellentie den Minister van Koloniën om uitzending van mannelijke hoofdonderwijzers in het bezit van minstens twee bij-akten. Deze diploma's zijn zeker noodig voor leerkrachten aan een Mulo-school.

En wat is nu het resultaat van deze verzoeken? De Memorie van Antwoord zegt het zelf: geen enkele onderwijzer is overgekomen. Het Bestuur voelt echter: er moeten onderwijzers komen voor de Hendrikschool en het bewijs, dat de zaak urgent is, geeft het Bestuur er zelf bij, want het heeft zich bereid verklaard, door het betalen van een uitzendpremie, alsmede door het toekennen van fictieve dienstjaren de aanvangsbezoldiging van uit te zenden onderwijzers op te voeren en tot dergelijke gunstige voorstellen voor een bepaalde categorie van ambtenaren gaat het Bestuur van Curaçao toch zeker niet over, tenzij de toestand precair geworden is.

Mijn indruk is dus door de Memorie van Antwoord verstrekt, dat het openbaar onderwijs voor jongens op Curaçao niet op peil is, omdat men de noodige leerkrachten tot dusver niet kan verkrijgen. Iemand, die van het onderwijs op Curaçao uitsteker.d op de hoogte is, heeft mij verzekerd: de Hendrikschool is niet te redden, tenzij men snel de noodige maatregelen treft. Een bewijs daarvoor is ook, dat tal van niet-katholieke jongens naar de Katholieke jongensschool gaan.

Waar artikel 178 van het Regeeringsreglement zegt, dat de verspreiding van verlichting en beschaving door de Regeering aanhoudend behartigd wordt, mag verwacht worden, dat op Curaçao van gouvernementswege onderwijs gegeven wordt, dat aan redelijk te stellen eischen voldoet. Ik ben door de Memorie van Antwoord niet overtuigd, dat het met het openbaar onderwijs voor jongens in Willemstad voor den tijd en de omstandigheden, waarin wij thans leven, geheel in orde is.

Honderden Hollandsche gezinnen zijn hier thans gevestigd en het aantal jongens, dat onderwijs moet hebben aansluitend op Hollandsch onderwijs, is reeds vrij groot, doch zal elk jaar toenemen, ook waar Curaçaosche families hoe langer hoe meer voor hun zonen onderwijs op Hollandschen leest verlangen.

Wat de Bovenwindsche Eilanden betreft heb ik met genoegen gezien uit de Memorie van Toelichting op artikel 80 van de begrooting, dat het Bestuur van meening is, dat ook voor de Bovenwindsche Eilanden zal moeten worden nagegaan op welke wijze moet worden geholpen en de achteruitgang van de welvaart der bevolking kan worden gestuit.

Ik ken de Bovenwindsche Eilanden helaas niet uit eigen aanschouwing, al volg ik met belangstelling hetgeen over deze eilanden in de pers geschreven wordt.

Ik krijg echter wel den indruk, dat de land- en tuinbouw wel degelijk een goede bron van inkomsten voor deze eilanden kunnen vormen en dat deze zooveel mogelijk geholpen moeten worden, zoolang de bevolging bereid gevonden zal worden om in land- en tuinbouw werkzaam te zijn.

Ik zou het Bestuur willen verzoeken zijn bijzondere aandacht aan het probleem van deze eilanden te willen schenken.

De *Voorzitter* zegt nu: Mijnheer Eskes, ik zal niet in debat met U treden over het door U gesprokene over de houding, toon en wijze van optreden van den Commandant der troepen als gemachtigde van den Gouverneur bij de behandeling van de verordening betreffende de militaire politie, maar wil vastleggen, dat de Raad en ook de nu afwezige leden en velen buiten den Raad de houding, toon en wijze van optreden van den Commandant der troepen als gemachtigde van den Gouverneur hebben afgekeurd.

De Heer *Jossy C. Henriquez* verkrijgt nu het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter.

Met groote voldoening heb ik er in de memorie van toelichting van mogen kennis nemen, dat het nogmaals het Bestuur gelukt is dezen Raad een sluitende begrooting aan te bieden. Mijn vreugde werd eenigszins getemperd door het feit, dat deze begrooting slechts in den geest van het Regeeringsreglement sluitend is gemaakt, namelijk door middel van leening, zoodat Rijkssubsidie niet noodig is.

Daar, waar bij het Bestuur het voornemen bestaat om de groote werken, die hier nog moeten worden uitgevoerd, uit leening te bekostigen en het Bestuur in die richting sturende reeds een suppletoire begrooting dit jaar heeft ingediend voor het niet geringe bedrag van f 4 000 000,— beschouw ik het als een maatregel van voorzichtigheid, dat de Raad zich niet nu reeds zal binden door eene leening goed te keuren voor gelden, die pas in 1930 zullen worden gebruikt, alvorens de suppletoire begrooting voor dit jaar te hebben behandeld. Verder in het jaar kunnen wij beter den omvang van de aan te gane leeningen bepalen naarmate de middelen ruimer vloeien dan in het afgeloopen jaar.

Met des te meer reden betreur ik, dat het Bestuur het wenschelijk heeft geacht eene door leening sluitende begrooting in te dienen, daar, waar de opbrengst der middelen geraamd zelfs naar den maatstaf van het afgeloopen jaar plus de nieuwe bronnen van inkomsten namelijk watervoorziening, uitkeering C. P. I. M. voor Militaire Politie en opbrengst kade-gelden ruimschoots de gewone jaarlijksche uitgaven dekken.

Ofschoon ik geen voorstander ben van het systeem gevolgd door het Bestuur bij deze begrooting om de raming der inkomsten hooger te stellen dan de opbrengst van het afgeloopen jaar, moet ik mij in dit geval er bij neerleggen aangezien de opbrengst van het eerste kwartaal reeds een aanzienlijk accres aanwijst, zoodat het zeer waarschijnlijk is, dat de raming van het Bestuur bereikt zal worden. Ik hoop, dat het Bestuur hierin geen aanmoediging zal vinden om in de volgende jaren denzelfden weg op te gaan, die toch tot groote teleurstelling kan leiden en dus onder onze sp.ciale toestanden niet de rechte weg is.

De redeneering van het Bestuur, dat alles wijst op een voortdurende stijging der inkomsten is slechts ten deele juist. Men moet toch aannemen, dat elke plotselinge opbloei een grens moet hebben, waar het maximum van inkomsten wordt bereikt om niet te spreken van den terugslag, die zelden uitblijft in zulke gevallen van buitengewone welvaart. Het tijdstip, waarop dit maximum van inkomsten zal zijn bereikt, indien dit niet reeds het geval is, kan niemand voorspellen. Het feit, dat de verschillende oliebedrijven in dit gewest steeds hunne werkzaamheden uitbreiden is zeer zeker een verblijdende waarborg voor de toekomst van dit gebiedsdeel. De gevolgtrekking echter door het Bestuur gemaakt, dat de inkomsten door die uitbreiding zullen toenemen, is zeker gewaagd en kan slechts juist zijn inzoover het betreft de plaatselijke consumptie. Bij den eersten aanblik op de raming der inkomsten, ziet men, dat de voornaamste bronnen hier zijn invoerrechten, accijns en inkomstenbelasting; deze drie bronnen vormen meer dan de helft van het totaal der inkomsten en alle drie houden direct verband met den handel.

Wie nu bekend is met de toestanden hier, weet, dat de handel niet uitsluitend rekent met de lokale consumptie, maar ook een zeer belangrijken afzet vindt bij de vreemdelingen, die aan boord van allerlei schepen, die deze haven aandoen, hier komen en hier hun inkoopen doen. In hoeverre de uitbreiding dit gedeelte van den handel zal bevorderen, kan niet met eenige mate van zekerheid worden gezegd. Er zijn immers tal van factoren, die ondanks de uitbreiding een nadeeligen invloed kunnen hebben op den handel, zoodat de verwachte toeneming der middelen best kan uitblijven. Een dezer factoren is de politieke toestand van Venezuela. De wisselvalligheden van het oliebedrijf wil ik hier niet weer releveeren, daar deze punten reeds zoo dikwijls in dezen Raad zijn besproken. Waar het Bestuur in de Memorie van Antwoord echter zegt, dat het oliebedrijf geen oorlogsbedrijf is, dat in een jaar opkomt en in een even snel tempo weer verdwijnt en zelfs vergelijkingen maakt tusschen het bedrijf hier en in andere landen moet ik het Bestuur herinneren aan de geschiedenis van het oliebedrijf in Rusland en Mexico. Het groote vertrouwen, dat het Bestuur schijnt te hebben in den toestand van Venezuela kan ik tot mijn spijt niet deelen. Waar Curaçao geen olie produceerend land is, maar de noodige olie moet betrekken uit Venezuela, alwaar de toestand allesbehalve stabiel is, is het niet uitgesloten dat wij hier de gevolgen zullen ondervinden als zich daar de geschiedenis van Rusland en Mexico herhaalt. Laten wij hopen, dat dit niet zal voorkomen, zoodat Curaçao nog in lengte van dagen van den tegenwoordigen gunstigen toestand zal profiteeren. Verreweg de meeste gevallen van faillissementen zijn het gevolg van verwachtingen, die op teleurstellingen zijn gestrand. Ook hier, waar alles op losse voeten staat, en de heele opbloei afhankelijk is van zoovele bijomstandigheden, moeten wij uiterst voorzichtig zijn en onze huishouding regelen naar de inkomsten, die de verschillende bronnen reeds hebben opgebracht in het afgeloopen jaar en niet naar de meer of min gegronde verwachtingen, die wij mogen koesteren van een onzekere toekomst. Wij mogen ons niet laten verleiden door een gevoel van optimisme en ons begeven in gevaarlijke avonturen, die de meest funeste consequenties kunnen hebben voor het nageslacht.

Reeds zijn er in de Kamers in Holland stemmen opgegaan, die ons waarschuwen tegen het sluitend maken van de begrooting door leening en wij zullen zeer verstandig handelen door gehoor te geven aan de wenken van menschen, die het goed meenen met dit gebiedsdeel en die terecht ons rekenschap zullen vragen van onze daden, wanneer het later blijkt, dat wij de verplichtingen niet kunnen nakomen, die wij zoo lichtzinnig op ons genomen hebben. Bij de behandeling der Staatsbegrooting heeft de Heer Bijleveld bij den Minister aangedrongen op een buitengewoon voorzichtig financieel beleid ook ten opzichte van de leeningpolitiek in Curaçao en ik kan er met genoegen op wijzen, dat alle andere leden, die over Curaçao gesproken hebben, die meening hebben onderstreept. Ik laat hier volgen het antwoord van Minister Koningsberger. „Ik ben het volkomen met die sprekers eens, dat een zeer voorzichtige fianancieele politiek voor Curaçao geboden is ook waar het betreft de leeningpolitiek. Ik heb nog slechts enkele weken geleden naar aanleiding van de opmerkingen over deze Begrooting de aandacht van den waarnemenden Gouverneur gevestigd op den brief van Minister de Graaff, die zooeven door den Heer Bijleveld is geciteerd, omdat ik er ernstig van overtuigd ben, dat een zeer nauwlettend en geserreerd financieel beleid voor Curaçao een eerste vereischte is." Hoe het Bestuur nu deze woorden van den Minister in overeenstemming brengt met een leeningpolitiek, die uitsluitend berust op goede verwachtingen van de toekomst van dit gebiedsdeel, is voor mij niet duidelijk. In de Memorie van Antwoord zoekt het Bestuur eenigen grond voor deze tegenstelling in de redeneering, dat de aangevraagde credieten voorloopig maar als voorschotten zullen worden beschouwd om later pas tot eene leening te worden geconsolideerd, maar schijnt te vergeten, dat een schuld onder welke benaming ook, eene verplichting tot terugbetaling medebrengt en juist deze quintessence van de leeningpolitiek, namelijk de wijze van terug-betaling schijnt het Bestuur te willen negeeren, terwijl naar mijne meening bij elke leening in de eerste plaats moet worden gevraagd, hoe zal ik kunnen betalen. Op deze vraag is het Bestuur nog een bevredigend antwoord schuldig. Bij de begrooting van verleden jaar heeft deze Raad zich het systeem van het Bestuur laten goedpraten en met de gedachte „het zal wel goed afloopen" zijn goedkeuring gehecht aan eene leening van f 1 200 000,—. De verontwaardiging verwekt in de Kamer in Holland door deze handelwijze van den Raad wil ik niet releveeren, laat staan wat men er van denken zal bij een leening van f 6 000 000,— zooals nu gevraagd wordt.

Hoewel ik in de bijzondere omstandigheden van Curaçao eene leeningpolitiek voor dit gebiedsdeel niet als aan te bevelen beschouw, tenzij er geleend wordt voor rendabel kapitaal bezit, welke werken dan onder alle omstandigheden hun eigen kosten kunnen dekken, voel ik mij geneigd in dit geval het Bestuur tegemoet te komen, gezien de goede bedoeling van het Bestuur om in een korten tijd de groote werken ten uitvoer te brengen, die zoolang reeds staan te wachten. Om dit doel te bereiken is geen ander middel over dan eene leening en niettegenstaande de pessimistische beschouwingen reeds geuit, ben ik bereid mijne goedkeuring te hechten aan eene leening, wanneer het Bestuur vooraf vaststelt, dat het bedrag in vijf jaren zal worden afbetaald.

Waar reeds een suppletoire begrooting voor f 4 000 000,— dezen Raad is aangeboden voor werken, die nog dit jaar moe-

ten worden uitgevoerd, vind ik het door voorzichtigheid geboden eerst de behandeling van die suppletoire begrooting af te wachten, voordat de Raad zich zal binden aan eene leening van f 2 000 000,—, die bij deze begrooting wordt gevraagd voor gelden, die pas in 1930 zullen gebruikt worden. Op deze gronden stel ik voor het eindcijfer der uitgaven terug te brengen tot f 6 525 853,—, zoodat deze begrooting slechts met een klein tekort van f 545 528,— door leening te dekken, sluitend gemaakt wordt, terwijl het niet uitgesloten is, dat ook dit bedrag door de gewone inkomsten kan worden gedekt. Om dit doel te bereiken moeten wij van het ontwerp de som van f 829 000,— afvoeren, bestemd voor werken, die niet als van zoo een spoedeischenden aard kunnen worden beschouwd. Tegen het eind van dit jaar zullen wij uit de opbrengst der middelen kunnen nagaan in welke mate de inkomsten nog steeds blijven stijgen en hoeveel de verschillende bronnen meer opbrengen dan in dezelfde periode van het afgeloopen jaar. Mocht het blijken, dat wij over voldoende middelen kunnen beschikken om een grootere leening af te lossen dan de f 4 000 000,— reeds bij suppletoire begrooting gevraagd, dan zal ik geen bezwaar hebben dezelfde posten, die nu worden afgevoerd of verminderd alsdan goed te keuren. Het Bestuur zal toch bij een tweede suppletoire begrooting nieuwe credieten moeten vragen voor de oeververbinding en kan er dan meteen, in geval het resultaat gunstiger is dan men nu mag verwachten, deze posten weer opbrengen. Door de nieuwe voorzieningen voor de oeververbinding zal de leening allicht f 5 000 000,— worden. Om dit bedrag te kunnen afbetalen in een korten termijn van vijf jaren, is reeds een batig saldo noodig van f 1 000 000,— per jaar plus rente op het kapitaal. Wanneer nu onze gewone uitgaven, die nu reeds f 5 400 0 0,— bedragen, met nog een paar tonnen worden verhoogd door de salarisherziening, zal het batig saldo nog minder worden, tenzij de opbrengst der middelen boven de verwachtingen van het Bestuur blijkt te zijn. Onder deze omstandigheden zal ik geen bezwaar hebben tegen de leening onder uitdrukkelijke voorwaarde, dat die leening in vijf jaren moet worden afbetaald, door jaarlijks op de begrooting een bedrag te brengen voor aflossing gelijk aan een vijfde van de leening en zonder over te gaan tot invoeren van nieuwe belastingen. Deze leening moet bestemd zijn uitsluitend voor de nieuwe werken, welker uitvoering geen verder uitstel gedogen. De omvang der leening zal bepaald worden naar gelang van het batig saldo, waarmee de leening zal worden afgelost. De grondslag der stelling van het Bestuur is dat de inkomsten zullen blijven stijgen, zoolang de uitbreiding duurt van de verschillende oliebedrijven. Hieruit vloeit vanzelf voort, dat bij het einde van die uitbreiding de inkomsten waarschijnlijk zullen dalen, doordat zooveel minder werkkrachten gebruikt zullen worden en daardoor ook de lokale consumptie zal afnemen. Als men nu den duur dezer uitbreiding, die toch eens een eind moet hebben, stelt op vijf jaren, dan is dit argument een reden te meer om de leening in een termijn van niet langer dan vijf jaren af te lossen. Het verschil dus tusschen mijn stelling en die van het Bestuur is in korte woorden aldus: het Bestuur wenscht de werken, die het noodig acht, door leening te dekken en later pas te zien hoe de schuld kan worden afbetaald, terwijl ik juist andersom wil beginnen: eerst zien hoeveel er beschikbaar blijft om de leening af te lossen en daarnaar leenen. Waar volgens de raming van het Bestuur zelf een opbrengst van f 6 000 000,— kan worden verwacht en de gewone onkosten reeds op deze begrooting tot een bedrag van f 5 400 000,— zijn opgevoerd, blijft voor aflossing van de leening slechts een batig saldo van zes ton, welk bedrag niet eens toereikend is om in vijf jaren een leening van f 4 000 000,— af te betalen.

Ook op de gewone uitgaven, die op onrustbarende wijze verhoogd zijn in de laatste twee jaren, wensch ik de aandacht van het Bestuur te vestigen. Vooral de uitgaven bestemd voor den Openbaren Gezondheidsdienst zijn met een zeer aanzienlijk bedrag verhoogd. In 1928 was voor dezen tak van dienst f 326 000,— uitgetrokken en nu voor 1930 wordt gevraagd f 566 000,—, dus bijna een vermeerdering van 100%. Ik kan best begrijpen, dat uitbreiding der stad en aanwas der bevolking ook meerdere uitgaven medebrengen, maar het komt mij voor, dat het Bestuur ten opzichte van dezen dienst te groote sprongen doet, die geen gelijken tred houden met de economische ontwikkeling van dit gebiedsdeel. Waar het betreft uitgaven voor de volksgezondheid, durf ik geen amendementen voor te stellen, ofschoon ik vrees, dat de uitgaven voor dezen tak van dienst wel overdreven zijn. Bij de beoordeeling van zaken, moet men niet alleen de theorie volgen, maar ook zich afvragen of de praktijk de voorgestelde uitgaven wel zoo dringend noodzakelijk maakt. Op deze gronden geef ik het Bestuur beleefd in overweging om de gewone uitgaven niet met zulke hooge sprongen te verhoogen in de toekomst.

Ik wensch nog even een woord van hulde en dank te brengen aan de brandweerkorpsen zoowel van de Militaire Politie als van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij voor de gewichtige diensten, die zij gepresteerd hebben op den avond van 23 April, bij gelegenheid van den brand in het warenhuis van de firma Muskus&Co. Daar, waar in dezen Raad meermalen critiek is gevoerd over de Militaire Politie, ofschoon nooit met de bedoeling om met dat korps af te breken, maar wel om de fouten, die eraan kleefden te verbeteren, beschouw ik het mijn plicht namens de burgerij van Willemstad onze erkentelijkheid te betuigen aan de brandweermannen, die onder degelijke leiding de stad voor een groote ramp hebben gespaard. Tevens wensch ik de aandacht te vragen van het Bestuur voor de wenschelijkheid om zoo spoedig mogelijk beter brandweermateriaal aan te schaffen. Het is duidelijk gebleken bij den genoemden brand, dat het materiaal, dat hier beschikbaar is bij de Militaire Politie zeer ontoereikend is voor een brand van eenigen omvang en ware het niet voor de tijdige hulp van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, dan was het ongeluk veel grooter geweest. Het brandweerkorps van de Militaire Politie kan met den grootsten moed en onder de beste leiding toch niets bereiken in zulke gevallen zonder behoorlijk materiaal en het Bestuur moet niet op hulp van particulieren steunen.

De Heer *C. N. Winkel* verkrijgt thans het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter!

Zeker is het, dat ik veel voel voor al de werken, die het Bestuur voorstelt en ik zou graag mijn stem willen geven om al deze werken ten uitvoer te brengen.

Ik heb de overtuiging, dat de oliemaatschappijen niet uit eigen beweging Curaçao zullen verlaten; ik heb vertrouwen in de oliemannen, die overgaan tot uitbreiding der Maatschappijen, omdat deze zeker gegronde basis hebben om hunne zaken meer en meer door te zetten om tot een maximum te komen. Een maximum, dat zeker nog niet te bepalen is. De verhouding tusschen Bestuur en Maatschappijen is zeer goed en er is geen reden om te gelooven, dat deze, die rondspringen met millioenen en ons zelf het genoegen geven om over eene begrooting van millioenen te spreken, ons zullen verlaten zoolang het van haar zelf afhangt.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, wij moeten niet vergeten, dat deze groote zakenmannen moeten wagen om te winnen en dat zij waarborg hebben van groote kapitalen en olieputten en dat hunne bronnen van inkomsten zeker zijn, want komen zij hier te kort dan halen zij daar weer in.

Hadden wij de petroleumbronnen, dan zou ik zeker durven zeggen, dat wij ons dierbaar Curaçao als een goudrots konden beschouwen en deze goudrots zou dan de garantie hebben in de olieputten.

Maar thans, al werken Curaçao en Maatschappijen samen om den bloei te doen voortduren, welke garantie is er, dat deze Maatschappijen hier blijven?

Ik meen, dat wij geen garantie hebben. Goede wil en goede hoop, meen ik, Mijnheer de Voorzitter, zijn niet genoeg om daarop over te gaan een leening te sluiten voor een bedrag boven onze krachten. Wij zijn ons Moederland dankbaar, dat het geld wil voorschieten en de leening alleen dan wenscht als het noodig is. Maar onder de overtuiging, dat er kans bestaat deze leening niet te kunnen afbetalen, mogen wij de verantwoordelijkheid niet op ons nemen en ook niet schuiven op ons dierbaar Moederland. Aangenomen, dat de Maatschappijen ons uit eigen beweging niet zullen verlaten, maar integendeel mede werken tot den bloei van Curaçao, kunnen deze Maatschappijen dan nog eenige garantie geven hoelang deze bloei zal duren? Ik meen van niet; zij hangen immers af van de Petroleum bezittende landen en zij, noch wij kunnen zeggen wat deze landen in de toekomst zullen doen.

Ik acht het zeer gewaagd, daar onze toestanden elk oogenblik kunnen veranderen.

Na rijpe overweging ben ik tot de overtuiging gekomen, dat wij een leening kunnen sluiten van vier millioen gulden, absoluut niets meer en deze moeten wij niet vermeerderen, maar verminderen naar mate onze inkomsten dit toelaten. En dan nog moet ik bekennen, dat ik dit bedrag van vier millioen slechts noodgedwongen en vol angst goedkeur.

Op de suppletoire begrooting 1929 zie ik een tekort van f 3 690 000,—; begrooting 1930 f 2 000 000,—. Als wij opsommen vinden wij f 5 690 000,—.

En hierbij moet nog komen woningbouw en dan nog moeten wij denken aan de oeververbinding enz.

Hoe groot zal het bedrag moeten worden?

Mijnheer de Voorzitter, ik voeg mij bij het voorstel van mijn collega Henriquez om het bedrag van f 829 000,— af te voeren van de begrooting en al spijt het mij nog zoo zeer, dat ik niet eens ben met het Bestuur, ik kan toch niet anders handelen als ik de overtuiging heb, dat er elk oogenblik een verandering in onze toestanden komen kan en dat wij in zoo'n geval slechts een gedeelte van de leening kunnen terugbetalen en dan hard moeten tobben om de rest te voldoen.

De Heer *S. A. Senior* verkrijgt thans het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter!

Ik kan deze gelegenheid niet laten voorbij gaan zonder even te spreken over de toestanden in onze haven.

Met onzen dank aan den afgetreden Havenmeester, die beslist zijn best gedaan heeft, treden wij thans een nieuw stadium binnen met een nieuwen havenmeester. Van dezen moet zijn vroegere werkkring ons doen verwachten, dat hij hier niet alleen de noodige regelingen zal tot standbrengen, die in alle druk bezochte, moderne havens van toepassing zijn, maar dat hij die ook zal aanvullen met al hetgeen het overdrukke verkeer in een smallen doorgang naar een niet te groote kom ons voorschrijft hier te bepalen. Ik geloof wel, dat ik van af dezen zetel kan verklaren, dat hij ons aller steun en medewerking hebben zal en dat onzerzijds alles zal worden gedaan om zijn werk te verlichten.

Dat werk is zeker niet gemakkelijk, daar er tot nu toe niets, absoluut niets is gedaan om naar den geest des tijds een havenreglement te ontwerpen of wettelijke bepalingen te scheppen voor veiligheid en vlugge afdoening van zaken hier.

Deze haven, vroeger de aanloophaven bij uitnemendheid, krijgt langzamerhand een slechten naam bij zeevaarders en reederijen. Het gekanker over tijdverlies bij inloodsing, meering, lossing, lading, en uitloodsing wordt telkens en telkens grooter.

Mijn collega in het scheepvaartbedrijf, de Heer C. S. Gorsira J. P. E. z. –een man van groote ervaring en helderen blik, die tot de ontwikkeling en bloei van Curaçao veel heeft bijgedragen–, heeft in eene rede voor de Kamer van Koophandel en Nijverheid de oeververbinding in de voorhaven behandeld en daarbij laten uitkomen welke de redenen zijn, waarom vooral in deze haven grooter spoed moet worden betracht en onderschrijf ik gaarne het door hem gezegde. Ik zal niet herhalen wat door hem is gezegd; men kan het lezen in locale bladen.

Er wordt bij deze begrooting het voorstel gedaan een onderhavenmeester aan te stellen en is in dezen Raad de vraag gesteld of hij een kantoorman of wel een loods zal moeten zijn. De tijden zijn voorbij, toen loodsen uitgepikt werden uitsluitend uit stoere zeebonken; het havenverkeer stelt hoogere eischen aan een loods; de bij de begrooting toegekende salarissen geven het Bestuur een vrijere keuze. Eene vermeedering van het personeel bij het loodswezen met nog een loods stelt het Bestuur in staat uit de loodsen een onderhavenmeester aan te stellen, die als het dringt, ook loodswerk zal kunnen verrichten en zich niet zal mogen beroepen op zijn onderhavenmeesterschap om de handen niet uit de mouwen te steken en schepen te laten wachten. Men scheppe niet in dezen tak van dienst te veel bureaucratie.

Verbreeding van den havenmond en van den doorgang naar het Schottegat kan bij de toenemende grootte der schepen niet langer uitblijven, doch vragen zeevarenden zich af, waarom in de Sint Annabaai de meest aangewezen weg niet eerst is gevolgd, namelijk verwijdering van de vooruitstekende punt genaamd *Ranka Maaster* of *Kraan* aan de Westkant, doch men er toe overgegaan is aan den Oostkant uit te graven, waardoor de, vooral voor groote schepen, gevaarlijke bocht in de haven niet verdwijnt.

Naar verluidt zullen door en op kosten van het Gouvernement groote baggerwerken worden uitgevoerd en kostbare kademuren worden gebouwd, terwijl deze later dan het eigendom zullen blijven van particulieren. Waarom, vraagt men zich af, is dan niet overgegaan tot overneming dier kaden, waardoor dan eindelijk een eind wordt gemaakt aan den oertoestand in deze haven, dat alle bruikbare kadefronten in het bezit zijn van particulieren en die het gouvernement de gelegenheid uitsluit om uit het gebruik zijner haven de voordeelen te trekken, waarop de gemeenschap aanspraak heeft, of daarin systemen toe te passen, die tot ontwikkeling en bloei kunnen leiden.

Opdat deze haven hare rol behoorlijk zal kunnen vervullen onder de moderne havens, mag het Gouvernement niet langer dralen eigen kadefronten aan te leggen, die den havenchef veroorloven in te grijpen bij meering van schepen en hem meester maken van de haven, de scheepvaart zullen moeten ontheffen van te hooge lasten en het algemeen publiek dan zullen moeten instaat stellen ook mee te dingen naar al de voordeelen voortkomende in deze haven uit scheepvaart, die, van die vrije mededinging genietende, harerzijds nog tal van voordeelen zal kunnen aanbrengen.

Leeningen, die ten laste komen van de gemeenschap, zijn alleen dan goed te praten, als daarvoor werken worden geschapen, die óf productief zijn óf de geheele gemeenschap ten goede komen.

Als dus de in dezen Raad zoo bestreden leening tot dekking van het tekort der begrooting mijne goekeuring zal wegdragen, dan is het voor het stichten der door mij bedoelde havenfaciliteiten, waarbij het algemeen zal worden gebaat.

Als camouflage tot het geven aan de begrooting van een schijn van sluitende begrooting, waardoor zij onttrokken wordt aan eene nabehandeling in de Staten Generaal, ben ik huiverig daaraan mijn steun te geven.

De praktijk uit het kort verleden geeft reden tot bezorgdheid voor de uitvoering van werken. De uitvoering wordt vertraagd, – naar het schijnt – zonder bijzondere reden; onmogelijk lang blijft het publiek verstoken van het gebruik van verkeerswegen.

Is dit op het land reeds onduldbaar, in de haven is het erger en moeten al dadelijk maatregelen worden genomen om alle hinder aan scheepvaart te voorkomen.

Het geproduceerde is tot nu toe beneden kritiek gebleven; die het niet gelooft, onderzoeke de brug over het Waaigat en de tot nu toe onafgemaakte Handelskade. De bedragen aangewend voor de werken zijn door eigenaardigheden in contracten buitensporig hoog geweest.

Ik hoop, dat het Bestuur aan de hand van de reeds op gedane ervaring, bij de gecontracteerde nieuwe werken in de haven, al dadelijk van begin af eene strenge controle zal laten uitoefenen, zoodat niet behoeft afgebroken te worden pas na het werk zal zijn voltooid.

Mijnheer de Voorzitter! Ons bestaan hangt van onze haven af. Beschermen wij die dus met al de kracht, die in ons is.

Laten wij hier bijtijds eens afbreken met de bestaande oertoestanden. Het seinwezen is nog in zijn kinderjaren op Curaçao. De strijd tusschen publiek, dat belang heeft bij oeververbinding en de scheepvaart; die dat heeft bij vrijen doortocht door de voorhaven, moet worden opgelost.

De vlugge bediening van schepen bij het in– en uitloodsen moet worden verzekerd en aanlegplaatsen voor schepen, waar zij rustig, vlug en zonder te hooge kosten hun werk zullen kunnen verrichten, moeten worden geschapen.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter, voor het mij verleende woord.

De Heer *A. P. A. van Leeuwen* verzoekt nu het woord en zegt slechts een paar woorden te willen zeggen om te doen uitkomen, dat hij het geheel eens is met de Heeren Henriquez en Winkel en dan ook voor de amendementen van den Heer Henriquez stemmen zal. Spreker is van gevoelen, dat niet tot het sluiten van een leening moet worden overgegaan, voordat er zekerheid en garantie zijn, dat de gunstige toestand zal voortduren en de bronnen van inkomst gestadig zullen blijven stijgen.

De Heer *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* verkrijgt het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

Slechts enkele woorden zou ik willen zeggen bij de behandeling van de onderhavige begrooting.

De eerste keer, dat ik in den Raad spreek sinds de laatste bestuurswisseling, zou ik willen aanvangen met de beste wenschen uit te spreken voor het bestuur van den nieuwen Gouverneur.

Dat de jaren, die Zijne Excellentie als Vertegenwoordiger van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin in ons midden zal doorbrengen, tot een der gelukkigste tijdperken van dit gewest mogen behooren.

Een deugdelijken grondslag voor vruchtdragend overleg en aangename samenwerking heeft het Bestuur gelegd door de verklaring in de Memorie van Antwoord, dat de in het Voorloopig Verslag naar voren gebrachte critiek aanvaard wordt „zelfs met een woord van dank voor de wijze, waarop deze is geuit, omdat daaruit behalve gebleken bezorgdheid voor den gang van zaken slechts op opbouwende wijze critiek is geleverd."

Elkander wederzijds begrijpen, versterkt het onderling vertrouwen, verruimt de mogelijkheid om door gemeenschappelijken arbeid nuttig en productief werk te verrichten en biedt een goeden waarborg voor de behartiging van de belangen van dit gebiedsdeel.

De voorspoed en stoffelijke welvaart houden aan op de eilanden Curaçao en Aruba.

Wat Curaçao betreft, komt dit telkens tot uiting in de stukken, die aan den Raad worden overgelegd.

Curaçao gaat zienderoogen vooruit.

Ik hoef daarover niet verder uit te weiden.

Voor wat Aruba aangaat zou ik willen wijzen op de plechtigheid bij de opening van de Nassaustraat.

Van straten kon men daar ternauwernood spreken.

Bestrating was er niet; in de stad of buiten verkeerden alle wegen in denzelfden treurigen toestand.

Geen wonder, dat, toen de eerste straat in orde was, ook een blijk van officieele belangstelling moest worden gegeven.

Ik hoop, dat de pas opgetreden Gezaghebber gaandeweg alle straten en wegen in moderne verkeerswegen herschapen zal zien; dat hij te zijner tijd de nieuwe pier in gebruik mag stellen en spoedig de verschillende noodige en nuttige werken tot stand mag zien komen.

Gaarne betuig ik het Bestuur mijn dank voor hetgeen op deze begrooting voor Aruba is voorgesteld; ik ben er van overtuigd, dat ook bij volgende begrootingen Aruba zal worden bedacht en de achterstand, die daar op zoo menig gebied heerscht, binnen afzienbaren tijd zal zijn ingehaald.

Een vergelijking met vroegere jaren toont ons duidelijk aan, den reuzensprong, die Aruba gemaakt heeft na de komst van de oliemaatschappijen.

Vóór haar komst bedroeg de invoer ruim 4 ton, ingeklaarde stoomschepen slechts 11, zeilschepen 312.

Ingevoerd werd in 1927 een waarde van ruim 6 millioen gulden, waaronder voor oliebedrijf meer dan 3½ millioen.

In 1928 bedroeg de invoer over de 86 millioen, waaronder voor oliebedrijf ruim tachtig millioen.

Ik heb nagegaan, Mijnheer de Voorzitter, dat de invoer van alle handelsartikelen op enkele uitzonderingen na in 1928 op 1927 met meer dan 100% steeg.

Het aantal ingeklaarde stoomschepen bedroeg in 1928 2621 tegen 1281 in 1927 en 556 zeilschepen tegen 473 in 1927 en terwijl er vóór de komst van de oliemaatschappijen er maar 13 auto's waren, zijn er nu meer dan 400. Het schijnt, Mijnheer de Voorzitter, dat in dit geval 13 niet het ongeluksgetal is geweest.

Maar hoe dan ook, de tijd is nu gekomen om te zorgen voor behoorlijke wegen voor de zoovele auto's, die daar rondrijden, en die ongetwijfeld nog verwacht worden.

Op grond hiervan zou Aruba op toenemende belangstelling aanspraak mogen maken.

Lettende op de bijna ongelooflijke stijging der door mij genoemde cijfers – de cijfers voor Curaçao zijn enorm hooger – ik zeg, met dit alles voor oogen en in den gedachtengang, dat er in dit gebiedsdeel nog zooveel te doen is, waarmede de gewone uitgaven zullen moeten worden bezwaard, heb ik mij afgevraagd hoe het moet gaan met werken, die sinds eenige jaren wenschelijk en noodig worden geacht en steeds bij de behandeling der begrootingen op den voorgrond zijn getreden.

Ik vraag mij af: wanneer zullen wij eindelijk krijgen datgene wat wenschelijk of noodig is, wanneer niet mag worden geleend voor werken, waarvan de productiviteit vaststaat of voor werken, waarvan de uitgaven het Bestuur wel geen direct financieel voordeel opleveren, maar waarvan de indirecte voordeelen alleen ten goede komen van de bevolking.

Ik vraag mij af, hoe moet het gaan?

Mag daarvoor niet worden geleend?

Ik houdt niet van leenen, Mijnheer de Voorzitter; ben geen zakenman, maar ik geloof, Mijnheer de Voorzitter, dat zooals de zaken nu staan, men naar omstandigheden zal moeten handelen.

Wanneer de gewone uitgaven zoo gedrukt worden door andere werken, ben ik van meening, Mijnheer de Voorzitter, dat men vasthoudende aan het stelsel, dat die werken uit de gewone uitgaven moeten worden bestreden, die werken tot in de toekomst zou moeten verschuiven; maar dat het geen goede politiek zoude zijn niet eindelijk te besluiten tot een bestrijding dier kosten door een leening.

Ik geloof, dat men in dezen tijd van gestadigen vooruitgang er tegenop ziende te leenen voor die soort werken en ze tot later verschuivende, tenslotte ook financieel niet verstandig zou handelen.

Men behoort er zich in dezen tijd rekenschap van te geven wat het beste is.

Ofwel vasthouden aan het systeem en niets anders doen dan wat uit de gewone uitgaven kan worden bestreden of wel zeggen, neen, dat kan niet langer, dan moet er maar voor worden geleend.

Als ik niet van het tegendeel wordt overtuigd, dan ben ik geneigd het laatst genoemd systeem te volgen. Maar, Mijnheer de Voorzitter, hier zou ik willen aanstippen: laat men spaarzaam zijn, spaarzaam en nog eens spaarzaam.

Want slechts op deze wijze en slechts door spaarzaamheid en zuinigheid te betrachten, kunnen wij het door Bestuur en Raad gewenschte doel bereiken.

Wat het geopperde denkbeeld aangaat om de begrooting te splitsen, zou ik het volgende willen zeggen.

De begrooting, zooals de volledige benaming reeds aangeeft, wordt voor een jaar gemaakt.

Mijn geacht medelid Henriquez is niet principieel tegen leeningen; hij is ook niet principieel tegen de posten, waarvoor geleend zal moeten worden.

In dat opzicht bestaat er dus geen principieel verschil tusschen zijn standpunt en het mijne.

Wij zijn thans reeds in Mei. Vier volle maanden hebben wij reeds kunnen observeeren. Over ongeveer zeven weken is het eerste half jaar 1929 reeds verstreken.

Het wil mij voorkomen, dat wij reeds eenigen kijk op de zaken hebben kunnen krijgen en dat wij over een maand of vier geen andere meening omtrent den gang van zaken zullen hebben, dan wij nu reeds kunnen vormen.

De aangevraagde werken zijn noodig, nuttig en wenschelijk.

Verschuiven naar een later tijdstip, uitstellen of aanhouden verdient m.i. geen aanbeveling.

Mij dunkt, dat dit gewest er toch toe zal moeten komen al de aangevraagde werken tot stand te brengen.

En dan rijst de vraag: wanneer? Ik voor mij ben geneigd te zeggen: laten wij nu beginnen. Des te eerder zijn wij door dit alles heen.

En wij hebben ook de verklaring van het Bestuur in de Memorie van Antwoord, dat de meerdere uitgaven voorloopig uit voorschotten uit 's Rijks Schatkist zullen worden gekweten, waarvoor een matige rente zal worden vergoed en dat eerst dan tot het sluiten van een leening zal worden overgegaan, wanneer deze voorschotten zoo hoog zullen oploopen, dat het Rijk vraagt die tot een leening te consolideeren.

Nog een punt, Mijnheer de Voorzitter.

In zake de politie heb ik reeds in de vergadering van den 27sten December j.l. enkele woorden gezegd.

Ik ben er nooit tegen geweest, dat militairen met het verrichten van politiedienst werden belast, mits het geschiedde in overeenstemming met het Regeerinsreglement.

In iederen tak van dienst, zoo hier als elders, kan door dezen of genen een of andere fout worden begaan, vooral als een aan-

tal personen daarbij werkzaam zijn; maar van den anderen kant moet ook worden erkend, dat de militaire politie op Curaçao goed werk heeft verricht.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De Heer *B. P. P. Schrils*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Het zij mij vergund als eerste spreker onder de gemachtigden van het Bestuur U, ook namens mijne mede-afgevaardigden, dank te zeggen voor den zooeven tot ons gerichten welkomstgroet.

Met belangstelling heb ik de verschillende sprekers van heden avond gevolgd.

Na al hetgeen door de Heeren Eskes en Zeppenfeldt ten voordeele van het sluiten van leeningen voor de buitengewone uitgaven van dit Gewest gezegd is, alsmede hetgeen hieromtrent in de Memorie van Antwoord vermeld staat, blijft er voor mij niets over te zeggen, wil ik niet in herhalingen vervallen. Met het door genoemde Heeren betoogde gaat het Bestuur geheel accoord en vertrouwt dan ook, dat de Raad de bij deze begrooting aangevraagde kredieten, bestemd om door leening gedekt te worden, zal goedkeuren.

Door het geachte lid, de Heer Eskes, is o. m. gesproken over het te Emmastad op te richten postkantoor. Met kortheidshalve verwijzing naar hetgeen hieromtrent in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag is vermeld, meen ik, waar nog geen definitieve regeling getroffen is, niet verder op dit onderwerp te moeten ingaan, aangezien bij de behandeling van het bij den Raad aanhanginge ontwerp tot wijziging van de postdienstverordening gelegenheid zal bestaan hierop terug te komen.

Naar aanleiding van het door den Heer Henriquez voor te stellen amendement tot afvoering van den post „Rente wegens uit 's Rijks schatkist ontvangen voorschotten" meen ik Uwen Raad het volgende te moeten mededeelen.

Door het Departement van Kolonièn worden verschillende uitgaven voor rekening van Curaçao betaald. Tot dekking van die uitgaven worden gelden overgemaakt, doch wanneer het geval zich voordoet, dat uitgaven gedaan moeten worden, terwijl Curaçao geen tegoed in 's Rijks schatkist heeft, dan spreekt het van zelf, dat die uitgaven alsdan uit voorschotten uit 's Rijks schatkist worden bestreden. Voor deze voorschotten moet een matige rente aan het Rijk worden vergoed. Teneinde deze rente te kunnen verantwoorden, is derhalve deze post op de begrooting onontbeerlijk.

De hoegrootheid van dezen post is echter vooruit niet nauwkeurig te bepalen. Telken jare worden de ramingen der middelen aanmerkelijk overschreden, zoodat niet met nauwkeurigheid van te voren gezegd kan worden hoe groot het bedrag, dat aan voorschotten uit 's Rijks schatkist zal worden ontvangen, zal zijn.

Waar op de begrooting, tot het sluitend maken daarvan, op leening wordt gerekend, komt het juister voor hier een cijferpost te stellen instede van een memoriepost, zooals tot dusverre gebruikelijk was.

Deze post is, naar het oordeel van het Bestuur, een der meest soliede posten, die op de begrooting voorkomen, daar slechts rente vergoed wordt naar gelang er voorschotten uit 's Rijks schatkist worden ontvangen.

Aan den Heer Zepppenfeldt kan ik de verzekering geven, dat ik met genoegen de door hem aan het adres van den Gouverneur gerichte wenschen aan Zijne Excellentie zal overbrengen. Ik wensch echter reeds bij voorbaat den dank van Zijne Excellentie daarvoor te betuigen.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De Heer Mr. *M. van Dijk*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt nu het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter; Mijne Heeren Leden van den Kolonialen Raad!

Allereerst wil ik namens het Bestuur dank zeggen voor de waardeerende woorden zoo juist door eenigen uit Uw midden gesproken met betrekking tot de reorganisatie der politie in het algemeen, en tot het reeds gereorganiseerde deel in het bijzonder. Ik moge de woorden van het Lid, den Heer Mr. Eskes, in zooverre aanvullen door erop te wijzen, dat het in de bedoeling ligt van het Bestuur, niet alleen om zoo spoedig als mogelijk is de reorganisatie uit te strekken tot het 2de district op Curaçao, maar ook tot het 3de district op Curaçao en daarmede dus tot het geheele eiland Curaçao, alsmede tot Aruba.

Wat betreft het gevangeniswezen kan ik mij namens het Bestuur aansluiten bij de woorden daarover door het Lid van Uwen Raad, tevens Lid-Secretaris van de Commissie van Administratie voor de Strafgevangenis en het Huis van Bewaring op Curaçao, den Heer Mr. Eskes, gesproken. Ook in mijne hoedanigheid van Voorzitter ex officio dezer Commissie deel ik dat inzicht geheel, en het verheugt mij dan ook U nogmaals de verzekering van het Bestuur, zooals reeds in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag uiteengezet, te kunnen overbrengen, dat het van plan is al het mogelijke te doen om in den schier onhoudbaar geworden toestand zoo spoedig mogelijk doeltreffende veranderingen te brengen. Hierbij staat tweeerlei op den voorgrond, nl. de bouw van een nieuwe strafgevangenis, waarna de huidige met het tegenwoordige huis van bewaring, doch verruimd en verbeterd, als huis van bewaring in gebruik zal blijven en de instelling van betere bewaking. Want, Mijne Heeren, hoe goed het gebouw, zonder goede bewaking wordt nog het beoogde doel niet bereikt! De bouw en inrichting van een nieuwe strafgevangenis overeenkomstig eenvoudige, doch moderne eischen, is globaal geraamd op f 200 000,—. Op de gronden in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag uiteengezet heeft het Bestuur gemeend deze gelden thans nog niet te moeten aanvragen, doch zoodra als verwacht kan worden, dat ook inderdaad tot den bouw zal kunnen worden overgegaan, zal het Bestuur ten spoedigste tot opbrenging van het noodige crediet overgaan. Waar de bewaking door de huidige gevangenbewaarders beslist onvoldoende te achten is, stelt het Bestuur zich voor hoe eerder hoe liever eene betere bewaking te verkrijgen. De gevangenbewaarders zullen blijven bestaan, al zal dan ook eene uitbreiding van het aantal naar gelang van de behoefte noodzakelijk zijn. Tusschen deze en de hoofden der gestichten denkt het Bestuur zich in een aantal gevangenisopzichters, menschen, die ten volle berekend zijn voor hun taak en waarop ten volle kan worden vertrouwd door de gestichtshoofden en die steeds scherpe controle zullen hebben uit te oefenen op de gevangenbewaarders. Reeds zijn door het Bestuur eenige malen pogingen gedaan tot uitzending van deze gedachte gevangenisopzichters, doch tot heden zonder resultaat. Echter zal niet worden gerust, voordat zij er zijn en daarmede eene afdoende bewaking zal zijn verkregen. Als hoofden der gestichten zullen komen een Directeur voor het Gevangeniswezen op Curaçao, die de directie zal voeren over de strafgevangenis en een Administrateur voor het Gevangeniswezen op Curaçao, die, behalve met de administratie in den meest ruimen zin voor de beide gestichten, tevens belast zal zijn met het toezicht op het Huis van Bewaring. In verband hiermede verzoek ik Uwen Raad in artikel I, onder-artikel 23 der U ter goedkeuring voorgelegde ontwerp-begrooting, met behoud der daarvoor uitgetrokken bedragen, de benamingen van „directeur van de strafgevangenis" en „directeur van het huis van bewaring" te mogen wijzigen respectievelijk in „Directeur voor het Gevangeniswezen op Curaçao" en „Administrateur voor het Gevangeniswezen op Curaçao". Teneinde zoo spoedig mogelijk te kunnen overgaan tot de zoo zeer gewenschte verbetering der bewaking heeft het Bestuur ook op de thans bij Uwen Raad aanhangig zijnde suppletoire begrooting voor het loopende jaar de daarvoor benoodigde en hiermede overeenkomende gelden gebracht, in het vertrouwen, dat U ook daaraan Uw goedkeuring zal kunnen hechten en zoodoende Uw zoo zeer gewenschten steun zult verleenen tot eene spoedige beteugeling van het gevaar, dat er voor de samenleving dreigt, indien door onvoldoende bewaking dezer gestichten steeds de kans blijft bestaan, dat misdadige elementen zich weder ontijdig in die samenleving zullen begeven.

Ik dank U zeer, Mijnheer de Voorzitter!

De Heer *H. J. A. Schroeder*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt:

Mijnheer de Voorzitter.

Op de vraag van het geachte lid van Uwen Raad, den Heer Eskes, of niet eenige tegenspraak schuilt in de mededeeling der memorie van antwoord, eenerzijds, dat met voldoening kan teruggezien worden op de tot stand gekomen verbetering van het

onderwijs aan de Hendrikschool, en ten andere, dat er een ongewenschte toestand bestond, dat een te groot aantal damesleerkrachten aan de school moest worden werkzaamgesteld, zij het mij vergund, namens het Bestuur het volgende te antwoorden.

De eerste mededeeling heeft vooral betrekking op de verbetering van het peil der leerkrachten. De vergelijking, getrokken tusschen de bezetting der school op 1 Januari 1927 en nu, toont een grooten vooruitgang aan in het gehalte van het personeel aan de school verbonden. Tegen 1 onderwijzer 1e klasse, 4 onderwijzers 2e klasse, 4 onderwijzers 3e klasse en 1 tijdelijke onderwijzeres 4e klasse in 1927 staan nu 6 onderwijzers 1e klasse, 4 onderwijzers 2e klasse en 1 onderwijzeres 3e klasse. Met de verbetering van het peil van het personeel staan, zooals ieder begrijpen zal, in gevolgelijk verband het peil van het verstrekte onderwijs en ook de resultaten van het onderwijs.

Het peil der leerkrachten nog hooger opvoeren dan nu is geschied, lijkt overbodig. Er zijn heel wat Mulo-scholen in Nederland, die eene bezetting met leerkrachten, zooals aan de Hendrikschool nu bestaat, niet hebben. De Hendrikschool behoeft dus niet gered te worden, maar heeft zich reeds gered.

Het moet ontmoedigend werken op het werkelijk goede personeel aan de school, dat met ijver en plichtsbetrachting werkt en dat bij zijn onderwijs zeer behoorlijke resultaten bereikt, dat van de inrichting op min gunstige wijze gesproken wordt.

Zij kunnen echter met voldoening constateeren, dat het aantal leerlingen steeds stijgende is, zoodat het niet lang zal duren of tot uitbreiding van het schoolgebouw zal moeten worden overgegaan.

Wel kan en moet nog gestreefd worden naar verbetering, wat de uitkomsten van het onderwijs aan de Hendrikschool betreft, en alle factoren, die daarop een ongunstigen invloed uitoefenen, moeten, indien de gelegenheid daartoe bestaat, spoedigst mogelijk worden opgeheven.

Als een van de factoren, die invloed kunnen uitoefenen op de resultaten van het onderwijs aan eene jongensschool, kan genoemd worden de aanwezigheid van te veel damespersoneel aan zulk eene school .Ook aan de Hendrikschool verdient het aanbeveling, dat, de aanvangsklasse en misschien de 2de klasse uitgezonderd, het onderwijs gegeven wordt door mannelijk personeel. Hierop slaat hetgeen ad. art. 64b der memorie van antwoord wordt aangevoerd.

Plaatsing van meer mannelijk personeel aan de Hendrikschool opent bovendien de mogelijkheid eenige dames met hoogere bevoegdheden daarvan over te plaatsen naar de Wilhelminaschool, waardoor het onderwijs aan die school eveneens verbetering zal ondergaan.

De Heer Dr. *P. I. Henriquez*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt nu het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter.

In verband met de opmerking van het geachte lid Henriquez zou ik het volgende willen zeggen.

Ik moet bekennen, dat het totaal bedrag dit jaar voor het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst voorgesteld hooger is dan voor andere jaren, maar, waar de stad zich uitbreidt, de loonen veel hooger zijn geworden en op verschillend gebied, havendienst, laboratoriumdienst, hygiene-dienst op Aruba en hygiene in het algemeen, hier een achterstand bestaat, kan een dergelijke verhooging onmogelijk uitblijven. De hygienische verzorging van een land moet niet nakomen, maar vóórgaan.

Dank U Mijnheer de Voorzitter.

De Heer *Van Rosse*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt het woord en zegt in de eerste plaats den Heer Eskes te willen beantwoorden. De Heer Eskes heeft over het postkantoor in Willemstad gesproken en o.a. aan de hand gedaan de woningen naast het postkantoor tijdelijk daarbij te trekken. Doch deze woningen zijn oud en vervallen en het zou dus – wie weet wat er voor den dag komt als men eenmaal aan den gang gaat – veel geld kosten om die in te richten om gebruikt te worden als een deel van het postkantoor. Spreker beschouwt dit verder als een lapmiddel en naar zijne meening zullen lapmiddelen hier geen verbetering brengen omdat men nooit een practisch geheel kan verkrijgen. Men moet liever zoo spoedig mogelijk er toe overgaan een geheel nieuw postkantoor in te richten, terwijl ook door regeling op de een of andere wijze van de vestiging van een Postkantoor in Emmastad veel geholpen zal kunnen worden.

Verder over de woningtoestanden. Het Bestuur is volkomen er van overtuigd, dat hier iets gedaan moet worden en heeft de heer Eskes dan ook feitelijk een open deur ingetrapt. Immers is er op de suppletoire begrooting voor 1929 een memorie post voor den bouw van woningen uitgetrokken. Naar sprekers meening kan dit vraagstuk alleen opgelost worden door het in vlug tempo bouwen van woningen door aannemers. Ten aanzien hiervan draait men echter, vreest spreker, in een vicieusen cirkel. Er is laatst een bekende Hollandsche aannemer hier geweest en die heeft hier flink rondgekeken en verklaard niet vlug en goedkoop te kunnen werken zonder Hollandsche arbeiders, maar daarbij stuitte hij weer op het bezwaar, dat er geen woningen beschikbaar zijn voor die arbeiders. Een aannemer zou dus moeten beginnen met woningen voor zijn arbeiders te bouwen. Spreker is van meening, dat een en ander niet zal kunnen plaats hebben zonder gouvernements steun en dan lijkt ook hem de beste methode de toepassing van de reeds door den Heer Eskes genoemde Hollandsche regeling. Men zou dan kunnen aanvangen woningen te bouwen voor minder goed gesitueerde Europeanen.

Ten aanzien van den bouw van een nieuwe gevangenis merkt spreker op, dat inderdaad het Departement van Openbare Werken overbelast is. Wanneer er hier een Hollandsche aannemer komt, die het werk op zich wil nemen, gelooft spreker, dat het zoo spoedig mogelijk ter hand genomen zal worden.

Spreker heeft met genoegen maar ook met verbazing geluisterd naar hetgeen de Heer Jossy C. Henriquez gesproken heeft. Met genoegen, omdat uit de rede van den Heer Henriquez de geest van een goed huisvader sprak. Een goed huisvader n.l. zal iedere maand nagaan welke uitgaven hij doen kan en wat niet lijden kan, uitstellen tot later en als hij geld over heeft eens een extra uitgave doen. Dat is inderdaad voor een goed huisvader een goed beginsel. Maar sprekers verwondering spruit daaruit voort, dat zulk een beginsel ten aanzien van het landsbudget niet opgaat. Op een begrooting moeten voorkomen de uitgaven, waarvan men vrijwel zeker weet, dat zij in het jaar, waarover de begrooting loopt, gedaan zullen moeten worden, voor werken dus, welke noodig zijn. Men zal op deze begrooting geen enkele luxe uitgave vinden; het zijn alle uitgaven, die men vergelijken kan met b.v. aankoop van voedsel, schoenen, enz. in een huishouden. De noodige werken moeten ook gelijken tred houden met de ontwikkeling van de plaats.

Maar bovendien is naar sprekers meening het door den Heer Henriquez voorgestane systeem in directen strijd met het Regeeringsreglement, dat zegt, dat de begrooting jaarlijks door den Gouverneur, na den Raad van Bestuur te hebben gehoord, ontworpen en aan den Kolonialen Raad uiterlijk op den eersten Dinsdag der maand Maart aangeboden wordt en door den Kolonialen Raad vóór den 2n. Dinsdag in de maand Mei moet zijn vastgesteld, dus niet halfjaarlijks of zoo. Buitendien meent spreker, dat het door den Heer Henriquez voorgestelde systeem in strijd is met het algemeen gebruik, waarbij op de suppletoire begrooting alleen gelden worden uitgetrokken voor die behoeften, welke bij de opmaking der begrooting nog niet werden voorzien of voor werken, enz., waarvan de voorontwerpen op dat tijdstip nog niet gereed waren.

Wijders kan men, wil men in een snel tempo en economisch werken, niet een gedeelte van een werk entameeren en later de rest; voor een regelmatige uitvoering is dit onmogelijk: men moet van te voren weten, waarover men kan beschikken. Vlug werken geeft bezuiniging en men kan niet vlug werken als men niet van te voren weet, dat men door kan gaan.

De Heer Eskes heeft reeds gewezen op het groote gevaar, dat bestaat dat zoo'n suppletoire begrooting niet tijdig gereed komt. Het gevoteerde geld zou dan op kunnen raken en men zou het werk moeten stop zetten. Wanneer men dan weer moet beginnen krijgt men opnieuw alle kosten verbonden aan den opzet van een werk en komt het werk in vergelijking veel duurder uit. Men kan aannemen, dat de latere bijkomende kosten van een eenmaal begonnen en voortgezet werk 40% lager zijn dan de vroegere, terwijl ook de arbeidsloonen later veel goedkooper uitvallen dan bij den aanvang van een werk.

Spreker doet uitkomen, dat het de bedoeling van het Bestuur is een welvaartspolitiek te voeren (geen O. W. politiek), waarbij, gebruik makende van de gunstige constellatie, in een zoo kort

mogelijk stadium alle noodzakelijke werken tot stand gebracht worden. De Heer Eskes is misschien wel wat optimistisch geweest met zijn meening, dat men in 1931 door de groote uitgaven heen zal zijn, maar in 1934 of 1935 zal dat grootendeels wel het geval kunnen zijn en dan kan men onmiddellijk in het jaar daarop aanvangen met uit de gewone inkomsten de leeningen in zoo kort mogelijken tijd af te lossen.

Ten opzichte van hetgeen door den Heer Henriquez gezegd is over de brandweer, spijt het spreker, dat hij daarop geen direct antwoord kan geven, aangezien ten aanzien daarvan niet het parlementaire gebruik gevolgd is van bespreking vooraf in de gewisselde stukken, maar hij gelooft wel, dat het in de bedoeling van het Bestuur ligt om verbetering te brengen in het brandbluschmateriaal. Intusschen zegt spreker toe, de wenschen van den Heer Henriquez aan het Bestuur te zullen overbrengen.

Ten slotte wil spreker den Heer Senior beantwoorden. Ook deze spreker heeft een paar zaken aangeroerd, die niet in de gewisselde stukken behandeld waren, maar spreker wil die toch even kort bespreken. De Heer Senior heeft gevraagd, waarom het Gouvernement de kade, waaraan in verband met de havenverbetering werken zullen worden uitgevoerd, niet overneemt. Maar de Heer Senior heeft daarbij over het hoofd gezien, dat de eigenaar zelf ook een deel in de kosten bijdraagt; daarbij krijgt hij wel een betere kade, maar het Gouvernement krijgt ook meer water. Voor de havenverruiming moet de bestaande kade worden afgebroken en is het niet meer dan billijk, dat wij den eigenaar daarvoor een nieuwe in de plaats geven. Buitendien, overname is onder de tegenwoordige omstandigheden – men ga maar eens na, wat zoo'n kade opbrengt en berekene dan wat de eigenaar er voor zou vragen – niet mogelijk. Naar de meening van dezen spreker is de oplossing van het vraagstuk van de vraag naar meer kaderuimte elders te zoeken en wel in den bouw van nieuwe kaden.

Verder heeft de Heer Senior een sterke uitdrukking gebruikt, n.l. dat het geproduceerde beneden kritiek zou zijn gebleven. Spreker wil niet zeggen, dat de Handelskade–werken erg gelukkig zijn uitgevallen, maar daarbij moet men niet uit het oog verliezen, dat de firma Christiani en Nielsen met veel moeilijkheden te kampen heeft gehad, moeilijkheden met personeel, en moeilijkheden voortvloeiende uit de omstandigheid, dat het werk in een onbekend land werd uitgevoerd. Spreker herhaalt, dat niet alles even mooi is uitgevallen, maar moet sterk opkomen tegen de uitdrukking „beneden critiek" omdat hiermede een onverdiende blaam op den aannemer wordt gelegd. Ten opzichte van de brug over het Waaigat moet spreker doen uitkomen, dat het hem niet bekend is, wat daaraan zou mankeeren.

De Heer *W. Gauw*, gemachtigde van den Gouverneur, verkrijgt thans het woord en zegt, dat hij als laatste van de rij gemachtigden nog even het woord verlangt om enkele inlichtingen te geven. In de eerste plaats de nautische vraag, waarom men niet begonnen is met de verwijdering van de vooruitstekende punt genaamd Ranca Master aan den Westkant en wel begonnen aan den Oostkant te graven. Spreker deelt daarop mede, dat volgens deskundigen het gevaar vooral bestaat bij de buitenbocht aan den Oostkant.

Ten aanzien van den onderhavenmeester deelt spreker mede, dat deze een man zal zijn uit de praktijk. Voor meer bureaucratie bij dezen tak van dienst behoeft men niet te vreezen, maar de Heer Senior heeft zelf gezegd, dat er een nieuw havenreglement en andere wettelijke bepalingen gemaakt moeten worden. Inderdaad is er nog veel werk te doen, ook ten aanzien van het seinwezen. Er zal voor den Havenmeester veel schriftelijk werk en veel correspondentie te doen zijn en daarom zal de onderhavenmeester hem moeten bijstaan in het regelen van de zaken buiten het bureau. Naderhand zal hij meer speciaal belast zijn met het toezicht op de naleving van reglementen, keuren enz.

De Heer Dr. *Eskes* heeft met genoegen de mededeelingen van den Heer Van Rosse ten aanzien van het beleid bij Openbare Werken aangehoord. Spreker sluit zich ook gaarne aan bij wat de Heer Van der Veen Zeppenfeldt gezegd heeft en is het uit den aard der zaak niet eens met wat de Heeren Henriquez, Winkel, Senior en Van Leeuwen hebben aangevoerd. Spreker wil er nogmaals de aandacht op vestigen, dat men het Bestuur niet mag laten zonder geld om de op de begrooting voorkomende werken uit te voeren, die inderdaad zoo noodig zijn als brood of schoenen in een huishouding om in de beeldspraak van den Heer Van Rosse te blijven. Het zijn gansch geen luxe–uitgaven, welke het Bestuur wenscht te doen en naar sprekers meening kan men daarvoor zoo noodig wel leenen. Straks bij de behandeling der amendementen zal er nog wel gelegenheid zijn over een en ander in details te treden.

Spreker heeft nota genomen van de mededeeling van den Heer Administrateur van financiën, dat er straks bij de behandeling van het ontwerp betreffende den postdienst nog gelegenheid zal zijn nader op de postkantoor–aangelegenheid terug te komen. Spreker zal dan gaarne met den Heer Schrils den degen kruisen over die kwestie, en vestigt de aandacht op de in de gewisselde stukken ter zake voorkomende meening der meeste leden. Spreker heeft deze aangelegenheid ter sprake gebracht, omdat zij in de gewisselde stukken behandeld is. Hij heeft daarom de vrijheid genomen op enkele misstanden op het gebied der posterijen te wijzen.

Spreker heeft met genoegen kennisgenomen van hetgeen de Heer Van Dijk gezegd heeft over het gevangeniswezen en dat het de bedoeling is een Directeur en een Administrateur aan te stellen. Maar we hebben niets hieraan als er geen nieuwe gevangenis komt en spreker hoopt, dat het Bestuur in de gelegenheid zal zijn hier zoo snel mogelijk te handelen, bijv. door medewerking van een aannemer.

Spreker is het geheel eens met den Heer Van Rosse, dat een aannemer hier zeer moeilijk werk zal hebben. Spreker weet daarvan mee te praten, want ieder, die hier wat wil laten maken of tot stand brengen, op de Isla, bij Openbare Werken of bij particulieren, weet wat daarmede gemoeid is. Dus de aannemer zal duur zijn. Maar daar is niets aan te doen: wij *moeten* meer woningen hebben; hoe eer hoe beter; er *moet* wat gedaan worden. Het Gouvernement zou hier steun moeten verleenen aan woningbouwvereenigingen. Wel voelt spreker ook het bezwaar van den door den Heer Van Rosse genoemden vicieusen cirkel, maar men late dan maar eerst een deel der woningen voor de werklieden zelf dienen. Spreker weet, dat de aangelegenheid reeds de belangstelling heeft van een Hollandschen aannemer, die wellicht voor de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij huizen komt bouwen. Als nu het Gouvernement en b. v. de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te zamen hem een deel der huur garandeerden, zou er misschien wel wat van kunnen komen.

De Heer Schroeder is zoo goed geweest inlichtingen te geven naar aanleiding van wat spreker over het onderwijs gezegd heeft. Spreker gelooft echter, dat hij en de Heer Schroeder een beetje langs elkaar heen hebben geredeneerd. Spreker heeft niet vergeleken met 1927 en de Heer Schroeder heeft dan ook daarover sprekende, tegen windmolens gevochten. Spreker heeft het gehad over een passage in de memorie van antwoord. Spreker heeft ervaring op het gebied van het M. U. L. onderwijs en weet wat verlangd wordt. Doch ook heeft spreker het van een Curaçaosche onderwijs–specialiteit, dat het absoluut ongewenscht is, dat er op de Hendrikschool zooveel dames–onderwijzeressen zijn. Spreker heeft heelemaal niets tegen dames, maar die zijn naar zijn meening op een jongensschool niet op haar plaats en vooral niet in de tropen. Spreker heeft in het geheel geen blaam willen werpen op de onderwijskrachten aan de Hendrikschool; dat is een verkeerde conclusie van den gemachtigde van den Gouverneur, die hij geheel voor diens rekening laat. Moet nu de toestand zoo blijven? Wat moet men doen als men geen andere leerkrachten kan krijgen? En wat, als die dames gaan trouwen? Spreker zou willen vragen aan den gemachtigde van Gouverneur: Kunt U verklaren, dat het onderwijs aan de Hendrikschool thans op peil is? Hij wil wel aannemen, dat het beter is dan een paar jaar geleden, maar op *peil*, dat gelooft hij niet. Spreker vindt het geen wonder, dat het aantal leerlingen stijgend is, waar de bevolking jaarlijks met zooveel duizend toeneemt. Spreker zou willen vragen hoeveel dames er aan de Hendrikschool werken; hoeveel leerkrachten daar zijn en met welke bevoegdheden.

Spreker is het met den Heer Van Rosse eens, dat de brandweer–aangelegenheid door den Heer Henriquez naar voren gebracht, niet in de stukken behandeld is, maar dat komt, omdat die pas na den fatalen brand van onlangs speciale aandacht verkregen heeft. Spreker wil er hier even op wijzen, dat er hier in

zoo'n drukke haven geen drijvende brandspuit is. In de meeste havens van een beteekenis als van Willemstad zal men zoo'n spuit hebben. Wel is hier een sleepboot van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij met brandbluschinstallatie, en die wel steeds bereid zal zijn bij te springen, maar die is niet altijd op Curaçao. Als er geen voldoende hulpmiddelen zijn en er breekt in een haven als van Willemstad brand uit, dan kan dat voeren tot een ramp. Spreker wil dan ook aandringen op voorziening ten deze.

De Heer *Jossy C. Henriquez* wil gaarne de verantwoordelijkheid van leeningen deelen, voor zoover zij afgelost kunnen worden binnen een korten termijn, zooals door hem aangegeven. Meer niet. Spreker wil doen uitkomen, dat hij zijn voorstel voor het eerst deed in de eerste dagen van Maart. Toen had hij nog heelemaal geen cijfers omtrent de beginresultaten van dit jaar. Hij stelde toen voor om liever te wachten met de leeningen tot Augustus, omdat men dan naar zijne meening een beter inzicht kan hebben over den gang van zaken.

Zooals reeds meermalen door hem gezegd, zal hij later in het jaar aan de hand van een beter overzicht en naar gelang van de uitkomsten, zijn stem aan verdere leeningen, dan waarvoor hij reeds heden avond, gebaseerd op hetgeen hem omtrent het eerste kwartaal van dit jaar bekend is, zal stemmen, kunnen geven.

De Heer Van Rosse heeft spreker zeer terecht ten opzichte van zijn opinie met een goed huisvader vergeleken. Maar spreker gelooft, dat men ook de staatszaken als een goed huisvader moet behandelen. Speciaal in dit geval gelooft spreker, dat een goed huisvader niet zoo maar een leening gaat sluiten, maar dat hij eerst vooraf moet weten, dat hij die ook zal kunnen afbetalen. Spreker wil de leening op korten termijn afbetalen. Spreker kan er zich niet mee vereenigen om nu reeds al de voor wegenreparatie aangevraagde gelden te voteeren, omdat er zooveel voor geleend zal moeten worden. En niet de reparatie van al de wegen is zoo noodig als voedsel of schoeisel voor een gezin. Wel de hoofdwegen. Maar daarvoor blijven dan ook bedragen op de begrooting en ook op de suppletoire begrooting komen gelden voor voor wegenreparatie. T.g.t. kan men de overige wegen ter hand nemen en spreker kan het niet eens zijn met het Bestuur, dat er nu reeds zulk een dringende noodzakelijkheid bestaat om al de voorgenomen herstellingen te verrichten, vooral als men niet weet, waarmede de uitgaven gedekt moeten worden. Wil men verscheidene der hier bedoelde geen luxe-uitgaven noemen, dan moet men toch toegeven, dat het ten minste uitgaven zijn voor het gemak der menschen. De Heer Eskes heeft zeer terecht opgemerkt, dat men waarschijnlijk op zijn vroegst in 1931 zal kunnen beginnen met leeningen af te lossen en de Heer Van Rosse heeft laten uitkomen, dat het waarschijnlijk wel later zal worden. De termijn van aflossing wordt dus reeds grooter en ook het aan de leeningen verbonden gevaar.

Ook naar aanleiding van hetgeen de Heer Zeppenfeldt gezegd heeft, wil de Heer Henriquez een paar woorden spreken. De Heer Zeppenfeldt heeft gezegd, dat men naar omstandigheden moet handelen. Maar wat bedoelt de Heer Zeppenfeldt daarmede. Spreker gelooft, dat hij, als hij alleen leenen wil voor bedragen, die hij denkt te kunnen afbetalen, die hij denkt binnen korten termijn te kunnen aflossen, dat hij dan naar omstandigheden handelt. Doch het verwondert hem van den Heer Zeppenfeldt, dat hij nu voorstander is van leening. In 1924 n.l. was de Heer Zeppenfeldt o. a. op denzelfden grond als spreker tegen leening. In dat jaar (notulen 10 Mei 1924) zeide de Heer Zeppenfeldt: „Mijnheer de Voorzitter! Ik hoor de geachte Heer Statius Muller spreken over leening. In een leening nu zie ik een gevaar, n. l. dat men licht er toe overgaat het geleende te gebruiken zonder aan de afbetaling te denken en dat men, wetende te kunnen leenen, zich ook gemakkelijker in nieuwe schulden steekt. Bovendien moeten wij, om een leening te kunnen aangaan, precies alle condities betreffende die leening weten, n. l. op welke wijze geleend wordt, tegen welken rentevoet en hoe de aflossing pl ats moet hebben." Spreker gelooft, dat dit laatste precies hetzelfde is als wat hij breedvoerig heeft betoogd; dat heeft de Heer Zeppenfeldt toen dan in het kort gezegd.

Het bezwaar van splitsing der begrooting kan naar sprekers meening ten aanzien van straten en wegen reparatie niet gelden, omdat steenen en asphalt ter plaatse te krijgen zijn en een groote hoeveelheid cement voor het daarvoor beschikbare bedrag best in te slaan is. Ten aanzien van den weg om het Schottegat zou men alvast één richting kunnen klaar maken. Van stagnatie hoeft er dan naar sprekers meening geen sprake te zijn.

De Heer *Zeppenfeldt* zegt nu het volgende:

Mijn geacht medelid Henriquez vraagt wat of ik bedoel met handelen naar omstandigheden.

Met handelen naar omstandigheden bedoel ik, dat wanneer onze toestanden verbeterd zijn, de perspectieven goed zijn om een leening te betalen, wij voor werken, die werkelijk in het belang zijn van het Bestuur of van de bevolking, wij voor de uitvoering van die soort werken moeten leenen en dat ik het een verkeerde politiek acht, die werken in de verre toekomst te verschuiven om die uit de gewone inkomsten te bekostigen.

Om tegenspraak te toonen in mijn rede van hedenavond en hetgeen ik vijf jaar geleden zeide, haalde de Heer Henriquez aan, wat ik toen gezegd heb over leening. Mijnheer de Voorzitter! Zooals ik reeds zooeven gezegd heb „Ik houd niet van leenen". Maar onze toestanden zijn verbeterd. Om dit aan te toonen, heb ik eenige cijfers genoemd, die ons nopen naar omstandigheden te handelen.

De Heer Henriquez is een jong lid. Ik zit reeds jaren in den Raad en twijfel er niet aan, dat de Heer Henriquez, wanneer hij meer ondervinding in den Raad opdoet, tot inzicht zal komen, dat men niet altijd stokstijf moet blijven staan bij een eenmaal gegeven meening, maar naar omstandigheden moet weten te handelen, wanneer de toestanden veranderd zijn. Dat noem ik handelen naar omstandigheden.

De Heer *Schroeder*, gemachtigde van den Gouverneur, deelt in antwoord op het ter zake door den Heer Eskes gezegde mede, dat juist de omstandigheid, dat er te veel dames-onderwijzeressen aan de Hendrikschool werkzaam zijn, het Bestuur er toe gebracht heeft om in Nederland moeite te doen meer mannelijke leerkrachten te krijgen. „Gouverner c'est prévoir". Op het oogenblik kan er niets aan gedaan worden. Bij dames is men niet zeker van de gewenschte continuiteit. Er kunnen omstandigheden zich voordoen, vooral bij gehuwden, dat zij verlof moeten hebben. Het Bestuur heeft daarom gemeend vooruit te moeten zien en niet te wachten, tot de omstandigheid zich voordoet, dat er onderwijskrachten zijn, die 2 à 3 maanden verlof moeten hebben.

De Heer Eskes heeft gevraagd of spreker verklaren kan, dat het onderwijs aan de Hendrikschool thans op peil is. Spreker vindt dat een zeer moeilijke vraag, waarop zeer lastig antwoord te geven is. Spreker stelt zich de vraag of men verklaren kan, dat bij een of anderen tak van dienst alles op peil is.

De Heer Dr. *Eskes*: Als de dienst op peil is, ja!

De Heer *Schroeder* vindt, dat het zeer moeilijk is een bepaalden maatstaf aan te leggen. Toen spreker hier kwam, vond hij de Hendrikschool niet op peil. Maar deze school heeft zich hersteld. Spreker vindt het beter om de uitdrukking op peil niet te gebruiken. Immers zou men van een school op een bepaald oogenblik kunnen denken: zij is op peil en op een ander oogenblik weer niet. Ook kunnen enkele klassen op peil zijn en andere weer niet. Wat moet men dan van de heele school zeggen. Op het oogenblik is het Bestuur volkomen tevreden over de resultaten van de Hendrikschool, maar hoopt op den duur nog betere te zullen verkrijgen.

De Heer *Van Rosse*, gemachtigde van den Gouverneur, wenscht naar aanleiding van hetgeen de Heer Eskes gezegd heeft met betrekking tot een drijvende brandspuit onder zekere reserve mede te deelen, dat het in de bedoeling van het Bestuur ligt om, zoo voor de haven een sleepboot wordt aangeschaft, deze tevens te voorzien van een sterke brandbluschinrichting. Spreker zegt uitdrukkelijk, dat hij dit onder zekere reserve mededeelt, omdat ook deze aangelegenheid niet in de gewisselde stukken werd behandeld, doch doet dit alleen om te doen uitkomen, dat er veel kans bestaat, dat daarin voorzien wordt. Dan wil spreker den Heer Henriquez mededeelen, dat het inderdaad de bedoeling van het Bestuur is de leeningen zoo spoedig mogelijk af te lossen. Spreker kan zich niet voorstellen, dat de Heer Henriquez ook als staatsman bezwaar kan hebben tegen

leeningen als hier bedoeld. Zelfs iedere particulier, die b.v. een huis wil bouwen, neemt in den regel een hypotheek. Ook de meeste kooplieden werken met krediet. Naamlooze vennootschappen sluiten als zij nieuwe objecten moeten tot stand brengen, waarmede kapitaalsuitgaven gemoeid zijn, een obligatieleening of vermeerderen het maatschappelijk kapitaal en bekostigen die niet uit de jaarlijksche inkomsten.

Verder heeft de Heer Henriquez gezegd, dat niet al de voorgenomen herstellingen van wegen zoo urgent zijn. Daartegenover wil spreker opmerken, dat slechts een klein gedeelte van de straten klaar is. Nog vele eischen verbetering en dan moeten nog de zijstraten aan de beurt komen. Spreker wil even er op wijzen, dat hij gezien heeft, dat er van goede straten een opvoedende kracht uitgaat. Het is alsof het publiek zich schroomt om vuil op de herstelde straten te gooien. Daarmede is dus een groot hygienisch belang gemoeid.

De Heer *Jossy C. Henriquez* gelooft zeer duidelijk te hebben doen uitkomen, dat hij het volkomen eens is met het Bestuur, dat er groote werken uitgevoerd moeten worden. De Heer Van Rosse heeft voor de 2de maal doen uitkomen alsof hij de uitgaven daaraan verbonden uit de gewone inkomsten wil bestrijden, maar dat is niet het geval. Spreker kan niet duidelijker spreken. Spreker is niet principieel tegen het leenen voor die werken, maar, waar hij vooruit wil weten of hij die leeningen zal kunnen afbetalen, wil hij eerst weten over welke inkomsten hij kan beschikken daarvoor. Men zal ook bij alle leeningen vinden, dat er bij vermeld is, binnen hoeveel jaren zij afgelost worden. Dat is ook de bedoeling van spreker. Dat de leeningen in zeer korten termijn afbetaald worden, is geen gewoonte, maar wel de bedoeling van spreker, omdat hij, zooals reeds gezegd, anders vreest, dat de schulden zullen komen te drukken op het nageslacht.

Niemand meer het woord verlangende, verklaart de *Voorzitter* de algemeene beraadslagingen gesloten en schorscht de vergadering voor een kwartier.

Na ongeveer een kwartier heropent de *Voorzitter* de vergadering en gaat over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Alsnu worden de onderartikelen 1 tot en met 22, 23, zooals gewijzigd door den Procureur-generaal, gemachtigde van den Gouverneur, 24 tot en met 56 elk afzonderlijk, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 57 vraagt de Heer *Jossy C. Henriquez* het woord en zegt eerst voornemens te zijn geweest, voor te stellen dezen post van de begrooting af te voeren, maar nadat hij van den Gemachtigde van den Gouverneur vernomen heeft, dat een zeker bedrag op dezen post noodzakelijk is, wil hij zijn voorstel zoodanig doen, dat daar een bedrag van f 30 000,— ter beschikking van het Bestuur blijft. Spreker zegt, dat als zijn voorstel ondersteund wordt, hij het zal toelichten.

Het voorstel wordt ondersteund door de Heeren Zeppenfeldt en Dr. Eskes.

De Heer *Henriquez* deelt nu mede, dat hij voornemens is nog een paar amendementen voor te stellen, waardoor het tekort op de begrooting voor 1930 teruggebracht wordt op 5½ ton in plaats van 2 millioen. De f 160 000 bij dezen post zijn aangevraagd, omdat rekening gehouden is met de leening op deze begrooting en op die van 1929. De opbrengst der middelen van 1929 laat zich aanzien van dien aard te zijn, dat er geen leening voor dat jaar noodig zal zijn. Voorloopig zal men dus alleen rekening moeten houden met de rente voor 1930 over 5½ ton en wat het Bestuur nog meer noodig mocht hebben zooals door den Heer Administrateur van Financiën aangegeven. Waar oorspronkelijk f 160 000,— geraamd is, zal nu, als sprekers amendementen aangenomen worden, f 30 000,— zeker wel voldoende zijn, vooral waar spreker de overtuiging heeft, dat die 5½ ton te kort van 1930 als door hen bedoeld, door de opbrengst der middelen gedekt zal worden. Er is een betrekkelijk groote acherstand bij de belastingen en als die geind wordt, plus de rente daarvan, dan is dat reeds een groote hulp.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt nu besloten de stemming over dit amendement aan te houden, tot na de behandeling der overige amendementen van den Heer Henriquez, aangezien deze post daarmede in nauw verband staat.

De onderartikelen 58 tot en met 63 worden nu elk afzonderlijk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer *Schroeder* vraagt nu het woord om een ommissie te herstellen. Spreker deelt mede, dat hij verzuimd heeft te voldoen aan het verzoek van den Heer Eskes om opgave van de leerkrachten werkzaam aan de Hendrikschool met vermelding der bevoegdheden en hoeveel damesleerkrachten aan die school werkzaam zijn. Spreker wil nu gaarne aan dat verzoek voldoen en een lijstje opgeven.

De Heer Dr. *Eskes* deelt mede, dat hij het voldoende vindt, indien dit lijstje in de notulen opgenomen wordt.

Daar niemand daar bezwaar tegen heeft, wordt aldus besloten. [1])

Alsnu worden de onderartikelen 64 tot en met 114 elk afzonderlijk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 115 vraagt de Heer *Jossy C. Henriquez* het woord en stelt het volgende amendement voor: dit onderartikel te verminderen met f 345 000,— en wel in dezen vorm:

a.	onderhoud en herstelling van straten en wegen:		
	Curaçao		
	straten in het stadsdistrict	met	f 220 000,—
	Aruba	„	75 000,—
b.	steenslag voor bestrating	„	50 000,—
			f 345 000,—

Dit amendement wordt ondersteund door de Heeren Winkel en Dr. Eskes.

De Heer *Jossy C. Henriquez* verwijst nu ten aanzien van dit voorstel naar hetgeen hij reeds vroeger betoogd heeft. Als men nagaat, dat er na aftrek van de bedragen, waarmede hij dit artikel verlagen wil voor Curaçao nog f 200 000,— voor wegenreparatie op de begrooting blijft staan plus de f 80 000,— van art. 116 en voor Aruba nog f 100 000,— dan ziet men, dat er tengevolge van die vermindering volstrekt geen stagnatie in den gang van zaken behoeft te ontstaan. In 1928 heeft men op Curaçao ongeveer f 277 000,— gebruikt voor wegenreparatie. Men kan dus aannemen, dat met de bedragen, die spreker nu op de begrooting voor dat doel laten wil, zeker in de eerste maanden van het volgend jaar doorgewerkt kan worden. Spreker zal geen bezwaar hebben te gelegener tijd meerdere gelden te voteeren. Voor steenslag voor bestrating blijft er nog f 50 000,— over. Ook zeker voldoende voor het begin van het volgende jaar.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* merkt op, dat de Heer Henriquez daar meermalen gesproken heeft van de eerste maanden en van het begin van het volgende jaar. Maar men moet niet vergeten, dat men een begrooting aan het maken is voor twaalf maanden en niet voor een paar maanden van 1930.

De Heer *Van Rosse*, gemachtigde van den Gouverneur, zegt reeds betoogd te hebben, dat het onmogelijk is met een dergelijke besnoeide en slechts gedeeltelijk vastgestelde begrooting te werken. Men moet de hulpmiddelen organiseeren, en kan dat niet zoodanig doen, dat zij aan de eischen van zuinigheid en snelheid van werken voldoen, als men niet weet, waar men op een zeker oogenblik aan toe is en als men niet vooruit een werkprogram kan maken. De Heer Henriquez heeft gezegd, dat men hier steenslag kan krijgen, maar dat gaat niet zoo eenvoudig als hij dat schijnt te denken. Men kan daarvoor niet zoo maar steenen van de straat nemen. Daarvoor is een heele installatie noodig met personeel. En als er nu op een gegegen oogenblik geen gelden meer zijn, dan staat zoo'n heele installatie stil en renteloos en het uitgezonden personeel werk-

loos. De behandeling van een suppletoire begrooting neemt weer een tijdje. Spreker zegt, dat, wil men eenigszins tegen redelijke prijzen straten aanleggen, men *vlug* moet werken, anders loopen de uitgaven sterk op. In de eerste 4 maanden van 1929 heeft men reeds in de stad ongeveer f 150 000,— verwerkt. Spreker rekent de uitgaven als men doorgaat in het tegenwoordig tempo op ongeveer een 6 ton per jaar. En dan gaan de werkzaamheden nog niet zooals hij dat wenscht.

De Heer *Jossy C. Henriquez* wil even de geachte woordvoerders antwoorden, dat hij het nooit tegengesproken heeft, dat men een begrooting voor het jaar 1930 moet maken, maar dan zou men in hun systeem dan de uitgaven moeten beperken, want *zooveel* wil spreker *nu* niet geven. Indien de middelen rijkelijk blijven vloeien en er wordt tegen het einde van het jaar een suppletoire begrooting ingediend om meerdere gelden voor deze doeleinden, zal hij geen bezwaar hebben die te voteeren. Dit jaar wordt reeds dat systeem gevolgd met de aanhangige suppletoire begrooting en spreker ziet niet in wat het bezwaar zou zijn, om dat wederom te doen. Het standpunt van spreker is, dat hij eerst wil weten of hij op de benoodigde gelden kan rekenen.

De Heer *Dr. Eskes* beroept zich ook op artikel 101 van het Regeeringsreglement voor de onjuistheid van het systeem van den Heer Henriquez. Dat artikel zegt, dat de begrooting jaarlijks door den Gouverneur aan den Kolonialen Raad uiterlijk op den eersten Dinsdag der maand Maart wordt aangeboden en spreker is het geheel eens met den Heer Zeppenfeldt, dat dit moet zijn een begrooting voor een jaar en meent, dat door aanvaarding van het systeem van den Heer Henriquez men er door een achterdeurtje toe zou komen b. v. een half jaarlijksche begrooting te maken. De Heer Henriquez wijst in verband met het door hem voorgestane op de suppletoire begrooting van dit jaar. Maar daarmede is het geheel anders gesteld. Daarop toch komen slechts uitgaven voor, die oorspronkelijk niet voorzien waren.

De Heer Henriquez wil den post voor onderhoud en herstelling van straten en wegen in het stadsdistrict op Curaçao en op het eiland Aruba respectievelijk verlagen met f 220 000,— en f 75 000,—. Spreker is nog in Augustus van 1928 op Aruba geweest en daar is de toestand der wegen iets verschrikkelijks. Het is bekend welk een feest daar gevierd is toen de eerste straat aangelegd was; dat bewijst, welk een hopelooze toestand daar ten aanzien van de verkeerswegen heerscht. Spreker zou de verantwoordelijkheid voor de afvoering van dit bedrag niet op zich willen nemen. Wat zal dat voor indruk maken op Aruba vraagt hij. Aruba brengt nu veel geld op en nu men iets moet uitgeven voor een werk, dat broodnoodig is, wil men het bedrag besnoeien. Men heeft reeds vroeger meermalen aan het adres van den Raad het verwijt gericht, dat daar alleen aan Curaçao gedacht wordt. Dat verwijt zou naar sprekers meening nu wel eenigen grond kunnen hebben.

Verder deelt spreker ook het standpunt van den gemachtigde van den Gouverneur, waar hij gesproken heeft van het hygienische belang, dat betrokken is bij den aanleg van goede straten.

Men moet ook, aldus spreker, niet vergeten, dat de perceelen aan straten, die beter worden, onmiddellijk in waarde stijgen. In dit verband wijst spreker op den weg om het Schottegat. Men begrijpt onmiddellijk, dat al de terreinen aan dien weg gelegen, onmiddellijk zeer in waarde zullen toenemen. Misschien, zou het in verband daarmede aanbeveling verdienen een systeem te volgen, waarbij de eigenaren van perceelen langs dien weg in de kosten van aanleg bijdragen naar evenredigheid van de lengte van het aan den weg gelegen gedeelte van hun perceel. Spreker is er zeer erkentelijk voor, dat het Departement van Openbare Werken onlangs dien weg heeft laten gelijk maken, maar dat is niet van langen duur. Binnen korten tijd is hij weer in den ouden toestand. Deze weg wordt zeer druk bereden en die duizenden menschen, die dagelijks er over heen moeten, hebben ook recht op een goeden weg.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* wil even den Heer Eskes bedanken voor de woorden, die hij aan Aruba gewijd heeft. Spreker zou willen vragen: is de Heer Henriquez wel eens op Aruba geweest? Spreker gelooft van niet, want dan zou hij het voorstel ten aanzien van Aruba zeker niet hebben ingediend. Spreker heeft het wel eens eerder gezegd, dat de belangen van de eilanden hier stiefmoederlijk behandeld worden.

De Heer *Van Rosse*, gemachtigde van den Gouverneur, vraagt het woord om een ommissie te herstellen. De Heer Eskes heeft hem ten aanzien daarvan eigenlijk reeds het gras voor de voeten weggemaaid, maar spreker wilde nog even over het amendement betreffende den post voor Aruba spreken. Daar moet inderdaad alles en alles nog gedaan worden. In het beeld, dat heden avond meermalen gebruikt is, zou het ten deze bepaald droog brood zijn, dat men den kinderen van Aruba zou onthouden.

Met het in bespreking halen van de suppletoire begrooting in verband met het door hem bepleite systeem heeft de Heer Henriquez spreker zelf een wapen in handen gegeven. Het betrekkelijke ontwerp is bijna 2 maanden bij den Raad en er is nog geen voorloopig verslag. Spreker zou den gang van zaken niet afhankelijk willen maken van suppletoire begrootingen, want niettegenstaande de beste voornemens kan het soms wel laat worden, en dan loopt men gevaar, dat werkzaamheden zouden moeten worden stop gezet met de reeds eerder medegedeelde onvoordeelige gevolgen.

De *Voorzitter* brengt nu het amendement van den Heer Henriquez in stemming. Door het lot wordt beslist, dat de stemming aanvangt bij No. 4 van de presentielijst. Het amendement wordt aangenomen met 5 stemmen voor en 4 stemmen tegen. Voor stemmen de Heeren Senior, Van Leeuwen, Winkel, Jossy C. Henriquez en de Voorzitter, tegen stemmen de Heeren Dr. Eskes, Zeppenfeldt, De Lannoy en de Ondervoorzitter.

Hierna worden de onderartikelen 115 zooals geamendeerd en 116 tot en met 124 elk afzonderlijk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 125 stelt de Heer *Jossy C. Henriquez* voor dit te verminderen met f 324 000,— en wel in dezen vorm:

c.	bouw van garages en een kinderspeelplaats bij de politiewoningen met.....	f 15 500,—
d.	herstellingen van het gouvernementsplein af te voeren.....	8 500,—
e.	verbetering van den weg om het Schottegat (2de termijn) met.....	300 000,—
		f 324 000,—

Het amendement wordt ondersteund door de Heeren Winkel en Senior.

Als toelichting van zijn amendement refereert de Heer *Jossy C. Henriquez* zich naar wat hij reeds gezegd heeft. Het komt hem n. l. niet gewenscht voor om voor werken, die wel is waar geen luxe zijn, maar toch ook weer aan den anderen kant niet als van zoo urgenten aard beschouwd kunnen worden in die mate nu reeds gelden te voteeren, dat er daarmee in verband meer geleend zou moeten worden, dan hij nu reeds te verantwoorden acht. Spreker wil wel gaarne aannemen, dat een goede weg om het Schottegat een groot gemak zal zijn voor de menschen, die in Emmastad wonen en anderen, maar, waar er voor 1929 blijkens de suppletoire begrooting reeds zooveel gelden staan daaraan besteed te worden, meent hij, dat men wel eerst eens zou kunnen zien, hoever men tegen 1930 zal zijn. Spreker zegt, dat er nog f 100 000.— op de begrooting blijven voor het begin van het jaar. In overweging zou ook nog genomen kunnen worden den aanleg van den weg voorloopig slechts van één kant, natuurlijk den slechtsten, of ook wel die het meeste van belang is voor degenen, die van den weg gebruik moeten maken.

De Heer Dr. *Eskes* zegt, dat de Heer Henriquez voorstelt het onderdeel c. bouw van garages en een kinderspeelplaats bij de politiewoningen te verminderen met f 15 000,—. Spreker verwijst ten aanzien van den bouw van garages naar hetgeen daaromtrent in de memorie van antwoord is medegedeeld en kan een kinderspeelplaats ook geen luxe vinden. Spreker vindt het een ongewenschte toestand, dat de jeugd op den openbaren weg moet spelen en dat geen enkele openbare speelplaats is ingericht. Voor de jeugd is hier nog zeer weinig gedaan.

En ook het plein voor het Gouvernementshuis wil de Heer

Henriquez niet in orde laten maken. Spreker betreurt dit amendement zeer. De Heer Henriquez móet er toch voor voelen, dat dit plein in behoorlijken toestand gebracht wordt. Het betreft hier het plein voor het huis van den drager van het hoogste gezag. Spreker gelooft niet, dat dit amendement een aangenamen indruk zal maken op den Gouverneur.

Nu de weg om het Schottegat. De Heer Henriquez zegt, dat er op de suppletoire begrooting daarvoor een bedrag voorkomt, maar dat gaat hij natuurlijk ook afvoeren. Als men de breedte van den weg stelt op 6 Meter en den aanleg van een vierkanten meter op f 10,— dan kost dus een strekkende meter f 60.—. Als men dan nagaat, dat de heele weg om het Schottegat ongeveer 14 K.M. is, dan ziet men wel in, dat men voor f 100 000,—, alleen niet ver komt. Spreker is verontwaardigd, dat men de belangen van de bewoners van het 2de district zoo weinig behartigen wil. Spreker noemt niet alleen Emmastad, maar het gaat hier over het geheele 2de district. Spreker bepleit hier het algemeen belang. De menschen van het 2de district hebben recht op een goeden weg. Als men even de moeite neemt daarheen te rijden, dan ziet men, hoeveel menschen wonen in de heele streek achter Asiento en dan kan men ook zien, welk een druk verkeer over dien weg plaats heeft. Spreker zal niet kunnen meegaan met het voorstel van den Heer Henriquez. Spreker heeft een advertentie gelezen van een eigenaar van grond aan den weg om het Schottegat, waarin deze, gronden te koop aanbiedende, ook wijst op de omstandigheid, dat die weg geasphalteerd zal worden. Maar, hij rekent buiten den waard, den Kolonialen Raad. Spreker wenscht er op te wijzen, dat het ook voor Willemstad van belang is, dat er een goede weg om het Schottegat komt. Die stad zit stik vol met menschen en er wordt haast niet bijgebouwd, vooral ook omdat er geen geschikt bouwterrein is. Dat is toch geen toestand. Langs den weg om het Schottegat liggen uitgestrekte bouwterreinen. Er is nu waterleiding, de electrische kabel ligt reeds langs een deel van dezen weg. Als nu die weg in orde komt, kunnen de menschen zich daar gaan vestigen. Er loopen geregeld autobussen. Spreker kan niet anders zeggen, dan dat hij sterk tegen het amendement van den Heer Henriquez is.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* kan zich volkomen vereenigen met hetgeen de Heer Eskes gezegd heeft. Waar de Heer Eskes heeft gesproken van de electrische kabel, die reeds voor een deel langs den weg om het Schottegat ligt, zou spreker nog verder willen gaan. Spreker is er van overtuigd, dat er binnen niet te langen tijd een tram zal moeten komen, die de buitenwijken met de stad verbindt. Spreker gelooft, dat dit in het belang der bevolking is.

De Heer *Van Rosse* betuigt den Heer Eskes dank voor de verdediging van den post voor de herstelling van den weg om het Schottegat. Spreker wijst er nogmaals op, dat er continuiteit moet zitten in de werkzaamheden. Hij heeft er reeds op gewezen, hoeveel duurder een werk door eenige stagnatie dadelijk wordt. Als men den weg eerst aan den eenen kant moet herstellen en dan aan den anderen kant later weer opnieuw moet beginnen, komt het werk zeker 25% duurder te staan.

Ten aanzien van de kinderspeelplaats wil spreker doen uitkomen, dat men op Otrabanda voor de kinderen alles mist. In Punda heeft men ten minste hier en daar een plein, waar ze kunnen spelen, maar in Otrabanda ziet men de kinderen soms in nauwe straatjes rondscharrelen, en er is geen enkele behoorlijke gelegenheid, waar ze zich kunnen vertreden tevens behoorlijk van zonlicht genietende, afgescheiden van het gevaar verbonden aan het verkeer met auto's in die nauwe straten.

Spreker kan zich niet voorstellen wat men tegen verfraaiing van het gouvernements-plein hebben kan. Er is hier ter stede feitelijk nu nog nooit iets gedaan in deze richting en nu men er eens voor wil gaan zorgen, dat de eerste indruk, die vreemdelingen van de plaats krijgen, goed is, had spreker zeker gedacht, dat men dat zou toejuichen. Ten aanzien van dezen post had spreker zeker geen tegenkanting verwacht.

De Heer *Jossy C. Henriquez* weet niet hoe de Heer Eskes er aan komt, dat hij de 3 ton op de suppletoire begrooting van dit jaar voorkomende voor de reparatie van den weg om het Schottegat zal afvoeren. Dat heeft hij nooit gezegd. Spreker heeft juist het tegendeel gezegd, waar hij aanvoerde, dat na al hetgeen dit jaar nog aan den weg zal worden besteed, hij wel een heel eind gevorderd zou zijn tegen 1930 en spreker wil ook gaarne een toezegging in dezen zin doen. Spreker blijft bij zijn meening, dat onder de tegenwoordige omstandigheden het aanbeveling verdiend aan te vangen den weg om het Schottegat aan één kant te herstellen. Spreker gelooft, dat de bewoners van Emmastad en de om den weg wonenden hoogst tevreden kunnen zijn met één goeden weg. Spreker stelt zich ook de vraag waarom de wegen hier geasphalteerd moeten worden. In Europa ziet men toch zelden asphalt-wegen en zelfs in de Riviera heeft spreker gezien, dat de meeste wegen grintwegen zijn. Spreker is het er wel mee eens, dat de wegen geleidelijk aan gerepareerd moeten worden, maar waarom ze geasphalteerd moeten worden, ziet hij niet in.

Ten aanzien van de verfraaiing van het Gouvernements-plein wil spreker doen uitkomen, dat hij de hiermede gemoeide uitgaven zeker niet anders dan als luxe kan aanmerken en zooals hij reeds eerder heeft doen uitkomen, hij vindt het, als men leenen moet, niet aan te bevelen andere werken uit te voeren, dan die geen uitstel gedoogen. De hierbij bedoelde f 8 500,— zijn zeker niet broodnoodig. Als spreker zich niet vergist is er een schrijven bij den Raad, waarin vermeld is, dat er een bedrag van f 18 000,— vereischt is voor eenvoudige herstelling van dat plein en dat f 8 500,— meer noodig is voor verfraaiing.

De Heeren Eskes en Zeppenfeldt schijnen van meening te zijn, dat spreker Aruba niets zou gunnen. Maar dat is niet juist. Wanneer men bedenkt, aldus spreker dat hij medewerkt aan het verleenen van een krediet van ruim 4 ton voor aanleg van een steiger aldaar en van f 125 000,— voor verbetering van straten, dan kan men hem zeker niet verwijten, dat hij Aruba niets gunt.

De Heer *Dr. Eskes* wil even opmerken, dat de f 8 500,— voor het Gouvernements plein niet betreft verfraaiing, maar herstel, zooals ook te lezen is in het amendement van den Heer Henriquez. Maar al betrof het verfraaiing, dan nog zou spreker voor den post zijn, want hij schaamt zich voor den toestand, waarin dit plein, vooral bij regen verkeert. Wat voor indruk maakt het op de talrijke vreemdelingen, die hier passeeren, wanneer men het plein voor het paleis van den Gouverneur in een dergelijken toestand laat? Spreker noteert met genoegen, dat de Heer Henriquez toezegt accoord te gaan met de leening van ongeveer 4 millioen voorkomende op de suppletoire begrooting.

De Heer *Jossy C. Henriquez*: de Heer Eskes vergist zich. Ik heb niet gezegd, dat ik met de leening accoord ga, maar met de 3 ton voor herstelling van den weg om het Schottegat.

De Heer *Dr. Eskes* merkt op, dat hij zich dan vergist heeft. Spreker dacht, dat, waar de Heer Henriquez zoo tegen leeningen is, hij ook de leening op de suppletoire begrooting zou willen afvoeren en daarmede misschien ook den post voor reparatie van den weg om het Schottegat. Van daar het verband.

Maar spreker merkt op, dat men daarmede niet klaar komt, althans niet met den langen kant en die moet ook geasphalteerd worden.

Spreker geeft toe, dat er wel wat voor Aruba gegeven wordt, maar men moet niet vergeten, dat Aruba nu ook veel opbrengt en nu mag men niet zeggen, we geven een pier en ruim een ton voor straten, zie hoe ver je daar mee komt en dan zullen we nog wel eens zien. Aruba ontwikkelt zich snel en het Gounement moet niet achter de ontwikkeling aanloopen. Bovendien is er reeds thans een groote achterstand in te halen.

De Heer *Van der Veen Zeppenfeldt* gelooft niet, dat de Heer Henriquez Aruba een kwaad hart toedraagt, maar de Heer Henriquez kent Aruba niet. Dat eiland is jarenlang verwaarloosd en spreker zou zeggen geef nu ruim.

De Heer *Van Rosse* wil nog even opmerken, dat de Heer Henriquez gezegd heeft, repareer het slechtste deel van den weg om het Schottegat. Maar beide deelen zijn even slecht. Tot nu toe wordt de toestand telkens voor korten tijd een beetje dragelijk gemaakt door wat hobbels weg te krabben, maar dat helpt telkens maar voor zeer kort. De Heer Henriquez heeft verder gezegd, dat hij in Europa niet op groote schaal asphaltwegen gezien heeft en sprak van de Riviera. Maar in Engeland en Duitsch-

land heeft men wel op groote schaal zulke wegen. In elk geval heeft men aan de Riviera macadamwegen. Dergelijke wegen kan men hier niet aanleggen: want het geeigende materiaal daarvoor is hier niet te krijgen.

De *Voorzitter* brengt nu het amendement van den Heer Jossy C. Henriquez in stemming en wordt het aangenomen met 5 stemmen voor en 4 stemmen tegen. Voor stemmen de Heeren Senior, Van Leeuwen, Winkel, Henriquez en de Voorzitter en tegen stemmen de Heeren Dr. Eskes, Zeppenfeldt, de Lannoy en de Ondervoorzitter.

De onderartikelen 125, zooals geamendeerd, 126 tot en met 143 worden nu elk afzonderlijk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Nu brengt de *Voorzitter* het amendement van den Heer Jossy C. Henriquez op onderartikel 57 in stemming, welke aangenomen wordt met 5 stemmen voor en 4 stemmen tegen. Voor stemmen de Heeren Senior, Van Leeuwen, Winkel, Henriquez, en de Voorzitter en tegen de Heeren Dr. Eskes, Zeppenfeldt, De Lannoy en de Ondervoorzitter.

Onderartikel 57 zooals geamendeerd wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Artikel 1 van het ontwerp, zooals gewijzigd, de artikelen 2, 3 en 4, het opschrift, de overweging en het ontwerp in zijn geheel zooals gewijzigd, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* verzoekt nu den Heer Administrateur van financiën door tusschenkomst van zijn bureau wel voor de veranderingen, welke in verband met de amendementen noodig zijn geworden te willen doen zorg dragen, hetgeen deze toezegt.

Dan bedankt de *Voorzitter* de Heeren gemachtigden voor de verstrekte raadgevingen en sluit, waar niemand meer het woord verlangt en er niets meer te behandelen is, de vergadering.

[1]) De volgende leerkrachten met de daarbij vermelde bevoegdheden zijn werkzaam aan de Hendrikschool, uit welke opgave tevens blijkt hoeveel dames daar zijn.

	BEVOEGDHEDEN.
1. Onderwijzer 1ste klasse	Hoofdonderwijzer
	Fransch
	Engelsch
	Handelskennis
2. Onderwijzer 1ste klasse	Onderwijzer
	Vrije en ordeoefeningen
	Engelsch
	Spaansch M. O.
3. Onderwijzer 1ste klasse	Hoofdonderwijzer
	Vrije en ordeoefeningen
	Engelsch
	Wiskunde
4. Onderwijzer 1ste klasse	Hoofdonderwijzer
	Vrije en ordeoefeningen
	Fransch
	Boekhouden M. O.
5. Onderwijzer 1ste klasse	Hoofdonderwijzer
	Vrije en ordeoefeningen
6. Onderwijzer 2de klasse	Onderwijzer
	Vrije en ordeoefeningen
	Engelsch
	Landbouwkunde
7 Onderwijzeres 2de klasse	Onderwijzeres 3e klasse (Curaçao).
	Nuttige handwerken
	Engelsch
8. Onderwijzeres 1ste klasse	Hoofdonderwijzeres
	Nuttige handwerken
	Engelsch
9. Onderwijzeres 2de klasse	Onderwijzeres 3de Rang (Suriname).
	Fransch
	Engelsch
10. Onderwijzeres 3de klasse	Onderwijzeres.
	Vrije en ordeoefeningen
	Nuttige handwerken
11. Onderwijzer 2de klasse	Onderwijzer 3e klasse (Curaçao).
	Fransch
	Engelsch
	Spaansch.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928—1929.

NOTULEN.

No. 25.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 14den Mei 1929, des morgens te half negen uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Ed. S. Lansberg*, Voorzitter.
VOORTS: de Heeren Dr. *W. Ch. de la Try Ellis*, Ondervoorzitter, *Jossy C. Henriquez*, *S. A. Senior*, *C. N. Winkel*, *A. P. A. vanLeeuwen*, *R. S. de Lannoy*, *B. E. van der Veen Zeppenfeldt* en Dr. *G. H. Eskes*, leden, benevens de Hee *J. G. Statius Muller*, fung. Griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *E. S. C. de Veer Abrahamsz* en *R. F. Muskus*, leden, de eerstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat, aangezien de notulen van de vorige vergadering nog niet gereed zijn, deze eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden kunnen worden onderworden.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van het volgend ingekomen stuk:
eene gouvernements-depêche van 1 Mei 1929, No. 1360, houdende het verzoek aan den Voorzitter om op heden, vóór negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingjaar 1928-1929 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingjaar is verricht.

De *Voorzitter* benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur, die zoo aanstonds de vergadering voor het nieuwe zittingjaar zal openen, welke commissie bestaat uit de Heeren B. E. van der Veen Zeppenfeldt, Jossy C. Henriquez en C. N. Winkel.

Vervolgens zegt de *Voorzitter*, ter voldoening aan het verzoek, vervat in de gouvernements-depêche van 1 Mei 1929, No. 1360, den leden van den Raad, namens den Gouverneur, dank voor hetgeen zij in het afgeloopen zittingjaar hebben verricht.

Daar geen der leden het woord verlangt en deze bijeenkomst de laatste openbare van dit zittingjaar is, worden op voorstel van den Voorzitter, in opvolging van artikel 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in deze zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Hierop verklaart de *Voorzitter*, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingjaar 1928-1929 gesloten.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—1.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 no. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, zooals deze is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 11n. Maart 1926 (P. B. 1926 no. 22) alsmede het Koninklijk Besluit van den 23n. Augustus 1922 no. 46, opgenomen in het Publicatieblad van 10 October 1922 no. 53, nader aan te vullen en te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 no. 5) regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao, waarvan op den 19n. Februari 1924 de toen geldende tekst is opgenomen in Publicatieblad 1924 no. 9 en welke verordening sedert is gewijzigd en aangevuld bij de verordeningen van den 12n. Augustus 1925 (P. B. 1925 no. 52) en van den 11n. Maart 1926 (P. B. 1926 no. 22) wordt aangevuld en gewijzigd als volgt:

In artikel 5, 2e lid wordt 2o. b. gelezen als volgt:
„*b.* op hen, die na van hunne bekwaamheid te hebben doen blijken, op voordracht van den Inspecteur van het Onderwijs van den Gouverneur eene speciale vergunning hebben bekomen om gedurende hoogstens één jaar onderwijs te mogen geven in een der vakken genoemd in art. 33bis."

Art. 30 wordt uitgebreid met een 3e lid luidende:
„3. Benoembaar tot onderwijzer 4e klasse zijn ook zij, die in het bezit zijn eener akte van bekwaamheid, die volgens art. 4 van het Kon. Besluit van den 23n. Augustus 1922 no. 46 (P. B. 1922 no. 53) met de akte van bekwaamheid als onderwijzer 4e klasse is gelijkgesteld."

Art. 31, 2e lid vervalt en ingevoegd worden een nieuw 2e en een 3e lid luidende:
„2. Een akte van bekwaamheid als onderwijzer 3e klasse wordt gratis uitgereikt aan ieder, die aan het voormelde examen heeft voldaan.
3. Benoembaar tot onderwijzer 3e klasse zijn ook zij, die in het bezit zijn eener akte van bekwaamheid in Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname verworven, waaraan ingevolge het Kon. Besluit van 7 Augustus 1916 (Staatsblad no. 373) gewijzigd bij Kon. Besluit van 28 Maart 1918 (Staatsblad no. 225) de akte 3e klasse is gelijkgesteld."

Art. 32 wordt gelezen als volgt:
„1. Onderwijzers 2e klasse zijn zij, die vóór 31 December 1922 in het bezit waren van die bevoegdheid.

2. Benoembaar tot onderwijzer 2e klasse zijn ook zij, die:
a. boven de akte van bekwaamheid, die hen benoembaar maakt tot onderwijzer 3e klasse, in het bezit zijn van minstens twee akten van bekwaamheid voor in art. 33bis genoemde vakken onder no. 1–6.
b. in het bezit zijn der Nederlandsche akte van bekwaamheid, bedoeld bij art. 77 onder a der wet van 17 Augustus 1878 (Staatsblad no. 127), welke akte verkregen is door het examen, vermeld in art. 210ter onder a I en II der Lager–Onderwijswet 1920, zooals deze is gewijzigd bij de Wetten van 16 Februari 1923 (Staatsblad no. 38) en 23 Juni 1923 (Staatsblad no. 287), en afgenomen volgens het Programma gehecht aan het Kon. Besluit van den 10n. September 1923 (Staatsblad no. 433)."

Artikel 33 wordt gelezen als volgt:
„1. De onderwijzers 1e klasse worden verdeeld in 2 categorieën A. en B.
2. Onderwijzers 1e klasse categorie A. zijn zij, die:
a. vóór 31 December 1922 in het bezit waren van de bevoegdheid onderwijzer 1e klasse.
b. in het bezit zijn van de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer, bedoeld bij art. 77 onder b der Wet van 17 Augustus 1878 (Staatsblad no. 127), de akte van bekwaamheid als hoofdonderwijzer in Nederlandsch–Indië, of de akte van bekwaamheid als onderwijzer van den eersten rang, in Suriname behaald.
3. Benoembaar tot onderwijzer 1e klasse categorie B. zijn zij, die:
a. boven de akte van bekwaamheid, die hen benoembaar maakt tot onderwijzer 1e klasse categorie A., in het bezit zijn van akten van bekwaamheid in minstens twee der vakken genoemd in art. 33 bis, waarvan ten minste een vermeld onder no. 1 – 6.
b. boven de akte(n) van bekwaamheid, die hen benoembaar maakt (maken) tot onderwijzer 2e klasse, in het bezit zijn van akten van bekwaamheid in minstens drie der vakken, of van eene middelbare akte in minstens een der vakken in art. 33 bis genoemd en vermeld onder no. 1 - 6 van dat artikel."

Ingevoegd wordt een nieuw artikel 33bis luidende:
„Als akten van bekwaamheid gelden de in Curaçao, Nederland, Nederlandsch–Indië of Suriname verkregen akten, die bevoegdheid verleenen tot het geven van onderwijs in:
1o. de Spaansche taal.
2o. de Engelsche taal.
3o. de Fransche taal.
4o. de Duitsche taal.
5o. wiskunde.
6o. boekhouden.
7o. vrije– en ordeoefeningen.
8o. nuttige– of fraaie handwerken.
9o. handteekenen.
10o. gymnastiek.
11o. land– of tuinbouw."

Art. 34, 1e lid wordt gelezen als volgt:
„Jaarlijks wordt door den Gouverneur eene commissie benoemd tot het afnemen van de examens, in de artikelen 30, 31 en 33bis bedoeld.
De commissie kan zich door deskundigen laten bijstaan.
Zij wijst de tijden wanneer en de plaatsen waar zij hare zittingen zal houden tijdig aan."

Art. 42, 2e lid wordt gelezen als volgt:
„2. Aan hem, die niet in het bezit is van eene akte van bekwaamheid als onderwijzer, kan door den Gouverneur, na ingewonnen advies van de plaatselijke schoolcommissie, vergunning verleend worden om na afgelegd voldoend examen in minstens een der in art. 33bis genoemde vakken voor de commissie in art. 34 bedoeld, eene school te openen, waarin op straffe als bij art. 7 vastgesteld, uitsluitend in die vakken onderwijs zal mogen worden gegeven."

Artikel 2.

Het Kon. Besluit van den 23n. Augustus 1922 no. 46 afgekondigd bij Publicatie van den 10n. October 1922 (P. B. 1922 no. 53), wordt gewijzigd als volgt:
Artikel 5 vervalt.

Artikel 7 wordt gelezen als volgt:

„1. De uitkeering, ingevolge het vorige artikel aan de besturen van bijzondere lagere scholen toe te kennen, wordt voor elken onderwijzer of kweekeling gesteld op het bedrag der bezoldiging, waarop hij aanspraak zou hebben gehad, indien hij in dezelfde hoedanigheid als onderwijzer of kweekeling bij het openbaar onderwijs werkzaam was geweest.

2. De bezoldiging wordt vermeerderd met de toelagen. die aan onderwijzers bij het openbaar onderwijs worden toegekend wegens akten of wegens het optreden als hoofd eener school.

3. Voor de onderwijzers vierde klasse in het bezit van een bewijs van toelating, bedoeld in het vierde lid van artikel 58 der Onderwijsverordening 1907 wordt f 800,— per jaar uitgekeerd.

4. Ter tegemoetkoming in de kosten van aanschaffing van leermiddelen en schoolbehoeften wordt per jaar aan de besturen van bijzondere lagere scholen uitgekeerd een bedrag van hoogstens f 1.50 per werkelijk schoolgaanden leerling.

5. Ter tegemoetkoming in de kosten van stichten, verbouwen of aankoopen van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen wordt per jaar uitgekeerd:

voor scholen van	40 —	90	leerlingen	f	70.
„ „ „	91 —	140	„		110.
„ „ „	141 —	190	„		150.
„ „ „	191 —	240	„		190.
„ „ „	241 —	290	„		230.
„ „ „	291 —	340	„		270.
„ „ „	341 en	meer	„		300.

6. De uitkeering krachtens het bepaalde in dit artikel wordt toegekend met ingang van den eersten der maand, waarin een begin wordt gemaakt met het onderwijs op de school, die voor een uitkeering in aanmerking komt, en overeenkomstig voorschriften door den Gouverneur bij besluit vast te stellen.

7. De uitbetaling van de uitkeering geschiedt aan het einde van elke maand op den grondslag van het voor het voorafgaande dienstjaar daarvoor vastgestelde bedrag. Mogelijke verschillen tusschen dit bedrag en de som, waarop overeenkomstig het vierde lid van artikel 6 van dit besluit aanspraak kan worden gemaakt, worden verrekend, nadat die som zal zijn bepaald."

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging. Nochtans treedt de bepaling van het 4e lid van het gewijzigd artikel van het Kon. Besluit van den 23n. Augustus 1922 no. 46 (P. B. 1922 no. 53), eerst met ingang van den 1n. Januari 1929 in werking.

Artikel 4.

Bij de inwerkingtreding dezer verordening vervalt de verordening van den 12n. Augustus 1925 (P. B. 1925 no. 52) tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 no. 5).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—1.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53).

Memorie van toelichting.

No. 2.

Alvorens ondergeteekende zal kunnen overgaan tot het wijzigen van het Onderwijzersbezoldigingsbesluit 1923 (P. B. 1923 no. 22) ten einde de daarin vervatte bezoldigingen en toelagen in overeenstemming te brengen met de door Uwen Raad bij de voorloopig vastgestelde begrooting voor het dienstjaar 1929 uit dien hoofde toegestane kredieten, blijkt het noodig, dat eenige wijziging en aanvulling wordt gebracht in de Onderwijsverordening 1907 (P. B. 1907 no. 5), benevens in het Kon. Besluit van den 23n. Augustus 1922 no. 46 (P. B. no. 53), in hoofdzaak strekkende tot regeling van de uitkeeringen aan het bijzonder onderwijs in de kolonie Curaçao ter zake van de bezoldigingen van onderwijzers en kweekelingen bij dat onderwijs.

De voorgestelde wijzigingen en aanvullingen zijn een gevolg van de door het Bestuur en den Kolonialen Raad betoonde instemming met de wenschen ten aanzien der onderwijzers-salarissen geuit door de commissie, benoemd bij G. B. van den 3n. November 1927 no. 957, welke in opdracht had noodige voorstellen te ontwerpen tot de invoering eener nieuwe bezoldigingsregeling voor de Curaçaosche ambtenaren en wier verslag met daarbij behoorende voorstellen tegelijk met indiening der ontwerp-begrooting ter griffie van den Raad was neergelegd.

Een gevolg van de goedkeuring der onderhavige ontwerp-verordening zal zijn, het volkomen op voet van gelijkheid bekostigen van het bijzonder en het openbaar onderwijs wat de salarissen der leerkrachten betreft, doordat de beperkende bepalingen van artikel 7 2e, 3e en 5e lid van het Kon. Besluit van den 23n. Augustus 1922 no. 46 (P. B. no. 53) ten aanzien van de bezoldiging der leerkrachten verbonden aan de bijzondere scholen en die voornamelijk betreffen het aantal hoofdonderwijzers, waarvoor eene uitkeering wordt genoten, alsmede de dienstjaren, die bij deze hoofdonderwijzers voor de toekenning van termijnsverhoogingen medetellen, komen te vervallen.

Deze beperkingen, die indertijd uit een financieel oogpunt te verdedigen waren, behooren thans naar het oordeel van ondergeteekende te worden opgeheven.

Doordat Uw Raad bij de begrooting van 1929 voor de eerste maal een krediet toestond ter tegemoetkoming aan de besturen der bijzondere scholen in de kosten van het aanschaffen van leermiddelen en schoolbehoeften voor de leerlingen dier scholen, aan wie het schoolbestuur deze meent te moeten verstrekken, was verdere wijziging van artikel 7 van meergenoemd Kon. Besluit noodzakelijk.

Het ontmoette bij ondergeteekende geen bezwaar bij de verdeeling der onderwijzers in klassen de normen te doen gelden, die de Salariscommissie in haar verslag meende te moeten aanbevelen en die dan ook in de begrootingscijfers voor 1929 zijn verwerkt en in deze ontwerp-verordening aan Uwe goedkeuring worden onderworpen.

Zooals in het ontwerp bij art. 3 wordt voorgesteld, zal de verordening van den 12n. Augustus 1925 (P. B. no. 52) moeten vervallen.

In dit ontwerp toch worden de in 1925 opgenomen bepalingen en wijzigingen of wel overgenomen of door eenigszins gewijzigde vervangen.

Willemstad, den 26n. Mei 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—1.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Tegen de strekking van dit ontwerp werden, vooral waar de bedragen, welke met de bekostiging van de uitvoering daarvan gemoeid zullen zijn, reeds op de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1929 voorkomen, geen bezwaren gemaakt.

Naar aanleiding echter van de in de memorie van toelichting voorkomende mededeeling, dat naar 's Bestuurs oordeel de daar bedoelde beperkingen, die indertijd uit een financieel oogpunt te verdedigen waren, thans behooren te worden opgeheven, werd door eenige leden naar voren gebracht, dat de tegenwoordige financieele toestand van Curaçao niet zoo rooskleurig is als men soms wel denkt.

Immers staan nog belangrijke werken op het programma der eerste jaren en komen op de begrooting voor 1929 groote bedragen voor wegens uit leening te bekostigen werken.

En dan kwamen deze leden tot de vraag of de met de uitvoering van de verordening, welker ontwerp ter tafel is, gemoeide kosten op den duur niet te veel op het budget zullen drukken en spraken zij als hun meening uit, dat aan het bijzonder onderwijs vergoed moet worden wat het toekomt, maar dat daarbij de draagkracht van het gewest steeds in het oog moet worden gehouden. Of Curaçao de betaling der uitgaven, welke deze verordening medebrengt, zal kunnen volhouden, was voor hen een vraag, welker beantwoording hier wel overwogen zou mogen worden, meenden zij.

Andere leden, die op grond van het gewijzigd artikel 180 van het Regeeringsreglement de stap, welke met dit ontwerp op den weg der billijkheid gedaan wordt, ten zeerste goedkeurden, voelden de door de eerst aan het woord zijnde leden geopperde zwarigheden niet. Voor hen woog veel zwaarder de overweging, dat, wanneer het bijzonder onderwijs zich niet met deze taak belast had, het Gouvernement het werk, dat thans wordt verricht, zelf ter hand had moeten nemen en dan vroegen zij zich af, wat de kosten niet zouden geweest zijn.

Artikelen.

Ad. artikel 2, artikel 7, sub. 4 van het K. B. (zooals voorgesteld). Eenige leden misten hier een bepaling, dat rekening en verantwoording zou moeten worden gedaan van de besteding der hier bedoelde gelden ter tegemoetkoming in de kostenvan aanschaffing van leermiddelen en schoolbehoeften. Zou een opneming van zulk een bepaling geen aanbeveling verdienen? vroegen de aan het woord zijnde leden.

Er werd ook op gewezen, dat in de hier bedoelde alinea sprake is van „hoogstens", waarin ligt opgesloten, dat het genoemde bedrag een maximum is en de uit te keeren som lager kan worden bepaald. In dit verband lieten andere leden uitkomen, dat bij de behandeling van de begrooting voor 1929 het uit te betalen bedrag van anderhalven gulden per kind niet als een maximum is opgevat.

Ad. art. 3. Waar enkele leden meenden, dat aan de invoering wel eenige administratieve voorbereiding zal moeten voorafgaan, achtten zij het wel wat bezwaarlijk, dat deze verordening in werking zou treden met ingang van den dag na dien harer afkondiging. Indien dit met het oog op de administratie zonder bezwaar zou zijn, zouden zij willen aanbevelen de verordening te laten in werking treden b. v. met ingang van den eersten der maand volgende op die, waarin zij wordt afgekondigd.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 21n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—1.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Algemeene Beschouwingen.

Met voldoening is door ondergeteekende uit het voorloopig verslag vernomen, dat tegen de strekking van het ontwerp geene bezwaren werden gemaakt.

Ondergeteekende blijft van meening, dat de tegenwoordige toestand van 's Lands financiën van dien aard geacht mag worden, dat het doen voortbestaan van beperkende bepalingen ten opzichte der salarissen der bijzondere onderwijzers niet langer verdedigbaar is.

Evenals in het verleden steeds geschied is, zal het Bestuur ook in de toekomst den aanhef van artikel 180 van het Regeeringsreglement niet uit het oog verliezen en de onderwijsuitgaven in eene goede verhouding tot het totaalcijfer der begrooting houden. Ondergeteekende hoopt dan ook, dat voor de bezorgdheid van sommige leden, dat de met de uitvoering der verordening gemoeide kosten te veel op het budget zullen drukken, geen grond zal zijn.

Artikelen.

Ad. artikel 2, artikel 7, sub 4 van het K. B. (zooals voorgesteld).

Het voorgestelde artikel 7 bepaalt sub 6, dat de uitkeering krachtens het bepaalde in dit artikel wordt toegekend..... overeenkomstig voorschriften door den Gouverneur bij besluit vast te stellen.

Het Besluit van den 16en December 1922 (P. B. No. 83) bevat voorschriften omtrent de uitkeering uit de koloniale kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen. Bij de wijziging van dit Besluit, die een noodzakelijk gevolg is van de inwerkingtreding der onderhavige verordening zal door ondergeteekende aan den door eenige leden uitgesproken wensch worden voldaan en zullen voorschriften worden opgenomen, waardoor aan de schoolbesturen vergoed worden de werkelijk gedane uitgaven voor schoolbehoeften en leermiddelen.

Staatsrechtelijk is eene begrooting eene raming, die de kracht heeft van een maximum. Van de te verifieeren werkelijk gedane uitgaven door de schoolbesturen hangt het derhalve af, of de betrekkelijke post der begrooting geheel dan wel gedeeltelijk verbruikt wordt.

Ad. art. 3. De administratieve voorbereiding, die aan de invoering der verordening moet voorafgaan, is reeds geschied, zoodat deze zonder bezwaar den dag na dien harer afkondiging in werking zou kunnen treden. Ondergeteekende had bij de indiening der verordening de hoop, dat de datum van inwerkingtreding, in aansluiting bij de gedachte invoering der nieuwe salarissen, 1 Juli 1928 zou hebben kunnen zijn. Nu dit niet mogelijk blijkt, bestaat er geen bezwaar de verordening te laten in werking treden op een nader te bepalen tijdstip, waarbij dan eventueel aan de bepaling der verordening terugwerkende kracht kan worden verleend.

In de Nota van wijzigingen is eene desbetreffende verandering van artikel 3 voorgesteld.

Tevens wordt in die Nota voorgesteld eene verbeterde redactie van artikel 1, Artikel 32 al 2 sub a. waar niet juist weergegeven werd de bedoeling der Commissie benoemd bij G. B. van den 3en November 1927 No. 957 met wier wenschen inzake de salarieering der onderwijzers bij de Begrooting voor 1929 en in het ingediende ontwerp steeds rekening gehouden is.

Willemstad, den 31n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—1.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53).

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

In het bij artikel 1 voorgestelde Artikel 32 vervallen in het tweede lid sub a de woorden „minstens twee akten van bekwaamheid voor in art. 33 bis genoemde vakken onder no. 1—6" en wordt daarvoor in de plaats gesteld: „akten van bekwaamheid in minstens twee der vakken genoemd in art. 33 bis, waarvan ten minste één vermeld onder No. 1—6".

In artikel 3 vervallen de woorden „met ingang van den dag na dien harer afkondiging" en worden vervangen door de woorden „op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip en kan tot en met een door den Gouverneur te bepalen datum terugwerken".

Willemstad, den 31n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—1.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—1.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5), regelende het onderwijs in de kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53).

Eindverslag.

No. 6.

De Afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n. Augustus 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929.

Verordening van den ..... tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1908 (P. B. 1907 No. 5), vaststelling van de begrooting van de Kolonie Curaçao en het K. B. van den 23n. Augustus 1929 No. 46 (P. B. 1929 No. 63).

Eindverslag.

No. 6.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den.....;
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Art. I.

Na artikel 78 van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Art. 78*a*.

Een rijbewijs, hetwelk alleen geldig is voor landsdienaren om op te treden als bestuurder van een motorrijtuig, waarop het Land rechthebbende is, wordt op aanvrage van het Hoofd van den Landsdienst, waartoe de betrokken landsdienaar behoort, door het Hoofd van Politie afgegeven aan ieder landsdienaar, die den leeftijd van achttien jaren heeft bereikt en aan wien een verklaring door een door den Gouverneur daarvoor in het bijzonder aan te wijzen commissie is afgegeven, dat hij voldoende bewijzen van bekwaamheid om als bestuurder van een motorrijtuig op te treden, heeft gegeven, uitgezonderd aan degenen, vermeld onder 3o. van het eerste lid van artikel 78.

Op dit bijzondere rijbewijs moeten uitdrukkelijk de beperkingen, als in het voorgaande lid van dit artikel omschreven, worden vermeld.

Dit bijzondere rijbewijs is uitsluitend geldig gedurende den tijd, dat de rechthebbende daarop landsdienaar is.

Bij ontslag uit 's Lands dienst of schorsing in 's Lands dienst van den rechthebbende op het bijzondere rijbewijs, moet daarvan, onder gelijktijdige inlevering van dit rijbewijs, onverwijld door het Hoofd van den Landsdienst, waartoe de rechthebbende behoort, kennis worden gegeven aan het Hoofd van Politie, die alsdan onmiddellijk het desbetreffende bijzondere rijbewijs intrekt.

Geraakt een landsdienaar, die in het bezit is van een bijzonder rijbewijs, als in dit artikel bedoeld, in één der gevallen onder 1o., 2o. en 3o. van het eerste lid van artikel 78 omschreven, dan is het Hoofd van Politie ten allen tijde bevoegd dit bewijs in te trekken, onder gelijktijdige kennisgeving daarvan aan het Hoofd van den Landsdienst, waartoe de rechthebbende op dat bewijs behoort, die daarvan den betrokken persoon mededeeling doet, en voor onverwijlde inlevering van het bewijs bij het Hoofd van Politie zorg draagt.

Voor het leveren van de in het eerste lid van dit artikel bedoelde bewijzen van bekwaamheid is geenerlei betaling verschuldigd."

Art. II.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den....., tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Memorie van toelichting.

No. 2.

Ingevolge het gestelde in de artikelen 77 en 78 van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) moet de bestuurder van een motorrijtuig in het bezit zijn van een door het Hoofd van Politie afgegeven rijbewijs, hetwelk niet wordt verstrekt aan hem, die niet in het bezit is van een bekwaamheidsbewijs, afgegeven door een door den Gouverneur aan te wijzen Commissie.

Waar tegenwoordig in 's Lands dienst voor het verrichten der werkzaamheden steeds meer gebruik gemaakt wordt van motorrijtuigen, is het van groot belang, dat zooveel mogelijk de daarvoor benoodigde landsdienaren bekwaamd worden in het besturen van motorrijtuigen.

Echter heeft zich bij onderscheidene Landsdiensten reeds menigmaal het verschijnsel voorgedaan, dat een landsdienaar, na zich op kosten van den Lande bekwaamd te hebben in het besturen van een motorrijtuig, en na zoodoende in het bezit gekomen te zijn van een geldig rijbewijs, 's Lands dienst heeft verlaten, om, met gebruikmaking van het aldus door hem, op kosten van den Lande verkregen rijbewijs, op eigen risico het chauffeursberoep of -bedrijf te gaan uitoefenen.

Om dit steeds wederkeerende en toenemende euvel te keeren, wordt voorgesteld de mogelijkheid te scheppen voor de uitreiking van bijzondere rijbewijzen, als nader omschreven in het ontwerp voor een nieuw artikel, hetwelk als artikel 78*a* aan de „Algemeene Politiekeur" 1917, na artikel 78 zou kunnen worden toegeveegd, waarbij nog het ondervolgende in het bijzonder moge worden opgemerkt:

met betrekking tot de aanduiding der hoedanigheid van de personen, die eventueel voor een bijzonder rijbewijs in aanmerking zouden komen, is de voorkeur gegeven aan de uitdrukkingen „landsdienaar" en „Landsdienst", teneinde de mogelijkheid van de verkrijging van dit bewijs ook uit te strekken tot al degenen, die, hoewel niet strikt genomen in dienst van Curaçao, toch in Overheidsdienst in- en ten behoeve van Curaçao werkzaam zijn krachtens detacheering of bijzondere overeenkomst;

met betrekking tot motorrijtuigen aan den Lande toebehoorende, is de voorkeur gegeven aan de uitdrukking „rechthebbende", omdat daaronder in den ruimsten zin alle mogelijke rechten, door den Lande uitgeoefend op motorrijtuigen, kunnen vallen;

met betrekking tot den aanvrager van het bijzondere rijbewijs, is de voorkeur gegeven aan het Hoofd van den Landsdienst boven den landsdienaar zelve, omdat de beoordeeling over de al- dan niet noodzakelijkheid voor de verkrijging van een bijzonder rijbewijs door een onder hem dienend landsdienaar, steeds bij eerstgenoemde behoort te zijn;

met betrekking tot de redenen van ongeschiktheid om een rijbewijs te ontvangen, zijn hier niet opgenomen die onder 1o. en 2o. van het eerste lid van artikel 78 vermeld, aangezien deze zich niet bij een landsdienaar zullen voordoen;

met betrekking tot de geldigheidsduur van deze bijzondere rijbewijzen, is er de voorkeur aan gegeven deze afhankelijk te stellen van den tijd, dat de rechthebbende landsdienaar is, in verband waarmede dan ook de bepaling opgenomen is, dat het bijzondere rijbewijs moet worden ingetrokken door het Hoofd van Politie na met gelijktijdige inlevering van het bewijs, ontvangen mededeeling van het betrokken Diensthoofd, dat de rechthebbende ontslagen of geschorst is;

met betrekking tot de intrekking van het bijzondere rijbewijs op grond van één der redenen, bepaald in 1o., 2o. en 3o. van het eerste lid van artikel 78, wordt het aanbevelenswaardig geacht, dat daarvan door het Hoofd van Politie allereerst kennis gegeven wordt aan het betrokken Hoofd van Dienst, dat op zijn beurt den rechthebbende hiermee in kennis stelt en tevens voor onverwijlde inlevering van het ingetrokken bewijs zorg draagt:

met betrekking tot de betaling voor het bekwaamheidsonderzoek, ter verkrijging van dit in het belang van Curaçao af te geven bijzondere rijbewijs, is het onnoodig geacht deze te eischen.

Willemstad, den 11n. Mei 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--2.

Keur van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Werd ten aanzien van het resultaat, dat dit voorstel tot keering van het in de memorie van toelichting vermelde euvel — waarvan overigens behalve het Gouvernement ook vele particulieren wel eens te lijden hebben — beoogt, geen al te groote verwachtingen gekoesterd, aangezien de betrekkelijke landsdienaar na opdoening der benoodigde oefening zeer gauw na het verlaten van den gouvernements-dienst een gewoon rijbewijs zal kunnen verwerven, daartegenover werd opgemerkt, dat het Gouvernement dan ten minste dat bewijs niet bekostigd zal hebben; hetgeen voor meerdere leden een reden is aan te nemen, dat het hier dus blijkbaar om de geldelijke kwestie gaat. Dit laatste werd in verband gebracht met wat verteld is geworden, n. l., dat dit ontwerp mede zijn ontstaan te danken zou hebben aan den wensch om de bij dit ontwerp in het leven te roepen instituten voor de politiemilitairen, aspirant-chauffeurs in te voeren, welke militairen een zeker dienstverband hebbende, niet zoo maar den dienst kunnen verlaten.

Ten opzichte van de vraag of het wel raadzaam zou zijn 2 commissies voor het afnemen van examens te hebben, waardoor bovendien verschillende maatstaf kan worden aangelegd, werd naar voren gebracht, dat de gewone commissie voor hare diensten uit 's Lands kas vergoed wordt en het hier juist gaat om kosten te vermijden. Het valt toch uit de tendenz van het ontwerp af te leiden, dat deze commissie niet voor hare diensten zal worden gehonoreerd. En, werd er geoordeeld, als maar ook deze commissie aangeschreven wordt met haar onderzoek streng te zijn (zie het Eindverslag No. 7), dan zouden daartegen geen ernstige bezwaren bestaan.

In verband met de rechten, welke het Gouvernement al zoo op bepaalde automobielen hebben kan en de niet algemeen gunstig beoordeelde regeling aangaande dienstauto's (beleefde verwijzing naar het voorloopig verslag No. 6, dd. 12 Juni 1928) komt de uitdrukking „rechthebbende" wel wat vaag voor. Als hier bedoeld zijn automobielen, welke het Gouvernement in eigendom toebehooren, zou men aan het bezigen van een ander woord de voorkeur geven: de term „rechthebbende" zou in zoodanig geval de deur kunnen openzetten voor opvattingen, welke niet bedoeld zijn.

Waar in den aanhef van het voorgestelde art. 78a duidelijk de bedoeling te lezen staat, dat het bijzondere rijbewijs alleen in 's Lands dienst, op een motorrijtuig, waarop het Land rechthebbende is, gebruikt mag worden, werd de wenschelijkheid betoogd met zooveel woorden in de keur een bepaling op te nemen, dat het gebruik van dat rijbewijs anders dan als bedoeld in den aanhef van evengenoemd artikel, strafbaar is.

Het nieuw voorgestelde artikel, wellicht het voetspoor volgend van art. 78, 1ste lid van de „Algemeene Politiekeur" 1917, is in zooverre onvolledig, dat onder de opsomming van de personen, aan wie geen rijbewijs afgegeven wordt, niet vermeld is hij, die ontzet is van het recht dat bedrijf uit te oefenen. Men achtte het aanbevelenswaard ditmaal vollediger te zijn.

Betoogd werd, dat art. 89 en wellicht ook andere in de Politiekeur voorkomende bepalingen betreffende het gewone rijbewijs, aan de hand van het voorgstelde art. 78a, zooals het nu luidt, niet van toepassing zullen zijn op het bijzondere. Voor wat het aangehaalde art. 89 betreft, werd zulks intusschen noodzakelijk geacht. Gevraagd werd of in het voorgestelde art. 78a zelf niet vermeld zou kunnen worden, dat dit bijzondere rijbewijs onder met name te noemen bepalingen der keur valt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24sten Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den.....
tot aanvulling van de „Algemeene Politie-keur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den....., tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Inderdaad gaat het ten deze om de geldelijke kwestie en ook is van militaire zijde op dit ontwerp aangedrongen; het is nl. een belang voor Curaçao, dat bij het Garnizoen wordt beschikt over een zoo groot mogelijk aantal militairen, die in staat zijn de brandweerautos, politiedienstwagens en zijspancombinaties te besturen. De gelden, voor deze militairen in de Landskas te storten voor het behalen van het rijbewijs, worden op de Politiebegrooting weder in uitgaaf gesteld. De Curaçaosche begroo ting zal dus, bij goedkeuring van dit ontwerp, lager kunnen worden gehouden. Hebben militairen een dienstverband van een aantal jaren, burgerdiensten missen dat.

Aan de leden der bijzondere commissie zullen niet zonder eenige tegemoetkoming, extradiensten kunnen worden opgedragen, hoewel deze vergoeding niet per rijbewijs behoeft te worden berekend.

Er is geen reden om aan te nemen dat de bedoelde commissie minder streng zal zijn dan de bestaande; integendeel, waar het hier gaat om Gouvernementsmaterieel, zullen de rijbewijzen eveneens slechts na degelijk onderzoek mogen worden afgegeven.

Het vage van het woord „rechthebbende" wordt niet ingezien; geeft men de voorkeur aan een andere uitdrukking, die even goed is, dan zullen daartegen wel geen bezwaren kunnen worden ingebracht.

Art. 77 sub 3e. der Algemeene Politiekeur bepaalt dat de bestuurder in het bezit moet zijn van een geldig rijbewijs; wordt van het rijbewijs, bedoeld in het voorgestelde artikel een ander gebruik gemaakt dan in dat artikel is aangegeven, welke beperkingen zelfs op het rijbewijs staan vermeld, dan is het rijbewijs niet geldig en is zonder meer, vervolging mogelijk.

De toevoeging dat geen rijbewijs wordt afgegeven aan hem, die ontzet is van het recht het beroep van bestuurder uit te oefenen, wordt overbodig geacht, omdat evenals thans geschiedt, het Hoofd van Politie, alvorens een rijbewijs af te geven, zich op de hoogte zal stellen of bedoelde persoon tot het ontvangen van een rijbewijs in aanmerking kan komen.

In art. 89 ware na het woord „rijbewijs" in te voegen „en het in art. 78*a* bedoelde bijzondere rijbewijs".

Willemstad, den 12n. September 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den..... tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Art. II. wordt art. III. en na art. I. wordt een nieuw art. II. ingevoegd, luidende:

„Art. II.

In art. 89 wordt na het woord „rijbewijs" ingevoegd: „en het in art. 78*a* bedoelde bijzondere rijbewijs"."

Willemstad, den 12n. September 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Eindverslag.

No. 6.

Naar aanleiding van de mededeeling in de memorie van antwoord, dat aan de leden der bijzondere commissie niet zonder eenige tegemoetkoming extradiensten kunnen worden opgedragen — welke stelling in haar algemeenheid niet voetstoots werd aanvaard met het oog op het feit, dat door betrekkelijk velen zeer dikwijls belangeloos diensten en extra-diensten voor het Gouvernement en de Gemeenschap verricht worden — werd de vraag gesteld of het de bedoeling is, dat de kosten gemoeid met deze tegemoetkoming uit den post voor de vergoeding aan de gewone commissien geput zullen worden en zoo ja, of die post dan wel toereikend zal zijn. Een andere post, waarop deze uitgaven verantwoord zouden kunnen worden is niet bekend.

De zinsnede „De Curaçaosche begrooting zal dus, bij goedkeuring van dit ontwerp, lager kunnen worden gehouden." werd niet algemeen begrepen, aangezien het niet duidelijk is, welk voordeel 's Lands kas bij aanneming van het ontwerp hebben zal.

Ook in verband met de mededeeling, dat de vergoeding niet per rijbewijs behoeft te worden berekend, zou men gaarne van het Bestuur willen vernemen, wat ten deze de bedoeling is: hoe de aangelegenheid geregeld zal worden en welke bedragen het Bestuur beschikbaar denkt te stellen.

Waar twee commissies werkzaam zullen zijn, is het aanleggen van verschillende maatstaf zeer goed mogelijk.

Het speet den leden, die blijkens het voorloopig verslag het woord „rechthebbende" vaag vonden, dat het Bestuur daarom trent met hen van gevoelen verschilt. Zij merkten op, dat in artikel 96, sub. 7 van de Algemeene Politiekeur een definitie van het woord „eigenaar" gegeven wordt, volgens welke dit woord zeer ruim opgevat wordt n. l. ook omvattende beheerders en voorts allen, die krachtens eenig zakelijk recht, bezit daaronder begrepen, beschikking over eenig goed hebben. En ofschoon nu dat woord met zulk een ruime en duidelijke definitie in de Politiekeur voorkomt, wil het Bestuur hier een voor de keur nieuwen term invoeren, n. l. „rechthebbenden" en wel zonder definitie. Men begreep niet wat het Bestuur met dat woord bedoelt, naast het aangegeven „eigenaar". Indien nu het Bestuur iets anders dan „eigenaar" in den aangegeven zin bedoelt, dan zou in ieder geval een omschrijving van het woord noodig zijn. Doch indien hetzelfde bedoeld wordt, zou men de voorkeur geven aan het bekende woord boven het niet gedefinieerde.

Sommige leden veronderstelden, dat het Bestuur hier met opzet „rechthebbende" gebruikt heeft en niet eigenaar, omdat dat woord ruimer is, en daaronder elk recht valt, dat het Bestuur op motorrijtuigen hebben kan. Zoo opgevat, zou het woord rechthebbende dan niet vaag zijn.

De leden eerst aan het woord deden uitkomen, dat het hier gaat om een strafbaar feit en dat het dus bepaald noodig is precies te weten, wat er met de woorden bedoeld wordt.

Tijdens een strafzaak zou nu anders eerst zijn uit te maken of het Land al of niet rechthebbende is, alvorens een uitspraak over het feit kan volgen. Tot veel verschil van meening zal zulk een woord aanleiding geven.

De leden hier aan het woord achtten het noodzakelijk, dat voorzoover het Bestuur het woord „eigenaar" niet ruim genoeg acht en het woord „rechthebbende" wil gebruiken, het Bestuur dan in de keur dit woord omschrijft en duidelijk verklaart, wat er mede bedoeld wordt. Anders hangt het begrip geheel

in de lucht. Als het woord „eigenaar" nog niet genoeg is, dan zou medegedeeld kunnen worden, welke andere gevallen, dan daarbij aangegeven het Bestuur op het oog heeft en die niet zouden vallen onder de definitie.

Als het toch de bedoeling is, dat het strafbaar zal zijn op andere auto's dan die, waarop het Land „rechthebbende" is, het bijzondere rijbewijs te gebruiken, bleef men beleefd in overweging geven met zooveel woorden in de keur een bepaling op te nemen, dat het gebruik van dat rijbewijs anders dan als bedoeld in de betrokken alinea's van het voorgestelde art. 78a verboden is. Zelfs indien een dergelijk uitdrukkelijk verbod overbodig mocht zijn, zooals de memorie van antwoord verklaart, lieten eenige leden uitkomen, zou er bij het Bestuur enkel op grond daarvan geen bezwaar behoeven te bestaan aan het hier gedane verzoek te voldoen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent de gestelde vragen en gemaakte opmerking zal willen mededeelen, achtén de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. November 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 7.

Inderdaad is het de bedoeling de aan de bijzondere commissie toe te kennen vergoeding te verantwoorden ten laste van den post voor de vergoeding aan de gewone commissie, die voor overschrijding vatbaar is. Voor de begrooting voor 1930 kan hiermede rekening worden gehouden.

Thans wordt voor elk rijbewijs (zegelrechten niet mede gerekend) f. 15.— ten laste van de Curaçaosche begrooting gebracht. Wordt aangenomen, dat per jaar gemiddeld 50 rijbewijzen voor bestuurders in 's Lands dienst worden afgegeven, dan zou dit het Land f. 750.— kosten. De tegemoetkoming aan de drie leden der bijzondere commissie stellende op f. 100,— per jaar voor ieder, geeft aanneming van dit ontwerp dus een belangrijke bezuiniging; de bedoeling is namelijk om den leden van de bijzondere commissie een vergoeding per jaar toe te kennen, voorshands van f. 100.— per lid.

Verwacht mag worden, dat zoowel de bijzondere commissie als de algemeene in hare eischen streng zullen zijn, en dat dus, zoo er al van eenig verschil in maatstaf sprake zal zijn, dit dan toch zeer gering en van geen beteekenis zal wezen.

Er bestaat dezerzijds geen bezwaar in stede van het woord „rechthebbende", waar het ten opzichte van het motorrijtuig gebruikt wordt, het woord „eigenaar" te bezigen. In de nota van wijzigingen wordt daarmede rekening gehouden.

Ondergeteekende kan zich niet vereenigen met het denkbeeld om in de keur een bepaling op te nemen, dat het gebruik van het rijbewijs anders dan als bedoeld in de betrokken alinea's van het voorgestelde art. 78a verboden is. Zooals reeds in de memorie van antwoord aangegeven, wordt het opnemen van een dusdanige bepaling overbodig geacht en meent hij, dat overbodige bepalingen niet in wettelijke regelingen mogen worden opgenomen.

Willemstad, den 13n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—2.

Keur van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Tweede nota van wijzigingen.

No. 8.

In het eerste lid van het voorgestelde art. 78*a* worden de woorden „waarop het Land rechthebbende is" vervangen door de woorden: „waarvan het Land eigenaar is".

Willemstad, den 13n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—3.

Verordening van den....., regelende het verleenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 3 van het zittingjaar 1927—1928).

Over het geheel heeft het Bestuur zich kunnen vereenigen met de in het Eindverslag in zake de onderwerpelijke concept-verordening door den Raad gemaakte opmerkingen. Slechts hetgeen sub. h betreffende art. 18 is opgemerkt, heeft het Bestuur niet kunnen overtuigen. dat het wenschelijk zou zijn dat artikel te doen vervallen. Aan het woonplaats kiezen te Willemstad behoeven geen extra kosten verbonden te zijn, zulks kan bij voorbeeld geschieden ter Griffie van het Hof van Justitie.

Bijgaande Nota van wijzigingen houdt rekening met de door het Bestuur overgenomen aanvullingen en wijzigingen in het Eindverslag vermeld.

Willemstad, den 12n. Juni 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—3.

Verordening van den....., regelende het verleenen van vergunning voor den bouw, den aanleg en het hebben van inrichtingen voor het opwekken van electriciteit en van geleidingen voor het overbrengen daarvan, in Curaçao.

Tweede nota van wijzigingen.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 3 van het zittingjaar 1927—1928).

1. In stede van „bij één bijzonder persoon of bij één bijzondere onderneming in gebruik" voorkomende in artikel 1, lid 2 wordt gelezen: „aan een bijzonder persoon, aan meerdere personen gezamenlijk of aan een lichaam toebehoorende".

2. In stede van „Nederlanders" voorkomende in het 3de lid van artikel 1. wordt gelezen: „Nederlandsche onderdanen".

3. Aan sub. c. van het 1ste lid van artikel 5 wordt na het woord „naasten" toegevoegd: „nadat bij verordening daartoe toestemming zal zijn verleend".

4. Aan artikel 5 wordt een 3de lid toegevoegd, luidende: „3. De ondernemer moet in zijn leverings-overeenkomsten een voorwaarde opnemen in overeenstemming met het bepaalde in het tweede lid van dit artikel.".

5. Aan het 1ste lid van artikel 8 wordt de volgende zin toegevoegd: „Een desbetreffende bepaling wordt in elke te verleenen vergunning opgenomen.".

6. In stede van het woord „vergunninghouder" voorkomende aan het slot van het 2de lid van artikel 8 wordt gelezen: „ondernemer".

7. In artikel 12 wordt in stede van „vergunninghouder" gelezen: „ondernemer" en in stede van: „desbetreffende beschikking": „desbetreffende beschikking en de goedgekeurde voorschriften".

8. Artikel 19, 1ste lid, aanhef, wordt gelezen als volgt: „Onverminderd de bevoegdheid van de ambtenaren vermeld in art. 8 van het Wetboek van strafvordering voor de kolonie Curaçao zijn met het toezicht op de naleving dezer verordening belast enz.".

9. De slotwoorden van artikel 19, 4de lid, worden gelezen als volgt: „kantonrechter en in het bijzijn van een hulpofficier van justitie."

10. In artikel 20, 4de lid wordt in stede van: „Directeur van Openbare Werken", „vergunninghouder" en „verrichten" onderscheidenlijk gelezen: „Gouverneur", „ondernemer" en „doen verrichten".

11. De aanhef van artikel 20, 5de lid wordt gelezen als volgt: „Voor zoover het Wetboek van Strafrecht er niet in voorziet, wordt weigering van toegang als bedoeld in artikel 19, derde lid, of belemmering van de in artikel 19, eerste lid bedoelde ambtenaren om het hun daarin opgedragen toezicht uit te oefenen, gestraft enz.".

Willemstad, den 12n. Juni 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—4.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 7 van het zittingjaar 1927—1928).

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Artikel 1. Bij de behandeling van dit artikel werden bij de volgende onderdeelen de daarbij vermelde meeningen naar voren gebracht.

sub. 2o. Waar de moederverordening bepalingen vaststelt betreffende de rechtspleging en invordering in zake van *belastingen*, werd het wel wat te ruim geacht om ook „leveringen of dienstverrichtingen door het Gouvernement gedaan" in de algemeenheid dezer bewoordingen, daaronder te brengen. Zou dit voor de schoolgelden zooals reeds vroeger bepaald, wegens de wijze der tegenwoordige schoolgeldheffing er nog mee door kunnen, kosten van levering van serum, van onderzoek van sputum, van abonnementen op de telefoon, over eenigen tijd van levering van leidingwater, zouden verschillende leden niet gaarne onder de rubriek „belastingen" willen brengen en zij hooren dan ook wel niet eigenaardig onder de bepalingen der verordening betreffende de rechtspleging en invordering in zake van *belastingen* te vallen.

Werd hiertegen opgemerkt, dat het voor een goeden betaler wel om het even zal wezen of zijn schuld al dan niet als belasting beschouwd wordt en een slechte betaler maar de gevolgen van zijn nalatigheid te dragen heeft, de leden eerst aan het woord voerden, alhoewel zulks erkennende, naar aanleiding hiervan aan, dat een procedure aanvangende met een dwangbevel een uitzondering behoort te blijven en er h. i. voor toepassing daarvan bij gewone leveringen en verrichtingen geen aanleiding bestaat. De gelegenheid voor het middel van parate executie zouden zij niet gaarne willen verruimen, te meer daar art. 138 van het Regeeringsreglement, dat regeling van de rechtspleging in zake van belastingen voorschrijft, dan buiten zijn natuurlijke grenzen zou worden uitgebreid.

Enkele leden zouden gaarne van het Bestuur willen vernemen of een dergelijke bepaling in de Hollandsche belastingwetgeving voorkomt.

Sub. 14o. Kon een deel der leden zich vereenigen met dit onderdeel, zooals het daar ligt, andere leden — ofschoon geen bezwaren hebbende tegen de voorgestelde wijze van het doen der waarschuwingen en ofschoon er ook vóór zijnde om het verschuldigde voor de aanmaning te verhoogen, maar niet tot 5% van de belastingsom als door het Bestuur voorgesteld, doch met lagere bedragen en daarbij ook een vast maximum — voelden er veel meer voor om het verschuldigde wegens belastingen bij 2 halfjaarlijksche termijnen invorderbaar te stellen en dan verder met de procedure bij dwangschrift. Het in het ontwerp opgenomen stelsel laat den belastingbetaler het geheele belastingjaar vrij en dit schijnt niet in het belang van *alle* belastingplichtigen te zijn, zoo werd betoogd.

Een renteberekening na het verstrijken van bijv. een maand na het belastingjaar werd ook door sommige leden voorgestaan in plaats van de in het ontwerp voorgestelde verhooging.

Sub. 15o. Waar het bewaarder-zijn ook een zekere verantwoordelijkheid met zich medebrengt, werd gemeend, dat de bevoegdheid om den persoon, tegen wien het beslag is gedaan, ook zonder diens bewilliging tot bewaarder aan te stellen, wel wat te ver gedreven is.

Ten slotte werd opgemerkt, dat, waar de waarschuwingen voortaan niet meer aan ieder belastingplichtige, die niet tijdig betaald heeft, zullen worden uitgereikt, het vierde lid van art. 17 en art. 23 wel daarmede in overeenstemming zullen moeten worden gebracht.

Artikel 2. Aangezien de hierin genoemde datum reeds verstreken is, is wijziging der tweede zinsnede wel noodzakelijk.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 26n. Mei 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7. 4

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Memorie van Antwoord.

No. 2

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 7 van het zittingjaar 1927—1928).

Naar aanleiding van het voorloopig verslag heeft ondergeteekende de eer het volgende te berichten:

ad art. 1 sub 2o. Het bezwaar van de Afdeelingen theoretisch juist achtende, zoude ondergeteekende echter den Raad in overweging willen geven, ter wille van de practische voordeelen over de theoretische bezwaren heen te stappen. Bij voorbaat verklaart hij echter zich niet te zullen verzetten tegen een amendement om de aanstootgevende punten te laten vervallen. Tot zijn leedwezen kan hij momenteel niet opgeven of eene bepaling als hier bedoeld in de Nederlandsche belastingwetgeving voorkomt.

ad art. 1 sub 14o. De hierbedoelde belastingen zijn volgens de daarop betrekking hebbende verordeningen invorderbaar in vier termijnen. Na het verstrijken van elken termijn zal gratis eene waarschuwing worden gedaan. De belastingschuldige, die betalen wil, heeft dus de gelegenheid om het verschuldigde in vier termijnen te voldoen en behoeft niet te wachten op een dwangschrift om zulks te doen.

De practijk heeft uitgewezen, dat het niet doenlijk is om ook in andere gevallen dan die, bedoeld in art. 11 der verordening, vóór afloop van het belastingjaar dwangschriften uit te vaardigen.

De voorgestelde verhooging van de kosten voor de aanmaning komt ondergeteekende niet te hoog voor.

Er moet hier niet uit het oog worden verloren, dat elke belastingschuldige het in zijn macht heeft om door tijdige betaling niet in deze kosten te vervallen. Het idee om rente te berekenen van het verschuldigd bedrag heeft ondergeteekende ook overwogen, maar hij heeft gemeend hiervan te moeten afzien, omdat dit te veel werk met zich zal medebrengen.

ad art. 1 sub 15o. De hier bedoelde bepaling is voorgesteld in het belang van den belastingschuldige, nl. ter vermijding van kosten. Wil de Raad echter deze bepaling – die trouwens ook in de Nederlandsche wetgeving voorkomt – laten vervallen, dan zal ondergeteekende gaarne bereid zijn om een daartoe strekkend amendement over te nemen.

De opmerkingen in verband met het vierde lid van art. 17 en art. 23 van de verordening en artikel 2 van het ontwerp zijn juist. De tweede zin van artikel 2 van het ontwerp is bij nader inzien ook overbodig. Bij Nota van Wijzigingen worden de noodige veranderingen in het ontwerp aangebracht.

Willemstad, den 8n. Juni 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7. 14

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Nota van Wijzigingen.

No. 3

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 7 van het zittingjaar 1927—1928).

In den vijftienden regel van sub 16o. van artikel 1 wordt tusschen de woorden „artikel" en „wordt" gevoegd: „vervalt „ , waarschuwing" en".

Na sub 17o. in artikel 1 wordt het volgende gevoegd:

„18o. in het eerste lid van artikel 23 vervalt „ , waarschuwingen"."

Artikel 2 wordt gelezen:

„Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging".

Willemstad, den 8n. Juni 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--4.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Eindverslag.

No. 3

Ad. art. 1. sub.. 2e. Waren er leden, die wegens de practische voordeelen de theoretische bezwaren wel wat op zijde wilden zetten, andere leden, ofschoon toegevende, dat het voorgestelde voor het Gouvernement groote gemakken zou meebrengen, verklaarden het dan in te nemen standpunt niet juist te achten en niet gaarne daartoe te zullen medewerken. Tegenover de voordeelen voor het Gouvernement staan nadeelen voor de betrokken particulieren, die zelf stappen en het initiatief moeten nemen om het betrokken dwangbevel uit den weg te ruimen, terwijl zij anders de rol van gedaagde te vervullen zouden hebben. Zouden deze leden ten opzichte van de te innen baten als schoolgelden, die reeds in artikel 1 der verordening opgenomen zijn, geen voorstel willen doen tot uitlichting, zij verklaarden er zich tegen nieuwe dergelijke oneffenheden te creëeren.

In verband met artt. 169 en 138 van het Regeeringsreglement zou het door het Bestuur voorgestelde wijders naar hunne meening tot inconsequenties lijden omdat de baten in kwestie geen belastingen zijnde, bij besluiten en beschikkingen in het leven geroepen kunnen worden, terwijl zij, wat de inning betreft, wel als belastingen zouden worden behandeld.

Wilde het Gouvernement – aldus deze leden – meerdere zekerheid hebben voor de betaling van vorderingen, er staan daartoe andere middelen ten dienste, als het eischen van garantie of vooruitbetaling.

Waar dan ook het Bestuur in de memorie van antwoord verklaart zich niet te zullen verzetten tegen een amendement om de aanstootgevende punten te laten vervallen, wilden deze leden in overweging geven de ten deze gedane voorstellen terug te nemen.

Ad. art. 1 sub. 15o. Ofschoon toegevende, dat – zooals opgemerkt werd – het wel een argument is, dat de bepaling, waarover het hier gaat in de Nederlandsche wetgeving voorkomt, moesten de leden, die volgens het voorloopig verslag hiertegen bezwaren maakten, die herhalen. Den hier bedoelden dwang konden zij niet in verdediging nemen. De kosten van bewaarloon moet de belastingschuldige eventueel zelf dragen. Het kwam voor, dat hij weten moet of hij ter vermijding van meerdere kosten zelf als bewaarder wil optreden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25n. September 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—4.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 5.

Met betrekking tot de door sommige leden herhaalde bezwaren tegen de bepalingen ad art. 1 sub 2o. en 15o. moge hierbij alsnog het volgende worden opgemerkt.

ad art. 1 sub 2o.

Ofschoon ondergeteekende, zooals reeds bij de memorie van antwoord werd medegedeeld, bereid is zich niet te verzetten tegen een desbetreffend amendement, kan hij toch niet nalaten er nogmaals op te wijzen, dat het voorgestelde niet alleen voor het Gouvernement groote gemakken medebrengt, maar dat het groote kosten aan de particulieren uitspaart. Immers zijn de kosten verbonden aan het voorbrengen voor den rechter minstens drie maal zoo hoog als die van een dwangschrift.

Het nadeel, dat een enkeling het initiatief zou moeten nemen om het tegen hem uitgevaardigd dwangschrift uit den weg te ruimen, weegt niet op tegen de kosten en moeilijkheden, die aan *allen* zouden worden opgelegd bij het eischen van zekerheid. Aan het uitvaardigen van een dwangschrift gaat steeds een schriftelijke aanmaning vooraf.

Het geopperde bezwaar, dat de baten in kwestie, geen belastingen zijnde, bij besluiten en beschikkingen in het leven geroepen kunnen worden, terwijl zij wat de inning betreft, wel als belasting zouden worden behandeld, kan niet worden gedeeld, aangezien zulks reeds plaats vindt wegens huur van Gouvernements entrepot en bergplaats, kosten van dienstverleening van de ambtenaren van den actieven dienst, voorschotten door het Gouvernement gedaan e.d.

ad art. 1 sub 15o.

Het voorgestelde heeft niet alleen ten doel de kosten te verminderen, maar ook het beslag niet illusoir te maken, daar het voorgekomen is, dat niemand zich beschikbaar wilde stellen om als bewaarder te worden benoemd.

Van deze gelegenheid wil ondergeteekende gebruik maken om nog eene wijziging in het ontwerp aan te brengen, nl. om eene bepaling te maken, dat voor de kosten van aanmaning altijd een veelvoud van vijftig cent, met een minimum van een gulden, zal zijn verschuldigd. Met de bepaling, dat deze kosten altijd op een veelvoud van vijftig cent zullen worden gesteld, zal het werk ten Ontvangerskantore ten zeerste worden vereenvoudigd en waar volgens de thans bestaande bepalingen nu viermaal per jaar waarschuwingen en aanmaningen kunnen worden uitgezonden, waarvan de kosten zijn 4 × f 0 30 = f 1 20, zal er wel geen bezwaar kunnen zijn om voor deze kosten voortaan een minimum van f 1.— vast te stellen.

Willemstad, den 9n. November 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929 — 4.

Verordening van den..... tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Tweede nota van wijzigingen.

No. 6.

De laatste alinea van sub 14o. van artikel 1 wordt gelezen als volgt:

„Door den nalatige is voor de aanmaning ten behoeve van 's Lands kas verschuldigd een bedrag, berekend naar vijf ten honderd van de verschuldigde belasting, met een minimum van een gulden en verder naar boven afgerond tot een veelvoud van vijftig cent."

Willemstad, den 9n. November 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--5.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45).

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 9 van het zittingjaar 1927—1928).

Dit ontwerp moet beschouwd worden in verband met het ontwerp tot invoering eener belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten. Kortheidshalve moge daarom verwezen worden naar het voorloopig verslag daarop, zoomede naar hetgeen ten deze van belang mocht zijn in het voorloopig verslag op het ontwerp tot wijziging van de Inkomstenbelasting.

Met de strekking van dit ontwerp kon men zich overigens algemeen vereenigen; slechts een paar opmerkingen werden gemaakt. Zoo werd gemeend, dat heffing van een belasting op het electrisch licht volgens het systeem, dat de Ned. Ind. Gas Maatschappij zal toepassen toch wel mogelijk is. Immers zal behalve een vergoeding voor de verbruikte hoeveelheid stroom, ook een vast recht betaald moeten worden, dat evenredig is aan het aantal lichten, die te gelijk mogen branden. En — zoo betoogden de leden, die bezwaren hadden tegen de bij bovengenoemd ontwerp tot invoering van een nieuwe belasting op motorrijtuigen enz. voorgestelde verhoogingen en ook zij, die de belasting op de motorrijtuigen hoog vinden — dan behoeven de automobielen b. v. niet zoo hoog belast te worden. Den h. i. billijken aanslag naar den grondslag electrisch licht zouden deze leden niet prijs willen geven.

Ook andere leden sloten zich hierbij aan, de zaak beziende van het standpunt van gelijkmatige en evenredige verdeeling van lasten. Zij zouden niet graag lasten van eene groep op een andere overwentelen.

In dit verband werd ook verwezen naar hetgeen in 's Raads vergadering van den 17n. Januari 1927 betoogd is door den toenmaligen ondervoorzitter, den Heer C. S. Gorsira JPEz.: „De belasting op electrisch licht moet van den concessionaris worden ingevorderd; deze kan met toestemming van het Bestuur zijn prijs van licht daarmede verhoogen".

Ook trok het algemeen de aandacht, dat sub. 5o. van artikel 1 voor Aruba een lagere grens voor belasting heffing naar den grondslag huurwaarde wordt voorgesteld dan voor Curacao.De levensstandaard op dat eiland geeft daartoe geen aanleiding en men zou algemeen in overweging willen geven de grenzen gelijk te maken.

Aan het slot van sub. 16o. wordt waarschijnlijk in stede van Adninistratie der belastingen bedoeld „Inspectie der belastingen".

Aldus vastgesteld op Curacao, den 12n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--5.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45).

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Met genoegen heeft ondergeteekende vernomen, dat de Afdeelingen zich over het algemeen met de strekking van het ontwerp konden vereenigen.

Het voorstel tot het laten vervallen van den grondslag „electrisch licht" is gedaan uit een oogpunt van billijkheid. Met de ingebruikstelling van stroommeters zullen de omschakelaars worden afgeschaft, met het gevolg, dat dan een persoon, die 2 lampen heeft, al worden zij nooit gelijktijdig gebruikt, voor beide belastingplichtig zal worden. Dezelfde onbillijkheid doet zich trouwens nu reeds voor bij de personen, die een eigen electriciteitsvoortbrenger hebben. Deze personen moeten nu reeds belasting betalen voor veel meer lampen, dan zij als regel gelijktijdig gebruiken. Om deze onbillijkheid weg te nemen is het voorstel gedaan. Als de Raad echter een ander systeem om de belasting te heffen aan de hand kan doen, waardoor zonder de noodige controle prijs te geven de bedoelde onbillijkheid kan komen te vervallen, dan zal ondergeteekende gaarne bereid zijn om den grondslag in kwestie te handhaven. Het idee om de belasting van den concessionaris in te vorderen is, indien met concessionaris bedoeld wordt de N. V. Ned. Ind. Gas Maatschappij, niet voor verwezenlijking vatbaar, daar er vele personen en ook maatschappijen zijn, en hun aantal wordt steeds grooter, die hun stroom niet krijger. van de genoemde maatschappij, maar van hun eigen inrichtingen.

Om aan den wensch van de Afdeelingen tegemoet te komen wordt sub 5o. van art. 1 bij Nota van wijziging veranderd.

De benaming „Administratie der belastingen" is geen nieuwigheid in onze belastingwetgeving. In meer dan een der verordeningen komt zij reeds voor. Wil de Raad echter het woord „Administratie" in „Inspectie" veranderen, dan zal zulks bij amendement kunnen geschieden.

Willemstad, den 31n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—5.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45).

Nota van Wijziging.

No. 3.

In sub 5o. van artikel 1 wordt ınstede van „op Curacao f 180.—, op Aruba f 120.— en op Bonaire f 90.—" gelezen: „op Curaçao en Aruba f 180.— en op Bonaire f 90.—".

Willemstad, den 31n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—5.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Gebruiksbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 45).

Eindverslag.

No. 4.

De Afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 26n. October 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—6.

Verordening van den.....,
tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 10 van het zittingjaar 1927—1928).

De behandeling van dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Konden eenige leden zich met de grondgedachte van het ontwerp vereenigen, alhoewel zij het echter niet in ieder uitgewerkt onderdeel zouden willen volgen, vooral wegens de niet in elk opzicht praktische en niet steeds eenvoudige inrichting en wegens de voor de betrekkelijke vergrijpen wel wat al te strenge strafbepalingen en de toch te ver gaande strekking van de artikelen 18 en 19, dit ontwerp heeft zich niet veel sympathie kunnen verwerven en namen andere leden een afwijzend standpunt in.

Ofschoon daarbij vermeldende, dat dit ontwerp anterieur is aan de memorie van toelichting op het ontwerp tot voorloopige vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor 1929, wilden enkele leden in herinnering brengen, dat volgens evenbedoelde toelichting de leening voor wegen gaandeweg „zoude kunnen worden afgelost door de opbrengst van de Motorrijtuig–, boot– en rijwielbelasting er voor te bestemmen. Deze toch met een wegenbelasting te vergelijken heffing lijkt den ondergeteekende voor het doel zeer geeigend." Deze belasting krijgt dan vrijwel het karakter van een bestemmingsheffing, doch behalve uit de aangehaalde zinsneden blijkt niet uit een verordening en ook niet uit dit ontwerp, dat de opbrengst der belasting, welke daarbij voorgesteld wordt, bestemd is voor dekking van de leening voor wegenreparatie en aanleg. Deze leden meenden daarop de aandacht te moeten vestigen.

Ook was het eenigen leden opgevallen, dat in de memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende evengemelde ontwerp–begrooting noch in de rede van den Gemachtigde van den Gouverneur bij de openbare behandeling daarvan, iets gezegd is naar aanleiding van de opmerking in de afdeelingen gemaakt betreffende het lichten van enkele grondslagen uit de gebruiksbelasting en het brengen daarvan in een andere, een nietkohierbelasting, in verband met te zijner tijd in te voeren kiesrecht en de bestaande kiesgerechtigdheid voor de Kamer van Koophandel. H. i. moesten de bezwaren ondervangen worden. Deze leden zouden het waardeeren, indien het Bestuur alsnog over dit punt zijn meening kenbaar zou willen maken.

Verschillende leden voelden het als een bezwaar tegen de onderwerpelijke regeling, dat het in den vervolge niet zal blijken aan wie de belastingmerken verkocht zijn. Alhoewel deze belasting niet meer als een kohierbelasting wordt beschouwd, bepleitten de hier aan het woord zijnde leden het aanleggen van een lijst ten ontvangerskantore, bevattende de namen en woonplaatsen der eigenaren van motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten. Het verkoopen van belastingmerken evenals bijv. plakzegels, konden zij niet in verdediging nemen.

Door sommige leden werd er op gewezen, dat de motorrijtuigbelasting hier hoog is en wel hooger dan op menige plaats in het buitenland, waartegen door enkele leden werd opgemerkt, dat dit aan bijzondere plaatselijke omstandigheden moet worden toegeschreven.

Artikelen.

Ad. art. 1. Opmerking verdient het verschil tot uiting komend in de in dit artikel als naam der onderwerpelijke belas-

ting vermelde woorden — deze zijn hier namelijk in het meervoud geschreven — en diezelfde woorden in artikel 22, waar zij in het enkelvoud voorkomen.

Ad. art. 5. Enkele leden verklaarden zich, op grond van hun oordeel, dat het onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden niet raadzaam is tot belastingverhooging over te gaan, geen voorstanders van de hier voorgestelde verhoogingen. Andere leden merkten hiertegen op, dat het, nu er een leening gesloten wordt voor wegenverbetering en - reparatie, welke verbetering en reparatie speciaal door het motorvoertuig noodig gemaakt worden, wel in de rede ligt, deze verkeersmiddelen wat meer te belasten. En in deze lijn verder betoogende, voerden deze leden als hun meening aan, dat het wel rationeel zou zijn de autobussen en de trucks, waaronder er tegenwoordig zulke groote en zware vrachtwagens zijn, wat meer te belasten dan de gewone personen auto's, voor vier of zes inzittenden. Zij beriepen zich op het h. i. niet te ontkennen feit, dat de straten en wegen veel meer van de zware autobussen en auto-trucks te lijden hebben. Bij dit laatste sloten zich ook aan de bovenbedoelde leden, die zich tegen belastingverhooging uitgesproken hadden. Een dergelijke splitsing kwam ook hun noodzakelijk voor.

Algemeen trok het de aandacht, dat voor Aruba een mindere belasting voor motorrijtuigen wordt voorgesteld. Men vond dit met het oog op den loon- en levensstandaard en het feit, dat er belangrijke bedragen voor dat eiland staan uitgegeven te worden niet gemotiveerd. Gelijkstelling met Curaçao werd algemeen voorgestaan.

Gevraagd werd onder welke rubriek een motorrijwiel met zij- of aanhangwagen zou worden ondergebracht.

Ad. art. 6. Men miste hier achter het woord „gebruik" de woorden „op den openbaren weg". Tevens wilde het voorkomen, dat ook tot rijwielen en motorbooten de bepaling van dit artikel zou moeten worden uitgebreid. De hierbedoelde manipulatie werd evenmin toelaatbaar geacht als het verwisselen van nummers bij automobielen.

Ad. art. 9. De beschouwing van dit artikel gaf aanleiding tot breedvoerige besprekingen. In de eerste plaats werd opgemerkt, dat het niet altijd zonder bezwaar zal zijn het merk ergens zichtbaar te bevestigen. Het merk zou dan voor, achter, rechts of links van de auto moeten worden aangebracht, wat de controle moeilijker maakt. Wat voor een merk zal het zijn? werd er gevraagd. Vooral de bepaling van de plaats der aanhechting zal wel noodig zijn in verband met de appreciatie van het begrip „zichtbaar", vond men en er waren zelfs enkele leden, die zich met het ten deze gedane voorstel konden vereenigen, als maar aan dezen wensch werd tegemoet gekomen.

Vele leden hadden er bedenkingen tegen, dat aan een motorrijtuig, dat reeds een nummer heeft, nog een belastingmerk werd bevestigd. Dit stelsel vonden zij niet aan te bevelen. Zij achtten het werkelijk een bezwaar. Indien het wegens moeilijke controle niet mogelijk is het woord „zichtbaar" in dit artikel weg te laten, waardoor aan bedenkingen in dezen geest tegemoet zou worden gekomen, en indien het niet voldoende zou zijn het merk maar ergens in de auto mee te voeren, zouden eenige leden meenen, dat het voorgestelde systeem niet kan worden aangenomen.

Als practischer werd door sommige leden aan de hand gedaan een combinatie van het nummerbewijs voorgeschreven door de politiekeur en het belastingmerk; een regeling, waarbij nummerbewijzen slechts dan afgegeven worden, als de belasting voldaan is. Het gewicht van het bezwaar, dat hiertegen werd ingebracht, n. l., dat het aanmaken dezer nummerplaten wel kostbaar zou kunnen worden, achtten de voorstanders van dit eenvoudige systeem niet overwegend omdat men het benoodigde aantal zou kunnen vergrooten door platen voor alle eilanden te laten maken en desnoods voor enkele jaren tegelijk te bestellen. Andere leden, ook onder hen, die bezwaren hebben tegen het stelsel van belastingmerken, voerden hiertegen aan, dat de auto dan elk jaar een verschillend nummer hebben zal.

Mede naar aanleiding van artikel 13, waarin gesproken wordt van het algemeen als zeer onbepaald geoordeelde „aannemelijk" maken van het verlies van een belastingmerk, werd het dringend noodig geacht, wellicht niet zoozeer, dat hier de lange weg der kohierbelastingen gevolgd wordt, maar toch in

ieder geval, dat er, zooals in de algemeene beschouwingen is betoogd, een register aangehouden wordt, waaruit kan blijken, wie al of niet de belasting voldaan hebben. De kwestie van het „aannemelijk maken" wordt dan overbodig, wat zeer zeker een verbetering zal zijn. En — om weer tot artikel 9 terug te keeren, de overweging zoo juist aangegeven strekte een groep leden tot basis voor hun wensch om het „merken" systeem te verlaten. Naar hun oordeel zou men eenvoudig quitanties kunnen uitgeven voor de betaalde belasting; wie niet betaalt krijgt een aanmaning enz. Doch ook deze leden zouden geen bezwaren maken, als die merken maar niet „zichtbaar" behoefden te worden meegevoerd.

Ad. art. 11 sub. b. Het tegenwoordig geldende artikel spreekt van „uitsluitend voor dienstzaken gebruiken". Men achtte thans de voorgestelde uitbreiding onnoodig en niet alleen op zich zelf ongewenscht, doch ook aanleiding gevend tot moeilijkheden. Door eenige leden werd in het licht gesteld, dat dienstauto's uitsluitend voor dienstzaken moesten worden gebruikt, voorts, dat indien bepaalde personen een jaarlijksche som kregen voor vervoermiddelen, zij even als alle anderen motorrijtuigbelasting moesten betalen. Enkele leden meenden, dat er te veel verscheidenheid is bij de regelingen aangaande dienstauto's en toelagen voor vervoermiddelen.

sub. f. Men zou gaarne willen vernemen, waarom het Bestuur voorstelt deze motorsleepbooten vrij te stellen. Men was van meening, dat, waar vooral deze geacht kunnen worden in een winstgevend bedrijf te zijn, er des te meer reden is die te belasten.

Ad. art. 12. Een overeenkomstige bepaling voor de motorbooten en rijwielen wordt gemist en het werd voldoende geacht hier in het gestelde geval teruggaaf van de betaalde belasting te verleenen van het nog niet ingetreden halve jaar.

Ad. art. 13. Men refereerde zich hier naar het onder artikel 9 in verband met dit artikel opgemerkte.

Ad. art. 15. Zij, die tegen het merken-systeem zijn, verklaarden zich tegen deze strafbepalingen.

Doch ook de leden, die een ander standpunt innamen, vonden de hier voorgestelde straf-maxima te hoog. Onder deze sprekers, waren er enkele, die een maximum van f. 50.— voor de feiten sub. 1o. omschreven reeds voldoende achten, terwijl anderen, uitgaande van de gedachte, dat het maximum der straf in belastingzaken hooger dan de ontdoken belasting moet zijn, meer voelden voor een maximum van bijv. f. 100.—.

Met het oog op art. 2 zou men in overweging willen geven de beginwoorden van sub. *a.* „de gebruiker of als deze zich in het buitenland bevindt" weg te laten. Ook sub. *b.* van dit artikel zou men in verband met dat artikel anders willen redigeeren, n. l. „hij, die", in plaats van „de gebruiker". Het geval is toch denkbaar, dat bijv. een moeder-voogdes, volgens artikel 2 „gebruiker" is van de auto, welke door haar 18-jarigen zoon, als chauffeur gediplomeerd, bestuurd wordt. De moeder-voogdes zou dan aansprakelijk zijn als haar zoon rijdt zonder merk of zelfs zonder zichtbaar merk of merken verwisseld. Dat de moeder-voogdes in dit geval veroordeeld zou moeten worden, zal toch wel niet in de bedoeling liggen.

Betoogd werd, dat ook rijwielen en motorbooten onder de bepaling sub. *b.* gebracht moeten worden in verband met het onder art. 6 gereleveerde.

Opvallend is het, dat voor het geval sub. *b.* bedoeld, dat wil voorkomen van ernstiger aard te zijn, eenzelfde maximum is gesteld als voor het geval sub. *a.* Daar zou men een hoogere straf willen bedreigen dan in het geval sub. *a* omschreven, doch in elk geval werd een limiet van f. 300.— te hoog geacht.

Het maximum sub. 2o. vermeld vonden verschillende leden te hoog, ook in verband met het bedrag der belasting. Een grens van f. 15.— werd door hen niet te laag geacht.

Uit de toelichting blijk niet, waarom voor den bestuurder van een motorrijtuig, die zich aan analoge feiten schuldig maakt als onder 3o. ten aanzien van den bestuurder van een motorboot met f. 100.— maximum strafbaar gesteld, f. 300.— als maximum voorgesteld wordt. Doch overigens werd ook hier wederom het maximum te hoog gevonden. f. 50.— achtten de meeste leden niet te laag.

Een vergelijking van de hier omschreven handelingen gaf meerdere leden aanleiding ook een splitsing aan te bevelen van de sub. 1o. a, 2o. en sub. 3o. strafbaar gestelde feiten: n. l. het besturen zonder dat het voer- of vaartuig voorzien is van

het voorgeschreven belastingmerk en datzelfde optreden zonder dat het op *zichtbare* wijze voorzien is van bedoeld merk. Deze beide feiten wegen naar het oordeel dezer spekers niet even zwaar en verdienen dan ook niet over één kam geschoren te worden, voor wat betreft het maximum der straf.

Ad. art. 16. Het wilde wenschelijk voorkomen dit artikel aan te vullen met de uitzondering vermeld in de laatste alinea van artikel 3 van de „Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht" (P. B 1918 No. 6).

Ad. art. 17. Naar aanleiding van dit artikel werd de vraag gesteld of ook de Inspecteur der belastingen begrepen wordt onder „alle ambtenaren der belastingen". Zal hij in dat geval dan ook bevoegd zijn rechtsgeldige processen-verbaal op te maken op den eed bij den aanvang zijner bediening afgelegd?

Ad. artt. 18 en 19. Deze artikelen hebben geen bijval kunnen vinden. Bevoegdheden als hier voorgesteld wordt aan bepaalde ambtenaren tot handhaving van een belastingverordening toe te kennen, werden ten eenen male te ver gevoerd geacht.

Het geweld, dat art. 18, tweede lid, wil sanctionneeren, vond geen goedkeurig in de afdeelingen.

Bij het bespreken van artikel 19 werd ook gedacht aan het geval, dat men bij ongeluk het merk vergeten heeft of het verloren heeft na het uitrijden of uitvaren. En dan zou het aangehoudene opgebracht moeten worden naar een door den Ontvanger aangewezen plaats, tot groot ongerief van de inzittenden, die misschien part noch deel aan de fout of het verzuim hebben. Integendeel waren verschillende leden van meening, dat een bepaling, dat de bestuurder met een verbod om vóórdat de zaak in orde is, uit te rijden of uit te varen, naar huis gestuurd wordt, desnoods met aanzegging om zoo spoedig mogelijk voor een bepaalde autoriteit te verschijnen om gehoord te worden, meer aanbeveling verdienen zou.

Belastingen moeten eenmaal geheven worden maar de bepalingen, welke de heffing mogelijk maken, moeten zoo weinig mogelijk storend zijn, werd gemeend, onder betoogen, dat de artt. 18 en 19 onevenredig ernstige gevolgen na zich kunnen sleepen.

Indien bepalingen als artt. 18 en 19 noodig zijn ter verzekering van deze nieuwe belasting, verklaarden eenige leden dan toch aan het stelsel van de kohierbelastingen de voorkeur te moeten geven.

Ook de uitdrukking „wie de eigenaar er van mocht zijn" voorkomende in artikel 19 deed eenigszins vreemd aan in een strafbepaling.

Ad. art. 21. Waren er verscheidene leden, die ook de motorbooten behoorende tot jachten, koopvaardijschepen en touristenbooten wilden vrijstellen, m. a. w. motorbooten behoorende tot een moederschip, andere leden wilden niet zoo ver gaan, doch alleen de motorbooten behoorende bij evengemelde schepen, die hier niet thuis behooren, vrijstellen.

Ad art. 22. Het jaartal „1927" zal nu dat jaar inmiddels voor een ander plaats gemaakt heeft, wel wijziging moeten ondergaan.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—6.

Verordening van den.....,
tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Met genoegen heeft ondergeteekende vernomen, dat eenige leden zich met de grondgedachte van het ontwerp konden vereenigen. Den leden, bij wie het ontwerp niet veel sympathie heeft kunnen verwerven, kan hij niet toegeven, dat de inrichting ervan niet praktisch en eenvoudig is en dat de strafbepalingen te streng zijn.

Waar het niet vaststaat, dat er een leening moet worden aangegaan voor de herstelling en den aanleg van wegen, wil het ondergeteekende voorkomen, dat het niet noodig is om in deze of een andere verordening te bepalen, dat de opbrengst van deze belasting tot aflossing van zoo'n leening zal worden bestemd.

Er bestaat bij ondergeteekende geen bezwaar om de verordening, regelende de kiesgerechtigdheid voor de Kamer van Koophandel en Nijverheid zoodanig aan te vullen en bij een eventueele invoering van kiesrecht de noodige bepalingen te maken, dat ook met de betaling van de in dit ontwerp bedoelde belasting rekening zal worden gehouden.

Den leden, die het als een bezwaar tegen het ontwerp voelden, dat het in den vervolge niet zal blijken aan wie de belastingmerken verkocht zijn, kan ondergeteekende mededeelen, dat het geenszins in de bedoeling ligt om deze merken evenals b. v. plakzegels te verkoopen, maar dat, evenals zulks nu reeds met de hondenbelasting gebeurt, ten ontvangerskantore behoorlijk aanteekening zal worden gehouden van de personen, die de belasting betalen en ook behoorlijk kwitanties zullen worden afgegeven.

Ad. art. 1. De noodige wijziging wordt in het artikel aangebracht.

Ad. art. 5. De hier voorgestelde verhooging is zoo gering, dat ondergeteekende de hoop heeft durven koesteren, dat de Raad geen bezwaar daartegen zou maken. Bij de samenstelling van het ontwerp heeft het ook bij het Bestuur een punt van overweging uitgemaakt of er verschillende tarieven moesten worden vastgesteld voor lichte en zware wagens. Waar er echter naar gestreefd is, om de heffing van de belasting zoo eenvoudig mogelijk te doen zijn, zulks vooral om de hieraan verbonden kosten zoo laag mogelijk te laten blijven, heeft het Bestuur gemeend hiervan te moeten afzien. Enkel de splitsing tusschen personenauto's en vrachtwagens zal niet billijk zijn, omdat er van beide categorieen lichte en zware wagens zijn. Om tot een billijke heffing in dezen geest geraken, zal men rekening moeten gaan houden met het gewicht der verschillende wagens en dit zal de zaak ingewikkeld doen worden.

Ter voldoening aan den wensch van de Afdeelingen wordt de belasting voor de eilanden Curaçao en Aruba gelijkgesteld. Een motorrijwiel met zij- of aanhangwagen valt naar gelang het op drie of vier wielen rijdt, respectievelijk onder de categorie, in sub *a* of *b* van het eerste lid van dit artikel.

Ad. art. 6. Dit artikel handelt over het verschuldigd zijn der belasting, en waar ingevolge art. 1 de belasting slechts dan verschuldigd is bij gebruik *op een openbaren plaats*, is het overbodig om ook in dit artikel de aangehaalde woorden te herhalen.

Ofschoon het moeilijk zal zijn om ten opzichte van rijwielen controle uit te oefenen op de naleving van deze bepaling, heeft ondergeteekende geen bezwaar om het artikel te wijzigen, zooals door de Afdeelingen voorgesteld.

Ad. art. 9. Ondergeteekende heeft zich niet kunnen voorstellen, dat het woord „zichtbaar" in dit artikel stof tot zooveel besprekingen zou geven. Hij kan niet inzien welk bezwaar er

kan zijn om een belastingmerk zichtbaar aan het vervoermiddel te bevestigen. In Nederland, waar voor de rijwielbelasting eveneens belastingmerken worden gebruikt, is ook in de wet opgenomen, dat dit merk zichtbaar moet zijn. Het zichtbaar plaatsen van het merk is niet alleen noodig voor een gemakkelijke controle tegen ontduiking der belasting, maar zal tevens er toe bijdragen om aan de belanghebbenden zoo weinig mogelijk last to veroorzaken. Is het belastingmerk op een plaats, die voor de controleerende ambtenaren niet zichtbaar is, dan spreekt het van zelf, dat deze ambtenaren al de vervoermiddelen moeten doen stilstaan en dan zal het zeer zeker gebeuren, dat hetzelfde vervoermiddel meermalen noodeloos wordt lastig gevallen. Het belastingmerk zal steeds een net merk zijn, dat het vervoermiddel niet zal ontsieren en zal voor de rijwielen en motorfietsen bevestigd kunnen worden aan de vooras, voor de automobielen aan den voorkant aan het nummerbord of- plaat, en voor de motorbooten boven op de motorkap.

Ad. art. 11. Ondergeteekende heeft geen bezwaar om de door de Afdeelingen aangegeven wijzigingen in dit artikel aan te brengen.

Ad. art. 12. Tegen de aanvulling van dit artikel heeft de ondergeteekende ook geen bezwaar.

Ad. art. 13. Zooals reeds hiervoren medegedeeld, zal er ten Ontvangerskantore behoorlijk aanteekening worden gehouden van de personen, die de belasting betalen en zullen ook kwitanties worden afgegeven. Bij een aanvraag om een tweede belastingmerk zal dus nooit twijfel kunnen bestaan of de aanvrager de belasting al of niet betaald heeft. Het eenige, dat de aanvrager aannemelijk zal moeten maken, zal zijn dat het merk verloren gegaan of ontvreemd is. Deze restrictie is noodzakelijk omdat anders iedereen, die de belasting betaald heeft, het in zijn macht krijgt om zooveel belastingmerken te krijgen als hij verkiest. Dat dit laatste tot belastingontduiking zal leiden behoeft wel geen betoog.

Ad. art. 15. Met opzet is in sub 1o. *a.* van dit artikel in de eerste plaats strafbaar gesteld de gebruiker en niet de bestuurder van het motorrijtuig. De gebruiker toch is de persoon, die de belasting moet betalen en deze kan zorgen dat het belastingmerk behoorlijk aan het motorrijtuig wordt bevestigd. Bij het uitrijden zal zeker geen bestuurder enkel uit baldadigheid dat merk verwijderen. Zooals door de Afdeelingen gewenscht, zal het kunnen voorkomen dat door nalatigheid van den gebruiker een toevallige bestuurder dan het kind van de rekening wordt, hetgeen zeer onbillijk zal zijn.

De voorgestelde maxima der straffen vindt ondergeteekende niet te hoog. Ook vindt hij het niet noodig om de strafbaar gestelde feiten nog meer te splitsen.

Voor wat betreft de rijwielen en motorbooten wordt het artikel aangevuld.

Ad. art. 16. Dit artikel wordt aangevuld, zooals door de Afdeelingen gewenscht.

Ad. art. 17. De naar aanleiding van dit artikel gestelde vraag moet bevestigend worden beantwoord.

Ad. artt. 18 en 19. Eene bepaling als in het 1e. lid van artikel 18 opgenomen is bepaald noodig voor de uitvoering van de verordening en zonder het 2e. lid zal het 1e. lid geen beteekenis hebben.

Artikel 19 kan bij nader inzien vervallen.

Ad. art. 21. Dit artikel wordt gewijzigd om de motorbooten van alle niet in Curaçao thuisbehoorende schepen vrij te stellen.

Ad. art. 22. De noodige wijziging wordt in dit artikel aangebracht.

Eene nota van wijzigingen wordt hierbij ingediend.

Willemstad, den 1n. Augustus 1928.

de Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--6.

Verordening van den....., tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

In artikel 1 wordt in stede van „motorrijtuigen-, rijwielen- en motorbootenbelasting" gelezen: „motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting".

In sub *a* van het 1e. lid van artikel 5 wordt in stede van „op Curaçao, f 80.—, op Aruba f 70.— en op Bonaire f 50.—" gelezen: „op Curaçao en Aruba f 80.— en op Bonaire f 50.—".

In artikel 6 wordt in stede van „motorrijtuig" gelezen: „motorrijtuig, rijwiel of motorboot" en in stede van „motorrijtuigen": „vervoermiddelen".

In sub *a* van artikel 11 wordt tusschen de woorden „die" en „voor" gelezen „uitsluitend"; sub *b* en *f* van dat artikel vervallen en sub *c*, *d* en *e* worden sub *b*, *c* en *d*.

Artikel 12 wordt gelezen: „Aan hem, wiens belastingplicht in den loop van het belastingjaar eindigt, wordt op zijn aanvraag, mits hij daarbij het belastingmerk inlevert, teruggaaf van betaalde belasting verleend, voor wat betreft motorrijtuigen over de op het tijdstip van inlevering van het belastingmerk nog niet ingetreden kwartalen en voor wat betreft rijwielen en motorbooten over het op het tijdstip van inlevering van het belastingmerk nog niet ingetreden halfjaar.

De aanvraag wordt ingeleverd bij den Inspecteur der belastingen, die de machtiging tot teruggaaf verleent."

Artikel 15 wordt gelezen als volgt:

„Wordt gestraft:

1o. met eene geldboete van ten hoogste drie honderd gulden:
   a. de gebruiker, of als deze zich in het buitenland bevindt, hij, die als bestuurder optreedt van een motorrijtuig, dat op den openbaren weg wordt gebruikt, zonder of zonder op zichtbare wijze voorzien te zijn van het voorgeschreven belastingmerk;
   b. de gebruiker van motorrijtuigen, die afwisselend meer dan één motorrijtuig met gebruikmaking van hetzelfde belastingmerk op den openbaren weg gebruikt;

2o. met eene geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden:
   a. hij, die op den openbaren weg een rijwiel berijdt, dat niet of niet op zichtbare wijze voorzien is van het voorgeschreven belastingmerk;
   b. hij, die afwisselend meer dan één rijwiel met gebruikmaking van hetzelfde belastingmerk op den openbaren weg berijdt;

3o. met een geldboete van ten hoogste honderd gulden:
   a. hij, die op een openbaar water een motorboot bestuurt, die niet of niet op zichtbare wijze voorzien is van het voorgeschreven belastingmerk;
   b. hij, die afwisselend meer dan één motorboot met gebruikmaking van hetzelfde belastingmerk op een openbaar water bestuurt."

In artikel 16 wordt tusschen de woorden „worden" en „beschouwd" gelezen: „ , behalve voor de toepassing van artikel 64, eerste lid van het Wetboek van Strafrecht,".

Artikel 19 vervalt.

De artikelen 20, 21, 22 en 23 worden 19, 20, 21 en 22.

In artikel 21 (thans artikel 20) wordt in stede van „oorlogsschepen" gelezen: „niet in Curaçao thuis behoorende schepen".

In artikel 22 (thans artikel 21) wordt in stede van het jaartal „1927" gelezen „1928".

Willemstad, den 1n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—6.

Vervolging van den.....
tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Nota van Wijzigingen.

No. 2.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—6.

Verordening van den....., tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Eindverslag.

No. 4.

De kennisneming van de memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Hebben de wijzigingen door het Bestuur in het ontwerp aangebracht verandering kunnen brengen in de houding van de afdeelingen ten aanzien van dit ontwerp en kan het bogen op een beter onthaal dan den vorigen keer —, de inrichting ervan kon; ook na kennisneming van de memorie van antwoord, niet steeds practisch en eenvoudig genoemd worden. Het speet den leden, die in de afdeelingen het denkbeeld van een combinatie van het nummerbewijs voorgeschreven door de politiekeur en het belastingmerk hadden aangegeven, dan ook, dat dit niet door het Bestuur is overgenomen; een denkbeeld, dat overigens niet nieuw is, doch in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika toegepast wordt. Veel „red tape", waarvan soms tegenwoordig last ondervonden wordt, zal bovendien in de toekomst kunnen worden vermeden. Een nummerplaat, zooals voor dit doel in een der Amerikaansche Staten gebezigd — blauw van kleur met daarop wit geverfde, verhoogde cijfers en letters — werd in de afdeelingen vertoond en voldeed algemeen en in elk opzicht. In zoo'n nummerplaat nu zou, naar de meening der leden hier aan het woord, alle controle geconcentreerd moeten zijn: de belasting zal betaald en het vervoermiddel deugdelijk bevonden moeten zijn, alvorens de belanghebbende een dusdanige plaat tegen betaling kan krijgen; in één woord: als een vervoermiddel voorzien is van een nummerplaat, voldoende aan de op dat tijdstip ten opzichte daarvan geldende voorschriften, dan moet aan alle formaliteiten ten opzichte van dat vaar- of voertuig voldaan zijn. De kleur van de nummerplaat moet van jaar tot jaar verschillend zijn, zoodat de verbaliseerende ambtenaren reeds aan de kleur kunnen zien of het een nummerplaat van het loopend jaar is. De „Algemeene Politiekeur" 1917 en ook het aanhangige ontwerp: „Motorboot- en Havenpassagierskeur" dienen in verband hiermede herzien en met het hier aanbevolen stelsel in overeenstemming gebracht te worden. Ter wille van de eenheid van systeem en uniformiteit bij de heffing van dezelfde belasting verdient dit de voorkeur, zoo betoogden de hier aan het woord zijnde leden en moet de in bedoeld aanhangig ontwerp voorgestelde regeling wijken. Aan het Bestuur werd het verzoek gedaan deze opmerking, alhoewel niet bij het onderzoek van meergenoemd aanhangig ontwerp gemaakt, alsnog in overweging te willen nemen.

De bedoeling is, dat alle voer- en vaartuigen in kwestie een nummerplaat als hier voorgestaan zullen moeten voeren, die wel voor een of meer categorieën kleiner of verschillend van vorm kan zijn en waarbij zoo noodig aparte nummerreeksen voor personenauto's, trucks, motorrijwielen, fietsen en motorbooten zouden kunnen worden gebezigd.

Een groot voordeel van het aangegeven systeem vooral voor wat aangaat automobielen, is ook hierin gelegen, dat de nummerplaat zonder eenig bezwaar zichtbaar gevoerd zal kunnen worden. Zij treedt in de plaats van de tegenwoordig reeds gebezigde; aan de auto zal niet bovendien een tweede merkteeken gevoerd behoeven te worden.

Met dit denkbeeld vereenigden de afdeelingen zich algemeen, alhoewel door een enkel lid de opmerking werd gemaakt, dat de behandeling van meergemeld aanhangig ontwerp daardoor

eenige vertraging zal moeten ondervinden en de wijzigingen in dat ontwerp slechts de motorbooten, doch niet de overige passagiersvaartuigen zullen betreffen, waarvoor door een ander orgaan nummers zullen worden bepaald.

Algemeen werd dringend aan het Bestuur het verzoek gedaan dit stelsel, dat zulk een vereenvoudiging brengen zal, te aanvaarden.

Zóó grooten prijs stellende op toepassing van het even besproken systeem, hield men bij de verdere bespreking van het ontwerp met dien wensch rekening en werd in verband daarmede het ontwerp zelf nog eens aan een onderzoek onderworpen, waarbij ook nog een paar punten, die bij de eerste behandeling niet de aandacht hadden getrokken, ter sprake kwamen.

Naar verluidt moeten motorbooten, die tegen betaling passagiers in de haven vervoeren, thans de belasting bedoeld in P. B. 1881 No. 25 gewijzigd bij P. B. 1908 No. 52 betalen. Gevraagd werd of aanslag in de onderhavige belasting mogelijk is zonder wijziging van evengenoemde verordening.

Met genoegen werd kennis genomen van de mededeeling in de memorie van antwoord, dat het geenszins in de bedoeling ligt deze merken (nu nummerplaten) evenals b. v. plakzegels te verkoopen, maar dat ten ontvangerskantore behoorlijk aanteekening zal worden gehouden als in die memorie aangegeven. Maar als dit toch de bedoeling is, zou men dat gaarne in de *verordening zelf* neergelegd en in een artikel voorgeschreven wenschen te zien, dat ten ontvangerskantore een register zal worden gehouden, vermeldende de namen en woonplaatsen van de personen, die de belasting betaalden, voorts voor wat motorrijtuigen aangaat, ook het merk.

Het ontwerp voorziet blijkbaar niet in het geval, dat auto's (trucks) hier aangebracht, naar den agent of geadresseerde worden gevoerd en voor vertooning of proef over den openbaren weg rijden. Het wil voorkomen, dat voor een en ander bijzondere bepalingen gemaakt moeten worden.

Artikelen.

Ad. art. 1. De opmerking werd gemaakt, dat een omschrijving van het begrip „motorboot" in dit ontwerp ontbreekt, hetgeen wel voorkomt in het ontwerp „Motorboot- en Havenpassagierskeur". Overigens komt het niet duidelijk uit, dat het de bedoeling is belasting te heffen van motorbooten, die uitsluitend op de openbare wateren binnen de genoemde eilanden van ons gebiedsdeel worden gebruikt. Motorbooten bestemd om de zee te bevaren zullen wel niet onder dit artikel vallen.

ad. art. 2. Dit artikel zou moeten vervallen wegens de verwijzing naar de „Algemeene Politiekeur" 1917 voor wat aangaat het nummerbewijs, dat de afdeelingen zouden willen afschaffen. Voorts omdat bij de strafbepalingen aangegeven kan worden, wie voor een bepaald feit of een toestand verantwoordelijk en deswege strafbaar is.

Tegen de hier gegeven definitie werd wederom het bezwaar gemaakt, dat zij tot bedenkelijke consequenties kan lijden, een vermoeden van schuld schept en den waren schuldige vrij kan laten uitgaan. Vervolgens is er in art. 2 uitsluitend sprake van motorrijtuigen en wordt daarin geen melding gemaakt van de overige vervoermiddelen. Instandhouding van dit artikel is niet raadzaam te achten.

ad. art. 3. In stede van „merken" en „belastingmerk" ware hierin te lezen respectievelijk „nummerplaten" en „nummerplaat". Hierin zou verder moeten worden voorgeschreven, dat bovendien de waarde van de nummerplaten moet worden vergoed.

ad. artt. 6 en 7. Het gebeurt wel eens, dat de eigenaar in den loop van het belastingjaar 1o. zijn auto als onbruikbaar aftuigt, 2o. zijn auto verkoopt en in beide gevallen op een nieuw aangeschaft vervoermiddel zijn nummer overbrengt; alsook 3o. de auto met het daarop aangebracht nummer verkoopt. Deze gevallen moesten in deze verordening geregeld worden met de verplichting (desnoods met straf te handhaven) in de gevallen onder 1o. en 2o. voor den eigenaar en onder 3o. voor den verkrijger (kooper) in het betrokken register een aanteekening te doen houden, alvorens dat vervoermiddel op den openbaren weg te gebruiken.

ad. artt. 8 en 9. In deze artikelen waren de woorden: „belastingmerken" en „belastingmerk" te wijzigen als reeds aangegeven.

Wel is in art. 8 een maand tijd toegestaan om vóór het aanbreken van een nieuw jaar een daarvoor geldig (art. 9) belastingmerk (nummerplaat) te krijgen, maar er is geen rekening mede gehouden, dat gelegenheid moet worden gegeven de nieuwe nummerplaten aan te brengen, wat toch niet te middernacht tusschen oud- en nieuwjaar zal kunnen geschieden.

Een overgangstijdperk van b. v. 15 dagen werd daartoe wel noodig geacht, gedurende hetwelk zoowel oude als nieuwe nummerplaten mogen worden gebruikt.

Wijders zal het zich wel voordoen, dat prijs gesteld wordt op het behoud van een bepaald nummer en werd daarom het voorstel gedaan aan artikel 8 een nieuw lid toe te voegen behelzende, dat voor den eigenaar van het vervoermiddel in de maand November gelegenheid bestaat tot inschrijving op een reeds bij hem in gebruik zijnd nummer, als wanneer de aanvrager het daaropvolgend belastingjaar hetzelfde nummer op zijn vehikel kan voeren.

Voor wat het eerste jaar betreft, zal allicht in een overgangsartikel moeten worden aangewezen, welke tijdsbepalingen in plaats treden van de maanden November en December.

De kwestie van het zichtbaar (art. 9) zijn van de nummerplaat is reeds in de algemeene beschouwingen aangeroerd. Het wil voorkomen, dat wanneer het Bestuur het aangegeven systeem aanvaardt en de zaak op deze wijze opgelost wordt, ook in deze verordening bepaald moet worden, dat de nummerplaat duidelijk zicht- en leesbaar moet worden gevoerd en moet zijn aangebracht op de plaatsen door een in deze verordening genoemde autoriteit aangegeven en bekend gemaakt b. v. in de krant, waarin van gouvernementswege de officieele aankondigingen worden geplaatst.

Deze artikelen beschouwd in verband met art. 1 doen niet uitkomen, dat nummerplaten op het eene eiland afgegeven, niet op het andere mogen worden gebezigd. Een aanvulling in dezen geest komt wenschelijk voor.

Ad. art. 10. In dit artikel in stede van „belastingmerk" te lezen: „nummerplaat".

Het wilde verder uit een principieel oogpunt juister voorkomen in deze een beroep open te stellen op de beslissing van den Ontvanger.

Ad. art. 12 (nieuw). In stede van „het belastingmerk" ware hier te lezen: „de nummerplaat".

Ad. art. 13. Verliest iemand zijn nummerplaat, dan zal het betrekkelijke nummer ingetrokken moeten worden, wat openlijk bekend moet worden gemaakt. Dat nummer bestaat dus niet meer. De belanghebbende betaalt den kostprijs van een nieuwe plaat en krijgt een nieuw nummer. Het aannemelijk maken, dat een nummerplaat verloren is (ontvreemding zal wel niet voorkomen) heeft dus geen zin meer. Kosteloos behoeven de platen niet uitgegeven te worden.

Ad. art. 14. Van een bevoegdheid van den belastingbetaler om zich tot den Administrateur van financiën te wenden, wordt hier niet gerept. (Er is alleen sprake van „ambtshalve"). Mogelijkheid van hooger beroep zou ook geopend mogen worden.

Aangezien deze zaak niet voor den Raad van Beroep komt, werd gevraagd of de toekenning van de hier bedoelde bevoegdheid aan den Administrateur van financiën in zich sluit, dat een ten deze betrokkene zich niet tot den rechter zal kunnen wenden tot het van deze verkrijgen van een beslissing over de vraag of een belasting al of niet ten onrechte betaald is.

Verder zou men gaarne willen vernemen tot hoelang en gedurende welk tijdsverloop de Administrateur van financiën de hierbedoelde bevoegdheid zou kunnen uitoefenen.

Ad. art. 15 (nieuw). Overal, waar in dit artikel „belastingmerk" voorkomt, ware daarvoor te lezen: „nummerplaat".

Zooals bij art. 2 reeds opgemerkt, werd in de afdeelingen het Bestuur in overweging gegeven de aanwijzing van den gebruiker als den verantwoordelijken persoon te vermijden. Men gaf de voorkeur aan de sub. 2o. a en 3o. a gekozen omschrijving, waar terecht de persoon, die de overtreding begaat, gestraft wordt; de persoon, die gewoonlijk wel de bestuurder zal zijn. En dit werd zeer rationeel gevonden ook voor het geval sub. 1o. a vermeld. De bestuurder moet maar uitkijken en zorgen, dat hij niet uitrijdt met een wagen zonder nummerplaat. Indien onder 1o. a de relatieve zin: „die als bestuurder optreedt van een motorrijtuig" ook op den gebruiker slaat, zal allicht niemand gestraft kunnen worden, als de gebruiker op het

eiland is, doch de auto niet zelf bestuurt. Wordt die relatieve zin achter „optreedt" afgebroken, zoodat men moet lezen: „de gebruiker .... van een motorrijtuig dat" enz., zou dan niet in het systeem van het Bestuur als een chauffeur zonder medeweten van den gebruiker en zelfs tegen zijn zin uitrijdt met een auto zonder nummerplaat, de gebruiker strafbaar zijn?

Voor wat betreft het afwisselend gebruikmaken van eenzelfde merk omschreven sub. 1o. b zou men liever een redactie in den geest van het volgende aan de hand willen doen, n. l. het strafbaar stellen van het in gebruik hebben van meer dan één motorrijtuig met afwisselende gebruikmaking daarvan op den openbaren weg met eenzelfde nummerplaat en vervolgens het besturen van een motorrijtuig op den openbaren weg, wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden, dat in strijd met deze verordening, daaraan afwisselend met een andere motorrijtuig, eenzelfde nummerplaat op den openbaren weg wordt gebruikt.

Waarschijnlijk zal het bovenstaande elke ontduiking uitsluiten, op wellicht het volgende geval na n. l. als op auto's aan verschillende personen toebehoorende door die personen gezamenlijk om de beurt eenzelfde nummerplaat op den openbaren weg gebruikt wordt. Mocht het Bestuur van meening zijn dat dit geval niet door de aangegeven redactie wordt beheerscht, dan zal men het zeer waardeeren, indien het Bestuur daarmede rekening zal willen houden.

Overigens moge worden verwezen naar het onder artt. 6 en 7 betoogde.

De aangegeven redacties zouden m. m. ook voor 2o. b en 3o. b in de plaats kunnen treden.

In de plaats van het onderdeel betreffende het niet op zichtbare wijze voorzien zijn van het voorgeschrevene, zou in dit artikel, in verband met het bij art. 9 opgemerkte, voorzien kunnen worden in het geval, dat de plaat niet duidelijk zicht- of leesbaar is of niet op de voorgeschreven plaats is aangebracht.

Enkele leden bleven de voorgestelde strafmaxima te hoog vinden en keurden verder af het op een lijn stellen van het geval van het afwisselend gebruiken van nummers, waarbij bepaald kwade trouw in het spel is, b. v. met het geval, dat een nummerplaat niet op de voorgeschreven plaats is bevestigd. Gelukkig dan ten minste — aldus deze leden — dat de rechter ten opzichte der op te leggen straf de bevoegdheid heeft zich vrij te bewegen tusschen de aangegeven maxima en het algemeen geldend minimum.

Ad. art. 18. Dit artikel geeft den verbaliseerenden ambtenaren de bevoegdheid auto's, rijwielen en motorbooten te onderzoeken, ook zonder dat zij iemand wien ook, verdenken en voorts voor welk doeleinde ook, b. v. om stuurtoestellen te onderzoeken of na te gaan of er gestolen goederen vervoerd worden. Zulk een algemeene bevoegdheid is in een verordening regelende een bijzonder onderwerp niet op hare plaats. Men zou dit artikel daarom willen doen aanvangen met de woorden: „Bij vermoeden van een overtreding van eenige bepaling dezer verordening zijn de" enz.

Het tweede lid zou men als volgt willen doen luiden: „Zij zijn bevoegd den bestuurder of berijder in dat geval zoo noodig met alle daartoe strekkende middelen te doen stilhouden". Zoodoende wordt het onnoodig gebruik van eenige minder aangenaam klinkende woorden vermeden.

Ad. art. 20 (oud), 19 (nieuw). In stede van „belastingmerken" te lezen: „nummerplaten".

De hoop werd uitgesproken, dat het Bestuur door overname van een en ander dit ontwerp wel aannemelijk zal willen maken en door indiening bij de nota naar aanleiding van het eindverslag van een gewijzigd ontwerp, de overzichtelijkheid wel zal willen bevorderen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. October 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—6.

Verordening van den..... tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 5.

Om te voldoen aan het verzoek, gedaan in het Eindverslag, om het in de Afdeelingen aangegeven denkbeeld van eene combinatie van het nummerbewijs en het belastingmerk te aanvaarden, heeft ondergeteekende het ontwerp laten omwerken en neemt hij de vrijheid een gewijzigd ontwerp hierbij aan te bieden, waarin met door de Afdeelingen kenbaar gemaakte wenschen rekening is gehouden.

Naar aanleiding van het gereleveerde met betrekking tot de toepassing op motorbooten van de bepalingen van P. B. 1881 No. 25, moet ondergeteekende mededeelen, dat dit nu plaats heeft, doch dat bij invoering van een afzonderlijke belasting op motorbooten die verordening niet meer op deze vervoermiddelen zal worden toegepast. Eene wijziging van de bedoelde verordening is niet noodig.

Met betrekking tot artikel 16, onder a, merkt ondergeteekende het volgende op.

Bij nader inzien heeft hij met het oog op zich in de practijk mogelijk voor te doene moeilijkheden bij grensgevallen, gemeend het woord „uitsluitend" (zie oud artikel 11) te moeten doen vervallen. De daardoor te verkrijgen redactie zal, meent hij, bij toepassing het minst tot moeilijkheden aanleiding geven.

Met betrekking tot artikel 17, eerste lid, merkt ondergeteekende op, dat met de uitdrukking „van afwijkend model" niet bedoeld worden geheel andere nummerplaten, doch slechts het aanbrengen van eenig kenteeken op de algemeen uit te geven nummerplaten.

Met betrekking tot het aangevoerde in verband met art. 14 (oud), in het gewijzigd ontwerp artikel 22, geeft ondergeteekende als zijne meening te kennen, dat de comptabiliteitsbepalingen en de rechtspleging in zake van belastingen reeds voldoende daarin voorzien.

De aan het slot van artikel 29 voorgestelde wijzigingen en aanvullingen van de Algemeene Politiekeur worden, in verband met de voorgaande artikelen, noodzakelijk geacht.

Ten slotte wil ondergeteekende nog van deze gelegenheid gebruik maken om den Raad te verzoeken wel te willen medewerken om deze verordening *met 1 Januari 1929* in werking te kunnen laten treden. Ondergeteekende zal bij de openbare behandeling de noodige overgangsbepalingen voorstellen om het tijdstip te bepalen, waarop de vervoermiddelen voor het belastingjaar 1929 van de nieuw in te voeren nummerplaten moeten zijn voorzien.

Willemstad, den 15n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—6.

Verordening van den.....,
tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Gewijzigd Ontwerp.

No. 6.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten te heffen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening:

Artikel 1.

Onder den naam van motorrijtuig–, rijwiel-- en motorbootbelasting wordt op Curaçao, Aruba en Bonaire eene belasting geheven op motorrijtuigen en rijwielen, die op den openbaren weg en motorbooten, geene zeeschepen zijnde, die op de openbare wateren worden gebruikt.

Artikel 2.

Het belastingjaar begint met 1 Januari en eindigt met 31 December.

Artikel 3.

De belasting bedraagt per jaar:
a. voor een motorrijtuig op meer dan drie wielen:
op Curaçao en Aruba f 80.— en op Bonaire f 50.—;
b. voor een motorrijtuig op twee of drie wielen f 20.—;
c. voor een rijwiel f 5.—;
d. voor een motorboot f 15.—.
Rijwielen en booten, waarop of waaraan hulpmotoren zijn aangebracht, worden beschouwd als motorrijtuigen en motorbooten.

Artikel 4.

Voor motorrijtuigen is, als de belastingplicht aanvangt in het tweede, derde of vierde kwartaal, de belasting verschuldigd onderscheidenlijk voor $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$ of $\frac{1}{4}$ van hetgeen over een vol jaar verschuldigd zoude zijn.
Voor rijwielen en motorbooten is, als de belastingplicht aanvangt in het tweede halfjaar, de belasting verschuldigd voor $\frac{1}{2}$ van hetgeen over een vol jaar verschuldigd zoude zijn.

Artikel 5.

De belasting wordt geheven door middel van nummerplaten, die tegen betaling van de belasting en van den prijs der platen worden uitgegeven door den Ontvanger.

Artikel 6.

Ter zake van de betaling der belasting wordt door den Ontvanger aan den belanghebbende tevens een ontvangbewijs afgegeven en wordt door hem in een register aanteekening gehouden

van de gedane betaling, met vermelding van den naam en de woonplaats van den persoon, door wien of te wiens naam betaald wordt, voorts of het een motorrijtuig, rijwiel of motorboot is, waarvoor betaald wordt en, voor wat betreft motorrijtuigen, ook van het merk daarvan.

Artikel 7.

Bij afwisselend gebruik door denzelfden persoon van meer dan één motorrijtuig, rijwiel of motorboot, is de belasting verschuldigd voor elk daarvan.

Artikel 8.

Ieder motorrijtuig en ieder rijwiel, dat op den openbaren weg, en iedere motorboot, geen zeeschip zijnde, die op een openbaar water wordt gebruikt, moet voorzien zijn van voor het loopend jaar geldige, van een nummer voorziene nummerplaten, welke platen zichtbaar en leesbaar op of aan het vervoermiddel moeten zijn bevestigd tot het aantal en op de plaatsen door den Procureur-Generaal telken jare vóór den 15den Januari te bepalen en bekend te maken op het eiland Curaçao door aankondiging in het blad waarin van gouvernementswege de officieele berichten worden geplaatst en op de eilanden Aruba en Bonaire door aanplakking ter gebruikelijke plaats.

Artikel 9.

Uiterlijk in de maand November van elk jaar wordt voor het komend belastingjaar door den Procureur-Generaal de kleur, de nummerreeksen, alsmede de kenteekenen voor de op elk der drie eilanden te gebruiken platen en verdere bijzonderheden met betrekking tot die platen vastgesteld.

Artikel 10.

Iedere nummerplaat is geldig voor een bepaald belastingjaar, dat daarop is uitgedrukt en voor de eerste vijftien dagen van het onmiddellijk daarop volgend belastingjaar.

Artikel 11.

Iedere nummerplaat is slechts geldig voor het eiland, waarop die is uitgegeven.

Artikel 12.

De nummerplaten zijn voor elk belastingjaar van af 1 December van het daaraan voorafgaand jaar verkrijgbaar ten kantore van den Ontvanger op het betrokken eiland.

Artikel 13.

De nummerplaten worden slechts uitgegeven voor zoover den Ontvanger de bewijzen worden geleverd, dat aan de wettelijke belastingbepalingen ten opzichte van de motorrijtuigen, rijwielen of motorbooten, waarvoor zij bestemd zijn, voldaan is.

Artikel 14.

Hij, die er prijs op stelt het nummer, aangegeven op de hem krachtens deze verordening voor zijn motorrijtuig, rijwiel of motorboot uitgegeven nummerplaat of – platen ook voor het daarop volgend belastingjaar te behouden, kan in de maand November van elk jaar zijn wensch hiertoe schriftelijk aan den betrokken Ontvanger kenbaar maken, in welk geval hem, tenzij zulks onmogelijk blijkt te zijn, voor het daaropvolgend belastingjaar een nummerplaat of – platen met hetzelfde nummer zal of zullen worden uitgegeven.

Artikel 15.

Hij, die een motorrijtuig of rijwiel, dat, of een motorboot, die niet of nog niet in gebruik is, voor een bepaald doeleinde op den openbaren weg of op een openbaar water wil vervoeren of beproeven, is verplicht zich tot den Ontvanger te wenden, die, tenzij het hem blijkt, dat het een poging betreft tot belasting-

ontduiking, voor dat doel, met bepaling van het tijdstip, waarop deze ten zijnen kantore moeten worden terugbezorgd, kosteloos nummerplaten afstaat.

Van een afwijzende beschikking van den Ontvanger kan de belanghebbende in beroep komen bij den Administrateur van financiën.

Bij niet terugbezorging binnen den voorgeschreven termijn, of bij niet terugbezorging in goeden staat ten ontvangerskantore van de nummerplaat of – platen wordt den in het eerste lid bedoelden persoon de prijs der plaat of – platen in rekening gebracht en wordt voorts het betrekkelijk nummer ingetrokken, welke intrekking door den Ontvanger schriftelijk ter kennis van den betrokken persoon gebracht, en bovendien op de in artikel 8 bedoelde wijze bekend gemaakt wordt.

Artikel 16.

Van de belasting zijn vrijgesteld:

a. motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, die voor den dienst van het Rijk of van het Gouvernement worden gebruikt;

b. motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, die door consuls en consulaire ambtenaren van vreemde mogendheden worden gehouden, mits die consuls en consulaire ambtenaren van vreemde nationaliteit zijn en in Curaçao geen bedrijf of beroep uitoefenen of een ander ambt vervullen, waaraan geldelijke voordeelen zijn verbonden, en onder voorwaarde van wederkeerigheid.

Artikel 17.

Hij, die op grond van het vorig artikel recht heeft op vrijstelling van de belasting, moet zich ter bekoming van een nummerplaat of – platen schriftelijk wenden tot den betrokken Ontvanger, die, als hem het recht van vrijstelling zal zijn gebleken, kosteloos een nummerplaat of – platen van afwijkend model uitgeeft.

Van een afwijzende beslissing van den Ontvanger kan de belanghebbende in beroep komen bij den Administrateur van financiën.

Artikel 18.

Hij, die een motorrijtuig, rijwiel of motorboot, waarvoor de belasting van het loopende jaar betaald is, afschaft of niet meer op den openbaren weg of op de openbare wateren gebruikt en een ander motorrijtuig, rijwiel of motorboot daarvoor in de plaats neemt, is bevoegd, na ten ontvangerskantore in het in artikel 6 bedoeld register aanteekening hiervan te hebben laten houden, zijn nummerplaat of – platen daarop over te brengen en dit motorrijtuig, rijwiel of die motorboot op den openbaren weg of op een openbaar water te gebruiken.

Artikel 19.

Hij, die een motorrijtuig, rijwiel of motorboot, waarvoor de belasting van het loopende jaar betaald is, van een ander overneemt, is bevoegd, na ten ontvangerskantore in het in artikel 6 bedoeld register aanteekening hiervan te hebben laten houden, zich op den openbaren weg of op een openbaar water van de daarvoor uitgegeven nummerplaat of – platen te bedienen.

Artikel 20.

Ingeval een of meerdere der tegen betaling der belasting uitgegeven nummerplaten verloren, onleesbaar of onbruikbaar raakt of raken, wordt op kennisgeving van den belanghebbende door den Ontvanger het betrekkelijk nummer ingetrokken en deze intrekking bekend gemaakt op de in artikel 8 bedoelde wijze.

Aan belanghebbende wordt in dit geval, mits hij de plaat, die eventueel nog in zijn bezit is, inlevert, tegen betaling van slechts den prijs van de plaat of – platen een of meer andere uitgegeven.

Artikel 21.

Aan hem, wiens belastingplicht in den loop van het belastingjaar eindigt, wordt op zijn aanvraag, mits hij daarbij de

nummerplaat of – platen voor zoover niet ingevolge artikel 19 de nieuwe eigenaar van het motorrijtuig, het rijwiel of de motorboot zich daarvan bedient, inlevert, teruggaaf van betaalde belasting verleend, voor wat betreft motorrijtuigen over de op het tijdstip van bedoelde inlevering of op den datum van de in artikel 19 bedoelde aanteekening nog niet ingetreden kwartalen en voor wat betreft rijwielen en motorbooten over het op het tijdstip van bedoelde inlevering of op den datum van de in artikel 19 bedoelde aanteekening nog niet ingetreden halfjaar.

De aanvraag wordt ingeleverd bij den Inspecteur der belastingen, die de machtiging tot teruggaaf verleent.

Van de beslissing van den Inspecteur der belastingen kan de belanghebbende in beroep komen bij den Administrateur van financiën.

Artikel 22.

De Administrateur van financiën is bevoegd, zoowel op verzoek van belanghebbende als ambtshalve, teruggaaf te doen plaats hebben van ten onrechte betaalde belasting.

Artikel 23.

Wordt gestraft:

1o. met een geldboete van ten hoogste driehonderd gulden:

a. hij, die op den openbaren weg als bestuurder optreedt van een motorrijtuig, dat niet of niet zichtbaar en leesbaar of niet op de in artikel 8 bedoelde plaatsen voorzien is van de voorgeschreven geldige nummerplaten;

b. hij, die meer dan een motorrijtuig in gebruik hebbende, daarvan bij afwisseling met dezelfde nummerplaten op den openbaren weg gebruik maakt;

c. hij, die op den openbaren weg als bestuurder van een motorrijtuig optreedt, wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden, dat daaraan, afwisselend met een ander motorrijtuig, dezelfde nummerplaten gebezigd worden;

d. hij, die een motorrijtuig in gebruik hebbende, daarvan op den openbaren weg gebruik maakt, wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden, dat daaraan, afwisselend met een ander motorrijtuig, dezelfde nummerplaten gebezigd worden;

2o. met een geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden:

a. hij, die op den openbaren weg een rijwiel berijdt, dat niet of niet zichtbaar en leesbaar of niet op de in artikel 8 bedoelde plaats of plaatsen voorzien is van de voorgeschreven geldige nummerplaat of – platen;

b. hij, die meer dan een rijwiel in gebruik hebbende, daarvan bij afwisseling met dezelfde nummerplaat of – platen op den openbaren weg gebruik maakt;

c. hij, die op den openbaren weg een rijwiel berijdt, wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden, dat daaraan, afwisselend met een ander rijwiel, dezelfde nummerplaat of – platen gebezigd worden;

d. hij, die een rijwiel in gebruik hebbende, daarvan op den openbaren weg gebruik maakt, wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden, dat daaraan, afwisselend met een ander rijwiel, dezelfde nummerplaat of – platen gebezigd worden;

3o. met een geldboete van ten hoogste honderd gulden:

a. hij, die op een openbaar water een motorboot bestuurt, die niet of niet zichtbaar en leesbaar of niet op de in artikel 8 bedoelde plaatsen voorzien is van de geldige nummerplaten;

b. hij, die meer dan een motorboot in gebruik hebbende, daarvan bij afwisseling met dezelfde nummerplaten op een openbaar water gebruik maakt;

c. hij, die op een openbaar water een motorboot bestuurt, wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden, dat daaraan, afwisselend met een andere motorboot, dezelfde nummerplaten gebezigd worden;

d. hij, die een motorboot in gebruik hebbende, daarvan op een openbaar water gebruik maakt, wetende of rederlijkerwijze moetende vermoeden, dat daaraan, afwisselend met een andere motorboot, dezelfde nummerplaten gebezigd worden;

4o. met een geldboete van ten hoogste vijftig gulden:
a. hij, die de beschikking hebbende over een motorrijtuig, een rijwiel of een motorboot, deze in strijd met artikel 15, eerste lid, artikel 18 of artikel 19 op den openbaren weg of op een openbaar water gebruikt;
b. hij, die op den openbaren weg een motorrijtuig bestuurt of een rijwiel berijdt of op een openbaar water een motorboot bestuurt, wetende of redelijkerwijze moetende vermoeden, dat daardoor gehandeld wordt in strijd met artikel 15, eerste lid, artikel 18 of artikel 19.

Artikel 24.

De feiten, bij het vorige artikel strafbaar gesteld, worden, behalve voor de toepassing van artikel 64, eerste lid, van het Wetboek van Strafrecht, beschouwd als misdrijven.

Artikel 25.

Met het opsporen van overtredingen van eenige bepaling dezer verordening zijn, behalve de in artikel 8 No. 1–4 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast alle ambtenaren der belastingen.
Artikel 16. eerste lid, tweede zinsnede van dat wetboek is op hen toepasselijk.

Artikel 26.

Bij vermoeden van overtreding van eenige bepaling dezer verordening zijn de in het vorige artikel bedoelde personen en ambtenaren bevoegd ieder motorrijtuig en rijwiel, dat zij op den openbaren weg, en iedere motorboot, die zij op een openbaar water aantreffen, te onderzoeken met betrekking tot de nummerplaten.
Zij zijn bevoegd den bestuurder of berijder in dat geval zoo noodig met alle daartoe strekkende wettelijke middelen te doen stilhouden.

Artikel 27.

De in artikel 5 bedoelde nummerplaten worden voor de toepassing van den Elfden Titel van het Tweede Boek van het Wetboek van Strafrecht beschouwd als van gouvernementswege uitgegeven zegels.

Artikel 28.

Deze verordening is niet van toepassing op:
a. driewielige rijwielen, kennelijk bestemd voor gebruik door gebrekkige personen;
b. driewielige kinderrijwielen;
c. motorbooten, behoorende tot niet in Curaçao thuis behoorende schepen.

Artikel 29.

Deze verordening kan worden aangehaald onder den naam „Motorrijtuig–, rijwiel– en motorbootbelastingverordening 1928".
Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.
Bij de inwerkingtreding dezer verordening vervallen van de Algemeene Politiekeur 1917 (P. B. 1925 No. 32) het artikel 77 en de beide laatste zinsneden van art. 78 en worden in die keur ingevoegd:

„Art. 77.

Het is verboden met een motorrijtuig over een openbaren weg te rijden, tenzij:
a. de bestuurder in het bezit is van een geldig rijbewijs, afgegeven door het Hoofd van Politie;
b. het motorrijtuig voldoet aan de vereischten, gesteld in artt. 82 en 83 en zoo zij noodig wordt geoordeeld de beproeving van den motor, door een door den Gouverneur benoemden deskundige, bevredigende uitkomsten heeft opgeleverd.

Art. 77*a*.

Van een motorrijtuig, dat op eenig tijdstip gelegen tusschen zonsondergang en zonsopgang op een openbaren weg wordt aangetroffen moeten de nummerplaten zoodanig zijn verlicht dat zij duidelijk leesbaar zijn.".

In art. 89 van die keur wordt in stede van „sub 2o. en 3o. bedoelde nummer- en rijbewijs" gelezen: „sub a bedoeld rijbewijs".

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—6.

Verordening van den..... tot heffing van eene belasting op motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten.

Verslag.

No. 7.

Volgens art. 8 moet ieder motorrijtuig, ieder rijwiel en iedere motorboot voorzien zijn van nummerplaten, derhalve minstens twee. Het aantal volgens dat artikel door den Procureur-generaal te bepalen zal dus nimmer minder kunnen zijn dan twee. Doch dit is niet in overeenstemming met art. 23 sub. 2o. waar er, voor wat rijwielen aangaat, sprake is van nummerplaat of nummerplaten, evenmin met eenige andere artikelen van het ontwerp.

Vervolgens staat in art. 8: „door den Procureur-generaal telken jare vóór den 15n. Januari te bepalen". Daar volgens art. 2 het belastingjaar met het kalenderjaar samenvalt, kan de Procureur-generaal niet bijv. in December een en ander bepalen, want in elk belastingjaar moet er bepaald worden en wel vóór den 15den Januari. Voorts begint het belastingjaar met 1 Januari en volgens art. 10 moeten na 15 Januari alle nummerplaten aangebracht zijn. Het is dus zeer wenschelijk, dat de verordening den belanghebbenden een termijn garandeert.

Met het oog hierop en ook om in overeenstemming te blijven met overige artikelen, zou men algemeen gaarne zien, dat de Procureur-generaal vóór den 1n. December alles moest bepalen en laten bekend maken.

Betreurd werd, dat het Bestuur in artikel 16a (nieuw) het woord „uitsluitend" heeft geschrapt. Reeds bij het voorloopig verslag zijn er opmerkingen omtrent deze zaak gemaakt. En naar aanleiding daarvan heeft het Bestuur den oorspronkelijken tekst herzien, doch nu keert het Bestuur wederom tot de oorspronkelijke gedachte terug. Deze redactie zal juist twist- en geschilpunten kunnen doen ontstaan. Bovendien is het niet gewenscht, dat gezin of personeel van een ambtenaar in een auto rijdt, die van belasting vrijgesteld is, omdat die dienst voor het Rijk of het Gouvernement verricht en deswege zelfs platen van een afwijkend model voert. Evenmin dat de ambtenaar zelf die auto anders dan voor dienst gebruikt. Het is niet duidelijk, waarom die ambtenaar, voor wat aangaat zijn persoonlijk gebruik of zijn gezin, van belastingvrijdom moet profiteeren. Om allerlei moeilijkheden en ongewenschtë toestanden te voorkomen zouden de afdeelingen algemeen gaarne zien, dat in art. 16a slechts werden vrijgesteld „motorrijtuigen, rijwielen en motorbooten, die het eigendom zijn van het Rijk of het Gouvernement". Dan krijgt men een zuiverder toestand. Ambtenaren, die een hun toebehoorende auto, waarvan zij zich voor zich zelf of hun gezin bedienen ook voor 's Lands dienst moeten gebruiken, zouden op andere wijze daarvoor vergoed kunnen worden bijv. door tegemoetkoming wegens het houden van een vervoermiddel, naar gelang van de omstandigheden te bepalen.

Het wil niet aanbevelenswaardig voorkomen Consuls, die belastingvrijdom genieten een bijzondere plaat of een plaat met een kenmerk te geven. Het is niet raadzaam het publiek te laten zien, dat de betrokken persoon geen belasting betaalt. Als die consuls een gewone plaat krijgen, gaat alles ongemerkt.

Speciaal met het oog op de „consulaire ambtenaren" kan het wel voorkomen, dat het begrip „consuls en consulaire ambtenaren" zeer uitgebreid is.

Met het oog op een regelmatigen gang van zaken in verband met vertrek van of afschaffing van b. v. een auto door wederom speciaal die „consulaire ambtenaren" wilde het nuttig voorkomen te bepalen, dat in deze en dergelijke gevallen de consuls en consulaire ambtenaren de hun uitgereikte nnmmerplaat ofplaten weder inleveren.

In het bestaande art. 78 laatste lid van de Algemeene Politiekeur 1917 staat, dat de kosten van de beproeving van den motor ten laste van den aanvrager komen. In het gewijzigd ontwerp komt deze bepaling niet voor. Gevraagd werd of het Bestuur een bijzondere reden hiervoor heeft. Overigens werd op het behoud van dat voorschrift prijs gesteld.

Van verschillende zijden werd er op aangedrongen dat voor wat aangaat de nummerplaten bedoeld in art. 15 bij de toepassing een behoorlijke termijn wordt bepaald.

Vertrouwd werd, dat de betrokken importeurs en handelsfirma's niet door te korte termijnen zouden worden benadeeld.

In het vetrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn zienswijze betreffende de gemaakte opmerkingen zal willen kenbaar maken, achten de afdeelingen de openbare beraadslaging over dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 20n. December 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7.

Keur van den.....,
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 16 van het zittingjaar 1927—1928).

Een maximum-snelheid van 30 K. M. per uur in het stadsdistrict kan ondergeteekende gelet op het feit, dat het 2de lid van art. 81 der „Algemeene Politiekeur" 1917 de mogelijkheid schept, waar zulks noodig mocht zijn, de snelheid te beperken en ook gelet op het gestelde in het 1ste lid sub 1o en het 3de lid van dat artikel, niet te hoog vinden. De in het voorloopig verslag bedoelde straten en weggedeelte zullen allicht voor snelheidsbeperking in aanmerking komen, maar 24 K. M. per uur wordt b. v. op den Roode weg van Plantersrust tot den Kortijnweg, op den Witte weg, op den Rifweg e. d. als een te laag maximum beschouwd. Men moet immers niet vergeten, dat ongelukken niet altijd ontstaat door te groote snelheid. In Willemstad is dat zelfs een uitzondering te noemen, aangezien het grootste aantal ongevallen hier ontstaat door onvoldoende doelmatige verkeersregels en door het niet nakomen der bestaande. De veiligheid van het straatverkeer moet niet alleen gezocht worden in snelheidsbeperking, maar hoofdzakelijk in een streng toezicht op de naleving der bestaande verkeersregels en in het doen ingang vinden van de moderne begrippen op verkeersgebied. Bij dit alles komt nog, dat zelfs een snelheid van 12 K. M. per uur als te hoog is te beschouwen, indien ook andere weggebruikers dan de betrokken auto-bestuurders zich evenmin aan de verkeersregels houden: zoo spotten met name de voetgangers, ook daar waar voetpaden zijn, dikwijls met die regels en zijn ook dezen vaak oorzaak van verkeerongevallen met automobielen.

Een snelheid van 50 K. M. per uur op de buitenwegen is naar het inzicht van ondergeteekende, wederom lettende op de bepalingen van art. 81 van de keur, niet gevaarlijk te achten, wat uit ondervolgend staatje, aangevende de remafstanden, moge blijken. Rijdende met de in kolom 1 vermelde snelheden, kan worden gestopt binnen de afstanden vermeld in kolom 2, indien de automobiel 2 en binnen de afstanden vermeld in kolom 3, indien de automobiel 4 remmen heeft, terwijl de afstanden gelden voor niet vochtige, normaal gladde wegen.

1	2	3
10 K. M.	2 M.	1 M.
15	4	2
20	6	3½
25	9	5
30	12	7
35	16	9
40	22	11½
50	29	17
60	40	24

De noodzakelijkheid om een maximum aan te geven, dat door 60 deelbaar is, is ondergeteekende niet gebleken: met een stopwatch controleerende is deze deelbaarheid over een afstand van 100 of 200 M. onnoodig, terwijl met een Waltman-Sirks kijker de snelheid op elk gewild moment door één man zeer nauwkeurig zal zijn vast te stellen. Bovendien wordt reeds nu gecontroleerd met een kilometer-teller op een motorzijspan combinatie.

Ook ondergeteekende zou de examen eischen voor automobielbestuurders zeer willen verzwaard zien, niet alleen speciaal voor de truck-chauffeurs, doch voor alle bestuurders van openbare vervoermiddelen. Hiervoor zal geen wijziging of aanvulling van de politiekeur noodig zijn, vermits het 1ste lid van

art. 78 de commissie van deskundigen algeheele vrijheid laat met betrekking tot het oordeel omtrent het voldoende zijn der gegeven bewijzen van bekwaamheid.

De verkeersaangelegenheid Theaterstraat–Pietermaaiweg zal bij de algeheele beschouwing van het verkeer in Willemstad onder de oogen worden gezien.

Het stoppen aan slechts ééne zijde van straten, waarin het verkeer slechts in ééne richting is toegelaten, vindt geen steun in de geldende keur en kan daarom dus nu niet als algemeene maatregel bepaald worden. Hieraan en aan de wenschelijkheid van het vastleggen van den regel betreffende het rechtshouden ook buiten het geval van het ontmoeten van een ander voertuig, zal de aandacht gewijd worden bij de samenstelling van een nieuwe keur, die in bewerking is.

Verkeersagenten zijn geheel aan de overige diensten onttrokken, kunnen niet te lang achtereen dienst doen, moeten eene speciale opleiding als zoodanig genieten enz., zoodat uitbreiding van het aantal benoodigde agenten een noodzakelijk gevolg van de aangegeven maatregelen zou zijn. En dan is er nog het groote bezwaar, dat zeer vele bestuurders het gestelde in het 1ste lid, sub 1o. en het derde lid van art. 81 der politiekeur uit het oog zullen verliezen en gaan rijden op de aanwijzingen van den verkeersagent, zooals zij nu reeds rijden op hun geluidsignalen. De veiligheid van het verkeer wordt dan ook naar de meening van ondergeteekende beter en goedkooper gewaarborgd door streng toezicht op snelheid en op gevaarlijk rijden, alsmede door het verbod om een kruispunt anders dan langs aangegeven wegen te naderen.

Daar een gebod „rechts–houden" niet op wettelijke basis steunt, kan daartoe niet worden verplicht, zelfs niet door een metalen–verkeersagent.

De pijl op den hoek van de Columbusstraat stond inderdaad verkeerd en stichtte zelfs verwarring. Hierin is verbetering gebracht.

Ter Griffie van den Kolonialen Raad is nedergelegd het nummer van Mei 1928 van het maandschrift The Wheel, aangeboden door den Heer E. Moreno Brandao alhier, waarin op bladzijde 4 en volgende een in verband met snelheidsregeling lezenswaardig artikel voorkomt getiteld:

„Let's have Motor Laws as Modern as our Motor Cars."

Willemstad, den 19n. Juni 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7.

Keur van den.....,
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Eindverslag.

No. 2.

Met voldoening werd in de afdeelingen geconstateerd, dat eensdeels reeds door de jongste regelingen van het straatverkeer is tegemoet gekomen aan wenschen en wenken in het voorloopig verslag betreffende dit ontwerp en dat betreffende het ontwerp der verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curacaosche begrooting voor 1929 aangaande dat verkeer te kennen gegeven en andersdeels de mededeeling gedaan is, dat daarmede rekening gehouden zal worden bij de samenstelling van de in bewerking zijnde keur.

Werden de kortelings gepubliceerde verkeersregelingen toegejuicht, er is dan ook inderdaad reeds verbetering merkbaar, er werd tevens gevraagd of al de in het leven geroepen bepalingen op de wet berusten of een wettelijken grondslag hebben, terwijl ook in het reglementeeren van alles tot in bijzonderheden een gevaar werd gezien.

De hoop werd uitgesproken, dat nu ook spoedig aan de hand van wettelijke voorschriften dan, aan het onnoodige getoeter een einde zal komen.

Ook deed het genoegen, dat het Bestuur met de afdeelingen overtuigd is van de wenschelijkheid de exameneischen voor automobielbestuurders te verzwaren. Werd enkelerzijds de mogelijkheid van het bepalen door het Bestuur van zekere eischen, b v. in een examen-programma betoogd, van andere zijden leek het zeer moeilijk die eischen nauwkeurig te omschrijven en precies te definieeren. Doch hier was men het vrij algemeen over eens, dat de betrekkelijke commissie in ieder geval in overweging zou kunnen worden gegeven een anderen maatstaf aan te leggen.

Waar de ingezetenen zich hoe langer hoe meer aan het streng handhaven van verkeersregelen zullen wennen en door het verscherpen der examens de bestuurders beter onderlegd zullen worden, zullen er naar algemeene meening waarschijnlijk geen overwegende bezwaren meer blijken te bestaan tegen het bestendigen der voorgestelde maxima. In dit verband werd door enkele leden zelfs de mogelijkheid van een even tueel later opvoeren der maximum-snelheid voor de buitenwegen niet uitgesloten geacht. Andere leden daarentegen, zouden niet gaarne tot dit laatste meewerken, vooral wegens den toestand van verschillende wegen en vrees voor drankmisbruik en roekeloosheid van menig autobestuurder.

Men vroeg zich af of de bepalingen, die bevoegdheid geven tot het intrekken van rijbewijzen niet te slap zijn.

Met belangstelling werd kennisgenomen van het medegedeelde betreffende de verkeersagenten, ofschoon de gedachtengang van het Bestuur niet voor een ieder even duidelijk was. De leden, die deze zaak ter spake gebracht hadden echter, veroorloofden zich de vrijheid die agenten op de aangegeven punten zeer gewenscht te blijven achten, al zou de voldoening aan dezen wensch wat moeten kosten.

Vertrouwende, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn zienswijze betreffende de gestelde vragen en de gemaakte opmerkingen zal willen kenbaar maken, achtten de afdeelingen de openbare beraadslaging over dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24sten Juli 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7.

Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur"
1917 (P. B. 1925 No. 32).

Eindverslag.

No. 2.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7.

Keur van den.....,
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 3.

Naar aanleiding van de in het eindverslag gestelde vragen en gemaakte opmerkingen heeft ondergeteekende de eer het volgende mede te deelen:

Al de in het leven geroepen verkeersbepalingen hebben een wettelijken grondslag n.l. de artt. 46, 58, 60, 85 en 87 der Algemeene Politiekeur 1917.

Daar niet alles tot in de bijzonderheden is gereglementeerd en het ook niet in de bedoeling ligt zulks te doen, kan vooralsnog het gevaar daarvan buiten beschouwing blijven.

Zooals reeds in de memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende de ontwerpbegrooting voor 1929 medegedeeld, zal in de eerlang aan den Raad in te dienen politiekeur de materie van het hinderlijk toeteren tevens geregeld worden; een einde aan onnoodig getoeter zal echter eerst dan komen, wanneer alle weggebruikers doordrongen zijn van de noodzakelijkheid, zich aan de verkeersregels te houden; niet altijd toch zijn de bestuurders van auto's schuld aan dat lawaai, daar zij door de voetgangers maar al te vaak worden gedwongen dat te maken.

Het is niet doenlijk de eischen voor bestuurder in een examen-program vast te leggen; wel zal het aanbeveling verdienen dat de in art. 78 bedoelde commissie bijzondere aandacht schenkt aan de kennis van de verkeersregels, zooals deze thans in de bestaande keur zijn vastgelegd en in de te ontwerpen nieuwe keur zullen worden voorgesteld.

Art. 78 geeft voldoende ruimte tot intrekking van rijbewijzen, naast toepassing van art. 32 sub 5e. van het Wetboek van Strafrecht door den rechter.

Verkeersagenten waren slechts dan te plaatsen indien op andere minder kostbare wijze niet voldoende in de verkeersregeling op een bepaalde plaats kan worden voorzien.

Willemstad, den 26n. September 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7.

Zaak van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politie-
keur" 1917 (P. B. 1925 No. 39).

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 8.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsenijmengkunst in de kolonie Curaçao.

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 11 van het zittingjaar 1927—1928).

Het heeft ondergeteekende genoegen gedaan uit het voorloopig verslag betreffende dit ontwerp te vernemen, dat niet wegens de daaraan ten grondslag liggende beginselen een gedachtenwisseling noodig wordt geacht en spreekt hij ook zijn waardeering uit over de in den aanhef van het verslag tot uiting gekomen bereidwilligheid om mede te werken tot een spoedige behandeling der aangelegenheid, indien het niet ware voor de gewenschte schriftelijke behandeling.

De beschouwingen en opmerkingen in het voorloopig verslag voorkomende hebben ondergeteekende aanleiding gegeven het volgende mede te deelen.

Ook ondergeteekende wil het bij nadere beschouwing juister niet alleen, doch ook practischer voorkomen de regeling van het openings- en sluitingsuur der openbare apotheken bij besluit vast te stellen, waardoor het makkelijker zal zijn zich snel aan te passen aan bijzondere omstandigheden als b.v. de kwestie van de restrictie, welke zeker voorloopig gemaakt zal kunnen worden, dat er aan beide zijden van de haven minstens één apotheek open moet zijn, welke restrictie inderdaad met het oog op het opschrift en de overweging der verordening in het ingediende ontwerp anders geredigeerd had moeten zijn.

Het onderhavige ontwerp, dat de bedoeling heeft Zondagsrust en nachtdienst te regelen, bedoelt ten aanzien van den eerste alleen de gelegenheid te scheppen voor een rustdag, voor dengene, die dien nemen wil. De vrijheid der H. H. apothekers wordt ten deze niet beperkt. Slechts moet gewaakt worden voor een geregelden gang van zaken.

Het heeft niet in de bedoeling gelegen, dat de betrokken apotheken in die beteekenis „open" moeten zijn, als waartegen bezwaren werden gemaakt. Wanneer een uitwendig kenteeken aangeeft, dat de apotheek open, voor den dienst van het publiek toegankelijk is, zal dat zeker voldoende zijn.

Ook lag het niet in het voornemen, dat uit de woorden: „minstens één apotheek in het stadsdeel bewesten de haven en één in het stadsdeel beoosten de haven dag en nacht open blijft" begrepen zou worden, dat dit een en dezelfde apotheek moest zijn.

In bijgaande nota van wijzigingen wordt het ontwerp zoodanig gewijzigd, dat voorgesteld wordt het openings-en sluitingsuur van de openbare apotheken bij besluit te regelen.

Het zal ook naar de meening van den Heer Procureurg-eneraal zonder invloed op de criminaliteit zijn als de vergunning sub. 14o. van de verordening bedoeld, van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gevraagd moet worden. Bij de politie verdachte personen zullen wel zelden of nooit, zij het ook onder voorwendselen, ter uitvoering van misdadige plannen, om een vergunning aankloppen.

Met de opmerking aan het slot van het voorloopig verslag voorkomende, wordt in de nota van wijzigingen rekening gehouden.

Willemstad, den 13n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—8.

Verordening van den..... tot wijziging van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsenijmengkunst in de kolonie Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 11 van het zittingjaar 1927—1928).

A. Sub. 1 van artikel 1 wordt gelezen als volgt:
„De regeling van het openings- en sluitingsuur van de openbare apotheken wordt bij besluit vastgesteld."

B. Aan artikel 1 wordt een nieuwe zinsnede toegevoegd luidende:

„3. in het opschrift der verordening wordt voor „in de kolonie Curaçao" gelezen: „in Curaçao"; in den considerans en in art. 35 voor „in deze kolonie": „in Curaçao"; en in art. 1, sub. b. voor „in de kolonie": „in Curaçao". In art. 28 vervalt: „der kolonie".

Willemstad, den 13n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--8.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 30sten October 1873 (P. B. 1874 No. 6), regelende de uitoefening der artsenijmengkunst in de kolonie Curaçao.

Eindverslag.

No. 2.

De Afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 3n. Augustus 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—9.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 27).

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 8 van het zittingjaar 1927—1928).

Met de strekking van het ontwerp kon men zich algemeen vereenigen en werden er bij de behandeling daarvan geen bedenkingen gemaakt tegen de daarin vervatte voorstellen.

Slechts werd bij het voorgestelde artikel 37b gevraagd van het Bestuur te mogen vernemen of de hier gebezigde uitdrukking „dwaling of onwillig verzuim" iedere dwaling of ieder onwillig verzuim omvat; of met name daaronder valt het geval, dat iemand minstens zes achtereenvolgende maanden zijn woning ongebruikt heeft gelaten (door afwezigheid b.v.) doch door onbekendheid met de betrekkelijke bepaling, den termijn, waarbinnen het verzoekschrift om ontheffing moest zijn ingediend, niet inachtgenomen heeft.

Verscheidene leden gaven als hunne meening omtrent het bovenstaande te kennen, dat, waar hier zonder eenige restrictie van dwaling of onwillig verzuim gesproken wordt, ook het bovenstaande onwillige verzuim daaronder begrepen moet zijn.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—9.

Verordening van den..... tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 27).

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Met genoegen heeft ondergeteekende vernomen, dat de Afdeelingen zich konden vereenigen met de strekking van het ontwerp en dat er bij de behandeling geen bedenkingen werden gemaakt tegen de gedane voorstellen.

De strekking van het voorgestelde artikel 37 b is om in alle gevallen waarin blijkt, dat krachtens de bepalingen der verordening ontheffing van belasting had kunnen worden verleend en dat het slechts aan dwaling of onwillig verzuim aan de zijde van belanghebbende te wijten is, dat zulks niet meer plaats kan hebben, den belanghebbende niet het slachtoffer te laten worden van zijn dwaling of onwillig verzuim, maar hem dan dat gedeelte van zijn aanslag kwijt te schelden, waarvan hij anders ontheffing zou hebben gekregen.

Willemstad, den 8n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—9.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Grondbelastingverordening 1908" (P. B. 1908 No. 27).

Eindverslag.

No. 3.

De Afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 26n. October 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—10.

Verordening van den....., houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 18 van het zittingjaar 1927—1928).

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Tegen de strekking van het ontwerp, n. l. een tarief van loon, reis- en andere kosten voor den rooimeester op Curaçao vast te stellen, dat meer in overeenstemming is met den tegenwoordigen loonstandaard, werden geen bezwaren gemaakt. Deze is beteekenend gestegen en het is rationeel, dat in verband daarmede een herziening van het onderhavige tarief plaats heeft.

Tegen de voorgestelde eerste twee alinea's sub. 1o. van artikel 1 echter werden verschillende bezwaren gemaakt. Zoo werd het niet zonder bedenking geacht, dat een rooimeester voor elk uur werk na het zesde, f. 5.— in rekening mag brengen. Voor het rooien van eenigszins groote terreinen, plantages b. v., zal dit voor belanghebbenden in de papieren kunnen loopen.

Doch overigens is dit deel van het ontwerp niet duidelijk geredigeerd. Men trachtte daarin verbetering te brengen door weglating der woorden „op den dag, waarop zijne werkzaamheden aanvangen" in de eerste alinea en der woorden „op den eersten dag of op volgende dagen" in de tweede alinea, welke woorden, naast elkander gesteld, overbodig en storend voorkomen, doch zonder een bevredigend resultaat op te leveren. Niet duidelijk is het bijv. hoeveel in rekening moet worden gebracht als de werkzaamheden minder dan zes uren duren, doch op twee verschillende dagen verricht worden.

Met het oog op het voorafgaande werd vrij algemeen de voorkeur gegeven aan een bepaling, dat de rooimeester voor het rooien in rekening mag brengen in het stadsdistrict f 2.50 in het Tweede district f 3.50 en in het Derde district f 5,— per uur, met een minimum van onderscheidenlijk f 15,—, f 21,— en f 30,—.

Een bepaling als de evengemelde werd rationeel geacht en ook aan duidelijkheid niets te wenschen overlatende.

Werd het alleen nog bezwarend geacht, dat de rooimeester voor b. v. anderhalf uur werk in den vroegen ochtend of in den laten namiddag, evenveel zal kunnen in rekening brengen als voor 6 uur werk onder een tropische zon, andere leden merkten hiertegen op, dat zij in dezen tijd den rooimeester niet gaarne de zelfs door een klein werk veroorzaakte moeite zouden willen laten nemen voor minder dan de in de voorgestelde redactie voorkomende minima.

Een open vraag bleef het echter nog steeds van af welk tijdstip de werktijd volgens het onderhavige ontwerp zal beginnen te tellen. Bij de naar aanleiding hiervan gehouden beschouwingen kwam uit, dat het door eenige leden wel billijk zou worden geacht, indien vooral bij rooiingen in het stadsdistrict de tijd begon te tellen op het moment, dat de rooimeester zijn woning verliet met het doel zich direct naar het op te nemen terrein te begeven. Werd ten deze gewezen op het bezwaar van de vaak lang open blijvende brug, ook ten opzichte van de buitendistricten werd geen eenstemmigheid bereikt en daarom geen positieve meening uitgesproken.

Men zou het op prijs stellen 's Bestuurs standpunt ten deze te mogen vernemen.

Vooral ten opzichte van de personen, die ten dienste van den rooimeester gesteld moeten worden om hem behulpzaam te zijn, doch vanwege het principe, ook in het geval sub. 2o. bedoeld, werd het noodig geacht het woord „geschikt(e)" ter vermijding van eventueele moeilijkheden, nader te bepalen. Toe-

voeging b. v. der woorden „ter beoordeeling van den Rooimeester" zou de al of niet geschiktheid van het vervoermiddel of der personen, die behulpzaam moeten zijn, voldoende definieeren.

Waar uit het sub. 5o. voorkomende blijkt, dat een inspectie ook buiten het geval van een rooiing (als vermeld in de 3de alinea van sub. 1o.) dus als een handeling op zich zelf kan voorkomen, zouden eenige leden gaarne ten aanzien daarvan een afzonderlijke regeling wenschen, vooral voor wat aangaat het in rekening te brengen bedrag.

Ten opzichte van het systeem, dat in deze materie gevolgd is, werd nog de principieele meening uitgesproken, dat het comptabel juister voorkomt, dat personen, die publieke functiën bekleeden of van Overheidswege aangesteld worden om zulke werkzaamheden te verrichten, niet zelf quitanties voor door hen verrichte werkzaamheden uitschrijven. De inning voor ten deze verschuldigde bedragen moet naar de meening dezer leden loopen over 's Lands kas, waarbij zij de stelling voorstonden, dat die kas een gedeelte dezer gelden zou moeten aankomen, waarmede dan eventueel bij de vaststelling der bedragen rekening gehouden zou kunnen worden.

Zonder zich te begeven in een beoordeeling van het meer of minder formeel juiste der evenvermelde meening, stelden andere leden het practische bezwaar van werkvermeerdering daar tegenover en voelden zij daarom dan ook niet veel voor dat systeem.

Waar er thans ook buiten het stadsdistrict huizen-complexen aangetroffen worden, wilde het aanbevelingswaardig voorkomen, ook voor de aanwijzing van de rooilijn in de buitendistricten een bedrag te bepalen.

Het wilde noodig voorkomen om, waar dit tarief blijkbaar alleen voor dit eiland en niet voor het geheele gebiedsdeel zal gelden, in het opschrift, in de overweging en in den aanhef van art. 1 te spreken van „op het eiland Curaçao".

Ten slotte werd, onder uitdrukkelijke buiten het verband der opmerking stelling van den tegenwoordigen militairen rooimeester, de wenschelijkheid betoogd om bij voorkomende gelegenheid liever een burger als rooimeester aan te stellen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—10.

Verordening van den....., houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Het deed ondergeteekende genoegen, dat tegen de strekking van het ontwerp om een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao vast te stellen, geen bezwaren werden gemaakt.

Ondergeteekende kan de bezwaren tegen de voorgestelde eerste twee alinea's sub 1o. van artikel 1 niet deelen. Men geeft de voorkeur aan eene bepaling, dat de Rooimeester voor het rooien in rekening moet brengen in het stadsdistrict f 2,50, in het 2e district f 3,50 en in het 3e district f 5,— per uur, met een minimum van onderscheidenlijk f 15.—, f 21.— en f 30.—. Het rooien van groote stukken in het 3e district zal dan veel meer kosten dan het rooien in het stadsdistrict of het 2de district; naar het oordeel van ondergeteekende doet het niets ter zake of een groote plantage in het 2e of in het 3e district ligt. Alleen is het minimum bedrag in het 3e district hooger gesteld, omdat in doorsnee de te rooien terreinen in dat district meer tijd vorderen. In het stadsdistrict komen er practisch geen rooiïngen voor die meer dan 6 uur vorderen.

Waar hij gelooft, dat de duidelijkheid daardoor wel gebaat zal zijn, geeft hij bij Nota van Wijzigingen in overweging sub 1o. van artikel 1 zoodanig te wijzigen, dat daarin vervallen de woorden „op den dag, waarop zijne werkzaamheden aanvangen" en de woorden „op den eersten dag of op volgende dagen".

De werktijd van den Rooimeester begint te tellen op het tijdstip, waarop hij zijn huis verlaat om zich rechtstreeks naar zijn werk te begeven.

Ondergeteekende is gaarne bereid bij Nota van Wijzigingen het woord„ geschikt(e)" in sub 2o. en sub 3o. van artikel 1 nader te bepalen, door toevoeging der woorden „ter beoordeeling van den Rooimeester" zoodat de al of niet geschiktheid van het vervoermiddel of der personen, die behulpzaam moeten zijn, voldoende gedefinieerd wordt.

In de meeste gevallen is een inspectie, waaronder meestal verstaan wordt het opnieuw bepalen van verloren gegane hoekpunten, veel tijdroovender dan eene nieuwe rooiïng, zoodat naar het oordeel van ondergeteekende een afzonderlijke regeling niet noodig is.

Ten aanzien van de inning van loon, reis- en andere kosten van den Rooimeester vereenigt de ondergeteekende zich met de leden, die het bezwaar stelden van werkvermeerdering. De administratie dezer aangelegenheid zal niet altijd even gemakkelijk zijn als men bedenkt, dat een Roomeester naar verschillende te rooien terreinen b. v. op één dag rijdende, aan ieder een deel der reiskosten in rekening zal brengen. In deze tijden, dat het zoo ernstig geboden is naar vereenvoudiging te streven, wil ondergeteekende dan ook liever het reeds zoo lang gevolgde systeem handhaven.

Krachtens de verordening houdende bepalingen omtrent het bouwen en stellen van huizen, getimmerten, muren en afscheidingen, moet alleen in de stadsdistricten de rooilijn van den te bebouwen grond worden aangegeven, zoodat het ondergeteekende overbodig voorkomt een tarief vast te stellen voor de aanwijzing van de rooilijn in de buitendistricten.

Het tarief is alleen bestemd voor het eiland Curaçao, zooals blijkt uit het opschrift, uit de overweging en uit den aanhef van artikel 1, waar gesproken wordt van „de Rooimeester *op* Curaçao".

Willemstad, den 30n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—10.

Verordening van den..... houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

In artikel 1, sub 1o., vervallen de woorden „op den dag, waarop zijne werkzaamheden aanvangen" en de woorden „op den eersten dag of op volgende dagen".

In artikel 1, sub 2o., wordt achter het woord „vervoermiddel" en in hetzelfde artikel, sub 3o., achter het woord „personen" toegevoegd " ,ter beoordeeling van den Rooimeester,".

Willemstad, den 30n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—10.

Verordening van den....., houdende vaststelling van een nieuw tarief van loon, reis- en andere kosten voor den Rooimeester op Curaçao.

Eindverslag.

No. 4.

De afdeelingen waren van meening, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Van de gelegenheid, dat een onderwerp rakende het rooimeesterschap in de afdeelingen in behandeling is, werd gebruik gemaakt om te doen uitkomen, dat op de huidige wijze niet voldoende voorzien is in de behoefte aan personen, die over genoeg tijd beschikken, om aan gedane aanvragen tot rooiïngen te voldoen. Thans zijn twee ambtenaren met rooiïngen belast, van wie naar verluidt, een wegens drukke werkzaamheden geheel niet en de andere als regel slechts buiten de kantooruren in de gelegenheid is de werkzaamheden van rooimeester te vervullen. Het gevolg is, dat vooral aanvragen om groote rooiïngen te verrichten, wel eens op uitvoering moeten wachten en de werkzaamheden in het algemeen ongewenschte vertraging ondervinden.

Werd opgemerkt, dat het wegens de onvoldoende geregelde opbrengst der betrekking niet mogelijk zal zijn uitsluitend die functie aan iemand op te dragen, waarom dan ook door de jaren personen, die in een ander ambt een hoofdinkomen genieten, daarmede belast werden, men gaf het Bestuur dan in overweging meerdere personen als zoodanig aan te stellen of de dienst zoodanig te regelen, dat de ambtenaren-rooimeesters zoo noodig ook onder kantoortijd zich voor het verrichten van rooïmeester-werkzaamheden voor het publiek beschikbaar kunnen stellen.

Het rooien is hier toch al geen gemakkelijk werk, werd gemeend, dat vooral bemoeilijkt wordt door het gemis van een kadaster, tot het instellen waarvan — aldus de leden hier aan het woord — als de zaken zoo voortgaan, vroeg of laat toch zal moeten worden overgegaan.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n. October 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--11.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33).

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 20 van het zittingjaar 1927—1928).

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Afgezien zelfs van de kwestie of deze bepalingen geen aanleiding zullen geven tot moeilijkheden, werd de vraag geopperd waarom het Bestuur zich nu bemoeien gaat met doorvoer van lading, welke niet eens uit het schip komt: met den doorvoer *zonder* overlading. Naar de meening der leden hier aan het woord heeft Curacao feitelijk niets te maken met de lading, die hier rustig in het ruim van een schip blijft liggen.

Speciaal ten opzichte van vracht, welke onder een algemeene benaming bijv. als „diverse goederen" op de ladingspapieren vermeld staat, wilde men op de bezwaren, welke deze regeling zou kunnen medebrengen, wijzen. Moeten dan deze goederen telkens onderzocht worden om te zien of er niets bij is, waarvan de doorvoer verboden is? werd gevraagd.

Het Bestuur zou in een ongewenschte verhouding tegenover het buitenland, de stoomvaartmaatschappijen, de eigenaars of inladers der goederen kunnen komen te staan; en vooral bij schepen van een vreemde nationaliteit.

In verband met deze aangelegenheid werd opgemerkt, dat het ontwerp van de verordening houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen (zittingjaar 1927–1928–5) slechts spreekt van verbod van doorvoer *met overlading*.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—11.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33).

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Dat de voorgestelde wijziging van de verordening aanleiding zal kunnen geven tot moeilijkheden, is ten eenenmale uitgesloten. Waar de schippers van alle schepen, ook van die van vreemde nationaliteit, volgens art. 12 van de verordening, bij de inklaring de ladingspapieren moeten vertoonen voor *alle* goederen, die zich in het schip bevinden, kan er geen bezwaar zijn om, evenals zulks bij art. 33 der verordening is voorgeschreven ten opzichte van de goederen, die gespecificeerd aan de douane moeten worden opgegeven, ook voor de lading, die niet gespecificeerd behoeft te worden opgegeven, te bepalen, dat die ladingspapieren ook na de inklaring, als zulks mocht blijken gewenscht te zijn, weer moeten worden vertoond. De Raad kan overtuigd zijn, dat het geenszins in de bedoeling ligt, om zonder noodzaak eenige moeilijkheid in den weg te leggen aan de schepen. Blijkt uit de ladingspapieren, dat er zich in de schepen geen ten doorvoer verboden goederen bevinden en bestaat er ook anderszins geen gegrond vermoeden, dat dit het geval is, dan zullen de schepen niet lastig worden gevallen.

De bewering, dat Curaçao niets te maken heeft met de lading, die hier rustig in het ruim van een schip blijft liggen, is alleen dan juist, wanneer het goederen betreft, ten opzichte waarvan Curaçao niet wegens bepaalde conventies en hunne toepassing tegenover andere naties verbonden is om mede den doorvoer zonder overlading te verbieden. Waar dit echter wel het geval is, is Curaçao ook zedelijk verplicht om te zorgen, dat binnen zijn gebied dat verbod niet wordt overtreden.

Waar het ondergeteekende gebleken is, dat een geldende opvatting in verband met de opium-conventie van 11 Februari 1925 (waartoe echter voor Curaçao niet toegetreden is) zoodanig is, dat ook hier de doorvoer, ook die, zonder overlading, verbonden moet worden, zal het aanhangige ontwerp van de verordening tot vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen daarmede in overeenstemming worden gebracht.

Curaçao, den 31n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—11.

Verordening van den ..... tot regeling en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33).

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—11.

Verordening van den..... tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33).

Eindverslag.

No. 3.

Is inderdaad de mededeeling, dat het geenszins in de bedoeling ligt om zonder noodzaak eenige moeilijkheid in den weg te leggen aan de schepen, geruststellend, de daarop volgende mededeeling echter werd in de afdeelingen zeer vaag gevonden en wordt aan de hand daarvan toch de weg opengelaten om de meeste schepen lastig te vallen. Doorgevoerd wordende medicijnen b. v. zullen in de meeste gevallen wel aanleiding zijn tot een onderzoek, wellicht zelfs gevolgd door openmaking van kisten ingeladen aan boord van vreemde schepen, komende uit het buitenland en bestemd voor landen, die misschien niet eens tot de conventie zijn toegetreden. Het werd zeer bedenkelijk geacht zulke voorschriften in een verordening op te nemen.

Evenals in het eindverslag betreffende het ontwerp houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen, waarnaar voor zooveel noodig hier moge worden verwezen, wilde men ook hier waarschuwen tegen de consequenties, welke de toetreding tot de opiumconventie na zich schijnt te sleepen. Men was van meening, dat Curaçao maar liever niet moest toetreden tot conventies, welker nakoming zulke bezwaren met zich brengt. Curaçao met een haven als het thans heeft, zou zich niet moeten inlaten met lading als hier bedoeld.

Onder mededeeling van het bovenstaande, waren de afdeelingen van oordeel, dat de openbare behandeling van het ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. Februari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—12.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelastingverordening 1906" (P. B. No. 16).

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 6 van het zittingjaar 1927—1928).

Algemeene beschouwingen.

Ondergeteekende heeft de hoop gekoesterd, dat de Raad bij deze wijziging van de verordening er ook voor te vinden zou zijn geweest om mede te werken tot verhooging der belasting, maar waar de Afdeelingen verklaren hiertegen bezwaren te hebben, zal hij niet verder hierop blijven aandringen en laat hij de daartoe strekkende voorstellen vervallen.

Momenteel zal ondergeteekende ook geen voorstel doen om andere belastingen te verhoogen of in het leven te roepen, doch mocht de Raad van oordeel zijn, dat er aanleiding bestaat om het invoerrecht nu te verhoogen, dan is het Bestuur gaarne bereid, wanneer de Raad wil opgeven, welke rubriek of artikelen van het tarief de Raad verhoogd zoude wenschen te zien en tot welk bedrag, indien eenigszins mogelijk aan de wenschen van den Raad op dit punt tegemoet te komen.

Met genoegen heeft ondergeteekende vernomen, dat de Afdeelingen zich vrij algemeen met de afschaffing van de commissies van aanslag konden vereenigen.

De door eenige leden uitgeoefende critiek op de benoeming eenigen tijd geleden van jeugdige personen in de commissie van aanslag, is volgens ondergeteekende van allen grond ontbloot. Ondergeteekende heeft de overtuiging, dat de hier bedoelde personen al de kwaliteiten bezitten, die vereischt zijn voor de hun opgedragen taak.

Met het facultatief stellen van de eigen aangifte zal geene verbetering in den bestaanden toestand worden gebracht. Zoolang er geen verplichting wordt opgelegd om aangifte te doen en inzage van boeken te geven, zal de toestand blijven zooals hij nu is.

De bezwaren van de voorstanders van eigen aangifte tegen strafbepalingen in een strafvonnis uitgesproken kan ondergeteekende niet deelen. In alle andere belastingverordeningen worden straffen bedreigd, zelfs tegen overtredingen van zeer onschuldigen aard en die 's Lands kas absoluut geen nadeel berokkenen (zie b. v. art. 19 van de zegelverordening 1908), waarom zullen dan in de Inkomstenbelastingverordening geene straffen mogen worden gesteld op feiten van zoo serieuzen aard als het opzettelijk geven van onjuiste inlichtingen of het opzettelijk overleggen van valsche bescheiden, waaruit nadeel voor 's Lands kas kan ontstaan? Voor eene goede werking van het stelsel van eigen aangifte is het een eerste vereischte, dat strenge stafbepalingen worden vastgesteld. De eerlijke belastingplichtige behoeft van deze strafbepalingen niets te vreezen te hebben. Slechts degenen, die aan hun plicht om naar hun vermogen bij te dragen in de huishouding van het gewest op oneerlijke wijze trachten te ontkomen, zullen door deze bepalingen worden getroffen. Om echter toch tegemoet te komen aan het verlangen van de leden, zal ondergeteekende de voorgestelde gevangenisstraffen veranderen in geldboeten.

Het bezwaar van de tegenstanders van eigen aangifte komt ondergeteekende voor weinig steekhoudend te zijn. Elke koopman is immers volgens het Wetboek van Koophandel verplicht om boek te houden en jaarlijks een balans op te maken en richtig gehouden boeken moeten den koopman kunnen aanwijzen hoeveel zijn zaak hem heeft opgebracht.

Dat verhooging van den aanslag om aangeslagenen van ongegronde bezwaren af te houden, niet juist is, kan ondergeteekende ook niet inzien. Een ieder moet toch weten hoeveel zijn inkomen is en kan hij dit zuiver opgeven in zijn be-

zwaarschrift. Doch geeft hij bij eene poging om den fiscus te misleiden, een lager bedrag op, dan is het niet meer dan billijk, dat hij hiervoor boet. De hierbedoelde bepaling wordt trouwens zeer veel verzacht door de uitzonderingsbepalingen, opgenomen in de 2e alinea van het betreffend artikel.

Met het bezwaar tegen openlegging van boeken aan niet-ambtenaren kan ondergeteekende zich bij nader inzien vereenigen en stelt hij daarom voor om het Hof van Justitie met de werkzaamheden van den Raad van Beroep te belasten.

Artikelen.

ad art. 1 sub 2. Ondergeteekende laat deze bepaling vervallen.

ad art. 1 sub 11. De afschaffing van de commissies van aanslag, waarmede de Afdeelingen verklaard hebben zich vrij algemeen te kunnen vereenigen, brengt van zelf mede dat de hierbedoelde werkzaamheden ambtshalve door de belastingadministratie moeten worden verricht.

ad art. 1 sub 13 (art. 16a). Eene bepaling als hier voorgesteld is onontbeerlijk voor de aanslagregeling. De hierbedoelde opgave dient om de administratie op het spoor te brengen van belastingplichtigen en tevens om de aangiften van dezen te controleeren. Zonder eene bepaling als deze zal het zeer moeilijk, ja haast onmogelijk zijn om al degene, die uit het buitenland zich hier komen vestigen, op te sporen en in de belasting te betrekken.

ad art. 1 sub 15. Het komt ondergeteekende niet noodig voor om een termijn te bepalen voor het uitreiken van de aanslagbiljetten. De Inspecteur der belastingen en de Administrateur van financiën zullen wel toezien, dat dit met bekwamen spoed geshiedt.

ad art. 1 sub 19 (art. 20c). Tegen het laten vervallen van de hier bedoelde zinsnede bestaat er geen bezwaar.

ad art. 1 sub 26 (art. 28b). Ondergeteekende kan niet inzien, wat voor bezwaar er kan zijn tegen het toekennen van deze bevoegdheid aan den Gouverneur, te meer waar eene dergelijke bepaling reeds opgenomen is in bijna al de andere belastingverordeningen.

ad art. 1 sub 29 en 32. Zooals in den aanhef dezes reeds vermeld, worden deze wijzigingen ingetrokken.

ad art. 1 sub 34 (lid 1 sub 2 en voorlaatste lid). Ook tegen het laten vervallen van deze bepalingen bestaat er bij ondergeteekende geen bezwaar.

Waar naar aanleiding van de wenschen en bezwaren van de Afdeelingen, voor zoover ondergeteekende zich daarmede heeft kunnen vereenigen, vele veranderingen in het ontwerp moeten worden aangebracht, heeft ondergeteekende er de voorkeur aangegeven, in stede van eene Nota van Wijzigingen, een gewijzigd ontwerp op te maken, dat hierbij wordt ingediend.

Van deze gelegenheid maakt ondergeteekende tevens gebruik om nog eenige andere wijzigingen, die zijn gebleken wenschelijk of noodzakelijk te zijn, aan te brengen.

In de eerste plaats moet een in het ontwerp ingeslopen fout worden hersteld. Waar Hoofdstuk II van de verordening uitsluitend handelt over de belasting van personen, mogen in de voorgestelde artt. 16a en 16d geene bepalingen worden opgenomen betreffende de lichamen. Deze bepalingen moeten worden overgebracht naar de hoofdstukken, waaronder zij ressorteeren.

En dan wil ondergeteekende ook nog voorstellen:

a. om de bepaling, die de bemanning van bepaalde schepen belastingplichtig maakt, welke bepaling bij nader inzien gebleken is tot onbillijkheden te kunnen leiden, te laten vervallen;

b. om de bepalingen betrekking hebbende op de indiening van bezwaarschriften soepeler te maken;

c. om ook de bepaling van art. 4 der verordening op belasting van buitenlandsche lichamen toepasselijk te verklaren; en

d. om bepalingen in het leven te roepen, om, indien uit later bekend geworden gegevens mocht blijken, dat over een belastingjaar, dat reeds voorbij is, geen of een te lagen aanslag is opgelegd, navordering der belasting mogelijk te maken.

Deze voorstellen vereischen volgens ondergeteekende geen bijzondere toelichting.

Willemstad, den 8n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—12.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Inkomstenbelastingverordening 1906" (P. B. No. 16).

Gewijzigd Ontwerp.

No. 2.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Inkomstenbelastingverordening 1906" (P. B. No. 16), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 3n. Juni 1920 (P. B. No. 30), nader te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Inkomstenbelastingverordening 1906" (P. B. No. 16), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de verordening van den 3n. Juni 1920 (P. B. No. 30), wordt nader gewijzigd en aangevuld als volgt:

1o. in den considerans wordt in stede van „dezer kolonie" gelezen „in Curaçao";

2o. artikel 1 wordt gelezen als volgt:
„Onder den naam van Inkomstenbelasting wordt naar de grondslagen, bij deze verordening bepaald, op de eilanden Curaçao, Aruba en Bonaire eene jaarlijksche belasting op inkomsten geheven van:
A. de aldaar woonende personen;
B. de aldaar gevestigde stichtingen, die een beroep of bedrijf uitoefenen; de aldaar gevestigde naamlooze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandeelen, cooperatieve of andere vereenigingen, reederijen en onderlinge verzekeringsmaatschappijen;
C. de niet op Curaçao, Aruba of Bonaire wonende personen en de niet op Curaçao, Aruba of Bonaire gevestigde lichamen, als bedoeld bij letter B, die persoonlijk of door gemachtigden of als commanditair vennoot op een of meer der genoemde eilanden een bedrijf of beroep uitoefenen.";

3o. in het eerste lid van artikel 2, het opschrift van hoofdstuk II, artikel 12 § 1 sub n, artikel 23, het opschrift van hoofdstuk III en de artikelen 35, 39, 42 en 43 wordt telkens in stede van „in de kolonie" gelezen „op Curaçao, Aruba of Bonaire";

4o. in het tweede lid van artikel 5, het derde lid van artikel 6, het eerste lid sub *e* van artikel 8, artikel 11 § 4, het tweede lid van artikel 23, artikel 35, het opschrift van hoofdstuk IV en de artikelen 39, 41, 42 en 43 wordt telkens in stede van „buiten de kolonie" gelezen „niet op Curaçao, Aruba of Bonaire";

5o. in het tweede lid van artikel 6 wordt in stede van „binnen de kolonie" gelezen „op Curaçao, Aruba of Bonaire";

6o. in het tweede lid van § 5 van artikel 11 wordt in stede van „belastingschuldige in de kolonie" gelezen „belastingplichtige op Curaçao, Aruba of Bonaire";

7o. in artikel 12 § 1 sub *c* en artikel 12 § 3 wordt telkens in stede van „belastingschuldige" gelezen „belastingplichtige";

8o. in artikel 13 wordt in stede van „f. 600.—" gelezen „f. 900.—" en aan dat artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
„Van de belasting zijn ook vrijgesteld, onder voorwaarde van wederkeerigheid, consuls en consulaire ambtenaren van vreemde mogendheden, die van vreemde nationaliteit zijn, mits zij op Curaçao, Aruba of Bonaire geen bedrijf of beroep uitoefenen of een ander ambt vervullen, waaraan geldelijke voordeelen zijn verbonden.";

9o. artikel 15 wordt gelezen als volgt:
„De aanslagen worden vastgesteld op Curaçao door den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden door den Ontvanger.
Aanslagen over een belastingjaar kunnen uiterlijk tot aan het einde van het daaropvolgend belastingjaar worden opgelegd.";

10o. artikel 16 wordt gelezen als volgt:
„De aanslagen worden vastgesteld in voor elk belastingjaar afzonderlijk op te maken leggers van aanslagen.
De Ontvangers op de eilanden zenden de door hen vastgestelde leggers zoo spoedig mogelijk aan den Inspecteur der belastingen.";

11o. tusschen de artikelen 16 en 17 worden de volgende artikelen ingevoegd:

„Artikel 16 a.

Een ieder is gehouden op Curaçao aan den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden aan den Ontvanger, op diens aanvraag, binnen twintig dagen daarna eene onderteekende opgaaf te verstrekken van de in zijn dienst zijnde personen, die op het eiland wonen of werkzaam zijn, met vermelding, voor elk hunner, van zijne woonplaats en de belooning, die hij in eenigen vorm geniet.
De termijn voor het verstrekken van de opgaaf kan door den Inspecteur of Ontvanger worden verlengd.

Artikel 16 b.

Ten behoeve van de aanslagregeling kunnen de belastingplichtigen tot het doen eener aangifte worden uitgenoodigd door uitreiking van een daarvoor te bezigen biljet.
Zoodanig biljet zal worden uitgereikt aan:
a. de belastingplichtigen, die in het vorige belastingjaar naar een inkomen van f 2000.— of meer zijn aangeslagen;
b. ieder, die zijn verlangen te kennen geeft een aangifte te doen.

Artikel 16 c.

De aangifte bestaat uit eene opgaaf van het belastbaar inkomen, met summiere aanwijzing der bestanddeelen zoowel van het onzuiver inkomen als van den aftrek volgens artikel 12 en van verdere bijzonderheden, die voor de aanslagregeling noodig of nuttig kunnen zijn.
Het model van het aangiftebiljet wordt door de Administratie der belastingen vastgesteld.

Artikel 16 d.

Het aangiftebiljet kan, indien het betreft een minderjarige of onder curateele gestelde, aan zijn wettelijken vertegenwoordiger of diens gemachtigde, indien het betreft een belastingplichtige, die sedert den aanvang van het belastingjaar is overleden, aan een der erfgenamen, den executeur-testamentair of den bewindvoerder over de nalatenschap, worden uitgereikt.

Artikel 16 e.

De aangiftebiljetten worden uitgereikt op Curaçao door of van wege den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden door of van wege den Ontvanger.
De dag der uitreiking wordt op het biljet vermeld.

Artikel 16 f.

Ieder, wien een aangiftebiljet is uitgereikt, is gehouden

dit biljet duidelijk, stellig en zonder voorbehoud naar waarheid in te vullen of te doen invullen en te onderteekenen.

Artikel 16 g.

De aangifte kan namens hem, die daartoe gehouden is, door een ander worden onderteekend, mits krachtens volmacht of krachtens vergunning op Curaçao van den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden van den Ontvanger.

Indien iemand verklaart niet te kunnen schrijven, wordt het biljet, zoo hij zijn verlangen hiertoe te kennen geeft, met vermelding van de reden door of van wege den Inspecteur of Ontvanger ingevuld en na voorlezing aan den aangever namens dezen onderteekend.

Artikel 16 h.

De aangiftebiljetten moeten binnen twintig dagen na de uitreiking ten kantore op Curaçao van den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden van den Ontvanger worden terugbezorgd, desverlangd tegen ontvangbewijs.

De termijn voor de terugbezorging kan door den Inspecteur of Ontvanger worden verlengd.

Voor in het ongereede geraakte biljetten worden kosteloos nieuwe verstrekt.

Artikel 16 i.

De Inspecteur der belastingen op Curaçao en de Ontvangers op de overige eilanden kunnen dengene, die eene aangifte heeft gedaan, uitnoodigen om mondeling of schriftelijk nadere inlichtingen te geven.

De aangever, die ingevolge de wet verplicht is boek te houden, is, desgevraagd, gehouden aan den Inspecteur of Ontvanger of de door dezen aangewezen ambtenaren inzage te verleenen van boeken of andere bescheiden, die tot staving der aangifte of zijner nadere beweringen kunnen dienen.

De aanslagen worden zoo noodig met afwijking van de gedane aangifte vastgesteld.";

12o. artikel 17 wordt gelezen als volgt:
„De Inspecteur der belastingen brengt de aanslagen op kohieren en verzendt deze zoo spoedig mogelijk aan de met de invordering belaste Ontvangers.";

13o. in het eerste lid van artikel 18 wordt in stede van „binnen veertien dagen na ontvangst van het kohier" gelezen „zoo spoedig mogelijk";

14o. in artikel 19 wordt zoo dikwijls als daarin „een maand" voorkomt, daarvoor in de plaats gelezen „twee maanden" en vervalt de tweede zin in het eerste lid en aan dat artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:
„De in dit artikel voorgeschreven termijnen zijn niet verbindend, indien ten genoege van den Raad van Beroep wordt aangetoond, dat de inachtneming daarvan door bijzondere omstandigheden is verhinderd.";

15o. tusschen de artikelen 19 en 20 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 19 a.

Elk bezwaarschrift moet zoodanige gegevens inhouden, dat daaruit kan worden bepaald het bedrag van den aanslag, die volgens den appelant had moeten worden opgelegd, of dat er geen aanslag had mogen zijn opgelegd.";

16o. artikel 20 wordt gelezen als volgt:
„De in artikel 19 bedoelde Raad van Beroep, die te Willemstad gevestigd is, bestaat uit de met rechtspraak belaste leden van de rechterlijke macht, waaruit het Hof van Justitie is samengesteld.

Als secretaris van den Raad van Beroep treedt op de ambtenaar ter Inspectie der belastingen, aangewezen om den Inspecteur te vervangen.";

17o. tusschen de artikelen 20 en 21 worden de volgende artikelen ingevoegd:

Artikel 20 a.

De Raad van Beroep houdt zitting met drie leden en beslist bij meerderheid van stemmen.

De behandeling geschiedt met gesloten deuren.

Aan de behandeling van en de beslissing omtrent een aanslag, waarbij een lid van den Raad mocht zijn betrokken, neemt dat lid geen deel.

De Raad stelt zoowel den aangeslagene als den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft opgelegd, in de gelegenheid om het bezwaar en den aanslag desverkiezende mondeling of schriftelijk toe te lichten. De Inspecteur der belastingen is bevoegd de Ontvangers te vertegenwoordigen. De Inspecteur of Ontvanger is bevoegd bij zijne toelichting gebruik te maken van gegevens waaromtrent hem geheimhouding is opgelegd en de Raad is bevoegd de door den aangeslagene aangevoerde motieven en overgelegde stukken aan den Inspecteur of Ontvanger mede te deelen.

Aangeslagenen op de andere eilanden dan Curaçao kunnen het bezwaar desverkiezende mondeling toelichten bij den Ontvanger, die hiervan een door hem en den aangeslagene te onderteekenen proces-verbaal opmaakt en aan den Raad indient.

Artikel 20 b.

De aangeslagene, die een bezwaarschrift heeft ingediend, is gehouden, desgevraagd, aan den Raad van Beroep of de door dezen aangewezen ambtenaren, inzage te verleenen van boeken of andere bescheiden, die tot staving zijner beweringen kunnen dienen.";

18o. artikel 21 wordt gelezen als volgt:

„De Raad van Beroep is bevoegd een door den Inspecteur of Ontvanger opgelegden aanslag te vernietigen, te verlagen, te handhaven of te verhoogen.";

19o. na artikel 22 worden de volgende artikelen ingevoegd, luidende:

„Artikel 22 a.

Indien de volgens de uitspraak van den Raad van Beroep verschuldigde belasting het bij artikel 19 *a* bedoelde bedrag te boven gaat, wordt de aanslag verhoogd met vijftig ten honderd van het verschil, zullende als volgens den appellant geen aanslag had mogen zijn opgelegd, de verhooging zich uitstrekken tot het geheele bedrag van den door den Raad opgelegden aanslag.

De verhooging vindt niet plaats:

1o. indien of voor zooveel het bezwaar uitsluitend gegrond was op verkeerde toepassing der verordening;

2o. indien en voor zoover afwijking van de aangifte heeft plaats gehad op grond van te lage schatting van den aangever en die schatting naar het oordeel van den Raad klaarblijkelijk te goeder trouw heeft plaats gehad.

De nadere aanslag voor de verhooging wordt door den Inspecteur der belastingen vastgesteld.

Tegen dezen naderen aanslag is bezwaar toegelaten bij den Raad van Beroep binnen twee maanden na de dagteekening van het deswege uit te reiken aanslagbiljet. Het laatste lid van artikel 19 is ten deze toepasselijk.

Artikel 22 b.

Bijaldien uit later bekend geworden gegevens blijkt, dat een aanslag ten onrechte is achterwege gebleven of vernietigd, of dat een te lage aanslag is opgelegd, kan de te weinig geheven belasting van den belastingplichtige of diens erfgenamen worden nagevorderd, zoolang niet sedert den aanvang van het belastingjaar drie jaren zijn verstreken.

Blijkt dit uit eene aangifte voor de successiebelasting, voor welker inlevering uitstel is verleend, dan wordt de termijn, binnen welken de aanslag tot navordering kan worden opgelegd, van rechtswege met den tijd van het uitstel verlengd.

Navordering is niet toegelaten, wanneer geene verplichting tot het doen van aangifte heeft bestaan.

Artikel 22 c.

De nadere aanslag tot navordering wordt door den Inspecteur der belastingen vastgesteld.

Alvorens tot navordering over te gaan stelt de Inspecteur der belastingen den belastingplichtige, of na diens overlijden ieder der bekende erfgenamen, den executeur-testamentair, den bewindvoerder of den curator over de nalatenschap in de gelegenheid om de opheldering welke deze dienstig mocht achten, te geven.

De in een naderen aanslag te begrijpen belasting wordt, behalve in het geval, dat deze wordt opgelegd naar aanleiding van een door een van de in het vorig lid bedoelde personen uit eigen beweging gedane schriftelijke mededeeling, met vijftig ten honderd verhoogd.

Tegen dezen aanslag tot navordering is bezwaar toegelaten bij den Raad van Beroep binnen twee maanden na de dagteekening van het deswege uit te reiken aanslagbiljet. Het laatste lid van artikel 19 is ten deze toepasselijk.";

20o. artikel 25 wordt gelezen als volgt:
„De belasting is, behoudens het bepaalde in het derde lid, invorderbaar in vier gelijke termijnen, verschijnende op den voorlaatsten werkdag der maanden Juli, October, Januari en April.

Zijn bij de uitreiking der biljetten een of meer termijnen reeds verstreken dan zijn deze bij de uitreiking terstond invorderbaar.

De belasting is terstond invorderbaar voor wat betreft aanslagen ten bedrage van tien gulden of daar beneden.";

21o. in het eerste lid van artikel 26 wordt in stede van „de kolonie" gelezen „Curaçao, Aruba of Bonaire";

22o. in het derde lid van artikel 26 wordt in stede van „een maand na het vertrek of overlijden" gelezen „drie maanden na afloop van het belastingjaar";

23o. in artikel 27, eerste lid, vervalt „na afloop van het belastingjaar" en wordt in stede van „bij de indiening van het verzoekschrift" gelezen „bij de staking of het ontslag" en in het tweede lid wordt in stede van „een maand na de staking of het ontslag" gelezen „drie maanden na afloop van het belastingjaar" en aan dat artikel wordt een nieuw lid toegevoegd luidende:
„De ontheffing wordt niet verleend, wanneer binnen drie maanden na de staking of het ontslag het belastbaar inkomen door het ontstaan eener nieuwe bron uit beroep, bedrijf, ambt, waardigheid of bediening wederom stijgt tot of boven het drie vierde gedeelte van het bedrag naar hetwelk de aanslag oorspronkelijk is geregeld.";

24o. na artikel 28 worden de volgende artikelen ingevoegd:

„Artikel 28 a.

Onjuiste aanslagen kunnen door den Administrateur van Financiën, op voorstel van den Inspecteur der belastingen of den Ontvanger, die den aanslag heeft vastgesteld, ambtshalve worden verbeterd.

De ontheffingen volgens de artikelen 26 en 27 kunnen ook door den Administrateur van Financiën ambtshalve worden verleend.

Artikel 28 b.

De Gouverneur kan in bijzondere gevallen van dwaling of onwillig verzuim geheel of gedeeltelijk kwijtschelding van den aanslag verleenen.";

25o. artikel 34 vervalt;

26o. in de artikelen 35, 41 en 42 wordt telkens in stede van „hier" gelezen „op die eilanden";

27o. in artikel 36 wordt in stede van „aan den Ontvanger van het eiland, waar hij woont" gelezen „op Curaçao aan den Inspecteur der belastingen en op de overige eilanden aan den Ontvanger";

28o. artikel 38 wordt gelezen:
„Op deze belasting zijn toepasselijk de bepalingen van afdeeling IV van Hoofdstuk II en de artikelen 6, laatste lid, 28 a, eerste lid en 28 b.

Voor deze belasting wordt altijd een aangiftebiljet uitgereikt.

De belasting is terstond invorderbaar.";

29o. in artikel 43 wordt in stede van „havens in" gelezen „havens op Curaçao, Aruba of Bonaire";

30o. artikel 44 wordt gelezen als volgt:

„Op deze belasting zijn toepasselijk de bepalingen van Afdeeling IV van Hoofdstuk II en van de artikelen 4, 6, laatste lid, 25, 26, tweede en derde lid, 27, 28, 28a, 28b, en 37.

Voor deze belasting wordt altijd een aangiftebiljet uitgereikt aan den vertegenwoordiger van den belastingplichtige.

Aan den belastingschuldige, die zich metterwoon in Curaçao vestigt, wordt op zijn verzoekschrift ontheffing verleend voor zooveel twaalfden van den aanslag als het aantal maanden van het belastingjaar bedraagt, die bij de vestiging nog niet waren ingetreden; het verzoekschrift moet worden ingediend op de wijze en binnen den termijn, voorgeschreven bij artikel 26, derde lid. Deze ontheffing kan ook door den Administrateur van Financiën ambtshalve worden verleend.";

31o. artikel 45 wordt gelezen als volgt:

„Wordt gestraft:

1o. met eene geldboete van ten hoogste honderd gulden hij, die nalaat de verplichtingen na te komen, bedoeld bij de artikelen 16 a en 16 h en 36;

2o. met een geldboete van ten hoogste drie honderd gulden hij, die artikel 35 overtreedt;

3o. met een geldboete van ten hoogste duizend gulden hij, die opzettelijk een onjuiste of onvolledige opgave als bedoeld bij artikel 16 a of een onjuiste of onvolledige aangifte, als bedoeld bij artikel 16 b, waaruit nadeel voor 's Lands kas kan ontstaan, doet;

4o. met eene geldboete van ten hoogste drie duizend gulden hij, die naar aanleiding van een gedane aangifte of een ingezonden bezwaarschrift, gevraagd nadere inlichtingen te geven of boeken of bescheiden over te leggen, opzettelijk eene valsche verklaring aflegt of een valsch of vervalscht boek of ander geschrift ter inzage aanbiedt.

De bij dit artikel strafbaar gestelde feiten worden beschouwd als misdrijven.";

32o. in artikel 49 vervalt „de Commissiën".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1n. Mei 1929.

Artikel 3.

Bij de inwerkingtreding van deze verordening worden de bestaande commissien van aanslag en Raad van Beroep ontbonden.

Artikel 4.

De Gouverneur is bevoegd den tekst van de „Inkomstenbelastingverordening 1906" (P. B. No. 16), zooals die zal luiden na de daarin ook door deze verordening tot stand gebrachte wijzigingen en aanvullingen in een doorloopend genummerde reeks artikelen samengevat en onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhalingen daarin van de artikelen of gedeelten daarvan, in het Publicatieblad bekend te maken.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6), bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao.

Memorie van Antwoord.

No. 1.

De vroegere stukken zijn gedrukt onder No 17 van het zittingjaar 1927—1928).

Ondergeteekende heeft de eer naar aanleiding van het voorloodig verslag het volgende mede te deelen:

Niet alleen dat de oprichting van een hulpkantoor op Negropont aan een dringende behoefte van de bevolking van dat dorp zal voldoen, doch bovendien is het daardoor mogelijk het kantoor te Willemstad, dat door de zeer groote uitbreiding van den geheelen postdienst, geen voldoende ruimte meer biedt, eenigszins te kunnen ontlasten.

Naar aanleiding van de in de Afdeelingen gestelde vraag, hoe het Bestuur zich de oprichting dier kantoren te Negropont en aan de St. Nicolaasbaai voorstelt, kan het volgende worden medegedeeld:

Voor het hulpkantoor op Negropont zal door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij een gebouwtje of het benedengedeelte van een der woningen op Negropont beschikbaar gesteld en door het postbestuur gehuurd worden.

Op dit hulpkantoor zullen twee ambtenaren werkzaam gesteld worden en wel een adjunct-commies en een klerk of schrijver.

De distributie zal plaats hebben door middel van loketten die tegen eene vergoeding beschikbaar gesteld zullen worden en voorts door afhaling door of namens belanghebbenden.

Aangezien op Negropont thans 600 personen wonen en bovendien de Maatschappij nog ongeveer 5 000 arbeiders in dienst heeft, waarvan een aanzienlijk deel op Asiento gehuisvest is en door al die personen niet alleen van den gewonen postdienst doch ook van alle andere diensten der posterij, als postwissels, postpakketten en postspaarbank, een zeer druk gebruik gemaakt wordt, zou aan dit kantoor geen bepaalde diensten, doch alle postdiensten moeten worden opgedragen. De door enkele leden gestelde vraag of niet zou kunnen worden volstaan met het plaatsen van brievenbussen en het ter plaatse verkrijgbaar stellen van frankeerzegels, moet dan ook beslist ontkennend beantwoord worden, daar de meeste personen dan toch even dikwijls naar de stad moeten komen voor afhaling of verzending van aangeteekende stukken, voor verzending van postwissels, of voor verzending of afhaling van postpakketten.

Het kantoor op Negropont zal toegankelijk zijn voor het publiek in het algemeen.

Voor wat betreft het hulpkantoor aan de St. Nicolaasbaai op Aruba wordt opgemerkt, dat voor den bouw daarvan op de begrooting van 1929 een krediet is aangevraagd van f 1. 200,— en door den Kolonialen Raad ook reeds is goedgekeurd.

Aangezien de postdienst daar ter plaatse nog niet van zoo'n omvang is, zal voorloopig alleen de gewone postdienst, d. i. de ontvangst en verzending van brieven en aangeteekende stukken, ingesteld worden en zal voor de behandeling daarvan één persoon, met het inkomen van klerk, wel voldoende zijn.

Voor het eiland Bonaire, dat nog geen rechtstreeksche buitenlandsche verbinding heeft, werd de bestaande bepaling dat op dat eiland een hulppostkantoor gevestigd zal zijn, gehandhaafd, daar in dat artikel anders alle eilanden genoemd zouden zijn, uitgezonderd Bonaire. Er bestaat echter geen bezwaar het hulpkantoor op Bonaire ook tot een postkantoor te verheffen, indien naar de meening der leden, dit de nieuwe omschrijving van het artikel ten goede zoude komen.

Daar de redenen die aanleiding zullen geven tot het instellen van hulpkantoren in de buitendistricten, steeds een gevolg zullen zijn van het ontstaan van nieuwe of uitbreiding van bestaande nederzettingen en derhalve altijd een maatregel in het belang van het publiek zijn zal, meent ondergeteekende, dat deze bevoegdheid wel aan het Bestuur overgelaten kan worden, te meer waar de postdienst zich nog ruimschoots bedruipt.

Ondergeteekende meent dat de bevoegdheid voor het aanstellen van brievenbestellers niet anders beschouwd kan worden dan een gewone maatregel tot uitvoering van den dienst. Bovendien meent hij nog te moeten opmerken, dat deze bevoegdheid niet nieuw te noemen is, daar het reeds thans aan het Bestuur is overgelaten de wijze van uitdeeling op de andere eilanden te bepalen.

In verband met de tot standkoming van de nieuwe salarisregeling lag het niet in de bedoeling van het Bestuur den Postdirecteur als Directeur der Posterijen salarisverhooging toe te kennen. Juist de verhooging van zijne bezoldiging maakt het mogelijk hem meerdere verantwoordelijkheid op te dragen.

Aan de Afdeelingen kan voorts nog worden medegedeeld, dat op Otrabanda gelegenheid bestaat om frankeerzegels te koopen bij de Juliana Kiosk aan den Waterkant, bij den heer A. C. Goilo aan den Witteweg en bij Mevrouw F. C. van Ecks aan den Roodeweg, terwijl aan den Oostkant van de haven de heeren W. C. de Jongh aan de Handelskade en J. Davelaar op Monteverde, depothouders zijn.

Sedert 1 Januari 1927 blijft het Postkantoor ook van 12 tot 1 uur 's middags open en wordt het publiek ook gedurende dat uur gelegenheid geboden van den gewonen postdient gebruik te maken.

Willemstad, den 27n. Juni 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6), bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao.

Eindverslag.

No. 2.

Met waardeering overigens van de in de memorie van antwoord voorkomende mededeelingen, werd in de afdeelingen 's Bestuurs aandacht gevraagd voor het in het voorloopig verslag voorkomende verzoek of het Bestuur omtrent de kosten van een en ander mededeelingen zou kunnen doen, iets, wat van groot gewicht werd geacht. Hierbij werd dan gedacht aan de huur van de lokaliteit op Negropont, salarissen der ambtenaren zoowel op Curaçao als op Aruba, vervoer der malen enz.

Naar aanleiding van de mededeeling, dat het kantoor op Negropont toegankelijk zal zijn voor het publiek in het algemeen, zouden enkele leden gaarne – in verband met de omstandigheid, dat dat schiereiland toch niet zoo voor een ieder toegankelijk is, – een nadere uiteenzetting willen vernemen, in welken zin dat bedoeld is. Immers: – het werd in de afdeelingen geconstateerd – is de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij met het toelaten op Negropont zeer coulant en worden normaliter aan niemand in dat verband bezwaren in den weg gelegd, met het oog op het loopen over het fabrieksterrein van een deel van den landweg naar dat schiereiland, kan dit niet zoo maar voor een ieder toegankelijk worden geacht.

Werden de gronden, die er toe geleid hebben, dat er aan gedacht wordt, een hulppostkantoor op de nederzetting van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te openen algemeen gebillijkt en werd daartegen dan ook geen bezwaar gemaakt, in verband met het voorgaande werd de vraag gesteld of het niet mogelijk zou zijn dat kantoor zoo te plaatsen, dat het wel in den ruimsten zin voor het publiek toegankelijk zou zijn. Al dadelijk werd hiermede in verband gedacht aan den publieken weg achter de nederzetting, maar de opmerking, dat de bewoners van Negropont dichter bij de stad dan bij dien publieken weg, welken zij althans minder makkelijk kunnen bereiken dan de stad, zouden zijn en dus de hoofdreden tot het openen van het hulppostkantoor in kwestie zou vervallen, deed blijken, dat die buurt niet geschikt zou zijn.

Waar het Bestuur verklaart geen bezwaar te hebben tegen de verheffing van het hulppostkantoor op Bonaire tot een postkantoor, werd op deze verheffing prijs gesteld.

Vertrouwende, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn zienswijze betreffende de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen zal willen kenbaar maken, achtten de afdeelingen de openbare beraadslaging over dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25sten September 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—13.

Verordening van den.....

tot wijziging van de verordening van den 31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6), betreffende andere regeling van den postdienst in Curaçao.

Eindverslag.

No. 2.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—14.

Verordening van den....., houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 19 van het zittingjaar 1927—1928).

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Tegen de strekking van het ontwerp werden geen bezwaren gemaakt. Met verwijzing naar de in de algemeene beschouwingen van het voorloopig verslag op het ontwerp der verordening tot wijziging van de verordening van den 6n. October 1906 (P. B. 1907 No. 5) en het K. B. van den 23n. Augustus 1922 No. 46 (P. B. 1922 No. 53) gemaakte opmerkingen betreffende de financieele zijde van de in dat ontwerp gedane voorstellen werd opgemerkt, dat het onderhavige ontwerp een uitvloeisel is van de wijziging in 1920 in het Regeeringsreglement aangebracht en dus alle bezwaren wel op het toen aanvaarde beginsel zullen afstuiten.

Enkele leden merkten op, dat h. i. het resultaat, dat met dit ontwerp beoogd wordt wel eenvoudiger bereikt kon worden en wel door het met de noodig gebleken bijzondere bepalingen en wijzigingen van toepassing verklaren van het Verlofbesluit van 1925 of bepaalde artikelen daarvan op de personen, die onder de bepalingen van deze verordening zullen komen te vallen. Overschrijving van verschillende artikelen zou dan overbodig geweest zijn. Overigens is, naar de meening der aan het woord zijnde leden, het onbevredigende in deze niet zoozeer te wijten aan het onderhavige ontwerp als aan bedoeld Koninklijk besluit, dat een zuivere inwendige Curaçaosche aangelegenheid tot zich trekkende, niet eens de mogelijkheid van wijzigingen bij verordening toelaat. En indien zulks mogelijk was, zou geen nieuwe verordening noodig zijn, doch zou met een aanvulling kunnen worden volstaan. Thans zal men de eigenaardigheid hebben, dat voor bepaalde personen een K. B. en voor andere een verordening geldt, terwijl het in beide gevallen een uitsluitend Curaçaosch belang betreft.

De bespreking der artikelen en beginselen uit dat Koninklijk besluit overgenomen gaf aanleiding tot veel critiek en tot een releveering van den indruk, welke de betrekkelijke bepalingen van het „West-Indisch Verlofbesluit 1924" indertijd bij velen, niet alleen in ambtenaarskringen gemaakt hebben en welke gevoelens zich nu wederom van de meeste leden, die aan de behandeling van dit ontwerp in de afdeelingen deelnamen, meester maakten. Alhoewel het niet rechtstreeks met dit ontwerp samenhangt, wilden eenige leden zich de vrijheid veroorloven hier te verklaren, dat het hun ten eenenmale onjuist voorkomt, dat de evenbedoelde bepalingen van het Verlofsbesluit ook van kracht werden voor ambtenaren, die vóór de inwerkingtreding in dienst waren, verschillende zelfs zeer geruimen tijd.

Een lid, dat overigens ook de terugwerkende kracht van genoemd K. B. niet in verdediging nam, voelde het verschil tusschen uitgezonden en niet uitgezonden ambtenaren niet zoo zwaar. Het is – betoogde dit lid – niet de gewoonte werknemers verlof te verleenen naar landen of plaatsen, waar zij niet vandaan komen en is het te ver gaand te achten ten deze de ge-

meenschapskas te belasten zelfs voor personen met een laag inkomen. Het lid aan het woord wees er verder op, dat uitgezonden ambtenaren worden gekeurd en dat in geval er een regeling tot stand komt, waarin er voor wat betreft ziekte verlof geen onderscheid gemaakt wordt, waarvoor er ook naar zijne meening wel wat te zeggen valt, ook niet uitgezonden ambtenaren zouden dienen te worden gekeurd.

Een ander lid liet als zijn meening uitkomen, dat het K. B. en het onderhavige ontwerp, dat zich daarbij aansluit, zich op een onjuist standpunt plaatsen. In geval van verlof wegens langdurigen dienst moest het aan den ambtenaar overgelaten zijn den verloftijd door te brengen, waar zulks hem goeddunkt en moesten voor den uitgezondene overtochtskosten naar Nederland betaald worden als hij daar zijn verloftijd wilde doorbrengen. Doch in geval van ziekte mag er, naar de zienswijze van dit lid, geen onderscheid worden gemaakt. Evenals voor den uitgezonden ambtenaar bestaat voor den niet uitgezondene de mogelijkheid, dat genezing binnen de keerkringen ten gevolge van het gemis van middelen door de natuur of de wetenschap geschonken, onwaarschijnlijk is en dat een verblijf buiten de keerkringen daarom dringend noodzakelijk is voor herstel van gezondheid van den landsdienaar.

Andere leden keurden de onderscheiding tusschen uitgezonden en niet uitgezonden ambtenaren volmondig af. Zij wezen er op, dat zoowel in als buiten ambtenaarskringen de splitsing aanleiding geeft tot verdeeldheid en verwijdering. Wat uitzendingskosten, uitrustingskosten, desnoods een premie om het land te verlaten, zoomede terugkeer na volbrachten diensttijd betreft, blijft er natuurlijk verschil bestaan, alsook indien de gezondheidstoestand van den uitgezondene hem niet toelaat in de tropen arbeid te verrichten en in dergelijke uitzonderingsgevallen, m. a. w. bij het aangaan, bij de beeindiging en wegens bijzondere omstandigheden tijdens het dienstverband. Overigens moest er, zoo werd dezerzijds betoogd, niet gevraagd worden waar de betrokken ambtenaar vandaan kwam. Ongewenscht scheen het personen, die gelijken arbeid verrichten, en die gelijke verplichtingen hebben, ongelijke rechten en voordeelen toe te kennen. Dit werd dezerzijds niet te billijken geacht. Onsympathiek werd ook de onderscheiding genoemd, omdat die voornamelijk neerkomt op de tegenstelling Hollander of Curaçaonaar. De gemeenschapskas is in casu de Curaçaosche en de leden aan het woord kunnen niet inzien, waarom die Curaçaosche kas tegenover den Hollander vrijgeviger moet zijn dan tegenover den Curaçaonaar. Waar Curaçao thans een sluitende begrooting kan hebben en aan Nederland niets kost, is de geheele hier bedoelde onderscheiding h. i. des te onsympathieker. Zouden ook deze leden niet willen betwisten, dat de vroegere bepalingen op dit stuk wel wat royaal waren, waardoor zelfs personen met een gering inkomen, indien zij zulks wenschten op 's Lands kosten wegens langdurigen dienst een uitstapje naar Holland en terug konden maken, dat voor de *toekomst* voor zooveel daarna in dienst te treden personen aangaat een grens (ofschoon wel wat lager dan de geldende) werd gesteld aan het recht van verlof en vrije overtocht uit dezen hoofde, kwam hun dan ook rationeel voor. Doch, zoo betoogden zij, het zwaartepunt van de onredelijkheid ligt in het ziekteverlof, in geval van een noodzakelijk verblijf in het buitenland om gezondheidsredenen, alhoewel in de tropen geboren personen over het algemeen daar minder behoefte aan zullen hebben dan personen uit een zachter klimaat afkomstig. Overigens vonden ook deze leden het billijk, dat niet-uitgezonden krachten vóór de indiensttreding aan een nauwkeurig onderzoek werden onderworpen.

Waar het onderhavig ontwerp het K. B. in menig opzicht volgt, werd het opmerkelijk geacht, dat hier de vrijstelling van dienst niet geregeld wordt, te meer, nu artikel 21 sub. c daarvan gewag maakt.

Artikelen.

Ad. art. 4, 1o. Waar artikel 19 bepaalt, dat het binnenlandsch verlof wegens ziekte door den Gouverneur verleend wordt, werd het motief, waarom het bestuur der bijzondere lagere school zich zoo *spoedig mogelijk* met het hier bedoelde verzoek tot den Gouverneur moest wenden, niet gevat.

Een soortgelijke opmerking werd ook ten aanzien van art. 13, 2o. gemaakt.

Enkele leden deelden als hun vermoeden ten deze mede, dat deze bepaling wel de bedoeling zal hebben, dat in het belang der leerkracht zelve, zoo spoedig mogelijk verlof verkregen wordt.

Ad. artt. 9 en 11. Gewezen werd op het verschil in redactie der artikelen 9 en 11: het eerste spreekt van het „bestuur eener bijzondere lagere school (,dat) aanspraak kan maken op vergoeding der kosten enz" en het tweede van „Een buitenlandsch verlof wegens langdurigen, onafgebroken dienst (dat) bovendien kan worden verleend aan niet-uitgezonden.....leerkrachten enz." Ten aanzien van niet-uitgezonden leerkrachten is de uitdrukking „aanspraak" niet gebezigd. Echter wordt uit artikel 19, eerste lid, de gevolgtrekking gemaakt, dat de leerkrachten, die wegens langdurigen dienst een verlof genieten, onverschillig of zij uitgezonden zijn of niet, over één kam geschoren worden. Doch waarom dan het onderscheid in redactie tusschen de artikelen 9 en 11 vroeg men.

Ad. art. 21. Voor wat betreft de onder 1 c vermelde vrijstelling van dienst, beleefde verwijzing naar de algemeene beschouwingen.

Ad. art. 23. De vraag werd gesteld of het niet wenschelijk is een bepaling op te nemen, dat in navolging van het in art. 20, vijfde lid, vermelde, de hier bedoelde stukken vrij van zegel zijn.

Ad. artt. 24 en 25. Men zou deze artikelen wel strenger geredigeerd wenschen te zien. Een verlof wordt verleend of om wat te bekomen of om te genezen. Het leek wenschelijk, dat de hier bedoelde krachten in de daar gestelde gevallen geenerlei werkzaamheden vervullen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. Juni 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--14.

Verordening van den.....,
houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Algemeene Beschouwingen.

Het was den ondergeteekende aangenaam uit het voorloopig verslag te vernemen dat tegen de strekking van het ontwerp geen bezwaren werden gemaakt.

De meening, dat het resultaat, dat met dit ontwerp beoogd wordt, wel eenvoudiger bereikt kon worden door het met de noodig gebleken bijzondere bepalingen en wijzigingen van toepassing verklaren van het Verlofbesluit van 1925 of bepaalde artikelen daarvan op de personen, die onder de bepalingen van deze verordening zullen komen te vallen, kan niet door ondergeteekende gedeeld worden. Bij het Bijzonder Onderwijs toch heeft het Gouvernement niet te maken met de individueele leerkrachten, doch met de schoolbesturen, die bij het verleenen van verloven wegens langdurigen onafgebroken dienst aan de in hunnen dienst zijnde leerkrachten, die geen landsdienaren zijn, onafhankelijk van het Gouvernement optreden en daarna vergoeding der gedane uitgaven, ten behoeve der in het genot van verlof gestelde leerkrachten, van het Gouvernement bekomen.

Waar de voorgestelde verordening een nadere stap is in de richting der bekostiging „op voet van gelijkheid" van het bijzonder en het openbaar onderwijs, is er naar gestreefd op eene zoo eerlijk mogelijke wijze de leerkrachten van het bijzonder onderwijs ten aanzien der verloven te doen deelen in de voordeelen, die de leerkrachten bij het openbaar onderwijs genieten.

De weg daartoe was afgebakend in het West Indisch Verlofbesluit 1924.

Ware in de onderhavige ontwerp-verordening afgeweken van de in het verlofbesluit voor burgerlijke ambtenaren opgenomen bepalingen, dan zou het Bestuur aan een verwijt van onbillijke bevoorrechting van eene bepaalde groep stellig niet ontkomen zijn.

Overeenkomstig het bepaalde in Art. 2 al 1 van het West-Indisch Verlofbesluit zijn bij Besluit van den Gouverneur (Besluit van den 23en Januari 1925 P. B. No. 4) voorschriften vastgesteld, krachtens welke aan al dan niet van eene vaste aanstelling voorziene landsdienaren met behoud van hunne bezoldiging of van een gedeelte daarvan vrijstelling van dienst wordt verleend.

Bij het Bijzonder Onderwijs moet het verleenen van vrijstelling van dienst, aan, zooals ook trouwens benoeming, ontslag, schorsing en vervanging van, leerkrachten, werkzaam onder een schoolbestuur, aan dat schoolbestuur worden overgelaten. In art. 12 van het Besluit van den 16en December 1922 P. B. No. 83 tot vaststelling van voorschriften omtrent de uitkeering uit de koloniale kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen in de kolonie Curaçao is opgenomen in hoeverre de uitkeerring aan de schoolbesturen geschiedt voor onderwijzers, die van het schoolbestuur verlof bekomen hebben.

De in het slot van de bij dit ontwerp behoorende Memorie van Toelichting aangekondigde wijziging van dit artikel zal ook omvatten de regeling der vergoeding aan de schoolbesturen van de bezoldigingen en toelagen der bijzondere leerkrachten aan wie door die schoolbesturen vrijstelling van dienst is verleend.

Artikelen.

Ad. art. 4, 1o. In artikel 4, 1o. en artikel 13, 2o. werd de toevoeging „zoo spoedig mogelijk" opgenomen om te voorkomen, dat verschil van meening omtrent den datum van ingang van een ziekteverlof tusschen het Landsbestuur en het schoolbestuur zou kunnen rijzen, waarbij nog komt, dat door de verplichting, die het schoolbestuur wordt opgelegd de leerkrachten bij het bijzonder onderwijs gebaat zijn, daar zij zelven niet rechtstreeks in verbinding met het Gouvernement staan.

Ad. artt. 9 en 11. Inderdaad is het de bedoeling, dat de besturen van bijzondere lagere scholen mede aanspraak kunnen maken op vergoeding der kosten verbonden aan het verleenen van een buitenlandsch verlof wegens langdurigen, onafgebroken dienst aan niet — uitgezonden, van eene vaste aanstelling voorziene leerkrachten, voor wie eene uitkeering uit 's Lands kas wordt genoten, mits aan den rang dezer leerkrachten eene minimum — bezoldiging van f 3 000,— is verbonden. Toegegeven wordt, dat het aanbeveling verdient, dit in de verordening duidelijker te doen uitkomen. In de bijgaande Nota van Wijziging is deze omissie hersteld.

Ad. art. 21. Voor de onder 1 c vermelde vrijstelling van dienst moge verwezen worden naar het te dien aanzien opgemerkte bij de algemeene beschouwingen.

Ad. art. 23. De in dit artikel genoemde stukken hebben betrekking op de toekenning der vergoeding en zijn volgens art. 20 vijfde lid vrij van zegel. Eene nadere vermelding hiervan wordt onnoodig geacht.

Ad. artt. 24 en 25. Om de redenen, uiteengezet in de algemeene beschouwingen, komt het ondergeteekende onbillijk voor bij het bepalen van hetgeen aan een in het genot van verlof gestelde leerkracht van het bijzonder onderwijs verboden is een anderen maatstaf aan te leggen dan bij de burgerlijke ambtenaren geschiedt. Art. 24 houdt een speciaal verbod in om gedurende den verloftijd, die een rusttijd moet zijn, als boventallige leerkracht bij het bijzonder onderwijs werkzaam te zijn. Art. 25 komt overeen met art. 26 van het „West-Indisch verlofbesluit 1924" en geeft aan verlof hebbende bijzondere onderwijzers, behoudens de aangegeven beperkingen, dezelfde vrijheden als aan de burgerlijke ambtenaren.

Willemstad, den 9n. Augustus 1928.

de Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--14.

Verordening van den....., houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen.

Nota van Wijziging.

No. 3.

In artikel 11 vervallen de woorden „Een buitenlandsch verlof wegens langdurigen, onafgebroken dienst kan bovendien worden verleend" en wordt daarvoor in de plaats gesteld: „Het bestuur eener bijzondere lagere school kan eveneens aanspraak maken op vergoeding der kosten verbonden aan het verleenen van een buitenlandsch verlof wegens langdurigen, onafgebroken dienst".

Willemstad, den 9n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—14.

Verordening van den....., houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen.

Eindverslag.

No. 4.

Bleven de leden, die blijkens het voorloopig verslag op dit ontwerp van meening waren, dat het resultaat, dat met dit ontwerp beoogd wordt eenvoudiger bereikt kon worden door het met de noodig gebleken bijzondere bepalingen en wijzigingen van toepassing verklaren van het Verlofbesluit van 1925 of bepaalde artikelen daarvan op de personen, die onder de bepalingen van deze verordening zullen komen te vallen — ook na de kennisneming van de memorie van antwoord dat gevoelen toegedaan, zij verklaarden zich echter bij de ter zake gedane mededeeling neer te leggen.

Verscheidene leden vestigden er de aandacht op, dat zij, door mede te gaan met het onderhavige ontwerp, geenszins geacht willen worden, zich te vereenigen met de ook daarin neergelegde beginselen van het West-Indisch Verlofbesluit 1924, dat naar hunne meening wegens de daarin gemaakte onderscheiding tusschen uitgezonden en niet uitgezonden landsdienaren, dringend voor wijziging in aanmerking komt.

Onder mededeeling van het bovenstaande, achten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n. October 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—14.

Verordening van den ..... houdende bepalingen betreffende toekenning van vervoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen, ter bestrijding der kosten verbonden aan het verlenen van buiten- of buitenlandsche verlof aan leerkrachten dier scholen.

Eindverslag.

No. 4.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—15.

Keur van den.....,
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en de Notificatie van den 4n. Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij de bestaande bepalingen nopens het weiden en schutten van vee worden afgeschaft en nieuwe ingevoerd, te wijzigen:

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Art. 1.

In art. 41, tweede lid, van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) wordt in stede van „Varkens" gelezen: „Vee".

Art. 2.

In de Notificatie van den 4n. Februari 1859 (P. B. No. 2), waarbij de bestaande bepalingen nopens het weiden en schutten van vee worden afgeschaft en nieuwe ingevoerd, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

in art. 3 vervallen de woorden „en in de stad, onder toezigt van een daartoe door het hoofd van policie gecommitteerd ambtenaar van policie,";

in art. 4, eerste lid, vervallen de woorden „het hoofd van policie of";

in art. 6, eerste lid, vervalt de tweede zin en wordt het tweede lid van dat artikel als volgt gelezen:

„Op last van de districtmeesters zal niet-gereclameerd vee of gereclameerd vee, waarvan in voege als boven de voort durende aanhouding begeerd wordt, de vierden dag vóór de schutplaats verkocht worden, nadat vooraf elk stuk vee van een kennelijk blijvend teeken voorzien is, ten blijke, dat het door het Openbaar Gezag verkocht is.";

in art. 7, eerste lid, wordt in stede van „en boeten, door of namens het hoofd van policie in de reserve kas gestort, om aldaar gedurende een jaar" gelezen: „door de districtmeesters bewaard om gedurende een jaar"; in het tweede lid vervallen de woorden „en ten burele van den Procureur des Konings".

Art. 3.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—15.

Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Geregeld komen er zeer veel klachten in bij de Politie van inwoners van het 1ste- of stadsdistrict over overlast ondervonden van honden, varkens, geiten, enz.. Vermoedelijk is deze overlast ten aanzien van honden en varkens afdoende te bestrijden op grond van de bestaande bepalingen, nl. art. 17 bis, 36 en 41 van de Algemeene Politiekeur, zoomede de Hondenverordening 1923. Ten aanzien van ander vee dan varkens is daarentegen niet zoodanig op te treden, dat aan redelijke klachten kan worden tegemoet gekomen, aangezien de desbetreffende bepalingen van P. B. 1859, No. 2, onvoldoenden steun geven voor krachtig optreden. In het 1ste- of stadsdistrict behoort het los laten loopen van vee ten eenenmale te worden tegengegaan. Thans moet losloopend vee, na te zijn opgevangen, naar den schutstal gebracht worden, alwaar het na 4 dagen schutten kan worden verkocht, indien het vóórdien niet opgeëischt is. Noode wordt voor ander vee gemist — en de overlast dwingt tot krachtige maatregelen — eene bepaling als die van art. 41 der Algemeene Politiekeur ten aanzien van varkens is voorgeschreven, welke bepaling overigens niet overeenstemt met het omtrent „vee" in het algemeen bepaalde in de Notificatie van 1859. Het van Overheidswege schutten van vee ware dan ook alleen verplichtend te stellen voor de buitendistricten, terwijl vee, dat in Willemstad kan worden opgevangen, naar den dichtstbijzijnden schutstal in een buitendistrict zou kunnen worden gebracht om aldaar tegelijk met ander geschut vee te worden verkocht.

Willemstad, den 8n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—15.

Keur van den....., tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Ofschoon werd gemeend, dat de toestand ten deze in de memorie van toelichting wel wat te zwart geschilderd voorkwam, wilde men toch gaarne medewerken tot de strekking van het ontwerp, n. l. het tegengaan van den overlast door de inwoners van het 1ste of stadsdistrict ondervonden van andere dieren dan honden en varkens — de memorie van toelichting zegt immers, dat de last van honden en varkens bereids afdoende te bestrijden is met bestaande bepalingen.

De Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2) heeft in den loop der tijden eenige verandering ondergaan en men zou gaarne zien, dat daarvan melding gemaakt werd in den considerans en in den aanhef van art. 2.

Artikelen.

Ad. art. 2, ad wijziging art. 3 der Notificatie. Waar het de bedoeling is, dat de schutplaats in de stad komt te vervallen, werd gemeend, dat het duidelijker zou zijn in plaats van „In elk district" te spreken van: „In het tweede en in het derde district".

Ad. art. 2, ad wijziging art. 6 der Notificatie. Het ontwerp wil van stelsel veranderen, n. l. niet meer in de buitendistricten opgevangen vee naar de stad laten overbrengen, doch omgekeerd in het stadsdistrict losloopend vee ten verkoop naar buiten doen vervoeren. Mogelijk heeft dit invloed op den kooplust van belanghebbenden. Intusschen wordt in het ontwerp een schakel gemist. De memorie van toelichting toch zegt, dat het schutten van vee alleen voor de buitendistricten verplichtend ware te stellen, terwijl vee, dat in Willemstad kan worden opgevangen, naar den dichtstbijzijnden schutstal in een buitendistrict zou kunnen worden gebracht om aldaar tegelijk met ander geschut vee te worden verkocht. Een bepaling nu regelende die overbrenging van het in de stad gevangen vee naar een buitendistrict wordt in het ontwerp niet aangetroffen. In dit verband werd in het licht gesteld, dat overbrenging van een buiten — naar het stadsdistrict thans uitdrukkelijk geregeld is in den tweeden zin van het tegenwoordige art. 6, eerste lid.

Gevraagd werd of het niet op een vergissing berust, dat hier voorgesteld wordt ook het vee, waarvan „in voege als boven", blijkbaar alzoo volgens art. 5 der Notificatie, op grond van geleden schaden door een derde de voortdurende aanhouding te zijnen koste en pericule begeerd wordt, totdat bij rechterlijk uitspraak de regtsvordering tot schadevergoeding zal beslist zijn, den vierden dag voor de schutplaats te doen verkoopen. In het tegenwoordige 2de lid van art. 6 is uitsluitend sprake van *niet* gereclameerd vee. Omtrent gereclameerd vee, waarvan door een ander voortdurende aanhouding begeerd wordt, houden de tegenwoordige bepalingen, nadat dit vee in de stad gebracht is, niets meer in: dat moet dan waarschijnlijk daar blijven, totdat bij rechterlijke uitspraak de rechtsvordering tot schadevergoeding beslist zal zijn. De nieuw voorgestelde regeling is niet duidelijk.

Ad. art. 2, ad wijzigingen artt. 6, tweede lid en 7, eerste lid. Een lid vond het aan twijfel onderhevig of bij een keur getreden kan worden in zaken rakende het burgerlijk recht en met name of daarbij bepalingen kunnen worden gemaakt omtrent eigendomsrecht of opbrengst van verkocht vee. Nu staat er, dat de opbrengst van het verkocht vee, na aftrek der schutgelden en boeten, door of namens het hoofd van politie in de reservekas gestort wordt om aldaar gedurende een jaar ter beschikking van den regthebbende te verblijven enz. En voorgesteld wordt vee op last van een districtmeester te laten verkoopen en het geld door den districtmeester te laten bewaren om gedurende een jaar ter beschikking van den regthebbende te verblijven. De thans vigeerende bepalingen zijn vastgesteld bij een oude Notificatie, die tot stand is gekomen vóór de tegenwoordige hierarchische verhouding tusschen de verschillende wettelijke regelingen. Naar aanleiding hiervan werd er gemeend, dat dergelijke wijzigingen als hier worden voorgesteld, die treden in het burgerlijk recht, bij verordening zouden moeten worden vastgesteld, aangezien een verordening op één lijn staat met het Burgerlijk Wetboek.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 1n. October 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—15.

Keur van den....., tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Met voldoening vernam ondergeteekende door het voorloopig verslag, dat men gaarne wilde medewerken tot de strekking van het ontwerp. De memorie van toelichting deelt echter mede, dat *vermoedelijk* de overlast veroorzaakt door honden en varkens afdoende zal zijn te bestrijden aan de hand van bestaande wettelijke bepalingen. De politie is sedert eenigen tijd den strijd tegen dezen overlast begonnen en het is thans nog niet met zekerheid te zeggen wat de resultaten zullen zijn.

Inderdaad heeft de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2) verandering ondergaan en wel bij de Keur van den 13den September 1917 (P. B. 1917 No. 17). Bij bijgaande nota van wijzigingen wordt daarmede rekening gehouden.

Met de opmerkingen Ad. art. 2, ad wijziging art. 3 der Notificatie en Ad. art. 2, ad. wijziging art. 6 der Notificatie vereenigt ondergeteekende zich en wordt daarmede bij nota van wijzigingen rekening gehouden.

Ten aanzien van het opgemerkte ad. art. 2, ad wijzigingen artt. 6, tweede lid en 7, eerste lid zou ondergeteekende — naar zijne meening — zonder te behoeven te treden in de daar ter sprake gebrachte principieele gezichtspunten, willen opmerken, dat er in den aard der zaak geen verandering gebracht wordt door het onderhavige voorstel. Slechts deze veranderingen worden voorgesteld, dat in stede van „het hoofd van policie" de districtmeester den last tot verkoop voor de schutplaats geeft en dat in plaats van in de reservekas, door den districtmeester het geld gedurende een jaar bewaard wordt ter beschikking van den rechthebbende.

Willemstad, den 28n. Januari 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. van DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—15.

Keur van den..... tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

In de overweging en in den aanhef van art. 2 worden achter de komma volgende op „(P. B. No. 2)" gevoegd de woorden: „zooals deze is gewijzigd bij de keur van den 13den September 1917 (P. B. No. 17)".

De komma–punt achter „policie,"" bij de voorgestelde wijziging van art. 3 vervalt en daarvoor in de plaats wordt gesteld: „en wordt in plaats van „In elk district" gelezen: „In het tweede en het derde district";".

De komma–punt achter „of"" bij de voorgestelde wijziging van art. 4 vervalt en daarvoor in de plaats wordt gesteld: „terwijl in dat artikel een nieuw tweede lid wordt ingevoegd luidende: „Vee, dat in strijd met de bepaling van art. 41 der Algemeene Politiekeur 1917 op den openbaren weg in het eerste of stadsdistrict losloopende gevonden en door de politie wordt opgevangen, wordt naar de naastbij gelegen schutplaats gebracht.";".

In het voorgestelde nieuwe tweede lid van art. 6 vervalt „of gereclameerd vee, waarvan in voege als boven de voortdurende aanhouding begeerd wordt,".

Willemstad, den 28n. Januari 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. van DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—15.

Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

Eindverslag.

No. 6.

Van de gelegenheid, dat een ontwerp tot beperking van den overlast ondervonden door losloopende dieren in behandeling was, werd gebruik gemaakt om ook andere wijzen, waarop die overlast wordt beteugeld, te bespreken.

Meermalen is het voorgekomen, dat des nachts, in den vroegen morgen of zelfs overdag in de straten van Willemstad door een politiemilitair met een revolver op een losloopenden hond is geschoten. Meer dan eens zijn verschillende menschen, die in huis zijnde, die schoten hoorden, geschrokken, in de veronderstelling, dat een doodslag of schietpartij in de buurt plaats had. Denkbeeldig is het gevaar ook niet, dat een verdwaalde kogel iemand treft, of een huis binnendringt en daar schade aanricht. Meerdere schoten zijn soms gelost op denzelfden hond en naar verluidt, zelfs in tegenwoordigheid van belangstellenden. Het geval heeft zich ook voorgedaan, dat een aangeschoten hond vluchtte, bloedsporen op straat achterlatende. Dat er een verruwende en demoraliseerende invloed van dit alles moet uitgaan, behoeft wel geen betoog.

Men wilde dan ook het Bestuur in overweging geven de hier beschreven, weinig verheffende wijze om de dieren, die verwijderd moeten worden, af te maken, te willen tegengaan en een andere, ook minder gevaarlijke, te willen doen toepassen. In dit verband werd ook verwezen naar een artikel in het alhier verschijnend weekblad „La Union" van 14 Februari 1929, waarin dergelijke klachten worden geuit en waarin ook over door politiemilitairen opgevangen en naar het Waterfort meegenomen kippen wordt gesproken. In aansluiting daaraan en aan het circuleerend bericht, dat politiemilitairen kippen op straat afmaken, zou men het op prijs stellen te vernemen, wat er van opgevangen kippen wordt en overigens omtrent een en ander ingelicht te worden.

In het vertrouwen, dat het Bestuur op de gemaakte opmerkingen en het gedane verzoek om inlichtingen wel voor of bij de openbare behandeling zal willen antwoorden, achtten de afdeelingen de openbare behandeling van het ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28sten Februari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—15.

Keur van den.....
tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2).

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 7.

Aan het slot van het Eindverslag wordt het vertrouwen uitgesproken, dat het Bestuur op de daarin gemaakte opmerkingen en het gedane verzoek om inlichtingen wel vóór of bij de openbare behandeling zal willen antwoorden en daarop de mededeeling gedaan, dat de afdeelingen in dat vertrouwen, de openbare behandeling van het ontwerp voldoende voorbereid achtten.

Ondergeteekende treft echter in het eindverslag geen opmerkingen aan, die betrekking hebben op het aanhangige ontwerp tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32) en van de Notificatie van 4 Februari 1859 (P. B. No. 2) en vertrouwt dan ook, dat de Afdeelingen zich met het ontwerp zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, kunnen vereenigen.

De opmerkingen, die gemaakt zijn betreffende het optreden der militaire politie en die aangelegenheden in bespreking trekken, die geheel naast het voorstel staan, zijn van zoodanigen aard, dat zij zouden kunnen worden begrepen als een aanklacht tegen het optreden der politie.

Ondergeteekende is van meening, dat voor een behandeling daarvan hier niet de juiste plaats is, maar dat den leden, die de opmerkingen op zoo ernstige wijze tot uiting hebben gebracht, door artikel 53 van het Reglement van Orde voor den Kolonialen Raad de gelegenheid wordt geboden in een openbare vergadering van den Raad een schriftelijk gemotiveerd voorstel in te dienen om den Gouverneur ingevolge art. 97 van het Regeeringsreglement uit te noodigen tot het geven van inlichtingen ter zake.

Willemstad, den 27n. April 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—16.

Verordening van den....., tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt zoo spoedig mogelijk maatregelen te nemen ter verkrijging van eenige kredieten, die in de definitief vastgestelde Curacaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 of tot een onvoldoend bedrag, of in het geheel niet zijn toegestaan;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

Het is wenschelijk, dat in de Wet van den 12den Mei 1928 houdende vaststelling van de Curacaosche begrooting voor het dienstjaar 1928:

1o. de volgende onderartikelen van artikel 1 verhoogd worden met de daarachter vermelde bedragen:

a. onderartikel 41 met.....	f	10 000,—
b. onderartikel 44 met.....		15 000,—
c. onderartikel 109 met.....		731 075,—
d. onderartikel 114 met.....		1 800,—

2o. in artikel 1 de volgende nieuwe onderartikelen worden opgenomen:

a. onderartikel 51bis. Bijdrage aan de Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond	f	500,—
b. onderartikel 56bis. Tegemoetkoming aan de Methodisten gemeente op St. Eustatius in de kosten van herstelling van het aan haar toebehoorende kerkgebouw.....		2 000,—
c. onderartikel 89bis. Bezoldiging van een apotheker op Aruba.....		3 000,—
d. onderartikel 92bis. Aanschaffing van een truck met kranen.....		4 000,—

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—16.

Verordening van den ..... tot verkrijging van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 te verhoogen.

ONTWERP.

No. 1.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—16.

Verordening van den....., tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen.

Memorie van toelichting.

No. 2.

Ondergeteekende heeft hierbij de eer aan den Kolonialen Raad aan te bieden een verordening tot verhooging van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928.

Tot toelichting van de daarbij aangevraagde kredieten kan het volgende worden medegedeeld.

Het sub 1o. a aangevraagd krediet van f 10 000,— zal besteed worden om verschillende benoodigdheden voor het korte-golf-zend-station, die in 1927 niet bijtijds konden worden besteld, aan te schaffen, terwijl ook de bedrijfs- en onderhoudskosten van dat station hieruit zullen worden gekweten.

Het voor bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon voor dit jaar toegestaan krediet van f 26 000,— is gebleken niet voldoende te zijn. Waar deze dienst zich steeds uitbreidt, moeten meer telefonisten worden aangesteld en moet ook het luchtdradennet op verschillende plaatsen wegens overbelasting der palen ten spoedigste door ondergrondschen kabel worden vervangen. In het krediet van f 26 000,— is begrepen een bedrag van f 8 000,— voor den aanleg van een lijn naar Westpunt, welk bedrag echter niet toereikend is. Alleen aan palen zal een bedrag van f 7 000,— moeten worden uitgegeven. Ten einde in staat gesteld te worden het net te verbeteren en uit te breiden en de lijn naar Westpunt met aftakking naar Pannekoek aan te leggen wordt het krediet sub 1o. b aangevraagd.

Het krediet sub 1o. c aangevraagd is bestemd voor de volgende nieuwe werken:

a. leggen van twee meerboeien in het Westelijk gedeelte van het Schottegat	f 28 000,—
b. het verleggen van twee meerboeien in het Oostelijk gedeelte van het Schottegat	4 000,—
c. leggen van twee meerboeien in de Sint Kruisbaai	30 000,—
d. aanschaffing van zes haken voor meerboeien	1 200,—
e. aanschaffing van twee „Lloyd's Register" voor het loodswezen	150,—
f. plaatsen van een seinpaal met toebehooren op het Fort Nassau	925,—
g. maken van een nieuwe lichtopstand voor het havenlicht met sein-inrichting voor het loodswezen bij nacht	1 800,—
h. bouw van een vuurtoren met wachterswoning op Punt Kanon	5 500,—
i. algemeene herstelling van de gebouwen op Parera	15 000,—
j. beschieten van 7 lokalen in de Hendrikschool inclusief verfwerk	6 000,—
k. verbetering van de vleeschhal aan de De Ruyterkade	6 000,—
l. bouw van een paviljoen bij het Leprozengesticht	3 500,—
m. verbouwing van een paviljoen op Plantersrust tot woning	2 800,—
n. bouw van een kantoor voor den Inspecteur van politie en den wachtcommandant in het Waterfort	4 500,—
o. bouw van privaten en urinoirs in het Waterfort met inbegrip van pompinstallatie	6 000,—
p. bouw en inrichting van een keuken in het Waterfort	14 000,—
q. beschieten van 5 bogen in het Waterfort	2 000,—
r. verbouwing van 3 bogen in het Waterfort tot strafcellen	4 000,—

s. uitbreiding van de strafgevangenis..... 2 750,—
t. vermeerdering van het aantal cellen voor mannelijke gestraften bij vermindering van het aantal cellen voor vrouwelijke gestraften in de strafgevangenis..... 1 400,—
u. bouw van 2 cellen voor disciplinaire gestraften in de strafgevangenis..... 1 650,—
v. verbetering van de spoelwaterinrichting in de strafgevangenis..... 200,—
w. aanschaffing van 6 vuilnisponten voor den dregdienst in het Rifwater en het Waaigat..... 3 000,—
x. verbetering van de Handelskade en het Waaigat 230 000,—
ij. verbetering van straten in het stadsdistrict..... 50 000,—
z. verbetering van den weg om het Schottegat..... 70 000,—
aa. aanschaffing van twee motortandemwalsen en zes 150-gallons asphaltketels..... 26 000,—
bb. aanleg van een pier in de Paardenbaai op Aruba (1ste termijn)..... 200 000,—
cc. bouw van twee regenbakken met aanvoergoten bij de Landswoningen aan de St. Nicolaasbaai op Aruba..... 4 000,—
dd. bouw van een ringmuur om de Landswoningen aan de St. Nicolaasbaai op Aruba..... 2 000,—
ee. bouw van 3 cellen bij de gevangenis in het Fort Zoutman op Aruba..... 4 700,—

Tot toelichting van bovenstaande kredieten diene het volgende:

a. met het leggen van deze boeien wordt beoogd het verkrijgen van meer aanlegplaatsen in het Schottegat, waaraan thans, in verband met de uitbreiding van het scheepvaartverkeer, groote behoefte bestaat;

b. het ligt in de bedoeling deze boeien zoodanig te verplaatsen, dat hieraan, instede van één schip, twee schepen kunnen vastmeren;

c. schepen met groote hoeveelheden explosieven aan boord worden om veiligheids overwegingen niet langer in de haven van Willemstad toegelaten. Wanneer deze explosieven bestemd zijn voor doorvoer met of zonder overlading, moet er een gelegenheid bestaan, waarvan het schip gebruik kan maken om buitengaats, hetzij de explosieven over te schepen en dan de haven binnen te komen, hetzij andere lading over te schepen of over te nemen en dan met de explosieven verder te reizen, hetzij de explosieven tijdelijk op lichters te ontschepen om in de haven te kunnen bunkeren, herstellingen ondergaan, enz. Ten einde in deze behoefte te voorzien, wordt voorgesteld twee meerboeien in de St. Kruisbaai te leggen;

d. deze haken zijn bestemd voor de zes hiervoren bedoelde boeien;

e. de behoefte aan deze registers doet zich op het loodskantoor in sterke mate gevoelen;

f. deze seinpaal zal moeten dienen ter vervanging van een oude seinpaal, die niet op een goede plaats staat, niet overal gezien kan worden en waarbij de seinmogelijkheid beperkt is;

g. het is overtuigend gebleken, dat het nieuwe havenlicht, opgesteld in den ijzeren toren van het station voor draadlooze telegrafie, storend werkt op den radiodienst en omgekeerd. Het ligt in de bedoeling om den opstand van het oude havenlicht op den batterijmuur van het Waterfort te verhoogen en hierop het nieuwe havenlicht te stellen. Tevens zal hieraan een sein-inrichting verbonden worden, opdat schepen 's nachts buitengaats zullen kunnen zien, dat de loods in aantocht is;

h. de vaart tusschen Curaçao en Klein Curaçao is voornamelijk wegens het laag zijn van dit gedeelte van Curaçao, niet geheel veilig. Gezagvoerders van stoomschepen wagen zich bij nacht in den regel niet in dit vaarwater. Schepen, die op Curaçao varen, gaan om deze reden dan ook liever om de Westpunt dan om de Oostpunt, hoewel eerstgenoemde weg langer is. Ook de toename van de scheepvaart op de Caracasbaai eischt een betere bevuring van dit gedeelte van de kust. Scheepsrampen zijn hier geen zeldzaamheden, men denke maar aan de „Gouverneur van Heerdt", de „Ina Vanterpool" en de „Vencedora". Het opstellen van een kustlicht op de Oostpunt beoogt dezen ongewenschten toestand afdoend te verbeteren;

i. aan de gebouwen op Parera is sinds geruimen tijd geen onderhoudswerk verricht, waardoor zij dringend herstelling behoeven. Bovendien moet het hoofdgebouw ingericht worden voor de nieuwe bestemming, die daaraan gegeven zal worden;

j. in de verschillende lokalen van de Hendrikschool wordt veel hinder ondervonden van het optrekken van zouten en het doorzweeten van de muren. Van deze lokalen zijn reeds 4 stuks met plafondhout beschoten. Het ligt in de bedoeling de 7 resteerende vertrekken met eternietplaten te bekleeden, omdat dit materiaal goedkooper is, in veel minder tijd wordt aangebracht, brandvrij is en zich heel goed laat verven;

k. de toestand van de vleeschhal laat, wat hygiene aangaat, veel te wenschen over. Het ligt in de bedoeling de houten tralies, waaraan bloedspatten e. d. kunnen kleven, weg te breken en te vervangen door betonnen muurtjes, de verkoopplaatsen van loketten te voorzien, de vloeren van de hal en het daarachter gelegen erf te cementeeren, de ingang der verkoopplaatsen van hekken te voorzien ter voorkoming van het binnendringen van honden en voorts de verkoopplaatsen van binnen ter hoogte van 2½ Meter te verven met „aluminium paint", zoodat zij behoorlijk kunnen worden afgewasschen;

l. er bestaat dringende behoefte aan een paviljoen, waarin patienten, die negatief-lepreus en dus aan de beterhand zijn, kunnen worden afgezonderd van de overige lijders;

m. dit paviljoen, waarin vroeger de militaire apotheek was ondergebracht, staat thans leeg, onbenut en renteloos. Door het in te richten tot woning, evenals de 7 andere paviljoens aldaar, kan het in dezen tijd van woningschaarschte dienstbaar en rendabel worden gemaakt;

n., o., p., q. en r. deze werken houden verband met en zijn noodzakelijk geworden door de kazerneering van de politietroepen en het vestigen van de hoofdwacht der politie in het Waterfort. De tegenwoordige keuken is door den Chef van den Militairen Geneeskundigen dienst afgekeurd en moet ten spoedigste door een nieuwe worden vervangen;

s., t., u. en v. de vermeerdering van het aantal gevangenen maakt het nemen van deze maatregelen noodzakelijk.

In verband met de urgentie van de onder de letters r t/m v vermelde werken met het oog op het steeds toenemende aantal gevangenen en delinquenten, heeft ondergeteekende gemeend, in afwachting van de goedkeuring van den Raad, den Directeur van Openbare Werken te moeten machtigen reeds dadelijk een aanvang te maken met die werken. Hij spreekt de hoop uit, dat de Raad hiertegen geen bezwaren zal maken.;

w. het voornemen bestaat om deze ponten te stationneeren op eenige vaste punten in het Rifwater en het Waaigat opdat het publiek hierin droog vuil kan storten. Waar deze ponten niet aanwezig zijn, wordt het vuil langs de kaden in het water gegooid, wat niet alleen onhygienisch en onoogelijk is, doch de kosten van den dregdienst noodeloos opvoert;

x. op de definitief vastgestelde begrooting voor 1928 is voor dit werk geen krediet uitgetrokken. De thans voor de uitvoering hiervan gedaan wordende uitgaven worden uit den post voor onvoorziene uitgaven gekweten. De reeds in 1928 gedane uitgaven zullen met dit krediet verrekend worden;

ij. dit krediet zal nog in den loop van dit jaar noodig zijn om door te kunnen gaan met de verbetering en asphalteering van de hoofdstraten en pleinen en met de bestratingen langs de Handels- en de Ruijterkade;

z. het ligt in de bedoeling om den weg om het Schottegat, die thans zeer druk bereden wordt, afdoend te verbeteren en te asphalteeren. Te dien einde wordt thans bij Cas Chiquito een proefstuk aangelegd aan de hand waarvan een juiste raming zal kunnen worden gemaakt. Deze gelden worden aangevraagd om nog dit jaar het werk te kunnen entameeren;

aa. wordt eenmaal begonnen met den aanleg van den asphalt-macadam-weg om het Schottegat dan is het hier genoemd materieel onontbeerlijk;

bb. de ontwikkeling van de scheepvaart in de Paardenbaai maakt den bouw van een behoorlijke pier noodzakelijk. De thans bestaande steiger biedt reeds geen gelegenheid meer voor het aantal schepen, dat daaraan zou moeten kunnen lossen of laden. Herhaaldelijk komt het nu al voor, dat het eene schip op het andere moet wachten om aan den steiger te kunnen aanleggen. Ook kunnen over den bestaanden steiger de groote hoeveelheden aangevoerde goederen niet worden verwerkt.;

cc. op St. Nicolaasbaai zijn reeds agenten van politie, kommiezen der belastingen en een loods gestationneerd. De permanente aanwezigheid van deze Landsdienaren maakt de beschikking over goed drinkwater noodzakelijk;

dd. de hier wonende ambtenaren ondervinden veel hinder

van werkvolk en zeelui doordien hun woningen niet omheind zijn. Door het optrekken van een ringmuur zal hierin verbetering worden gebracht;

ee. de bestaande cellen in de gevangenis op Aruba voldoen niet aan redelijke eischen, zoodat de bouw van 3 cellen voor opsluiting van de zwaarder gestraften dringend noodig is;

Het sub 1o. d. aangevraagde moet dienen voor bezoldiging over zes maanden van een onderhavenbeheerder.

Aangezien de dienst van den havenmeester zich door het drukke scheepvaartverkeer steeds uitbreidt, is het noodzakelijk gebleken, dat hij bijgestaan wordt door een onderhavenbeheerder.

Het Bestuur van de Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond heeft zich tot ondergeteekende gewend met een verzoek om geldelijken steun teneinde zich te organiseeren, aangezien de toevloeiende baten niet voldoende zijn om een gestadige werkzaamheid te waarborgen. Waar tegenwoordig zooveel Nederlanders zich alhier vestigen, is ondergeteekende van oordeel, dat de Groep Nederlandsche Antillen wel nuttig werk zal kunnen verrichten indien zij over meer baten kan beschikken. Om aan het verzoek om steun te kunnen voldoen wordt het krediet sub 2o a. aangevraagd.

De Chairman en General Superintendent van het Wesleyaansche Kerkgenootschap te St. Kitts heeft zich tot ondergeteekende gewend met het verzoek om hulp tot het doen van noodzakelijke herstellingen aan het Methodisten kerkgebouw op St. Eustatius. Waar de Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden ondergeteekende schreef zich persoonlijk vergewist te hebben van den zeer bouwvalligen toestand, waarin genoemd kerkgebouw zich bevindt, waardoor het voor de kerkgangers gevaar oplevert wanneer het in dezen toestand blijft, zoodat een spoedige herstelling noodzakelijk is en de leden der gemeente op St. Eustatius niet in staat zijn het geheele bedrag voor de herstelling bijeen te krijgen, wordt het krediet sub 2o b. aangevraagd.

Op de begrooting voor 1929 komt voor bezoldiging van een apotheker op Aruba een krediet voor. Waar verwacht kan worden, dat deze apotheker nog dit jaar zal worden uitgezonden, wordt sub 2o c. een krediet aangevraagd voor zijn bezoldiging over zes maanden.

Een der twee thans bij den reinigingsdienst in gebruik zijnde trucks met kranen is zoodanig versleten, dat aanschaffing van een nieuwe niet langer uitgesteld kan worden, wil men niet hebben, dat de dienst spaak loopt. Om zoo spoedig mogelijk tot de bestelling te kunnen overgaan wordt het krediet sub 2o d. aangevraagd.

Waar de middelen over het eerste kwartaal 1928 ruim f 300 000,— meer dan de raming hebben opgebracht en met gerustheid kan worden aangenomen, dat zij over het geheele jaar de raming met pl. m. 1½ millioen gulden zullen overschrijden, meent ondergeteekende den Raad te kunnen mededeelen, dat de bovenvermelde uitgaven zullen kunnen worden gedaan zonder gebruik te maken van den post „Uit leening te verkrijgen gelden".

Willemstad, den 23n. Juli 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—16.

Verordening van den....., tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Over het algemeen werden geen bezwaren geopperd tegen de bij dit ontwerp als wenschelijk aangegeven kredieten. De kortheid van eenige toelichtingen heeft intusschen het vragen van verschillende inlichtingen noodzakelijk gemaakt. Voorts werd opgemerkt, dat het Bestuur ten deze wel wat te veel hooi op zijn vork schijnt te nemen. Betwijfeld werd namelijk of het mogelijk zou zijn de aangevraagde kredieten – die, met welker aanwending reeds begonnen is zelfs gedeeltelijk buiten beschouwing latende – nog vóór het einde van het dienstjaar te verwerken. En dan werd het niet raadzaam geacht zooveel geld aan te vragen, als te voorzien is, dat niet alle voorgenomen werken kunnen worden uitgevoerd in den beschikbaren tijd. En voor wat betreft de uitgaven waaromtrent door het Bestuur reeds een beslissing is genomen, klinkt het wat eigenaardig de wenschelijkheid te verklaren van hetgeen reeds is geschied.

Het eenig artikel.

Ad. 1o. b. Naar aanleiding van de mededeeling, dat het luchtdradennet op verschillende plaatsen wegens overbelasting der palen ten spoedigste door ondergrondschen kabel moet worden vervangen, werd de vraag gesteld of ten deze niet wat meer vooruitgezien had kunnen worden om dubbele uitgaven te voorkomen. Ook werd met eenige vrees gedacht aan de mogelijkheid van het wederopbreken van straten en het betrachten van combinatie bepleit.

Nu het Bestuur toch bezig is met het aanleggen van een telefoonlijn naar Westpunt, werd de wenschelijkheid betoogd, om ook Willebrordus, een gemeenschap, waar vrij wat menschen wonen, aan die lijn aan te sluiten.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting c). Het wilde voorkomen, dat de toelichting op deze post wel aan volledigheid te wenschen overlaat, waardoor enkele vragen te berde gebracht moesten worden en enkele opmerkingen gemaakt. Zoo werd onder opmerking, dat de St. Kruisbaai ook niet altijd – bijv. bij bepaalde winden – zoo veilig schijnt als men denkt, gevraagd onder wiens toezicht de manipulatie met de explosieven zal geschieden, wie voor de lichters zal moeten zorgen en wie de gevaarlijke lading zal moeten bewaken. Werd opgemerkt, dat de belanghebbenden wel lichters naar de St. Kruisbaai zullen moeten laten sleepen, anderzijds meende men, dat, waar het Gouvernement bepaalt, dat de behandeling in de St. Kruisbaai zal moeten plaats hebben, het ook wel voor lichters en bewaking zal moeten zorgen.

Naar aanleiding van een gedane vraag of de behandeling der hier bedoelde lading ook in het vervolg niet zou kunnen geschieden op de plaats, waar zij thans geschiedt, maar dan onder meerdere garantie, werd opgemerkt, dat zij in den laatsten tijd in de Caracasbaai plaats had, doch dat dit met het oog op het gevaar daar niet langer verantwoord is.

Dit gaf aanleiding tot de opmerking, dat deze uitgaaf van dertig duizend gulden dan moet worden beschouwd als een gevolg van het door het Bestuur in erfpacht afstaan dezer baai aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, waartegenover werd aangevoerd, dat zulks een gevolg is van de

exploitatie van de Caracasbaai en het toch niet zou aangaan die plaats te reserveeren voor misschien een 6-tal schepen, die hier jaarlijks met explosieven aankomen. Werd dit laatste door niemand verdedigd, er werd gewezen op de verhouding van de erfpacht-canon tot deze nieuwe uitgaaf, waartegen van andere zijde werden gesteld de voordeelen, welke het bedrijf van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij in de Caracasbaai voor de koloniale kas heeft, waarover echter verschillend gedacht werd.

In verband met een en ander betoogden enkele leden de wenschelijkheid van het verhoogen van de loodsgelden voor de buitenbaaien en ook voor de Paardenbaai op Aruba en wel omdat thans zooveel uitgaven voor die baaien moeten worden gemaakt en eerlang misschien een betere weg naar de Caracasbaai moet worden aangelegd. Een paar leden bestreden de bepleite verhooging der loodsgelden nu de ontwikkeling in die baaien toeneemt.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting f). Door een lid werd gevraagd of er op het Fort Nassau meerdere – en zoo ja, wat voor – palen zijn, waaraan seinen of signalen worden gegeven.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting n. o. p. q. en r). Naar aanleiding van den aangevraagden bouw van een kantoor voor den inspecteur van politie werd opgemerkt, dat de militaire politieorganisatie geen Inspecteur van politie kent.

Onder uitdrukkelijke vooropstelling van het feit, dat men den militairen gaarne een aan de eischen des tijds voldoende keuken gunt, werd gevraagd of met de keuken-*inrichting* ook het *gebouw* afgekeurd is. Het lokaal toch was niet zoo lang geleden voor een garnizoen, bestaande uit meer manschappen dan er nu zijn, groot genoeg. En vroeg men of er geen ander lokaal is, dat voor het aangegeven doel zou kunnen worden ingericht.

Het Bestuur geeft verder door het plaatsen van deze uitgaaf-post op de Curaçaosche begrooting blijk van meening te zijn, dat dit gebied deze en dergelijke kosten moet dragen, zooals trouwens reeds eerder dergelijke uitgaven door Curaçao bestreden zijn. Waar het Regeeringsreglement echter bepaalt, dat de kosten der landmacht op de Staatsbegrooting komen, zou men gaarne willen vernemen waarop 's Bestuurs meening gegrond is, dat dit gebiedsdeel voor den bouw van een militaire keuken heeft te zorgen.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting x). Men betuigde er leedwezen over, dat het Bestuur ten deze geen rekening blijkt gehouden te hebben met het verzoek meermalen door den Kolonialen Raad gedaan om niet voor zulke groote werken en belangrijke sommen uit onvoorzien te putten, maar een suppletoire begrooting tijdig in te dienen. Trouwens maakte men er het Bestuur een verwijt van pas op 23 Juli het verzoek om dit krediet te hebben ingediend, nu er op de definitief vastgestelde begrooting voor 1928 geen krediet hiervoor uitgetrokken was. Het moet toch wel reeds veel eerder bekend zijn geweest, dat het noodig zou zijn.

Zou het Bestuur misschien nu mede kunnen deelen, wanneer de werken aan de Handelskade en het Waaigat gereed zullen zijn?

Ad. 1o. c (memorie van toelichting y). Het is opgevallen, dat het Bestuur alvorens straten, die dringend reparatie behoeven te herstellen, tot verfraaiing van andere, die best bruikbaar waren, is overgegaan. In dit verband werd met name het binnenplein aan den achterkant van het Gouvernementshuis genoemd. Er wordt geen bezwaar gemaakt tegen zulke bevordering van het stadsschoon, maar gemeend werd, dat het meer urgente voor moet gaan. Intusschen zou in ieder geval eenmaal aangevangen herstellingen afgemaakt moeten worden.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting z). Men vroeg hoeveel K.M. het Bestuur denkt met de f. 70.000.— te kunnen aanleggen als hier bedoeld en hoeveel de geheele weg dan zal kosten. Waar het Bestuur voorstelt een asphalt-macadamweg om het Schottegat aan te leggen, komt opgave van het totaal der kosten voor den geheelen weg wenschelijk voor.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting bb). Gaarne zouden de afdeelingen den grootsten spoed willen aanbevelen voor de uitvoering van dit werk. Een goede aanlegplaats is op Aruba inderdaad zeer dringend noodig.

Betreurende, dat de betrokken mededeelingen niet bij de memorie van toelichting door het Bestuur zijn gedaan, werd gevraagd hoeveel de pier in het geheel zal kosten, bij hoeveel termijnen het benoodigde geld zal worden aangevraagd, de

juiste plek waar de pier naar de meening van het Bestuur moet komen en wat haar constructie zal zijn. Gaarne zou men tevens teekeningen der plannen ter inzage ontvangen.

Ad. 1o. d. Op de ontwerp-begrooting voor 1929 werd bezoldiging van een havenbeheerder uitgetrokken, zonder dat er van een onderhavenbeheerder werd gerept. Thans vraagt het Bestuur bezoldiging voor 6 maanden van een onderhavenbeheerder aan. In verband hiermede zou men willen vragen wat de bedoeling is: zal de havenbeheerder niet worden aangesteld of zal de onderhavenbeheerder naast hem dienst moeten doen. Een nadere toelichting en uiteenzetting der gronden zou welkom zijn.

Ad. 2o. b. Men meende, dat door het brengen dezer aangelegenheid op een wenschelijkheidsbegrooting, de zaak verder langs dezen weg kan worden behandeld en de Raad dus de gouvernements-depêche dd. 25 Juni 1928 No. 1823 niet verder zal behoeven te behandelen.

Ad. 2o. c. Opgemerkt werd, dat bij de aanvraag van het voor 1929 uit dezen hoofde benoodigde krediet niet vermeld is, dat de hier bedoelde apotheker zal worden uitgezonden. Men vroeg of het gebleken is, dat geen plaatselijke apotheker onder de vermelde voorwaarden bereid is naar Aruba te gaan.

Ook zouden enkele leden gaarne willen vernemen hoe het na opening dezer gouvernements apotheek met de doktersapotheken aldaar zal blijven.

Naar aanleiding van deze aangelegenheid verzocht men het Bestuur hier te mogen mededeelen, dat de aanschaffing van een ziekenauto voor Aruba, waarvoor op de begrooting van 1928 gelden zijn uitgetrokken, zeer urgent is en zou men gaarne in overweging willen geven zoo spoedig mogelijk tot die aanschaffing te doen overgaan.

Ad. slotalinea memorie van toelichting. Uit de mededeeling aan het slot der memorie van toelichting gedaan, wordt begrepen, dat zooals de loop der financiën zich laat aanzien, in het geheel geen leening zal behoeven te worden gesloten, waarover men zich zeer verheugt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. September 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—16.

Verordening van den.....,
tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Hoewel niet ontkend kan worden, dat het Bestuur veel hooi op zijn vork neemt, is niet geaarzeld om de werken in kwestie in het ontwerp-wenschelijkheidsbegrooting op te nemen, omdat daaraan dringend behoefte bestaat en van het niet opnemen van deze werken, of enkele ervan, het gevolg zou zijn geweest, dat deze niet alleen in den aanvang van het volgend dienstjaar niet zouden kunnen worden aangevangen, maar dat daarmede dan weder gewacht zou moeten worden op de vaststelling eener suppletoire begrooting voor 1929, wat derhalve een ontoelaatbaar geachte vertraging van een vol jaar in derzelver uitvoering zou hebben veroorzaakt.

De wenschelijkheidsbegrooting werd in April van dit jaar voor zijn deel door den Directeur van Openbare Werken opgemaakt; door nijpend personeels tekort op het Departement van Openbare Werken konden de uitgewerkte voorstellen eerst eind Juni d. a. v. aan ondergeteekende worden ingediend.

Bij de oorspronkelijke opmaking heeft derhalve de veronderstelling voorgezeten, dat de onderhavige voorstellen ongeveer medio van dit jaar zouden zijn goedgekeurd, terwijl zulks nu zeker wel niet vóór midden November zal hebben plaats gehad. Inderdaad zal het door al deze vertragingen niet mogelijk zijn, om in het loopende dienstjaar nog alle in het voorstel genoemde bedragen volledig te verwerken. Goedkeuring zal echter ten gevolge hebben, dat nog dit jaar met de uitvoering zal kunnen worden begonnen en daaraan ook in den aanvang van het volgend dienstjaar zal kunnen worden doorgewerkt ten laste van den post voor onvoorzien op de begrooting van dat dienstjaar. Men vergete verder niet, dat niet met eenige voorbereidende werkzaamheid, als verzamelen en aankoopen van materiaal, noch met werven van werkvolk, enz. kan worden begonnen, alvorens de begrooting door den Raad is goedgekeurd.

Het verklaren van de wenschelijkheid van werken, waaraan wegens zeer groote urgentie reeds een begin van uitvoering is gegeven, is geschied om de motieven kenbaar te maken, waarom het niet mogelijk was om de zeer vertraagde vaststelling van de wenschelijkheidsbegrooting af te wachten.

Het eenig artikel.

ad 1o. b.

Bij den aanleg van de Lands telefoon werd gerekend op 300 abonné's en kon destijds niet gedacht worden aan een zoo snelle uitbreiding als het eerste jaar heeft plaats gehad, waardoor vele routes thans reeds overbelast zijn. De telefoon telt thans 440 abonné's instede van 300.

De bewering, dat het vervangen van palenroutes door kabel dubbele uitgaven zou veroorzaken is niet geheel juist. De bestaande materialen der routes, als palen, armen, pennen, potjes en draad komen weer tot hun recht en voordeel op andere routes, zoodat alleen de nog uit te geven arbeidsloonen overblijven.

Het leggen van telefoonkabels in dezelfde geulen als de pijpen van de waterleiding is beslist te ontraden, daar bij een eventueel lek groote kans bestaat dat de telefoonkabel beschadigd wordt. Telefoon- en electrisch licht kabel in dezelfde geul is geheel onmogelijk met het oog op inductie en gevaar.

Wat aangaat de wenschelijkheid van een telefonische verbinding met Willebrordus moet gemeld worden, dat het Bestuur in die richting geen instellingen heeft en zoodoende nooit het nut van een dergelijke verbinding werd ingezien. Ook is van

particuliere zijde geen aanvraag tot aansluiting te verwachten. Een dubbeltjes-automaat zou de hooge kosten van aanleg nooit kunnen vergoeden.

ad 1o. c. (memorie van toelichting c).

Uit de ingediende stukken mag niet worden afgeleid, dat de St. Kruisbaai bij alle winden veilig zou zijn, maar wel is het Bestuur overtuigd, dat deze baai bij de hier vrijwel altijd voorkomende windrichting en de normale afwijking daarvan een goede en veilige ligging biedt, mede omdat daar goede ankergrond aanwezig is. Deze meening is gebaseerd op het deskundig advies van den Havenmeester en den Directeur van Openbare Werken, die na een herhaald onderzoek tot de overtuiging kwamen, dat van alle nog beschikbare baaien aan de Zuidkust, deze de voor het doel verreweg meest geschikte is.

Het toezicht op de manupulatie der explosieven e. a. zal geschieden door de politie; de bewaking zal vanzelfsprekend door de belanghebbenden moeten geschieden, even goed als deze ook alle andere voor hen bestemde of aan hun zorgen toevertrouwde lading moeten bewaken. Het spreekt echter van zelf, dat de politie in het algemeen belang toezicht op die bewaking zal houden om er van verzekerd te zijn, dat inderdaad door belanghebbenden aan de ten deze op hen rustende verplichting en aan de voorgeschreven veiligheidsmaatregelen naar behooren wordt voldaan.

De meening, dat het Bestuur verplicht zou zijn voor lichters en voor bewaking te zorgen, kan dezerzijds niet worden gedeeld; nergens ter wereld wordt door het havenbestuur deze verplichting aanvaard.

Ondergeteekende is het met de leden, die opmerkten, dat de behandeling van de hier bedoelde lading, met het oog op het gevaar, niet langer in de Caracasbaai kan plaats hebben, volkomen eens.

Inderdaad is de uitgaaf van dertig duizend gulden voor de aanschaffing van twee meerboeien het gevolg van het in erfpacht aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij afstaan van de Caracasbaai. Ondergeteekende kan zich vereenigen met het oordeel der leden, die van meening zijn, dat hier niet alleen op de verhouding van de erfpacht-canon tot deze uitgaaf gelet moet worden, doch ook op de voordeelen, welke het bedrijf van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij in de Caracasbaai voor 's Lands kas heeft.

Reeds geruimen tijd maakt eventueele wijziging van het loodsgeld voor de baaien van Curaçao en Aruba een punt van overweging bij het Bestuur uit. Ondergeteekende hoopt dan ook binnen afzienbaren tijd een daartoe strekkend ontwerp bij den Raad in te dienen.

ad 10. c. (memorie van toelichting f).

De oude, reeds lang in gebruik zijnde, seinpaal op het Fort Nassau is naar een beter zichtbare plaats verplaatst en verder is ten behoeve van de nieuw ingestelde seinen voor de scheepvaart in de haven een hooge seinmast aldaar geplaatst, waardoor de seinen over alle deelen van het Schottegat en de St. Annabaai zichtbaar zijn.

ad 1o. c. (memorie van toelichting n. o. p. q. en r.)

Ten tijde van het opmaken van het ontwerp dezer verordening deed een Inspecteur dienst bij de politie op Curaçao; daar een der drie in het Waterfort tot strafcellen te verbouwen bogen dezen Inspecteur ter beschikking was gesteld, moest voor dien Inspecteur een nieuw onderkomen, voldoende aan de voor den politiedienst te stellen eischen, worden ontworpen. Na de indiening der ontwerp verordening is bedoelde Inspecteur uit zijn werkkring op Curaçao ontheven en is zijn dienst, in afwachting van het eventueel tot stand komen der politiereorganisatie, opgedragen aan een Sergeant-majoor, buitengewoon agent van politie. Mocht de reorganisatie niet tot stand komen, dan zal in elk geval een gebouwtje noodig zijn voor den Commandant der Kampementswacht, die ook in een van bovenbedoelde bogen is ondergebracht.

Ter Griffie van den Raad wordt nedergelegd het hygienisch rapport van den Chef van den Militairen Geneeskundigen Dienst, waaruit moge blijken, dat een moderne keukeninrichting in het bestaande gebouw niet is aan te brengen. Het gaat niet om de grootte van dat gebouw, doch om den bouwtrant. Een ander lokaal, dat voor het aangegeven doel kan worden ingericht, is niet beschikbaar.

Militaire gebouwen zijn steeds beschouwd als Landsgebouwen, voor onderhoud en herstelling waarvan een post op de

Curaçaosche begrooting is uitgetrokken. Voor zoover deze gebouwen geld opbrengen, is dat geld ook ten bate van de Curaçaosche schatkist gebracht. Bovendien is de moderniseering van de keuken niet te beschouwen buiten verband met de ontworpen politiereorganisatie. Immers deze reorganisatie zal militairen in de kazerne brengen die in Nederland in hun verblijven een keukeninstallatie gewend zijn, die voldoet aan hooge eischen en het wordt onjuist geacht hun in Curaçao voeding te verstrekken, komende uit een keuken, die zelfs niet aan geringe eischen voldoet. Het behoeft wel geen nader betoog, dat niets de stemming zoo zeer kan drukken als onvoldoende zorg voor de verpleging en het zal wel niet worden ontkend, dat het voor Curaçao van groot belang is, dat militairen, die ten behoeve van het Gewest politiedienst verrichten, niet behoeven te klagen over die verpleging.

ad 1o. c. (memorie van toelichting x).

De bedoeling van deze opmerking is het Bestuur niet geheel duidelijk. In principe heeft de Raad toch reeds de uitvoering der Handelskade- en Waaigat-werken gevoteerd en daarvoor op de begrooting voor 1927 gelden toegestaan. Toen in 1926 de begrooting voor het loopende dienstjaar werd opgemaakt, werd niet voorzien, dat het werk nog in 1928 zou moeten worden voortgezet, hetgeen de reden is, dat op de loopende begrooting daarvoor geen gelden zijn uitgetrokken geworden. Daar vanzelfsprekend bij de jaarwisseling de werken niet konden worden stopgezet, was er geen ander middel om de daarvoor noodige gelden te affecteeren, dan deze op den post voor onvoorzien te brengen.

Hoewel het Bestuur gaarne bereid is om aan den hier geuiten wensch van den Raad tegemoet te komen ten aanzien van werken, welke in een loopend dienstjaar nog moeten worden aangevangen, zal zulks onmogelijk zijn ten aanzien van in een vorig dienstjaar aangevangen werken, die in dat voorafgaand jaar nog niet gereed kwamen en in het volgend jaar moeten worden voortgezet.

Hoewel gaarne erkend wordt, dat reeds vóór 23 Juli bekend was, dat er voor de voortzetting van het onderhavige werk gelden zouden noodig zijn, werd niet eerder een desbetreffend voorstel ingediend, omdat het wenschelijk werd geoordeeld ineens alle suppletoire aanvragen tegelijkertijd bij den Raad in te dienen.

De aannemer van de Handelskade-Waaigat-werken zal vermoedelijk tegen het eind van dit jaar met zijn aandeel der werken gereed zijn. Zoodra deze zijn werk heeft voltooid, ligt het in de bedoeling met kracht de rest van het werk in eigen beheer te voltooien, zoodat, behoudens onvoorziene tegenslagen, verwacht kan worden, dat tegen eind Mei 1929 alles gereed zal zijn.

ad 1o. c. (memorie van toelichting y.).

Bij de opmerking ten aanzien van het verbeteren van het plein in het Fort Amsterdam, is blijkbaar over het hoofd gezien, dat dit plein door de overgroote meerderheid der vele vreemdelingen, die tegenwoordig Curaçao in zoo grooten getale bezoeken, wordt betreden, al zou het alleen zijn om zich naar het postkantoor te begeven en dat het loopen over den gladden, zeer ongelijken, puntigen rotsgrond hoogst bezwaarlijk was Bovendien werd het — o. m. mede met het oog op het drukke vreemdelingenverkeer — wenschelijk geacht het uiterlijk aanzien van dit plein met de zoo typische architectuur van zijn bebouwing, te verbeteren. Daarbij mag niet uit het oog worden verloren, dat de vele vreemdelingen een poveren indruk van de stad moesten krijgen, als zij zagen hoe verwaarloosd het plein vóór den ingang van de woning van den hoogsten vertegenwoordiger van het gezag er bij lag.

Van zelfsprekend zullen evenwel aangevangen herstellingen worden afgemaakt. Daar geen voorbeelden zijn genoemd, is het niet duidelijk, waarop de gemaakte opmerking slaat. Vermoedelijk heeft zij betrekking op het vroeger niet afwerken van den algeheelen nieuwbouw van enkele straten (ten onrechte spreekt het verslag van herstel). Zulks vindt zijn oorzaak daarin, dat het toemalige in stratenaanleg niet zoo ervaren personeel eerst de gemakkelijk te maken gedeelten heeft ter hand genomen en de moeilijke tot later orde heeft uitgesteld.

ad 1o. c. (memorie van toelichting z.).

Het aangevraagd krediet zal in de eerste plaats moeten worden aangewend voor voorbereidende werkzaamheden, als de opname van den weg en het vervaardigen der plannen, het in-

richten van een winplaats van het voor den weg in zeer groote hoeveelheden noodige steenmateriaal, het inrichten van een steenbreek- en zeefinrichting met laadinrichting, het aanvangen van het aanvoeren van dit materiaal en de aanschaffing van het noodige transport- en verder voor deze en andere verbeteringen van de buitenwegen noodige materieel.

De gegevens van de kosten van het door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, op aanwijzing van den dienst van Openbare Werken, aangelegde proefstuk zijn nog niet volledig ontvangen. Volgens voorloopige gegevens wordt de aanleg van den geheelen weg om het Schottegat op f 850.000.— geraamd.

ad 1o. c. (memorie van toelichting bb.).

Een teekening van het voorontwerp voor de te maken pier, waaruit de ligging en de constuctie duidelijk blijken, wordt ter Griffie van den Raad nedergelegd.

Daar wegens het nog niet aanwezig zijn van eenig technisch ambtenaar op Aruba nog niet alle voor het definitieve project noodige gegevens konden worden verzameld, kon het definitieve project met volledige kostenraming nog niet worden uitgewerkt. Daardoor kan het Bestuur, tot zijn leedwezen, omtrent de volledige kosten van het werk nog geen definitieve begrooting verstrekken.

Volgens voorloopige raming zullen de kosten 5 ton gouds niet overtreffen.

Ondergeteekende heeft de eer den Raad hierbij een nota van wijzigingen aan te bieden ter verhooging van het sub 1o. c. aangevraagd krediet met een bedrag van f 20.600.— en waardoor het gebracht zal worden op f 751 675.—, teneinde in de gelegenheid te worden gesteld eenige, na de indiening van het ontwerp, noodzakelijk gebleken wijzigingen in de uit te voeren werken te kunnen aanbrengen en tevens de uitvoering van enkele, na die indiening, urgent gebleken werken zoo mogelijk nog dit jaar te kunnen doen aanvangen.

Tot toelichting dier wijzigingen en nieuwe werken diene het volgende.

In verband met het plaatsen van een nieuwen seinmast op het Fort Nassau bleek den Havenmeester ook de noodzakelijkheid de andere daar nog aanwezige seininrichtingen voor een vlotte en vlugge bediening te verplaatsen, terwijl ter voorkoming van verwarring het nog noodig bleek enkele andere oude seintoestellen en een niet meer gebruikt seinhuisje te verwijderen. Hiervoor is een bedrag van f 300.— noodig.

Toen, naar aanleiding van voortdurend verschil van meening met den radiodienst met betrekking tot het dooven van het havenlicht in verband met aan dien dienst berokkenden overlast, naar een andere oplossing werd gezocht, deelde de Chef van dien dienst mede, dat in het Riffort zich nog de deelen van een vroegeren ijzeren toren bevonden, welke voor de lichtopstand van het te verplaatsen havenlicht zouden kunnen worden benut.

Bij het opmaken van de raming voor de wenschelijkheidsbegrooting, welke wegens personeelsgebrek en de groote urgentie van de voorgestelde voorzieniug moest geschieden, alvorens een uitgewerkt ontwerp gereed was, werd op het gebruik van dezen vroegeren toren gerekend. Bij het latere uitwerken van het project, waarvoor de toren geheel werd uitgelegd, bleek deze te kort te zijn voor het onderwerpelijk doel, zoodat deze voorzien moet worden van een beton-ijzeren onderstel.

Het gevolg van een en ander is, dat de raming voor dit werk, welke oorspronkelijk f 1.800.— bedroeg, tot f 3.200.— zal moeten worden verhoogd.

Voor het verbouwen van een paviljoen op Plantersrust tot woning werd abusievelijk door een tikfout f 2.800.— aangevraagd, hetgeen volgens het oorspronkelijk concept f 3.800.— moet zijn.

Na de indiening van het ontwerp is het noodzakelijk gebleken, in verband met aanstaande wijzigingen in den vreemdelingen-dienst, dat bij het gebouwtje, dat bestemd zal worden tot kantoor van den politie-wacht-commandant, nog een kamer worde gebouwd.

Het gevolg van deze wijziging is, dat het voor den onderwerpelijken bouw op de wenschelijkheidsbegrooting aangevraagd bedrag, dat was geraamd nog vóór eenig ontwerp gereed was, voor het gewijzigd plan onvoldoende zal zijn en dit nader geraamd wordt op f 9.000.—.

Ten einde de oude keuken op Plantersrust te kunnen verbouwen tot woning wordt hierbij een bedrag van f 5.900.— aangevraagd.

Het gebouw in het Waterfort, thans in gebruik voor de garnizoens- en politieadministratie, is gebleken in zijn tegenwoordigen vorm te klein te zijn.

Het ligt in de bedoeling op dit gebouw een verdieping te plaatsen. Hierdoor zou tevens een kamer kunnen worden ingericht voor fotografisch en dactyloscopisch atelier en een behoorlijke gelegenheid worden gemaakt, waar verdachten of getuigen kunnen worden verhoord.

Teneinde in staat gesteld te worden met dit werk nog dit jaar een aanvang te doen maken, wordt een krediet van f 7.500.— aangevraagd.

ad 1o. d. Op de ontwerp-begrooting voor 1929 werd uitgetrokken bezoldiging voor abusievelijk een havenbeheerder, wat ten rechte had moeten zijn voor een onderhavenbeheerder. T. z. t. zal deze vergissing, zoowel wat betreft de benaming alsook de hoegrootheid der bezoldiging, welke gelijk zal moeten zijn aan de thans aangevraagde voor onderhavenbeheerder, moeten worden hersteld. De havenmeester zal tevens optreden als havenbeheerder en als zoodanig worden bijgestaan door voorloopig één onderhavenbeheerder, zoodat er slechts één nieuwe functionaris bijkomt.

ad 2o. b. Ondergeteekende is het met den Raad eens, dat door de verdere behandeling van deze zaak langs dezen weg de gouvernements depêche dd. 25 Juni 1928 No. 1823 niet verder behandeld behoeft te worden.

ad 2o. c. In verband met den omvang, veelzijdigheid en zelfstandigheid van het werk op Aruba, is het wenschelijk, dat aan het hoofd van den dienst aldaar een universitair opgeleide apotheker staat of een met ervaring op het gebied van keuren van etenswaren en andere laboratorium werkzaamheden, die op Curaçao niet beschikbaar is.

Het ligt in de bedoeling de geneesheeren, die reeds over een apotheek beschikken, die te laten behouden, voor zoover het niet betreft het leveren van geneesmiddelen en andere benoodigdheden aan patienten, rechthebbende op vrije geneeskundige behandeling in het stadsdistrict.

De twijfel, die bestond over het al of niet bouwen van Maatschappij-hospitalen op eigen terein, waardoor de ambulance na korten tijd van geen nut zou kunnen zijn, mede in verband met het feit, dat er geen bergplaats noch personeel voor beschikbaar is, heeft den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst genoodzaakt de bestelling van den ziekenauto uit te stellen. Tot de bestelling zal worden overgegaan zoodra over personeel kan worden beschikt, dat van te voren op Curaçao moet worden opgeleid en eenige zekerheid is verkregen, dat de ambulance niet over zeer korten tijd overbodig zal blijken te zijn.

Willemstad, den 31n. October 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--16.

Verordening van den.....,
tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het sub 1o. c. aangevraagd krediet wordt verhoogd met f 20.600.— en gebracht op f 751.675.—

Willemstad, den 31n. October 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—16.

Verordening van den.....,
tot verklaring van de wenschelijkheid om de definitief vastgestelde Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 te verhoogen.

Eindverslag.

No. 6.

Naar aanleiding van de in de memorie van antwoord gehouden beschouwingen betreffende het effect dezer wenschelijkheidsbegrooting werd deze aangelegenheid ook in de afdeelingen bij het behandelen dier memorie besproken. Het wilde ook den over dit onderwerp sprekenden voorkomen, dat een opheldering wenschelijk is omtrent deze wenschelijkheidsbegrooting. Aangezien de begrooting voor 1928 bij een *wet* is vastgesteld en wijziging niet bij een *verordening* kan plaats hebben, zal een aanvulling in Nederland moeten worden behandeld en de Staten Generaal moeten passeeren, alvorens eenig effect te kunnen sorteeren. Evenwel verliest met het afloopen van het jaar 1928 ook de begrooting voor 1928 hare beteekenis en zal aanvulling moeilijk kunnen geschieden. In dezen gedachtengang heeft deze wenschelijkheidsbegrooting weinig nut, tenzij het Bestuur voornemens mocht zijn de uitvoering te bevelen buiten den Wetgever in Nederland om en wel uit de meerdere opbrengst, welke veronderstelling steun vindt in de mededeeling: „Goedkeuring zal echter ten gevolge hebben, dat nog dit jaar met de uitvoering zal kunnen worden begonnen.....enz." Dit vermoeden kan ook gegrond worden op de verklaring voorkomende aan het slot van de memorie van toelichting, naar aanleiding waarvan in het voorloopig verslag nog verblijding werd uitgesproken, omdat men daaruit begreep, dat zooals de loop der financiën zich liet aanzien, in het geheel geen leening zal behoeven te worden gesloten, doch waarop het Bestuur zich onthield van een mededeeling omtrent de vraag of men dat goed ingezien had.

Het systeem, dat hier dus schijnt toegepast te zullen worden, wilde intusschen voorkomen niet geheel juist te zijn. Overigens achtten de leden aan het woord het niet goed gezien in de memorie van toelichting de bekostiging uit de meerdere opbrengst aan te wijzen in stede van bepaalde inkomsten, in de raming waaruit de meerdere uitgaven geput kunnen en zullen worden.

Men zou gaarne omtrent 's Bestuurs standpunt ten deze ingelicht worden.

Tenzij het Bestuur voornemens is volgend jaar *aanvankelijk* ten laste van den post voor onvoorzien door te werken om later door middel van een suppletoire begrooting, welke men dan gaarne spoedig tegemoet zag, tot een behoorlijke budgeteering te geraken, werd de aangegeven voor 1929 ten aanzien der bekostiging der werken in kwestie te volgen werkwijze niet toegejuicht, omdat, zooals reeds vroeger meermalen betoogd, de post „Onvoorzien" uit zijn aard niet bestemd is voor uitgaven als waarover het hier gaat.

Intusschen werd met waardeering geconstateerd, dat niet met eenige voorbereidende werkzaamheid kan worden begonnen, alvorens de begrooting door den Raad is goedgekeurd.

Het eenig artikel.

Ad. 1o. b. Het heeft niet in de bedoeling gelegen bij het pleit voor betrachting van combinatie, dat de telefoonkabels in dezelfde geulen als de pijpen van de waterleiding of de kabels van het electrisch licht zouden worden gelegd. Het pleit werd gevoerd in verband met de vrees voor herhaald openbreken van straten; en het was dan ook ten deze dat – echter wellicht helaas te laat – op de wenschelijkheid van combinatie gewezen werd: combinatie der werkzaamheden n.l.: dat men niet eerst opbreekt voor de telefoon, dan voor het electrisch licht en dan voor de waterleiding of in een andere volgorde, maar door een bestudeering van toekomstplannen de straten zoo min moge-

lijk, zoo weinig mogelijk keeren opbreekt, ter bescherming van een gelijkmatige bestrating, zeer ter voorkoming van ongemak en zeker ter besparing van wie weet hoeveel geld.

In dit verband bespraken de afdeelingen de plaatsing van enkele, naar gezegd wordt, transformatorhuisjes ten behoeve van de Ned. Ind. Gas Mij. Werd de plaatsing in den tuin van het St. Tomascollege en op Plantersrust, zoo geheel uit den weg in dit opzicht een gelukkige keuze gevonden, ten aanzien van de gekozen plekken op het Belvedereplein, het Molenplein en het Concordiaplein kon dat jammer genoeg niet gezegd worden. Alle drie pleinen worden door het gebouwtje ontsierd en, speciaal het Belvedereplein, bedorven. Had het Bestuur, zoo vroeg men, zich niet kunnen verzetten tegen het oprichten dier huisjes op die plekken en slechts voor uit den weg liggende plaatsen toestemming kunnen geven? Naar men meent was dit bij al die drie pleinen wel mogelijk geweest.

In tegenstelling met het Bestuur zagen verscheidene leden het nut van een aansluiting van Willebrordus aan het telefoonnet wel in. Het feit, dat ter plaatse geen districtmeester, geen dokter, geen politie is, is geen beletsel, maar veeleer een reden te meer om daar een telefoon te hebben. Er is daar een heel dorp, omgeven door verschillende buurtschappen; als er daar iets gebeurt, wil het bepaald noodig voorkomen, dat de bewoners zich vlug in verbinding kunnen stellen met hen, van wie zij hulp noodig mochten hebben. Het kosten-bezwaar werd niet als overwegend gedacht, aangezien de palen reeds langs Siberie loopen, dat niet zoo ver van Willebrordus ligt.

Men nam er nota van, dat het Bestuur in de richting van Willebrordus geen instellingen heeft, maar meende, dat het wel aan te bevelen zou zijn, vooral met het oog op de te verwachten meerdere bedrijvigheid in die buurt, daar een telefoon aan te brengen. Westpunt beschikt over een politiepost en zal binnenkort door middel der telefoon verbonden zijn met de stad en verschillende andere nuttige plaatsen.

Ook de vlekjes om Willebrordus zouden bij een telefonische verbinding met het centrum gebaat zijn. Een telefoon op Willebrordus werd minstens even nuttig gevonden als een op Westpunt. En er kan wel uitgezien worden naar een geschikt en vertrouwd persoon, die bereid is zich met de zorg over het toestel te belasten.

Naar aanleiding van de in verband met het bovenstaande uitgesproken meening, dat het wel goed is als verscheidene plekken van het eiland telefonisch aangesloten zijn, werd opgemerkt, dat er wel in voorzien zou dienen te worden, dat er gelegenheid voor het publiek blijft bestaan om telefonische gesprekken in bepaalde buurten te voeren als eerlang, naar verwacht wordt en zeer terecht, een einde gemaakt wordt aan den toestand om bijwege van gunst zulks op de politiepost te doen. De bevoegdheid om van de telefoon gebruik te maken moet niet van een gunst afhankelijk zijn. In overweging werd dan gegeven plaatsing van publieke telefoonstationnetjes, desnoods op één lijn met de politiepost — het zal immers als regel wel geen bezwaar zijn, dat men zoo'n enkel geval eventjes wacht tot de post uitgesproken is —, niet te ver van het politiewachthuisje, van waaruit dan ook wel een oogje in het zeil gehouden zou kunnen worden op een goeden gang van zaken. Het tarief voor buiten zou wellicht gelet op de grootere afstanden dan nog wel wat hooger gesteld kunnen worden dan in de stad.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting c). Nota werd genomen van de verklaring van het Bestuur in de memorie van antwoord, dat de uitgaaf van dertig duizend gulden voor de aanschaffing van twee meerboeien het gevolg is van het in erfpacht aan de C. P. I. M. afstaan van de Caracasbaai.

Waar het Bestuur constateert, dat er in de St. Kruisbaai goede ankergrond aanwezig is, werd gedacht aan de vraag of het Bestuur ook anderen grond aan de St. Kruisbaai heeft en wel in verband met de vraag hoe er te komen en of het bij voorkomend geval niet noodig zal zijn van het strand gebruik te maken.

Verschillende opgeworpen bezwaren passeerden de revue.

Er zal toezicht moeten gehouden worden over de manipulatie der explosieven, deze moeten bewaakt worden; havendokter, douanebeambten, politie, scheepsagenten, werkvolk, zullen zich naar de St. Kruisbaai moeten begeven en terugkeeren en wel over zee. De bewaking moet in een motorboot of lichter geschieden. Daarbij kan zich het geval voordoen, dat de gezagvoerder er de voorkeur aan geeft de voor Curaçao bestemde la-

ding in die baai te lossen, ten einde de explosieven niet te verplaatsen, als wanneer de boot de St. Annabaai niet binnenloopt. Deze en daarmee samenhangende kwesties, de daaruit voortvloeiende kosten en moeite werden uitvoerig besproken, zoomede het gemis aan geschikte motor- en sleepbootjes om vooral bij ruw weer terug te komen. Ook werd stilgestaan bij de vraag of het bij die dertig duizend gulden blijven zou dan wel of meerdere geldaanvragen zouden volgen; ook of er geen gevaar bestaat voor de particuliere eigendommen en gronden aan die baai, als wanneer de eigenaar van St. Kruis er tegen kan opkomen.

De combinatie oliehaven, haven voor toeristenbooten en voor explosieven nam niemand in bescherming, maar bovenstaande vragen werden in verschillenden zin beantwoord.

Naar aanleiding van de onzekerheid, de bezwaren bij de uitvoering en het gemis aan gegevens om zich een oordeel te vormen, betreurde een lid, dat deze zaak (naar het ten minste schijnt) niet voldoende voorbereid, althans op deze wijze ter tafel gebracht is en meende dit lid, dat het veel beter zou zijn deze aangelegenheid goed te bestudeeren, alvorens daaromtrent een beslissing te nemen. Spreker zou het Bestuur in overweging willen geven het voorstel terug te nemen en spoedig met een afgerond plan met volledige kostenberekening terug te komen. Men zou volgens dit voorstel in de St. Kruisbaai wel twee meerboeien krijgen, maar dit zou zeer waarschijnlijk niet het eenige zijn, wat voor dit doel noodig is. Aanneming van dit voorstel sluit volgens dit lid meer in zich en brengt verdere gevolgen met zich mede, die thans niet voorzien, althans niet overwogen zijn.

Een ander lid was het niet eens met het verzoek de zaak aan te houden. Hij vond het Bestuursvoorstel zeer eenvoudig, en naar zijne meening konden belanghebbenden en de politie zich best te water behelpen, zonder van het strand gebruik te maken. De gestelde vragen leverden z. i. geen moeilijkheden op. Het Bestuur zal wel ook om andere redenen de beschikking over een sleepboot moeten zien te krijgen. De boeien komen nog al ver van de kunst; gevaar voor particuliere eigendommen bestaat er niet. Meer kosten behoeven er niet gemaakt te worden. Dit lid wees verder op de groote urgentie der aangelegenheid; de behandeling der explosieven in de Caracasbaai is veel te gevaarlijk en z. i. gedoogt de zaak geen langer uitstel. Die dynamiet-schepen - aldus deze spreker - hebben geen aanlokkelijke lading. Op andere plaatsen zijn er speciale gelegenheden om zulke ladingen te behandelen en dat zou naar zijne meening in de St. Kruisbaai zonder bezwaar kunnen. Zijn er echter te veel moeilijkheden aan verbonden, dan zou kunnen worden medegedeeld, dat men die schepen hier niet helpen kan en zullen deze zich daarnaar wel regelen. Naar zijne meening zal ook de scheepvaart zich zelf kunnen helpen. De boeien zullen ook elders gebruikt kunnen worden en het Bestuur zou, als het zoover mocht komen, die zelfs voor redelijken prijs van de hand kunnen doen. Dat is geen verloren geld.

Vanwege de urgentie zou een derde lid willen adviseeren het Bestuurs voorstel aan te nemen en eventueele verdere maatregelen en geldaanvragen te behandelen indien dergelijke voorstellen mochten inkomen. Hij vertrouwde, dat de zaak dan zoo goed mogelijk zou worden geregeld.

Een ander lid wederom legde vooral den nadruk op de bezwaren verbonden aan vervoer en verplaatsing over zee en behandeling van lading in een baai zonder eenig recht op het strand. Hinderpalen worden z. i. zoodoende aan de scheepsagenturen en stoomvaartmaatschappijen in den weg gelegd.

Tien of honderd ton explosief materiaal even gevaarlijk vindende, wees dit lid er verder op, dat overal elders het Gouvernement faciliteiten in het belang van handel en scheepvaart verleent. En speciaal hier, waar de zaken zoo in elkaar grijpen — de een is veelal van den ander afhankelijk — moet z. i. daar geen uitzondering op gemaakt worden. Afgezien zelfs van het kostenbezwaar voor de betrokken stoomvaartmaatschappij (dat wellicht niet het zwaarste weegt), moet van te voren vaststaan dat en hoe al de noodige personen over zee in de St. Kruisbaai komen, zonder oponthoud en vertraging voor de boot te veroorzaken, wat heel wat voor de scheepvaart beteekent. De zaak duister inziende, verklaart dit lid, dat als er van Bestuurswege zooveel moeilijkheden in den weg worden gelegd, hij dan zelfs geneigd zou zijn te zeggen, dat men dan ook de uitgaven voor aanschaffing der boeien niet hoeft te doen.

Met het oog op de wenschelijkheid, dat de behandeling dezer gevaarlijke lading en wel zoo spoedig mogelijk elders dan in een olieopslagplaats als de Caracasbaai thans is, geschiedt en vanwege bezwaren, die hij in verband met de St. Kruisbaai onder de huidige omstandigheden ziet, gaf een volgend spreker het Bestuur ernstig in overweging toch nog eens uit te kijken naar een andere plaats, waar het gemakkelijker zal zijn te komen en de lading te behandelen.

Tijdens de gedachtenwisseling werd mede in verband met de te maken kosten en het mogelijk samentreffen met toeristenbooten de vraag gesteld op hoeveel schepen met explosief materiaal ongeveer het Bestuur rekent.

Aan de bespreking over ontplofbare stoffen werden vastgeknoopt beschouwingen over het mogelijke gevaar veroorzaakt door het buskruitmagazijn, dat ettelijke jaren geleden op Mundo Nobo opgetrokken is en voorts gevraagd of het geen tijd wordt om dat magazijn, dat thans dicht bij een bevolkte en zich verder uitbreidende buurt staat, te verplaasten.

Naar aanleiding van het in de memorie van antwoord medegedeelde betreffende de loodsgelden voor de buitenbaaien van Curaçao en voor Aruba werden van verschillende zijden bezwaren gemaakt tegen een voornemen om die te verhoogen. Men heeft in den loop der jaren het een en ander voor Curaçao gedaan en in mindere mate Aruba kunnen bedeelen. Het zou naar de meening der meeste leden geen goeden indruk maken om nu reeds, zoodra dat eiland een betere toekomst tegemoet gaat, de lasten te verhoogen. En voor de buitenbaaien van Curaçao geldt h. i. toch wel de overweging, dat daar de faciliteiten van de St. Annahaven gemist moeten worden en bovendien, dat deze haven wel degelijk ontlast moet worden.

Verder nog de overweging, dat niet uit het oog verloren moet worden, dat de loodsgelden geen belastingen, maar retributiën zijn en dat men de verhouding tusschen de gemaakte kosten en de gevorderde betaling ook in het oog moet houden.

Daarbij komt, aldus werd betoogd, dat verschillende maatschappijen bij hnnne vestiging op bepaalde plaatsen zeker rekening gehouden zullen hebben met de daarvoor geldende bepalingen in zake de loodsgelden en het zou dan wel voor verschillende appreciatie vatbaar zijn, indien, nu de inrichtingen der betrokken ondernemingen (aan welke inrichtingen of andere werken het Gouvernement wel eens hoegenaamd geen kosten gehad heeft) gereed zijn, in de bepalingen wijziging zou worden gebracht in dien zin, dat de lasten verhoogd worden.

Naar verluidt zouden er van de zijde van Aruba geen bezwaren bestaan om in den een of anderen vorm wat bij te dragen in de kosten van den bouw van een behoorlijke pier, maar door de aan het woord zijnde leden werd betwijfeld of verhooging der loodsgelden daarvoor wel het aangegeven middel zou zijn. En in ieder geval, de pier is er nog niet, terwijl er ook nog ruimte is voor de vraag of het in dezen tijd, dat de middelen ruim binnenkomen, noodig en wel goed zou zijn de lasten te verhoogen.

De meerderheid der leden acht dan ook wijziging der loodsgelden voor de buitenbaaien van Curaçao en voor Aruba niet gewenscht. En de enkele leden, die blijkens het voorloopig verslag de wenschelijkheid betoogden van het verhoogen dier loodsgelden achten dit in dit stadium nog niet gewettigd, aangezien het hunne bedoeling was, dat die verhooging gepaard zou gaan met het verschaffen van meerdere faciliteiten, die er h.i. nog niet zijn.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting n. o. p. q. en r). Zooals reeds in het voorloopig verslag medegedeeld, gunt men den militairen gaarne een aan de eischen des tijds voldoende keuken en werden dan ook geen bezwaren tegen dezen post gemaakt. Waar het hier echter gaat over bouw en *inrichting* van een keuken, wilde men doen uitkomen, dat dit zoodanig begrepen werd, dat de inrichting hierbedoeld beperkt zal blijven tot de onroerende utensilien van een keuken. Geen losse zaken, aangezien de uitgaven verbonden aan *deze* inrichting naar de meening der sprekers zouden behooren tot de garnizoenskosten en welke uitgaven dan, waar van die inrichting ook voor de militaire politie gebruik gemaakt zou worden, voor de helft door dit gewest gedragen zouden worden.

Ad. 1o. c. (memorie van toelichting x). Met eenige verwondering werd kennisgenomen van de mededeeling, dat de bedoeling van de ter plaatse in het voorloopig verslag gemaakte opmerking niet geheel duidelijk is. Had niet reeds eind 1927, toen het

bekend was, dat er in 1928 voor de Handelskade gelden zouden noodig zijn een suppletoire begrooting voor 1928 kunnen worden ingediend?

In verband daarmede werd dezerzijds dan ook niet ingezien, waarom de bereidverklaring van het Bestuur om niet voor zulke groote werken en belangrijke sommen uit onvoorzien te putten, maar een suppletoire begrooting tijdig in te dienen beperkt moest blijven tot de werken, welke in een loopend dienstjaar nog moeten worden aangevangen. Juist ten aanzien van in een vorig dienstjaar aangevangen werken, die in dat voorafgaand (afloopend)jaar nog niet gereed kwamen en in het volgend jaar moeten worden voortgezet, wil het toeschijnen, dat de bereidverklaring met meer gerustheid kan worden gedaan, aangezien die werken niet als de andere plotseling zullen blijken noodig te zijn.

Een streven om alle suppletoire aanvragen tegelijkertijd bij den Raad in te dienen zou men in deze tijden niet practisch meer vinden. Doelmatiger zou het nu wel zijn om de aanvragen naar behoefte aanhangig te maken, als maar telkens de middelen aangewezen worden, waaruit die uitgaven bekostigd zullen worden.

Intusschen: waar het Bestuur mededeelt, dat toen in 1926 de begrooting voor het loopende dienstjaar werd opgemaakt, niet voorzien werd, dat het werk nog in 1928 zou moeten worden voortgezet, volgt daaruit, dat het werk reeds klaar had moeten zijn. Met teleurstelling werd dan ook vernomen, dat de aannemer van de Handelskade–Waaigat–werken vermoedelijk pas tegen het eind van dit jaar met zijn aandeel der werken gereed zal zijn en het geheele werk pas eind Mei 1929.

In verband met deze Handelskade–Waaigat–werken werd opgemerkt, dat naar verluidt het Bestuur met de eigenares der Van den Brandhofbrug over het Waaigat, die ter zake van een verzoek tot verwijdering een proces tegen het Gouvernement aangevangen zou hebben, een schikking getroffen heeft. In het voorloopig verslag dd. 28 Januari 1926 betreffende het ontwerp eener verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om het bij de Staten–Generaal ingediende wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1926 (Gedrukte stukken zitting 1925–1926–3, No. 2) te wijzigen (gedrukte stukken Kol. Raad 1926–1927–5) komen nu ter zake de volgende vragen van de afdeelingen voor:

„Zal de thans bestaande brug over het Waaigat worden opgeruimd en is de eigenares verplicht die te doen verwijderen?", waarop in de memorie van antwoord dd. 27 Juli 1926 door het Bestuur geantwoord is: „De brug over het Waaigat zal op verzoek van den Gouverneur moeten worden verwijderd door de vergunninghoudster, daar de concessie is afgeloopen en geen verlenging heeft plaats gehad. De vroegere concessiehoudster is thans alleen vergunninghoudster, zonder, dat er daarvoor eenige termijn is bepaald." Zou het Bestuur in verband met het bovenstaande willen mededeelen of het bericht aangaande de schikking juist is en zoo ja ter zake eenige opheldering geven en voorts een afschrift der schikking overleggen?

Men merkte op, dat, niettegenstaande het in evengemelde memorie van antwoord voorkomende, het geval zich, voor wat de schikking aangaat, toch zonder gebrek aan logica zal hebben kunnen voordoen, wanneer n.l. het Bestuur, staande tegenover de eigenares der brug, die van een ander gevoelen dan het Bestuur zijnde, met een proces aanving, de voorkeur aan een schikking gaf.

Ad. 1o. c. (memorie van toelichting y). Naar aanleiding van de mededeelingen ten aanzien van het plein in het Fort Amster dan werd opgemerkt, dat naar vermeend werd, de toestand, waarin verschillende andere straten en wegen tegenwoordig verkeeren en waar ook veel vreemdelingen komen, op deze zeker een veel fataleren indruk moet maken dan dat plein voor eenigen tijd geleden.

Ook de herstelling van den Pietermaaiweg had, meende men, best nog een jaartje kunnen wachten. De Penweg b. v. is gewoon een modderpoel tegenwoordig en vele andere straten verkeeren in een erbarmelijken toestand: veel meer dan de Pietermaai–weg behoefden zij dringende herstelling.

Naar aanleiding van deze opmerkingen werd medegedeeld, dat het de bedoeling schijnt te zijn eerst de hoofdwegen onderhanden te nemen en dat de Pietermaaiweg voor wat betreft de afwatering absoluut verkeerd moet liggen.

Van trottoirs alleen verwachtten niet alle leden veel heil.

Zoo zijn deze trottoirs op sommige plaatsen op den Pietermaaiweg en ook elders ± 1 voet of misschien 14 duim breed. Smalle trottoirs, waar een voetganger niet behoorlijk op loopen kan, zoo betoogden enkele leden, vergrooten het gevaar, daar een voetganger door een voorbijrijdende auto geraakt kan worden, terwijl de chauffeur zou willen beweren, dat hem geen schuld treft, omdat hij wel mocht rijden, waar hij met zijn auto was. Waar er geen trottoir is, moet de chauffeur uitwijken.

Andere sprekers, die het met het daareven betoogde niet eens waren, gaven in elk geval aan wegen met trottoirs de voorkeur en achten wegen zonder trottoirs levensgevaarlijk. Zij geloofden, dat in het gestelde geval de chauffeur zeker wegens onvoorzichtig rijden zou kunnen worden vervolgd. Zij voerden aan, dat op sommige plaatsen de trottoirs niet breeder gemaakt kunnen worden.

Met het oog op de veiligheid werd door andere leden wederom bevordering van het in één richting rijden op smallere gedeelten aanbevolen.

Daar tegen werd door andere leden opgemerkt, dat die bepaling niet over te veel wegen kan worden uitgestrekt; men moet b. v. wel gelegenheid hebben om hier of daar te kunnen staan; als de straat te smal is, zou op zulk een oogenblik geen achteropkomend rijtuig voorbij kunnen rijden. Werd de Heerenstraat b. v. door enkele leden aangehaald als een straat, waarin de auto's niet mochten blijven staan, de kooplieden echter — aldus werd opgemerkt — zouden juist bezwaar daartegen maken, omdat veelal van uit de auto's gekocht wordt.

Ten slotte zou men gaarne willen vernemen hoe lang het Bestuur denkt, dat de wegen volgens de tegenwoordig toegepaste methode aangelegd, goed zullen blijven, altijd met behoorlijk onderhoud natuurlijk en hoeveel dat gewone onderhoud dan wel kosten zal.

Ad. 1o. c (memorie van toelichting bb). Naar van uit Aruba verluidt, is de plaats, waar het Bestuur de nieuwe pier denkt te bouwen, nogal ver van het centrum, n. l. ongeveer een kwartier van het ontvangerskantoor. Een sub-ontvanger aan de pier wordt hierdoor noodzakelijk. Voorts werd die afstand voor passagiers en ook voor het weghalen van goederen (truckloon en zoo) wel als een bezwaar gevoeld.

Sommige leden vonden den afstand niet zoo groot en dan ook niet bezwarend en geloofden, dat er geen andere geschikte plek te vinden is.

Zou het Bestuur willen mededeelen of het waar is, dat overgegaan zal worden tot aankoop van terrein voor den aanleg of het gebruik der pier benoodigd? Zoo ja, dan zou men gaarne het bedrag der koopsom willen vernemen. Ook gaat het gerucht, dat het Bestuur in verband met dezen aanleg grond ten geschenke aangeboden of reeds geschonken is. Enkele leden wilden bij het stellen van de vraag of het Bestuur ook hieromtrent inlichtingen zou kunnen verschaffen, reeds bij voorbaat te kennen willen geven, dat het aannemen van zulk een schenking wellicht niet zonder bezwaar zou zijn, omdat het Bestuur allicht in scheeve verhoudingen kan geraken. Anders zou het h. i. zijn, indien de grond particulier eigendom bleef, maar voor het publiek verkeer opengesteld werd. Andere leden zouden in het geheel geen bezwaar zien. Naar hunne meening zou het zich best kunnen voordoen, dat een particulier persoon of een maatschappij, die dan een goeden weg naar zijn of haar terrein krijgt, of doordat het terrein in waarde stijgt, er voordeel in ziet een bepaald stuk terrein voor een bepaald doel aan het Gouvernement af te staan. Wat het openstellen van particulier terrein voor publiek verkeer betreft, merkten deze leden op, dat de zaak dan wel principieel dezefde zou blijven, aangezien dan in dit geval toch een recht van overgang geschonken zou worden, hetwelk het Gouvernement aanneemt.

En in verband met het te berde gebrachte betreffende den afstand van de nieuwe pier naar de stad, werd het idee geopperd om zoo noodig langs den tegenwoordigen steiger te laten baggeren en dien in orde te maken. Deze zou dan kunnen blijven dienen voor kleinere schepen en de nieuwe pier zou voor groote gebruikt kunnen worden.

Opgemerkt werd, dat het Bestuur niet heeft medegedeeld, uit welk materiaal de nieuwe pier geconstrueerd zal worden.

In ieder geval werd ernstig in overweging gegeven den bouw der pier aan te besteden. Men meende, dat het Departement van Openbare Werken, dat niet berekend kan zijn voor de uit-

voering van zooveel en zulke groote werken tegelijk, dit werk daarom niet zal kunnen uitvoeren. En meende men, dat bij de bestaande meerdere belangstelling voor deze buurten, aanbesteding ook best mogelijk zal zijn. Van gevoelen, dat dit gebiedsdeel reeds leergeld betaald heeft, wenschte men zeer uitdrukkelijk te doen uitkomen, dat er dan vooral goed voor gezorgd moet worden, dat het eventueele contract goed in elkaar zit. Zou de Koloniale Raad zulke contracten niet tijdig ter inzage kunnen krijgen?

Opgemerkt werd dat naar verluidt het inderdaad in de bedoeling ligt de uitvoering van dit werk aan te besteden. Maar vroeg men: waarom dan nu reeds de f 200.000.— aangevraagd? Vóórdat een bedrag werd genoemd, zou dan toch eerst een afspraak gemaakt moeten zijn.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening over de gemaakte opmerkingen en gestelde vragen zal willen te kennen geven, achten de afdeelingen de openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 30n. November 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

C. N. WINKEL.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—17.

Keur van den.....,
betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is bepalingen in het leven te roepen betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Art. 1.

In deze keur wordt verstaan onder:
„haven" de St. Annabaai, het Schottegat, het Waaigat, het Rifwater en Zaquito;
„motorboot" elk vaartuig, dat door daarop of daaraan aanwezige mechanische kracht wordt voortbewogen en niet bestemd is om de zee te bevaren;
„passagiersvaartuig" elk vaartuig bestemd om in de haven personen te vervoeren;
„schipper" de bestuurder van een vaartuig;
„dag" de tijd tusschen zonsopgang en zonsondergang;
„nacht" de tijd tusschen zonsondergang en zonsopgang;
„eigenaar", ook de beheerder, en voorts ieder, die krachtens eenig zakelijk recht, bezit daaronder begrepen, beschikking over eenig goed heeft.
Onder „Schottegat" worden mede begrepen alle daarin of daaraan gelegen baaien.

Art. 2.

1. Het is verboden in de haven als schipper van een passagiersvaartuig op te treden, als eigenaar zoodanig vaartuig te gebruiken, in de vaart te brengen of in de vaart te hebben, alvorens zoodanig vaartuig door een door den Gouverneur benoemde uit drie leden bestaande commissie, waarvan de Havenmeester ambtshalve lid en voorzitter is, is goedgekeurd en daarvoor door die commissie aan den eigenaar een certificaat van deugdelijkheid is afgegeven.
2. Het certificaat van deugdelijkheid is geldig gedurende één jaar van af den dag der afgifte, doch kan wegens een der in artikel 15 vermelde redenen door den Havenmeester, onder schriftelijke opgave van redenen, voor een daarbij te bepalen tijd worden ingetrokken.
3. Tegen de intrekking kan de eigenaar binnen een maand bij de in het eerste lid vermelde commissie schriftelijk in beroep komen.
4. Na het verstrijken van den termijn der intrekking wordt, indien het passagiersvaartuig aan de gestelde eischen voldoet, den eigenaar op diens verzoek wederom door de commissie een certificaat van deugdelijkheid, geldig voor een jaar, afgegeven.

Art. 3.

1. Het is verboden in de haven als schipper van een motorboot op te treden zonder in het bezit te zijn van een bewijs

van bekwaamheid door de in artikel 2 genoemde commissie afgegeven, na een ten overstaan van die commissie afgelegde proef-

2. Een bewijs van bekwaamheid wordt niet afgegeven aan personen, die den vollen ouderdom van 21 jaren nog niet hebben bereikt.

3. Het bewijs van bekwaamheid kan wegens een der in artikel 16 vermelde redenen door den Havenmeester, onder schriftelijke opgave van redenen, voor een daarbij te bepalen tijd, een jaar niet overschrijdende, worden ingetrokken.

4. Tegen de intrekking kan de betrokken persoon binnen een maand bij de commissie schriftelijk in beroep komen.

5. Na het verstrijken van den termijn der intrekking kan den betrokken persoon op diens verzoek wederom een bewijs van bekwaamheid door de commissie worden afgegeven, zonder dat aflegging van een nieuwe proef vereischt wordt.

Art. 4.

1. De schipper van een motorboot is verplicht, wanneer hij als zoodanig in de haven optreedt, zijn bewijs van bekwaamheid bij zich te hebben en het op de eerste vordering van den Havenmeester of van een ambtenaar bevoegd tot het opsporen van overtredingen dezer keur, te vertoonen.

2. De schipper van een passagiersvaartuig is verplicht, wanneer hij als zoodanig in de haven optreedt, het betrokken certificaat van deugdelijkheid bij zich te hebben en het op de eerste vordering van den Havenmeester of van een ambtenaar bevoegd tot het opsporen van overtredingen dezer keur te vertoonen.

Art. 5.

Het is verboden in de haven als schipper van een passagiersvaartuig op te treden, als eigenaar zoodanig vaartuig te gebruiken,in de vaart te brengen of in de vaart te hebben, tenzij:

a. aan weerszijden van den boeg 50 c.M. achter den voorsteven het op het certificaat van deugdelijkheid voor het vaartuig aangegeven nummer met witte cijfers ter grootte van 20 bij 14 c.M. en met den bovenkant niet lager dan 15 c.M. beneden den bovenkant van het boord, op zwarten ondergrond aangebracht en onderhouden zij;

b. aan de binnenzijde op een goed zichtbare plaats ten genoegen van de in art. 2 bedoelde commissie, op zwarten ondergrond met witte cijfers ter grootte van 10 bij 6 c.M. het nummer overeenkomende met het aantal passagiers, dat volgens het certificaat van deugdelijkheid als maximum mag worden vervoerd, aangebracht en onderhouden zij;

c. het vaartuig, indien daarmede tegen betaling passagiers worden vervoerd, aan de buitenzijde vanaf den bovenkant van het boord tot 15 c.M. daarbeneden, rondom blauw geschilderd zij;

d. aan de binnenzijde van het vaartuig, indien daarmede tegen betaling passagiers worden vervoerd, op een goed zichtbare plaats ten genoegen van de in art. 2 bedoelde commissie, een naar een door haar vastgesteld model en door den Havenmeester geteekende gedrukte lijst van de in art. 17 vermelde tarieven, achter glas aanwezig zij.

Art. 6.

1. De schipper van een passagiersvaartuig, waarmede tegen betaling passagiers worden vervoerd, die zich daarmede bevindt ter plaatse vanwaar hij gewoon is af te varen, is, indien het vaartuig niet door andere voor uitsluitend gebruik is ingenomen, verplicht de diensten, welke als zoodanig van hem gevorderd worden in de haven, uit te voeren tegen de bij art. 17 vastgestelde tarieven.

2. De schipper van een passagiersvaartuig, gereed liggende om passagiers tegen betaling van de Handelskade naar het Bri onplein of omgekeerd te vervoeren, is verplicht dadelijk af te varen, zoodra meer dan de helft van het op het certificaat van deugdelijkheid aangegeven maximum aantal passagiers in de boot aanwezig is en zich op dat oogenblik geen andere passagiers aanmelden.

3. Het is verboden passagiers in passagiersvaartuigen meer in rekening te brengen dan de in art. 17 vermelde tarieven aangeven.

Art. 7.

Het is verboden in kennelijken staat van dronkenschap in de haven als schipper van een motorboot of passagiersvaartuig op te treden.

Art. 8.

1. Het is verboden in de haven als schipper van een motorboot op te treden, tenzij deze voorzien is van twee roeiriemen met dollen en dolgaten of van twee pagaaien.
2. De schipper van een des nachts in de haven varend vaartuig, hetwelk niet onder de bepalingen van de verordening van den 24sten September 1897 (P. B. No. 15) valt, is verplicht te zorgen, dat steeds op het vaartuig een goed brandende lantaarn met wit licht aangestoken gereed is en dat die tijdig en behoorlijk aan naderende vaartuigen getoond wordt.

Art. 9.

1. De schipper van een dwars over de haven varend vaartuig is, indien de koersen gevaar voor aanvaring opleveren, verplicht voor een van de tegenover gestelde richting komend vaartuig naar stuurboord (rechts) uit te wijken, en dat vaartuig aan bakboord (links) voorbij te varen.
2. Het is aan den schipper van een met passagiers varende motorboot verboden anders dan bij ongeval eene uit dezelfde richting komende met passagiers varende motorboot in de haven voorbij te varen.
3. De schipper van een de haven kuisend vaartuig is verplicht voor een in de richting van den loop der haven varend vaartuig uit te wijken.
4. Het is den schipper van een de haven kruisend passagiersvaartuig verboden op een afstand van minder dan een honderd meter vóór of op een afstand van minder dan vijf en twintig meter achter een in de haven varend stoom- of motorzeeschip over of langs te varen.

Art. 10.

Ingeval een passagiersvaartuig met passagiers gedurende de vaart in de haven in het ongereede geraakt, is de schipper van een voorbijvarend passagiersvaartuig verplicht zoo noodig aan eerstgemeld vaartuig zoodanige hulp te verleenen als waartoe hij bij machte is.

Art. 11.

Het is den schipper van een passagiersvaartuig verboden daarin in de haven:
a. meer passagiers te vervoeren dan op het certificaat van deugdelijkheid als maximum is aangegeven. Bij het bepalen van het aantal passagiers worden twee kinderen beneden de zes jaar voor één passagier gerekend;
b. benevens het aantal passagiers, dat op het certificaat van deugdelijkheid als maximum is aangegeven meer dan één tweewielig rijwiel te vervoeren en, indien het maximum aantal passagiers niet aan boord is, meer dan een tweewielig rijwiel meer in de plaats van ieder tweetal passagiers beneden het aangegeven maximum;
c. in kennelijken staat van dronkenschap verkeerende of gevaar of hinder voor anderen opleverende personen tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers te vervoeren.

Art. 12.

Het is verboden in een in de haven liggend passagiersvaartuig te stappen alvorens al de overgezette passagiers uitgestapt zijn.

Art. 13.

Het is aan passagiers in een passagiersvaartuig verboden daarin in de haven:
a. tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers een hond te vervoeren, tenzij deze ongevaarlijk is en gedurende de geheele overtocht wordt vastgehouden;
b. tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers andere dan handbagage te vervoeren.

Art. 14.

1. Het is verboden op andere vaartuigen dan die, waarvoor een certificaat van deugdelijkheid is afgegeven nummers of merken als in artikel 5 bedoeld, aan te brengen of te hebben.
2. De eigenaar van een vaartuig, waarvan het certificaat van deugdelijkheid is ingetrokken, is, tenzij na de intrekking het vaartuig herstelling ondergaat, verplicht te zorgen, dat de in artikel 5 bedoelde nummers en merken terstond verwijderd worden.

Art. 15.

De in artikel 2 bedoelde redenen van intrekking van het certificaat van deugdelijkheid zijn de volgende:
a. wanneer wegens vervuiling van het vaartuig, wegens verandering in de ruimte bestemd voor passagiers, wegens lekkage, wegens onbetrouwbaarheid van den motor, de veiligheid van het verkeer te water zulks vordert of er gevaar voor passagiers ontstaat;
b. wanneer met medeweten van den eigenaar een onbevoegde als schipper van het vaartuig optreedt.

Art. 16.

De in artikel 3 bedoelde redenen van intrekking van het bewijs van bekwaamheid zijn:
wanneer de houder zich niet aan de artikelen dezer keur houdt, zich onbehoorlijk tegenover passagiers gedraagt, door roekeloos varen, misbruik van sterken drank, hoogen leeftijd, gezondheidstoestand of zwakheid van verstandelijke vermogens gevaar voor de veiligheid te water oplevert.

Art. 17.

De in artikel 6 bedoelde tarieven zijn:

I. van 5 u. 30m. v. m. tot 6 u. 30m. n. m.:

A. veerdienst over de haven:
voor volwassenen 5 cent per persoon;
voor kinderen beneden 13 jaar 3 cent per persoon;

B. voor een vaart in de St. Annabaai, van de Handelskade of het Brionplein naar een der werven in de St. Annabaai of de daaraan liggende schepen (vaartuigen); omgekeerd van een der werven in de St. Annabaai of aanliggende vaartuigen naar de Handelskade of het Brionplein; voor een vaart in de St. Annabaai tusschen de werven of schepen (vaartuigen) onderling:
voor een persoon..... f 0.75
voor twee personen..... „ 1.25
voor iederen persoon meer..... „ 0.25;

C. van de St. Annabaai naar het Schottegat of omgekeerd:
voor een persoon..... f 2.—
voor twee personen..... „ 2.50
voor iederen persoon meer..... „ 0.25

D. voor het rondvaren in de haven of het Schottegat ongeacht het aantal vervoerd wordende personen:
voor een passagiersvaartuig van 10 personen en minder per half uur..... f 3.50
voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen, per half uur..... f 5.—

II van 6 u. 30 m. n. m. tot 5 u. 30 m. v. m.:

Dienst A:
voor volwassenen 10 cent per persoon;
voor kinderen beneden 13 jaar 5 cent per persoon;

Dienst B:
voor een persoon..... f 1.25
voor twee personen..... „ 2.—
voor iederen persoon meer..... „ 0.50;

Dienst C:
voor een persoon..... f 3.—
voor iederen persoon meer..... „ 0.50;

Dienst D (ongeacht het aantal vervoerd wordende pesonen):
voor een passagiersvaartuig van 10 personen en minder, per half uur..... f 4.—
voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen, per half uur..... f 6.—

In bovenstaande tarieven worden twee kinderen beneden 6 jaar voor één passagier gerekend.

Voor de tarieven voor diensten B en C, die als enkele reis bedoeld zijn, kunnen de passagiers ook zonder bijbetaling terugvaren, indien niet gewacht behoeft te worden; indien er moet worden gewacht, is aan den schipper daarvoor ongeacht het aantal personen, f. 1,50 per half uur of gedeelte daarvan verschuldigd.

Voor kinderen, die den vollen ouderdom van 4 jaren nog niet hebben bereikt, is geen vracht verschuldigd, tenzij zij in het passagiersvaartuig een zelfstandige plaats als passagier innemen.

Art. 18.

Overeenkomstig een door den Gouverneur vast te stellen model, wordt door den Havenmeester aangelegd en bijgehouden een register van uitgegeven certificaten van deugdelijkheid en een register van uitgegeven bewijzen van bekwaamheid, een en ander met vermelding van den naam en de woonplaats van de betrokken eigenaars en houders, de dagteekening van de uitreiking en intrekking, benevens alles, wat ten deze van belang is.

Art. 19.

De schipper van een vaartuig, waardoor in de haven een met passagiers varend passagiersvaartuig gesleept wordt, is verplicht te zorgen, dat ten aanzien van het gesleepte passagiersvaartuig de bepalingen van de artikelen 5, 8 en 11 nagekomen worden.

Art. 20.

Met uitzondering, voor wat aangaat de bepalingen van artikel 8, tweede lid, en artikel 9, is deze keur niet van toepassing op motorbooten en passagiersvaartuigen van niet in Curaçao tehuisbehoorende schepen varende in eigen dienst.

Art. 21.

Overtreding van eenige bepaling dezer keur wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste een honderd gulden.

Art. 22.

De feiten bij deze keur strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

Art. 23.

Deze keur zal in de landstaal en in de Engelsche taal vertaald en tegen betaling algemeen verkrijgbaar gesteld worden.

Art. 24.

1. Deze keur kan worden aangehaald onder den titel van „Motorboot- en Havenpassagierskeur", met bijvoeging van het jaartal van het Publicatieblad, waarin zij zal worden afgekondigd.

2. Zij treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

3. Nochtans zal eerst met ingang van den 31sten dag na dien der inwerkingtreding dezer keur, het hebben van een certificaat van deugdelijkheid en van een bewijs van bekwaamheid verplichtend zijn en zullen eerst dan de bepalingen van de artikelen 2, 3, 4, 5, 6, tweede lid, 11, eerste en tweede lid, 14, 15, 16 en 19 ten aanzien van eigenaars en schippers toepasselijk zijn.

4. Bij het inwerkingtreden dezer keur vervalt de keur van den 2den Februari 1915 (P. B. No. 11) regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—17.

Keur van den.....,
betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Wegens het groot aantal motorbooten en andere kleine vaartuigen, welke dagelijks de haven bevaren, en vooral die welke gebruikt worden tot het vervoeren van passagiers, is het noodig, zoowel voor eigen veiligheid der inzittenden als die van anderen, eenige bepalingen in een keur vast te leggen, waaraan zoowel de eigenaars dier vaartuigen, als de schippers en de belanghebbenden zich te houden hebben.

Bij afzonderlijk ontwerp zullen de wijzigingen worden voorgesteld, welke de verordening van P. B. 1881 No. 25, gewijzigd bij P. B. 1908 No. 52 als gevolg hiervan moet ondergaan.

Art. 1. In artikel 1 is nog een omschrijving van het Schottegat gegeven om te voorkomen, dat men zich zoude kunnen beroepen op den naam van een der baaien in het Schottegat.

Art. 2. Voor een veilig varen van de passagiers behoort in de eerste plaats een grondig onderzoek naar het materiaal, waarmede gevaren wordt, alsmede een voortdurende controle daarover plaats te hebben en is het daarom noodig het onderzoek minstens eenmaal per jaar te herhalen.

Art. 3. Om gelijke redenen als van een bestuurder van een auto een bewijs van bekwaamheid wordt geeischt, moet dit ook van een bestuurder (schipper) van een motorboot worden gevorderd.

Gezien de groote verantwoordelijkheid van een bestuurder van een motorboot en het weinige verantwoordelijkheidsgevoel van sommige jongelieden, is het noodig personen beneden de 21 jaren als bestuurder op een motorboot te weren.

Art. 4. Teneinde te voorkomen, dat onbevoegden als schipper op een motorboot varen, en passagiers met ongekeurde booten vervoerd worden, moeten de bedoelde certificaten altijd getoond kunnen worden.

Art. 5. Teneinde de beoordeeling over het maximum aantal passagiers niet aan den schipper over te laten, is het noodig dit quantum door een bevoegde commissie te doen vaststellen.

Overeenkomstig de algemeene vrachtberekening wordt voor een kind verminderd tarief betaald.

De nummers aan de passagiersvaartuigen aangebracht, dienen zoowel als de blauwe strook rond het vaartuig, voor de controle.

Art. 6. Dit artikel is in de keur gevoegd opdat de passagiers niet afhankelijk zouden zijn van de willekeur van de bestuurders, voorts tot het bespoedigen van het verkeer, en ter voorkoming van overvraging.

Art. 8. Ingeval de motor defect geraakt, moeten er middelen aan boord zijn om het schip te kunnen doen voortbewegen, terwijl het in lid 2 bedoelde licht noodig is voor het veilig varen.

Art. 9. Het rechts houden of naar stuurboord uitwijken is overeenkomstig een algemeenen regel van de scheepvaart. Het verbod elkander in eenzelfde richting over de haven varende te passeeren, is noodig omdat meermalen z.g. geraced wordt om toch maar het eerst aan de overzijde te zijn, waarbij de veiligheid uit het oog verloren wordt.

De veiligheid gebiedt, dat met passagiers varende booten op minstens 100 Meter vóór varende zeeschepen moeten overvaren.

Art. 10. Zoowel uit een oogpunt van humaniteit als om te voorkomen, dat een passagiersvaartuig met passagiers onnoodig eenigen tijd ronddrijft, is het noodig, dat het eene passagiersvaartuig het andere hulp verleent.

Artt. 11 en 13. De bootjes, waarmede het passagiersverkeer wordt onderhouden, leenen zich als regel niet voor passagiers en goederen tezamen. Daarom moet zooveel mogelijk het medenemen van rijwielen en bagage vermeden en ook voor honden een beperkende bepaling gemaakt worden.

Art. 12 is bedoeld als veiligheidsmaatregel.

Art. 14. Dit artikel is ter voorkoming, dat niet gekeurde booten, alsmede afgekeurde, toch passagiers zouden vervoeren.

Art. 18. Het is noodig zoowel voor de dagelijksche controle als voor de periodieke vernieuwing van het certificaat van deugdelijkheid en het bewijs van bekwaamheid, dat er registers worden bijgehouden.

Art. 20. Motorbootjes, sloepen, roeibootjes enz. dienst verrichtend voor een hier niet tehuisbehoorend moederschip, worden slechts aan een paar veiligheidsmaatregelen onderworpen.

Art. 24. Den eigenaars en schippers moet een termijn gegund worden om te zorgen, dat hunne vaartuigen aan de nieuwe voorschriften voldoen. Een maand wil voldoende toeschijnen.

De keur van P. B. 1915 No. 11 kan vervallen, aangezien de nieuwe keur ook voor ponten zal gelden.

Willemstad, den 7n Augustus 1928.

de Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—17.

Keur van den.....,
betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Tegen de strekking van het ontwerp bepalingen in het leven te roepen betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven werden geen bezwaren gemaakt. Integendeel juichte men dit ontwerp, waarom door publiek en pers meermalen is verzocht en dat zal voorzien in een gevoelde behoefte, ter zeerste toe.

Artikelen.

Ad. art. 3, 2de alinea. Het is verschillenden leden opgevallen, dat in afwijking van den leeftijd, welke vereischt wordt om als bestuurder van een motorrijtuig op te treden, hier dien van 21 jaren gesteld is als grens om een bewijs van bekwaamheid te krijgen. Den leden, die deze opmerking maakten, kwam het voor, dat als een achttienjarige voor de eene functie oud en verstandig genoeg geacht wordt, hij dat ook voor de andere moet gerekend worden te zijn. En naar aanleiding van de vraag, welke van de beide leeftijdsgrenzen voor een wijziging in aanmerking zou moeten worden gebracht, werd dan ook gemeend, dat de hier voorgestelde voor een verlaging in aanmerking kwam.

Opgemerkt werd verder, dat in verband met de beteekenis, welke het woord „motorboot" volgens art. 1 heeft, ook schippers van particuliere motorbooten, die geen passagiers (behalve b. v. leden van het gezin van den eigenaar) of geen vracht vervoevoeren volgens de bepaling van alinea 2 van art. 3 den leeftijd van 21 jaren zouden moeten hebben.

Andere leden waren van oordeel, dat, waar bij het varen over diep water bij een druk verkeer het gevaar soms wel geacht kan worden grooter te zijn dan bij het verkeer te land, het misschien wel raadzaam is een leeftijd te eischen, waarop de schippers geacht kunnen worden voldoende verantwoordelijksgevoel te hebben; een eisch, waartegen h. i. des te minder bezwaar is, waar in dit bedrijf wel geen schaarschte aan liefhebbers van dien leeftijd zich zal voordoen.

Ad. art. 4. In verband met art. 2., al. 2 en art. 3 al. 3 en met het feit, dat in deze keur aan den Havenmeester bepaalde bevoegdheden worden gegeven, wilde het wenschelijk voorkomen, dat hij overtredingen der keur zal kunnen verbaliseeren. Deze bevoegdheid zou hem echter niet bij een keur gegeven kunnen worden. Men wilde het Bestuur daarom in overweging geven deze aangelegenheid nader te regelen.

Ad. art. 6. Gevraagd werd of er plaatsen zullen worden aangewezen, waar de bootjes en ponten zullen moeten aanleggen dan wel of zij dit zullen kunnen doen waar zij willen. Gemeend werd, dat waar de Handelskade nu zoo hoog gemaakt wordt, die plaatsen wel zullen moeten worden aangewezen.

Dezelfde redenen, die er toe geleid hebben om in de tweede alinea van dit artikel een tijdstip aan te geven, waarop de schipper moet afvaren, zijn, naar gemeend werd, ook aanwezig ten opzichte van de uitvoering van de andere in het tarief aangegeven diensten. Waar echter die andere diensten als regel door een minder aantal menschen tegelijk worden gevorderd dan die bedoeld in de tweede alinea, werd het voldoende geacht, te bepalen, dat de schipper die onmiddellijk, nadat die van hem gevorderd worden, uitvoeren moet.

In den voorlaatsten regel van de eerste alinea, na de komma en vóór de woorden „uit te voeren" zouden dan ingevoegd kunnen worden de woorden: „behoudens het bepaalde in het tweede lid van dit artikel, dadelijk".

Ad. art. 9, 2de alinea. Waar het niet wenschelijk is te bepalen, dat een sneller varende motorboot een langzamer gaande niet mag voorbij varen als ze beide in de richting van den loop der haven varen, werd het raadzaam geacht in deze tweede alinea te doen uitkomen, dat het daar bedoelde verbod alleen geldt voor de haven kruisende booten. Tevens – naar gemeend werd – een kleine verbetering in deze alinea aanbrengende, zou men die ongeveer aldus willen doen luiden: „Het is aan den schipper van een met passagiers varende motorboot verboden anders dan bij ongeval eene in dezelfde richting gaande de haven met passagiers kruisende motorboot, voorbij te varen.".

Ad. art. 10. De verplichting hier aan schippers van passagiers-vaartuigen opgelegd zou men willen uitbreiden en die ook willen opleggen aan schippers van motorbooten in het algemeen, volgens de beteekenis van art. 1. Dat artikel zou dan als volgt kunnen luiden: „Ingeval een passagiersvaartuig of een motorboot gedurende de vaart in de haven in het ongereede geraakt, is de schipper van een voorbijvarend passagiersvaartuig of motorboot verplicht zoo noodig aan eerstgemeld vaartuig zoodanige hulp te verleenen als waartoe hij bij machte is".

Ad. artt. 11 en 13. In deze beide artikelen worden ten opzichte van het vervoer van personen en zaken in passagiersvaartuigen enkele verbodsbepalingen gesteld, voor de overtreding waarvan in art. 11 de schipper, en in art. 13 de passagier verantwoordelijk wordt gesteld. Het wilde practischer en overzichtelijker voorkomen de bepaling bedoeld in letter b van artikel 13 als letter d naar art. 11 over te brengen. Gaarne hadden eenige leden ook het andere gedeelte van art. 13 in art. 11 opgenomen gezien, maar voor andere leden stuite dit op de omstandigheid, dat het voor den schipper onmogelijk zal zijn te weten of de door passagiers meegebrachte honden al of niet gevaarlijk zijn.

Ad. art. 14. Het is niet duidelijk of onder merk ook valt de blauwe band bedoeld in art. 5 onder c. Werd eenerzijds betoogd, dat eigenaars van niet tegen betaling passagiers vervoerende vaartuigen vrij moesten zijn om deze te laten schilderen zooals zij wenschten, anderzijds werd een kenteeken noodig geacht. Een verduidelijking voor wat aangaat het woord „merk" en omtrent den omvang van het verbod werd wenschelijk geacht.

De bepaling van het tweede lid van dit artikel werd wel wat te streng geacht. Zou het bij voorkomend geval niet voldoen de zijn als de nummers onmiddellijk verwijderd werden?

Ad. art. 15. Waar men het zich kan indenken, dat vaartuigen ook om andere dan de hier vermelde redenen onbetrouwbaar kunnen zijn, werd het eerste lid van dit artikel niet volledig geacht. Men zou het kunnen aanvullen b. v. door de woorden „of wegens ondeugdelijkheid uit anderen hoofde," te stellen achter de komma achter het woord „motor".

Ad. art. 17. Verschillende onderdeelen van dit tarief vond men niet duidelijk en meerdere bedragen te hoog.

Werd dit in verband met de definitie in art. 1 gegeven van het woord „haven" wel vermoed, men zou bij bevestigende beantwoording van een desbetreffende vraag toch gaarne in het artikel zelf willen zien neergelegd, dat het overvaren van het Waaigat n. l. van het De Ruijterplein naar Scharloo en het oversteken van de Havenstraat naar de Kleine Werf en omgekeerd zullen vallen onder de bepalingen van A.

B. achtte men niet practisch en de bedragen als norm te hoog. Zoo is f 0.75 voor het overvaren van de Handelskade of het Brionplein naar de Werf de Wilde wel redelijk, doch van de Handelskade naar de Red D werf bepaald te veel.

Door sommige leden werd in overweging gegeven voor het onderdeel in B behandeld, de haven liever in zônes te verdeelen en dan zônegewijs de bedragen vast te stellen.

Ook de opklimmende reeksen als vermeld in B en C zijn wel bezwaarlijk ingedeeld. Zooals daar geschreven staat, zal men bij booten, waarin meerdere personen zitten, moeten uitrekenen hoeveel ieder betalen moet. Er ware daarom de voorkeur aan te geven te bepalen hoeveel bij het vervoeren van meerdere passagiers ieder te betalen heeft.

Ook de bedragen van dienst D werden te hoog gevonden en zou men die willen schoeien op de leest van het automobielen tarief. Over dag dus respectievelijk f 2.50 en f 3.75 en 's nachts zegge f 3.— en f 4.—.

Het voorlaatste lid van dit artikel werd niet goed begrepen. De diensten B en C worden bedoeld als *enkele* reizen; voorts kan men indien niet gewacht behoeft te worden zonder bijbetaling terugvaren en is indien wel gewacht moet worden een bepaald bedrag voor het wachten verschuldigd. De vraag rijst of ingeval er gewacht moet worden het dubbele van het tarief betaald moet worden behalve het wachtgeld. De redactie van deze alinea moge intusschen wel voor een verduidelijking in aanmerking komen.

De vraag deed zich hierbij verder voor of dit wachten een dienst zal zijn als bedoeld in art. 6; m. a. w. of de schipper hiertoe bij voorkomend geval verplicht zal zijn. De redactie van dit laatste artikel doet dat niet denken. Opneming met zoovele woorden van deze verplichting werd intusschen betoogd, althans voor het wachten bij die werven of vaartuigen, waarvan men redelijkerwijs niet over land terug kan.

Ad. art. 23. Een stap verder gaande, zou men algemeen deze keur ook in de Spaansche taal vertaald en verkrijgbaar gesteld willen zien.

In overweging werd gegeven om in stede van „landstaal" te spreken van „Papiamentsch". Dit kwam voor duidelijker te zijn. Van andere zijde werd aangevoerd, dat in meerdere verordeningen de term „landstaal" in de hier bedoelde teteekenis voorkomt, doch dat met het oog op de vertalingen in het Spaansch en in het Engelsch, de term „Papiamentsch" in dit geval zou kunnen worden gebezigd.

Ad. art. 24, 3de lid. Het wilde voorkomen dat de termijn van een maand te kort is om al de bootjes te keuren en examens af te nemen enz.

Ook zou wellicht in verband met het in dit verslag bij het eerste lid van art. 6 betoogde hier na het woord „6" ingevoegd dienen te worden: „eerste lid voor wat betreft het dadelijk uitvoeren der diensten en".

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25sten September 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—17.

Keur van den.....
betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Met genoegen vernam ondergeteekende uit het voorloopig verslag, dat tegen de strekking van het ontwerp bepalingen in het leven te roepen betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven, geen bezwaren werden gemaakt niet alleen, maar dat het ook toegejuicht werd.

Artikelen.

Ad. art. 3. 2de alinea. Verlaging van de voorgestelde leeftijdsgrens van 21 jaar wordt niet wenschelijk geacht. Men vergete niet, dat behalve verantwoordelijkheidsgevoel ook nog een zekere mate van gezag over de medeopvarenden van den schipper moet kunnen worden geeischt. Opmerking verdient, dat de „Algemeene Politiekeur" 1917 verschillende leeftijdsgrenzen stelt respectievelijk voor den bestuurder van een motorrijtuig op meer dan twee wielen en voor den bestuurder van een motorrijtuig op twee wielen (artt. 78 en 79).

Inderdaad is het de bedoeling, dat ook schippers van particuliere motorbooten als in het voorloopig verslag bedoeld den leeftijd van 21 jaar zullen moeten hebben. Het gaat hier toch immers niet alleen over eigen veiligheid der inzittenden, maar evenzeer om die van anderen.

Ad. art. 4. Met deze opmerking zal gaarne rekening worden gehouden.

Ad. art. 6. Het aanwijzen van vaste aanlegplaatsen, waar de bootjes en ponten steeds moeten aanleggen, zal in de praktijk niet mogelijk zijn; waar noodig zal de havendienst regelend moeten optreden.

Het maken van eene accomodatie voor ontscheping van passagiers aan de Handelskade ligt in het voornemen.

Met de voorgestelde aanvulling van de eerste alinea wordt bij bijgaande nota van wijzigingen rekening gehouden.

Ad. artt. 9, 10, 11 en 13. Met de ten deze gemaakte opmerkingen wordt bij nota van wijzigingen rekening gehouden.

Ad. art. 14. Inderdaad valt ook de blauwe band bedoeld in art. 5 onder c onder de in het eerste lid van dit artikel bedoelde merken. Dit merk is dan het kenteeken van een passagiersvaartuig, waarmede tegen betaling passagiers vervoerd worden, welk kenteeken noodig is in verband met d van art. 5 en art. 6.

Ondergeteekende is ook van gevoelen, dat de eigenaars van niet tegen betaling passagiers vervoerende vaartuigen binnen bepaalde grenzen vrij moeten zijn om deze te laten schilderen zooals zij wenschen. Het springt echter onmiddellijk in het oog, dat het bepalen van een zeker kenteeken voor een bepaalde categorie vaartuigen medebrengt, dat het gebruik van dat merk ook door andere, uitgesloten wordt; anders zou die bepaling immers van nul en geene waarde zijn en verwarring ontstaan.

En dan meent hij, dat de hierbedoelde beperking van de vrijheid van de eigenaars van niet tegen betaling passagiers vervoerende vaartuigen van geen beteekenis is, aangezien wel aangenomen mag worden, dat niemand voor zijn genoegen zulk een band om zijn boot zal gaan verven.

Met opzet schreef ondergeteekende daareven „de hierbedoelde beperking", want deze is niet nedergelegd in het eerste lid van art. 14, waar alleen gesproken wordt van: „andere vaartuigen dan die, waarvoor een certificaat van deugdelijkheid is afgegeven". Intusschen komt het in verband met het zoo juist betoogde noodig voor de besproken beperking en de andere uit art. 5 voortvloeiende in de keur op te nemen, waarmede bij nota van wijzigingen rekening wordt gehouden.

Het wil ondergeteekende voorkomen, dat het tweede lid van art. 14 niet zoo streng is, als het wel schijnt te lijken. Er staat n. l. niet: „tenzij *terstond* na de intrekking het vaartuig herstelling ondergaat", maar „tenzij na de intrekking het vaartuig herstelling ondergaat ..... de .... nummers en merken terstond verwijderd worden". Wanneer dus het certificaat van deugdelijkheid is ingetrokken en het voornemen tot herstel niet bestaat, is de eigenaar van het vaartuig verplicht te zorgen, dat de nummers en merken terstond verwijderd worden. Daartegen kan naar zijne meening geen bezwaar bestaan, omdat dan blijkbaar de eigenaar er geen prijs meer op stelt zijn vaartuig op een der wijzen als in art. 5 bedoeld te bezigen.

In verband met sub b. van art. 15 moet het tweede lid van art. 14 een aanvulling ondergaan, waarbij bij nota van wijzigingen rekening wordt gehouden.

Ad art. 15. De voorgestelde aanvulling wordt overgenomen en wordt daarmede bij de nota van wijzigingen rekening gehouden.

Ad. art. 17. Een nieuw tarief, waarbij rekening is gehouden met de in het voorloopig verslag ter zake voorkomende opmerkingen, wordt in de nota van wijzigingen voorgesteld.

Ad. artt. 23 en 24. Met de ten deze te kennen gegeven wenschen wordt bij de nota van wijzigingen rekening gehouden.

Van deze gelegenheid maakt ondergeteekende gebruik om bij nota van wijzigingen buiten het verband van het voorloopig verslag een wijziging in het ontwerp aan te brengen en dit aan te vullen.

Eerstens in art. 1. Waar nl. sommige motorbooten meermalen buiten de haven komen en derhalve geacht zouden kunnen worden ook bestemd te zijn om de zee te bevaren, waardoor zij dan niet onderworpen zouden kunnen zijn aan deze keur, wordt een meeromvattende omschrijving van het begrip „motorboot" voorgesteld.

Tweedens in art. 5. Deze aanvulling houdt verband met de totstandkoming van de motorrijtuig–, rijwiel– en motorbootbelastingverordening 1928 (P. B. No. 77).

Willemstad, den 3n. April 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--17.

Keur van den.....
betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

In art. 1 wordt in stede van „de zee te bevaren" gelezen: „buiten de territoriale wateren van het eiland Curaçao te varen".

Art. 5 wordt aangevuld met de volgende nieuwe leden:
„Het sub a bedoelde nummer zal hetzelfde zijn, als hetwelk vermeld staat op de van den Ontvanger te verkrijgen nummerplaat of -platen bedoeld in artikel 8 der motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928 (P. B. No. 77).
De Ontvanger zal den Havenmeester eerstmaals zoo spoedig mogelijk na afkondiging van deze keur en verder jaarlijks uiterlijk op den 15n. Februari een uittreksel uit het register voorgeschreven in artikel 6 van evengemelde verordening, alleen voor zoover motorbooten betreft, doen toekomen. Behalve in de maand Februari zendt hij daarenboven uiterlijk op den 15den van iedere maand dien ambtenaar een opgave van de wijzigingen of aanvullingen, welke in den loop van de afgeloopen maand in dat register ten aanzien van motorbooten hebben plaats gehad."

In het eerste lid van art. 6 worden in den voorlaatsten regel na de komma en vóór de woorden „uit te voeren" ingevoegd de woorden: „behoudens het bepaalde in het tweede lid van dit artikel, dadelijk".

Het tweede lid van art. 9 wordt gelezen als volgt:
„Het is aan den schipper van een met passagiers varende motorboot verboden anders dan bij ongeval eene in dezelfde richting gaande de haven met passagiers kruisende motorboot, voorbij te varen."

Art. 10 wordt gelezen als volgt:
„Ingeval een passagiersvaartuig of een motorboot gedurende de vaart in de haven in het ongereede geraakt, is de schipper van een voorbijvarend passagiersvaartuig of motorboot verplicht zoo noodig aan eerstgemeld vaartuig zoodanige hulp te verleenen als waartoe hij bij machte is."

Sub b. van art. 13 wordt overgebracht naar art. 11 als d (de punt achter het woord „vervoeren" van sub c. van art. 11 wordt vervangen door een puntkomma). De dubbelepunt achter het woord „haven", de letter a met de daarachter voorkomende punt en de kommapunt achter het woord „vastgehouden" in art. 13 vervallen. Het resteerende wordt één zin, eindigende met een punt achter het woord „vastgehouden".

Art. 14 wordt gelezen als volgt:
„1. Het is verboden op andere vaartuigen dan die, waarvoor een certificaat van deugdelijkheid is afgegeven en dan die, welke voor de in art. 5 bedoelde doeleinden worden gebezigd, de respectievelijke nummers of merken als in art. 5 bedoeld, aan te brengen of te hebben.
2. De eigenaar van een vaartuig, waarvan het certificaat van deugdelijkheid is ingetrokken, is, tenzij na de intrekking het vaartuig herstelling ondergaat of in het geval sub. b. van art. 15 bedoeld aan dien toestand een einde wordt gemaakt, verplicht te zorgen, dat de in art. 5 bedoelde nummers en merken terstond verwijderd worden."

In art. 15 sub. a. wordt: „of wegens ondeugdelijkheid uit anderen hoofde" ingevoegd achter het woord „motor"; de komma achter dit woord vervalt.

Art. 17 wordt gelezen als volgt:
„De in art. 6 bedoelde tarieven zijn:

1. van 5 u. 30 m. v. m. tot 6 u. 30 m. n.m.:

A. Veerdienst over de haven van de Handelskade naar het Brionplein of omgekeerd, van de Kleine en Groote Werf naar de Havenstraat of omgekeerd en andere overvaarten dwars over de haven;
Veerdienst over het Waaigat van de De Ruyterkade of het De Ruyterplein naar den overkant of omgekeerd: voor volwassenen 5 cent per persoon, voor kinderen beneden 13 jaar 3 cent per persoon.

B. Voor een vaart in de St. Annabaai van de Handelskade of het Brionplein naar de Red. D. werf, de Westwerf, de Groote Werf of de Kleine Werf, of omgekeerd:
voor één persoon f 0 50
voor twee personen 0 30 per persoon
voor drie personen of meer f 0 25 id.

C. Voor een vaart in de St. Annabaai van de Handelskade of het Brionplein naar een der werven voorbij de Westwerf of Groote Werf of omgekeerd:
voor één persoon f 0 75
voor twee personen 0 50 per persoon
voor drie personen of meer 0 35 id.

D. Voor een vaart van de St. Annabaai naar het Schottegat of omgekeerd:
voor één persoon f 1 50
voor twee personen 1.— per persoon
voor drie personen of meer 0 75 id.

E. Voor het rondvaren in de haven of in het Schottegat, ongeacht het aantal vervoerd wordende passagiers:
voor een passagiersvaartuig van 10 personen of minder per half uur f 2,50
voor een passagiersvaartuig van meer dan 10 personen per half uur f 3,75.

II. Van 6 u. 30 m. n.m. tot 5 u. 30 m. v.m.:

Dienst A:
Voor volwassenen 10 cent per persoon.
voor kinderen beneden 13 jaar 5 cent per persoon.

Dienst B:
Voor één persoon f 0 75
voor twee personen 0 50 per persoon
voor drie personen of meer 0 40 id.

Dienst C:
Voor één persoon f 1,—
voor twee personen 0 75 per persoon
voor drie personen of meer 0 60 id.

Dienst D:
Voor één persoon f 2,—
voor twee personen 1 50 per persoon
voor drie personen of meer 1 25 id.

Dienst E:
Ongeacht het aantal vervoerd wordende personen:
Voor een vaartuig van 10 passagiers of minder per half uur: f 3,—
voor een vaartuig van meer dan 10 passagiers per half uur: f 4,—

In bovenstaande tarieven worden twee kinderen beneden 6 jaar voor één passagier gerekend.

Voor de tarieven voor diensten B, C en D, die voor enkele reizen gesteld zijn, kunnen de passagiers ook zonder bijbetaling terugvaren, indien niet gewacht behoeft te worden; indien er moet worden gewacht, moet daarvoor ongeacht het aantal personen f 1.50 per half uur worden betaald plus de helft van het bedrag vastgesteld voor de omgekeerde reis.

Wachten is (behalve voor veerdiensten sub. A genoemd) verplichtend doch voor niet langer dan één uur.

Voor het zonder passagiers terugzenden na te hebben laten wachten is men verplicht het wachtgeld en de terugtocht te betalen zooals daareven omschreven.

In gevallen, waarin dit tariet niet voorziet, wordt door partijen een overeenkomst getroffen, waarbij in ieder geval dit als richtsnoer wordt genomen.

Art. 23 wordt gelezen als volgt:
„Deze keur zal in het Papiamentsch en in de Engelsche en Spaansche talen vertaald en tegen betaling algemeen verkrijgbaar gesteld worden.".

In sub. 3 van art. 24 wordt in plaats van „31" gelezen „60", en wordt na het cijfer „6" ingevoegd: „eerste lid voor wat betreft het dadelijk uitvoeren der diensten en".

Willemstad, den 3n. April 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—17.

Keur van den.....
betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven.

Eindverslag.

No. 6.

De nadere behandeling van het ontwerp in de afdeelingen naar aanleiding van de memorie van antwoord, gaf aanleiding tot de volgende vragen en opmerking.

Ad. art. 4, 1ste alinea. Waar hier gesproken wordt van „een ambtenaar bevoegd tot het opsporen van overtredingen dezer keur" werd gevraagd welke ambtenaren bevoegd zijn tot het opsporen van overtredingen dezer keur en of het niet noodig is deze in de keur te vermelden.

Deze alinea spreekt van „vertoonen" van het bewijs van bekwaamheid. Naar aanleiding hiervan werd gevraagd of dit „vertoonen" van dergelijke bewijzen in de praktijk voldoende is gebleken.

Ad. art. 17. Men mag volgens sub. d van artikel 11 (zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen) tegelijk met tegen betaling vervoerd wordende passagiers in passagiersvaartuigen handbagage en volgens sub. b van dat artikel tweewielige rijwielen vervoeren. Vermeld is echter niet of dit kosteloos of tegen betaling zal mogen geschieden en indien het laatste de bedoeling is, ook niet tegen welke vergoeding. Het wilde wel wenschelijk voorkomen dit duidelijk te doen uitkomen niet alleen, doch ook een tarief voor bagagevervoer in de haven in het algemeen vast te stellen, hetgeen misbruik zijdens de vervoerders zou kunnen voorkomen. Dit klemt te meer, waar volgens artikel 1 onder „passagiersvaartuig" verstaan wordt elk vaartuig bestemd om in de haven personen te vervoeren, dus ook een pont, en bij de inwerkingtreding van deze keur die van den 2den Februari 1915 (P. B. No. 11) regelende den dienst der publieke veerponten op het eiland Curaçao, waarin het vervoer van bagage door de ponten wel geregeld werd, vervalt.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp de gestelde vragen en gemaakte opmerking zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen de openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. April 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929 — 17.

Keur van den .....
betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de Keure.

Eindverslag.

No. 6.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--19.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, worden de volgende wijzigingen aangebracht:
   1o. onderartikel 24 wordt verhoogd met f 91 500.— en gebracht op f 338 500.—;
   2o. onderartikel 26 wordt verhoogd met f 3 200.— en gebracht op f 33 400.—.

B. Het totaal van de IIde Afdeeling der voornoemde begrooting wordt op twee plaatsen, op het einde der Afdeeling en in het Algemeen Overzicht gewijzigd en gebracht op f 726 404.—.

C. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao en Alle eilanden gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen f 3 376 621.— en f 1 266 096.—.

D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 5 458 389.— (Vijf millioen vierhonderd acht en vijftig duizend driehonderd negen en tachtig gulden).

E. In artikel 4 van bovengenoemde verordening wordt na „ee. Alle andere ontvangsten" het volgende toegevoegd: „ff. Terugbetaling door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op haar terreinen."

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—19.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Door de Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij is een verzoek aan het Bestuur gedaan om de bewakingsdienst op haar terreinen door de politietroepen te laten geschieden.

Evenals zulks het geval is in Nederlandsch-Indie met de aldaar gevestigde groote ondernemingen, zullen de gedane uitgaven door de Maatschappij worden terugbetaald, aangezien het billijk geacht wordt, dat wie beveiliging verlangt, welke uitgaat boven het in de betrokken gemeenschap geldende niveau, de kosten zelf moet dragen.

Ten einde aan het verzoek te kunnen voldoen, zullen de politietroepen met een brigade, bestaande uit 30 man, moeten worden uitgebreid. De hierbij aangevraagde kredieten moeten dienen om tot die uitbreiding over te gaan.

Waar tegenover deze meerdere uitgaven een ontvangst staat gelijk aan de te doene uitgaven en de begrooting derhalve niet zal worden bezwaard, hoopt ondergeteekende, dat de Raad hiertegen geen bezwaren zal maken.

Willemstad, den 11n. Augustus 1928.

de Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--19.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Gewijzigd Ontwerp.

No. 3.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaoche begrooting voor het dienstjaar 1929, te wijzigen;

Heeft, gehoord den Raad van Bestuur, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1o. onderartikel 24 wordt verhoogd met f 83 600,— en gebracht op f 330 600,—;

2o. onderartikel 25 wordt verhoogd met f 95 300,— en gebracht op f 284 650,—, terwijl in de omschrijving „50% " veranderd wordt in „een deel";

3o. onderartikel 26 wordt verhoogd met f 30 350,— en gebracht op f 60 550,—.

B. Tusschen de onderartikelen 26 en 27 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 26bis. Verplaatsingskosten en detacheeringstoelagen.....Memorie".

C. Het totaal van de IIde Afdeeling der voornoemde begrooting wordt op twee plaatsen, op het einde der Afdeeling en in het Algemeen Overzicht gewijzigd en gebracht op f 840 954,—.

D. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao en Alle eilanden gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen f 3 403 771,— en f 1 353 496,—.

E. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 5 572 939,— (Vijf millioen vijfhonderd twee en zeventig duizend negenhonderd negen en dertig gulden).

F. In artikel 4 van bovengenoemde verordening wordt na „ee. Alle andere ontvangsten" het volgende toegevoegd „ff. Terugbetaling door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op haar terreinen".

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—19.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Memorie van Toelichting.

No. 4.

Na de indiening van het ontwerp tot wijziging van de verordening van den 16n. Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1928 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928–1929–19) heeft ondergeteekende van de Directie van de C. P. I. M. de mededeeling ontvangen, dat zij geen prijs stelt op uitzending van een brigade politietroepen tot het verrichten van politiediensten op hare terreinen, doch dat zij slechts de beschikking over 16 man voor dat doel wenscht te hebben, waarvoor zij bereid is een bedrag van f 50.000.— per jaar te betalen, welk bedrag voor het eerste jaar verhoogd moet worden met f 5.000 voor aanschaffing van bewapening, motor–combinaties, rijwielen, enz.

Gelijk te verwachten is zal binnen afzienbaren tijd het verrichten van politiedienst in Curaçao aan daartoe geschikte militairen van het Garnizoen bij verordening worden opgedragen. Echter laat het zich aanzien, dat alsdan het aantal voor dien dienst geschikte militairen bij het Garnizoen zal blijken te gering te zijn. Wanneer het Garnizoen op de vastgestelde sterkte zal zijn gebracht, zullen voor den politiedienst beschikbaar zijn vier brigades van dertig man. Toen deze sterkte werd ontworpen en de eerste voorstellen daartoe werden gedaan, mocht die sterkte inderdaad als voldoende worden beschouwd, temeer daar tevoren overleg was gepleegd met den toenmaligen Directeur van de C. P. I. M., die verklaarde, dat de uitbreiding van de onderneming onder zijn beheer weldra beeindigd zou zijn en alsdan tot sterke personeel–inkrimping zou worden overgegaan. Van verschillende zijden werd toen ten aanzien van de politie–reorganisatie op spoed aangedrongen omdat men loonsverlaging en als gevolg daarvan ongeregeldheden vreesde. Dat was op het einde van 1925 en in het begin van 1926. De verwachtingen zijn niet bewaarheid; in plaats van inkrimping gaat de C. P. I. M. naar verdubbeling van haar bedrijf. De installaties aan de Caracasbaai zijn opgericht, aan de Bullenbaai zullen installaties worden opgericht en op Aruba zijn groote bedrijven in wording. Met de oorspronkelijk gedachte organisatie zal binnenkort niet meer afdoende in den politiedienst op Curaçao zijn te voorzien, terwijl op het eiland Aruba zoo spoedig mogelijk een gedeelte van het Garnizoen behoort te worden gedetacheerd om ook aldaar met den politiedienst te worden belast, waartoe reeds meerdere verzoeken zijn ingekomen. In de buitendistricten van het eiland Curaçao zal niet meer kunnen worden volstaan met de oorspronkelijk gedachte patrouillegangen per motorrijwiel, doch in de nabijheid van Caracasbaai, Bullenbaai en rondom het Schottegat zullen voldoend sterke politieposten permanent moeten worden bezet, omdat de nederzettingen die daar ter plaatse ontstaan en bewoond worden door lieden van allerlei gehalte en nationaliteit ter wille van de openbare orde en veiligheid niet zonder politietoezicht kunnen worden gelaten.

Het bovenstaande geeft ondergeteekende aanleiding aan Uwen Raad voor te stellen de vastgestelde organisatie van het Garnizoen uit te breiden met twee brigades, dus met zestig man, n. l. twee sergeanten–majoor, acht sergeanten, dertig brigadiers en tien fuseliers, terwijl voor een richtige bevelvoering uitbreiding met een Luitenant gewenscht is.

De kosten aan deze uitbreiding verbonden zullen bedragen:

a. ten laste van Hoofdstuk XI der Staatsbegrooting		f 131 400,—
b. ten laste van de Curaçaosche begrooting:		
artikel 24 politietoelagen.....	f 65 600,—	
artikel 25 50% van hoofdstuk XI...	65 700,—	
artikel 26 onderhoud van wapenen, munitie en matrieel.....	f 3 400,—	
aanschaffing in eens van pistolen, enz.....	21 000,—	
	24 400,—	
		f 155 700,—

Tevens wordt een memorie-post uitgetrokken voor verplaatsingskosten en detacheeringstoelagen, aangezien door de practijk zal moeten blijken hoeveel deze zullen bedragen.

De aan de uitzending van 16 man voor het verrichten van politiediensten op de terreinen van de C. P. I. M. verbonden kosten zullen bedragen ongeveer f 50.000.—, vermeerderd voor het eerste jaar met een bedrag van f 5.000,— voor aanschaffing in eens van motor-combinaties, enz. Aangezien het geheele bedrag, dat ten laste van Hoofdstuk XI van de Staatsbegrooting zal worden uitgegeven, door die maatschappij zal worden terugbetaald en alzoo ten laste van de Curaçaoshe begrooting hierbij wordt aangevraagd, komt het gewenscht voor de omschrijving van artikel 25 te wijzigen.

Bovendien zal op Aruba nog behooren te worden voorzien in kazerne- en woningbouw voor legering van het aldaar te detacheeren gedeelte van het Garnizoen, waarvoor te zijner tijd de benoodigde gelden zullen worden aangevraagd.

Ten einde in de gelegenheid gesteld te worden aan een en ander gevolg te geven, heeft ondergeteekende gemeend een gewijzigd ontwerp aan Uwen Raad te moeten indienen.

Willemstad, den 13n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—19.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Voorloopig Verslag.

No. 5.

Het afdeelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Was men algemeen bereid mede te werken in den geest van het ontwerp, het principieele van het voorstel, de gevolgen daarvan en de toelichting gaven aanleiding tot het vragen om verschillende inlichtingen, die van veel beteekenis zijn bij het beoordeelen van het ontwerp. Het onderzoek in de afdeelingen kan om deze redenen niet als volledig beschouwd worden.

Betoogd werd, dat al de consequentiën van dit ontwerp moeten worden besproken, ten einde met zekerheid te weten, wat het inhoudt en wat het met zich brengt.

In de eerste plaats wilde het noodzakelijk voorkomen te weten, welke de juiste verhouding zal wezen tusschen de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en de op haar terreinen dienstdoende politie-militairen en de verhouding van de Maatschappij tot de militaire politie-autoriteiten. De maatschappij n. l. wenscht blijkens de Memorie van toelichting de beschikking over 16 man. Welke de beteekenis van het woord „beschikking" is, wordt niet nader medegedeeld. Het leek wel goed om nu reeds ten deze de algemeene beginselen te kennen en in de gewisselde stukken vast te leggen; zulks niet alleen met het oog op de mogelijkheid, dat ook andere particulieren of particuliere ondernemingen dergelijke wenschen te kennen geven (waarover hierna wederom in een ander verband) maar ook aangezien vroeger meermalen is verklaard, dat er zijdens de militairen geen verplichting van gehoorzaamheid aan burgers bestaat. Leek het ten deze niet noodig aandacht te schenken aan algemeen strafbaar gestelde feiten, de vraag bewoog zich vooral omtrent feiten uitsluitend op den openbaren weg verboden volgens geldende wettelijke regelingen, die niet van kracht zijn op particuliere terreinen.

In verband hiermede werd de vraag gesteld, als er op bepaalde terreinen of plaatsen, waar politie-militairen als ter beschikking dier particulieren politiediensten verrichten, door particulieren bijzondere regelingen b. v. ten opzichte van het verkeer zijn of worden in het leven geroepen, of die militairen dan verplicht zullen zijn ook voor de naleving dier regelingen te zorgen; voorts welke sanctie van wege de politie-militairen zal worden toegepast en in welke verhouding een overtreder dier „particuliere" voorschriften ten opzichte van den betrokken politie-militair staat. Ook is uitvaardiging van andere dan verkeersregelen denkbaar.

Werd door enkele leden dadelijk gemeend, dat de zorg voor de naleving dier regelen in de rede ligt en dat die bijzondere instructie dan gegeven zal worden door den Commandant der politietroepen, na daartoe door de particuliere Maatschappij te zijn verzocht, de leden eerst aan het woord wenschten hieromtrent in verband met het reeds naar vorengebrachte volledig door het Bestuur ingelicht te worden; ook omtrent de gevolgen voor al dan niet op het terrein wonende personen bij niet-naleving van bedoelde door particulieren uitgevaardigde voorschriften voor zoover door politie-militairen voor de handhaving moet worden gezorgd.

De Memorie van toelichting verklaart, dat de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij het geheele bedrag, dat ten laste van Hoofdstuk XI van de Staatsbegrooting zal worden uitgegeven terugbetaalt. Echter rijst de vraag of *alle* kosten verbonden aan het laten verrichten van politiediensten op de

terreinnen dier Maatschappij door die onderneming worden gedragen. De Memorie van toelichting zwijgt er over. In dit verband dacht men allereerst aan de kosten veroorzaakt door eventueel noodigen woningbouw voor die 16 man. Met de kosten van woningbouw voor de militaire politie is Curaçao en niet Nederland belast. Is het, zoo werd gevraagd, de bedoeling de Curaçaosche schatkist ook te belasten met de zorg voor woningen voor die 16 man? Werd eenerzijds verklaard, dat die 16 man zullen rouleeren en ook elders diensten zullen verrichten, anderzijds werd in het licht gesteld, dat zonder dit ontwerp Curaçao voor minder woningen zal hebben te zorgen. Verschillende leden hadden ernstige bedenkingen tegen het op deze wijze bezwaren van het Curaçaosche budget, op zich zelf reeds en ook met het oog op de mogelijkheid, dat meerdere maatschappijen de beschikking over politie-militairen wenschen te verkrijgen. De woningkwestie werd van zeer veel gewicht beschouwd.

Voorts werd gedacht aan reis- en uitrustingskosten, kosten van verlof, kosten verbonden aan terugkeer en de toelagen van gemiddel f 3,- per dag per man, die ten laste van Curaçao zijn gebracht. Zijn deze kosten alle begrepen onder de f 50000, welke in de Memorie van toelichting worden opgegeven als verbonden aan de uitzending van de 16 man? Men was van meening, dat in ieder geval vooruit moet vaststaan welke kosten voor rekening der Maatschappij komen. Is het bedrag van 50 000 gulden bedoeld als een jaarlijks terugkeerend bedrag, ongeacht andere uitgaven? Komen kosten voor motor-combinaties enz., ook terug? Hoe komt men tot het bedrag van 50 000 gulden? Het Bestuur zou den leden aan het woord verplichten door een gedetailleerde en gespecificeerde opgave en becijfering en een mededeeling omtrent de samenstelling van het geheel van 16 man.

Een lid deed uitkomen, dat hij geen bezwaar had mede te werken aan het ter tafel zijnde plan, waarbij door politie-militairen politiediensten in de Emmastad zullen worden verricht tegen vergoeding der kosten door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, maar dat hij deze vergoeding der kosten principieel verkeerd vindt. De bewoners van de Emmastad betalen even goed als elders op Curaçao wonenden belasting en hebben dus z. i. even goed recht op bewaking van overheidswege en op andere overheidsdiensten.

Hiertegen werd opgemerkt, dat bedoelde gronden van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, alhoewel thans Emmastad genaamd, geheel particulier terrein zijn en dus de bewoners van de plaatsen onder dien naam gebracht er anders voor staan dan de bewoners van Willemstad, wier woningen of erven aan den openbaren weg zijn gelegen.

Enkele sprekers maakten van deze gelegenheid gebruik te verklaren, dat zij er geen bezwaar tegen gehad hebben, dat aan de terreinen in gebruik bij de N. V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij bedoeld in P. B. 1929 No. 3, de naam „Emmastad" werd toegekend, doch dat daarmede dat complex toch geen ander karakter heeft verkregen en de toestand in het geheel niet veranderd is.

Zooals reeds boven aangestipt, werd de mogelijkheid onder de oogen gezien, dat andere maatschappijen op dit eiland of op Aruba, eigenaars van werven en steigers of andere grondeigenaars een dergelijk verzoek voor politie-militairen doen. Het werd als vanzelfsprekend beschouwd, dat steeds dezelfde eischen en voorwaarden gesteld moeten worden. Betoogd werd, dat er met het oog op de gelijkheid van behandeling algemeene en principieele regelen moeten zijn, waarnaar eventueele verzoeken worden beoordeeld en dat deze regelen vooraf door den Raad moeten zijn goedgekeurd.

Dat nu voorgesteld wordt de redactie van artikel 25 zoodanig te wijzigen, dat daarin in stede van „50% " „een deel" gelezen wordt, vond bestrijding: dan blijkt zelfs uit de begrooting niet meer welk percentage Curaçao aan Nederland betaalt. Een andere inkleeding der artikelen zou allicht reeds voldoende zijn, zonder te tornen aan een zoo gewichtig punt. Door de voorgestelde wijziging wordt alles op losse schroeven gezet.

Gaarne zou men een nadere toelichting wenschen omtrent de becijferingen in verband met het verschil in de bedragen opgegeven in het ontwerp en in de Memorie van toelichting en de vraag of de 16 man, welke ter beschikking van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij gesteld zullen worden, al dan niet begrepen zijn in de voorgestelde uitbreiding met twee brigades.

Het woord „detacheeringstoelagen" bedoeld in B. van het eenige artikel werd ook niet begrepen.

Wat wordt daarmede bedoeld, werd gevraagd. Als daarmede een toelage bedoeld wordt, die toegekend zou worden bij plaatsing voor eenigen tijd b. v. op Aruba, dan werden daartegen bezwaren vernomen, aangezien burgerlijke ambtenaren in zulke gevallen geen toelagen krijgen. Betoogd werd, dat militairen niet in gunstiger condities moeten gebracht worden dan burgers.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 19n. Maart 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—19.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Memorie van Antwoord.

No. 6.

Het was den ondergeteekende aangenaam te mogen vernemen, dat de afdeelingen algemeen bereid zijn in deze hunne medewerking te verleenen, ofschoon meerdere leden het bezwaar van het vermeende uit handen geven door de Overheid van haar taak ten deze en van de schijnbare medezeggingschap op politioneel gebied van een burger-maatschappij deden uitkomen.

Dit – het zij tot geruststelling van de afdeelingen gezegd – is geenszins het geval.

De politie, die belast zal worden met bewakingsdiensten op de terreinen der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij blijven in die opdracht beperkt tot het opsporen van feiten, algemeen strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht en bij andere wettelijke regelingen en hun aanwezigheid zal verder een preventieven invloed nebben op de orde en rust van de zeer gemengde bevolking van Emmastad.

Door overleg tusschen de Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en den Commandant der troepen zullen de dienst en de instructie der politie op die terreinen worden geregeld zonder evenwel te raken aan de zelfstandigheid en de verantwoordelijkheid van de politie tegenover hun chefs en van den Chef als zoodanig.

De leden, die iets anders zouden kunnen zien in de mededeeling in de memorie van toelichting, dat de Directie de beschikking wenscht over 16 man, gaan naar de meening van ondergeteekende te ver in het trekken hunner conclusie.

Het ligt toch voor de hand, dat, daar de Maatschappij betaalt voor de genoten diensten à raison van het aantal daarvoor bestemde politiemannen, zij ook aangeeft in welken omvang zij van die diensten wil gebruik maken.

Dat hier de Petroleum Maatschappij in een bijzondere omstandigheid geplaatst is tegenover vele andere particulieren moge bij eerste beschouwing in het oog vallen; degene, die de zaak uit het standpunt van het algemeen belang beschouwt, zal ze van een andere zijde belicht zien.

Door de concentratie van een aanmerkelijk deel der bevolking van Curaçao op particulier terrein, waaronder velen van verschillende landaard en gemoedsstemming, is het voor de algemeene rust op het eiland zelf van belang, dat ook in dat centrum orde en rust heerschen.

Bovendien wonen in Emmastad, dat inderdaad geheel particulier terrein is, vele vreedzame bewoners, die recht hebben op de zorg van de Overheid voor de handhaving van orde en rust.

Nu zou de Maatschappij zonder grootere financieele opoffering harerzijds voor de veiligheid en de orde op hare terreinen kunnen waken door een particuliere veiligheidsdienst en deze de verkeersregelen en alle denkbare voorschriften laten uitvoeren.

De afdeelingen zullen het met ondergeteekende eens zijn, dat het gezag der politie, als zoodanig grooter is en meer effectief dan van de particuliere dienstmannen, maar bovendien zou toch bij elk strafbaar feit op de terreinen van de Maatschappij gepleegd, de hulp der politie noodig zijn en zou zij bij verstoring der rust toch desgevraagd moeten optreden, want het Bestuur is in alle gevallen verplicht de Maatschappij de noodige bescherming te verleenen.

Voorzieningen om hieraan op behoorlijke wijze te voldoen zouden dan toch ook moeten zijn getroffen.

Teneinde elken twijfel betreffende de bedoeling van het voor-

stel weg te nemen komt het ondergeteekende voor, dat het wenschelijk is de redactie van de voorgestelde toevoeging aan artikel 4 van de begrootings-verordening, te wijzigen als bij nota van wijzigingen wordt voorgesteld.

Waar nu de Maatschappij zich bereid verklaart als retributie voor de diensten van politiebescherming op hare terreinen de kosten, die het daarvoor noodige corps politiemilitairen meebrengt te vergoeden, mag naar de meening van ondergeteekende niet verder gegaan worden en moet het Bestuur zelf de zorg voor de woningen voor zijne politiemilitairen voor zijne rekening nemen, omdat deze aangelegenheid geen integreerend deel van de bewaking uitmaakt.

Dat verschillende leden de woningkwestie van veel gewicht achten is vanzelfsprekend, daar hierbij zoowel financieele als moreele invloeden zich doen gelden.

Ondergeteekende vertrouwt evenwel, dat na overweging van bovenstaande deze kwestie van uit een anderen hoek zal worden bezien.

In antwoord op de opmerkingen van de leden, die nadere inlichtingen wenschten betreffende detacheeringstoelagen, zij er de aandacht op gevestigd, dat deze worden gegeven als een uitvloeisel van bestaande rechten, geregeld bij de beschikking van 14 Juni 1916, No. 478, P. B. No. 26.

Het heeft in dit geval betrekking op de detacheering van militaire politie op Aruba.

Daar de praktijk zal moeten leeren op welke wijze deze detacheering zal moeten geschieden en hoe de meest vruchtbare wijze om te voorzien in tot nog toe niet juist weer te geven omstandigheden, die het politietoezicht op Aruba meebrengt zal zijn, is deze post pro memorie uitgetrokken.

Om te voldoen aan het verzoek om een opgave, waaruit een juist inzicht kan worden verkregen omtrent de kosten verbonden aan de bewaking der terreinen van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij door 16 man, moge ondergeteekende verwijzen naar den hierbij als bijlage overgelegden staat, waarin een uitgewerkte kostenberekening is opgenomen en waarin in de „overtochtskosten", kosten van verlof en terugkeer begrepen zijn.

Het bedrag van ongeveer f 50 000,— keert jaarlijks terug, dat van f 5 000,— niet, tenzij mocht blijken, dat de reeds aangeschafte uitrusting uitbreiding behoeft, welke uitbreiding dan door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij zal moeten worden bekostigd.

De voorgestelde personeelsuitbreiding bedraagt één brigade van 30 hoofden voor de buitendistricten van het eiland Curaçao, één brigade van gelijke sterkte voor Aruba en *bovendien* 16 hoofden voor het verrichten van algemeenen politiedienst op de terreinen der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij.

Uitgetrokken zijn:

A.	Politietoelagen voor 60 man ad f 3,— per dag.	f 65 600,—
	politietoelagen voor 16 man ad f 3,— per dag..	18 000,—
		f 83 600,—
B.	aanschaffing van wapenen en munitie voor 60 man.....	4 000,—
	aanschaffing van 6 motorcombinaties.....	9 000,—
	aanschaffing van 2 lastauto's.....	8 000,—
	onderhoud van wapenen, munitie en motoren.	3 400,—
	aanschaffing van wapenen, munitie en motoren ten behoeve van den dienst bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij.....	5 000,—
	onderhoud van laatstbedoeld materieel.....	950,—
		f 30 350,—

Ten slotte mag ondergeteekende er de aandacht van de afdeelingen op vestigen, dat met de voorgenomen uitbreiding der politie daaronder begrepen dat gedeelte, dat de wacht op de terreinen der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij zal betrekken, geen nieuwe regelen of principieele wijzigingen zijn gebracht in de bestaande verordeningen of besluiten. Ondergeteekende vertrouwt, dat zulks naar wat hieromtrent boven is uiteengezet, geen nadere beschouwingen meer vereischt.

Wat de opmerking betreft aangaande het voorstel om de redactie van art. 25 zoodanig te wijzigen, dat in stede van „50% " „een deel" wordt gelezen, dit vindt zijn oorsprong in dit onwerp zelf. Daar toch de kosten van 16 man bestemd voor de bewaking der terreinen in de Emmastad via de Curaçaosche schat-

kist in hun geheel terugbetaald worden door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, geeft de vermelding van 50% als waarover het hier gaat, niet meer een juist beeld aan.

De vrees, dat de begrooting in het vervolg geen beeld zou geven van de verhouding der terugbetaling aan de Nederlandsche schatkist is naar de meening van ondergeteekende illusoir, daar toch de bedragen in hun volle waarde blijven aangegeven.

In de Memorie van toelichting zijn alleen vermeld de kosten verbonden aan de uitbreiding met 60 man. In het Ontwerp zijn daarbij geteld de meerdere kosten van 16 man beschikbaar voor de bewaking der terreinen van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, welke alle door deze onderneming worden terugbetaald.

Willemstad, den 27n. Maart 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—19.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Nota van Wijzigingen.

No. 7.

In sub. F. van het Eenig artikel wordt in stede van „ff. Terugbetaling door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op haar terreinen." ,gelezen: „ff. Retributie voor onverplichte politiediensten op de terreinen van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij volgens getroffen regeling met die Maatschappij."

Willemstad, den 27n. Maart 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--19.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

BIJLAGE No. 8.

Kostenberekening 16 Politie-militairen.

Soldijen voor 10 Brigadiers en 6 fuseliers	f 8 000,—		
Huishuur vergoeding enz. voor zes gehuwden	1 080,—		
Tegemoetkoming aan gezinnen	2 160,—		
Idem licht en water	540,—		
Handgelden bij dienstneming en verlenging	600,—		
Kindertoelagen	1 200,—		
		f 13 580,—	
Kosten levensmiddelen en voedinggelden	f 7 300,—		
Kleedinggelden	1 440,—		
Gratificatiën 1e uitrusting	100,—		
Scheepskleeding	150,—		
Overtochtskosten	5 400,—		
		14 390,—	
Levensmiddelen in de ziekenboeg	20,—		
Verpleging in de ziekeninrichting	1 000,—		
Hospitaalkleeding	100,—		
Begrafeniskosten	10,—		
Verpleging vrouwen en kinderen	500,—		
		1 630,—	
Totaal op Hoofdstuk XI der Staatsbegrooting			f 29 600,—
Toelagen aan politie-militairen à f 3,— per dag	f 18 000,—		
Wapening en munitie, rijwielen en motoren onderhoud	950,—		
Kosten in voor eerste aanschaffing materieel	5 000,—		
Totaal op de Curaçaosche begrooting			23 950,—

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—19.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Eindverslag.

No. 9.

De kennisneming in de afdeelingen van de memorie van antwoord op het voorloopig verslag betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende vragen en opmerkingen.

Enkele leden merkten op, dat naar aanleiding van de mededeeling in de memorie van antwoord, dat de politie, die belast zal worden met bewakingsdiensten op de terreinen der Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij in die opdracht beperkt zal blijven tot het opsporen van feiten, algemeen strafbaar gesteld in het Wetboek van Strafrecht en bij andere wettelijke regelingen en dat haar aanwezigheid verder een preventieven invloed zal hebben op de orde en rust van de zeer gemengde bevolking van Emmastad – in verband met het voorkomende in het voorloopig verslag, waar de vraag gesteld is of als er op bepaalde terreinen of plaatsen, waar politiemilitairen als ter beschikking dier particulieren politiediensten verrichten, door particulieren bijzondere regelingen b. v. ten opzichte van het verkeer zijn of worden in het leven geroepen, die militairen dan verplicht zullen zijn ook voor de naleving dier regelingen te zorgen en voorts welke sanctie dan vanwege de politiemilitairen zal worden toegepast en in welke verhouding een overtreder dier „particuliere" voorschriften ten opzichte van den betrokken politiemilitair staat, zij de conclusie trokken, dat de politiemilitairen in kwestie de evenbedoelde „particuliere" voorschriften niet te handhaven zullen hebben, althans niet op de wijze als in het voorloopig verslag bedoeld. Deze leden zouden, indien de conclusie onverhoopt onjuist mocht zijn, zulks in dat geval van het Bestuur willen vernemen.

Enkele andere leden waren van meening, dat hetgeen het Bestuur ter bedoelde plaatse in de memorie van antwoord mededeelt, volmaakt duidelijk is en deelden mede, dat zij geen nadere toelichting noodig achten.

Waartegenover de leden eerst aan het woord deden uitkomen, dat het standpunt in de aangehaalde alinea van de memorie van antwoord door het Bestuur ingenomen, hun juist voorkomt, doch dat zij het door hen bedoelde wilden constateeren, ook in verband met de mededeeling iets verderop in de memorie van antwoord, dat door overleg tusschen de Directie van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij en den Commandant der troepen de dienst en de instructie der politie op die terreinen zullen worden geregeld.

Meerdere leden waren van meening, dat het billijk is, dat, waar de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij voor de politiediensten in kwestie betaalt, zij ook een woordje meespreekt in de wijze, waarop de dienst daar verricht wordt en deze instructie zal naar een lid meende, wel niets anders bevatten dan bijzondere aanwijzigingen en dienstfinesses.

Een lid deed uitkomen, dat hij bezwaar heeft tegen het woord „onverplichte" voorkomende in de in de nota van wijzigingen aangegeven nieuwe redactie van het daar bedoelde deel van het Eenige artikel van het ontwerp. Naar zijne meening zijn deze diensten niet onverplicht, aangezien z. i. de taak van de Overheid ten deze zich ook uitstrekt ten aanzien van particuliere terreinen niet gelegen aan den openbaren weg.

Daarmede waren de overige leden het niet eens, betoogende, dat de politie niet geregeld door op alle particuliere terreinen kan patrouilleeren. Wel was iedereen het eens met hetgeen het lid daareven aan het woord daarna aanvoerde, dat in gevallen van misdrijf of ongeregeldheden de politiemacht der Overheid hulp verleenen moet. En dan meende dit lid, dat de wacht van Rio Canario niet voldoende is om dit te allen tijde te kunnen doen.

Daarop verklaarden eenige leden van meening te zijn, dat alle

politieposten zoodanig moeten zijn, dat in geval van misdrijf of ongeregeldheden over voldoende macht moet kunnen worden beschikt, wat naar de meening van de meeste leden ook van zelf spreekt.

Enkele leden zouden in overweging willen geven den Koloniale Raad een afschrift van de met de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te treffen regeling ter kennisneming te doen toekomen, waarop een lid opmerkte niet zeker te weten of kennisneming van dergelijke regelingen behoort tot de attributen van den Kolonialen Raad. Een lid liet hierop uitkomen, dat er geldelijke gevolgen aan deze overeenkomst verbonden zijn en hij van zulke regelingen steeds gaarne een afschrift aan den Raad overgelegd zag.

Ten opzichte van het door het Bestuur medegedeelde met betrekking tot de woningkwestie, wilden enkele leden mededeelen, dat zij niet verder op deze aangelegenheid zouden wenschen in te gaan, doch alleen zouden willen doen uitkomen, dat volgens den gang van zaken in den geest als door het Bestuur bedoeld, Nederland alle in verband met de ter beschikkingstelling van 16 man voor politiediensten op de terreinen van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij op de Staatsbegrooting te boeken uitgaven terugkrijgt, terwijl ten aanzien van Curaçao, voor wat betreft de daarmede in verband te maken kosten, welke op de Curaçaosche begrooting moeten worden verantwoord, de aangelegenheid niet zoo geregeld is. Dit valt te meer op, waar vroeger eens medegedeeld is, dat militairen slechts een bepaald deel van hun inkomen aan huishuur betalen en de reeds gebouwde huizen naar deze leden vreezen duurder zullen uitvallen dan oorspronkelijk geraamd. Curaçao krijgt dan naar de meening dezer leden niet alles vergoed.

Daartegen merkte een lid op, dat hij, waar de vergoeding door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te betalen ruim genomen is, dat bezwaar niet inziet, waarbij een ander lid nog voegde de overweging, dat die 16 man opgenomen wordt in de formatie van de geheele politieorganisatie en dus ook geheel Curaçao met den bedoelden maatregel gebaat is. Hiermede was het lid, dat op grond van het ruim nemen der te betalen vergoeding geen bezwaar in de regeling als door het Bestuur gedacht zag, het volkomen eens, en deelde hij mede, dat hoe meer politiemannen de Curacaosche Petroleum Industrie Maatschappij op deze wijze wenscht te hebben, hoe liever hem dat zou zijn en dat hij het gaarne zou zien, dat ook andere particulieren of particuliere ondernemingen dusdanige verzoeken tot het Gouvernement richtten.

Enkele leden stelden de vraag of de uitdrukking „detacheeringstoelagen" wel weergeeft hetgeen het Bestuur hier bedoelt en wat in P. B. 1916 No. 26 geregeld wordt. Zij meenden, dat in verband met het door het Bestuur in de memorie van antwoord aangehaalde Publicatie-blad de voorkeur ware te geven aan de woorden: „reis- en teerkosten" en zouden als het Bestuur die woorden overneemt, geen bezwaren tegen den betrekkelijken post hebben.

Naar aanleiding van de mededeeling in de memorie van antwoord ten aanzien van het niet terugkeeren van den post van f 5 000,— tenzij mocht blijken, dat de reeds aangeschafte uitrusting uitbreiding behoeft, welke uitbreiding dan door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij zal moeten worden bekostigd, merkten enkele leden op, dat ook aanschaffing noodig kan zijn wegens slijtage en verouderdheid van materieel. Zij zouden gaarne zien, dat ook deze uitgaven aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij te zijner tijd werden in rekening gebracht.

Ten slotte wilden verschillende leden doen uitkomen, dat zij verwachten, dat wanneer ook andere particulieren of particuliere ondernemingen verzoeken om politiebewaking op hun terrein als hier aan de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij wordt gegeven, deze hun op dezelfde voorwaarden zal worden verschaft.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen zal willen beantwoorden, achten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. Maart 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—20.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25), betreffende de heffing van de belasting op veer- en vracht ponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908" (P. B. No. 52).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25), betreffende de heffing van de belasting op veer- en vrachtponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908" (P. B. No. 52), te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

De verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25) betreffende de heffing van de belasting op veer- en vrachtponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908" (P. B. No. 52) ondergaat de navolgende wijzigingen:

a. in artikel 2 wordt de kommapunt achter „vrijpont" waar dit woord voor de tweede keer in dit artikel voorkomt, veranderd in een punt.

De daaropvolgende zinsnede: „en van de publieke enz. t/m verkregen" vervalt.;

b. artikel 4, derde lid, wordt gelezen als volgt:

„In de vergunning worden vermeld de namen van den eigenaar van de pont en de termijn, waarvoor de vergunning verleend wordt.";

c. artikel 6, laatste lid, vervalt;

d. in artikel 7, laatste lid, wordt in plaats van: „nummers" gelezen: „namen van de eigenaren".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—20.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25), betreffende de heffing van de belasting op veer- en vracht ponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908" (P. B. No. 52).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Aangezien de thans voorgestelde wijzigingen een gevolg zijn van het feit, dat in het aan de goedkeuring van Uwen Raad onderworpen ontwerp betreffende het varen met motorbooten en het vervoeren van personen in de haven eene regeling omtrent nummering van zoodanige booten en passagiersvaartuigen in de haven voorkomt, moge ondergeteekende kortheidshalve naar de toelichting op dat ontwerp verwijzen.

Willemstad, den 11n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao.

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--20.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 28n. Juli 1881 (P. B. No. 25), betreffende de heffing van de belasting op veer- en vrachtponten op het eiland Curaçao, zooals deze gewijzigd is bij de „Zegelverordening 1908" (P. B. No. 52).

Voorloopig Verslag.

3

De beraadslagingen in de afdeelingen over dit ontwerp hebben geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25n. September 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--21.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver.

ONTWERP.

No. 1.

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver, zooals aangevuld en gewijzigd bij de verordening van den 6den Februari 1920 (P. B. No. 7), in te trekken;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14) houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver, zooals aangevuld en gewijzigd bij de verordening van den 6den Februari 1920 (P. B. No. 7) wordt hierbij ingetrokken.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—21.

Verordening van den..... tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver.

Memorie van toelichting.

No. 2.

Waar de redenen, die geleid hebben tot het tot stand brengen der verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver, en tot de wijzigingen en aanvullingen daarvan opgenomen in de verordening van den 6den Februari 1920 (P. B. No. 7), naar het ondergeteekende wil voorkomen niet meer bestaan, doet hij hierbij het voorstel gemelde verordening, zooals aangevuld en gewijzigd, in te trekken.

Willemstad, den 29n. Augustus 1928.

De Gouverneur van Curaçao,

BRANTJES.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—7. 21.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Er werden geen bezwaren gemaakt tegen de strekking van het ontwerp, n. l. intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver, zooals aangevuld en gewijzigd bij de verordening van den 6den Februari 1920 (P. B. No. 7). Inderdaad bestaan de redenen, die indertijd er toe geleid hebben de verordening tot stand te brengen, niet meer.

Eenige leden meenden, dat ook het verbod van invoer van zilver (P. B. 1924 No. 32) in een dergelijk stadium verkeert. Toenmaals in verband met den gang van zaken op de buitenlandsche geldmarkt in het leven geroepen, is het, nu die zaken een anderen loop genomen hebben, naar hunne meening overbodig. Zij zouden dan ook gaarne eveneens dat verbod ingetrokken zien.

Hiertegen werden bezwaren gemaakt uit vrees, dat de metaaldekking van het bankbiljettenkapitaal van de Curaçaosche bank, die nu uit goud bestaat, bij afschaffing van het verbod in kwestie, spoedig in zilver zal veranderen en dat het surplus van goud, dat de Bank nu heeft, zoo er wederom een metaalsurplus zal zijn, ook plaats zal maken voor een van zilver. En behoefde het in dezen gedachtengang geen betoog, dat een goud-dekking te prefereeren is boven een zilveren. Wijders werd dezerzijds gevreesd voor invoer van niet-echte munten.

De leden eerst aan het woord konden deze bezwaren niet deelen. Naar hunne meening zou de Curaçaosche bank het goud benoodigd voor de verplichte metaaldekking kunnen vasthouden – het overvloedige heeft zij niet noodig, doch kan ook daarvan evenveel vasthouden als zij zelf wil – en achtten zij de kans op invoer van valsche zilveren munten niet van zoo'n gewicht, dat daarmede rekening behoeft te worden gehouden en met name niet dat daardoor deze verbodsbepaling bestendigd zou moeten worden. De handel moet vrij zijn, werd er wijders betoogd, en niet dan wegens bijzondere omstandigheden, mag op die vrijheid inbreuk worden gemaakt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25sten September 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—21.

Verordening van den..... tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat er in de Afdeelingen geen bezwaren werden gemaakt tegen de strekking van het ontwerp.

Met hetgeen verder door eenige leden werd betoogd met betrekking tot het verbod van invoer van zilver (P. B. 1924 No. 32) kan ondergeteekende zich niet vereenigen. Bedoeld verbod heeft toch slechts ten doel de toevloeiing van groote partijen zilvermunt, hetgeen gevaar voor depreciatie van den Curaçaoschen gulden oplevert, tegen te gaan en moet verder strekken tot het weren van den invoer van valsche munten; het publiek ondervindt daar geen nadeel van. Immers, als de invoer van zilvermunt te eeniger tijd werkelijk noodig zou zijn, dan kan ondergeteekende krachtens de bij de verbodsverordening gemaakte bepaling, altijd vergunning daartoe verleenen.

Ondergeteekende is het niet eens met de leden, die de kans op invoer van valsche zilveren munten niet van zoo'n gewicht achtten, dat daarmede rekening behoeft te worden gehouden. Als men bedenkt, dat in de laatste jaren het verkeer hier enorm is toegenomen, op Aruba thans ook in stijgende lijn gaat, en dat er onder de vreemde elementen in den laatsten tijd meermalen van het allergevaarlijkste allooi aangetroffen worden, ook valsche munters, dan zal het gevaar dat valsche munten zullen binnenvloeien niet alleen te duchten, doch voor waar en zeker zijn te houden.

Naar aanleiding van hetgeen in het voorloopig verslag vermeld staat omtrent de metaaldekking van het bankbiljettenkapitaal van de Curaçaosche Bank, meent ondergeteekende het volgende te moeten opmerken:

Hetgeen de Curaçaosche Bank thans in haar bezit aan goud heeft, zal natuurlijk worden vastgehouden voor de verplichte metaaldekking. Het is echter te voorzien, dat bij opheffing van het verbod en, bijgevolg, grooten invoer van zilvermunt, die dan tegen bankbiljetten zal worden ingewisseld, de Bank genoodzaakt zal zijn over te gaan tot uitgifte van meer bankbiljetten, waardoor haar bankbiljettenkapitaal zal worden verhoogd. De dekking van de alsdan uit te geven bankbiljetten zal dan uitsluitend uit zilvermunt bestaan, hetgeen zeker niet in het algemeen belang is.

Willemstad, den 15n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--21.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 14), houdende verbod tot uitvoer van Nederlandsch gemunt goud en Nederlandsch of koloniaal gemunt zilver.

Eindverslag.

No. 5.

De eenige leden, die blijkens het voorloopig verslag meenden, dat ook het verbod van invoer van zilver nu zou kunnen worden ingetrokken, verklaarden, hoewel niet overtuigd door het betoog van het Bestuur, niet verder op de zaak te zullen ingaan, en achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp door de gewisselde schrifturen voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. Januari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—22.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 11den September 1926 (P. B. No. 69) nader aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 11den September 1926 (P. B. No. 69), wordt nader aangevuld als volgt:

Aan het eerste lid van artikel 127 wordt het volgende toegevoegd:

„23. Goederen, die worden ingevoerd om eene bewerking, verwerking of herstelling te ondergaan en daarna weder te worden uitgevoerd; de kosten van dienstverleening in verband met deze vrijstelling komen ten laste van de belanghebbenden en worden berekend naar een tarief, door den Gouverneur vast te stellen.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—22.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

Memorie van Toelichting.

No. 2.

In de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 (P. B. 1908 No. 33) ontbreekt tot nu toe eene bepaling, zooals opgenomen zoowel in de Nederlandsche Tariefwet als in de Surinaamsche Tariefverordening en in de Nederlandsche-Indische Rechten Ordonnantie, die vrijdom van invoerrecht verleent voor goederen, die worden ingevoerd enkel om alhier eene bewerking, verwerking of herstelling te ondergaan en daarna weder te worden uitgevoerd.

Waar nu bij de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij het voornemen bestaat om hier op groote schaal ruwe uit aardgas gewonnen, niet voor de consumptie geschikte benzine in te voeren, met het doel deze met door de raffinaderij alhier geproduceerde benzine te vermengen en als verkoopbaar product weder uit te voeren, meent ondergeteekende, dat de tijd gekomen is om een regeling als hierbovenbedoeld ook in onze bepalingen op den in, uit- en doorvoer op te nemen.

De voorgestelde aanvulling van de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 zal niet enkel het petroleumbedrijf te baat komen, maar ook het in het leven roepen van andere bedrijven, die den economischen bloei in het gewest ten goede zullen komen, bevorderen.

Willemstad, den 16n. October 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—22.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Het afdeelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Tegen de strekking van het ontwerp een bepaling, die vrijdom van invoerrecht verleent voor goederen, die worden ingevoerd enkel om alhier een bewerking, verwerking of herstelling te ondergaan en daarna weder te worden uitgevoerd, in onze betrekkelijke belasting-verordening op te nemen, werden geen bezwaren gemaakt.

Al dadelijk werd echter de vraag gesteld of het woord „goederen" in verband met de daarop volgende uitdrukking „bewerking, verwerking of herstelling ondergaan" niet te vaag is; er is gansch geen grens aan het begrip gesteld en men vreesde, dat misbruik niet uitgesloten zal zijn – wat toch zeker niet de bedoeling is. Een nadere preciseering schoen verschillenden leden wenschelijk toe. Zou – zoo werd gevraagd – de gestelde voorwaarde: „ingevoerd worden om eene bewerking, verwerking of herstelling te ondergaan en daarna weder te worden uitgevoerd" behoorlijk kunnen worden gecontroleerd en ook vastgesteld worden of hetgeen uitgevoerd wordt werkelijk het verwerkte, bewerkte of herstelde is? En hoe zal dit een en ander dan geschieden? De tweede zinsnede houdende bepaling, dat de kosten van dienstverleening in verband met deze vrijstelling komen ten laste van de belanghebbenden enz., geeft daarover geen licht, aangezien niet vermeld wordt, wat voor dienstverleening dat zal zijn. Een uitdrukkelijke vermelding van hoe de controle zal plaats hebben, wilde in elk geval gewenscht voorkomen en deze zal zeker ook gehouden moeten worden bij de bewerking, verwerking of herstelling en bij den uitvoer, hetgeen in de vermelding van de wijze, waarop controle uitgeoefend zal worden, zal moeten voorkomen.

Enkele leden – zij, die van meening waren, dat het ontwerp, zooals het daar ligt aangenomen zou kunnen worden – meenden, dat de controle aangelegenheid behoort tot de technische uitwerking; anders zou men h.i. toch bij invoer enz. van alle onder art. 127 vallende artikelen controle maatregelen moeten voorschrijven.

De vraag werd gesteld of de invoering van deze verordening niet indienstneming van een aantal (hulp)kommiezen van belastingen met zich zal meebrengen, waardoor er wellicht belangrijke onkosten gemaakt zullen moeten worden.

Men zocht dan ook naar een eenvoudiger oplossing der aangelegenheid en dacht – aangezien het thans toch hoofdzakelijk gaat over de benzine, die naar het schijnt aan de Bullenbaai bewerkt zal moeten worden – aan een vrijstelling van invoerrecht van benzine, met in de plaatsstelling van een belasting op de consumptie daarvan, b.v. bij de benzine-pompen. De benzine in blik ingevoerd zou opgeslagen kunnen worden.

Bij het in het leven roepen van andere bedrijven, die den economischen bloei in het gewest ten goede zullen komen, kan t.z.t. deze zaak ten opzichte daarvan onder de oogen gezien worden.

In dit verband vestigden enkele leden de aandacht op de h.i. wenschelijke belasting van de binnenlandsche consumptie van kerosine, gasoline, benzine etc.

Doch ook tegen de consumptie-belasting van benzine werden bezwaren gemaakt en wel wegens de daarmede gepaard gaande moeilijkheden van onderscheiden aard, de ongelijke verdeeling van den last alsdan en ook omdat dan wel enkele bij den benzine-omzet geinteresseerden daarbuiten zouden kunnen vallen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 16n. November 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—22.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Met genoegen heeft ondergeteekende vernomen, dat er geen bezwaren zijn gemaakt tegen de strekking van het ontwerp.

Het woord „goederen" is in het ontwerp gebruikt in dezelfde beteekenis als overal elders in de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908, nl. in den meest uitgebreiden zin. Alles, wat eene bewerking, verwerking of herstelling kan ondergaan, zal er dus onder vallen.

De controle-aangelegenheid behoort, zooals terecht door eenige leden opgemerkt, tot de technische uitwerking. Met toepassing van het tweede lid van artikel 127 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 zullen de noodige voorschriften hiervoor worden vastgesteld, waarbij als leidraad zullen worden gebruikt de in Nederland, Suriname en Nederlandsch-Indië bestaande bepalingen op dit gebied.

De invoering van *deze* verordening zal in de naaste toekomst geene uitbreiding van het kommiezenpersoneel noodig maken.

Mocht de bewerking van benzine, die de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij voornemens is te doen plaats hebben, aan de Bullenbaai moeten geschieden, zooals in het Voorloopig Verslag vermoed, dan zal met of zonder deze verordening en zelfs met algeheele vrijstelling van invoerrecht voor benzine, daar ter plaatse toch altijd douanetoezicht moeten worden gehouden.

Met de leden, die van oordeel zijn, dat aan de invoering van eene belasting op de consumptie van benzine bij de benzinepompen ter vervanging van het invoerrecht op dit artikel, bezwaren verbonden zijn, is ondergeteekende het volkomen eens.

Willemstad, den 15n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929 — 22.

Verordening van den.....
tot aanvulling van de „Algemeene Verorde-
ning I. U. en D. 1908".

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—22.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

Eindverslag.

No. 5.

Naar aanleiding van de laatste alinea van de memorie van antwoord betreffende de invoering van een belasting op de consumptie van benzine, wilden enkele leden vragen of het Bestuur t. g. t. de zaak niet nog eens onder de oogen zou willen zien om tot een bevredigende oplossing te komen, omdat de tegenwoordige toestand geen voldoening geeft.

Hierop ontstond in de afdeelingen een bespreking van die aangelegenheid, waarvan het resultaat was, dat men algemeen het Bestuur in overweging wilde geven de invoerrechten op kerosine, gasoline, benzine etc. eenvoudig af te schaffen en een redelijke consumptie-belasting op alhier verbruikte, al dan niet ingevoerde, kerosine enz. met uitzondering van in raffinaderijen bepaaldelijk in eigen bedrijf verbruikte gasoline, benzine, kerosine etc., volgens de volgende methode daarvoor in de plaats te stellen.

Een lid vestigde er de aandacht op, dat de uitdrukking „in eigen bedrijf" zeer eng moet worden opgevat, om niet voor ongewenschte toestanden de deur open te stellen.

Ingevoerde kerosine, gasoline, benzine enz., worden opgeslagen en betalen het te bepalen recht bij en naar gelang van den uitslag.

Ten opzichte van de binnenlands vervaardigde kerosine, gasoline, benzine enz., stelde men voorop, dat wel kan worden aangenomen, dat zulke als regel groote ondernemingen, die deze stoffen vervaardigen, correcte boeken houden. Ten aanzien van deze stoffen zouden opgaven dier ondernemingen dan voldoende zijn, dacht men, gedekt door de bevoegdheid van inzage der boeken en straf op valsche boekhouding en valsche opgaven.

Zooals reeds aangegeven, zou de consumptie-belasting redelijk moeten zijn. Werd eenerzijds betoogd, dat als totaal bedrag moest worden aangenomen hetgeen thans door het invoerrecht volgens het huidige systeem en na te melden Petroleum-raffinaderijbelasting opgebracht wordt, anderzijds werd het geacht in de rede te liggen, dat de gedachte belasting als de consumptie toeneemt, meer zal moeten bedragen, terwijl daarnaast de opvatting werd verdedigd, dat de Raad niet gebonden moest zijn aan de tegenwoordige percentages of totale bedragen, maar het bedoelde ontwerp geheel los van de tegenwoordige onbevredigende regelingen moest onderzoeken en de „redelijkheid" aan andere eischen moest toetsen.

Bij invoering van het zoo juist bedoelde systeem zal de Petroleumraffinaderijbelasting, welke toch reeds vervallen moet, omdat er (op Aruba) nog een raffinaderij in het gebiedsdeel gekomen is, dus om nog een andere reden moeten verdwijnen.

Onder mededeeling van het bovenstaande en in het vertrouwen, dat het Bestuur zijn meening daaromtrent wel vóór of bij de openbare behandeling van het ontwerp zal willen mededeelen, achtten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 19n. Maart 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—23.

Verordening van den....., houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 5 van het zittingjaar 1927—1928).

Algemeene beschouwingen.

Met genoegen nam ondergeteekende er kennis van, dat tegen de strekking van het ontwerp: de bestaande bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen te herzien en in overeenstemming te brengen met de opium-conventie van 19 Februari 1925, geen bezwaren gemaakt werden.

Artikelen.

Ad. artt. 2 en 9. Alvorens op de vraag in het voorloopig verslag ten aanzien dezer beide artikelen gesteld te antwoorden, moge ondergeteekende mede deelen, dat het bij nader inzien noodig gebleken is ten aanzien van bereid opium niet alleen den doorvoer met overlading, doch den doorvoer in het algemeen te verbieden. De geldende opvatting ten deze is n.l., dat, waar bij de opiumconventie van 11 Februari 1925 – welke echter niet voor Curaçao geldt – doorvoer van bereid opium wordt verboden voor de gebieden van het Verre Oosten, waar het gebruik daarvan nog is toegelaten, die doorvoer a fortiori elders niet kan worden toegestaan en mitsdien behoort te worden verboden. Dit geldt nog te meer voor een gebied als Curaçao, waarvan de hoofdplaats als doorvoerhaven van zooveel beteekenis is. Daarenboven is de invoer van bereid opium bij artikel 7 der Haagsche Conventie in de daaraan deelnemende landen verboden. Met het bovenstaande nu is bij de samenstelling van het onderhavige ontwerp niet voldoende rekening gehouden. Daarin toch wordt ten aanzien van bereid opium alleen doorvoer met overlading verboden, zoodat dan rechtstreeksche doorvoer daarvan niet zou kunnen worden belet.

Bij bijgaande nota van wijzigingen met het vorenstaande rekening houdende, wordt daarbij tevens wegens de duidelijkheid en de elegantie voorgesteld de vermelding van „doorvoer" in artikel 2 te doen vervallen en den doorvoer uitsluitend in artikel 9 te regelen.

Met het bovenstaande gelooft ondergeteekende tevens een antwoord gegeven te hebben op het in het tweede deel van het ad. artt. 2 en 9 van het voorloopig verslag vermelde. Deze zaak wordt hier namelijk geregeld eenvoudig in verband met internationale conventies.

Zooals reeds uit de memorie van toelichting op het ontwerp tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33) (gedrukte stukken Kol. Raad 1927–1928–20) zal zijn gebleken, is het de bedoeling zoo weinig mogelijk last te veroorzaken; echter vloeit de uitvoering der desbetreffende bepalingen voort uit de verplichtingen ons opgelegd door de aanneming van de opium conventies van Genève.

Ad. art. 5. De bedoeling van art. 5 is in het voorloopig verslag zeer juist opgevat. Meent ondergeteekende in afwijking van hen, die samenvoeging der twee leden van het artikel bepleiten, dat de splitsing in twee leden ter scheiding der stoffen in twee groepen, die al dan niet vallen onder de opium conventie van 19 Februari 1925, de duidelijkheid meer bevorderlijk zal zijn, ook bij gelooft bij nadere overweging, dat het artikel aan onduidelijkheid mank gaat. Uit de redactie blijkt n.l. niet, of voor de onder a, b, c, d, e en f. van artikel 3 genoemde stoffen, die niet onder de opiumconventie van 19 Februari 1925 vallen, een uitvoercertificaat noodig is.

In dit euvel en in dat, dat uit het tweede lid niet volgt, dat alleen stoffen in artikel 3 vermeld bedoeld zijn, zoomede in de geuite wenschelijkheid, dat een andere autoriteit de vereischte uitvoercertificaten afgeeft, wordt bij nota van wijzigingen voorzien.

Ad. art. 6. Openlating van de bedoelde gelegenheid zou in strijd zijn met de opiumconventie van 19 Februari 1925.

Ad. art. 9. Het hier geconstateerde bezwaar zal vermoedelijk volgens de bij nota van wijzigingen voorgestelde nieuwe redactie van art. 12 niet meer geopperd kunnen worden.

Ondergeteekende moge hier nog even de aandacht vragen voor enkele in de nota van wijzigingen voorkomende voorstellen, die bij nader inzien wenschelijk gebleken zijn.

In de memorie van toelichting van het ontwerp werd medegedeeld, dat volgens de opiumconventie ook speciaal het vervaardigen van stoffen, die onder de verordening vallen (bedoeld was: onder artikel 2 vallen) verboden moet worden en dat de artikelen 1 en 2 van het ontwerp de invoering van een dergelijke bepaling overbodig maken, waar door verbod van teelt en door verbod van invoer, bezit, enz. van alle grondstoffen, het vervaardigen wordt uitgesloten. Daarbij werd echter uit het oog verloren, dat in geval van overtreding der invoerbepalingen b.v., chicanes niet uitgesloten zijn. Het wordt dan ook wenschelijk geacht alsnog vervaardiging van de onder artikel 2 vallende voor vervaardiging in aanmerking komende stoffen te verbieden, waarmede in de nota van wijzigingen rekening wordt gehouden.

In de 6de resolutie van de 11de zitting van de raadgevende opium-commissie van den Volkenbond is gewezen op de wenschelijkheid om nog vóórdat de bij artikel 10 van de opiumconventie van 19 Februari 1925 voorgeschreven procedure is afgeloopen op benzoylmorphine en voor zoover noodig ook andere esters van morphine dezelfde verbodsbepalingen en controle maatregelen toepasselijk te verklaren als ten aanzien van morphine zullen gelden.

Aangezien sub f van artikel 3 de toepasselijk-verklaring van deze verordening op evengenoemde stoffen vóórdat de procedure in art. 10 der gemelde conventie is afgeloopen onmogelijk maakt, wordt het ten deze in de nota van wijzigingen ad. art. 3 gedane voorstel de meest practische handelwijze geacht.

Terwijl in het eerste lid van artikel 5 van het ontwerp, in overeenstemming met het tweede lid van artikel 13 der Conventie van 19 Februari 1925 voor afgifte van een uitvoercertificaat vertoon van een invoercertificaat van het land van bestemming wordt gevorderd, wordt in artikel 4, dat handelt over afgifte van een invoercertificaat, geen melding gemaakt van den eisch van overlegging, bij den invoer, van een copie van het uitvoercertificaat, welke eisch, voor zoover de onder de genoemde conventie vallende stoffen betreft, toch zal zijn te stellen om nakoming van het voorschrift, vervat in het vierde lid van voormeld conventie-artikel (13) mogelijk te maken. Uit dien hoofde wordt voorgesteld artikel 4 aan te vullen zooals bij nota van wijzigingen aangegeven.

In het laatste lid van art. 6 stelt ondergeteekende bij nota van wijzigingen op den voetspoor van het ontwerp eener nieuwe Nederlandsche Opiumwet (gedrukte stukken Tweede Kamer 1927–1928–193 No. 2) voor na het woord „wetenschappelijke" de woorden „en politioneele" in te voegen.

Artikel 9 strekt om regelen te geven voor den doorvoer van de in de verordening bedoelde stoffen, met uitzondering van bereid opium, van welk narcoticum, zooals bleek, elke doorvoer behoort te worden verboden. De bijvoeging „met overlading" is echter te beperkt en houdt geen rekening met het eerste lid van artikel 15 der meergenoemde conventie van 19 Februari 1925; zij zal daarom zijn te vervangen door de woorden „al of niet gepaard met lossing uit het vaar- of vliegtuig, waarin zij zijn aangevoerd", als voorgesteld in de nota van wijzigingen.

In verband met een en ander worden in de nota van wijzigingen ook een paar wijzigingen in de strafbepalingen aangebracht.

Waar de opiumconventie 25 September in werking is getreden, moge ik de medewerking van Uwen Raad inroepen ter bespoediging van deze aangelegenheid. In verband hiermede is in artikel 16 een verandering gebracht.

De beide in deze memorie genoemde conventies worden ter inzage van de leden ter Griffie van den Raad gedeponeerd.

Willemstad, den 31n. October 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—23.

Verordening van den....., houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Nota van Wijzigingen.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 5 van het zittingjaar 1927—1928).

Artikel 2 wordt gelezen:

„Het vervaardigen van de volgende stoffen, voor zoover zij daarvoor in aanmerking komen, de invoer, de uitvoer, het vervoer, de verkoop, de aflevering, het bezit en het gebruik van bereid opium, ruw opium, fructus papaveris (slaapbollen), cocabladeren, ruwe cocaine en ecgonine en van Indische hennep en de daaruit getrokken hars, alsmede de gebruikelijke praeparaten, waaraan deze hars ten grondslag ligt, zijn verbonden."

Artikel 3 wordt aangevuld als volgt:

In sub b wordt achter de komma na het woord „diacetylmorphine" ingevoegd: „benzoylmorphine en dergelijke esters van morphine,";

In sub d wordt vóór het woord: „bevatten" ingevoegd: „benzoylmorphine of dergelijke esters van morphine".

Aan artikel 4 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

„De in te voeren goederen moeten bovendien voor zoover onder de opiumconventie van 19 Februari 1925 vallende stoffen betreft, vergezeld zijn van de betrekkelijke machtiging tot uitvoer, afgegeven door of namens de Regeering van het land van uitvoer, of van het betrekkelijke certificaat van veranderde bestemming."

Artikel 5 wordt als volgt gelezen:

„De uitvoer en de uitslag uit een douane entrepot van de onder a, b, c, d, e en f van artikel 3 genoemde stoffen mogen, voor zoover zij onder de Opium conventie van 19 Februari 1925 vallen, alleen plaats hebben op een uitvoer-certificaat afgegeven door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, op vertoon van een invoercertificaat, overeenkomstig de bepalingen van genoemde opium conventie, van het land, waarheen moet worden uitgevoerd.

De uitvoer en de uitslag uit een douane entrepot van de in artikel 3 genoemde stoffen voor zoover zij niet vallen onder de Opium Conventie van 19 Februari 1925 kunnen alleen plaats hebben op vertoon door dengene, die uitvoert, van eene verklaring, waaruit blijkt, dat de invoer door de bevoegde overheid ter plaatse van bestemming wordt goedgekeurd en dat de stoffen alleen bestemd zijn voor geneeskundig gebruik."

In het laatste lid van artikel 6 worden tusschen de woorden „wetenschappelijke" en „doeleinden" gevoegd de woorden: „en politioneele".

Instede van het eerste lid van artikel 9 komen de volgende twee leden:

„Doorvoer van bereid opium, al dan niet gepaard met lossing uit het vaar- of vliegtuig, waarin het is aangevoerd, is verboden.

Doorvoer van de overige in artikel 2 en de in artikel 3 van deze verordening genoemde stoffen, al dan niet gepaard met lossing uit het vaar- of vliegtuig, waarin zij zijn aangevoerd, is alleen toegestaan op vertoon van het de zending begeleidende uitvoercertificaat of certificaat van veranderde bestemming."

Artikel 11 wordt gelezen als volgt:

„Met gevangenisstraf van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste duizend gulden wordt gestraft:

hij, die de in artikel 1 genoemde planten teelt;

hij, die de in artikel 2 genoemde stoffen, voor zoover zij daarvoor in aanmerking komen, vervaardigt of die stoffen invoert, uitvoert, vervoert, verkoopt, aflevert, bezit of gebruikt;

hij, die een der onder a, b, c, d, e, en f van artikel 3 genoemde stoffen:

1o. invoert, uitvoert, vervoert, verkoopt, aflevert of bezit, zonder daartoe bevoegd te zijn;
2o. in strijd met artikel 3 invoert, uitvoert. vervoert, laat vervoeren, verkoopt, aflevert of bezit;
3o. invoert of in een douane entrepot opslaat anders dan bij artikel 4 bepaald;
4o. uitvoert of uit een douane entrepot uitstaat anders dan bij artikel 5 bepaald;
5o. verkoopt of aflevert voor andere doeleinden of aan andere personen en inrichtingen dan bedoeld in artikel 6;
6o. niet overeenkomstig artikel 8 van deze verordening in- of uitvoert."

Artikel 12 wordt gelezen als volgt:

„Met gelijke straf als in artikel 11 genoemd wordt gestraft:
1o. hij, die bereid opium, al dan niet gepaard met lossing uit het vaar- of vliegtuig, waarin het is aangevoerd, doorvoert;
2o. hij, die bij doorvoer al dan niet gepaard met lossing uit het vaar- of vliegtuig, waarin zij zijn aangevoerd, van de in artikelen 2 en 3 genoemde stoffen (behalve bereid opium) eenige handeling in strijd met de betrekkelijke bepalingen van artikel 9 verricht;
3o. hij, die voor ander dan geneeskundig gebruik aan boord van het vaartuig de onder a, b, c, d, e en f van artikel 3 genoemde stoffen in de scheepsapotheek heeft.

De feiten bij artikel 11 en bij dit artikel strafbaar gesteld worden beschouwd als misdrijven."

Artikel 16 wordt gelezen als volgt:

„Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging; op welk tijdstip de verordening van den 4den Augustus 1913 (P. B. No. 45), zooals gewijzigd bij de Invoerings verordening Wetboek van Strafrecht (P. B. 1918 No. 6) vervalt."

Willemstad, den 31n. October 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—23.

Verordening van den.....,
houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Eindverslag.

No. 3.

Naar aanleiding van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen — welke laatste niet onbelangrijke veranderingen in het oorspronkelijke ontwerp brengt — werd ook in verband met het geruime tijdsverloop tusschen het verschijnen van het voorloopig verslag en de weder in behandelingneming van het ontwerp, dit weder in zijn geheel in de afdeelingen in beschouwing genomen en gaf zulks aanleiding tot de volgende vragen en opmerkingen.

Ad. art. 6. Meermalen worden in het ontwerp de uitdrukkingen „in het gebiedsdeel Curaçao gevestigde en erkende geneesheer" en „ziekeninrichtingen voor zoover zij door den Gouverneur als zoodanig zijn erkend" aangetroffen. Voor zoover bekend is het woord „erkend" in de hier gegeven verbanden in onze wetgeving nog niet gebezigd en zou men gaarne willen vernemen wat daarmede bedoeld wordt. Ten opzichte van de ziekeninrichtingen merkte men op, dat een „erkenning" van zedelijke lichamen als zoodanig en een goedkeuring der statuten van naamlooze vennootschappen geen onbekende instituten zijn. Voor wat betreft ziekeninrichtingen, die zedelijke lichamen of naamlooze vennootschappen zijn, zou dus, indien de woorden „als zoodanig" er niet stonden (die aangeven, dat de instellingen als ziekeninrichtingen moeten zijn erkend) het met de woorden „voor zoover zij door den Gouverneur zijn erkend" betreden terrein niet onbekend zijn. De woorden geven aanleiding te meenen, dat het echter blijkbaar om wat anders gaat; om het wezen van „ziekeninrichting" dus onafhankelijk van de omstandigheid of de instelling zedelijk lichaam of naamlooze vennootschap is en dan vroeg men wat die bedoelde erkenning moet zijn en hoe zij moet worden vastgesteld.

Ten opzichte van de geneesheeren dacht men aan de bevoegdheid geregeld in P. B. 1874 No. 5. Mocht echter inderdaad met de uitdrukking in kwestie deze bedoeld zijn, dan zou men de voorkeur geven aan een meer met dat begrip overeenkomenden term.

Ad. art. 8. Naar aanleiding van de bepaling, dat de hier bedoelde in- en uitvoer alleen mogen plaats hebben via de haven van Willemstad, werd gewezen op het bezwaar van dit voorschrift voor de gevallen b. v. dat een groot stoomschip in de Caracasbaai aankomende of in de Oranjestad op Aruba binnenvallende, wat van de bedoelde stoffen aanbrengt. Zou zoo'n groote boot dan alleen voor die als regel zeer kleine hoeveelheid vracht naar Willemstad moeten komen?

Ad art. 9, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen. Reeds in het voorloopig verslag betreffende dit ontwerp werd medegedeeld, dat het op prijs zou worden gesteld de bezwaren te mogen vernemen, welke in die mate aan den doorvoer met overlading der hier bedoelde stoffen verbonden moeten zijn, dat zij tot het verbod en de beperkingen geleid hebben; waaruit wel te lezen is, dat men zelfs reeds tegen verbod en beperking van doorvoer met overlading bedenkingen koesterde. Tevens werd in het voorloopig verslag betreffende de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. 1908 No. 33) (gedrukt stuk 1928–1929–11 No. 1) de meening geuit, dat Curaçao feitelijk niets te maken heeft met de lading, die hier rustig in het ruim van een schip blijft liggen (doorvoer zonder overlading). Waar nu in de memorie van antwoord betreffende dit ontwerp te lezen staat, dat deze zaak hier geregeld wordt in verband met internationale Conventie's, doch welk verband blijkbaar gelegd wordt door een „geldende opvatting", dat „waar bij de opiumconventie van 11 Februari 1925 — welke echter niet voor Curaçao

geldt — doorvoer van bereid opium wordt verboden voor de gebieden van het Verre Oosten, waar het gebruik daarvan nog is toegelaten, die doorvoor à fortiori elders niet kan worden toegestaan en mitsdien behoort te worden verboden." en dus aan een regulatie ten deze van den doorvoer en zeker van den doorvoer zonder overlading een positieve rechtsgrond schijnt te ontbreken, herhaalde men de vroeger geopperde bezwaren en vooral die ten opzichte van den doorvoer zonder overlading.

Men heeft — aldus werd gemeend — genoeg moeite om voor de eigen plaats te zorgen en zou men nu door een controle op doorvoer ook de zorg voor andere landen op zich moeten nemen, waaronder wellicht ook een of meer die niet tot de opium-conventie toegetreden zijn?

Het is een geldende opvatting zegt de memorie van antwoord van hetgeen die meening inhoudt; maar gaat dat oordeel ook op voor Curaçao? En van wien is die geldende opvatting zoo werd gevraagd.

En dit alles stuitte, werd er gemeend ook op het practische bezwaar, dat controle wel niet mogelijk, is.

Wordt er — zoo vroeg men naar aanleiding van dit een en ander — bij het toetreden tot verdragen door Nederland ook voor Curaçao wel voldoende rekening gehouden met de bijzondere plaatselijke omstandigheden? Heeft men ginds ten aanzien der regulatie van het Internationaal Scheepvaartverkeer wat meer de vrije hand, hier, door plaatselijke gesteldheid en bijzondere ligging, moet men zooveel mogelijk vermijden moeilijkheden te maken.

Dergelijke bezwaren had men ook tegen de controle van de scheepsapotheken. Moeten die dan alle gecontroleerd worden, vroeg men en is het voor Curaçao niet hoofdzaak dat de stoffen maar niet op ongeoorloofde wijze aan wal komen?

Overigens is het niet duidelijk waarom het woordje „scheeps" tusschen haakjes geshreven is.

Ad. art. 10. In verband met het bepaalde in het eerste lid van dit artikel werd gevraagd of niet ook de boeken bedoeld in het tweede en het derde lid 20 jaar bewaard zouden moeten worden.

Ad. art. 11, nieuw, sub. 2o. De bedoeling van het woordje „laat" voorkomende in dit onderdeel van art. 11 werd niet geheel begrepen. Wordt het daar in dezelfde beteekenis als het in ons strafrecht meermalen gebezigde woord „doen" gebruikt?

Ad. art. 12, nieuw, sub. 1o. Dit houdt verband met het in dit eindverslag ad. art. 9 voorkomende.

Ad. art. 13, sub. b. De ten deze gestelde maxima werden veel te hoog gevonden voor dit meestal zeer eenvoudige vergrijp.

De afdeelingen zouden het waardeeren, indien het Bestuur de gemaakte opmerkingen schriftelijk vóór de openbare behandeling zou willen beantwoorden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 25n. Januari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—23.

Verordening van den..... houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 4.

Ondergeteekende voldoet hierbij gaarne aan het verzoek vervat in de laatste alinea van het eindverslag.

Ad. art. 6. De verordening van 1874 No. 5 regelende de uitoefening der genees-, heel- en verloskunst regelt niet alleen de toelating der bevoegden, maar ook die der onbevoegden (art. 2). Dit was de aanleiding tot het geven van de voorkeur aan het woord „erkend" boven „bevoegd".

Wat betreft de ziekenhuizen zijn de woorden „door den Gouverneur als zoodanig erkend" gebruikt om chicanes te voorkomen. Het erkend zijn als hier bedoeld zal moeten blijken uit correspondentie tusschen den Gouverneur en den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst of de Directie of eigenaar van ziekenhuizen.

Ad. art. 8. De exporteur van verdoovende middelen voor het gebiedsdeel Curacao zal, gezien de goede verbindingen met Willemstad, wel nooit moeilijkheden ondervinden van deze bepaling, welke op het invoercertificaat vermeld zal worden en waarvan hij dus bij uitvoer op de hoogte is.

Ad. art. 9. Zooals reeds in de memorie van antwoord is medegedeeld is het verbod van doorvoer van bereid opium een consequent gevolg van het toetreden van Nederland tot de Opium Conventie van 19 Februari 1925 voor Curaçao en het verbod van dien doorvoer in het Verre Oosten, waar het gebruik er van nog is toegestaan. Dit verbod van doorvoer van bereid opium steunt wettelijk op art. 7 van de Haagsche Conventie, dat den invoer van bereid opium verbiedt voor de landen, die daaraan deelnemen en op art. 146 I. U. en D., dat den doorvoer verbiedt van goederen, waarvan de invoer is verboden en verder moreel op het feit, dat Curacao door toetreding tot bedoelde Conventies zich zedelijk verplicht heeft, den smokkelhandel en het misbruik van bedoelde verdoovende middelen in het algemeen tegen te gaan en zich dientengevolge niet slechts kan bepalen tot maatregelen betreffende het eigen land. Dit standpunt zou onvermijdelijk ten gevolge hebben, dat Curaçao, dat als doorvoerplaats van groote beteekenis is, de bepalingen van de Conventie zou helpen illusoir maken en zou moeten toezien, dat bereid opium in landen zal worden ingevoerd, waar de invoer er van overeenkomstig conventie of eigen bepaling, verboden is.

De beperkende bepalingen betreffende den doorvoer met of zonder overlading berusten op art. 15 der Opium Conventie van 19 Februari 1925, dat den doorvoer van bedoelde narcotica regelt. De hierboven gebezigde argumenten zijn eveneens van toepassing op deze beperkende bepalingen, die ten doel hebben dat Curaçao niet indirect zal medewerken tot verijdeling der pogingen der Conventie of van een land, dat de bestrijding van den smokkelhandel en het misbruik van bedoelde verdoovende middelen op zich genomen heeft.

Het wil ondergeteekende voorkomen, dat met het bovenstaande ook de „geldende opvatting" voldoende is toegelicht.

Het praktische bezwaar, dat controle wel niet mogelijk is, kan ondergeteekende niet deelen. Controle heeft plaats, wanneer het noodig blijkt, hetzij uit onderzoek of ondervinding hier, hetzij uit internationale correspondentie. Het Bestuur moet zich immers het recht voorbehouden om in voorkomende gevallen bij gerezen twijfel aan de betrouwbaarheid van een lading, deze aan een onderzoek te onderwerpen. Reeds het bestaan van een dergelijke mogelijkheid heeft een niet te onderschatten preventieve uitwerking.

Steeds wordt zooveel mogelijk tusschen het Ministerie van Koloniën en het Bestuur van Curaçao overleg gepleegd alvorens ook voor Curaçao toegetreden wordt tot eenige conventie.

De bepaling ten aanzien van de scheepsapotheek (de haakjes kunnen weggelaten worden) van in het gewest liggende vaartuigen, die eigenlijk een uitzondering is op het tweede lid van art. 9 zooals dat luidt ingevolge de nota van wijzigingen, is overigens in overeenstemming met art. 3. Zonder die bepaling waren chicanes niet uitgesloten.

Ad. art. 10. Het is inderdaad de bedoeling, dat de boeken bedoeld in de 2de en 3de leden van dit artikel 20 jaar bewaard worden, hetgeen uit de bestaande redactie niet blijkt. Hiermede wordt bij de 2de nota van wijzigingen rekening gehouden.

Ad. art. 11, nieuw, sub 2o. Waar het woordje „laat" hier gebezigd is in dezelfde beteekenis als „laten" in den laatsten zin van artikel 3, bestaat er bij ondergeteekende geen bezwaar tegen om in beide gevallen het werkwoord „doen" te gebruiken.

Ad. art. 12, nieuw, sub. 1o. Ondergeteekende moge ten aanzien hiervan verwijzen naar het opgemerkte bij art. 9.

Ad. art. 13 sub. b. Ofschoon opmerkende, dat dit z. g. „eenvoudige vergrijp" de heele controle onmogelijk zou kunnen maken en dientengevolge zeer streng gestraft dient te worden, heeft ondergeteekende er geen bezwaar tegen aan het ten deze geopperde bezwaar tegemoet te komen, als in de nota van wijzigingen vermeld. Daarmede rekening houdende is ook de gevangenisstraf in art. 11 bedreigd, eenigszins verlaagd.

Willemstad, den 29n. April 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--23.

Verordening van den..... houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Tweede nota van wijzigingen.

No. 5.

In het vijfde lid van artikel 9, zooals gewijzigd bij nota van wijzigingen, worden de haakjes geplaatst vóór en achter de lettergreep „scheeps" weggelaten.

Aan artikel 10 wordt een vierde lid toegevoegd, luidende:
„De in het 2de en 3de lid van dit artikel bedoelde boeken moeten minstens twintig jaren bewaard worden."

In den laatsten zin van artikel 3 en in artikel 11, zooals dit luidt ingevolge de nota van wijzigingen, wordt respectievelijk in stede van „laten" en „laat", gelezen „doen" en „doet".

De aanhef van artikel 11, zooals dit luidt ingevolge de nota van wijzigingen, wordt gelezen als volgt: „Met gevangenisstraf van ten hoogste vier maanden of" enz., en de aanhef van artikel 13 wordt gelezen als volgt: „Met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste honderd gulden wordt" enz.

Willemstad, den 29n. April 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--24.

Verordening van den....., tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is om de uitoefening van politiedienst in Curaçao op te dragen aan de troepen aldaar;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

(1) Onverminderd de bevoegdheid bij algemeene verordeningen aan andere ambtenaren toegekend, is de uitoefening van politiedienst, op door den Gouverneur aangewezen eilanden dan wel in bepaalde gedeelten daarvan, opgedragen aan officieren, onderofficieren en minderen der troepen, die voldoen aan ter zake door den Gouverneur bij besluit te stellen eischen.

(2) Het aantal militairen, als bedoeld in het vorig lid van dit artikel, wordt door den Gouverneur bij besluit vastgesteld.

(3) Onder politiedienst wordt verstaan:

a. de zorg voor de algemeene orde en veiligheid;

b. het nasporen van strafbare feiten en het opsporen van daaraan schuldigen;

c. het verrichten van andere werkzaamheden in het belang der justitie.

Art. 2.

De Commandant der Troepen is belast met de leiding van den politiedienst.

Art. 3.

(1) De Commandant der Troepen geeft uitvoering of doet uitvoering geven aan de vorderingen van den Procureur-Generaal.

(2) Indien de Commandant een van den Procureur-Generaal ontvangen vordering in strijd acht met het algemeen belang is hij verplicht zulks ter kennis te brengen van den Gouverneur, die de zaak zal onderzoeken en naar bevind van zaken zal beslissen na den Procureur-Generaal te hebben gehoord.

(3) Aan de vordering, die de Commandant der Troepen ingevolge het in het vorig lid bepaalde ter kennis van den Gouverneur gebracht heeft, wordt inmiddels uitvoering gegeven.

Art. 4.

(1) De Commandant van een detachement militairen, dat op een der eilanden buiten Curaçao politiedienst verricht, geeft uitvoering of doet uitvoering geven aan de vorderingen van den Gezaghebber.

(2) De Detachementscommandant zal verplicht zijn eventueele bezwaren tegen een in het eerste lid van dit artikel bedoelde vordering, na deze te hebben uitgevoerd, ter kennis te brengen van den Commandant der Troepen, die, wanneer naar zijn oordeel daartegen moet worden opgekomen, zich al naar gelang van den aard der zaak tot den Gouverneur of den Procureur-Generaal wendt.

Art. 5.

(1) De wijze van uitvoering van een vordering, door den Procureur-Generaal of een Gezaghebber gedaan berust bij den er bij betrokken militairen commandant.

(2) De in het eerste lid bedoelde militaire commandant zal desverlangd aan hem, die een vordering deed, rapport uitbrengen omtrent de wijze van uitvoering van die vordering.

Art. 6.

Indien een districtmeester bezwaren heeft tegen de wijze waarop de politiedienst in zijn district wordt verricht, zal hij na met den Commandant der Troepen terzake overleg te hebben gepleegd, zich zoo noodig tot den Procureur-Generaal wenden.

Art. 7.

(1) Van alle beschikkingen of beslissingen, door den Commandant der Troepen als leider van den politiedienst genomen omtrent vergunningen, vrijstellingen, ontheffingen enz., waartoe de bevoegdheid hem bij wettelijk voorschrift is toegekend, staat beroep open bij den Procureur-Generaal. Op dit beroep, dat schriftelijk en binnen tien dagen, nadat de beschikking of beslissing ter kennis van den belanghebbende is gekomen, moet zijn ingediend, wordt geen beslissing genomen dan nadat de Commandant der Troepen is gehoord.

(2) Indien voornoemde Commandant zich bezwaard gevoelt over een beschikking of beslissing door den Procureur-Generaal in beroep genomen, is deze Commandant bevoegd schriftelijk zijn beklag te doen bij den Gouverneur, die de zaak zal onderzoeken en naar bevind van zaken zal beslissen, na den Procureur-Generaal te hebben gehoord.

(3) Een beschikking of beslissing in beroep, waartegen de Commandant verklaart bezwaren te hebben, is van kracht totdat de Gouverneur zijn eindbeslissing heeft kenbaar gemaakt.

Art. 8.

(1) De Commandant der Troepen is verplicht diensten, welke door zijne tusschenkomst worden gerequireerd door den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie, door den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht, door den Auditeur-Militair of door den Rechter-Commissaris belast met de instructie van strafzaken en welke diensten op grond van in Curaçao geldende wettelijke regelingen moeten worden uitgevoerd door een Hulp-officier van justitie, een ambtenaar belast met het opsporen van strafbare feiten of een dienaar van de openbare macht, door een tot uitvoering van den gevorderden dienst bevoegd persoon zoo spoedig mogelijk te doen uitvoeren.

(2) De in het eerste lid van dit artikel omschreven verplichting rust eveneens op den Commandant van een detachement militairen, dat buiten de onmiddellijke bevelen van den Commandant der Troepen politiedienst verricht.

Art. 9.

Voor zoover de uitoefening van politiedienst aan hen is opgedragen, leggen de officieren in handen van den Gouverneur, de onderofficieren en minderen in handen van den Commandant der Troepen den navolgenden eed (belofte) af:

„Ik zweer (beloof) trouw aan de Koningin en gehoorzaamheid aan den Gouverneur en aan allen die boven mij zijn geplaatst; voorts, dat ik mij in den politiedienst in Curaçao getrouw en eerlijk zal gedragen; dat ik de mij gegeven bevelen en opdrachten met ijver zal vervullen; dat ik aan niemand anders dan aan de boven mij gestelde autoriteiten zal openbaren de zaken of handelingen welke geheim behooren te worden gehouden en in het algemeen alles zal doen wat een goed politiedienaar betaamt."

Art. 10.

(1) De Gouverneur stelt bij besluit de voorwaarden vast, waarop, overeenkomstig het bepaalde onder 5o. van art. 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao per-

sonen als buitengewone agenten van politie kunnen worden belast met en ontheven van het opsporen van strafbare feiten.

(2) Hij stelt voor deze buitengewone agenten van politie bij besluit een algemeen dienstvoorschrift vast.

Art. 11.

(1) Deze verordening treedt in de districten van het eiland Curaçao en eventueel ook op de andere eilanden van Curaçao in werking op door den Gouverneur bepaalde tijdstippen.

(2) Bij de inwerkingtreding van deze verordening vervalt telkens voor de districten of eilanden, waarvoor zij in werking treedt, de verordening van den 16n. Februari 1918, houdende organisatie van de politie in de kolonie Curaçao (Publicatieblad 1918 No. 43) en ondergaat het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao de navolgende wijzigingen:

a. art. 8 sub 3e wordt gelezen: „De door den Gouverneur voor het verrichten van politiedienst aangewezen officieren, onderofficieren en minderen der troepen.";

b. art. 8 sub. 4o. vervalt;

c. het opschrift van de Tweede Afdeeling van den Eersten Titel wordt gelezen: „Van de opsporingsambtenaren met betrekking tot strafbare feiten aan de kenisneming van den Kantonrechter onderworpen.";

d. de aanhef van artikel 16 wordt gelezen: „De Procureur-Generaal en de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Kantongerechten en de ambtenaren of personen vermeld onder No. 2, 3 en 5 van artikel 8 enz.";

e. het tweede lid van artikel 17 wordt gelezen als volgt:

„De militaire opsporingsambtenaren doen de door hen opgemaakte processen-verbaal langs den hierarchieken weg toekomen aan den officier of onderofficier, onder wiens bevelen zij op het eiland dienen; deze laatste is met de in het vorig lid bedoelde opzending belast.";

f. art. 27 wordt gelezen als volgt:

„Hulpofficieren zijn de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Kantongerechten en de Districtmeesters, ieder in hun ressort.

„Hulpofficieren zijn ook de als zoodanig door den Gouverneur aangestelde officieren en onderofficieren der troepen in het bij of na hun aanstelling daartoe aangewezen ressort.".

Art. 12.

Op het eerste der in artikel 11, eerste lid, bedoelde tijdstippen worden de artikelen 1 tot en met 5 van het Koninklijk Besluit van den 21n. November 1927 (P. B. 1927 No. 56), gewijzigd bij Koninklijk Besluit van den 5n. April 1928 (P. B. 1928 No. 22), ingetrokken.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--24.

Verordening van den.....,
tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij gouvernements-depêche dd. 2 April 1928 No. 1041 werd Uwen Raad o. a. bericht, dat evenmin als het toen te verwachten wijzigingsbesluit, het Koninklijk besluit van 21 November 1927, No. 34 in werking zou treden zonder dat vooraf met U overleg zou zijn gepleegd over mogelijk door U wenschelijk geachte nadere regelingen. Tevens werd daarbij medegedeeld, dat het op prijs zou worden gesteld, wanneer U den Heer Procureur-Generaal op een door Uwen Raad te bepalen uur en dag in Uwe afdeelingen als 's Bestuurs gemachtigde zoudt willen ontvangen om met hem te bespreken de punten, die Uw Raad voornader overleg in aanmerking zoude willen brengen en de meest geschikte wijze om dat overleg te plegen.

Nadat van de Heeren Rapporteurs uit de afdeelingen van den Kolonialen Raad bij schrijven van 17 April 1928 No. 14 bericht was ontvangen, dat het den afdeelingen aangenaam zou zijn in hare vergadering van Zaterdag, den 21n. April 1928 den Heer Procureur-Generaal naar aanleiding van evengemelde depêche te ontvangen en nadat bij gouvernements-depêche dd. 18 April 1928 No. 1190 aan de afdeelingen van Uwen Raad bericht was, dat de Heer Procureur-Generaal gemachtigd was om in de vergadering der afdeelingen van den 21n. April 1928 te verschijnen. begon een overleg tusschen de afdeelingen en het Bestuur betreffende de politieaangelegenheid, waarbij Uwerzijds de meeningen telkens in een aantal punten neergelegd werden, waarop door het Bestuur zijn zienswijze daaromtrent eerst in eenzelfde indeeling werd te kennen gegeven, daarop een voor-ontwerp-verordening ter bespreking werd aangeboden en is eindelijk dit ontwerp het resultaat van het gepleegde overleg.

Naar aanleiding van het door de afdeelingen in haar „Repliek" te kennen gegeven verlangen de tusschen haar en het Bestuur gewisselde stukken te willen publiceeren b. v. als bijlage bij het van het Bestuur verwachte ontwerp, heeft ondergeteekende gemeend, de verschillende tusschen de afdeelingen en het Bestuur gewisselde schrifturen als bijlagen van de memorie van toelichting te kunnen laten drukken en meent voor verdere toelichting kortheidshalve naar die stukken te kunnen verwijzen.

Willemstad, den 6n. November 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—24.

Verordening van den.....
tot opdracht van politieel inzicht in Curaçao
aan de Troepen elaare.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—24.

Verordening van den....., tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

BIJLAGE No. 1.

27 PUNTEN VAN DE AFDEELINGEN.

1. De Raad verwacht, dat na de wijzigingen door den Minister in het uitzicht gesteld bij een Koninklijk besluit, de Procureur-generaal niet enkel in naam of in schijn Hoofd van politie zal zijn. Met den naam „Hoofd van politie" worde nimmer de Militaire commandant aangeduid.

Wijzigingen in verordeningen en keuren (om bevoegdheden aan Militairen commandant over te dragen) kunnen eerst na de afkondiging van het verwachte Koninklijk besluit plaats hebben.

2. De militaire politie wordt aanvaard als een tijdelijk orgaan; niet voor altijd wordt de politietaak aan de militaire macht opgedragen. Ook in dit opzicht is art. 7 van het K. B. (P. B. 1927 No. 56) van beteekenis.

3. De Koloniale Raad moet de bevoegdheid behouden, tot beoordeeling en critiek over de handelingen (doen en laten) van de politie (hoofden, leden; hoog en laag) over den dienst in al zijn uitgebreidheid.

4. In het Curaçaosch ontwerp stond aanvankelijk het woord: „politietroepen". In de Memorie van Antwoord staat: „een geheel nieuw korps ter onderscheiding van de tegenwoordige militaire bezetting en van vroegere organisaties, politietroepen genaamd, samengesteld uit één categorie personen n.l. voor uitoefening van den politiedienst uitgezochte en geschikt bevonden militairen. De gemachtigde van het Bestuur heeft in de vergadering van 19 September 1927 mondeling verklaard, dat men hardnekkig weigerde den voorgestelden naam „Politietroepen" te gebruiken, waardoor begripsverwarring in de hand wordt gewerkt. Doch in het K. B. (P. B. 1927 No. 56) wordt de naam „politietroepen" niet gebruikt. Daar wordt eenvoudig gesproken van „troepen". Nu staat dan in het K. B. *niet* dat *politioneel onderlegde of geschoolde* troepen den politiedienst zullen uitoefenen. Een uitdrukkelijke vermelding is zeer wenschelijk, zoo niet noodzakelijk. Thans ontbreekt in het K. B. hetgeen door het Bestuur zelf als waarborg naar voren is geschoven.

5. Volgens art. 1 wordt het in het tweede lid onder a. b. en c. vermelde onder den politiedienst begrepen. De uitdrukking: „wordt begrepen" heeft de beteekenis van een uitbreiding. De uitdrukking „wordt verstaan", die een verklaring inhoudt, zou daarom juister zijn. (in de veronderstelling althans, dat niet werkelijk een *uitbreiding* bedoeld is).

6. Bij verschillende bestaande algemeene verordeningen is handhaving daarvan (mede) aan daarin genoemde ambtenaren opgedragen. Daar nu onder politiedienst het in artikel 1 tweede lid onder a. b. en c. vermelde valt, zou twijfel kunnen rijzen omtrent de bevoegdheid van evenbedoelde ambtenaren, vooral van die ambtenaren, wien bij een *koloniale verordening* die bevoegdheid is toegekend. Daarom verdient het aanbeveling in artikel 1 uitdrukkelijk op te nemen een clausule ongeveer als deze: „Onverminderd de bevoegdheid bij bestaande algemeene verordeningen aan andere ambtenaren toegekend". Dan blijkt daaruit, dat bedoelde bevoegdheden gehandhaafd worden.

6a. Het intitulé (opdracht van den politiedienst in Curaçao aan de troepen aldaar) en de considerans (de uitoefening van den politiedienst in Curaçao op te dragen aan de troepen aldaar) beschouwd in verband met artikel 1, tweede lid, wijzen

ook op uitsluiting van niet-militairen, zoodat niet-militairen geen strafbare feiten zouden kunnen nasporen of andere werkzaamheden in het belang van de justitie zouden kunnen verrichten.

Verder zou uit het intitulé en den considerans volgen, dat de *geheele* politiedienst op *al de zes eilanden* aan de troepen werd opgedragen, terwijl in art. 1 sprake is van door den Gouverneur aangewezen eilanden dan wel bepaalde gedeelten daarvan en in artikel 6 van „eventueel ook op de andere eilanden". Door in het intitulé en den considerans te spreken van: „politiediensten" in plaats van: „den politiedienst" zou de moeilijkheid misschien kunnen worden ondervangen.

7. Met het oog op art. 114 Regeerings reglement en de verklaringen in de Memorie van toelichting: „het militaire karakter van het korps.....sluit gelijktijdige ondergeschiktheid uit van het personeel aan een burgerlijke en aan een militaire autoriteit"; en „de militaire meerderen bij uitsluiting bevoegd zijn dienstbevelen aan het personeel te geven" — is het noodzakelijk in het K. B. een bepaling op te nemen, houdende, dat bij invoering van dat K. B. op een ander eiland dan Curaçao, de hoogste in rang aanwezige militair uitvoering geeft of doet geven aan bevelen door den Gezaghebber, als hebbende het bevel over de politie, in die hoedanigheid gegeven.

8. Wegens evengemelde verklaringen en de opvatting van het Bestuur in de Memorie van antwoord en bij monde van den gemachtigde in 's Raads vergadering van 19 September 1927, dat de ambtenaar van het Openbaar Ministerie slechts hulpofficier van justitie is, is het noodzakelijk in het K. B. op te nemen de verplichting van den korpscommandant of van dengene, die hem vervangt en voor wat betreft de andere eilanden, van den hoogsten in rang aanwezigen militair, om de diensten, die door zijne tusschenkomst gerequireerd worden door den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht of door den Rechter-Commissaris belast met de instructie van strafzaken, uit te voeren of te doen uitvoeren.

9. ad. Memorie van toelichting onder art. 2. Het commandeeren van patrouilles of posten en het beslissen over detacheering en overplaatsing dient in hoogere instantie toe te komen aan het Hoofd van politie (d. w. z. den P. G.).

10. In het K. B. opnemen de bepaling, dat van alle beschikkingen of beslissingen door den Korpscommandant omtrent vergunningen, dispensatie enz. genomen, waartoe de bevoegdheid hem bij verordening of keur is of zal worden toegekend, beroep openstaat op het Hoofd van politie (schriftelijk en binnen een bepaalden termijn).

11. In het eedsformulier komt niet voor gehoorzaamheid aan het burger Hoofd van politie. Dit wordt noodig geacht.

12. Op de verplichting tot geheimhouding kent het eedsformulier maar één uitzondering n.l.: „aan de boven mij gestelde autoriteiten". Wie zijn de boven een militair gestelde autoriteiten? Hoe zal er gehandeld moeten worden indien in een strafzaak een politiemilitair zich op de zitting of voor den rechter-commissaris op zijn geheimhoudingsplicht beroept? Wijziging van het eedsformulier komt wenschelijk voor.

13. Het is niet raadzaam den officier van gezondheid de bevoegdheid toe te kennen politiedienst uit te oefenen in den zin van artikel 1 van het K. B. Hij is daarvoor niet opgeleid en bovendien oefent hij tegen betaling particuliere praktijk uit. Die combinatie moet worden vermeden. *Hoogstens* zou hem (als aan de gouvernements-geneeskundigen) bevoegdheid kunnen worden toegekend *bepaalde* feiten, bijv. die betreffende den O.G. te verbaliseeren.

14. De adjudant van den Gouverneur moet ook niet met de uitoefening van den politiedienst worden belast. Hij kome niet in die verhouding tegenover het publiek te staan.

15. Behoud van de burgerlijke ambtenaren van politie tot het ontvangen van aangiften en klachten en als ambtenaren ten overstaan van wie de monstering van scheepsvolk geschiedt, wordt ook voor het eiland Curaçao noodig geacht. Wijziging van het K. B. in dezen geest wordt verzocht.

16. Het komt gewenscht voor het Hoofd van politie de bevoegdheid toe te kennen *alle* strafbare feiten, ook overtredingen, te verbaliseeren (op welk der zes eilanden ook gepleegd). Aanvulling te dezen opzichte wordt verzocht.

17. De verhouding van den districtmeester tot politiemilitairen in zijn district is *niet* geregeld. Een regeling komt noodig voor; anders zouden zich conflicten kunnen voordoen.

De districtmeester moet de bevoegdheid behouden tot het opsporen van strafbare feiten; art. 6 van het K. B. moet gewijzigd worden.

18. In het K. B. een artikel opnemen behelzende dat jaarlijks bij de begrooting wordt bepaald het bedrag, dat door Curaçao aan de Nederlandsche schatkist wordt betaald als vergoeding voor politiediensten door de Landmacht in Curaçao verricht. Dit bedrag mag de helft van de kosten van de Landmacht in Curaçao niet overschrijden. Onder die kosten wordt niet begrepen de bezoldiging van den adjudant van den Gouverneur (die ook niet met uitoefening van den politiedienst wordt belast en ook niet wordt beeedigd) en evenmin van die militairen, die geen politiediensten verrichten en niet noodig zijn voor het politiekorps.

19. Bij de begrooting kunnen ook worden gevoteerd toelagen, die ten laste van de Curaçaosche kas aan officieren en minderen der politietroepen worden toegekend. Deze toelagen moeten casu quo door den *Gouverneur* aan de militairen worden toegekend; en *niet* door den militairen commandant.

20. Het is niet wenschelijk te bepalen, dat verhoogingen in de Indische bezoldigingsregeling ook voor Curaçao gelden. Hier kunnen de militairen toelagen krijgen als boven bedoeld.

21. Wenschelijk is het ook overeen te komen omtrent de *sterkte* van de politietroepen en omtrent den detacheeringstijd. Dit moet na overleg met den Raad ergens vastgelegd worden. Latere wijzigingen moeten eveneens eerst na gepleegd overleg worden ingevoerd.

22. In den Krijgsraad worde een burger–jurist meer benoemd, zoodat de Krijgsraad zal zijn samengesteld uit twee burger–juristen en een militair. Verdient de combinatie „zorg voor de algemeene orde en veiligheid, verbaliseerende bevoegdheid en uitoefening van rechtspraak" op zich zelf al in dit gebiedsdeel geen aanbeveling, het hier voorgestelde is reeds hierom wenschelijk, omdat er als regel niet veel officieren in Curaçao zijn. Bovendien is een officier secretaris van den Krijgsraad en een ander officier commissaris, zoodat het aantal in aanmerking komende officieren nog kleiner wordt. De officier van gezondheid neme liever geen zitting in den Krijgsraad. Mogelijk is hij zelf de geneeskundige, die in een geval van doodslag of verwonding het slachtoffer behandeld heeft en die dan als getuigedeskundige zou moeten worden gehoord.

23. In zake het krijgstuchtelijk afdoen door den korpscommandant (de autoriteit, die moet verwijzen, tevens belast met de leiding van den politiedienst) van feiten, waartegen in de strafwetgeving is voorzien, verklaarde de gemachtigde van het Bestuur in de zitting van 19 September 1927, dat het Bestuur zou overwegen den Commandant voor te schrijven den Gouverneur, telkens na een dergelijke afdoening, daarmede in kennis te stellen. Het wordt wenschelijk geacht, dat wanneer een burger zich over een militair beklaagd heeft, de zaak niet krijgstuchtelijk worde afgedaan, tenzij op schriftelijk advies van den auditeur–militair. Het K. B. van 16 October 1922 opgenomen in P. B. 1923 No. 2 II Reglement van krijgstucht zal alzoo gewijzigd moeten worden.

24. Bepalingen in „dienstvoorschriften" die voor burgers van belang zijn of waarmee burgers in aanraking kunnen komen, moeten in het P. B. afgekondigd worden.

25. Indien er eventueel uitvoeringsvoorschriften, instructies of regelingen van onderlinge verhoudingen moeten worden uitgevaardigd, moet uitdrukkelijk bij verordening aan het Bestuur opgedragen worden een of ander punt nader bij besluit te regelen.

26. De gelegenheid moet ook voor de ingezetenen bestaan om zich bij het Hoofd van politie (den P. G.) te beklagen over handelingen van de politie (en niet alleen bij den militairen commandant).

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--24.

Verordening van den....., tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

BIJLAGE No. 2.

ANTWOORD VAN HET BESTUUR OP DE 27 PUNTEN VAN DE AFDEELINGEN.

ad. 1: Door het vervallen van art. 4 van het K. B. van 21 November j. l., is bereids aan het verlangen van den Raad tegemoetgekomen. Een ontwerpverordening en een ontwerp-keur zullen worden ingediend, waardoor de term „hoofd van politie" uit de verordeningen en keuren zal verdwijnen en daarvoor in de plaats zal treden „Procureur-Generaal" of eenige andere autoriteit.

ad. 2: Evenals elke regeling zal het politiebesluit bij veranderde omstandigheden voor een andere regeling moeten plaats maken, waarvoor van belang is de bepaling als bedoeld bij art. 7 van het K. B in P. B. 1927 No. 56.

ad. 3: Tegen het hier gevraagde bestaan geen bezwaren wijl daarin reeds is voorzien in de artt. 97 en 98 van het Regeeringsreglement.

ad. 4: Er bestaan geen bezwaren tegemoet te komen aan het verlangen van den Raad. In artikel 1 van het besluit ware een bepaling in te voegen voorschrijvende, dat met den politiedienst slechts worden belast militairen, die voldoen aan ter zake door den Gouverneur te stellen eischen. Deze eischen zullen dan gelden zoowel voor de in Curaçao als in Nederland aan te nemen militairen, als voor de te detacheeren militairen.

ad. 5: Tegen vervanging van de uitdrukking „wordt begrepen" door de uitdrukking „wordt verstaan" bestaan geen bezwaren, daar geen uitbreiding is bedoeld en door deze wijziging ook geen beperking van bevoegdheid in politiezaken wordt veroorzaakt.

ad. 6: Er bestaan geen bezwaren in artikel 1 van het besluit een clausule op te nemen, luidende „Onverminderd de bevoegdheid bij algemeene verordeningen aan andere ambtenaren toegekend, is de uitoefening enz."

ad. 6a: Daar op grond van het gestelde in artikel 7 van het besluit van 21 November j. l., slechts de *bepalingen* van dat besluit bij koloniale verordeningen mogen worden gewijzigd of ingetrokken, zal wijziging van intitulé en considerans van de Kroon moeten uitgaan.

ad 7: De verhouding van meerdere tot mindere is voor militairen uitdrukkelijk geregeld in artikel 47 van het Wetboek van Militair Strafrecht; andere dan de daar genoemde „meerderen" heeft een militair niet. Zonder dat hieruit strafrechterlijke (echter wel krijgstuchtelijke) gevolgen kunnen voortkomen, zal in het besluit aan den Gouverneur kunnen worden opgedragen bij Gouvernementsbesluit (alzoo den Raad van Bestuur gehoord) een Instructie uit te vaardigen waarin de verhouding tusschen een Gezaghebber en een plaatselijk militairen Commandant wordt geregeld. Deze regeling zou als volgt kunnen geschieden:

(1) De Commandant van een detachement militairen, voor het verrichten van politiediensten ter beschikking gesteld van een Gezaghebber, zal de, den politiedienst betreffende, bevelen, welke de Gezaghebber hem mocht verstrekken, opvolgen.

(2) De Detachementscommandant zal verplicht zijn eventueele bezwaren tegen een, op grond van het gestelde in het eerste lid gegeven, bevel, na het te hebben uitgevoerd, schriftelijk ter kennis te brengen van den Troepencommandant.

ad. 8: Bijzondere voorschriften tot het doen opvolgen van bevelen, door rechterlijke ambtenaren, in die qualiteit, gegeven, worden overbodig geacht daar deze materie afdoende is geregeld in het Wetboek van Strafvordering met strafbepalingen in het Wetboek van Strafrecht.

In overweging ware te nemen ten deze verder de praktijk af te wachten.

ad 9: Artikel 2 van het gewijzigde Politiebesluit legt de leiding van den politie dienst in handen van den Troepencommandant en niet in die van den Procureur-Generaal. Deze laatste kan „vorderen" doch na het uitvaardigen der vordering zal de P. G. zich met de uitvoering daarvan niet meer inlaten. Het ligt dus niet in de lijn, dat de P. G. kan vorderen dat ergens wordt gepatrouilleerd of gepost, doch wel dat zijn vordering niet verder gaat dan den Troepencommandant op te dragen zorg te dragen dat afdoende politioneele maatregelen worden genomen ter voorkoming van zeker strafbaar feit of strafbare feiten; de P. G. zal niet vorderen dat een bepaald met politiedienst belast militair zal worden overgeplaatst, doch uitsluitend dat op een bepaalde plaats beter in den politiedienst moet worden voorzien.

De wijze van uitvoering van elke vordering berust bij den Troepencommandant.

ad. 10: Mede in verband met punt 9, bestaat er geen bezwaar tegen dat van een beslissing van den Troepencommandant beroep open wordt gesteld op den Procureur-Generaal mits ook maar in hetzelfde wettelijk voorschrift voor den Troepencommandant op zijn beurt beroep geopend wordt op den Gouverneur, opzichtens door den P. G. veranderde beslissingen van den Troepencommandant.

Overeenkomstig het gestelde in art. 1 van het G. B. van 11 September 1923 (P. B. No. 69) zou deze regeling er als volgt kunnen uitzien:

(1) Van alle beschikkingen of beslissingen, door den Troepencommandant genomen omtrent vergunningen, vrijstellingen, ontheffingen enz., waartoe de bevoegdheid hem bij wettelijk voorschrift is toegekend, staat beroep open op den Procureur-Generaal, mits ingediend schriftelijk en binnen zeven dagen nadat de beschikking of beslissing ter kennis van den belanghebbende is gekomen.

(2) Indien voornoemde Commandant zich bezwaard gevoelt over een beschikking of beslissing door den Procureur-Generaal in beroep genomen, is deze Commandant bevoegd zijn beklag te doen bij den Gouverneur die de zaak zal onderzoeken en naar bevind van zaken zal beslissen.

(3) De in het tweede lid omschreven gedragslijn zal mede worden gevolgd, indien de Commandant zich bezwaard gevoelt over een van den Procureur-Generaal ontvangen vordering.

(4) Een beschikking of beslissing in beroep, dan wel een vordering, waartegen de Commandant verklaart bezwaren te hebben, is van kracht totdat de Gouverneur zijn eindbeslissing heeft kenbaar gemaakt.

ad. 11: Gehoorzaamheid van militairen aan het burgerhoofd van politie op te nemen in een eedsformulier, heeft geen zin daar deze gehoorzaamheidsplicht niet bestaat; de Troepencommandant geeft uitvoering of doet uitvoering geven aan vorderingen van den Procureur-Generaal, die bovendien als Ambtenaar van het Openbaar Ministerie „justitieele" bevelen kan geven. (zie punt 8).

Wenscht de Raad beslist dat wordt ingevoegd „en aan allen die boven mij zijn geplaatst" dan bestaat daartegen geen overwegend bezwaar.

ad. 12: In alle eedsformulieren komt ten aanzien van de geheimhouding een zelfde formule voor.

De rechter zal volgens de gewone wetgeving moeten beslissen in hoeverre een beroep op den geheimhoudingsplicht kan worden aanvaard.

ad 13 en 14: Zoolang daartoe geen strikte noodzaak bestaat zal een Officier van Gezondheid en een Luitenant-Adjudant niet met politiedienst worden belast.

ad 15: Wie ambtenaren van politie zijn staat omschreven in art: 3 van P. B. 1918/43, n.l. één Commissaris en één Inspecteur van politie; bovendien vervalt deze Verordening daar, waar de politiedienst aan de militairen wordt opgedragen. Handhaving der door den Raad bedoelde ambtenaren onder hun huidigen titel is dus uitgesloten en in wettelijke regelingen waarin thans abusievelijk van deze ambtenaren onder hun huidigen titel nog sprake is, zal deze titel moeten worden gewijzigd.

Overigens wordt verwezen naar G. B. van 2 Juni 1928 Nr 505; waarbij alle door den Raad gewenschte bevoegdheden aan deze ambtenaren zijn verzekerd, terwijl tegen hun behoud als ambtenaren ten overstaan van wie de monstering van scheepsvolk geschiedt, geen bezwaren bestaan, mits onder gewijzigden titel als bovenbedoeld.

ad 16. Indien het de bedoeling van den Raad mocht zijn dat in art. 8 onder 1e van het Wetboek van Strafvordering wordt ingevoegd „de Procureur-Generaal en" dan bestaat daartegen geen overwegend bezwaar, hoewel deze aanvulling wordt geacht overbodig te zijn omdat wordt vermeend, dat onder de algemeene omschrijving „de ambtenaren van het Openbaar Ministerie" ook de P. G. is begrepen. (zie ook art. 19 W. v. Sv.).

ad 17: De Troepencommandant zal ook in een buitendistrict, waar door militairen politiedienst wordt verricht, met de leiding van dien dienst worden belast.

Als Detachementscommandanten zullen optreden onderofficieren-hulpofficier van justitie.

In een Instructie, tot het geven waarvan de Gouverneur in het politiebesluit ware te machtigen, kan worden bepaald dat de regeling van den dienst geschiedt door den Commandant in overleg met den Districtmeester; deze laatste kan, bij stranden van dat overleg, zich tot den Procureur-Generaal wenden, die op zijn beurt kan vorderen. De afstanden op het eiland Curaçao gelet op de beschikking over telefoon en versnelde middelen van vervoer, zijn niet zoo groot dat niet onverwijld na het ontstaan van een conflict kan worden ingegrepen uit Willemstad.

Tegen het behoud door den Districtmeester van de bevoegdheid tot het opsporen van strafbare feiten bestaat geen bezwaar.

ad 18: Vaststelling van het bedrag, dat jaarlijks door Curaçao aan de Nederlandsche schatkist moet worden betaald als vergoeding voor politiediensten, berust bij den begrootingswetgever, daar Hoofdstuk II der Staatsbegrooting hiermede in onmiddellijk verband staat. In beginsel zou tegen het noemen van een vaste som geen bezwaar bestaan, hoewel een maximum moeilijk kan worden vastgesteld, met het oog op sterktevermeerdering, prijsstijging van materialen enz. Als basis voor de berekening van dat bedrag mogen niet uitsluitend worden aangenomen de jaarwedden van militairen die politiedienst verrichten, omdat b. v. de Luitenant-Adjudant, Geweermaker, Motorhersteller, Administratief personeel enz. wel degelijk werkzaamheden verrichten ten behoeve van de Curaçaosche politie; ook zullen moeten worden in aanmerking genomen de vaste toelagen, die naast de bezoldiging worden genoten (huishuur, water, licht enz.) zoomede de kosten voor kleeding, uitrusting, bewapening enz.;

Splitsing van kosten in den voorgestelden geest zal dus groot bezwaar opleveren — indien het al uitvoerbaar zou zijn — en dan nog zal blijken dat het verschil met hetgeen volgens de bestaande regeling aan de Staatsbegrooting wordt bijgedragen niet zóó groot is dat een zeer moeilijke en ingewikkelde regeling — zij die dan misschien ook principieel juister — er door wordt gerechtvaardigd.

ad 19: De, door den Gouverneur vastgestelde, toelagen zullen, na voteering door den Raad, op voorstel van den Troepencommandant door den Gouverneur worden toegekend.

ad 20: Uit de in Curaçao gelegerde militaire bezetting, welke een onderdeel is van het Nederlandsch-Indische leger, wordt een aantal militairen aangewezen tot het verrichten van politiediensten. Voor alle tot die bezetting behoorende militairen geldt dus in de eerste plaats de bij K. B. vastgestelde bezoldigings regeling, gelijk voor Curaçao in P. B. 1921, 37 bepaald.

Het gedeelte der militairen dat politiedienst verricht geniet bovendien een politietoelage, waarop punt 19 betrekking heeft. De Raad kan dus niet de militaire bezoldigingen, doch wel de politietoelagen voteeren.

ad 21: Het is thans nog niet doenlijk overeen te komen omtrent het aantal militairen, dat in Curaçao met den politiedienst moet worden belast en omtrent detacheeringstermijnen, omdat dienaangaande eerst ervaring zal moeten worden opgedaan. In het besluit ware op te nemen dat het aantal door den Gouverneur wordt bepaald, waarbij natuurlijk het inzicht van den Raad gewicht in de schaal zal leggen.

Mocht vroeger of later blijken dat de voor het Indische leger van kracht zijnde bepalingen omtrent detacheering en overgang in vasten dienst wijziging behoeven, dan ware t. g. t. daartoe aan de Kroon een voorstel te doen.

ad. 22: De beginselen welke in het moederland gelden ten aanzien van de samenstelling van een Krijgsraad mogen slechts worden losgelaten indien overtuigende ervaring daartoe zou dwingen. De noodzaak tot de benoeming van twee in plaats van één burgerjurist in den Krijgsraad wordt vooralsnog niet ingezien, doch ook ten deze waren de vereichte stappen bij de

Kroon te doen indien later op grond van ervaring die noodzaak wel mocht komen vast staan.

Wel mag worden aangenomen dat het aantal officieren of gewezen officieren in Curaçao aanwezig geen zekerheid biedt dat ten alle tijde een, aan de voorschriften voldoenden, Krijgsraad zal zijn samen te stellen. Daarom ware aan de Kroon voor te stellen in artikel 13 van het K. B. van 3 Maart 1925 (P. B. 1925/21) na de woorden „officieren van de zeemacht" in te voegen de woorden „reserve officieren van land- en zeemacht."

Een door een officier met rechtskundig diploma, als „Officier-Commissaris", geinstrueerde militaire strafzaak zal dan naar behooren kunnen worden berecht.

ad 23: Indien bedoeld mocht zijn de beslissing van den Garnizoenscommandant te binden aan het advies van den Auditeur-Militair, doet zulks tekort aan het gezag en de positie van dien Commandant, waarom aan dezen wensch geen gevolg kan worden gegeven.

Artikel 11 van de Rechtspleging bij de Landmacht zal zoodanig worden opgevat dat alvorens oneigenlijke krijgstuchtelijke vergrijpen (en welke dat zijn staat nadrukkelijk in het Reglement op de Krijgstucht aangegeven) krijgstuchtelijk af te doen, advies zal worden gevraagd aan den Auditeur-Militair, waarna deze eventueel artikel 15 R. L. toe zal kunnen passen.

Wanneer een burger zich over een militair beklaagt, (in strafrechterlijk verband) zal de gewone militair-strafrechterlijke procedure moeten worden gevolgd als voorgeschreven in Titel I der R. L. Den Garnizoenscommandant is echter het recht tot al of niet verwijzing (behoudens art. 15 R. L.) niet te ontnemen.

In het Reglement op de Krijgstucht is aangaande deze aangelegenheid niets te vinden.

ad 24: Bij de wijziging van het politiebesluit zijn de door den Gouverneur te geven „Dienstvoorschriften" geschrapt; wenscht de Raad deze bepaling weder in het besluit te doen opnemen dan bestaat daartegen geen bezwaar. Wordt de Gouverneur in het K. B. gemachtigd bij Gouvernementsbesluit, gehoord den Raad van Bestuur, Dienstvoorschriften te geven, dan zullen deze in hun geheel opgenomen worden in het P. B.

ad 25: Er bestaat geen bezwaar in het besluit den Gouverneur te machtigen bij Instructie de verhouding te regelen tusschen burgergezaghebbenden en militaire commandanten, waar deze, ter zake van den politiedienst met elkander in aanraking komen en bevoegdheidsgeschillen zouden kunnen ontstaan.

ad 26: Het Wetboek van strafvordering geeft aan hoe moet worden gehandeld door iemand, tegen wien een strafbaar feit is gepleegd; ieder der ambtenaren van art. 8 (dus ook de ambtenaren van het O. M., waartoe de Procureur-Generaal moet worden gerekend te behooren) is tot het opnemen der aangiften bevoegd.

Overigens heeft, op grond van het gestelde in artikel 9 van het Regeeringsreglement, ieder het recht verzoekschriften in te dienen bij de bevoegde macht, waarvoor in politiezaken na den Troepencommandant de Procureur-Generaal in de eerste plaats in aanmerking komt.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—24.

Verordening van den....., tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

BIJLAGE No. 3

REPLIEK VAN DE AFDEELINGEN OP HET ANTWOORD VAN HET BESTUUR.

Ad. 1. Als de door het Bestuur in uitzicht gestelde ontwerpen ingediend zijn, zal de Raad over de bedoelde wijzigingen een beslissing nemen (Beleefde verwijzing naar de Missive van den Gouverneur van den 2n. April 1928 No. 1041).

Ad. 4. Aan artikel 1, alinea 1 K. B. waren toe te voegen de woorden: „die voldoen aan ter zake door den Gouverneur bij besluit te stellen eischen." Dan wordt de Gouverneur gemachtigd de eischen te stellen en wordt de Raad van Bestuur gehoord en de eischen algemeen bekend gemaakt.

Ad. 6a. Gaarne zag men intrekking van het reeds gewijzigde en wederom te wijzigen K. B. Na het gepleegde overleg kan het K. B. ingetrokken en de politiereorganisatie bij *verordening* ingevoerd worden. Dan kunnen ook tevens de min juiste considerans en intitulé gewijzigd worden.

Ad. 7. De door het Bestuur aan de hand gedane regeling wenscht men in de *verordening zelf* opgenomen te zien, daar het een gewichtige aangelegenheid betreft.

In (*1*) in plaats van: „voor het verrichten van politiediensten ter beschikking gesteld van een Gezaghebber" ware te lezen: „die op een der eilanden buiten Curaçao politiedienst verrichten". Die alinea liet n. l. toe detacheering op een ander eiland zonder ter beschikkingstelling van den Gezaghebber.

(*2*) aan te vullen met de woorden: „die, wanneer naar zijn oordeel daartegen moet worden opgekomen, zich al naar gelang van den aard der zaak tot den Gouverneur of den Procureur-generaal wendt."

Ad. 8. Ten einde den toestand, zooals die naast het Wetboek van Strafvordering geschapen is door het K. B. van P. B. 1918 No. 61 en sinds bestaat te bestendigen, verzoeken de afdeelingen het Bestuur in de *verordening* een artikel op te nemen in dezen geest: „De Troepencommandant of de Detachementscommandant is verplicht diensten, welke door zijne tusschenkomst worden gerequireerd door den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie, door den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht of door den Rechter-Commissaris belast met de instructie van strafzaken en welke diensten op grond van in Curaçao geldende wettelijke regelingen moeten worden uitgevoerd door een hulp-officier van justitie, een ambtenaar belast met het opsporen van strafbare feiten of een dienaar van de Openbare Macht, door een tot de uitvoering van den gevorderden dienst bevoegd persoon te doen uitvoeren."

Ter toelichting diene, dat op enkele uitzonderingen na, alle strafbare feiten op elk eiland voor het Kantongerecht worden behandeld.

Ad. 9. De afdeelingen vereenigen zich met hetgeen door het Bestuur bij dit punt is medegedeeld.

Ad. 10. Voor wat betreft de voorgestelde regeling aangaande de beschikkingen of beslissingen omtrent vergunningen, vrijstellingen, ontheffingen enz., vereenigen de afdeelingen zich met het voorstel van het Bestuur. Echter zou men gaarne zien, dat in (2) opgenomen werd „schriftelijk door tusschenkomst van den Procureur-Generaal zijn beklag te doen". Dan draagt de P. G., die hoofd van politie is, tevens kennis van hetgeen er omgaat.

(*3*) zou men willen laten vervallen, en

(*4*), dat dan wordt (3), lezen als volgt:

„(*3*) Een beschikking of beslissing in beroep, waartegen de Commandant verklaart bezwaren te hebben, is van kracht totdat de Gouverneur zijn eindbeslissing heeft kenbaar gemaakt." en hierna toevoegen:

„(4) Indien de Commandant der troepen de van den Procureur-Generaal ontvangen vordering in strijd acht met het algemeen belang, is hij verplicht zulks ter kennis te brengen van den Gouverneur, die de zaak zal onderzoeken en naar bevind van zaken zal beslissen.

(5) Aan de vordering, die de Commandant der troepen in gevolge het in het vorig lid bepaalde ter kennis van den Gouverneur gebracht heeft, wordt inmiddels uitvoering gegeven."

Ad. 11. Opname in het eedsformulier van de woorden:" en aan allen, die boven mij zijn geplaatst" wordt vrij algemeen wenschelijk geacht.

Ad. 12. Ofschoon de 2 betrokken eedsformulieren van elkander afwijken, zullen de afdeelingen deze zaak verder laten rusten.

Ad. 13 en 14. Volgens art. 8 sub. 3o. van het Wetboek van Strafvordering zooals gewijzigd bij het onderhavige K. B. zijn „de officieren en onderofficieren zoomede de door den Gouverneur aangewezen minderen der troepen" belast met het opsporen van strafbare feiten. Daarin ligt opgesloten, dat *alle* officieren met die taak belast zijn en dat zij niet meer door den Gouverneur daarmede behoeven te worden belast. Teneinde tegemoet te komen aan den wensch der afdeelingen, waarmede het Bestuur zich heeft vereenigd met uitzondering voor wat aangaat het geval van „strikte noodzaak", ware in gemeld art. 8 sub. 3o. de woorden „door den Gouverneur aangewezen" in te voegen tusschen „De" en „officieren". Dan bestaat er ook overeenstemming tusschen genoemd art. 8 sub. 3o. en art. 1 al. 1 van het K. B.

Ad. 16. Opneming in art. 8 van het Wetboek van Strafvordering van den „Procureur-Generaal" voor het verbaliseeren van alle strafbare feiten wordt zeer wenschelijk geacht.

Ad. 17. Nu het Bestuur op de desbetreffende opmerking van de afdeelingen verklaart, dat er geen bezwaar bestaat tegen het behoud door den districtmeester van de bevoegdheid tot het opsporen van strafbare feiten, wordt aanvulling verzocht van art. 8 Wetboek van Strafvordering, zooals door dit K. B. gewijzigd. Dan bestaat er ook overeenstemming tusschen de artt. 8 en 27 van dat Wetboek.

De afdeelingen kunnen zich vereenigen met de wijze, waarop het Bestuur onder 17 verklaart de verhouding tusschen den commandant en den districtmeester te zullen regelen. Zij zijn dan ook bereid mede te werken tot het tot stand komen van een artikel, waarin den Gouverneur de bevoegdheid wordt toegekend een desbetreffend besluit uit te vaardigen.

Ad. 18, 19 en 20. De afdeelingen zullen thans op de financieele zijde dezer aangelegenheid niet verder ingaan, doch willen eerst den verderen loop der zaken afwachten.

Ad. 21. De afdeelingen zijn bereid mede te werken tot het tot stand komen van een artikel, waarbij den Gouverneur wordt gemachtigd bij besluit het aantal militairen te bepalen, dat in Curaçao met den politiedienst wordt belast.

Ad. 22 en 23. De afdeelingen zullen niet dieper hierop ingaan.

Ad. 24 en 25. Nu de „dienstvoorschriften" geschrapt zijn, vervalt het door de afdeelingen onder de nummers 24 en 25 betoogde.

De afdeelingen zouden gaarne de tusschen het Bestuur en de afdeelingen gewisselde stukken willen publiceeren bijv. als bijlage bij het van het Bestuur verwachte ontwerp.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928--1929--24.

Verordening van den....., tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

BIJLAGE No. 4.

CONCEPT ONTWERP-VERORDENING.

Art. 1.

(1) Onverminderd de bevoegdheid bij algemeene verordeningen aan andere ambtenaren toegekend, is de uitoefening van politiedienst, op door den Gouverneur aangewezen eilanden dan wel in bepaalde gedeelten daarvan, opgedragen aan Officieren, onderofficieren en minderen der troepen, die voldoen aan ter zake door den Gouverneur bij besluit te stellen eischen.

(2) Het aantal militairen, als bedoeld in het vorig lid van dit artikel, wordt door den Gouverneur bij besluit vastgesteld.

(3) Onder politiedienst wordt verstaan:

a. de zorg voor de algemeene orde en veiligheid;

b. het nasporen van strafbare feiten en het opsporen van daaraan schuldigen;

c. het verrichten van andere werkzaamheden in het belang der justitie.

Art. 2.

De Commandant der Troepen is belast met de leiding van den politiedienst.

Art. 3.

(1) De Commandant der Troepen geeft uitvoering of doet uitvoering geven aan de vorderingen van den Procureur-Generaal.

(2) Indien de Commandant de van den Procureur-Generaal ontvangen vordering in strijd acht met het algemeen belang is hij verplicht zulks ter kennis te brengen van den Gouverneur, die de zaak zal onderzoeken en naar bevind van zaken zal beslissen.

(3) Aan de vordering, die de Commandant der Troepen ingevolge het in het vorig lid bepaalde ter kennis van den Gouverneur gebracht heeft, wordt inmiddels uitvoering gegeven.

Art. 4.

(1) De Commandant van een detachement militairen, dat op een der eilanden buiten Curaçao politiedienst verricht, geeft uitvoering of doet uitvoering geven aan de vorderingen van den Gezaghebber.

(2) De Detachementscommandant zal verplicht zijn eventueele bezwaren tegen een op grond van een in het eerste lid van dit artikel bedoelde vordering, na deze te hebben uitgevoerd, ter kennis te brengen van den Commandant der Troepen, die, wanneer naar zijn oordeel daartegen moet worden opgekomen, zich al naar gelang van den aard der zaak tot den Gouverneur of den Procureur-Generaal wendt.

Art. 5.

De wijze van uitvoering van een vordering, door den Procureur-Generaal of een Gezaghebber gedaan berust bij den er bij betrokken militairen commandant.

Art. 6.

Indien een Districtsmeester bezwaren heeft tegen de wijze waarop de politiedienst in zijn district wordt verricht, zal hij zoonoodig zich tot den Procureur-Generaal wenden, nadat met den Commandant der Troepen overleg ter zake is gepleegd.

Art. 7.

(1) Van alle beschikkingen of beslissingen, door den Commandant der Troepen als leider van den politiedienst genomen omtrent vergunningen, vrijstellingen, ontheffingen enz., waartoe de bevoegdheid hem bij wettelijk voorschrift is toegekend, staat beroep open bij den Procureur-Generaal; op dit beroep dat schriftelijk en binnen zeven dagen nadat de beschikking of beslissing ter kennis van den belanghebbende is gekomen, moet zijn ingediend, wordt geen beslissing genomen dan nadat de Commandant der Troepen is gehoord.

(2) Indien voornoemde Commandant zich bezwaard gevoelt over een beschikking of beslissing door den Procureur-Generaal in beroep genomen, is deze Commandant bevoegd schriftelijk zijn beklag te doen bij den Gouverneur, die de zaak zal onderzoeken en naar bevind van zaken zal beslissen, na den Procureur-Generaal te hebben gehoord.

(3) Een beschikking of beslissing in beroep, waartegen de Commandant verklaart bezwaren te hebben, is van kracht totdat de Gouverneur zijn eindbeslissing heeft kenbaar gemaakt.

Art. 8.

(1) De Commandant der Troepen is verplicht diensten, welke door zijne tusschenkomst worden gerequireerd door den ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Hof van Justitie, door den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht, door den Auditeur-Militair of door den Rechter-Commissaris belast met de instructie van strafzaken en welke diensten op grond van in Curaçao geldende wettelijke regelingen moeten worden uitgevoerd door een Hulpofficier van justitie, een ambtenaar belast met het opsporen van strafbare feiten of een dienaar van de openbare macht, door een tot uitvoering van den gevorderden dienst bevoegd persoon te doen uitvoeren.

(2) De in het eerste lid van dit artikel omschreven verplichting rust eveneens op den Commandant van een detachement militairen, dat buiten de onmiddellijke bevelen van den Commandant der Troepen politiedienst verricht.

Art. 9.

Voor zoover de uitoefening van politiedienst aan hen is opgedragen, leggen de officieren in handen van den Gouverneur de onderofficieren en minderen in handen van den Commandant der Troepen den navolgenden eed (belofte) af: Ik zweer (beloof) trouw aan de Koningin en gehoorzaamheid aan den Gouverneur en aan allen die boven mij zijn geplaatst voorts, dat ik mij in den politiedienst in Curaçao getrouw en eerlijk zal gedragen; dat ik de mij gegeven bevelen en opdrachten met ijver zal vervullen; dat ik aan niemand anders dan aan de boven mij gestelde autoriteiten zal openbaren de zaken of handelingen welke geheim behooren te worden gehouden en in het algemeen alles zal doen wat een goed politiedienaar betaamt.

Art. 10.

(1) De Gouverneur stelt de voorwaarden vast, waarop, overeenkomstig het bepaalde onder 5o. van art. 8 van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao, personen kunnen worden belast met en ontheven van het opsporen van strafbare feiten.

(2) Hij stelt voor deze buitengewone agenten van politie een algemeen dienstvoorschrift vast.

Art. 11.

(1) Deze verordening treedt in de districten van het eiland Curaçao en eventueel ook op de andere eilanden van Curaçao in werking op door den Gouverneur bepaalde tijdstippen.

(2) Bij de inwerkingtreding van deze verordening vervalt telkens voor de districten of eilanden, waarvoor het in werking treedt, de verordening van den 16n. Februari 1918, houdende organisatie van de politie in de kolonie Curaçao (Publicatieblad 1918 No. 43) en ondergaat het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao de navolgende wijzigingen:

a Art. 8 sub 1e wordt gelezen: De Procureur-Generaal en de overige ambtenaren van het Openbaar Ministerie.

b Art. 8 sub 3e wordt gelezen: De door den Gouverneur voor het verrichten van politiedienst aangewezen officieren, onderofficieren en minderen der troepen.

c Art. 8 sub 4o vervalt.

d in het opschrift van de Tweede Afdeeling van den Eersten Titel wordt in plaats van „ambtenaren van politie en onderofficieren, brigadiers en manschappen der marechaussee of gewapende politie" gelezen: en de militaire opsporingsambtenaren.

e in artikel 16 wordt in het eerste lid in paats van „No. 2, 3, 4 en 5" gelezen „No. 2, 3, en 5".

f het tweede lid van artikel 17 wordt gelezen als volgt:

de militaire opsporingsambtenaren doen de door hen opgemaakte processen-verbaal langs den hierarchieken weg toekomen aan den officier of onderofficier, onder wiens bevelen zij op het eiland dienen; deze laatste is met de in het vorig lid bedoelde opzending belast.

g Art. 27 wordt gelezen als volgt:

Hulpofficieren zijn de ambtenaren van het Openbaar Ministerie bij de Kantongerechten en de Districtmeesters, ieder in hun ressort.

Hulpofficieren zijn ook de als zoodanig door den Gouverneur aangestelde Officieren en onderofficieren der troepen in het bij of na hun aanstelling daartoe aangewezen ressort.

Art. 12.

Door deze Verordening worden de artikelen 1 tot en met 5 van het Koninklijk Besluit van den 21n. November 1927 (P. B. 1927 No. 56), gewijzigd bij Koninklijk Besluit van den 5n. April 1928 (P. B. 1928 No. 22), ingetrokken.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--24.

Verordening van den....., tot opdracht van politiedienst in Curaçao aan de Troepen aldaar.

BIJLAGE No. 5.

ENKELE PUNTEN VAN DE AFDEELINGEN BETREFFENDE HET INGEDIENDE CONCEPT-ONTWERP.

Ad. art. 3, 1ste lid. De vraag werd gesteld of aan deze alinea niet zou kunnen worden toegevoegd een bepaling overeenkomende met de volgende zinsnede voorkomende in de memorie van toelichting op het oorspronkelijke ontwerp dd. 6 October 1926, n. l.:".....zal de Procureur-generaal van den Commandant rapport ter zake kunnen vorderen, zoodat hij reeds spoedig na den aanvang der verrichtingen in staat is te beoordeelen of zijn vordering is uitgevoerd op een wijze als strookt met de bedoeling, waarmede zij werd gedaan en kan hij, als zulks noodzakelijk mocht blijken, op de noodige veranderingen aandringen."

Ad. art. 3, 2de lid. Aan het slot achter het woord „beslissen" toe te voegen de woorden „na den Procureur-generaal te hebben gehoord". Dan bestaat er ook overeenstemming met artikel 7, 2de lid.

Ad. art. 4, 2de lid. Laten vervallen de woorden „op grond van een".

Ad. art 6. Zou dit artikel niet kunnen worden aangevuld met de woorden „door den districtmeester" na het woordje „nadat"?

Ad. art. 7, 1ste lid. In overweging werd gegeven de kommapunt achter de woorden „bij den Procureur-generaal" te veranderen in een punt en daarna een nieuwen regel te beginnen. Verder den voorgestelden termijn van zeven dagen te verlengen tot tien dagen.

Ad. art. 8, 1ste lid. Hier zou men in den laatsten regel vóór de woorden „te doen uitvoeren" in willen voegen de woorden „zoo spoedig mogelijk".

Ad. art. 10, 1ste lid. In dit lid tusschen de woorden „stelt" en „de" in te voegen de woorden „bij besluit" en verder tusschen „personen" en „kunnen" „als buitengewone agenten van politie".

Ad. art. 11, 2de lid. a. te doen vervallen; de andere letters schuiven dan op. *d* (oud) te doen luiden: „het opschrift van de Tweede Afdeeling van den Eersten Titel als volgt te doen luiden: „Van de opsporingsambtenaren met betrekking enz.". *e* (oud) te doen luiden als volgt: „in artikel 16, 1ste lid worden in den aanhef tusschen de woorden „De" en „ambtenaren" ingevoegd de woorden: „Procureur-generaal en de" en wordt verder in plaats van „No. 2, 3, 4 en 5" gelezen „No. 2, 3 en 5".

Ad. art. 12. Dit te doen aanvangen met de woorden: „Bij de eerste inwerkingtreding dezer verordening".

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—24.

Verordening van den.....
tot opdracht van politieel gezag in Curaçao
aan de Troepen elaar.

BIJLAGE No. 5.

ENKELE PUNTEN VAN DE AFDEELINGEN
BETREFFENDE HET INGEDIENDE
CONCEPT-ONTWERP.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--25.

Verordening van den.....,
tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is bepalingen vast te stellen ter bevordering van het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De voorschriften omtrent het aanleggen, inrichten en bijhouden van bevolkingsregisters en het doen der daartoe vereischte opgaven aan hen, die met het aanhouden der bevolkingsregisters zijn belast, worden bij besluit vastgesteld.

Artikel 2.

Overtreding der bepalingen van de krachtens artikel 1 dezer verordening uit te vaardigen besluiten wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste één honderd gulden.
De in dit artikel bedoelde strafbare feiten worden beschouwd als overtredingen.

Artikel 3.

Met het opsporen van overtredingen der bepalingen van de krachtens artikel 1 dezer verordening uit te vaardigen besluiten zijn, behalve de bij artikel 8, 1 – 4, van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, mede belast de daartoe door den Gouverneur bij bedoelde besluiten aan te wijzen ambtenaren.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--25.

Verordening van den.....,
tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Bij de behandeling van de begrooting voor het dienstjaar 1929, is reeds medegedeeld, waarom in 1922 niet kon worden overgegaan tot invoering van een bevolkingsregister. (notulen van 7 Mei 1928 No. 52.) Het moge ondergeteekende vergund zijn daarnaar kortheidshalve te verwijzen.

Het is ondergeteekende aangenaam, thans reeds een ontwerp verordening tot invoering van een bevolkingsregister te kunnen aanbieden, waardoor onmiddellijk na inwerkingtreding der verordening een aanvang met de werkzaamheden kan worden gemaakt.

De werkzaamheden verbonden aan het invoeren van een bevolkingsregister zullen geschieden door een kortelings uitgezonden ambtenaar, die thans reeds werkzaam is op de Gouvernements-Secretarie en die gedurende een aantal jaren in Nederland reeds in eenzelfde functie is werkzaam geweest en door het afgetreden Bestuur en mij daartoe dan ook alleszins bekwaam werd – en wordt geacht.

Naar gelang de toename van den te verrichten arbeid zullen hem één, zoonoodig meerdere personen worden toegevoegd, hoewel uit financieele overwegingen er steeds naar gestreefd zal worden dit aantal zoo klein mogelijk te doen houden.

Zoowel in den considerans als in de artikelen is vermeden van een der eilanden te spreken.

Het komt ondergeteekende het meest gewenscht voor deze gedragslijn te volgen, wijl het dan mogelijk zal zijn op elk gewenscht tijdstip en op een eiland waar daaraan op dat tijdstip het meest behoefte bestaat, met de invoering van een bevolkingsregister een aanvang te maken, hoewel het in de bedoeling ligt, allereerst een bevolkingsregister aan te leggen voor Curaçao en daarna voor Aruba, als wordende respectievelijk op die eilanden daaraan thans het meest behoefte gevoeld.

ad. artikel 1.

Na de bovenstaande uiteenzetting behoeft artikel 1 slechts een korte toelichting. Wordt het feit, dat er een bevolkingsregister zal zijn en bijgehouden bij verordening vastgesteld, de technische inrichting ervan zal gevoegelijk bij besluit kunnen worden geregeld. In hoofdzaak toch zal dit besluit normen bevatten, welke gericht zijn tegen de daarbij betrokken ambtenaren.

ad. artikel 2.

Hoewel zooals reeds bij de toelichting op artikel 1 is uiteengezet, het besluit in hoofdzaak technische bepalingen zal bevatten, kan er niet aan ontkomen worden, dat aan de bevolking verplichtingen moeten worden opgelegd, welke door straffen zijn te handhaven. Uit een oogpunt van wetstechniek komt het ondergeteekende voor, dat in het onderhavige geval, deze verplichtingen het best in het besluit kunnen worden geregeld.

Willemstad, den 6n. November 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—25.

Verordening van den..... tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Werden er in de afdeelingen geen bezwaren geopperd tegen het voorstel bevolkingsregisters op Curaçao en op Aruba aan te leggen en bij te houden, algemeen werd betreurd, dat het onderhavige ontwerp zoo weinig bevat.

De groote lijnen, de hoofdbeginselen, de verplichtingen aan de ingezetenen op te leggen, zag men gaarne in de verordening zelf neergelegd.

Alhoewel moet worden toegegeven, dat een verdere uitwerking der aangelegenheid al spoedig het technisch terrein zal betreden, wilde het ontwerp, zooals het daar ligt, voorkomen wel wat al te zeer aan de oppervlakte te zijn gehouden.

Behalve dat er bevolkingsregisters zullen worden ingesteld volgens voorschriften bij besluit vast te stellen weet men vrijwel niet, wat er gaat gebeuren: hoe de zaak aangepakt en geregeld zal worden; welke lusten en lasten zij zal meebrengen.

Het is niet iets nieuws, dat in een verordening de sanctie bepaald wordt op overtreding van een besluit, maar in verband met de geringe gegevens waarover de beschikking gegeven is om zich een denkbeeld te vormen van den aard der normen en der bepalingen van het besluit, wilde het hier gevolgde systeem wel wat vaag voorkomen.

Men zou dan ook gaarne in de verordening aan deze vaagheid tegemoet gekomen wenschen te zien, door opneming daarin van de hoofdbeginselen en de verplichtingen en door aanvulling als boven bedoeld.

Bij een in dezen zin omgewerkt Gewijzigd Ontwerp zou het Bestuur voor een juist inzicht in de werking van het in het leven te roepen instituut en voor een goed begrip de afdeelingen verplichten door inzage van het geheel der gedachte uitvoeringsvoorschriften.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24sten December 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—25.

Verordening van den....., tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Met voldoening mocht ondergeteekende uit het voorloopig verslag vernemen dat er bij de afdeelingen tegen het inrichten van bevolkingsregisters geen bezwaren werden geopperd.

Teleurstellend echter, was het voor ondergeteekende, uit het voorloopig verslag de conclusie te moeten trekken, dat het ontwerp zooals het werd ingediend, zoo weinig bijval heeft kunnen vinden.

Zooals door de afdeelingen in het voorloopig verslag wordt toegegeven betreedt men bij verder uitwerken der aangelegenheid in de verordening, het technisch terrein. Het ligt geenszins in de bedoeling, dit technisch terrein een gesloten boek voor den Kolonialen Raad te doen zijn, doch het is veel meer geweest een poging om het ontwerp zoo eenvoudig mogelijk te houden en den Kolonialen Raad het behandelen van technische bepalingen te sparen, welke laatste alleen zijn vastgesteld tot het houden van een goede administratie. Slechts enkele voorschriften worden voorgesteld, die gericht zijn tot het publiek en tot welker nakoming men zal worden verplicht, door op niet nakoming ervan, straffen te stellen.

Hoewel in het algemeen er mee kan worden ingestemd, dat indien er straffen worden bedreigd, de bepaling in een verordening moet worden vastgesteld, meent ondergeteekende toch met het onderhavige voorgestelde ontwerp een uitzondering te mogen maken.

Zooals de afdeelingen terecht reeds opmerkten is dit ontwerp niet iets nieuws, op het terrein van wetgeving.

Integendeel, het is slechts een navolging van de Wet van 17 April 1887 Stbl. 67, en de verordening van 30 April 1917 G. B. No. 80 van Suriname, waarvan de ontwerpverordening met noodzakelijk aangebrachte wijzigingen, een getrouwe copie is, terwijl ook Curaçao de methode reeds lang kent om, bij verordening straf te bepalen, op overtreding van bij besluit te stellen bepalingen.

De ondergeteekende veroorlooft zich Uwe aandacht er op te vestigen, dat het geenszins de bedoeling is het ontwerp uitsluitend te doen gelden voor Curaçao en Aruba, doch wel dat aanvankelijk met de bevolkingsboekhouding een aanvang zal worden gemaakt op genoemde eilanden, om later de boekhouding ook over de overige eilanden uit te strekken.

Ter slotte zij het ondergeteekende vergund U hierbij ter kennisneming aan te bieden een ontwerpbesluit ter uitvoering van artikel 1 van de verordening van.....tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters benevens een handleiding speciaal samengesteld voor de interne administratie.

Ondergeteekende vleit zich met de hoop dat de afdeelingen, na kennisneming, van het ontwerp-besluit en de handleiding de overtuiging zullen bekomen, dat de ontwerp–verordening tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters, zooals deze werd ingediend, de meest practische werkwijze is, om uitvoering te geven aan den wensch een bevolkingsregister in te stellen ook al worden er in het besluit eenige verplichtingen opgelegd aan het publiek, op welker niet nakoming straf is bedreigd.

Willemstad, den 28n. Januari 1929.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—25.

Verordening van den....., tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.

Eindverslag.

No. 5.

De kennisneming van de memorie van antwoord op het voorlooig verslag betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Is het, zooals in het voorloopig verslag reeds vermeld werd, niet iets nieuws, dat in een verordering de sanctie bepaald wordt op overtreding van een besluit, enkele leden waren van meening. dat met het onderhavige ontwerp toch wel wat te ver gegaan wordt. Deze leden verklaarden dat, als de artikelen van het besluit, waarbij aan het publiek verplichtingen worden opgelegd – in welk verband de artikelen 7, 2de lid, 9, 1, 2de en 3de lid, 16, laatste lid, 21, 1ste, 2de en 3de lid, 23 (bij het tweede lid van welk artikel deze leden te kennen gaven van meening te zijn, dat in de verordening met name moet worden aangewezen, wie in bepaalde gevallen als hoofd van het gezin of der samenwoning wordt aangemerkt), 24 en 37 van het overgelegde ontwerp besluit werden genoemd – en voor welker niet nakoming dus de sanctie in artikel 2 van de onderhavige ontwerp-verordening bedoeld, voor wat betreft het publiek, geldt, in de verordening werden opgenomen, zij tegen de ontwerp-verordening geen bezwaar zouden hebben.

Enkele andere leden konden zich na kennisneming van de memorie van antwoord wel vereenigen met het ontwerp, zooals het daar ligt. Van deze zijde werd opgemerkt, dat, waar dit ontwerp een navolging is van de Nederlandsche Wet van 17 April 1887 (Stsbl. No. 67) en met noodzakelijke wijzigingen een getrouwe copie van de betrekkelijke Surinaamsche verordening, zij ofschoon het bezwaar van de leden eerst aan het woord wel voelende, dat hier niet van zulk een gewicht konden achten.

Weer andere leden, ofschoon het principieel eens met de leden eerst aan het woord en dus de voorkeur gevende aan het door die leden bepleite systeem, verklaarden het verleenen van hunne medewerking tot het tot stand komen van het onderhavige ontwerp niet afhankelijk te stellen van een tegemoetkoming door het Bestuur aan de bezwaren van de leden eerst aan het woord.

Het was een lid opgevallen, dat in artikel 27 sub f. van het besluit niet vermeld zijn de Anglikaansche en Methodisten kerken, waartoe vooral op de Bovenwindsche eilanden zoovelen behooren. Een uitdrukkelijke vermelding van deze kerkgenootschappen in dit deel van artikel 27 kwam dit lid wel wenschelijk voor, temeer waar het Leger des Heils en de Theosophische Vereeniging opgenoemd zijn.

Een ander lid deelde dit bezwaar niet aangezien zijns inziens deze kerkgenootschappen zouden kunnen worden gebracht onder het woordje „enz.".

Een lid zou gaarne willen vernemen of er geen beroep zal zijn op de beslissing vermeld in het 1ste lid van artikel 36 van het besluit en of zijn gevolgtrekking, dat waar volgens het 2de lid van artikel 36 alle inlichtingen, welke uit het bevolkingsregister voor den dienst worden gevraagd door of namens de bevoegde autoriteiten of ambtenaren van den burgelijken stand kosteloos worden verstrekt, dus de andere inlichtingen niet kosteloos verstrekt zullen worden, juist is.

Artikel 38 van het Besluit zou naar de meening van dit lid, indien de bepalingen rakende verplichtingen van burgers daarin blijven, niet passen in het systeem van onze Wetgeving. Indien het Besluit beperkt blijft tot het stellen van interne regelen, bestaat er naar het inzicht van dit lid geen bezwaar tegen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 23n. April 1929.

De Rapporteurs,
ROBERTO S. DE LANNOY.
JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--25.

Verordening van den....., tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters.

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 6.

De kennisneming van het eindverslag heeft den ondergeteekende geen aanleiding gegeven, een wijziging van het onderhavige ontwerp voor te stellen.

Het ligt in de bedoeling van ondergeteekende om, mochten er in de praktijk ernstige bezwaren naar voren komen tegen het in het onderhavige ontwerp gevolgde stelsel, waarbij in de verordening sanctie wordt bepaald op overtreding van het besluit, wijziging van de verordening voor te stellen, waarbij aan de bezwaren van die leden, die het bedoelde stelsel afkeuren, zal worden tegemoetgekomen.

Evenals bij het slot van artikel 6 van de verordening betreffende de gebruiksbelasting P. B. 1908 No. 45, wil het ondergeteekende voorkomen, dat het ook hier niet mogelijk zal zijn met name aan te wijzen, wie in bepaalde gevallen als hoofd van het gezin of der samenwoning wordt aangemerkt.

Bij gebreke van eenige andere aanwijzing zal de oudste der samenwoning als hoofd beschouwd worden.

Tegen wijziging van artikel 27 sub. f. van het ontwerp–besluit, in dien zin, dat alsnog worden vermeld de Anglikaansche en Methodisten kerken, bestaat geen bezwaar.

Hoewel niet uitdrukkelijk is aangegeven, dat er beroep is op de beslissing vermeld in artikel 36 van het gemelde besluit, ligt in artikel 36 jo. artikel 38, opgesloten, dat men tegen de beslissingen in artikel 36, 1o. lid, in beroep kan komen bij den Gouverneur.

Het ligt in de bedoeling om een aanvulling van de zegelverordening P. B. 1908 No 52 voor te stellen, ten einde andere inlichtingen dan gevraagd door of namens de bevoegde autoriteiten of ambtenaren van den Burgerlijken Stand, niet kosteloos te verstrekken.

Dat artikel 38 van het ontwerp–besluit niet zou passen in het systeem van onze wetgeving, kan zonder nadere motiveering voorshands niet worden ingezien.

Willemstad, den 13n. Mei 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—26.

Verordening van den.....,
tot het houden van algemeene volkstellingen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is algemeene volkstellingen te houden;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In het jaar 1930 en vervolgens telkens na tien jaren wordt in Curaçao een algemeene volkstelling gehouden.

Artikel 2.

De voorschriften betreffende de tienjarige algemeene volkstellingen worden bij besluit vastgesteld.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—26.

Verordening van den.....,
tot het houden van algemeene volkstellingen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

In verband met het reeds aangeboden ontwerp betreffende het inrichten van een bevolkingsregister, wordt hierbij een ontwerp-verordening aangeboden, waarin de volkstellingen worden voorgeschreven.

Tot heden zijn slechts betrekkelijk vage gegevens bekend omtrent het zielenaantal der bevolking, terwijl deze gegevens evenmin meer op juistheid aanspraak mogen maken.

Het behoeft dan ook, naar de meening van ondergeteekende, geen nadere toelichting, dat er aan een nauwkeurige volkstelling groote behoefte bestaat.

ad. Artikel 1.

Ondergeteekende acht het in artikel 1 genoemde jaar het meest geschikt om de eerste volkstelling te houden.

Er is dan voldoende tijd tot voorbereiding over, terwijl, indien op 1 Januari 1929 met de inrichting van een bevolkingsregister kan worden aangevangen, de werkzaamheden hiermede reeds zoo ver gevorderd kunnen zijn, dat niet alleen de uitkomsten van de volkstelling kunnen dienen als gedeeltelijke controle op het bevolkingsregister, doch tevens de uitkomsten zonder stagnatie kunnen worden verwerkt.

Willemstad, den 6n. November 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—26.

Verordening van den.....,
tot het houden van algemeene volkstellingen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Evenals bij het ontwerp der verordening tot het vaststellen van bepalingen nopens het aanleggen en bijhouden van bevolkingsregisters (gedrukte stukken Kol. Raad 1928–1929–25) werd ook ten aanzien van dit ontwerp de opmerking gemaakt, dat het zoo weinig bevat. Ook hier zou men in overweging willen geven de hoofdzaken in de verordening op te nemen, waarbij dan, voor zoover noodig, dwangmaatregelen, eventueele sancties, waarvan tot dusverre geen melding gemaakt is, bepaald kunnen worden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n. December 1928.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—27.

Keur van den.....,
tot aanvulling en wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B 1925 No. 32) aan te vullen en te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Art. I.

Aan art. 84 van de Algemeene Politiekeur 1917 (P. B. 1925 No. 32) wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

„In het eerste of stadsdistrict is het verboden signalen, als in het eerste lid bedoeld, te geven met andere instrumenten dan met den ééntonigen balhoorn, van zwaren toon, die op een afstand van minstens 100 M. duidelijk hoorbaar moet zijn.".

Art. II.

In art. 70 van genoemde keur vervallen de woorden „of hoorn" en in art. 71 „of den hoorn".

Art. III.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—27.

Keur van den.....,
tot aanvulling en wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Aan het oorverdoovende lawaai dat bestuurders thans verwekken met allerlei instrumenten, behoort zoo spoedig mogelijk een einde te komen. Verkeers opvoeding van alle weggebruikers is daartoe het eenige afdoende middel, doch het zal jaren duren voordat chauffeurs en voetgangers elkander zoo volledig verstaan en elkanders rechten op den weg zoodanig eerbiedigen dat geluid signalen slechts in uitzonderings-gevallen zullen behoeven te worden gegeven.

De verscheidenheid aan geluidsignalen sticht thans verwarring, waarom het gewenscht is een eenheidssignaal voor te schrijven, dat niet al te hinderlijk is.

De Claxon-knop ligt zoo gemakkelijk bij de hand dat veel bestuurders de verleiding niet kunnen weerstaan dit instrument te veel, te lang en vaak geheel onnoodig in werking te stellen.

De eentonige balhoorn met zwaren toon, geeft een in veel minder mate hinderlijk geluid dan claxon of sirene en het gebruik van het instrument vereischt eenigen arbeid, waarvan, naar wordt verwacht, zal uitgaan een remmende werking tegen misbruik.

Om verwarring te voorkomen dient de hoorn van een rijwiel te verdwijnen om plaats te maken voor een goede rijwielbel.

Willemstad, den 9n. November 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—27.

Keur van den.....,
tot aanvulling en wijziging van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1925 No. 32).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De afdeelingen waren het volkomen met het Bestuur eens, dat aan het oorverdoovende lawaai, dat bestuurders van motorrijtuigen thans verwekken, zoo spoedig mogelijk een einde behoort te komen. Echter kon het middel om in deze verbetering te brengen niet in des Bestuurs richting gezocht worden. Algemeen verklaarden de afdeelingen zich dan ook tegen het ingediende voorstel.

Het werd namelijk onder de gegeven omstandigheden zeer bezwaarlijk geacht exclusief den balhoorn voor te schrijven.

Gummiballen bederven in de tropen vrij gauw. Als men nu nagaat welk totaal bedrag het eiland Curaçao zal moeten uitgeven om aan dit onderhavige voorschrift te voldoen— in de afdeelingen, werd, waar volgens ingewonnen inlichtingen de prijzen van de hierbedoelde hoorns varieeren tusschen f. 5— en f. 25—, een gemiddelde prijs van f. 10— per stuk gesteld—dan moet men niet licht denken over dit zoo onschuldig lijkende voorstel. En deze uitgave keert telkens, ofschoon, omdat men waarschijnlijk in vele gevallen niet telkens het geheele instrument zal behoeven te vernieuwen, gereduceerd, terug.

Hoezeer het ook mogelijk is, dat door den tot het voortbrengen van geluid met den balhoorn vereischten arbeid eene remmende werking tegen misbruik ontstaat, kon men er zich niet mede vereenigen, dat aan de autoeigenaars, waaronder zeker verscheidene, die van hunne geluidvoortbrengers geen misbruik maken, deze te vermijden uitgave opgelegd wordt.

De aan de meeste motorrijtuigen aangebrachte electrische geluidvoortbrengers hebben op de rubberballen voor, dat ze langer goed blijven.

Voor de gesloten wagens, sedans, waarbij er als de balhoorn voorgeschreven wordt, dan met misschien vrij lange slangen of buizen zal moeten worden gewerkt, werd dit ook niet zonder bezwaar geacht.

Buitendien: de electrische geluidvoortbrengers kunnen getemperd worden— voerde men aan. Waarom zou van deze mogelijkheid geen gebruik worden gemaakt? En waar zeker de meeste auto's van zulke instrumenten voorzien zijn, zou men daardoor tevens tegemoet komen aan het bezwaar, dat anders telkens aan een pas afgeleverd motorrijtuig, dat reeds van een behoorlijken geluidvoortbrenger voorzien is, ten deze een verandering moet worden aangebracht.

Maar overigens werd het gevoelen verdedigd, dat verbetering in den toestand te brengen ware door een verbod op onnoodig toeteren. Men drukte het zelfs zoo uit, dat het toeteren uitzondering moet zijn en dat alleen in bepaalde omstandigheden of gevallen, wanneer dit noodzakelijk is, een kort geluid moet worden gemaakt.

In de afdeelingen werd medegedeeld, dat er een z.g. „boschhoorn" en nog een ander dergelijk fabrikaat van geluidvoortbrengers op de markt worden gebracht, welke beide gedempt geluid geven en dus ook zeer goed zouden kunnen voldoen.

Dat de onderhavige voorstellen eventueel den dag na afkondiging der keur in werking zouden kunnen treden, achtte men wel onmogelijk. Men zou het zich niet kunnen voorstellen, dat eventueel in zulk een kort tijdsbestek als hier voorgesteld wordt, de maatregelen genomen zullen kunnen worden om te voldoen aan de bepaling.

Van de gelegenheid, dat hier een aangelegenheid betreffende het straatverkeer ter sprake was, werd gebruik gemaakt om mede te deelen, dat naar vernomen is, een bestuurder van een motorrijtuig door de politie was aangezegd, dat hij in zijn wagen twee „Search–lights" bij de hand moest meevoeren om bij geval de lantaarns van het rijtuig uitgingen, die te kunnen gebruiken. Men zou het op prijs stellen te mogen vernemen of dit juist is en zoo ja, waarop dit dan berust.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. ~~Februari~~ Januari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—28.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao ondergaat de volgende wijzigingen:

a. tusschen het tweede en het derde lid van artikel 57 worden twee nieuwe leden ingevoegd, luidende:

„Indien naar het oordeel van den rechter-commissaris gegrond vermoeden bestaat, dat de getuige niet op de terechtzitting zal verschijnen, gelast hij dat de getuige alvorens zijn getuigenis af te leggen naar de wijze zijner godsdienstige gezindheid den eed of de belofte zal doen van de geheele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen. Die tot geene erkende godsdienstige gezindheid behooren, leggen alleen de belofte af, nadat hun zal zijn voorgehouden de strafbepaling op het geven van een valsche getuigenis voor den rechter. Van de reden van het afnemen van den eed of de belofte wordt in het proces-verbaal melding gemaakt."

„De bepaling van het vorig lid is niet van toepassing op de personen bedoeld in artikel 150.";

b. in het laatste lid van artikel 57 wordt tusschen de woorden „belofte" en „mitsgaders" ingevoegd: „of den eed";

c. in het eerste lid van artikel 61 wordt tusschen de woorden: „waarheid" en „af" ingevoegd: „of in het geval bedoeld bij artikel 57, derde lid, tenzij artikel 57, vierde lid, of artikel 59, tweede of derde lid, toepasselijk is, den eed of de belofte";

d. in het tweede lid van artikel 90 wordt tusschen de woorden: „waarheid" en „af" ingevoegd: „den eed of de belofte";

e. aan artikel 153 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„Indien een getuige, die tijdens de voorloopige informatiën of de instructie den eed of de belofte, in artikel 57, derde lid, bedoeld, afgelegd heeft, overleden is of, naar het oordeel van den rechter, niet op de terechtzitting heeft kunnen verschijnen, zal zijne vroegere verklaring, mits ter terechtzitting voorgelezen, als aldaar afgelegd worden aangemerkt.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—28.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Vooral met het oog op het toegenomen vreemdelingen- en scheepvaartverkeer wordt het wenschelijk geacht voorschriften in het leven te roepen, waardoor voorkomen kan worden dat het bewijs van eenig strafbaar feit niet kan worden geleverd, omdat personen, die tijdens voorloopige informatiën of instructie als getuige door den rechter-commissaris gehoord, vóór de behandeling der zaak ter openbare terechtzitting, van het eiland vertrokken zijn en derhalve niet als getuige kunnen verschijnen.

Zulks kan worden tegengegaan door bovenbedoelde personen reeds tijdens het vóór-onderzoek door den rechter-commissaris te doen beëedigen, in welk geval de door den betrokken persoon afgelegde verklaring, bij niet-verschijning ter terechtzitting, aldaar kan worden voorgelezen, op welke verklaring dan recht kan worden gedaan.

Ook afgezien van de mogelijkheid van vertrek wil het wenschelijk voorkomen den rechter-commissaris de bevoegdheid tot beëediging te verleenen, bijv. bij hoogen leeftijd of ziekelijken toestand van den te hooren persoon, weshalve aan een in ruimere bewoordingen vervatte redactie de voorkeur wordt gegeven.

Het hierbij voorgestelde is ontleend aan het nieuwe Nederlandsche Wetboek van Strafvordering, waarin deze aangelegenheid geregeld is (artikelen 216 en 295).

Willemstad, den 28n. November 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—28.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van het Wetboek van Strafvordering voor de kolonie Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De afdeelingen waren van oordeel, dat de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 19n. Januari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—29.

Verordening van den....., tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao met eene bepaling tot bestrijding van de z. g. flesschentrekkerij.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao, met eene bepaling tot bestrijding van de z.g. flesschentrekkerij wenschelijk is;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

Na artikel 339 van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao wordt een nieuw artikel 339a ingevoegd, luidende als volgt:

„Hij, die een beroep of eene gewoonte maakt van het koopen van goederen met het oogmerk om zonder volledige betaling zich of een ander de beschikking over die goederen te verzekeren, wordt gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste drie jaren."

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928–1929–29.

Vervolging van den ..... tot ommerulling van het Wetboek van Strafrecht voor de Kolonie Curaçao met eene bepaling tot bestrijding van de z. g. Heeschentrekkerij.

ONTWERP.

No. 1.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928–1929–29.

Verordening van den....., tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao met eene bepaling tot bestrijding van de z. g. flesschentrekkerij.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

In het Nederlandsche Staatsblad van 1928 No. 176 verscheen een aanvullingswet van het Nederlandsche Wetboek van Strafrecht, houdende eene strafbepaling tegen de „flesschentrekkerij".

Na verschillende opmerkingen der Commissie van Rapporteurs is het eenig artikel in den huidigen vorm tot stand gekomen en het is gelijkluidend aan dat, hetwelk thans aan Uwen Raad wordt voorgelegd.

Misschien wordt in dit gebiedsdeel de flesschentrekkerij nog niet in die mate uitgeoefend, dat op dit oogenblik daartegen eene voorziening noodig is, maar de steeds voortgaande ontwikkeling op menig gebied, zal te zijner tijd wellicht ook de komst van het gilde met zich medebrengen.

Het is dus gewenscht voorbereid te zijn voor alle gebeurlijkheden. vandaar dit voorstel.

Het behoeft geen betoog, dat de neringdoenden groote schade ondervinden door dezen vorm van oplichting en dat zij de bescherming van den wetgever noodig zullen hebben.

De practijken der flesschentrekkers vinden hun ontstaan in het credietsysteem, overal en ook hier op Curaçao in zwang. Ware dit te veranderen of te beeindigen, geen flesschentrekker zou een bestaan hebben. Evenwel een oplossing in deze richting is niet te verwachten, zij moet op andere wijze gevonden worden.

Vandaar het ontstaan van het art. 326a in Nederland en dit voorstel aan Uwen Raad.

Flesschentrekkerij is een vorm van oplichting, welke niet valt onder het bereik van artikel 339 van het Curaçaosch Wetboek van Strafrecht, zoodat eene speciale strafbepaling noodzakelijk is. De flesschentrekker heeft de middelen in de wet opgesomd niet noodig. Hij doet eenvoudig zijn bestellingen, soms gepaard gaande met een of meer leugens.

Het is bekend wat taalkundig onder „flesschentrekkerij" verstaan wordt, maar de strafrechtelijke definitie daarvan bij het tot stand komen van art. 326a (Nederlandsch) heeft vele bezwaren gehad en dit artikel is een uitgebreide bespreking ten deel gevallen.

De moeilijkheden waren de volgende.

Vaststond, dat de neringdoende stand moest beschermd worden, maar ook weer niet zoo, dat zorgelooze en onnadenkende verkoopers de normale voorzichtigheid zouden kunnen veronachtzamen terwille van de uitbreiding van hun bedrijf.

Het flesschentrekken moest gestraft worden. maar de omschrijving van het feit moest zoodanig zijn, dat niet elke slechte betaler met eene strafvervolging bedreigd zou kunnen worden en dat allerminst zou leiden de kostwinner, die door ziekte of werkeloosheid noodgedwongen was inkoopen te doen zonder te betalen.

Van den anderen kant mochten de mazen der wet niet te ruim zijn, zoodat de leden van het gilde toch weer vrij uit gingen.

Dit alles zooveel mogelijk in acht nemende is men gekomen tot eene redactie, als van dit artikel.

Vergeleken met analoge bepalingen in Engeland, Duitschland of Frankrijk, is het voorgestelde artikel niet te scherp te noemen.

Blijkens de Nederlandsche memorie van toelichting was het de bedoeling van den Minister van Justitie om strafbaar te stellen: het bij wijze van beroep of gewoonte koopen met het oogmerk om het gekochte niet te betalen.

Voor de strafbaarstelling worden levering, niet betaling of onverhaalbaarheid niet vereischt.

Immers dat het gekochte niet geleverd werd, mocht geen fait d'excuse zijn, want dan zou de aansprakelijkheid van den flesschentrekker beheerscht worden door de van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, dat de verkooper al of niet tijdig argwaan kreeg.

Evenmin mocht de flesschentrekker, in het nauw gebracht zijnde, alsnog in staat zijn door volledige of gedeeltelijke betaling, aan een strafrechtelijke aansprakelijkheid te ontkomen.

Daarom eischt de strafbepaling slechts koop met het opzet zoowel om niet of onvolledig te betalen als, om zich of een ander de beschikking over de goederen te verzekeren.

De vraag wanneer in elk geval de feiten een zoodanig koopen tot een beroep of gewoonte maken, moet door den rechter worden beantwoord. Overigens, de omschrijving: „die een beroep of gewoonte maakt" komt meermalen in het Wetboek van Strafrecht voor. Het is een bekend begrip. Het zou niet aan te bevelen zijn deze woorden te vervangen door: „hij die meermalen" of „hij die herhaaldelijk", want dan zou zelfs hij strafbaar zijn, die met tusschenpoozen van een paar jaar het feit pleegt, hetgeen de bedoeling niet is.

Willemstad, den 17n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—29.

Verordening van den....., tot aanvulling van het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao met eene bepaling tot bestrijding van de z. g. flesschentrekkerij.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De afdeelingen waren van oordeel, dat de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 19n. Januari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—30.

Verordening van den....., tot aanvulling van de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen, zooals die verordening is aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 22sten April 1922 (P. B. 1922 No. 51) aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Tusschen het eerste en het tweede lid van artikel 19 van de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen, zooals die verordening is aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 22sten April 1922 (P. B. 1922 No. 51), wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

„De Gouverneur kan, den Raad van Bestuur gehoord, aan een ambtenaar, die, tengevolge van een onwillig verzuim, de in het vorige lid bedoelde verzekering niet tijdig heeft gedaan, vergunnen die verzekering, ook na het verstrijken van den vastgestelden termijn, te doen."

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—30.

Verordening van den....., tot aanvulling van de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het is voorgekomen, dat ambtenaren, zich niet binnen den voorgeschreven termijn bij den Gouverneur hebben aangemeld ten einde aan hunne weduwen en na te laten wettige kinderen aanspraak te verzekeren op de helft van het bij artikel 10 van die verordening voor een diensttijd van twintig jaren vastgesteld pensioen.

De thans voorgestelde aanvulling van de pensioenverordening heeft ten doel den Gouverneur in de gelegenheid te stellen in die gevallen, waarin het vaststaat, dat zulks aan een onwillig verzuim is toe te schrijven, die ambtenaren te vergunnen bedoelde verzekering, ook na het verstrijken van den vastgestelden termijn, te doen.

Willemstad, den 17n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—30.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de verordening van 13 December 1898 (P. B. 1899 No. 8), houdende vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de kolonie Curaçao en aan hunne weduwen en weezen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De afdeelingen waren van oordeel, dat de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 4n. Februari 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—31.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht (P. B. 1918 No. 6), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52), zooals gewijzigd en aangevuld en laatstelijk gewijzigd bij de Invoeringsverordening Wetboek van Strafrecht (P. B. 1918 No. 6), wordt nader gewijzigd en aangevuld als volgt:

1o. in den considerans wordt in stede van „dezer kolonie" gelezen „van Curaçao";

2o. in artikel 1 wordt in stede van „der Kolonie Curaçao" gelezen „van Curaçao";

3o. in de artikelen 10, 39 en 40 en in No. 28 van het eerste lid van artikel 61 wordt telkens (voor wat betreft artikel 40 zoo dikwijls zulks daarin voorkomt) in stede van „de Kolonie" gelezen „het gebied van Curaçao";

4o. het eerste lid van artikel 15 wordt gelezen als volgt:
„Met uitzondering van de gevallen, waarin in deze verordening aan anderen is toegestaan om plakzegels te gebruiken en die zelf te vernietigen, moeten geschriften en ongebruikt papier, die gezegeld moeten worden, aan een Ontvanger ter zegeling worden aangeboden.";

5o. in No. 7 van het vierde lid van artikel 16 wordt in stede van „het Rijk in Europa, deze Kolonie of 's Rijks andere koloniën en bezittingen" gelezen „Nederland, Curaçao, Nederlandsch-Indië of Suriname";

6o. in het tweede lid van artikel 22 wordt in stede van „moeten" gelezen „kunnen";

7o. artikel 23 wordt gelezen als volgt:
„Het plakzegel moet ongeschonden met de geheele achterzijde worden opgeplakt op het papier, dat gezegeld wordt en zonder eenig deel van het schrift te bedekken.

De vernietiging van het plakzegel door den gebruiker geschiedt door de dagteekening van het gebruik er op te vermelden en zijne handteekening er overheen te plaatsen, een en ander met inkt of inktpotlood.

De vernietiging van het plakzegel kan in stede van met de handteekening ook geschieden door middel van een stempelafdruk.

Indien meer dan een persoon is betrokken bij een stuk, dat door henzelven met plakzegel wordt gezegeld, geschiedt de vernietiging door een hunner.";

8o. No. 6 van het eerste lid van artikel 35 wordt gelezen als volgt:
„verklaringen van gerechtigheid ten behoeve van schuldeischers van Curaçao, Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname;"

9o. het eerste lid van artikel 37 wordt gelezen als volgt:
„Alle prima, secunda en verdere wisselbrieven, orderbriefjes,

assignatiën, bank- en ander handelspapier, alsmede de duplicaten en kopyen van al deze stukken, zijn behoudens de vrijstellingen in artikel 61, Nos. 4, 11, 34 en 36 bepaald, onderworpen aan eene belasting van tien cent.";

10o. het tweede lid van artikel 37 vervalt en in het derde lid van dit artikel vervallen de woorden „honderdmaal de niet betaalde belasting doch minstens";

11o. artikel 38 vervalt;

12o. in artikel 40 vervallen de woorden „honderdmaal de niet overeenkomstig deze verordening betaalde belasting, doch minstens";

13o. in artikel 42 en 58 en in No. 42 van het eerste lid van artikel 61 wordt telkens in stede van „der Kolonie" gelezen. „van Curaçao";

14o. het eerste lid van artikel 53 wordt gelezen als volgt: „Akten van schuldvordering, geen effecten of handelspapier zijnde, zijn, onverminderd het formaatzegel, onderworpen aan een belasting van twintig cent voor elke honderd gulden. Akten van hypotheekstelling, zonder dat daarbij een bepaalde som wordt schuldig beleden, worden ten deze gelijkgesteld met akten van schuldvordering tot het volle bedrag, waarover de hypotheek wordt gesteld.";

15o. in de artikelen 54 en 70 wordt telkens in stede van „door hem op de voorgeschreven wijze te vernietigen" gelezen, „die door hem zelf op de voorgeschreven wijze kunnen worden vernietigd";

16o. in het eerste lid van artikel 57 wordt in stede van „moet" gelezen „kan", en in het vierde lid van dit artikel vervallen de woorden „drie tot";

17o. No. 5 van het eerste lid van artikel 61 wordt gelezen als volgt:
„Alle quitantiën voor gelden, verschuldigd door Nederland, Curaçao, Nederlandsch- Indië of Suriname.";

18o. No. 8 van het eerste lid van artikel 61 vervalt;

19o. No. 9 van het eerste lid van artikel 61 wordt gelezen als volgt:
„De attestatiën de vita tot ontvangst van door Nederland, Curaçao, Nederlandsch-Indië of Suriname verschuldigde gelden.";

20o. in No. 10 van het eerste lid van artikel 61 wordt in stede van „het Rijk, deze Kolonie of 's Rijks andere koloniën en bezittingen" gelezen, „Nederland, Curaçao, Nederlandsch-Indië of Suriname";

21o. in No. 11 van het eerste lid van artikel 61 vervallen het woord „quitantiën" en de daarachter voorkomende komma;

22o. No. 14 van het eerste lid van artikel 61 wordt gelezen als volgt:
„De quitantiën voor betaalde belasting en daarmede gelijk te stellen inkomsten van Nederland, Curaçao, Nederlandsch-Indië of Suriname.";

23o. in No. 19 van het eerste lid van artikel 61 vervalt „van den Raad van Justitie";

24o. in Nos. 34 en 39 van het eerste lid van artikel 61 wordt telkens in stede van „het Rijk in Europa, of 's Rijks andere Koloniën en overzeesche bezittingen" gelezen, „Nederland, Nederlandsch-Indië of Suriname";

25o. aan het eerste lid van artikel 61 wordt een nieuw nummer toegevoegd, luidende als volgt:
„48. De akten en geschriften betreffende het aangaan, wijzigen of eindigen van arbeidsovereenkomsten.";

26o. aan het eerste lid van artikel 65 wordt een nieuw nummer toegevoegd, luidende:
„3o. eenig stuk, dat niet of niet behoorlijk gezegeld is, van zegel te voorzien, zonder de overtreding bij proces verbaal te constateeren.";

27o. artikel 66 wordt gelezen als volgt:
„Alle personen, die in eene openbare betrekking registers, akten of stukken houden of in bewaring hebben, zijn verplicht om daarvan, zonder verplaatsing, inzage te geven aan den Inspecteur der belastingen en anders door den Gouverneur aan te wijzen ambtenaren, zoo dikwerf deze ambtenaren zulks vorderen en te gedoogen, dat deze daarvan afschriften of uittreksels nemen.

Gelijke verplichting rust op kooplieden ten aanzien van de door hen aangehouden boeken en registers en van de aan zegelbelasting onderworpen akten en stukken, welke zij onder zich hebben.

Er behoeft geen inzage verleend te worden:
1o. van akten van uitersten wil, zoolang de beschikkers in leven zijn en van akten van inbewaargeving, superscriptie, herroeping en terugneming van uitersten wil, gedurende het leven van hen, te wier verzoeke die akten zijn opgemaakt;
2o. van den inhoud van pakketten, verzegeld in bewaring gegeven.

Geen inzage kan gevorderd worden:
1o. op Zondagen en daarmede gelijkgestelde dagen;
2o. op andere dagen vóór 9 uur des voormiddags en na 4 uur des namiddags.

Wegens iedere door de in het eerste lid genoemde ambtenaren geconstateerde weigering of belemmering van inzage is een boete verschuldigd van vijf en zeventig gulden.

Hij, die geen gelegenheid geeft inzage te nemen, wordt geacht de inzage te weigeren.";

28o. het laatste lid van artikel 75 vervalt.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—31.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De alhier gevestigde handelsbanken hebben zich eenigen tijd geleden tot het Bestuur gewend met het verzoek het in de Zegelverordening 1908 naar gelang van de plaats van betaalbaarstelling gemaakt verschil in de belasting op handelspapier te laten vervallen en tevens om de mogelijkheid te openen om voor de vernietiging van plakzegels gebruik te maken van een stempel.

Waar ondergeteekende het met de bedoelde banken eens is, dat er geen reden bestaat om handelspapier, dat op de eene plaats wordt betaalbaar gesteld, anders te belasten dan gelijksoortig handelspapier, dat op een andere plaats wordt betaalbaar gesteld, en tevens dat er geen bezwaar bestaat om voor de vernietiging van plakzegels gebruik te maken van een stempel, heeft hij gemeend eene wijziging van de Zegelverordening 1908 te moeten voorstellen om aan het gedane verzoek te voldoen.

Van de gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om eenige andere veranderingen in de verordening voor te stellen.

Ter verdere toelichting van het ontwerp diene het volgende:

ad art. 1 Nos. 1, 2, 3, 5, 13, 20 en 24. Deze wijzigingen hebben enkel ten doel de woorden „Kolonie", „koloniën" en „bezittingen" uit de verordening te verwijderen.

ad art. 1 Nos. 4, 6, 7, 15 en 16. Met deze wijzigingen vervallen de imperatieve voorschriften, dat plakzegels in bepaalde gevallen door de belanghebbenden zelf moeten worden vernietigd, zoodat ook in deze gevallen de vernietiging voortaan door den Ontvanger zal kunnen geschieden, en wordt tevens aan de belanghebbenden de bevoegdheid gegeven om de vernietiging naar keuze met de handteekening of met een stempel te doen. De wijziging van het laatste lid van art. 57 is om gelijkvormigheid in de strafbepalingen te verkrijgen.

ad art. 1 Nos. 8, 17, 18, 19 en 21. In Nederland zijn alle quitanties ten behoeve van den Lande en alle attestatiën de vita tot ontvangst van door den Lande verschuldigde gelden vrijgesteld van de zegelbelasting. Ondergeteekende is van oordeel, dat deze vrijstellingen ook hier kunnen worden verleend. De wijzigingen sub 17 en 19 hebben ten doel deze vrijstellingen te verleenen en die sub 8, 18 en 21 houden daarmede verband.

ad art. 1 Nos. 9, 10, 11 en 12. Met de wijziging sub 9 wordt de belasting op alle handelspapier, waar ook betaalbaargesteld, gelijk gesteld. Waar de hoogere belasting wordt afgeschaft, komt het billijk voor de lagere een weinig te verhoogen. De wijzigingen sub 10, 11 en 12 houden verband met die sub 9.

ad art. 1 No. 14. Volgens de bestaande bepaling is schuldbriefzegel alleen verschuldigd op akten van schuldvordering wegens geleend geld, dus niet op die wegens geleende goederen, schuldig gebleven kooppenningen, enz., en ook niet op akten, waarbij crediet-hypotheken worden gesteld. Dit verschil heeft volgens ondergeteekende geen reden van bestaan en wordt daarom hierbij voorgesteld om eene wijziging in art. 53 aan te brengen.

ad art. 1 No. 22. Deze wijziging is om ook quitantiën voor andere inkomsten dan belastingen, als die voor schoolgelden, enz., in de vrijstelling te betrekken. Met de voorgestelde wijziging sub 17 kan ook in dit nummer de bepaling omtrent teruggave van belasting enz. vervallen.

ad art. 1 No. 23. Deze wijziging is noodig omdat er geen Raad van Justitie meer bestaat.

ad art. 1 No. 25. Om het schriftelijk aangaan van arbeidsovereenkomsten aan te moedigen wordt deze aanvulling voorgesteld.

ad art. 1 No. 26. Deze aanvulling is gewenscht ter verzekering van de goede naleving der verordening.

ad art. 1 No. 27. Waar het gebleken is, dat de zegelbelasting hier nog al dikwijls wordt ontdoken, is het noodzakelijk om de controle-maatregelen te verscherpen en wordt daarom voorgesteld om art. 66 te wijzigen en meer in overeenstemming te brengen met de overeenkomende bepalingen in Nederland.

ad art. 1 No. 28. Eene soortgelijke bepaling als hier in de verordening opgenomen is in Nederland sedert lang afgeschaft. Waar deze bepaling van geen nut is, wordt voorgesteld om haar ook hier te laten vervallen.

Curaçao, den 28n. December 1928.

De wnd. Gouverneur van Curaçao,

M. VAN DIJK.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—31.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De beraadslagingen in de afdeelingen betreffende dit ontwerp hebben aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Opgemerkt werd, dat de zegelverordening, vooral voor wat aangaat de bepalingen omtrent het quitantie-zegel en het zegel voor het z. g. kort-papier, maar al te vaak niet nagekomen wordt wegens den last, welke zij veroorzaken en niet ter besparing van het zoo luttele bedrag. Daarom werd invoering van het in Holland in gebruik zijnde z. g. „nat-zegel" aanbevolen, waardoor men vóór gebruik cheque- en quitantieboekjes eenvoudig bij den Ontvanger kan laten afstempelen, en zoodoende de cheques en quitanties steeds zóó voor gebruik gereed kunnen worden gehouden. De bedoeling is niet, dat de plakzegels afgeschaft zouden moeten worden – wie de voorkeur er aan geeft die te gebruiken, zou dat naar de meening der leden aan het woord wel moeten kunnen blijven doen – maar gemeend werd, dat het nat-zegel-systeem veel gemakkelijker is in de praktijk en daarom dan ook invoering daarvan een sterke vermindering van de belastingontduiking ten gevolge zal hebben.

Medegedeeld werd, dat reeds vroeger van uit de afdeelingen tot het Bestuur het verzoek gericht was het daarevenaangegeven systeem in te voeren, doch dat daartoe niet overgegaan is. De reden daarvan was in de afdeelingen niet bekend.

Een bezwaar, dat wel eens vernomen is tegen het nat-zegel-systeem is, dat controle wel eens moeilijk zou kunnen zijn. Al dadelijk werd naar aanleiding daarvan medegedeeld, dat men de ambtenaren moet kunnen vertrouwen, doch overigens óf de Ontvanger zelf den zegelstempel zou kunnen aanbrengen óf aan den nat-zegel-stempel een nummer-apparaat zou kunnen worden verbonden.

Ook wilde men het Bestuur in overweging geven te bepalen, dat duplicaten en alle verdere exemplaren van geschriften, welke op zegel gesteld moeten zijn, vrij zijn van dat recht. Er bestaat reeds bij velen een dusdanige opvatting, die – ofschoon de dubbelen van de vorderingen tegen het Gouvernement van Curaçao officieel zonder zegel gequitteerd aangenomen worden – blijkbaar onjuist is en waar het inderdaad onnoodig wilde voorkomen, dat ook voor duplicaten en verdere exemplaren zegelrecht verschuldigd is, zou men die opvatting in de verordening neergelegd willen zien. De sprekers aan het woord verklaarden te weten, dat een eenvoudige vrijstelling de deur zou kunnen open zetten voor veel misbruik, doch waren van meening, dat dit voorkomen zou kunnen worden door aan de gebruikmaking van die vrijstelling de verplichting te verbinden, dat op het betrekkelijke stuk een desnoods gestempelde verklaring moet worden gesteld, dat het op het oorspronkelijke stuk verschuldigde zegelrecht voldaan is, met een sanctie – geldboete b. v. – op het stellen van een valsche verklaring.

Verder werd gemeend, dat de bepaling van artikel 16 van de zegelverordening in de praktijk wel eens tot minder practische werkmethoden aanleiding geweest is. Zoo zal b. v. bij een eenmaal gesloten overeenkomst van aanneming van werk het bestek op een apart zegel-papier gesteld moeten worden. Zou het niet mogelijk zijn, zoo vroeg men, artikel 16 aan te vullen met een bepaling, dat op één zegel-papier, na het eerste geschrift, ook andere daarmede direct in verband staande geschriften telkens met aanplakking van nieuwe zegels of met gebruikmaking van een nieuw zegelstempel gesteld mogen worden? De fiscus lijdt geen nadeel en voor belanghebbenden wordt het beoogde doel bereikt.

Men vroeg of het niet mogelijk zou zijn artikel 7 te doen vervallen wegens de vaagheid daarvan in verband ook met de vraag waar in vele gevallen de grens ten deze getrokken moet worden. Haast niemand houdt zich trouwens aan dit artikel, omdat de meesten niet eens weten, dat het bestaat. En toch staat men ook ten deze – vermoedelijk in verreweg de meeste gevallen ondanks des delinquenten beste bedoeling – bloot aan een verbaliseering.

De uitgave t. g. t. van een bijgewerkten tekst van de zegelverordening werd bepleit.

Artikelen.

Ad. artikel 1. Nos. 9, 10, 11 en 12. Werd wel opgemerkt dat in het algemeen het in de rede ligt, dat in gevallen als waarover het hier gaat, wat aan den eenen kant verloren gaat, gecompenseerd wordt aan den anderen kant, daarbij liet men uitkomen, dat deze compensatie toch in verhouding moet staan tot wat er opgeofferd wordt en dan meende men, dat zij hier buiten die verhouding staat. Er worden hier niet zooveel wissels op Holland getrokken – in vergelijking n. l. met die op het buitenland. Daarbij paste zich verder de praktijk aan aan de belasting–bepalingen: vele betalingen aldaar geschieden door overschrijvingen en is daarvoor dan dus geen belasting verschuldigd. Meerdere leden waren dan ook tegen de verhooging van het zegelrecht op de buitenlandsche wissels en ook tegen de verhooging van dat recht op het z. g. kort–papier, de cheques, die hier hoe langer hoe meer in gebruik komen en zeer practisch zijn -- waarom gemeend werd dat het bezigen daarvan zeker niet tegengewerkt zou moeten worden.

En als men nagaat, dat het gaat over aan den eenen kant de wissels op Holland (ook al is daarvoor een recht bepaald van 5 cent voor elke honderd gulden) en aan den anderen kant de wissels op het buitenland en de plaatselijke cheques (kort–papier), dan meende men, dat het wel in het oog zal springen, dat de verhouding, waarover zoo even gesproken werd, niet goed is. Integendeel zou, geloofde men, op de voorgestelde wijze meer dan tot heden uit de zegelbelasting geput worden – hetgeen blijkbaar niet in de bedoeling ligt en waarmede de aan het woord zijnde leden zich overigens ook niet zouden hebben kunnen vereenigen in een tijd, waarin de landsontvangsten op Curaçao zoo ruim binnenvloeien.

Daartegen werd opgemerkt, dat niet zoo streng aan de tegenwoordige opbrengsten der belastingen enz. moet worden vastgehouden, aangezien er nog zeer veel te doen is in dit gewest, wat beduidende uitgaven zal vorderen.

Slechts wanneer het Bestuur bereid zou zijn het zegelrecht op vijf cent te bepalen (voor de wissels op Holland) en te behouden (voor buitenlandsche wissels en kort–papier), zouden eerstbedoelde sprekers geen bezwaren hebben tegen het onderhavige voorstel.

Ad. artikel 1. No. 14. De tweede zin van het voorgestelde eerste lid van artikel 53 was, voor zoover hij ook doelt op crediet–hypotheken, aanleiding tot eenige bespreking. Werd eenerzijds de meening vernomen, dat het niet billijk voorkwam, dat men moest betalen naar reden van een bedrag, dat men niet in zijn geheel leende, anderzijds werd het ook niet rationeel gevonden, dat men het geheele bedrag leende en niet betaalde. Werd ter oplossing van deze moeilijkheid gedacht aan een stelsel, waarbij het zegel betaald wordt naar gelang men geld opneemt (bij quitantie b. v.) de mogelijkheid van ontduiking toonde aldra de ondeugdelijkheid van dit systeem aan. Ten slotte kwam algemeen een bepaling, dat voor akten van crediet hypotheekstelling de helft van het bedrag, waarvoor de hypotheek gesteld wordt, voor het betrekkelijke doel als basis genomen wordt, rationeel voor.

Ad. artikel 1. No. 24. Evenals in nos. 34 en 39 van het eerste lid van artikel 61 de daar genoemde geschriften in Nederland, Nederlandsch–Indië of Suriname opgemaakt of verleden en aldaar van voldoend zegel voorzien vrijgesteld worden van de zegelbelasting, werd het wel wenschelijk geacht ook andere stukken in Nederland, Nederlandsch–Indië of Suriname opgemaakt en aldaar van voldoend zegel voorzien, alhier van de zegelbelasting vrij te stellen. In de Hollandsche zegel–wet van 1917 komt in art. 22, al. 3 een dergelijke bepaling voor ten opzichte van de gebieden buiten Nederland.

Door een lid werd in het licht gesteld, dat hiervoor elders een compensatie moet worden gevonden.

Ad. artikel 1. No. 26. Gemeend werd, dat in het hier voorgestelde derde lid van artikel 65 gesproken zou moeten worden van „behoorlijk met het *vereischte* zegel gezegeld".

Ad. artikel 1. No. 27. „Anders" in het eerste lid van het voorgestelde artikel 66 moet waarschijnlijk zijn: „andere".

Het is niet duidelijk, waarom aan de kooplieden de in het tweede lid van het voorgestelde nieuwe artikel 66 bedoelde verplichting ten aanzien van de door hen aangehouden boeken en registers zou moeten worden opgelegd. Deze zijn toch vrij van zegel; wat moeten de in het eerste lid bedoelde ambtenaren dan in die boeken zien, werd gevraagd. Men voelde dan ook niet veel voor deze bepaling.

Bepalingen als in de laatste 2 alinea's van het nieuw voorgestelde artikel 66 opgenomen, passen – naar gemeend werd – niet in het systeem van onze wetgeving en werden in elk geval ontraden. Het eerste van de hier bedoelde twee alinea's zou men willen voorstellen als volgt te doen luiden: „Weigering of belemmering van inzage wordt, voor zoover het Wetboek van Strafrecht voor de kolonie Curaçao er niet in voorziet, gestraft met een geldboete van vijf en zeventig gulden." Het laatste lid zou men willen laten vervallen, als zijnde een wettelijk vermoeden van schuld met zeer bedenkelijke gevolgen en blijkbaar zonder mogelijkheid van tegenbewijs.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 5n. Maart 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

ONTWERP.

No. 5. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat, volgens art. 100 van het reglement op het beleid der regeering, de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst, welke niet ten laste van de Nederlandsche schatkist komen, en de middelen tot dekking van die uitgaven worden aangewezen op de Curaçaosche begrooting en dat, volgens art. 102 van hetzelfde reglement, die begrooting, zoodanig als zij door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, door den gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en afgekondigd;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening.

CURAÇAOSCHE BEGROOTING
VOOR HET DIENSTJAAR 1930

Artikel 1.

Voor de onderdeelen, in de hieronder voorkomende begrootingsartikelen aangewezen, worden voor het dienstjaar 1930 toegestaan de daarnevens uitgetrokken sommen:

Iste AFDERLING.

Algemeen en gewestelijk bestuur.

Gouvernementssecretarie en algemeene dienst.

Artikel 1. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den Gouvernementssecretaris en andere ambtenaren en beambten.....	f	256 074,—
Artikel 2. Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den Burgerlijken stand.....		1 155,—
Artikel 3. Inrichting en bijhouden van een bevolkingsregister.....		25 000,—
Artikel 4. Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven.....		5 100,—
Transporteere...	f	287 329,—

Per Transport... f 287 329,—

Koloniale Raad.

Artikel 5. Loon van een algemeen verslaggever..... 900,—

Artikel 6. Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven..... 400,—

Gewestelijk bestuur.

Artikel 7. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, en loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten..... 33 000,—

Artikel 8. Onderhoud en herstelling van 2 dienstauto's ten dienste van 2 districtmeesters..... 2 400,—

Artikel 9. Teerkosten van de districtmeesters en van den gezaggeber van de Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten hunne standplaatsen..... 1 500,—

Artikel 10. Huur van woningen in de buitendistricten van Aruba, ten dienste van den gezaghebber voor het houden van zittingen enz..... 180,—

Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.

Artikel 11. Uit- en terugzending van ambtenaren, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten en met een en ander in verband staande uitgaven en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing..... 60 000,—

Artikel 12. Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden van Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding, enz., van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten..... 500,—

Artikel 13. Vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling... 62 000,—

Algemeene kosten

Artikel 14. Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van Hare Majestelt de Koningin..... 3 300,—

Artikel 15. Telegramkosten..... 8 000,—

Artikel 16. Drukkosten..... 15 000,—

Artikel 17. Kantoorbehoeften..... 9 000,—

Artikel 18. Bindloon..... 1 000,—

Totaal der Iste Afdeeling... f 484 509,—

Transporteere... f 484 509,—

Per Transport... f 484 509,—

IIde AFDEELING.

Rechts- en politiewezen.

Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.

Artikel 19. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten....	f 106 944,—	
Artikel 20. Reis- en teerkosten.....	3 900,—	
Artikel 21. Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie.....	1 000,—	
Artikel 22. Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benoodigdheden voor het hulpbureau voor den industrieelen eigendom.....	1 700,—	

Gevangenissen.

Artikel 23. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van de directeuren van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten:....	74 100,—	
Artikel 24. Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven.....	24 250,—	

Politie.

Artikel 25. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politiepersoneel	372 000,—	
Artikel 26. Vergoeding aan de Nederlandsche schatkist van een deel van de kosten der landmacht.....	335 620,—	
Artikel 27. Huur, verbeteringen verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven.....	37 200,—	
Artikel 28. Verplaatsingskosten en detacheeringstoelagen	*Memorie*	

Brandweer.

Artikel 29. Toelagen van het personeel, onderhoud en vernieuwing van het materieel en andere uitgaven.....	5 000,—	

Voogdijraden.

Artikel 30. Loon van den Secretaris van den voogdijraad.....	420,—	
Artikel 31. Andere uitgaven.....	100.—	
Transporteere...	f 962 234,—	f 484 509,—

Per Transport... f 962 234,— f 484 509,—

Algemeene kosten.

Artikel 32. Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen..... 18 800,—

Artikel 33. Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen..... 1 100,—

Artikel 34 Vergoedingen wegens vacatiën..... 11 500,—

Artikel 35. Teruggave aan het Departement van Justitie van het aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken..... 100,—

Totaal der IIde Afdeeling... 993 734,—

IIIde Afdeeling.

Geldelijk beheer.

Administratie van financiën en domeinwezen.

Artikel 36. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en bruggegeld van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche bank, den bode ter administratie van financiën en ten kantore van den koloniaal ontvanger en andere uitgaven..... f 14 044,—

Artikel 37. Loon van de boschwachters, tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen en andere uitgaven van het domeinwezen..... 7 320,—

Belastingen.

Artikel 38. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal ontvanger, de ontvangers, de sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen, den commies en den klerk ten kantore van den koloniaal ontvanger en de deurwaarders der belastingen op Curaçao. 23 990,—

Artikel 39. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den ambtenaar van den buitendienst der belastingen..... 184 200,—

Artikel 40. Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, rondbrengen van belastingrekeningen, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, bruggegelden, bediening en onderhoud der motorbooten, kleeding

Transporteere... f 229 554,— f 1 478 243,—

Per Transport... f 229 554,— f 1 478 243,—

voor de kommiezen en andere uitgaven:..... 92 100,—

Posterij, Landsradio- en -telefoondienst.

1o. Posterij.

Artikel 41. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten der posterij en brievenbestellers..... 36 000,—

Artikel 42. Transitrechten, vervoer van brievenmalen en betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst:. 38 400,—

Artikel 43. Benoodigdheden voor de postspaarbank..... 1 000,—

2o. Landsradio-en-telefoondienst.

Artikel 44. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegeld van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst..... 110 060,—

Artikel 45. Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten..... 36 000,—

Artikel 46. Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradiodienst..... 1 500,—

Artikel 47. Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radiomaatschappijen voor doorzending van radio-telegrammen..... 30 000,—

Artikel 48. Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon..... 31 600,—

Artikel 49. Telefoonabonnementen. 10 000,—

Hypotheekbewaarder op Curaçao

Artikel 50. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hypotheekbewaarder..... 4 200,—

Curaçaosche Bank.

Artikel 51. Loon van den secretaris. en den klerk:..... 4 200,—

Artikel 52. Benoodigdheden en andere uitgaven..... 3 000,—

Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao.

Artikel 53. Loon van den secretaris..... 300,—

Artikel 54. Andere uitgaven..... 900,—

Algemeene kosten.

Artikel 55. Grondbelasting op Lands-

Transporteere... f 629 814,— f 1 478 243,—

Per Transport... f 629 814,— f 1 478 243,—

eigendommen die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst..... 6 000,—

Artikel 56. Bijdrage aan verschillende vereenigingen..... 1 500,—

Artikel 57. Rente wegens uit 's Rijksschatkist ontvangen voorschotten.... 160 000,—

Artikel 58. Uitzending van baar geld..... 650,—

Artikel 59. Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak, klok en kelder..... 1 100,—

Totaal der IIIde Afdeeling... f 798 064,—

IVde Afdeeling

Eeredienst, onderwijs en armenzorg.

Eeredienst.

Artikel 60. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten..... f 108 520,—

Artikel 61. Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang..... 225,—

Onderwys.

1o. Schooltoezicht.

Artikel 62. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den inspecteur van het onderwijs en loon van den bode van de inspectie en bij de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad... 12 300,—

Artikel 63. Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten voor het schooltoezicht en andere uitgaven:..... 2 550,—

2o. Openbaar Onderwijs.

Artikel 64. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel..... 177 792,—

Artikel 65. Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen, bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool te Willemstad en andere uitgaven:... 14 100,—

3o. Bijzonder Onderwijs.

Artikel 66. Uitkeeringen voor het personeel..... 465 490,—

4o. Verdere kosten van het Onderwijs.

Artikel 67. Overtocht en studie van

Transporteere... f 780 977,— f 2 276 307,—

Per Transport...	f 780 977,—	f 2 276 307,—
jongelieden, die in Nederland een opleiding ontvangen.....	14 000,—	
Artikel 68. Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende een opleiding tot hoogere bevoegdheid.....	3 000,—	
Artikel 69, Opleiding van onderwijzers.....	3 760,—	
Artikel 70. Examenkosten.....	1 550,—	
Artikel 71. Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek.....	800,—	
Artikel 72. Kosten van het voorbereidend onderwijs.....	7 000,—	
Artikel 73. Kosten van leergangen	10 000,—	
Openbare boekerijen en leeszalen.		
Artikel 74. Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaal- en school museum te Willemstad.....	1 500,—	
Artikel 75. Kosten van de openbare boekerij en leeszaal en van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad en bijdrage aan andere openbare boekerijen en leeszalen.....	1 875,—	
Armenzorg.		
Artikel 76. Onderstand aan behoeftigen.....	12 900,—	
Artikel 77. Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen.....	8 700,—	
Artikel 78. Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel voor onderhoud van in dat Instituut verpleegde Curaçaosche doofstommen.....	900,—	
Artikel 79. Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand.....	3 000,—	
Totaal der IVde Afdeeling...		849 962,—

Vde Afdeeling.

Landbouw.

Artikel 80. Voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van land- en tuinbouw en veeteelt.....	35 000,—	
Artikel 81. Uitgaven in het belang van de gouvernements kokosnootcultuur op St. Eustatius.....	1 000,—	
Artikel 82. Onderhoud van den mo-		
Transporteere...	f 36 000,—	f 3 126 269,—

Per Transport...	f 36 000,—	f 3 126 269,—
tor en de katoenmachines op St. Eustatius.....	200,—	
Artikel 83. Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken en putten:.....	14 800,—	
Totaal der Vde Afdeeling...		51 000,—

VIde AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Ambtenaren, beambten en gezondsheidscommissie.

Artikel 84. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen en bruggegeld van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de gouvernements-geneeskundigen en den bode bij den openbaren gezondheidsdienst en den secretaris bij de gezondheidscommissie:.....	f 140 224,—	
Artikel 85. Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst.....	500,—	
Artikel 86. Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord.....	1 000,—	

Quarantaine-dienst

Artikel 87. Loon van den loods-opzichter aan de Caracasbaai op Curaçao.....	1 200,—	
Artikel 88. Loon van den opzichter en den bediende, benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven voor de quarantaine-plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo op Curaçao en onderhoud en bediening van de booten van den openbaren gezondheidsdienst....	20 765,—	
Artikel 89. Kosten van uitvoering van den dienst.....	750,—	

Landsgesticht voor krankzinnigen op Curaçao.

Artikel 90. Loon van den directeur en de oppassers.....	5 400,—	
Artikel 91. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....	50 000,—	

Landsgesticht voor melaatschen op Curaçao.

Artikel 92. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven.....	15 000,—	
Transporteere...	f 234 839,—	f 3 177 269,—

Per Transport... f 234 839,— f 3 177 269,—

Artikel 93. Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht..... 600,—

Landsinrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten op Curaçao

Artikel 94. Loon van den inwonenden beambte en van het verplegend personeel van bijstand..... 2 160,—

Artikel 95. Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenoote en de verpleegster en andere uitgaven..... 11 500,—

Laboratoria en kantoren van den openbaren gezondheidsdienst.

Artikel 96. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den scheikundige, den hulp-bacterioloog, den apotheker en de bedienden 25 880,—

Artikel 97. Benoodigdheden en andere uitgaven:..... 6 100.—

Hygiënische dienst.

Artikel 98. Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van een technisch ambtenaar en de onderopzichters..... 12 000,—

Artikel 99. Arbeidsloonen en andere uitgaven ..... 8 300,—

Reinigingsdienst.

Artikel 100. Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van den opzichter en de onderopzichters..... 19 740,—

Artikel 101. Aanschaffing van benoodigdheden ..... 39 500,—

Artikel 102. Arbeidsloonen en andere uitgaven..... 115 400,—

Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.

Artikel 103. Aankoop van monsters, enz..... 300,—

Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.

Artikel 104. Verpleegkosten en andere utigaven..... 1 800,—

Algemeene kosten.

Artikel 105. Verpleging van onvermogenden, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel; huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen; verloskundige hulp aan en begrafeniskosten van onver-

Transporteere... f 478 119,— f 3 177 269,—

Per Transport...	f 478 119,—	f 3 177 269,—
mogenden; reiskosten; onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd.....	57 870,—	
Artikel 106. Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenden, gevangenen, politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de Landsgestichten voor krankzinnigen en melaatschen.	20 000,—	
Artikel 107. Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken.....	750,—	
Artikel 108. Onderhoud en bediening van ziekenauto's:.....	4 200,—	
Artikel 109. Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van kopokstof.....	500,—	
Slachtplaats, groente- en vleeschhallen te Willemstad.		
Artikel 110. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den marktmeester...	3 300,—	
Artikel 111. Onderhoud, toezicht, verlichting en andere uitgaven.....	2 040,—	
Totaal der VIde Afdeeling...	f 566 779.—	

VIIde Afdeeling

Openbare Werken

Ambtenaren en beambten.

Artikel 112. Bezoldigingen of verlofbezoldigen en toelagen van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten.....	133 820.—	
Artikel 113. Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en teekenbehoeften.....	5 800,—	
Onderhoud en herstelling van Landsgebouwen.		
Artikel 114 Onderhoud en herstelling van de landsgebouwen, eigendommen en werktuigen; aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen en aankoop van water; aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-werkplaats en andere uitgaven.....	130 600,—	
Artikel 115. Onderhoud en herstelling van straten, wegen, kaden en dammen.....	725 000,—	
Artikel 116. Kosten van straten- en wegenverbetering, te bestrijden uit de opbrengst der motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.....	105 000,—	
Baggerwerken en peilingen.		
Artikel 117. Verschillende uitgaven.....	46 000,—	
Transporteere...	f 1 146 220,—	f 3 744 048,—

Per Transport... f 1 146 220,— f 3 744 048,—

Vaartuigen.

Artikel 118. Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen..... 114 500,—

Straatverlichting.

Artikel 119. Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers..... 896,—

Artikel 120. Benoodigdheden en andere uitgaven..... 31 050,—

Kustverlichting.

Artikel 121. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van het personeel... 17 005,—

Artikel 122. Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven..... 17 100,—

Weerkundige dienst.

Artikel 123. Loon van het personeel en andere uitgaven..... 1 940,--

IJkwezen.

Artikel 124. Toelage van een ijker en andere uitgaven..... 850,—

Nieuwe werken.

Artikel 125. Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen..... 1 499 000,—

Totaal der VIIde Afdeeling... 2 828 561,—

VIIIste Afdeeling.

Haven- en loodswezen.

Artikel 126. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en loon van de ambtenaren en beambten en andere uitgaven:..... 136 560,—

Artikel 127. Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten en andere uitgaven..... 48 360,—

Artikel 128. Inrichting van het nieuwe kantoor..... 3 000,—

Artikel 129. Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai..... 1 200,—

Seinwezen.

Artikel 130. Bezoldigingen of vorlofbezoldigingen van het personeel en andere uitgaven..... 13 675,—

Totaal der VIIIste Afdeeling... 202 795,—

IXde Afdeeling.

Watervoorzieningsdienst

Artikel 131. Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen en loon van

Transporteere... f 6 775 404,—

Per Transport... f 6 775 404,—

den directeur van Landswatervoorziening en verdere ambtenaren en beambten..... 52 213,—

Artikel 132. Bedrijfs- en onderhoudskosten..... 45 000,—

Totaal der IXde Afdeeling... f 97 213.—

Xde Afdeelieg.

Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen en toelagen ter aanvulling van bezoldigingen en toelagen.

Artikel 133. Pensioenen van burgerlijke landsdienaren..... f 236 429,—

Artikel 134. Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren. 92 591.—

Artikel 135. Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en weezen..... *Memorie.*

Artikel 136. Wachtgelden..... 150.—

Artikel 137. Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking..... 208,—

Artikel 138. Onderstanden..... 3 758,—

Artikel 139. Toelage aan de weduwe van een broeder in de orde van den Nederlandsche Leeuw..... 100,—

Artikel 140. Gunstgaven en onverplichte betalingen..... 1 000,—

Artikel 141. Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven..... 10 000,—

Artikel 142. Toelagen aan ambtenaren en beambten ter aanvulling van het verschil tusschen de aan hen bij de samenstelling van deze begrooting toegedachte bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1928 genoten inkomsten..... 38 000,—

Totaal der Xde Afdeeling... 382 236,—

XIde Afdeeling.

Onvoorziene Uitgaven.

Artikel 143. Onvoorziene uitgaven..... 100 000,—

Totaal... f 7 354 853,—

ALGEMEEN OVERZICHT.

Iste	Afdeeling.	Algemeen en gewestelijk bestuur	f 484 509,—
IIde	„	Rechts- en politiewezen	993 734,—
IIIde	„	Geldelijk beheer	798 064,—
IVde	„	Eeredienst, onderwijs en armenzorg	849 962,—
Vde	„	Landbouw	51 000,—
VIde	„	Openbare Gezondheidsdienst	566 779,—
VIIde	„	Openbare Werken	2 828 561,—
VIIIste	„	Haven- en loodswezen	202 795,—
IXde	„	Watervoorzieningsdienst	97 213,—
Xde	„	Pensioenen, wachtgelden, enz.	382 236,—
XIde	„	Onvoorziene uitgaven	100 000,—
			f 7 354 853,—

Curaçao	f 4 453 962,—
Aruba	834 935,—
Bonaire	114 975,—
St. Martin	99 382,—
St. Eustatius	44 753,—
Saba	59 060,—
Benedenwindsche eilanden	2 000,—
Bovenwindsche eilanden	14 300,—
Alle eilanden	1 731 486,—
	f 7 354 853,—

Zeven millioen driehonderd vier en vyftig duizend acht honderd drie en vyftig gulden.

Artikel 2.

Wanneer het bedrag uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 40, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 54, 55, 57, 58, 59, 61, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 75, 76, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 88, 89, 91, 92, 93, 95, 97, 99, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 136, 137, 138, 140, 141 en 142, van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting ontoereikend wordt bevonden, kan het, evenals de posten bij de *artikelen* 28 en 135 voor *memorie* uitgetrokken, door overschrijving uit *artikel* 143 dier begrooting worden aangevuld.

Artikel 3.

Op *artikel* 143 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1930 behoorende uitgaven, die hare omschrijving niet vinden in een der *artikelen* van die begrooting en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

De uitgaven worden voor elk soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Artikel 4.

Tot goedmaking van de uitgaven begrepen in de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930 worden voor dat jaar gebezigd de na te noemen middelen en inkomsten, te weten:

A. *Belastingen.*

a. Invoerrecht;
b. Accijns op gedistilleerd;
c. Accijns op geslacht;
d. Zegelbelasting;
e. Overdrachtsbelasting;
f. Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed;
g. Grondbelasting;
h. Gebruiksbelasting;
i. Inkomstenbelasting;
j. Successiebelasting;
k Vergunningsrecht;
l. Hondenbelasting;

m. Petroleumraffinaderijbelasting;
n. Motorrijtuig–, rijwiel– en motorbootbelasting.

B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*

a. Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening van amb tenaren en hulpambtenaren van den burgerlijkenstand;
b. Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden;
c. Boeten;
d. Vergoeding van de kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom;
e. Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant–bestuurders van motorrijtuigen;
f. Ontvangsten wegens gelden betaald voor aan– of afmonstering van scheepsvolk;
g. Huur van Landsgronden en eigendommen;
h. Registratierecht;
i Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in–, door– en uitvoer van goederen;
j Huur van opslagplaatsen;
k. Uitvoerrecht:
van mijnproducten;
van zout;
l. Concessierechten:
voor de brug over de haven;
m. Inkomsten van de posterij;
n. Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank;
o. Opbrengst van Landsradioposten;
p. Opbrengst van Landstelefoon;
q. Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder op Curaçao;
r. Inkomsten van de Curaçaosche bank:
aandeel in de zuivere winst;
teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de bank;
s. Schoolgelden;
t. Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6;
u. Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten;
v Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst:
geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz.;
gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmetting, enz.;
verhuur van de ziekenauto;
verkochte kaarten rechtgevende op geneeskundige hulp;
w. Opbrengst van de vergoeding voor verpleeggelden, enz.:
van in het gesticht voor krakzinnigen opgenomen lijders 1ste, 2de en 3de klasse;
van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijders;
van in de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten opgenomen betalende patiënten;
x. Inkomsten van de vleeschhal;
ij. Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die stoomketels;
z. Opbrengst van Landskaden;
aa. Loodsgelden;
bb. Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen;
cc. Opbrengst van den watervoorzieningsdienst;
dd. Terugbetaling door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op hare terreinen;
ee. Alle andere ontvangsten;

C. *Leening tot dekking der uitgaven voor:*

a. straten– en wegenverbetering;
b. havenverbetering.
c. aanleg van straten en wegen (Aruba);
d. aanleg van een pier in de Paardenbaai (Aruba).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—32.

waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

1. Was het zijn ambtsvoorganger een groote voldoening in het afgeloopen dienstjaar aan Uwen Raad het ontwerp eener sluitende begrooting in te dienen, ook ondergeteekende is het aangenaam, in vertrouwen op de bestendiging van den bloei van dit Gewest, voor het dienstjaar 1930 U hierbij de ontwerp-begrooting, die sluitend gemaakt is, aan te bieden.

2. Het zou voor ondergeteekende een voorrecht zijn en hij zou zich gelukkig achten als ook in de toekomst de inkomsten steeds een dermate bedrag opbrachten, dat het Gewest Curaçao instaat zal zijn, zijn eigen huishouding te blijven bekostigen.

Zal door de groote en kostbare eischen, die het verkeer stelt en door de uitbreiding der bevolking, die meer dan tot nu toe de zorg der Overheid noodig heeft, zoowel op het gebied van hygiene en van onderwijs als voor de handhaving van orde en gezag, het eindbedrag aanvankelijk hooger oploopen, wij moeten er naar streven, dat na voltooiing der groote werken, zonder het sluiten van leeningen het evenwicht in de begrooting wordt verkregen.

Dit zal moeilijk gaan zonder uit te zien naar verhooging der inkomsten.

Het komt ondergeteekende voor, dat de opbrengsten van verschillende posten zullen kunnen stijgen en dat zulks gezocht moet worden van die zijden, die het meeste belang hebben of gehad hebben van hetgeen is tot stand gebracht. Ook blijkt uit de opbrengst van de Inkomstenbelasting, dat niet alle ingezetenen hun evenredig deel in de huishouding van dit Gewest bijdragen.

Zorg van het Bestuur zal het daarom zijn op billijke wijze vermeerdering van inkomsten te trachten te verkrijgen.

Dat ondergeteekende hierbij op de medewerking van Uwen Raad zal mogen rekenen, vertrouwt hij ten volste.

3. Bij het samenstellen van het ontwerp heeft hij zich laten leiden door de eischen, die de bloei van dit Gewest medebrengt. Voor nieuwe werken, die, naar hij hoopt, in 1930 zullen worden tot stand gebracht, worden gelden gevraagd. Het wil hem voorkomen, dat die voorgestelde werken door den tegenwoordigen tijd zeer geboden zijn en daarom in het welbegrepen belang van dit Gewest niet achterwege mogen blijven.

Ondergeteekende vertrouwt, dat deze, zijn eerste ontwerp-begrooting, hoewel nogal omvattend, bij Uwen Raad een gunstig onthaal moge vinden en dat Uw Hoog College hem in de gelegenheid zal stellen tot de uitvoering van die werken te doen overgaan. Toch is nog niet alles wat zijn aandacht zal vragen hierbij opgenomen—gedacht wordt o. a. aan de Emmabrug-kwestie, die in 1930 tot oplossing zal moeten worden gebracht.

Aan de economische opheffing van het eiland Bonaire en de Bovenwindsche eilanden, die thans zoo zeer ten achter staan bij de eilanden Curaçao en Aruba, zal hij bij voortduring zijn aandacht blijven wijden.

4. Bij deze ontwerp-begrooting wordt een nota betreffende den toestand der financiën van Curaçao overgelegd. Om deze reden is hier de gebruikelijke vergelijking over de zes voorafgaande jaren niet opgenomen.

5. De kredieten, waarvoor door ondergeteekende verhooging of verlaging is voorgesteld, alsmede eenige nieuwe posten, worden hieronder nader toegelicht.

Afdeeling 1.

Artikel 1. Waar de werkzaamheden op alle kantoren op de eilanden Curaçao en Aruba gestadig toenemen, moet het korps bureelambtenaren worden uitgebreid. Met het oog hierop, mede in verband met de uitzending uit Nederland van 5 adjunct-commiezen, wordt hierbij door ondergeteekende een krediet aangevraagd tot betaling van meer personeel.

Met ingang van 1 Januari d. j. werd een vierde hoofdcommies aangesteld, daar het billijk voorkwam den commies ter gouvernements-secretarie R. F. W. Boskaljon, die ruim 23 dienstjaren heeft en steeds zijn werk met buitengewonen ijver en bekwaamheid heeft verricht, te bevorderen. De bedoeling is echter om bij eventueele bevorderingen het aantal hoofdcommiezen wederom terug te brengen op drie.

De commies Q. L. Rigaud, werkzaam ter Griffie van het Hof van Justitie, komt in aanmerking wegens gebleken bijzondere geschiktheid en bekwaamheid voor een vervroegde termijnsverhooging van bezoldiging op grond van de bepaling van artikel 11 van de bezoldigingsregeling 1928.

Artikel 3. De werkzaamheden, verbonden aan het inrichten van bevolkingsregisters, zullen in 1930 moeten worden doorgezet, daar het in de bedoeling ligt om op alle eilanden dergelijke registers in te richten.

De in 1930 te doene uitgaven worden geschat op f 25 000,— verdeeld als volgt:

salarissen personeel	f 16 675,—	
reis- en verblijfkosten	2 000,—	
loon aan tellers	5 000,—	
andere uitgaven	1 325,—	
	f	25 000,—

Artikel 8. De post wegens schadeloosstelling voor kosten van vervoermiddelen aan 2 districtmeesters is vervallen, daar eind 1928 twee dienstauto's ter beschikking van die districtmeesters werden gesteld. Voor kosten van onderhoud en herstelling van die dienstauto's wordt hierbij een krediet aangevraagd.

Artikel 13. De uitgaven ten laste van dit artikel zijn ver beneden de raming gebleven, aangezien de schoener, die de verbinding van dit eiland met de bovenwindsche eilanden onderhield eind 1927 vergaan is en het eerst in de maand Juni 1928 gelukt is een anderen schoener voor die verbinding te huren.

Artikel 17. Naar aanleiding van de toeneming der werkzaamheden op alle kantoren, was de overschrijding van deze post onvermijdelijk. Voor 1930 wordt een hooger bedrag aangevraagd, waardoor overschrijding vermeden zal kunnen worden.

Afdeeling II.

Artikel 19. Daar in het vervolg bij voortduring een rechter op Aruba zal zijn, is het wenschelijk een ambtenaar met hoofdbetrekking van griffier aan te stellen. Als bezoldiging van deze wordt een bedrag van f 3 600,— aangevaagd.

De tegenwoordige dd. griffier, die werkzaam op het postkantoor is, zal bij zijn andere ambtsbezigheden, niet in de mogelijkheid zijn, den rechter ten allen tijde bij te staan.

Door de gestadige toeneming, en wel in ruime mate, van de werkzaamheden verbonden aan het ambt van Ontvanger en aan dat van dd. Ambtenaar van het Openbaar Ministerie op Aruba, welke beide ambten aan één ambtenaar opgedragen zijn, is het deze niet mogelijk zijne veelvuldige ambtsbezigheden, welke tevens van uiteenloopenden aard zijn, naar behooren te verrichten, wil hij, wat een vereischte is, steeds met zijn werk bij zijn. Om dit te bereiken zet de tegenwoordige ambtenaar dan ook alle zeilen bij en werkt hij ook na kantoortijd en op vrije dagen. Afgezien van het feit dat een dergelijke arbeidsprestatie blijvend niet kan geleverd worden, mag zulks ook van een landsdienaar niet worden gevorderd en wordt de noodzakelijkheid gevoeld bovenbedoelde ambten te splitsen en aan twee ambtenaren op te dragen. Met deze omstandigheid wordt bij dit artikel rekening gehouden en een toelage van f 1 200,— gevraagd voor een dd. ambtenaar van het Openbaar Ministerie

Artikel 20. De overschrijding is te wijten aan het feit, dat de rechter en griffier dikwijls langen tijd op het eiland Aruba moesten blijven in verband met de vele zaken, die voorgebracht werden. Aangezien in 1929 een vast rechter en griffier op Aruba zullen worden aangesteld, werd de raming voor 1930 verlaagd.

Artikel 23. In 1928 moest worden overgegaan tot verdubbeling van het aantal gevangenbewaarders, terwijl sedert 1 Januari 1928 het aan die betrekking verbonden maandloon moest worden verhoogd, daar het onmogelijk bleek met het aanwezige aantal de bewaking van een steeds grooter wordend aantal beslist kwaadaardige uitheemsche beroepsmisdadigers zelfs in de geringste mate aan haar doel te doen beantwoorden. Hierdoor was de overschrijding van het voor betaling van gevangenbewaarders toegestaan krediet onvermijdelijk. De commissie van administratie voor de strafgevangenis en het huis van bewaring heeft zich tot het Bestuur gewend onder mededeeling, dat, teneinde de bewaking naar behooren te kunnen doen plaats vinden, het haar noodzakelijk voorkwam 6 gevangenopzichters uit Nederland te laten uitkomen.

Het Bestuur heeft zich hiermede kunnen vereenigen en Zijne Excellentie den Minister van Koloniën verzocht voor de uitzending het noodige te doen verrichten. Teneinde in staat gesteld te worden die gevangenopzichters, waarvan elk een maandloon van f 250,— zal moeten genieten, te betalen, wordt hierbij een krediet van f 18 000,— aangevraagd.

Meer en meer doet zich de noodzakelijkheid gevoelen op Curaçao een afzonderlijke strafgevangenis ter beschikking te hebben. Bij het eventueel tot stand komen van die gevangenis zal gezorgd moeten worden, dat kan worden beschikt over de noodige staf personeel. Gelden daarvoor zijn op deze begrooting aangevraagd. Als bezoldiging van den directeur wordt een krediet van f 6 600,— aangevraagd.

Artikel 24. In verband met het steeds grooter wordend aantal uitheemsche gevangenen moest de raming, voor wat betreft de eilanden Curaçao en Aruba, aanmerkelijk worden overschreden.

Waar het te voorzien is, dat in 1930, in verband met de gestadige uitbreiding der bevolking, vooral van het vreemde element, het aantal gevangenen nog grooter zal zijn, wordt thans voor Curaçao en Aruba elk een hooger krediet aangevraagd.

Artikel 25. De overschrijding is in hoofdzaak toe te schrijven aan het feit, dat bij het doen der raming voor 1928 geen rekening is gehouden met de aan de met politiediensten belaste militairen uitgekeerde vergoedingen. Voor 1930 wordt een krediet van f 372 000,— aangevraagd, verdeeld als volgt:

politietoelagen voor 198 militairen, berekend naar een gemiddelde van f3,— per dag en per man	f 216 810,—
bezoldiging, kleeding enz. van 60 burgeragenten	150 000,—
officieren en administratief personeel	5 000,—
	f 371 810,— of

rond f 372 000,—

Artikel 27. De overschrijding is in hoofdzaak toe te schrijven aan de aanschaffing van vervoermiddelen te land en te water ten behoeve van de politie. Waar het te voorzien is, dat in 1929 de vereischte vervoermiddelen zullen zijn aangeschaft, wordt voor 1930 een krediet van f 30 000,— aangevraagd.

Afdeeling III.

Artikel 40. Door de uitbreiding van den dienst moest meer personeel worden aangesteld, tengevolge waarvan de kredieten voor Curaçao en Aruba moesten worden overschreden. In verband met de in 1928 gedane uitgaven worden die kredieten thans hooger geraamd.

Artikel 42*c*. Voor het eventueel te Emmastad in gebruik te stellen hulppostkantoor zal door de Directie van de C. P. I. M. een gebouw ter beschikking worden gesteld tegen een huurprijs van f 100,— per maand.

Artikel 42*d*. In 1928 moest worden overgegaan tot de aanschaffing van een tweede posttruck en meerdere postbussen. Door het verantwoorden van deze uitgaven ten laste van dezen post was de overschrijding onvermijdelijk. In verband met het in gebruik nemen van een tweede posttruck en de eventueele openstelling van een hulppostkantoor te Emmastad wordt de raming voor 1930 met f 5000,— verhoogd. Ook voor Aruba wordt f 2000,— meer aangevraagd in verband met de toename van den postdienst aldaar en mede in verband met het aan de St. Nicolaasbaai open te stellen hulppostkantoor.

Artikel 44. Het komt ondergeteekende gewenscht voor om, gelijk reeds ten aanzien van den Landsradiodienst geschiedt, de materieele en personeele uitgaven van den Landstelefoondienst te splitsen. Voor het eerst wordt bij deze begrooting een afzonderlijk krediet aangevraagd voor betaling van het personeel bij den Landstelefoondienst.

Artikel 45. De overschrijding is in hoofdzaak toe te schrijven aan de invoering van den kortegolfdienst met Nederland, Amerika, Suriname en Nederlandsch-Indie, waardoor een veel drukker gebruik van den dienst wordt gemaakt. Aan de hand van de in 1928 opgedane ondervinding werden de kredieten voor Curaçao en Aruba verhoogd. Hiertegenover staan echter hoogere opbrengsten te boeken.

Artikel 48. Waar het een bedrijf betreft, dat in zijn eerste levensjaren verkeert en steeds meer en meer uitbreidt, is het zeer moeilijk, zoo niet onmogelijk, een juiste raming te doen. In verband met de in 1929 gedane uitgaven wordt hierbij een krediet van f 31 600,— aangevraagd.

Artikel 56. Het Bestuur van het muziekkorps St. Cecilia heeft zich tot het Bestuur gewend met het verzoek om geldelijken steun, teneinde in staat gesteld te worden de openbare uitvoeringen geregeld te doen plaats vinden. Het hierbij aangevraagd krediet van f 600,— moet dienen om ondergeteekende in de gelegenheid te stellen aan dit verzoek te voldoen.

Artikel 57. Bij de begrooting voor 1929 is rekening gehouden met uit leening te verkrijgen gelden ten beloope van bijna 12 ton, terwijl thans voor 1930 gerekend wordt op een leening van twee millioen gulden.
Het komt ondergeteekende daarom juister voor dezen post niet meer „pro memorie" te ramen, doch hiervoor een cijferpost te stellen.
Waar niet vooruit bepaald kan worden hoe groot het percentage zal zijn, die Curaçao zal hebben te betalen voor voorschotten uit 's Rijks Schatkist, aangezien de rente gelijk zal zijn aan de wisselende rente, die Nederland zelf over zijn op de openbare markt geplaatste 5-maands-schatkistpapier moet betalen (vermeerderd met een pro mille voor administratiekosten en risico), wordt deze rente geschat op 5%.

Afdeeling IV.
Artikel 64*b*. Wegens het bekomen van eervol ontslag uit s'Lands dienst is de vakleerares in de Engelsche taal aan de Wilhelminaschool in 1928 niet langer dan ongeveer 2 maanden aan die school werkzaam geweest. Hare lessen werden overgenomen door het personeel der school. In dat jaar werd een vakonderwijzeres in het bezit der akte M. O. Spaansch tijdelijk aan de Wilhelminaschool verbonden. Daar het te voorzien is, dat zij in den loop van het jaar 1929 definitief zal worden aangesteld en haar in 1930 een grooter aantal uren dan tot nu toe het geval is, zal worden opgedragen, wordt voor deze leerares hierbij een bedrag van f 2 400,— geraamd.

Artikel 65*a*. In 1930 zal worden voortgegaan met de vernieuwing van een deel der schoolmeubelen der openbare scholen. De betrekkelijke posten zijn daarom meerendeels hooger geraamd dan in vorige jaren.
Om een zuiver beeld te krijgen, wat de scholen aan leermiddelen kosten, moeten de uitgaven van Curaçao verminderd worden met een bedrag van f 1 606,50 in den loop van 1928 in 's Lands kas teruggestort, als opbrengst van den verkoop van leermiddelen ter Inspectie van het onderwijs.

Artikel 66*a*. Evenals het vorig jaar is geschied, werden de bedragen voor het personeel bij het bijzonder onderwijs, aan de schoolbesturen uit te keeren, geraamd naar den vermoedelijken toestand op 1 Januari van het begrootingsjaar. De verkregen cijfers zijn grootendeels op duizendtallen naar boven afgerond.

Artikel 66*d*. Met de te verwachten toename van het aantal leerlingen der bijzondere scholen is bij de bepaling van het begrootingscijfer, onder deze post voorkomende, rekening gehouden.

Artikel 66*e*. Bij de 2e suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1929 wordt een bedrag van 64 000,— aangevraagd ten einde daaruit in dat dienstjaar te kunnen bestrijden de vergoedingen aan de schoolbesturen te doen wegens de door deze te maken kosten bij het verleenen van verlof aan de leerkrachten hunner scholen. Voor 1930 is dit bedrag op f 40 000.— geraamd. Waar het hier een aangelegenheid betreft, waarbij de schoolbesturen zelf regelend optreden, moeten de uitgaven worden geraamd op grond van de bepalingen van de Verlofverordening Bijzonder Onderwijs. 1929 (P. B. 1928 no. 69).

Artikel 67. Het verschil tusschen het geraamde en het uitgegeven bedrag voor 1928 vindt zijne verklaring in het feit, dat in dat jaar meerdere jongelieden, in het genot van een studiebeurs in Nederland verblijvende, na voleindiging hunner studie naar Curaçao terugkeeren en hier in Gouvernementsdienst traden. Daar hoogstwaarschijnlijk in 1929 wederom eenige jongelieden met een studiebeurs naar Nederland zullen vertrekken, is voor 1930 hetzelfde bedrag als in de vorige jaren geraamd.

Artikel 68. Een onderwijzeres, met studieverlof in Nederland verblijvende, keerde in den loop van 1928 vandaar terug. Zoodra de omstandigheden het zullen toelaten, worden weer nieuwe leerkrachten tot het verwerven van hoogere bevoegdheden naar Nederland gezonden. Er bestaat daarom geen aanleiding de grootte van het uitgetrokken bedrag der vorige jaren bij deze begrooting een wijziging te doen ondergaan.

Artikel 73. De cursus voor herhalingsonderwijs op St. Eustatius is met ingang van 1 Februari 1929 opgeheven. De verhoogde toelagen aan de vlechtonderwijzeressen, bij het onderwijzersbezoldigingsbesluit 1928, P. B. No. 51,

toegekend, maken het echter niet mogelijk voor 1930 een lager bedrag voor de kosten van leergangen te ramen dan is geschied.

Afdeeling V.

Artikel 80. Deze post is op de begrooting verhoogd om ruimer middelen beschikbaar te hebben ten einde de mogelijkheid te openen voorlichtend werkzaam te zijn op het gebied van land en tuinbouw. Het is van algemeene bekendheid dat het eiland Curaçao op verre na niet voorziet in de behoefte aan vruchten, groenten en vooral aan melk en eieren. Het komt ondergeteekende voor, dat meer op dat terrein moet worden gedaan en dat de gewijzigde omstandigheden ook wijziging moeten brengen in den aard van de cultuur. Indien onder deskundige leiding een aanschouwelijke voorlichting wordt gegeven en de mogelijkheid en levensvatbaarheid van land- en tuinbouwbedrijven, op kleine schaal en slechts voor de behoefte van de bewoners van Curaçao kan worden aangetoond, zal de toestand in de levensmiddelenvoorziening zeker verbeteren en de bevolking in alle lagen ten goede komen.

Ook voor de Bovenwindsche eilanden zal moeten worden nagegaan op welke wijze moet worden geholpen en de achteruitgang van de welvaart der bevolking kan worden gestuit.

Artikel 81. In het afgeloopen dienstjaar is bij wijze van proefneming een kokosnootcultuur aangevangen op domein Godett gelegen op St. Eustatius. Waar deze proefneming veel kans tot slagen belooft, is het gewenscht die door te zetten. Ter bestrijding van de daarmede verband houdende uitgaven, zooals uitbreiding van de cultuur, kosten van schoonmaak en afrastering van het terrein, enz. wordt een krediet van f 1000,— aangevraagd.

Artikel 83. Tengevolge van de vermeerdering der bevolking van Aruba door de vestiging van twee petroleum maatschappijen en het meerdere gebruik van drinkwater, zullen, met het oog op de schaarschte daarvan, eenige noodzakelijke werkzaamheden moeten worden verricht ter voorkoming van waterverlies.

Afdeeling VI

Artikel 84. Niet alleen dat de werkzaamheden op het Departement van den Openbaren Gezondheidsdienst zoodanig zijn toegenomen, dat behoorlijk toezicht op het laboratorium, op het administratieve, statistische en hygienische werk door één persoon niet meer mogelijk is, maar ook zullen die waakzaamheden, in verband met de invoering van meer uitgebreide hygienische bepalingen en het onderzoek van het water uit de waterleiding nog meer toenemen. Bovendien is het noodzakelijk gebleken, dat er een medicus plaatsvervanger van den Directeur aanwezig zij, die zich hoofdzakelijk heeft te bemoeien met het medisch en technisch werk. Uit deze overweging wordt een eerste geneesheer aangevraagd aan wien een salaris van f 10 800,— zal kunnen worden toegekend.

Tegen den invoer van gevaarlijke ziekten moet zoo streng mogelijk gewaakt worden, hetgeen slechts mogelijk is door invoering van strenge contrôle op binnenkomende passagiers en op schepen al of niet komende uit besmette of besmet verklaarde havens.

Het is gebleken, dat één geneesheer reeds thans onvoldoende is voor dezen dienst. In dit verband wordt een tweede haven- en quarantainedokter aangevraagd.

De havendienst bij Druif (Aruba) maakte in 1928 de aanstelling van een afzonderlijken geneesheer voor dezen dienst noodzakelijk. Aan deze is een toelage van f 1 200,— s' jaars toegelegd.

Voor behoorlijke keuring van vleesch (ingevoerd wordend en van hier geslacht vee,, en toezicht op levensmiddelen, alsmede voor onderzoek van groot en klein vee, is de aanstelling van een veearts zeer gewenscht. Een eventueel toe te kennen salaris van f 9 600,— 's jaars is hiervoor uitgetrokken.

Het is wenschelijk en ook billijk den geneesheer, die veel tijd en moeite besteedt aan de klinische behandeling van geslachtsziekten, evenals aan de andere specialisten, ook voor deze specialistische afdeeling een toelage toe te kennen.

Waar de geneeskundige op St. Martin geen verdiensten meer trekt van het Fransche gedeelte van dat eiland, is hem bij G. B. dd. 29 December 1928 No. 1217 een standplaatstoelage van f 900,— 's jaars toegekend.

Waar bij de 2e suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1929 een krediet aangevraagd wordt voor aanschaffing van een dienstauto, wordt op deze begrooting een krediet aangevraagd voor bediening en onderhoud van den eventueel aan te schaffen wagen.

Artikel 88*b*. De verhooging van dit krediet houdt verband met de voorgenomen aanschaffing van cycloon B en andere benoodigdheden voor de uitrooking van schepen op Curaçao en Aruba. Waar de kosten van uitrooking door de schepen worden terugbetaald zal een groot deel dezer uitgaven weder in 's Lands kas terugvloeien.

Artikel 88*c*. Voor den Openbaren Gezondheidsdienst wordt op de 2e suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1929 een krediet aangevraagd voor de aanschaffing van een tweede boot voor den havendienst. De eventueele aanschaffing daarvan brengt een meerdere uitgaaf voor bediening en onderhoud met zich mede. Om deze reden wordt thans voorgesteld het onderhavige krediet van f 3 000,— te verhoogen.

Artikelen 91 en 92. Rekening houdende met het aantal gedurende het jaar 1928 in deze inrichtingen verpleegde patiënten, hooger geraamd.

Artikel 96. Het is gebleken, dat voor het beschikbaar gestelde bedrag van f 6 000,— geen apotheker voor Aruba te krijgen is. Thans wordt voorgesteld diens bezoldiging op als maximum f 9 600,— te brengen. Waar voor het bediendenwerk een bediende alleen niet genoeg geacht wordt, wordt een tweede aangevraagd, aan wien een loon van f 60,— 's maand zal kunnen worden betaald.

Artikel 97. Deze uitgave houdt verband met de oprichting van een apotheek op Aruba.

Artikel 98. Het is rationeeler niet te spreken van een ontsmettingsdienst, maar een afdeeling met betrekking tot de hygiëne in te voeren, waaronder de ontsmetting als uitvoering van hygiënische maatregelen zal vallen.

Zooals vorig jaar reeds is medegedeeld, bestaat er groote behoefte aan een behoorlijk toezicht en contrôle

op winkels, melkverkoop, enz. waarvoor toen twee hulpopzichters werden aangevraagd. Wil men de hygiëne op Curaçao in een eenigszins behoorlijken toestand brengen en ook onderhouden, dan is er verder speciaal toezicht noodig op hotels, etenswaren, slachterijen, vleeschverkooplokalen, enz., alsmede doorvoering van de bestaande en in te voeren hygienische voorschriften. Ten einde hiertoe te geraken is het in dienst nemen van twee geschikte krachten (onderopzichters), die, naar het gebleken is, voor minder dan f 3 000,— 's jaars ieder niet te krijgen zijn, zeer gebiedend.

De thans in dienst zijnde opzichter, die veel ervaring heeft op het gebied van uitrooken van schepen en de toestanden hier zeer goed kent, zal aangesteld kunnen worden als technisch ambtenaar, wordende de diensten van een dergelijk ambtenaar hoogst noodig geacht.

Artikel 99. In verband met de noodzakelijke uitrooking van schepen en het treffen van hygienische maatregelen, ook op Zondag en in bepaalde omstandigheden, wordt een krediet aangevraagd van f 6 000,—, waaruit het personeel, belast met de uitrooking en de uitvoering van werkzaamheden, betreffende speciaal hygienische maatregelen, zal kunnen worden betaald.

Ditzelfde personeel zal dan gebruikt worden bij ontsmetting van huizen, enz. in gevallen van besmettelijke ziekten.

Voor Aruba wordt een bedrag van f 2 300,— aangevraagd, waarin tevens begrepen zijn onkosten voor uitrooking.

Artikel 100. Het is in den laatsten tijd duidelijk gebleken, dat een behoorlijke ophaal- en veegdienst alleen mogelijk is met intensievere controle, waardoor de aanstelling van 4 onderopzichters bij den dienst een dringende eisch des tijds is geworden.

Mocht, zooals boven is gezegd, overgegaan worden tot benoeming van den thans in dienst zijnde opzichter tot technisch ambtenaar bij den hygienischen dienst, dan zal het noodzakelijk zijn een anderen opzichter aan te stellen, die met het oppertoezicht belast zal moeten worden.

Ook voor Aruba zal tot aanstelling van een onderopzichter bij den reinigingsdienst moeten worden overgegaan.

Artikel 101. Het grootste gedeelte van het thans in gebruik zijnde materieel zal in 1930 ongeveer 4 jaren in gebruik zijn, zoodat overgegaan zal moeten worden tot aanschaffing van nieuw materieel, wil men den dienst naar behooren uitvoeren. De aanschaffing van de bij dit artikel aangevraagde benoodigdheden voor Curaçao en Aruba zal voor een behoorlijk veeg- en ophaaldienst in 1930 hoogst noodig zijn, mede in verband met de voorgenomen invoering op Curaçao van een vliegende ploeg, die meer in het bijzonder belast zal worden met het schoonmaken van erven en pakhuizen van particulieren tegen een vergoeding. Een deel van de voor deze ploeg te doene uitgaven zal dus weder in 's Lands kas terugkeeren.

Artikel 102. Waar in 1930 meer materieel in gebruik zal zijn, spreekt het vanzelf, dat de arbeidsloonen en andere uitgaven hooger geraamd moeten worden. Dit houdt tevens verband met het steeds stijgen der arbeidsloonen. Met de bij dit artikel aangevraagde kredieten zal het Bestuur in staat gesteld worden den dienst naar behooren te doen uitvoeren zonder tot noodzakelijke overschrijding van den post te moeten overgaan.

Artikel 111. Ter bestrijding van de uitgaven voor onderhoud en toezicht over de hier bedoelde inrichtingen wordt hierbij een krediet van f 1 800,— aangevraagd.

De marktmeester zal met het oppertoezicht worden belast, terwijl de aangevraagde veearts de keuring op zich zal moeten nemen.

Afdeeling VII.

Artikel 112*a*. In verband met de vele onderhanden zijnde werkzaamheden is het aantal technische ambtenaren met een uitgebreid, terwijl de opnemer-teekenaar, voor wiens bezoldiging op de begrooting voor 1929 en op die voor 1928 een krediet is toegestaan, in verband met zijn opleiding, tot technisch ambtenaar is benoemd. Hierdoor is het krediet voor bezoldiging van een technisch ambtenaar overschreden, terwijl het krediet voor bezoldiging van een opnemer-teekenaar ongebruikt bleef.

In 1928 is een persoon uitgezonden om te worden benoemd tot opzichter-uitvoerder. Deze betrekking komt echter niet voor op de alfabetische lijst, behoorende bij de Bezoldigingsregeling 1928. Teneinde deze betrekking alsnog op die lijst te kunnen brengen, wordt op de 2e suppletoire begrooting voor 1929 een krediet voor bezoldiging van dezen persoon aangevraagd, terwijl hierbij voor diens bezoldiging in 1930 een krediet van f 4 980,— is geraamd.

In de bezoldigingsregeling 1928 is de betrekking van hoofdmagazijnmeester niet opgenomen. Waar echter de aanstelling van een hoofdmagazijnmeester dringend noodig is, wordt hierbij een krediet van f 3 600 aangevraagd voor diens bezoldiging, aangezien voor minder geen geschikt persoon te krijgen zal zijn.

Reeds in 1928 moest overgegaan worden tot aanstelling van een adjunct-directeur, een monteur-bankwerker, een draaier en een bouwkundig teekenaar. Voor de betaling van deze krachten is een bedrag van f 11 408,— uitgegeven.

Artikel 112*b*. De uitbreiding der werkzaamheden op het Departement van Openbare Werken en de gewenschte voorbereiding van de vele in studie zijnde planen maken het noodzakelijk over dit personeel te beschikken. Het ligt in de bedoeling deze krachten in tijdelijken dienst te nemen, teneinde hen niet langer in dienst te behoeven te houden dan strikt noodig is.

Artikel 114*a*. De overschrijding van de voor Curaçao en Aruba toegestane kredieten is veroorzaakt door de vermeerdering van het aantal gouvernements gebouwen, den nog steeds stijgenden loonstandaard en het intensiever onderhoud, noodig aan vele oude gebouwen. In verband hiermede is de raming voor 1930 verhoogd.

Voor 1928 was een krediet van f 3 750,— toegestaan voor herstelling van het gebouw op St. Martin, dat gebruikt wordt voor raadhuis en postkantoor. Dit krediet is echter gebleken onvoldoende te zijn, daar dit gebouw in veel slechteren toestand verkeerde dan oorspronkelijk gedacht was. Een overschrijding was dan ook onvermijdelijk.

Artikel 114*b*. Ook dit krediet moest overschreden worden door de vermeerdering van het aantal gebouwen en

den nog steeds stijgenden loonstandaard. Voor 1930 wordt, rekening houdende hiermede, de raming verhoogd.

Artikel 114*c*. Het krediet van f 4 000,— voor aankoop en onderhoud van meubelen is gebleken niet voldoende te zijn en wordt hierbij verhoogd met f 1 000,—. Waar de werkzaamheden op alle kantoren steeds toenemen en dientengevolge meer personeel in dienst moet worden genomen, spreekt het van zelf, dat meer meubiliar aangeschaft moet worden en ook meer aan onderhoudskosten zal moeten worden uitgegeven.

Artikel 115*a*. Het bedrag van f 85 000,—, toegestaan voor het onderhoud van straten in het stadsdistrict, was bij lange na niet toereikend voor de zeer nooodige verbetering van de straten, waaraan thans met kracht wordt gewerkt.

Ook de post van f 40 000,— voor onderhoud der wegen in de buitendistricten is niet langer voldoende. Het drukke verkeer op de buitenwegen eischt meer onderhoud, terwijl de gestadige stijging der arbeidsloonen dit onderhoud steeds duurder maakt.

Het hierbij voor het stadsdistrict van Curaçao aangevraagd krediet is, om met de verbetering van de straten in het stadsdistrict in het huidig tempo te kunnen doorgaan, dringend noodig.

De raming voor de buitendistricten is verlaagd aangezien de algeheele verbetering van den weg om het Schottegat dit jaar ter hand genomen zal worden.

Van wegenonderhoud kan op Aruba niet meer gesproken worden. De werkzaamheden, die verricht moeten worden, vallen gedeeltelijk onder zwaar wegenherstel en gedeeltelijk onder aanleg van nieuwe wegen. Vanwege vooral van het sterk toenemend autoverkeer, dulden deze werkzaamheden geen langer uitstel. Voor de uitvoering hiervan zal naar schatting een bedrag van f 700 000,— benoodigd zijn.

Waar de werkzaamheden niet in een jaar in hun vollen omvang afgedaan kunnen worden, wordt bij deze begrooting een som van f 200 000,— (eerste termijn) aangevraagd.

De specificatie van deze post is als volgt:

1 steenbreker	f	21 000,—
1 wegwals		11 000,—
1 burg over de Rooi Sjon Jendi		14 000,—
1 brug over de Rooi Poesji		18 000,—
Voortgezette verbetering van het wegennet ter hoofdplaats		55 000,—
Gedeeltelijke aanleg van een riolenstelsel ter hoofdplaats		20 000,—
Gedeeltelijke verbetering van den grooten weg Oranjestad– St. Nicolaas		50 000,—
Verbetering weg naar de Arend Petroleum Maatschappij		11 000,—
	f	200 000,—

Het is in de laatste jaren gebleken, dat het voor St. Martin toegestaan krediet van f 3 000,— voor onderhoud van straten en wegen niet toereikend was en steeds overschreden moest worden. Om overschrijding te voorkomen wordt thans f 2 000, meer geraamd.

Artikel 115*b*. Deze uitgaafpost houdt nauw verband met de uitgaven voor stratenverbetering.

Artikel 116. Waar de opbrengst van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting" de aflossing van de voor straten- en wegenverbetering te sluiten leeningen moet verzekeren, komt het gewenscht voor dat deze bijzondere bestemming in de begrooting tot uitdrukking wordt gebracht.

Artikel 117*a*. De overschrijding is veroorzaakt deels door den verhoogden loonstandaard en deels door het wegbaggeren van ondiepten in het Waaigat beoosten de Koningin Wilhelminabrug. Teneinde door te kunnen gaan met het wegbaggeren van ondiepten in het Waaigat, mede in verband met de steeds stijgende loonen, wordt de raming voor 1930 verhoogd.

Artikel 117*b*. De overschrijding van dezen post is uitsluitend een gevolg van de hooge arbeidsloonen, die voor dit soort werk betaald moeten worden. In verband hiermede is de raming voor 1930 verhoogd.

Artikel 118*c*. Voor 1930 wordt een bedrag van f 4 500,— geraamd, aangezien voor onderhoud, herstelling en bedrijf van de nieuwe motorboot van den Gouverneur meer kosten zijn gemoeid dan voor de oude motorboot, die intusschen werd afgekeurd. Hieronder is begrepen het loon van den kapitein, dat jaarlijks f 2 400,— bedraagt

Artikel 122. Waar een verlichting van de Paardenbaai met boeilichten niet lang meer op zich zal kunnen laten wachten, wordt voor deze meerdere verlichting de raming voor 1930 met f 1 500,— verhoogd.

Artikel 125*a*. Het gebouw, thans gebruikt als postkantoor, voldoet in geen enkel opzicht meer aan de matigste eischen, die daaraan gesteld moeten kunnen worden.

Zoowel voor het personeel als voor de binnenkomende mails en postpakketten is de beschikbare riumte te klein. Het Bestuur beoogt met het bouwen van een nieuw kantoor aan dezen onhoudbaren toestand een einde te maken. De totale kosten worden geraamd op f 260 000,—.

Artikel 125*b*. Aan de Overzijde bestaat geen gelegenheid om vleesch, visch en groenten of ander koopwaar behoorlijk ten verkoop uit te stallen en waar koopers en verkoopers elkander weten te vinden. Het gevolg hiervan is, dat deze waren veelal onhygienisch en ongecontroleerd worden rondgevent. Met den bouw van deze markt, die opgetrokken zal worden op het terrein bij de Naniesteeg, onlangs door het Bestuur aangekocht, wordt beoogd aan dezen ongewenschten toestand een einde te maken.

Artikel 125*c*. Voor de autobus, die de communicatie onderhoudt tusschen de politiewoningen en de hoofdwacht der politie, is een garage noodig. Voorts is het dringend noodzakelijk, dat een brandweerauto aan de overzijde gestationneerd wordt, waarvoor ook een garage wordt vereischt.

Verder is hier nog terrein beschikbaar voor een afgesloten speelplaats, waar kinderen ongestoord en veilig kunnen spelen. Op het scheppen van een dergelijke gelegenheid word zijdens den Openbaren Gezondheidsdienst reeds sedert lang meermalen aangedrongen.

Artidel 125*d*. Het is hoognoodig dit plein, gelegen in het centrum der stad en in de onmiddelijke nabijheid van den zetel van het gezag, te verbeteren volgens het aan den Kolonialen Raad medegedeeld plan.

Artikel 125*e*. Het hierbij aangevraagd krediet moet dienen als tweeden termijn voor de verbetering van den weg om het Schottegat, waarvoor bij de 2e suppletoire begrooting voor 1929 een krediet als eersten termijn wordt aangevraagd.

Artikel 125*f*. Dit krediet moet dienen ter bestrijding van de kosten, verbonden aan de verdere haven-verbetering, waarmede in den loop van dit jaar een aanvang zal worden gemaakt.

Artikel 125*g*. Dit krediet is bestemd voor den verderen bouw van een pier in de Paardenbaai op Aruba waarvoor bij de 2e suppletoire begrooting voor 1929 een krediet van f 400 000,— als eersten termijn wordt aangevraagd.

Artikel 125*h*. In 1921 (April) loopt de overeenkomst van huur van een gebouw voor politiewachthuis in het 3e district af. Waar dit wachthuis niet gunstig gelegen is en het wenschelijk is een politiepost te hebben langs den weg leidende naar Sabaneta en St. Nicolaas, ligt het in de bedoeling een wachthuis te bouwen ter plaatse waar de weg van Sta. Cruz aansluit op den openbaren weg Oranjestad — Sabaneta — St. Nicolaas en wel in de buurt van Rooi Frances.

Artikel 125*i*. Het is noodzakelijk gebleken de bezetting van den politiepost te Sabaneta te versterken. Het tegenwoordig wachthuis is een heel klein gebouw en biedt zelfs voor slechts een man geen ruimte genoeg. Ook is dat wachthuis een oud gebouw, waarvan het houtwerk zeer vermolmd is en groote reparatie vereischt. De bedoeling is dit gebouwtje, dat een heel poveren indruk maakt op de vele vreemdelingen, die druk daar langs gaan, door een doelmatiger en grooter gebouw te vervangen.

Artikel 125*j*. Teneinde de bevolking van Philipsburg in droogteperioden van goed drinkwater te kunnen voorzien, wordt hierbij een krediet van f 2 500,— voor den bouw van een regenbak aangevraagd.

Artikel 125*k*. Door gestadige strandverzanding is de gouvernementssteiger grootendeels op de droogte geraakt, waardoor slechts roeibooten er kunnen aanleggen. Teneinde het laden en lossen van goederen te vergemakkelijken, wordt verlenging van den stijger noodzakelijk geacht.

Afdeeling VIII.

Artikel 126. Bij Memorie van Antwoord op de wenschelijkheids-begroooting voor 1928 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928-1929-16 No. 4) is aan den Raad medegedeeld, dat voor 1929 abusievelijk bezoldiging voor een havenbeheerder aangevraagd is, wat ten rechte had moeten zijn voor een onderhavenbeheerder en dat deze vergissing t. z. t. zou worden hersteld. Waar de havenmeester zelf als havenbeheerder zal optreden, komt het ondergeteekende juister voor den persoon, die hen zal moeten bijstaan den titel vau onderhavenmeester te geven. Waar de werkzaamheden van den havenmeester met den dag toenemen door sterke toename van het scheepvaartverkeer in de haven van Willemstad, zal voor minder dan f 6 600,—, zijnde de maximum-bezoldiging van een loods, geen geschikt persoon voor deze betrekking zijn te krijgen.

Ook zal, teneinde alle binnenkomende en uitgaande schepen behoorlijk te kunnen beloodsen, het aantal loodsen met drie moeten worden vermeerderd.

Voor Druif (Aruba), alwaar de Arend Petroleum Maatschappij hare raffinaderijen heeft, moest reeds in 1928, ter uitvoering van den dienst aldaar, een loods worden aangesteld op een toelage van f 1 200,— 's jaars.

De dienst in de St. Nicolaasbaai (Aruba) is te druk voor een loods alleen, zoodat heel vermoedelijk reeds in 1929 overgegaan zal moeten worden tot de aanstelling van een hulploods aldaar.

Op de 2e suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1929 wordt een krediet aangevraagd voor den bouw van een kantoor voor den haven- en loodsdienst op het Riffort. Bij eventueele ingebruikneming van dit kantoor, zal, ter verzekering van een goeden gang van zaken, het volgend personeel aldaar werkzaam gesteld moeten worden, t. w.:

een hoofd-telefoonbediende, drie telefoonbedienden, een loopjongen, een schrijver en een walbootsman, aan wie de hierbij aangevraagde maandloonen zullen moeten worden toegekend.

Artikel 127*a*. Dit krediet moet worden verhoogd, aangezien meer loodsbooten in gebruik zijn genomen en derhalve meer personeel voor die booten moest worden aangenomen.

Artikel 127*b*. Voor den te Caracasbaai gestationneerden gouvernements-loods moest een woonhuis in huur worden genomen tegen een maandelijkschen huurprijs van f 80,—.

Artikel 128. Voor de inrichting en meubileering van vorenbedoeld kantoor is een bedrag van f 3 000,— geraamd.

Afdeeling IX.

Artikel 131. Waar de aanleg van werken voor de voorziening van Willemstad met drink- en ketelwater in 1929 voltooid zal zijn, worden hierbij kredieten aangevraagd voor betaling van het aan dezen dienst verbonden personeel en verdere uitgaven in verband met de exploitatie.

Afdeeling XI.

Artikel 143. Door de zich steeds wijzigende toestanden, zooals in het jaar 1928 is geschied, is het noodig, dat de post voor onvoorziene uitgaven verhoogd wordt, om zonder uitstel te voldoen aan zich plotseling voordoende eischen, waarin in deze begrooting niet is kunnen worden voorzien.

Willemstad, den 4n. Maart 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

No. 3.

ONTWERP

VAN DE

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1930.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1930.	Toegestaan voor 1929.	Toegestaan voor 1928.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		Iste AFDEELING.							*Waar niet anders is gemeld, hebben de ramingen betrekking op het eiland Curaçao.*
		Algemeen en gewestelijk bestuur.							*Met St. Martin is het Nederlandsch gedeelte van het eiland bedoeld.*
		Gouvernements–secretarie en algemeene dienst.							*Waar niet anders is vermeld, zijn de verschillen tusschen de „toegestaan voor 1928" en de „uitgaven gedaan of nog te doen voor 1928", voor wat betreft de bezoldigingen en toelagen, te wijten aan de invoering met ingang van 1 Juli 1928 van de nieuwe bezoldigingsregeling.*
1		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en bruggegeld van den Gouvernements–secretaris en andere ambtenaren en beambten. (1)							(1) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 1.
	a.	bezoldigingen:							
		1 gouvernements–secretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand	f	12 000,—		f 12 000,—	f 7 008,—	f 9 371,—	(2) Toegestaan voor: „persoonlijke toelage aan 1 schrijver op Curaçao".
		4 hoofdcommiezen		28 800,—		21 600,—	13 500,—	17 270,—	(3) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 3.
		15 commiezen:							(4) Aangezien de in Nederland gedane uitgaven nog niet bekend zijn, wordt
		14 op Curaçao	f	70 590,—					
		1 op Bonaire		4 650,—					
				75 240,—		74 670,—	39 200,—	50 995,—	het bedrag der raming aangenomen als het totaal der uitgaven over 1928.
		18 adjunct–commiezen:							
		12 op Curaçao	f	41 100,—					
		2 op Aruba		7 450,—					
		3 op St. Martin		10 800,—					
		1 op Saba		4 200,—					
				63 560,—		41 300,—	20 500,—	30 864,—	
		20 klerken:							
		17 op Curaçao	f	28 675,—					
		2 op Aruba		3 250,—					
		1 op Bonaire		1 500,—					
				33 425,—		31 200,—	19 410,—	22 143,—	
		37 schrijvers:							
		22 op Curaçao	f	22 500,—					
		6 op Aruba		6 285,—					
		3 op Bonaire		4 395,—					
		3 op St. Martin		4 505,—					
		2 op St. Eustatius		2 340,—					
		1 op Saba		1 440,—					
				41 465,—		35 010,—	25 805,—	31 710,—	
		1 bode ter Gouvernements–secretarie, tevens bode van den Kolonialen Raad en van de Kamer van Koophandel en Nijverheid		1 560,—		1 460,—	1 260,—	1 314,—	
				f 256 050,—			(2) 20,—		
	b.	bruggegeld van den bode		24,—		36,—	36,—	36,—	
					f 256 074,—				
2		Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den Burgelijken stand:							
		Curaçao	f	500,—		500,—	500,—	459,—	
		Aruba		400,—		400,—	400,—	250,—	
		Bonaire		150,—		150,—	400,—	50,—	
		St. Martin		55,—		55,—	55,—	55,—	
		St. Eustatius		25,—		25,—	25,—		
		Saba		25,—		25,—	25,—		
					1 155,—				
3		Inrichting en bijhouden van een bevolkingsregister (3)			25 000,—	40 000,—			
4		Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven:							
	a.	boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten en briefporten	f	3 000,—		3 000,—	3 000,— (4)	3 000,—	
	b.	andere uitgaven:							
		Curaçao	f	750,—		750,—	750,—	500,	
		Aruba		450,—		450,—	450,—	400,—	
		Bonaire		250,—		250,—	250,—	94,—	
		St. Martin		250,—		350,—	350,—	255,—	
		St Eustatus		200,—		200,—	200,—	250,—	
		Saba		200,—		150,—	150,—	170,—	
				2 100,—	5 100,—				
		Koloniale Raad.							
					900,—				
5		Loon van een algemeen verslaggever				900,—	600,—	750,—	
6		Verlichting der vergaderzaal en andere uitgaven			400,—	250,—	250,—	381,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		Gewestelijk bestuur.								(5) De betrekking van Gezaghebber der Bovenwindsche eilanden wordt nog steeds waargenomen door een adjunct-commies met een toelage van f 250,— per maand.
7		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, en loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten:								
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								(6) Aan den uitgezonden Gezaghebber van Aruba is een persoonlijke toelage van f 1200,— toegekend.
		3 gezaghebbers:								
		1 van Aruba	f	9 600,—			f 9 600,—	f 6 000,—	f 8 960,—	
		1 van Bonaire		7 800,—			7 800,—	6 000,—	5 827,—	
		1 van de Bovenwindsche eilanden		7 800,—			7 800,—	7 008,— (5)	3 000,—	(7) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 8.
					f	25 200,—				
		2 districtmeesters				1 200,—	1 200,—	600,—	909,—	(8) Zie de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1929 bij artikel 10. (Gedrukte stukken Zittingjaar 1927-1928-15-No. 2).
		persoonlijke toelage aan den Gezaghebber van Aruba. (6)				1 200,—				
		loon aan de boden ten dienste van de gezaghebbers:								(9) Zie de Memorie van Toelicnting bij artikel 13.
		1 op Aruba	f	600,—			600,—	420,—		
		1 op Bonaire		600,—			600,—	420,—	510,—	(10) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		1 op St. Martin		600,—			600,—	420,—	510,—	
					f	1 800,—				(11) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 17.
					f	29 400,—				
	b.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan:								
		3 gezaghebbers:								
		Aruba	f	1 400,—			700,—	700,—	900,—	
		Bonaire		700,—			700,—	700,—	700,—	
		Bovenwindsche eilanden		1 500,—			1 500,—	1 500,—	1 500,—	
					f	3 600,—				
						f 33 000,—				
8		Onderhoud en herstelling van 2 dienstauto's ten dienste van 2 districtmeesters (7)				2 400,—	1 800,—	1 800,—	2 150,—	
9		Teerkosten van de districtmeesters en van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten hunne standplaatsen:								
		van de districtmeesters	f	500,—			500,—	300,—	464,—	
		van den gezaghebber van de Bovenwindsche eilanden		1 000,—			1 000,—	1 000,—	720,—	
						1 500,—				
10		Huur van woningen in de buitendistricten van Aruba, ten dienste van den gezaghebber voor het houden van zittingen, enz				180,—	360,—	360,—	270,—	
		Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.								
11		Uit- en terugzending van ambtenaren, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten en met een en ander in verband staande uitgaven en tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing (alle eilanden)				60 000,—	60 000,—	40 000,— (8)	59 025,—	
12		Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden van Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding, enz., van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten (alle eilanden)				500,—	500,—	500,—	253,—	
13		Vervoer van personen en goederen ten laste van 's Lands kas tusschen de eilanden onderling (alle eilanden)				62 000,—	62 000,—	47 000,— (9)	27 862,—	
		Algemeene kosten.								
14		Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin:								
	a.	volksfeesten:								
		Curaçao	f	1 600,—			1 600,—	1 600,—	1 600,—	
		Aruba		500,—			500,—	250,—	250,—	
		Bonaire		250,—			250,—	250,—	250,—	
		St. Martin		300,—			250,—	250,—	250,—	
		St. Eustatius		200,—			200,—	200,—	200,—	
		Saba		200,—			200,—	200,—	200,—	
					f	3 050,—				
	b.	verstrekkingen aan de verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, de brievenbestellers en de landswerklieden (alle eilanden)				250,—	250,—	250,—	316,—	
						3 300,—				
15		Telegramkosten (alle eilanden)				8 000,—	8 000,—	8 000,— (10)	9 960,—	
16		Drukkosten (alle eilanden)				15 000,—	15 000,—	15 000,— (10)	16 855,—	
17		Kantoorbehoeften (alle eilanden) (11)				9 000,—	6 000,—	4 000,— (11)	8 400,—	
18		Bindloon (alle eilanden)				1 000,—	1 000,—	700,—	998,—	
						f 484 500,—	f 455 241,—	f 279 572,—	f 323 147,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		OVERZICHT.					(12) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 19.
		Curaçao	f 241 509,—	f 214 446,—	f 112 749,—		(13) Minder uitgegeven aangezien de betrekking van voorzitter sedert 29 Maart 1928 door het oudste lid op een toelage wordt waargenomen.
		Aruba	31 315,—	30 525,—	16 905,—		
		Bonaire	20 295,—	19 770,—	12 535,—		
		St. Marlin	16 510,—	16 150,—	8 040,—		(14) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 20.
		St. Eustatius	2 765,—	5 465,—	1 205,—		
		Saba	6 065,—	5 835,—	3 180,—		(15) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 23.
		Bovenwindsche eilanden	10 300,—	10 300,—	9 508,—		
		Alle eilanden	155 750,—	152 750,—	115 450,—		
			f 484 509,—	f 455 241,—	f 279 572,—		
		IIde AFDEELING.					
		Rechts- en politiewezen.					
		Rechterlijke macht en parket van den procureur-Generaal.					
19		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegeld van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten: (12)					
	a.	bezoldigingen, toelagen en loon:					
		1 voorzitter	f 10 800,—	f 10 800,—	f 8 004,—	(13) f 5 615,—	
		5 leden	48 000,—	48 000,—	28 032,—	36 455,—	
		1 procureur-generaal	12 000,—	12 000,—	10 008,—	11 049,—	
		1 advocaat-generaal	7 800,—	7 800,—	5 508,—	6 292,—	
		1 griffier van het Hof van Justitie	7 800,—	7 800,—	5 508,—	6 292,—	
		1 substituut-griffier van het Hof van Justitie	6 600,—	6 600,—	4 200,—	5 278,—	
		2 griffiers van het kantongerecht:					
		1 op Aruba f 3 600,—					
		1 op de Bovenwindsche eilanden 600,—					
			4 200,—	600,—	300,—	450,—	
		2 ambtenaren door den Gouverneur bevoegd verklaard het openbaar ministerie bij het kantongerecht waar te nemen:					
		1 op Aruba f 1 200,—					
		1 op St. Martin 1 800,—					
			3 000,—	1 800,—	1 200,—	1 500,—	
		1 deurwaarder voor burgerlijke zaken	2 400,—	2 400,—	1 620,—	1 956,—	
		1 deurwaarder voor strafzaken	2 400,—	2 400,—	2 100,—	2 250,—	
		1 deurwaarder-cipier op Bonaire	600,—	600,—	480,—	540,—	
		1 bode bij het Hof van Justitie, het kantongerecht en den voogdijraad	900,—	900,—	520,—	674,—	
		1 bode-schrijver van den rechter in het kantongerecht op de Bovenwinsche eilanden	420,—	420,—	420,—	120,—	
			f 106 ,920—				
	b.	bruggegeld van den bode	24,—	24,—	24,—	24,—	
			f 106 944,—				
20		Reis- en teerkosten:					
		van een lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden	f 1 000,—	1 800, |	1 200,— (14)	2 354,—	
		van den griffier van het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden	1 000,—	1 800,—	1 200,— (14)	2 291,—	
		van een lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden	1 000,—	1 000,—	900,—	532,—	
		van den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden	900,—	900,—	600,—	440,—	
			3 900,—				
21		Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie	1 000,—	1 000,—	1 000,—	450,—	
22		Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benoodigdheden voor het hulpbureau voor den industrieelen eigendom (alle eilanden)	1 700,—	1 500,—	1 500,—	1 450,—	
		Gevangenissen.					
23		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van de directeuren van de Strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten: (15)					
		1 directeur van de strafgevangenis	f 6 600,—	2 700,—	2 040,—	2 739,—	
		1 directeur van het huis van bewaring	4 260,—	120,—	120,—	120,—	
		1 cipier op St. Martin	120,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		Geraamd voor 1930.	Toegestaan voor 1929.	Toegestaan voor 1928.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		1 cipier op St. Eustatius	120,—		f 120,—	f 120,—	f 120,—	(16) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 24.
		6 gevangenopzichters	18 000,—		9 000,—	4 875,—	12 771,—	(17) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 25.
		30 gevangenbewaarders	45 000,—					(18) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 27.
				f 74 100,—			(16)	(19) Zie de Memorie van Toelichting op de suppletoire begrooting voor 1929 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928–1929–19–No. 4).
24		Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven:						
		Curaçao (16)	f 20 000,—		8 000,—	6 272,—	12 144,—	(20) Met het oog op het in 1928 uitgegeven bedrag en de te verwachten toename van het aantal motorrijtuigen verhoogd.
		Aruba (16)	3 000,—		1 500,—	500,—	2 180,—	
		Bonaire	500,—		500,—	300,—	549,—	
		St. Martin	250,—		250,—	500,—	244,—	
		St. Eustatius	250,—		250,—	800,—	28,—	
		Saba	250,—		250,—	600,—		
				24 250,—			(17)	
		Politie.						
25		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen of toelagen van en andere uitgaven voor het politiepersoneel (alle eilanden) (17)		372 000,—	247 000,—	128 000,—	270 404,—	
26		Vergoeding aan de Nederlandsche schatkist van een deel van de kosten der landmacht (alle eilanden)		335 620,—	189 350, —	86 625,—	86 625,—	
27		Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven :					(18)	
		Curaçao (18)	f 30 000,—		23 000,—	23 050,—	55 936,—	
		Aruba	5 000,—		5 000,—	1 200,—	4 425,—	
		Bonaire	750,—		750,—	750,—	653,—	
		St. Martin	750,—		750,—	750,—	476,—	
		St. Eustatius	400,—		400,—	400,—	527,—	
		Saba	300,—		300,—	300,—	350,—	
				37 200,—				
28		Verplaatsingskosten en detacheeringstoelagen (19)		*Memorie.*				
		Brandweer.						
29		Toelagen van het personeel, onderhoud en vernieuwing van het materieel en andere uitgaven		5 000,—	4 200,—			
		Voogdijraden.						
30		Loon van den Secretaris van den voogdijraad		420,—	420,—	420,—	412,—	
31		Andere uitgaven (alle eilanden)		100,—	100,—	100,—		
		Algemeene kosten.						
32		Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen (alle eilanden)		18 800,—	18 800,—	18 800,—	17 100,—	
33		Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen (alle eilanden)		1 100,—	1 100,—	1 100,—	2 098,—	
34		Vergoedingen wegens vacatiën:						
	a.	aan de leden van de commissiën tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen:						
		Curaçao	f 6 000,—		6 000,—	4 000,—	5 880,—	
		Aruba (20)	4 500,—		600,—	600,—	4 350,—	
			f 10 500,—					
	b.	aan de ambtenaren, belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd (alle eilanden)	1 000,—		1 000.—	800,—	1 150,—	
				11 500,—				
35		Teruggave aan het Departement van Justitie van het aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken (alle eilanden)		100,—	100,—	100,—	100,—	
				f 993 734,—	f 631 704,—	f 357 446,—	f 567 393,—	
		OVERZICHT.						
		Curaçao		f 235 004,—	f 153 044,—	f 107 181,—		
		Aruba		17 300,—	7 100,—	2 300,—		
		Bonaire		1 850,—	1 850,—	1 530,—		
		St. Martin		2 920,—	2 920,—	2 570,—		
		St. Eustatius		770,—	770,—	1 320,—		
		Saba		550,—	550,—	900,—		
		Benedenwindsche eilanden		2 000,—	3 600,—	2 400,—		
		Bovenwindsche eilanden		2 920,—	2 920,—	2 220,—		
		Alle eilanden		730 420,—	458 950,—	237 025,—		
				993 734,—	f 631 704,—	f 357 446,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		IIIde AFDEELING.							
		Geldelijk beheer.							
		Administratie van financiën en domeinwezen.							
36		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en bruggegeld van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche bank, den bode ter administratie van financiën en ten kantore van den koloniaal ontvanger en andere uitgaven:							
	a.	bezoldigingen:							
		1 administrateur van financiën	f	12 000,—		f 12 000,—	f 8 004,—	f 9 591,—	
		1 bode		1 320,—		1 240,—	1 260,—	1 025,—	
				f 13 320,—					
	b.	bruggegeld van den bode		24,—		24,—	24,—	24,—	
	c.	andere uitgaven		700,—		700,—	700,—	60,—	
					f 14 044,—				
37		Loon van de boschwachters, tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen en andere uitgaven van het domeinwezen:							
	a.	loon van 8 boschwachters:							
		2 op Curaçao	f	1 440,—		1 440,—	1 440,—	1 440,—	
		3 op Aruba		2 160,—		2 160,—	1 980,—	2 061,—	
		3 op Bonaire		2 160,—		2 160,—	1 800,—	1 980,—	
				f 5 760,—					
	b.	tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan 3 boschwachters op Aruba a f 20,—		60,—		60,—	60,—	60,—	
	c.	andere uitgaven		1 500,—		1 000,—	930,—	1 950,—	
					7 320,—				
		Belastingen.							
38		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal ontvanger, de ontvangers, de sub-ontvanger der invoerrechten en accijnzen, den commies en den klerk ten kantore van den koloniaal ontvanger en de deurwaarders der belastingen op Curaçao :							
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:							
		1 inspecteur der belastingen	f	9 000,—		9 000,—	6 000,—	7 375,—	
		1 koloniaal ontvanger		7 800,—		7 800,—	5 100,—	6 334,—	
		5 ontvangers:							
		1 op Aruba	f	1 200,—		1 200,—	300,—	870,—	
		1 op Bonaire		600,—		600,—	300,—	34,—	
		1 op St. Martin		600,—		600,—	300,—	450,—	
		1 op St. Eustatius		600,—		600,—	300,—	450,—	
		1 op Saba		600,—		600,—	300,—	450,—	
				3 600,—					
		2 deurwaarders der belastingen		1 440,—		1 440,—	600,—	372,—	
				f 21 840,—					
	b.	kassierstoelagen:							
		1 sub-ontvanger	f	600,—		600,—	300,—	450,—	
		1 commies ten kantore van den koloniaal ontvanger		600,—		600,—			
		1 klerk of schrijver ten kantore van den koloniaal ontvanger		150,—		150,—	96,—	123,—	
				1 350,—					
	c.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan ontvangers :							
		Aruba	f	400,—		400,—	400,—	459,—	
		Bonaire		400,—		400,—	400,—	216,—	
				800,—					
					23 990,—				
39		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den ambtenaar van den buitendienst der belastingen:							
	a.	bezoldigingen of toelagen:							
		1 verificateur	f	5 700,—					
		5 kommiezen-verificateur:							
		4 op Curaçao	f	15 600,—					
		1 op Aruba		3 000,—					
				18 600,—					
		4 kommiezen-entreposeur:							
		3 op Curaçao	f	10 500,—					
		1 op Aruba		3 000,—					
				13 500,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1930.	Toegestaan voor 1929.	Toegestaan voor 1928.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		7 hoofdkommiezen:								(21) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 40.
		5 op Curaçao	f	15 565,—						(22) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 hoofdbrievenbesteller".
		2 op Aruba		5 700,—						(23) Toegestaan voor „loon van 2 roeiers-bedienden", die thans op daggeld in dienst zijn en ten laste van artikel 42 c worden betaald.
					f 21 265,—					(24) Toegestaan voor „persoonlijke toelage aan een postbeambte op Saba", welke toelage met de invoering van de bezoldigingsregeling 1928 is vervallen.
		34 kommiezen:								(25) Toegestaan voor „Vergoeding van 12 brievenbestellers".
		25 op Curaçao	f	47 385,—						(26) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 42 c en d.
		5 op Aruba		9 390,—						
		1 op Bonaire		2 400,—						
		1 op St. Martin		2 400,—						
		1 op St. Eustatius		1 500,—						
		1 op Saba		1 500,—						
					64 575,—					
		54 hulpkommiezen:								
		34 op Curaçao	f	38 425,—						
		15 op Aruba		15 720.—						
		4 op Bonaire		4 590,—						
		1 op St. Martin		1 425,—						
					60 160.—					
					f 183 800,—		f 182 865,—	f 120 363,—	f 115 111,—	
	b.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van den kommies van den buitendienst			400,—	f 184 200,—	400,—	400,—	400,—	
40		Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd, gerechtelijke vervolgingskosten, rondbrengen van belastingrekeningen, papier voor zegels, verlichting, schoonhouden van lokalen, bruggegelden, bediening en onderhoud der motorbooten, kleeding voor de kommiezen en andere uitgaven: (21)								
		Curaçao	f	75 000,—			70 000,—	70 000,—	73 782,—	
		Aruba		15 000,—			12 000,—	4 000,—	16 950,—	
		Bonaire		1 200,—			1 200,—	1 200,—	867,—	
		St. Martin		700,—			700,—	700,—	1 215,—	
		St. Eustatius		100,—			100,—	100,—	65,—	
		Saba		100,—		92 100,—	100,—	100,—	115,—	
		Posterij. Landsradio en -telefoondienst.								
		1o. Posterij.								
41		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur te Willemstad, ambtenaren en beambten der posterij en brievenbestellers:								
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								
		1 postdirecteur	f	7 800,—			7 800,—	5 100,—	8 459,—	
								(22) 1 530,—	696,—	
		11 brievenbesteilers		21 780,—			20 670,—	8 898,—	12 606,—	
		1 hulpbrievenbesteller		900,—			1 800,—	1 200,—	1 930,—	
		2 brievenbestellers op Aruba		1 800,—			1 800,—	600,—	750,—	
		2 postbeambten op Saba:								
		1 te Windwardside	f	300,—			300,—	240,—	270,—	
		1 te St. John's		300,—			300,—	240,—	270,—	
					600,—					
					f 2 880,—		2 280,—	(23) 1 920,—	880,—	(23)
	b.	toelagen van den postdirecteur, de ambtenaren en beambten ten postkantore:								(24)
		postdirecteur als vergoeding voor tijdelijk gemis van eene ambtswoning	f	600,—			60,—	(24) 60,—	40,—	
		7 ambtenaren (commies tot schrijver) à f 360		2 520,—			600,—	600,—	600,—	
					3 120,—	36 000,—	2 520,—	2 160,—	2 344,—	
42		Transitrechten, vervoer van brievenmalen en betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst:								
								(25) 3 672,—	2 251,—	
	a.	transitrechten en vervoer van brievenmalen (alle eilanden)			12 000,—		12 000,—	12 000,—	12 186,—	
	b.	betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern (alle eilanden)			800,—		800,—	800,—	800,—	
	c.	huur van een gebouw te Emmastad voor een hulppostkantoor (26)			1 200,—					
	d.	benoodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, tijdelijk hulpbestellersloon, kleeding voor brievenbestellers, afhalen en bezorgen van brievenmalen en andere uitgaven: (26)								
		Curaçao	f	20 000,—			15 000,—	15 000,—	(26) 21 618,—	
		Aruba		3 000,—			1 000,—	300,—	580,—	
		Bonaire		150,—			150,—	150,—	100,—	
		St. Martin		300,—			250,—	250,—	354,—	
		St Eustatus		350,—			350,—	350,—	382,—	
		Saba		600,—			600,—	600,—	608,—	
					24 400,—	38 400,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1930.	Toegestaan voor 1929.	Toegestaan voor 1928.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
43		Benoodigdheden voor de postspaarbank (alle eilanden)				f 1 000,—	f 500,—	f 300,—	f 1 302,—	(27) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 44.
		2o. Landsradio- en -telefoondienst.								(28) Toegestaan voor „Persoonlijke toelage aan een telegrambesteller, tevens brievenbesteller op Bonaire".
44		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en bruggegeld van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst: (27)								(29) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 45.
	a.	bezoldiging of toelagen en loon:								
		1 directeur van de Landsradio- en -telefoondienst		f	8 400,—		8 400,—	6 000,—	7 075,—	(30) De reeds gedane uitgaven bedragen f 25 940,—, terwijl de nog te doene uitgaven op f 4 060,— worden geschat.
		4 hoofden van Landsradioposten								
		1 op Curaçao	f 5 280,—				6 000,—	3 900,—	4 710,—	
		1 op Aruba	600,—				600,—	300,—	443,—	
		1 op Bonaire	600,—				600,—	300,—	450,—	
		1 op St. Martin	600,—				600,—	300,—	450,—	
					7 080,—					
		1 monteur bij den Landsradio- en -telefoondienst		f	6 000,—		6 000,—	4 620,—	5 697,—	
		1 monteur bij den Landsradiodienst op Curaçao			3 800,—		3 600,—	3 250,—	3 700,—	(31) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 48.
		15 seiners :								(32) De raming was te laag.
		10 op Curaçao	f 38 045,—				24 360,—	16 850,—	20 626,—	
		3 op Aruba	10 980,—				7 295,—	5 100,—	6 655,—	
		1 op Bonaire	3 150,—				3 660,—	2 400,—	2 750,—	
		1 op St. Martin	4 100,—				12 090,—	8 125,—	9 530,—	
					56 275,—					
		3 motordrijvers op Curaçao			7 200,—		2 400,—	2 196,—	1 860,—	
		1 motordrijver op St. Martin			1 500,—		1 500,—	1 440,—	2 550,—	
		9 telegrambestellers :								
		5 op Curaçao	f 4 500,—				2 700,—	1 530,—	2 817,—	
		2 op Aruba	1 440,—				720,—	480,—	752,—	
		1 op Bonaire, tevens brievenbesteller	600,—				600,—	300,—	450,—	
		1 op St. Martin, tevens roeier	365,—				365,—	366,—	366,—	
					6 905,—					
		1 leerling-monteur bij den Landstelefoondienst.	f 1 200,—					(28) 100,—	48,—	
		10 telefonisten	9 000,—							
		2 lijnwerkers	2 400,—							
					12 600,—					
						109 760,—				
	b.	bruggegelden voor telegraambestellers				300,—	108,—	72,—	132,—	
						f 110 060,—				
45		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten: (29)								
		Curaçao		f	25 000,—		15 000,—	20 000,—	25 771,—	
		Aruba			7 500,—		1 200,—	1 200,—	2 708,—	
		Bonaire			1 000,—		1 000,—	1 000,—	663,—	
		St. Martin			2 500,—		5 000,—	5 000,—	6 418,—	
						36 000,—				
46		Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradiodienst				1 500,—	1 500,—	1 500,—	721,—	
47		Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radiomaatschappijen voor doorzending van radio-telegrammen (alle eilanden)				30 000,—	30 000,—	20 000,—	(30) 30 000,—	
48		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon (31)				31 600,—	26 000,—	41 000,—	48 073,—	
49		Telefoonabonnementen				10 000,—	10 000,—	6 000,—	(32) 11 022,—	
		Hypotheekbewaarder op Curaçao								
50		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hypotheekbewaarder				4 200,—	4 200,—	2 520,—	3 276,—	
		Curaçaosche Bank.								
51		Loon van den secretaris en den klerk:								
		1 secretaris á f 300,— per maand		f	3 600,—		3 600,—	1 500,—	2 900,—	
		1 klerk á f 50,— per maand			600,—		600,—	420,—	510,—	
						4 200,—		(33) 1 500,—		
52		Benoodigdheden en andere uitgaven				3 000,—	3 000,—	800,—	4 139,—	
		Kamer van Koophandel en Nijverheid op Curaçao.								
53		Loon van den secretaris á f 25,— per maand				300,—	300,—	300,—	300,—	
54		Andere uitgaven				900,—	200,—	200,—	300,—	
		Algemeene kosten.								
55		Grondbelasting op Landseigendommen die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst (alle eilanden)				6 000,—	4 500,—	4 500,—	4 622,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1930.	Toegestaan voor 1929.	Toegestaan voor 1928.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
56		Bijdrage aan:					(34) Zie de Memorie van Toelichting op de wenschelijkheidsbegrooting 1928. (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928–1929–16–No. 2).
		de damesvereeniging „Entre Nous" voor verlichting en onderhoud van het Wilhelmina-park te Willemstad ..... f 400,—		f 400,—	f 400,—	f 400,—	
		aan de Groep Nederlandsche Antillen van het Nederlandsch Verbond (34)..... 500,—			f 500,—	500,—	
		aan het muziekkorps St. Cecilia (35)..... 600,—					(35) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 56.
			f 1 500,—				
57		Rente wegens uit 's Rijks schatkist ontvangen voorschotten (alle eilanden) (36).....	160 000,—	*Memorie.*	*Memorie.*		(36) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 57.
58		Uitzending van baar geld (alle eilanden).....	650,—	650,—	650,—	800,—	(37) Toegestaan voor „Tegemoetkoming aan de Methodisten gemeente op St. Eustatius in de kosten van herstelling van het haar toebehoorend kerkgebouw.
59		Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak, klok en kelder.....	1 100,—	1 100,—	1 100,—	1 100,—	
			f 798 064,—	f 570 767,—	f 451 146,—	f 528 609,—	(38) Toegestaan voor „Tegemoetkoming aan de Methodisten gemeente op St. Martin in de kosten van herstelling van de aan haar toebehoorende gebouwen.
		OVERZICHT.					
		Curaçao	f 469 374,—	f 408 172,—	f 347 278,—		
		Aruba	80 950,—	64 840,—	25 294,—		
		Bonaire.....	16 850,—	18 530,—	13 407,—		
		St. Martin.....	14 490,—	24 765,—	22 287,—		
		St. Eustatius.....	2 550,—	2 550,—	2 010,—		
		Saba	3 400,—	3 460,—	2 620,—		
		Alle eilanden.....	210 450,—	48 450,—	38 250,—		
			f 798 064,—	f 570 767,—	f 451 146,—		
		IVde AFDEELING.					
		Eeredienst, onderwijs en armenzorg.					
		Eeredienst.					
60		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten:					
	a.	bezoldigingen:		f			
		2 predikanten bij de Vereenigde Protestantsche gemeente..... f 15 600,—		15 600,—	f 10 992,—	f 12 617,—	
		2 Leeraren bij de Hervormde gemeenten:					
		1 op Aruba..... f 4 800,—		4 800,—	3 504,—	3 886,—	
		1 op Bonaire..... 3 000,—		3000,—	3 504,—		
		7 800,—					
		1 Roomsch-Katholieke geestelijke van den eersten rang..... 9 000,—		9 000,—	6 000,—	7 275,—	
		22 Roomsche-Katholieke geestelijken van den tweeden rang:					
		14 op Curaçao..... f 33 600,—		33 600,—	25 200,—	25 551,—	
		4 op Aruba..... 9 600,—		7 200,—	5 400,—	6 985,—	
		1 op Bonaire..... 2 400,—		4 800,—	3 600,—	2 539,—	
		1 op St. Martin..... 2 400,—		2 400,—	1 800,—	2 100,—	
		1 op St. Eustatius..... 2 400,—		2 400,—	1 800,—	2 100,—	
		1 op Saba ..... 2 400,—		2 400,—	1 800,—	2 100,—	
		52 800,—					
		1 predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische gemeente..... 7 800,—		7 800,—	5 496,—	6 534,—	
		1 predikant bij de Nederlandsch-Hervormde-Israëlitische gemeente... ..... 7 800,—		7 800,—	5 496,—	6 534,—	
		2 leeraren bij de Methodisten gemeente:					
		1 op St. Martin..... f 2 400,—		2 400,—	1 800,—	2 100,—	
		1 op Eustatius..... 2 400,—		2 400,—	1 800,—	2 100,—	
		4 800,—					
		1 Anglikaansche geestelijk op Saba..... 2 400,—		2 400,—	1 800,—	2 100,—	
		aan den leeraar bij de Hervormde gemeente op Aruba voor diensten te Piedra Plat..... 360,—		360,—	240,—	196,—	
		f 108 360,—					
	b.	tegemoetkoming aan 4 Roomsch-Katholieke geestelijken op Aruba in de kosten van vervoermiddelen à f 40..... 160,—		120,—	120,—	120,—	
			f 108 520,— 225,—	225,—	225,—	394,—	
61		Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang.....		(38) 3 000,—	(37) 2 000,—	2 000,—	
		Onderwys.					
		1o. Schooltoezicht.					
62		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den inspecteur van het onderwijs en loon van den bode van de inspectie en bij de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad:					
		1 inspecteur..... f 10 800,—		10 800,—	7 008,—	8 771,—	
		1 bode..... 1 500,—		1 500,—	960,—	1 190,—	
			12 300,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
63		Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten voor het schooltoezicht en andere uitgaven:								
	a.	boekwerken voor de boekerij van den inspecteur			f 150,—		f 150,—	f 150,—	f 150,—	(39) Wegens te kort aan onderwijzers met bijakten, minder uitgegeven dan geraamd.
	b.	reis- en teerkosten voor het schooltoezicht:								
		van den inspecteur van het onderwijs	f	1 500,—			1 200,—	1 000,—	1 430,—	
		van de schoolcommissie op Curaçao		500,—			300,—	150,—	500,—	
		van de plaatselijke schoolcommissiën:								
		op Aruba	f	50,—			50,—	50,—		
		op Bonaire		10,—			10,—	10,—		
		op St. Martin		30,—			30,—	30,—		
		op Saba		10,—			10,—	10,—		
				100,—						
					2 100,—					
	c.	andere uitgaven			300,—		200,—	100,—	275,—	(40) Zie de memorie van Toelichting bij artikel 64 *b*.
						f 2 550,—				
		2o. Openbaar Onderwijs.								
64		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel:								
	a.	Bezoldigingen:								
		6 onderwijzers eerste klasse op Curaçao	f	38 400,—						
		6 onderwijzeressen eerste klasse op Curaçao		27 720,—						
		3 onderwijzers tweede klasse op Curaçao		16 200,—						
		4 onderwijzeressen tweede klasse:								
		3 op Curaçao	f	10 320,—						
		1 op St. Eustatius		3 000,—						
					13 320,—					
		7 onderwijzers derde klasse:								
		1 op Curaçao	f	4 320,—						
		2 op Aruba		8 640,—						
		1 op St. Martin		4 320,—						
		1 op St. Eustatius		3 840,—						
		2 op Saba		8 400,—						
					29 520,—					
		7 onderwijzeressen derde klasse:								
		4 op Curaçao	f	10 920,—						
		1 op Aruba		2 400,—						
		2 op St. Martin		4 000,—						
					17 320,—					
		2 onderwijzers vierde klasse op St. Martin			3 000,—					
		6 onderwijzeressen vierde klasse:								
		3 op Curaçao	f	4 620,—						
		1 op Aruba		1 740,—						
		2 op Saba		3 240,—						
					9 600,—					
		1 kweekelinge op St. Eustatius			600,—					
						f 155 ,680—	154 535,—	130 270,—	130 449,—	
	b.	toelagen:								
		9 hoofden van scholen:								
		2 op Curaçao à f 600	f	1 200,—			1 200,—	960,—	1 060,—	
		1 op Curaçao		360,—			360,—	240,—	280,—	
			f	1 560,—						
		1 op Aruba		480,—			480,—	360,—	420,—	
		2 op St. Martin:								
		1 te Philipsburg	f	480,—			480,—	360,—	420,—	
		1 te Koolbaai		180,—			180,—	150.—	165,—	
				660,—						
		1 op St. Eustatius		240,—			240,—	200,—	220,—	
		2 op Saba à f 180,—		360,—			360,—	300,—	330,—	
					f 3 300,—					
		aan onderwijzers wegens het gebruik van bijakten (alle eilanden)			9 500,—		9 500,—	9 500,—	(39) 7 961,—	
		1 gymnastiekonderwijzer op Curaçao			600,—		600,—	600,—	25,—	
		1 vakonderwijzeres voor het spaansch aan de Wilhelminaschool (40)			2 400,—		3 600,—	3 600,—	(40) 540,—	
		8 onderwijzeressen voor handwerken:								
		1 voor nuttige en fraaie handwerken aan de Wilhelminaschool	f	2 400,—			2 625,—	1 620,—	1 988,—	
		7 voor nuttige handwerken :								
		1 op Curaçao		720,—			720,—	576,—	636,—	
		1 op Aruba		720,—			720,—	576,—	648,—	
		1 op St. Martin		360,—			360,—	288,—	486,—	
		1 op St. Eustatius		540,—			540,—	360,—	486,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		3 op Saba	f 1 212,—			f 1 254,—	f 972,—	f 1 102,—	(41) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 65*a*.
				f 5 952,—					
				f 21 752,—					(42) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 66.
	c.	vergoeding aan den persoon belast met het geven van onderwijs te Marypoint op Saba		360,—		360,—	360,—	360,—	(43) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 67.
					f 177 792,—				
65		Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen, bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool te Willemstad en andere uitgaven:							(44) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 68.
	a.	schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen en andere uitgaven:							
		Curaçao (41)	f 11 000,—			9 000,—	5 000,—	(41) 7 660,—	
		Aruba	700,—			600,—	600,—	385,—	
		St. Martin	800,—			800,—	800,—	504,—	
		St. Eustatius	500,—			300,—	300,—	200,—	
		Saba	900,—			800,—	800,—	275,—	
				f 13 900,—					
	b.	bruggegeld voor leerlingen van de Emmaschool		200,—		200,—	200,—	144,—	
					14 100,—				
		3o. Bijzonder Onderwijs.							
66		Uitkeeringen voor het personeel: (42)							
	a.	aan de Roomsch-Katholieke scholen:							
		op Curaçao	f 260 000,—			246 500,—	201 602,—	238 897,—	
		op Aruba	75 000,—			74 700,—	52 678,—	60 930,—	
		op Bonaire	35 000,—			34 500,—	30 202,—	30 811,—	
		op St. Martin	18 000,—			17 100,—	17 526,—	16 243,—	
		op St. Eustatius	5 000,—			4 ,700—	2 500,—	4 415,—	
		op Saba	12 500,—			12 500,—	13 184,—	11 645,—	
				f 405 500,—					
	b.	aan de Protestantsche school te Piedra Plat op Aruba		800,—		800,—	800,—		
	c.	tegemoetkoming in de kosten van stichten, verbouwen of aanbrengen van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen aan de Roomsch-Katholieke scholen:							
		op Curaçao	f 3 890,—			3 920,—	16 010,—	12 890,—	
		op Aruba	1 180,—			1 260,—	1 290,—	1 180,—	
		op Bonaire	650,—			690,—	690,—	650,—	
		op St. Martin	220,—			260,—	220,—	220,—	
		op Eustatius	70,—			70,—	70,—	70,—	
		op Saba	180,—			180,—	180,—	180,—	
				6 190,—					
	d.	tegemoetkoming in de kosten van het aanschaffen van leermiddelen en schoolbehoeften (alle eilanden)		13 000,—		12 600,—			
	e.	vergoedingen aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen (alle eilanden)		40 000,—					
					465 490,—				
		4o. Verdere kosten van het Onderwijs.							
67		Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland een opleiding ontvangen (alle eilanden) (43)			14 000,—	14 000,—	14 000,—	9 417,—	
68		Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende een opleiding tot hoogere bevoegdheid (alle eilanden) (44)			3 000,—	3 000,—	3 000,—	f 2 020,—	
69		Opleiding van onderwijzers:							
	a.	toelagen aan de personen belast met de opleiding:							
		aan de normaallessen op Curaçao	f 1 800,—			1 800,—	1 800,—		
		aan den leergang op de Bovenwindsche eilanden	1 080,—			1 080,—	1 080,—	900,—	
				f 2 880,—					
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen en andere uitgaven (alle eilanden)		100,—		100,—	100,—	15,—	
	c.	tegemoetkoming aan de leerlingen van de eilanden buiten Curaçao		600,—		600,—	600,—		
	d.	teerkosten aan onderwijzers op St. Eustatius en Saba die ter opleiding naar St. Martin gaan		180,—		180,—	180,—		
					3 760,—				
70		Examenkosten (alle eilanden):							
	a.	vergoeding aan de leden van de examencommissiën en andere uitgaven voor de examens		f 550,—		550,—	550,—	342,—	
	b.	reiskosten van onderwijzers en jongelieden, die zich voor het aflegggen van examen en toelatings-examen der normaallessen naar Curaçao moeten begeven		1 000,—		1 000,—	150,—	13,—	
					1 550,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
71		Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek (alle eilanden):							(45) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 73.
	a.	prijzen voor getrouw schoolbezoek	f	300,—		f 300,—	f 300,—	f 300,—	(46) De bijdrage wordt thans aangevraagd voor verpleging van 6 kinderen.
	b.	schoolvoeding en kleeding		500,—		500,—	500,—	75,—	De leertijd van vier dezer kinderen loopt eind 1930 af, van de 2 overige kinderen loopt de leertijd respectievelijk in 1932 en in 1937 af.
					f 800,—				
72		Kosten van het voorbereidend onderwijs:							(47) De ontvangsten bedroegen als volgt:
	a.	Toelagen aan het personeel:							over 1925 f 1 657,20
		1 hoofdonderwijzeres	f	3 600,—		3 000,—	3 600,—	2 060,—	„ 1926 2 481,30
		2 onderwijzeressen		2 400,—		2 260,—	2 190,—	2 014,—	„ 1927 2 287,60
			f	6 000,—					„ 1928 2 989,60
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen		1 000,—		500,—	500,—	97,—	f 9 415,70
					7 000,—				de uitgaven bedroegen:
					10 000,—				over 1925 f 21,20
73		Kosten van leergangen (alle eilanden) (45)				10 000,—	10 000,—	8 100,—	„ 1926 8 768,33
									„ 1927 63,45
		Openbare boekerijen en leeszalen.							„ 1928 21,20
									f 8 874,18
74		Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal, belast met het onderhoud en de aanvulling van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad			1 500,—	1 500,—	1 008,—	1 242,—	zoodat aan de verschillende godsdienstige gezindten zal worden uitgekeerd een bedrag van f 541,52
75		Kosten van de openbare boekerij en leeszaal en van het koloniaal- en schoolmuseum te Willemstad en bijdrage aan andere openbare boekerijen en leeszalen:							
	a.	aanvulling en onderhoud van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad	f	1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
	b.	aanvulling en onderhoud van het koloniaal- en schoolmuseum		125,—		125,—	125,—	25,—	
	c.	bijdrage aan de Philipsburgsche Jubileum-bibliotheek		250,—		100,—	50,—	50,—	
	d.	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Gertrude Judson" op St. Enstatius		250,—		250,—	250,—	250,—	
	e.	bijdrage aan de Vereeniging Boekerij en Openbare leeszaal „Koningin Wilhelmina" op Saba		50,—		50,—	50,—	50,—	
					1 875,—				
		Armenzorg.							
76		Onderstand aan behoeftigen:							
		op Curaçao	f	6 000,—		6 000,—	6 000,—	5 866,—	
		op Aruba		2 000,—		2 000,—	2 000,—	2 000,—	
		op Bonaire		900,—		900,—	900,—	625,—	
		op St. Martin		1 500,—		1 400,—	1 400,—	1 541,—	
		op St. Eustatius		1 200,—		1 000,—	1 000,—	1 096,—	
		op Saba		1 300,—		1 300,—	1 300,—	1 205,—	
					12 900,—				
77		Bijdrage aan kerkgenoctschappen voor onderhoud van weezen:							
		aan de Vereenigde Protestantsche gemeente	f	1 500,—		1 500,—	1 500,—	1 500,—	
		aan de Roomsch-Katholieke gemeente		6 700,—		6 700,—	6 700,—	6 700,—	
		aan de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische gemeente		500,—		500,—	500,—	500,—	
					8 700,—				
78		Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel voor onderhoud van in dat Instituut verpleegde Curaçaosche doofstommen (alle eilanden) (46)			900,—	750,—			
79		Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand			3 300,—	2 300,—	1 600,—	(47) 563,—	
					f 849 962,—	f 791 994,—	f 652 122,—	f 684 188,—	

OVERZICHT.

Curaçao	f 513 370,—	f 489 260,—	f 409 798,—
Aruba	108 630,—	105 410,—	75 754,—
Bonaire	41 960,—	43 900,—	38 960,—
St. Martin	37 940,—	49 360,—	41 374,—
St. Eustatius	20 040,—	20 160,—	16 916,—
Saba	33 312,—	92 744,—	30 014,—
Bovenwindsche eilanden	1 080,—	1 260,—	1 260,—
Alle eilanden	93 630,—	52 900,—	38 100,—
	f 849 962,—	f 791 994,—	f 652 122,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		Vde AFDEELING.					(47a) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 80.
		Landbouw.					(48) Naar de behoefte minder uitgegeven.
80		Voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van land- en tuinbouw en veeteelt (alle eilanden) (47a)	f 35 000,—	f 12 000,—	f 12 800,—	(48) f 7 550,—	(49) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 81.
81		Uitgaven in het belang van de gouvernements kokosnootcultuur op St. Eustatius (49)	1 000,—				(50) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 83.
82		Onderhoud van den motor en de katoenmachines op St. Eustatius	200,—	200,—	200,—	50,—	(51) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 84.
83		Aanleg, onderhoud en verbetering van irrigatiewerken en putten:					(52) Toegestaan voor „Persoonlijke toelage aan den directeur van den openbaren gezondheidsdienst".
		Curaçao f 5 000,—		5 000,—	5 000,—	(48) 1 506,—	
		Aruba (50) 8 000,—		2 000,—	1 750,—	(48) 650,—	
		Bonaire 1 300,—		1 300,—	2 300,—	2 070,—	
		St. Martin 250,—		250,—	250,—	50,—	
		St. Eustatius 250,—	14 800,—	250,—	250,—	390,—	
			f 51 000,—	f 21 000,—	f 22 550,—	f 12 266,—	
		OVERZICHT.					
		Curaçao	f 5 000,—	5 000,—	5 000,—		
		Aruba	8 000,—	2 000,—	1 750,—		
		Bonaire	1 300,—	1 300,—	2 300,—		
		St. Martin	250,—	250,—	250,—		
		St. Eustatius	1 450,—	450,—	450,—		
		Alle eilanden	35 000,—	12 000,—	12 800,—		
			f 51 000,—	f 21 000,—	f 22 550,—		
		VIde AFDEELING.					
		Openbare Gezondheidsdienst.					
		Ambtenaren, beambten en gezondsheidscommissie.					
84		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen en bruggegeld van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de gouvernements-geneeskundigen en den bode bij den openbaren gezondheidsdienst en den secretaris bij de gezondheidscommissie:					
	a.	bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen en loon (51)					
		1 directeur	f 12 000,—	12 000,—	f 7 008,—	f 9 088,—	
		16 gouvernements-geneeskundigen:					
		9 op Curaçao:					
		1 eerste geneesheer f 10 800,—		6 000,—	6 000,—	6 000,—	
		2 belast met den haven- en quarantainedienst 12 000,—		6 000,—	4 500,—	4 761,—	
		1 in het oostelijk stadsdistrict 6 000,—		6 000,—	4 500,—	5 125,—	
		1 in het westelijk stadsdistrict 6 000,—					
		1 belast met de behandeling der gouvernements patiënten in het gasthuis en der verpleegden in het krankzinnigengesticht 6 000,—		6 000,—	4 500,—	888,—	
		1 belast met speciale diensten 6 000,		6 000,—	4 500,—		
		2 in de buitendistricten 12 000,—		12 000,—	9 000,—	7 759,—	
			f 58 800,—				
		3 op Aruba 2 à f 6 000,— en 1 à f 1 200,—	13 200,—	12 000,—	10 200,—	11 525,—	
		1 op Bonaire	6 000,—	6 000,—	5 100,—	6 000,—	
		1 op St. Martin	6 000,—	6 000,—	5 100,—	5 550,—	
		1 op St. Eustatius	6 000,—	6 000,—	6 000,—	6 450,—	
		1 op Saba	6 000,—	6 000,—	5 100,—	6 000,—	
			96 000,—				
		1 veearts	f 9 600,—				
		3 buitengewone gouvernements-geneeskundigen:					
		1 belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrouwenziekten aan onvermogenden en ambtenaren, die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling f 3 600,—		3 600,—	3 600,—	3 600,—	
		1 belast met de oogheelkundige behandeling 1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
		1 belast met de klinische behandeling van geslachtsziekten 1 200,—					
			6 000,—				
		1 bode	600,—	600,—	600,—	462,—	
		1 secretaris bij de gezondheidscommissie	420,—	420,—	360,—	285,—	
			f 124 620,—		(52) 4 992,—	2 912,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
	b.	standplaatstoelage van de gouvernements-geneeskundigen:								
		in het 3de district van Curaçao	f	900,—			f 900,—			(53) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 88.
		op Bonaire		900,—			900,—			
		op St. Martin		900,—						(54) Zie de Memorie van Toelichting bij de artikelen 91 en 92.
		op St. Eustatius		900,—			900,—			
		op Saba		900,—			900,—			(55) Naar de behoefte meer uitgegeven.
					f	4 500,—				(56) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	c.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen:								
		aan den directeur	f	1 200,—			1 200,—	f 700,—	f 1 630,—	
		aan 11 gouvernements-geneeskundigen:								
		5 op Curaçao, 1 à f 1 560,— 1 à f 1000,— 1 à f 840,— 1 à f 700,— en 1 à f 500,—	f	4 680,—			4 020,—	4 020,—	3 186,—	
		2 op Aruba		1 800,—			1 800,—	1 800,—	1 800,—	
		1 op Bonaire		900,—			900,—	900,—	900,—	
		1 op St. Martin		500,—			500,—	500,—	500,—	
		1 op St Eustatius		400,—			400,—	400,—	400,—	
		1 op Saba		400,—			400,—	400,—	400,—	
				8 680,—						
						9 880,—				
	d.	bediening en onderhoud van een dienstauto				1 200,—				
	e.	bruggegeld van den bode				24,—	96,—	96,—		
					f	140 224,—				
85		Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst (alle eilanden)				500,—	500,—	500,—	700,—	
86		Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord				1 000,—	1 000,—	1 000,—	170,—	
		Quarantaine-dienst								
87		Loon van den loods-opzichter aan de Caracasbaai op Curaçao				1 200,—	1 260,—	1 260,—	1 235,—	
88		Loon van den opzichter en den bediende, benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven voor de quarantaine-plaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo op Curaçao en onderhoud en bediening van de booten van den openbaren gezondheidsdienst:								
	a.	1 opzichter bij de barakken op Mundo Nobo, tevens bij de algemeene begraafplaats à f 200,— per maand	f	2 400,—			2 400,—	2 225,—	2 538,—	
		1 bediende à f 1,— per dag		365,—			360,—			
					f	2 765,—				
	b.	benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven (53)				10 000,—	3 000,—	3 000,—	4 814,—	
	c.	onderhoud en bediening van de booten van den openbaren gezondheidsdienst (53)				8 000,—	5 000,—			
						20 765,—				
89		Kosten van uitvoering van den dienst:								
		Aruba	f	150,—			150,—	150,—	150,—	
		Bonaire		150,—			150,—	150,—		
		St Martin		150,—			150,—	150,—		
		St. Eustatius		150,—			150,—	150,—		
		Saba		150,—			150,—	150,—		
						750,—				
		Landsgesticht voor krankzinnigen op Curaçao.								
90		Loon van den directeur en de oppassers:								
		1 directeur, tevens directeur van het gesticht voor melaatschen á f 150,— per maand	f	1 800,—			1 800,—	1 320,—	1 560,—	
		3 oppassers à f 100, per maand		3 600,—			3 600,—	2 160,—	2 822,—	
						5 400,—				
91		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven (54)				50 000,—	40 000,—	40 000,—	(55) 50 007,—	
		Landsgesticht voor melaatschen op Curaçao.								
92		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven (54)				15 000,—	9 000,—	9 000,—	(55) 14 771,—	
93		Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht				600,—	600,—	600,—	600,—	
		Landsinrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten op Curaçao.								
94		Loon van den inwonenden beambte en van het verplegend personeel van bijstand:								
		1 inwonende beambte à f 90,— per maand	f	1 080,—			1 080,—	930,—	993,—	
		1 inwonende verpleegster à f 30 per maand		360,—			360,—	360,—	360,—	
		1 buitenwonende verpleegster à f 60,— per maand		720,—			720,—	720,—	720,—	
						2 160,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
95		Verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenoote en de verpleegster en andere uitgaven:							(56) Naar de behoefte minder uitgegeven.
									(57) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 96.
	a.	verpleegkosten, voeding van den inwonenden beambte, zijne echtgenoote en de verpleegster	f	8 000,—		f 8 000,—	f 8 000,—	(56) f 6 233,—	(58) In verband met de in 1928 gedane uitgaven hooger geraamd.
	b.	verlichting, onderhoud, herstelling en aanvulling van meubilair, werktuigen, enz., keuken- en waschpersoneel en andere uitgaven		3 500,—		3 500,—	3 500,—	(56) 1 747,—	(59) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 97.
					f 11 500,—				(60) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 98.
		Laboratoria en kantoren van den openbaren gezondheidsdienst.							(61) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 99 .
96		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den scheikundige, den hulp-bacterioloog, den apotheker en de bedienden:							(62) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Curaçao:							
		1 scheikundige	f	6 000,—		6 000,—	3 960,—	4 335,—	
		1 hulp-bacterioloog		4 640,—		4 560,—	3 960,—	4 190,—	(63) Zie de memorie van Toelichting bij artikel 100.
		2 bedienden		3 000,—		3 000,—	2 760,—	1 653,—	
		1 bediende á f 60,— per maand		720,—		720,—	360,—		(64) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 101.
			f	14 360,—					
		Aruba:							(65) Toegestaan voor een truck met kranen die in 1928 niet werd aangeschaft.
		1 apotheker (57)	f	9 600,—		6 000,—	3 000,—	(57)	
		1 bediende		1 200,—		1 200,—			
		1 bediende à f 60,— per maand (57)		720,—					(66) Toegestaan voor een vuilnistruck voor Aruba.
				11 520,—	25 880,—				(67) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 102.
97		Benoodigdheden en andere uitgaven:							(68) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		Curaçao (58)	f	3 600,—		2 500,—	2 500,—	3 000,—	
		Aruba (59)		2 500,—	6 100,—				(69) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Hygiënische dienst.							
98		Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van een technisch ambtenaar en de onderopzichters (60)							
		1 technisch ambtenaar	f	6 000,—		3 600,—	900.—	300,—	
		2 onderopzichters		6 000,—	12 000,—				
99		Arbeidsloonen en andere uitgaven (61):							
		Curaçao	f	6 000,—		2 300,—	2 300,—	(62) 23,—	
		Aruba		2 300,—	8 300,—				
		Reinigingsdienst.							
100		Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelagen van den opzichter en de onderopzichters.							
		Curaçao (63)							
		1 opzichter	f	4 740,—		4 560,—	3 000,—	3 655,—	
		4 onderopzichters		12 000,—					
			f	16 740,—					
		Aruba:							
		1 onderopzichter		3 000,—	19 740,—				
101		Aanschaffing van benoodigdheden: (64)							
		Curaçao:							
		2 auto-onderstellen à f 2000,—	f	4 000,—		3 000,—	3 000,—	3 609,—	
		18 handveegkarren en 24 ijzeren bakken met deksels		5 000,—		500,—			
		1 motor- opneem- en veegmachine		16 000,—		16 000,—			
		3 groote wagens		4 800,—					
		1 tractor		2 500,—			(65) 4 000,—		
			f	32 300,—					
		Aruba:							
		8 handveegkarren en 12 ijzeren bakken met deksels	f	2 200,—					
		1 truck met kranen		5 000,—		(66) 2 400,—			
				7 200,—	39 500,—				
102		Arbeidsloonen en andere uitgaven (67)							
		Curaçao:							
		arbeidsloonen	f	82 000,—		36 000,—	25 000,—	(68) 30 672,—	
		bedrijfs- en onderhoudskosten der auto-vuilniswagens, gereedschappen en andere uitgaven		12 200,—		10 000,—	10 000,—	(69) 6 400,—	
			f	94 200,—					
		op Aruba		16 000,—		6 000,—	2 000,—	(69) 500,—	
		op Bonaire		1 000,—		1 000,—	1 000,—	550,—	
		op St. Martin		1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 475,—	
		op St. Eustatius		2 000,—		1 500,—	1 500,—	1 525,—	
		op Saba		1 000,—		1 000,—	1 000,—	1 225,—	
					115 400,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1930.	Toegestaan voor 1929.	Toegestaan voor 1928.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.							(70) Naar de behoefte minder uitgegeven.
103		Aankoop van monsters, enz.							(71) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		Curaçao	f	150,—		f 150,—	f 150,—	f 29,—	(72) In 1928 is geen onderwijs aan vroedvrouwen gegeven, waardoor het krediet ongebruikt bleef.
		Aruba		150,—					
					f 300,—				
		Landsziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.							(73) Naar de behoefte minder uitgegeven.
104		Verpleegkosten en andere uitgaven.							(74) Toegestaan voor „Aanschaffing van een ziekenauto".
		St Eustatius	f	1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 275,—	
		Saba		600,—		600,—	600,—	515,—	(75) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 111.
					1 800,—				
		Algemeene kosten.							
105		Verpleging van onvermogenden, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel; huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen; verloskundige hulp aan en begrafeniskosten van onvermogenden; reiskosten; onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd.							
	a.	verpleging van onvermogenden, de gevangenen, het politiepersoneel, het wettig gezin van de leden van dat personeel en begrafeniskosten van onvermogenden:							
		Curaçao	f	45 000,—		45 000,—	45 000,—	(70) 35 550,—	
		Aruba		4 000,—		4 000,—	4 000,—	(70) 1 500,—	
		Bonaire		3 000,—		3 000,—	3 000,—	(71) 4 545,—	
		St. Martin		2 500,—		2 500,—	2 500,—	(70) 1 275,—	
			f	54 500,—					
	b.	huur van spreekkamers:							
		Curaçao	f	240,—		240,—	240,—		
		Aruba		30,—		30,—	30,—	24,—	
			f	270,—					
	c.	verloskundige hulp aan onvermogenden:							
		Curaçao	f	1 000,—		1 000,—	1 000,—	1 175,—	
		Aruba		600,—		600,—	102,—	102,—	
		Bonaire		250,—		250,—	250,—	300,—	
		St. Martin		100,—		100,—	100,—	50,—	
		St. Eustatius		100,—		50,—	50,—	10,—	
		Saba		50,—					
			f	2 100,—					
	d.	reiskosten, onderwijs in de verloskunde en prijzen aan vroedvrouwen, die een goed examen hebben afgelegd		1 000,—		1 000,—	1 000,—	(72)	
					57 870,—				
106		Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenden, gevangenen, politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de Landsgestichten voor krankzinnigen en melaatschen (alle eilanden)			20 000,—	20 000,—	20 000,—	(73) 17 750,—	
107		Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken (alle eilanden)			750,—	500,—	500,—	725,—	
108		Onderhoud en bediening van ziekenauto's:							
		Curaçao	f	2 400,—		2 400,—	1 800,—	1 800,—	
		Aruba		1 800,—		1 800,—			
					4 200,—		(74) 4 200,—		
109		Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van kopokstof (alle eilanden)			500,—	500,—	500,—	69,—	
		Slachtplaats, groente- en vleeschhallen te Willemstad.							
110		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den markmeester			3 300,—	3 300,—	2 400,—	2 775,—	
111		Onderhoud, toezicht, verlichting en andere uitgaven (75)			2 040,—	240,—	240,—	1 031,—	
					f 566 779,—	f 393 166,—	f 326 703,—	f 309 453,—	

OVERZICHT.

Curaçao	f 437 379,—	f 293 786,—	f 247 421,—
Aruba	64 250,—	35 980,—	21 282,—
Bonaire	12 200,—	12 200,—	10 400,—
St. Martin	11 350,—	10 350,—	9 450,—
St. Eustatius	10 750,—	10 250,—	9 350,—
Saba	9 100,—	9 100,—	7 300,—
Alle eilanden	21 750,—	21 500,—	21 500,—
	f 566 779,—	f 393 166,—	f 326 703,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		VIIde AFDEELING.							
		Openbare Werken.							
		Ambtenaren en beambten.							
112		Bezoldigingen of verlofbezoldigen en toelagen van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten: (76)							
	a.	personeel in vasten dienst:							
		1 directeur	f	12 000,—		f 12 000,—	f 11 004,—	f 11 300,—	
		1 adjunct-directeur		8 400,—		8 400,—			
		2 ingenieurs		19 600,—		16 600,—	7 200,—	11 337,—	
		3 technische ambtenaren		15 090,—		4 980,—	4 500,—	13 502,—	
		1 technisch ambtenaar (Aruba)		4 800,—		4 200,—			
		5 opzichters		19 660,—		20 040,—	14 400,—		(76)
		1 opzichter-uitvoerder		4 980,—		4 200,—	(76) 3 600,—	14 413,—	
		1 technisch ambtenaar bij het stoomwezen		6 030,—		5 880,—	4 440,—	5 019,—	
		1 chef van de gouvernements werkplaats		5 730,—		4 560,—	3 900,—	4 457,—	
		1 monteur-bankwerker		3 175,—		3 000,—			
		1 draaier		3 775,—		3 000,—			
		1 hoofdmagazijnmeester		3 600,—		2 220,—	2 004,—		
		1 magazijnmeester		2 400,—		1 200,—	1 200,—	1 780,—	
		1 wachter bij het buskruitmagazijn		720,—		720,—	540,—	617,—	
		1 bode		1 000,—		900,—	720,—	900,—	
				f 110 960,—				(76) 11 408,—	
	b.	personeel in tijdelijken dienst:							
		1 technisch ambtenaar	f	6 060,—					
		1 bouwkundig-teekenaar		6 000,—					
		1 werktuigkundige		6 000,—					
		1 opzichter over het rollend materieel		4 800,—					
				22 860,—					
				f 133 820,—	f 133 820,—				
113		Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en teekenbehoeften:							
	a.	reis- en teerkosten:							
		van den directeur	f	500,—		500,—	500,—		
		van den technisch ambtenaar bij het stoomwezen		500,—		500,—		2 413,—	
		van den ambtenaar belast met het toezicht op de kustverlichting		500,—		500,—	1 000,—		
				f 1 500,—					
	b.	onderhoud en bediening van 3 dienstauto's		3 600,—		3 600,—	3 000,—	3 892,—	
	c.	teekenbehoeften		700,—		400,—	400,—	(77) 3 565,—	
					5 800,—				
		Onderhoud en herstelling van Landsgebouwen.							
114		Onderhoud en herstelling van de landsgebouwen, eigendommen en werktuigen; aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen en aankoop van water; aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-werkplaats en andere uitgaven:							
	a.	onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen:							
		Curaçao (78)	f	80 000,—		65 000,—	50 000,—	(78) 61 877,—	
		Aruba (78)		10 000,—		5 000,—	3 000,—	(78) 6 043,—	
		Bonaire		4 000,—		4 000,—	4 000.—	3 562,—	
		St. Martin		3 500,—		5 000,—	8 250,—	(78) 15 755,—	
		St. Eustatius		3 500,—		2 800,—	1 800,—	1 873,—	
		Saba		3 500,—		2 800,—	1 300,—	1 619,—	
				f 104 500,—					
	b.	onderhoud en herstelling van de militaire gebouwen en werken (78)		10 000,—		8 000,—	5 000,—	(78) 6 951,—	
	c.	aankoop en onderhoud van meubelen:							
		Curaçao (78)	f	5 000,—		4 000,—	4 000,—	(78) 5 708,—	
		Aruba (78)		1 000,—		300,—	200,—	937,—	
		Bonaire		150,—		150,—	150,—	58,—	
		St. Martin		150,—		150,—	150,—	42,—	
		St. Eustatius		100,—		100,—	100,—	100,—	
		Saba		200,—		200,—	200,—	135,—	
				6 600,—					
	d.	schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water		4 000,—		4 000,—	2 200,—	(79) 4 161,—	
	e.	aankoop van water uit de Landswaterleiding		*Memorie*		*Memorie.*			

(76) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 112.

(77) Wegens uitbreiding van personeel en in verband met de vele in voorbereiding zijnde plannen moesten veel teekenbenoodigdheden worden aangeschaft.

(78) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 114.

(79) De overschrijding is uitsluitend een gevolg van den verhoogden loonstandaard.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
	f.	aankoop en onderhoud van gereedschappen voor de gouvernements-werkplaats	f	5 000,—		f 5 000,—	f 5 000,—	f 4 952,—	(80) De nieuwe instalatiën voor electrische verlichting, die in diverse landswoningen zijn aangebracht, werden uit dit krediet bekostigd; vandaaar de overschrijding.
	g.	andere uitgaven (alle eilanden)		5 00,—		500,—	500,—	(80) 3 667,—	
					f 130 600,—				
115		Onderhoud en herstelling van straten, wegen, kaden en dammen:							
	a.	Onderhoud en herstelling van straten en wegen:							
		Curaçao: (81)							
		straten in het stadsdistrict	f	320 000,—		150 000,—	85 000,—	(81) 201 769,—	(81) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 115.
		wegen in de buitendistricten		100 000,—		130 000,—	40 000,—	(81) 76 097,—	(82) In 1928 zijn geen uitgaven gedaan voor onderhoud en herstelling van dammen.
			f	420 000,—					
		Aruba (81)		175 000,—		30 000,—	10 000,—	(81) 27 788,—	
		Bonaire		6 000,—		6 000,—	6 000,—	5 062,—	(83) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 116.
		St. Martin (81)		5 000,—		3 000,—	3 000,—	(81) 6 495,—	(84) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 117.
		St. Eustatius		2 000,—		2 000,—	2 000,—	2 030,—	
		Saba		2 000,—		2 000,—	2 000,—	3 504,—	
			f	610 000,—					(85) Door vermeerdering van het aantal motorbooten als gevolg van het toenemend havenverkeer moest dit krediet overschreden worden.
	b.	steenslag voor bestrating (81)		100 000.—		20 000,—	20 000,—	(81) 37 510,—	
	c.	onderhoud en herstelling van kaden		5 000,—		5 000,—	5 000,—	4 780,—	
	d.	onderhoud en herstelling van dammen		10 000,—	725 000,—	10 000,—	10 000,—	(82)	(86) Door het verantwoorden ten laste van dit krediet van de in 1928 in gebruik gestelde sleepboot was de overschrijding onvermijdelijk.
116		Kosten van straten- en wegenverbetering, te bestrijden uit de opbrengst der motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting: (83)							(87) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 118c.
		Curaçao	f	80 000,—					
		Aruba		25 000,—	105 000,—				
		Baggerwerken en peilingen.							
117		Verschillende uitgaven:							
	a.	arbeidsloonen, materialen en steenkolen voor de baggertoestellen en vlotten (84)	f	35 000.—		25 000,—	25 000,—	(84) 33 172,—	
	b.	baggeren met den beugel en andere maatregelen ter voorkoming van ophooping van vuíl langs de kaden aan het Rifwater en het Waaigat en in de afvoerkanalen (84)		7 000,—		6 000,—	4 000,—	(84) 6 930,—	
	c.	verrichting van peilingen in de haven en in het Schottegat		4 000,—	46 000,—	4 000,—	4 000,—	3 210,—	
		Vaartwigen.							
118		Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen:							
	a.	onderhoud en herstelling van de loods- en sleepbooten	f	65 000,—		65 000,—	15 000,—	(85) 26 887.—	
	b.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de sleep- en loodsbooten (Aruba)		20 000,—		20 000,—	1 500.—	(86) 5 525,—	
	c.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboot van den Gouverneur (87)		4 500.—		1 500,—			
	d.	onderhoud en herstelling van de motorbooten voor de havenpolitie		10 000,—		10 000.—	6 000,—	5 958,—	
	e.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorbooten en sleepboot van het Departement van openbare werken		15 000,—	114 500.—	15 000,—			
		Straat verlichting							
119		Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers:							
		1 persoon belast met het aansteken en uitdooven van het steigerlicht aan de Paardenbaai op Aruba	f	180,—		120,—	120,—		
		1 op Bonaire, tevens opsteker van het havenlicht en belast met het schoonhouden der Landskantoren en aanbrengen van drinkwater		300,—		300,—	300,—	300,—	
		1 op St. Eustatuis à f 4,— per week		208,—		208,—	156,—	195,—	
		1 op Saba te Bottom à f 4,— per week		208;—	f 896.—	208,—	208,—	208,—	
120		Benoodigdheden en andere uitgaven:							
		abonnement voor de electrische straatverlichting te Willemstad	f	25 000,—		25 000,—	14 000,—	9 905,—	
		Aruba		3 600,—		3 600,—	2 000,—	2 000,—	
		Bonaire		750,—		750,—	750,—	325,—	
		St. Martin		1 000,—		1 000,—	1 000,—	700,—	
		St. Eustatius		300,—		300,—	300,—	150,—	
		Saba		400,—	31 050.—	400,—	400,—	500,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.					GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		Kustverlichting.									(88) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 opzichter".
121		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon en schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen van het personeel:									(89) Toegestaan voor „Persoonlijke toelage van den vuurtorenwachter te Noordwestpunt op Bonaire".
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:							(88) f 3 000,—		(90) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 122.
		6 vuurtorenwachters:									
		1 op Klein Curaçao			f	2 400,—		f 2 400,—	1 800,—	f 2 060,—	(90a) Zie de Memorie van Toelichting bij Art. 125.
		2 op Aruba:									
		1 te Noordwestpunt	f	1 500,—				1 500,—	1 080,—	1 215,—	
		1 te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai		1 500,—				1 500,—	1 200,—	1 387,—	
						3 000,—					
		3 op Bonaire:									
		1 te Boca Spelonk	f	1 200,—				1 200,—	1 080,—	1 140,—	
		1 te Noordwestpunt		1 200,—				1 200,—	720,—	960,—	
		1 ter Lage Westkust		300,—				300,—	180,—	250,—	
						2 700,—					
					f	8 100,—					
		5 hulpvuurtorenwachters:									
		1 op Klein Curaçao			f	1 560,—		1 800,—	1 260,—	1 335,—	
		1 op Aruba (Noordwestpunt)				1 200,—		1 200,—	600,—	945,—	
		3 op Bonaire:									
		1 te Boca Spelonk	f	1 080,—				1 080,—	960,—	494,—	
		1 te Noordwestpunt		1 080,—				1 080,—	720,—	780,—	
		1 te Lage Westkust		1 080,—				1 080,—	960,—	1 020,—	
						3 240,—					
							6 000,—				
		1 bediende bij den vuurtoren te Klein Curaçao					960,—	960,—	960,—	700,—	
		1 lichtwachter bij den vuurtoren aan de Westpunt van Curaçao á f 2,50 per dag					913,—	913,—	549,—	915,—	
		vergoeding aan den persoon belast met de verzorging van het kustlicht van Willemstad					360,—	360,—			
		1 lichtwachter op Fort Amsterdam op St. Martin à f 6 per week					312,—	312,—	312,—	312,—	
					f	16 645,—			(89) 80,—		
	b.	schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen aan den vuurtorenwachter te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai op Aruba				360,—		360,—	360,—		
					f	17 005,—					
122		Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven:									
		Curaçao	f	8 000,—				8 000,—	5 000,—	4 356,—	
		Klein Curaçao		1 000,—				1 000,—	1 000,—	814,—	
					f	9 000,—					
		Aruba (90)				6 000,—		4 500,—	4 500,—	4 500,—	
		Bonaire				2 000,—		2 000,—	800,—	1 475,—	
		St. Martin				100,—		100,—	100,—	100,—	
							17 100,—				
		Weerkundige dienst									
123		Loon van het personeel en andere uitgaven:									
	a.	loon van 3 waarnemers:									
		1 op Curaçao	f	420,—				1 200,—	2 700,—	420,—	
		1 op St. Martin		200,—				200,—	200,—	200,—	
		1 op St. Eustatius		120,—				120,—	120,—	120,—	
					f	740,—					
	b.	andere uitgaven (alle eilanden)				1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 369,—	
							1 940,—				
		IJkwezen									
124		Toelage van een ijker en andere uitgaven:									
		toelage van een ijker op Curaçao			f	300,—		300,—	300,—	3 00,—	
		andere uitgaven (alle eilanden)				550,—		550,—	550,—		
							850,—				
		Nieuwe werken									
125		Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen: (90a)									
		Curaçao:									
	a.	bouw van een postkantoor (1ste termijn)			f	100 000,—					
	b.	bouw van een vleesch- visch- en groentemarkt				60 000,—					

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
	c.	bouw van garages en een kinderspeelplaats bij de politiewoningen	f 17 500,—						
	d.	herstellingen van het Gouvernementsplein	8 500,—						
	e.	verbetering van den weg om het Schottegat (2de termijn)	400 000,—						
	f.	verdere kosten van de havenverbetering	650 000,—						
				f 1 236 000,—					
		Aruba.							
	g.	aanleg van een pier in de paardenbaai (2de termijn)	f 250 000,—						
	h.	bouw van een politiewachthuis in het 3de district	4 000,—						
	i.	bouw van een politiewachthuis in het 4de district	4 000,—						
				258 000,—					
		St. Martin.							
	j.	bouw van een regenbak te Philipsburg	f 2 500,—						
	k.	verlenging van den steiger	2 500,—						
				5 000,—					
					f 1 499 000,—	(91) f 745 000,—	(92) f 942 375,—	(93) f 515 078,—	
						f 1 522 201,—	f 1 376 658,—	f 1 205 288,—	
					f 2 828 561,—				

OVERZICHT.

Curaçao	f 2 271 233,—	f 1 271 433,—	f 1 099 352,—
Aruba	508 140,—	208 480,—	236 760,—
Bonaire	19 140,—	19 140,—	11 200,—
St. Martin	15 262,—	9 762,—	12 400,—
St. Eustatius	6 228,—	5 528,—	4 356,—
Saba	6 308,—	5 608,—	4 108,—
Alle eilanden	2 250,—	2 250,—	1 050,—
	f 2 828 561,—	f 1 522 201,—	f 1 376 658,—

(91) Toegestaan voor:

Curaçao.

a	kosten van de havenverbetering	f 515 000,—
b	vernieuwing van de brug over het Rifwater	74 000,—
c	bouw van een politiewachthuis aan den weg naar Plantersrust	10 000,—
d	bouw van een brandput op den Berg Altena	800,—
e	bouw van drie openbare privaten	9 000,—
f	bouw en inrichting van een slachtplaats	*Memorie.*

Aruba.

g	bouw van een apotheek met laboratorium	25 000,—
h	bouw van een quarantaine- en observatiegebouw	30 000,—
i	bouw van twee openbare privaten	5 000,—
j	aanleg van straten en wegen	75 000,—
k	bouw van een hulpkantoor der posterijen aan de St. Nicolaasbaai	136 200,—
		f 745 000,—

(92) Toegestaan voor:

Curaçao.

a	bouw van een koelhal bij de slachtplaats	f 12 000,—
b	verbetering van de bevuring van het Schottegat	7 200,—
c	bouw van een belastingkantoor	200 000,—
d	kosten van de havenverbetering (2de termijn)	*Memorie*
e	leggen van twee meerboeien in het Westelijk gedeelte van het Schottegat	28 000,—
f	het verleggen van twee meerboeien in het Oostelijk gedeelte van het Schottegat	4 000,—
g	aanschaffing van zes haken voor meerboeien	1 200,—
h	aanschaffing van twee „Loyd's Register" voor het loodswezen	150,—
i	plaatsen van een seinpaal met toebehooren op het Fort Nassau	1 225,—
j	maken van een nieuwe lichtopstand voor het havenlicht met seininrichting voor het loodswezen bij nacht	3 200,—
k	bouw van een vuurtoren met wachterswoning op Punt Kanon	5 500,—
l	algemeene herstelling van de gebouwen op Parera	15 000,—
m	beschieten van 7 lokalen in de Hendrikschool inclusief verfwerk	6 000,—
n	verbetering van de vleeschhal aan de De Ruyterkade	6 000,—
o	bouw van een paviljoen bij het Leprozengesticht	3 500,—
p	verbouwing van een paviljoen op Plantersrust tot woning	3 800,—
q	bouw van een kantoor voor den Inspecteur van politie en den wachtcommandant in het Waterfort	9 000,—
r	bouw van privaten en urinoirs in het Waterfort met inbegrip van pompinstalatie	6 000,—
s	bouw en inrichting van een keuken in het Waterfort	14 000,—
t	beschieten van 5 bogen in het Waterfort	2 000,—
u	verbouwing van 3 bogen in het Waterfort tot strafcellen	4 000,—
v	uitbreiding van de strafgevangenis	2 750,—
w	vermeerdering van het aantal cellen voor mannelijke gestraften bij vermindering van het aantal cellen voor vrouwelijke gestraften in de strafgevangenis	1 400,—
x	bouw van 2 cellen voor disciplinaire gestraften in de strafgevangenis	1 650,—
y	verbetering van de spoelwaterinrichting in de strafgevangenis	200,—
z	aanschaffing van 6 vuilnisponten voor den dregdienst in het Rifwater en het Waaigat	3 000,—
aa	verbetering van de Handelskade en het Waaigat	230 000,—
bb	verbetering van straten in het stadsdistrict	50 000,—
cc	verbetering van den weg om het Schottegat	70 000,—
dd	aanschaffing van twee motortandenwalsen en zes 150-gallons asphaltketels	26 000,—
ee	verbouwing van de oude keuken op Plantersrust tot woning	5 900,—
ff	bijbouwing van een verdieping op een gebouw in het Waterfort	7 500,—

Aruba.

gg	aanleg van een pier in de Paardenbaai (1e termijn)	200 000,—
		D. O... f 930 175,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
							D. O... f 930 175,—
							hh bouw van twee regenbakken met afvoergoten bij de landswoningen aan de St. Nicolaasbaai..... 4 000,—
							ii bouw van een ringmuur om de Landswoningen aan de St Nicolaasbaai..... 2 000,—
							jj bouw van 3 cellen bij de gevangenis in het Fort Zoutman..... 4 700,—
							kk verbetering van het havenlicht te Oranjestad..... 1 500,—
							f 942 375,—
							(93) Uitgegeven voor:
							Curaçao.
							a bouw van een koelhal bij de slachtplaats..... ——
							b verbetering van de bevuring van het Schottegat..... f 4 790,—
							c bouw van een belastingkantoor..... 5 065,—
							d kosten van de havenverbetering (2e termijn)..... 89 586,—
							e leggen van twee meerboeien in het Westelijk gedeelte van het Schottegat ..... ——
							f het verleggen van twee meerboeien in het Oostelijk gedeelte van het Schottegat..... ——
							g aanschaffing van zes haken voor meerboeien..... ——
							h aanschaffing van twee „Lloyd's Register" voor het loodswezen ..... 165,—
							i plaatsen van een seinpaal met toebehooren op het Fort Nassau ..... 1 225,—
							j maken van een nieuwe lichtopstand voor het havenlicht met seininrichting voor het loodswezen bij nacht..... 546,—
							k bouw van een vuurtoren met wachterswoning op punt Kanon..... ——
							l algemeene herstelling van de gebouwen op Parera..... 21 478,—
							m beschieten van 7 lokalen in de Hendrikschool inclusief verfwerk ..... 1 200,—
							n verbetering van de vleeschhal aan de de De Ruyterkade ——
							o bouw van een paviljoen bij het Leprozengesticht..... ——
							p verbouwing van een paviljoen op Plantersrust tot woning 4 001,—
							q bouw van een kantoor voor den Inspecteur van Politie en den wachtcommandant in het Waterfort..... 8 050,—
							r bouw van privaten en urinoirs in het Waterfort met inbegrip van pompinstallatie..... 6 000,—
							s bouw en inrichting van een keuken in het Waterfort.... ——
							t beschieten van 5 bogen in het Waterfort..... 2 000,—
							u verbouwing van 3 bogen in het Waterfort tot strafcellen 1 600,—
							v uitbreiding van de strafgevangenis..... 182,—
							w vermeerdering van het aantal cellen voor mannelijke gestraften bij vermindering van het aantal cellen voor vrouwelijke gestraften in de strafgevangenis..... ——
							x bouw van 2 cellen voor disciplinaire gestraften in de strafgevangenis..... ——
							y verbetering van de spoelwaterinrichting in de strafgevangenis..... 47,—
							z aanschaffing van 6 vuilnisponten voor den dregdienst in het Rifwater en het Waaigat..... ——
							aa verbetering van de Handelskade en het Waaigat..... 227 112,—
							bb verbetering van straten in het stadsdistrict..... 50 000,—
							cc verbetering van den weg om het Schottegat..... 58 058,—
							dd aanschaffing van twee motortandenwalsen en zes 150-gallons asphaltketels..... 27 142,—
							ee verbouwing van de oude keuken op Plantersrust tot woning..... 2 331,—
							ff bijbouwing van een verdieping op een gebouw in het Waterfort..... 1 681,—
							Aruba.
							gg aanleg van een pier in de Paardenbaai (1e termijn)..... 1 278,—
							hh bouw van twee regenbakken met afvoergoten bij de landswoningen aan de St. Nicolaasbaai..... ——
							ii bouw van een ringmuur om de Landswoningen aan de St. Nicolaasbaai..... ——
							jj bouw van drie cellen bij de gevangenis in het Fort Zoutman..... 1 452,—
							kk verbetering van het havenlicht te Orrnjestad..... 89,—
							f 515 078,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		VIIIste AFDEELING.							(94) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 126.
		Haven- en loodswezen.							(95) Toegestaan voor „Bezoldiging van 1 chef van den dienst".
126		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en loon van de ambtenaren en beambten en andere uitgaven: (94)							(96) Toegestaan voor „Andere uitgaven van Aruba". De overschrijding is toe te schrijven aan de sterke toename van het scheepvaartverkeer.
	a.	bezoldigingen of verlofbezoldigingen of loon:					(95) f 7 200,—		(97) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 127 a en b.
		1 havenmeester		f 10 800,—		f 10 800,—	5 100,—	f 10 246,—	(98) Toegestaan voor „1 Motordrijver aan de St. Nicolaasbaai (Aruba)".
		1 onderhavenmeester		6 600,—		4 500,—	1 800,—	1 588,—	(99) Met 1 November 1928 werd, bij wijze van proef, een dag- en nacht-steeds doorloopend zgn. „rouleersysteem" voor den dienst der te Willemstad gestationneerde loodsen ingevoerd, waarbij bepaald werd, dat aan die loodsen voor dienstverrichtingen boven den normaal van hen te eischen diensttijd, een vergoeding zal worden uitgekeerd. Door het verantwoorden ten laste van dezen post van bedoelde vergoeding, alsmede van de loonen van de telefoonbedienden, was de overschrijding onvermijdelijk.
		3 havenmeesters en loodsen:							
		1 voor de Paardenbaai (Aruba)	f 5 550,—			4 980,—	1 500,—	5 115,—	
		1 voor de St. Nicolaasbaai (Aruba)	6 600,—			6 000,—	3 000,—	5 575,—	
		1 voor de Grootbaai (St. Martin)	300,—			300,—	300,—	300,—	
				12 450,—					
		16 loodsen:							
		13 voor de St. Anna- en Caracasbaai	f 85 800,—			59 400,—	27 600,—	55 385,—	
		1 voor Fuikbaai	420,—			420,—	420,—	420,—	
		1 voor Druif (Aruba)	1 200,—						
		1 ter Lage Westkust (Bonaire)	300,—			300,—	300,—	300,—	
				87 720,—					
		1 hulploods voor de St. Annabaai	3 470,—			3 300,—	1 975,—	2 343,—	
		1 hulploods voor de St. Nicolaasbaai (Aruba)	3 000,—						
				6 470,—					
		1 hoofdtelefoonbediende à f 200,— per maand		2 400,—					
		3 telefoonbedienden, à 150,— per maand ieder		5 400,—		3 060,—			
		1 schrijver, à f 75,— per maand		900,—					
		1 loopjongen, à f 40,— per maand		480,—					
		1 walbootsman, à f 200,— per maand		2 400,—					
				f 135 620,—					
	b.	andere uitgaven:					(96) 500,—	3 831,—	
		Bonaire (Lage Westkust)	f 180,—			180,—	180,—	90,—	
		St. Martin	360,—			360,—	360,—	166,—	
		St. Eustatius	200,—			200,—	200,—	200,—	
		Saba	200,—			200,—	200,—	200,—	
				940,—					
					f 136 560,—				
127		Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten en andere uitgaven:							
	a.	loon van de bemaning van de loods- en sleepbooten:							
		Curaçao (97)	f 43 000,—			38 000,—	23 400,—	32 739,—	
							(98) 1 080,—	2 805,—	
		Bonaire, ter uitvoering van de loods- en quarantainediensten te Kralendijk	900,—			900,—	900,—	900,—	
				f 43 900,—					
	b.	huur van een woning voor den loods te Caracasbaai (97)		960,—					
	c.	andere uitgaven		3 500,—		4 000,—	2 800,—	(99) 9 829,—	
					48 360,—				
128		Inrichting van het nieuwe kantoor (100)			3 000,—				
129		Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai			1 200,—	1 200,—	1 200,—	1 079,—	
		Seinwezen.							
130		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van het personeel en andere uitgaven:							
	a.	bezoldigingen van 8 seinmeesters		f 12 550,—		12 600,—	7 156,—	9 028,—	
	b.	andere uitgaven:							
		Curaçao	f 1 000,—			1 000,—	500,—	2 010,—	
		Saba	125,—			120,—	120,—	122,—	
				1 125,—					
					13 675,—				
					f 202 795,—	f 151 820,—	f 87 791,—	f 144 271,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		OVERZICHT.					
		Curaçao	f 183 880,—	138 280,—	f 79 151,—		(101) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 131.
		Aruba	16 350,—	10 980,—	6 080,—		(102) Toegestaan voor „Aanleg van werken voor de voorziening van Willemstad met drink- en ketelwater".
		Bonaire	1 380,—	1 380,—	1 380,—		(103) De op Curaçao gedane uitgaven bedroegen f 242 136,—, terwijl die in Nederland tot en met Mei 1928 f 18 230,— bedroegen. De uitgaven in Nederland na Mei 1928 zijn nog niet bekend.
		St. Martin	660,—	660,—	660,—		
		St. Eustatius	200,—	200,—	200,—		
		Saba	325,—	320,—	320,—		
			f 202 795,—	151 820,—	f 87 791,—		
		IXde AFDEELING.					
		Watervoorzieningsdienst					
131		Bezoldigingen, verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van Landswatervoorziening en verdere ambtenaren en beambten: (101)					(104) Raming 1929 f 230 435,—
		1 directeur f 8 400,—					Gaat af:
		1 technisch ambtenaar 4 500,—					W. H. van Berkel f 1 040,—
		1 boekhouder 3 600,—					C. P. de Haseth 3 850,—
		1 klerk, tevens magazijnmeester 2 100,—					J. J. Plaate 370,—
		1 kantoorbediende, tevens meteropnemer 1 200,—					C. H. D. van Romondt 613,—
		Distillatie-inrichting.					5 873,—
		1 machinist-chef 4 200,—					f 224 562,—
		3 stokers, à f 1800,— 5 400,—					Komt bij:
		3 arbeiders, á f 4,— per dag 4 380,—					A. R. Beaujon f 2 356,—
		Pompstations:					S. G. Colman, z. n. e. t. Nicolaas Delmina... 960,—
		5 wachters, 3 à f 7.50,— en 2 à f 4,— per dag 11 133,—					A. E. Goilo 1 040,—
		5 arbeiders, à f 4,— per dag 7 300,—					Dr. C. S. Gorsira 4 500,—
			52 213,—				L. P. Hart 408,—
132		Bedrijfs- en onderhoudskosten	45 000,—	(2) f 300 000,—	(102) *Memorie.*	(103) f 260 366,—	M. C. Slothouwer 2 602,41
				100 000,—	*Memorie.*	4 253,—	11 866,41
			f 97 213,—	400 000,—	*Memorie.*	f 264 619,—	f 236 428,41
		Xde AFDEELING.					(105) Raming 1929 f 91 223,—
		Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, toelagen, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen en toelagen ter aanvulling van bezoldigingen en toelagen					Gaat af:
133		Pensioenen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden) (104)	f 236 429,—	230 435,—	f 234 840,—	f 238 009,—	Wed. R. Tacklin f 259,—
134		Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden (105)	92 591,—	91 223,—	90 342,—	90 923,—	„ W. H. Tweeboom 210,—
135		Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en weezen (alle eilanden)	*Memorie.*	*Memorie.*	*Memorie.*		„ L. Wagelaar 114,—
136		Wachtgelden (alle eilanden)	150,—	210,—	525,—	525,—	„ C. A. Zeppenfeldt 1 120,—
137		Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een Landsbetrekking (alle eilanden)	208,—	208,—	208,—	208,—	M. E. A. Hodge, mindj. kind van E. B. A. Hodge 980,—
138		Onderstanden (alle eilanden) (106)	3 758,—	4 620,—	2 796,—	4 188,—	2 683,—
139		Toelage aan de weduwe van een broeder in de orde van den Nederlandsche Leeuw (alle eilanden)	100,—	100,—	100,—	100,—	f 88 540,—
140		Gunstgaven en onverplichte betalingen (alle eilanden)	1 000,—	1 000,—	1 000,—	1 975,—	Komt bij:
141		Waarneming van tijdelijk opengevalen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven (alle eilanden)	10 000,—	10 000,—	10 000,—	(107) 4 879,—	Wed. W. H. van Berkel f 520,—
142		Toelagen aan ambtenaren en beambten ter aanvulling van het verschil tusschen de aan hen bij de samenstelling van deze begrooting toegedachte bezoldigingen en toelagen en de door hen in 1928 genoten inkomsten (alle eilanden)	38 000,—	38 000,—	(108) 360 000,—	(109) 173 050,—	„ C. P. de Haseth 1 925,—
			f 382 236,—	375 796,—	f 699 811,—	f 513 857,—	„ Ph. F. de Haseth 393 30
							„ L. E. van Koetsveld 186,—
							„ J. J. Plaate 231,—
							„ F. O. de los Santos 195,—
							„ W. J. de Weever 600,—
							4 050,30
							f 92 590,30
							(106) Raming 1929 f 4 620,—
							Gaat af:
							Wed. A. A. M. Esterga f 150,—
							C. F. C. v/d Wall Arneman 300,—
							B. Paulo 360,—
							J. A. de Haak 180,—
							S. Thompson 180,—
							A. Mackay 240,—
							1 410,—
							f 3 210,—
							Komt bij
							R. Jansen 548,—
							f 3 758,—
							(107) Naar de behoefte minder uitgegeven.
							(108) Toegestaan voor „Duurtebijslag of gelden ter bekostiging van een algemeene herziening der bezoldigingen van de landsdienaren."
							(109) Door het verantwoorden van de met 1 Juli 1928 toegekende bezoldigingen ten laste van de betrekkelijke artikelen, waarbij die bezoldigingen zijn toegestaan, waardoor die artikelen overschreden werden, bleef een groot deel van dezen post ongebruikt.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1930.	TOEGESTAAN voor 1929.	TOEGESTAAN voor 1928.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1928.	TOELICHTINGEN.
		XIde AFDEELING.					(110) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 143.
		Onvoorziene Uitgaven.					(111) Zie gedrukt stuk No. 8.
143		Onvoorziene uitgaven (alle eilanden) (110)	f 100 000,—	f 50 000,—	f 40 000,—	(111) f 839 684,—	
		ALGEMEEN OVERZICHT.					
		Iste Afdeeling. Algemeen en gewestelijk bestuur	f 484 509,—	f 455 241,—	f 279 572,—	f 323 147,—	
		IIde „ Rechts- en politiewezen	993 734,—	631 704,—	357 446,—	567 393,—	
		IIIde „ Geldelijk beheer	798 064,—	570 767,—	451 146,—	528 609,—	
		IVde „ Eeredienst, onderwijs en armenzorg	849 962,—	791 994,—	652 122,—	684 188,—	
		Vde „ Landbouw	51 000,—	21 000,—	22 550,—	12 266,—	
		VIde „ Openbare Gezondheidsdienst	566 779,—	393 166,—	326 703,—	309 453,—	
		VIIde „ Openbare Werken	2 828 561,—	1 522 201,—	1 376 658,—	1 205 288,—	
		VIIIste „ Haven- en loodswezen	202 795,—	151 820,—	87 791,—	144 271,—	
		IXde „ Watervoorzieningsdienst	97 213,—	400 000,—	*Memorie.*	264 619,—	
		Xde „ Pensioenen, wachtgelden, enz.	382 236,—	375 796,—	699 811,—	513 857,—	
		XIde „ Onvoorziene uitgaven	100 000,—	50 000,—	40 000,—	839 684,—	
			f 7 354 853,—	f 5 363 689,—	f 4 293 799,—	f 5 392 775,—	
		Curaçao	f 4 453 962,—	f 3 373 421,—	f 2 407 930,—		
		Aruba	834 935,—	465 315,—	386 125,—		
		Bonaire	114 975,—	118 070,—	97 158,—		
		St. Martin	99 382,—	114 217,—	97 643,—		
		St. Eustatius	44 753,—	45 373,—	35 927,—		
		Saba	59 060,—	54 617,—	48 442,—		
		Benedenwindsche eilanden	2 000,—	3 600,—	2 400,—		
		Bovenwindsche eilanden	14 300,—	14 480,—	12 988,—		
		Alle eilanden	1 731 486,—	1 174 596,—	1 205 186,—		
			f 7 354 853,—	f 5 363 689,—	f 4 293 799,—		

£ 7 980 325,—

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

RAMING DER MIDDELEN.

No. 4.

RAMING

DER

MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1930.

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN van Curaçao voor het dienstjaar 1930.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	CURAÇAO.	ARUBA.	BONAIRE.	ST. MARTIN (Nederlandsch gedeelte).	ST. EUSTATIUS.	SABA.	ALLE EILANDEN.	TOTAAL.
	A. *Belastingen.*								
a.	Invoerrecht	f 1 500 000,—	f 200 000,—	13 000,—	f	f	f		f 1 713 000,—
b.	Accijns op gedistilleerd	900 000,—	175 000,—	35 000,—					1 110 000,—
c.	Accijns op geslacht	18 000,—	2 500,—	500,—					21 000,—
d.	Zegelbelasting	55 000,—	10 000,—	1 000,—	800,—	300,—	300,—		67 400,—
e.	Overdrachtsbelasting	50 000,—	2 500,—	250,—	300,—	200,—	50,—		53 300,—
f.	Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 000,—							1 000,—
g.	Grondbelasting	150 000,—	9 000,—	4 000,—					163 000,—
h.	Gebruiksbelasting	50 000,—	12 000,—	1 000,—					63 000,—
i.	Inkomstenbelasting	425 000,—	15 000,—	1 500,—					441 500,—
j.	Successiebelasting	20 000,—							20 000,—
k.	Vergunningsrecht	40 000,—	4 000,—	1 900,—					45 900,—
l.	Hondenbelasting	5 000,—	700,—	700,—	400,—	200,—	200,—		7 200,—
m.	Petroleumraffinaderijbelasting	2 000,—	500,—						2 500,—
n.	Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting	80 000,—	25 000,—	2 000,—					107 000,—
		f 3 296 000,—	f 456 200,—	60 850,—	f 1 500,—	f 700,—	f 550,—		f 3 815 800,—
	B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*								
a.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand	f 1 000,—	f 500,—	100,—	f	f	f	f	f 1 600,—
b.	Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden							*Memorie*	*Memorie*
c.	Boeten	15 000,—	5 000,—	300,—	200,—	50,—	50,—		20 600,—
d.	Vergoeding van de kosten van inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom							500,—	500,—
e.	Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	6 000,—	4 000,—						10 000,—
f.	Ontvangsten wegens gelden betaald voor aan- of afmonstering van scheepsvolk	2 500,—							2 500,—
g.	Huur van Landsgronden en eigendommen	60 000,—	30 000,—	5 000,—		1 000,—			96 000,—
h.	Registratierecht	1 000,—	300,—	75,—	50,—				1 425,—
i.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	75 000,—	25 000,—	2 000,—					102 000,—
j.	Huur van opslagplaatsen	30 000,—	6 000,—	4 000,—					40 000,—
k.	Uitvoerrecht:								
	van mijnproducten f 135 000,—	135 000,—							135 000,—
	van zout 1 200,—				1 200,—				1 200,—
l.	Concessierechten:								
	voor de brug over de haven	2 000,—							2 000,—
m.	Inkomsten van de posterij	130 000,—	20 000,—	2 500,—	2 500,—	1 200,—	4 000,—		160 000,—
n.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank							5 000,—	5 000,—
o.	Opbrengst van Landsradioposten	200 000,—	75 000,—	2 500,—	2 500,—				280 000,—
p.	Opbrengst van Landstelefoon	80 000,—							80 000,—
q.	Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder op Curaçao	3 000,—							3 000,—
r.	Inkomsten van de Curaçaosche bank:								
	aandeel in de zuivere winst f 34 000,—								
	teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de bank 6 000,—								
		40 000,—							40 000,—
s.	Schoolgelden	25 000,—							25 000,—
t.	Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat N°6	3 000,—							3 000,—
u.	Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten	6 000,—							6 000,—
v.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst:								
	geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz f 1 500,—								
	gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmettingen enz. 8 000,—								
	verhuur van de ziekenauto 4 000,—								
	verkochte kaarten rechtgevende op geneeskundige hulp 1 000,—								
		14 500,—	600,—	300,—	100,—	50,—	50,—		15 600,—
w.	Opbrengst van de vergoeding voor verpleeggelden, enz.:								
	van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijders 1ste, 2de en 3de klasse f 4 600,—								
	van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijders 400,—								
	van in de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten opgenomen betalende patiënten 6 000,—								
		11 000,—							11 000,—
x.	Inkomsten van de vleeschhal	3 000,—							3 000,—
y.	Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die stoomketels	10 000,—	3 000,—						13 000,—
z.	Opbrengst van Landskaden	30 000,—							30 000,—
aa.	Loodsgelden	475 000,—	180 000,—						655 000,—
bb.	Korting op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen								
cc.	Opbrengst van den watervoorzieningsdienst	300 000,—						15 000,—	15 000,—
dd.	Terugbetaling door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op hare terreinen							50 000,—	300 000,—
ee.	Alle andere ontvangsten	50 000,—	5 000,—	1 200,—	500,—	100,—	100,—		50 000,—
		f 1 708 000,—	f 354 400,—	17 975,—	f 7 050,—	f 2 400,—	f 4 200,—	f 70 500,—	56 900,—
									f 2 164 525,—
	OVERZICHT.								
A.	Belastingen								f 3 815 800,—
B.	Inkomsten van onderscheiden aard								2 164 525,—

Koloniale Raad.
ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

TOELICHTING VAN DE RAMING DER MIDDELEN.

No. 5.

TOELICHTING

VAN DE

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1930.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	Raming voor 1930.	Raming voor 1929.	Raming voor 1928.	Opbrengst in 1928.	Gemiddelde opbrengst over 1926–1927.	TOELICHTINGEN.
							Ook dit jaar is het systeem om de raming te stellen op het gemiddelde van de opbrengst over de drie voorafgaande jaren, niet gevolgd, maar zijn de bedragen, nu eens rekening houdend met de opbrengst over 1928, voor 1930 hooger gesteld dan het gemiddelde van deze opbrengst, dan weer, waar een aanmerkelijk accres der middelen te verwachten is, zelfs hooger dan de opbrengst zelve. *De bedragen geraamd voor de Grond–, Gebruiks– en Inkomstenbelastingen zijn gesteld op die, welke vermoedelijk zullen worden ontvangen als gevolg van de steeds stijgende huurwaarde en wegens het in het leven roepen van strengere bepalingen met betrekking tot de invordering.*
	A. *Belastingen.*						
a	Invoerrecht	f 1 713 000,—	f 1 184 000,—	f 884 000,—	f 1 524 982,—	f 1 184 889,—	
b.	Accijns op gedistilleerd	1 110 000,—	870 000,—	735 000,—	1 065 099,—	889 932,—	
c.	Accijns op geslacht	21 000,—	16 700,—	16 300,—	21 746,—	18 999,—	
d.	Zegelbelasting	67 400,—	44 300,—	35 700,—	68 876,—	50 409,—	
e.	Overdrachtsbelasting	53 300,—	32 200,—	28 000,—	56 623,—	41 199,—	
f.	Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 000,—	1 000,—	600,—	2 180,—	1 539,—	
g.	Grondbelasting	163 000,—	113 000,—	108 000,—	111 461,—	110 038,—	
h.	Gebruiksbelasting	63 000,—	44 000,—	84 700,—	89 874,—	76 940,—	
i.	Inkomstenbelasting	441 500,—	371 500,—	356 700,—	336 247,—	324 881,—	
j.	Successiebelasting	20 000,—	20 000,—	20 000,—	15 509,—	30 999,—	
k.	Vergunningsrecht	45 900,—	37 900,—	34 400,—	47 193,—	39 955,—	
l.	Hondenbelasting	7 200,—	6 600,—	6 400,—	7 516,—	7 106,—	
m.	Petroleumraffinaderijbelasting	2 500,—	1 700,—	2 500,—	2 454,—	2 740,—	
n.	Motorrijtuig– rijwiel– en motorbootbelasting	107 000,—	70 000,—				Als gevolg van het gestadig toenemen van den invoer, voornamelijk van motorrijtuigen, is deze raming verhoogd.
		f 3 815 800,—	f 2 812 900,—	f 2 312 300,—	f 3 349 760,—		
	B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*						
a.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening van ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand	f 1 600,—	f 800,—	f 1 600,—	f 1 575,—	f 978,—	
b.	Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden	*Memorie.*	5 000,—	5 000,—	4 453,—	5 097,—	Dit middel is pro–memorie geraamd omdat alsnog niet bepaald is op welke wijze in den dienst voorzien zal worden.
c.	Boeten	20 600,—	12 900,—	10 700,—	26 770,—	17 760,—	
d.	Vergoeding van de kosten van inschrijving van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom	500,—	1 000,—	1 000,—	495,—	865,—	
e.	Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant–bestuurders van motorrijtuigen	10 000,—	7 500,—	3 400,—	10 355,—	7 631,—	
f.	Ontvangsten wegens gelden betaald voor aan– of afmonstering van scheepsvolk	2 500,—	2 500,—	1 000,—	2 368,—	1 883,—	
g.	Huur van Landsgronden en eigendommen	96 000,—	86 000,—	68 000,—	100 822,—	89 813,—	
h.	Registratierecht	1 425,—	1 400,—	1 400,—	1 699,—	1 603,—	
i.	Ontvangsten wegens kosten van dienstverleening bij den in– door– en uitvoer van goederen	102 000,—	99 000,—	87 000,—	95 246,—	87 110,—	
j.	Huur van opslagplaatsen	40 000,—	24 500,—	23 500,—	39 430,—	28 413,—	
k.	Uitvoerrecht van mijnproducten van zout	135 000,— 1 200,—	120 000,— 1 200,—	100 000,— 1 500,—	135 966,— 1 389,—	130 698,— 1 463,—	
l.	Concessierecht: voor de brug over de haven	2 000,—	500,—	2 000,—	2 177,—	1 780,—	

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	Raming voor 1930.	Raming voor 1929.	Raming voor 1928.	Opbrengst in 1928.	Gemiddelde opbrengst over 1926–1927.	TOELICHTINGEN.
m.	Inkomsten van de posterij	f 160 200,—	f 140 000,—	f 96 800,—	f 159 295,—	f 139 855,—	
n.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank	5 000,—	5 000,—	4 000,—	3 400,—	3 509,—	
o.	Opbrengst van Landsradioposten	280 000,—	182 000,—	66 500,—	252 356,—	162 481,—	Het korte-golf-zend-station is met ingang van 1 Juli 1928 opengesteld. Daar te verwachten is dat het bedrijf zich uitbreiden zal, wordt de raming voor 1930 hooger gesteld dan de opbrengst over 1928.
p.	Opbrengt van Landstelefoon	80 000,—	60 000,—	29 000,—	62 902,—	41 458,—	Waar de verwachting gekoesterd kan worden, dat het aantal abonnementen toenemen zal, is de raming hooger gesteld.
q.	Ontvangsten wegens loon van den Hypotheekbewaarder op Curaçao	3 000,—	2 400,—	1 400,—	3 173,—	2 031,—	In verband met de in 1928 gemaakte winst ad. f 74 221.—, waarvan een bedrag van f 37 455.— in 1929 in 's Landskas is gestort, is de raming hooger gesteld.
r.	Inkomsten van de Curaçaosche Bank: aandeel in de zuivere winst f 34 000,— teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de bank 6 000,—	40 000,—	20 000,—	20 000,—	22 392,—	22 891,—	
s.	Schoolgelden	25 000,—	20 000,—	20 300,—	25 316,—	23 063,—	
t.	Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6	3 000,—	2 000,—	2 000,—	2 990,—	2 557,—	
u.	Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten	6 000,—	6 000,—	6 100,—	6 364,—	7 034,—	
v.	Ontvangsten van den Openbaren Gezondheidsdienst: geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz f 1 500,— gedane onderzoeken en vergoeding voor ontsmetting enz. 8 000.— verhuur van de zieken-auto 4 000,— verkochte kaarten rechtgevende op geneeskundige hulp 2 100,—	15 600,—	21 100,—	21 400,—	15 257,—	15 521,—	
w.	Opbrengst van vergoedingen voor verpleeggelden, enz: van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijders 1ste, 2e en 3e klasse f 4 600,— van in het gesticht voor melaatschen opgenomen betalende lijders 400,— van in de inrichting voor behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten opgenomen betalende patiënten 6 000,—	11 000,—	5 000,—	4 000,—	5 898,—	5 955,—	Sedert 1 Januari 1929 wordt, voor de behandeling der patiënten lijdende aan geslachtsziekten, die door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij of door de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij naar de kliniek gezonden worden, een bedrag van f 2,50 per persoon per dag in rekening gebracht. De raming voor 1930 is geschied naar de opbrengst over de maand Januari 1929.
x.	Inkomsten van de vleeschhal	3 000,—	3 000,—	3 000,—	3 690,—	3 470,—	
y.	Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die stoomketels	13 000,—	8 000,—	6 000,—	14 275,—	9 447,—	
z.	Opbrengst van Landskaden	30 000,—	30 000,—	30 000,—			
aa.	Loodsgelden	655 000,—	480 000,—	375 000,—	663 818,—	475 716,—	Waar in den loop van 1929 aan de St. Nicolaasbaai een groote petroleum-raffinaderij tot stand komen zal, zullen voor het inloodsen van olie-tankers, die voor de raffinaderij ruwe olie aanbrengen, ingevolge vigeerende bepalingen minder loodsgeld dan thans verschuldigd zijn. Om deze reden is de raming lager gesteld dan de opbrengst in 1928.
bb.	Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen	15 000,—	15 000,—	15 000,—	17 763,—	15 749,—	
cc.	Opbrengst van den watervoorzieningsdienst	300 000,—	*Memorie.*	*Memorie.*	15 214,—		Voor de vaststelling van de raming is de volgende berekening genomen: Opbrengst van 400 M3 spoelwater (wordende het dagelijksch verbruik op minstens deze hoeveelheid gesteld) tegen den vermoedelijk binnenkort vast te stellen tariefsprijs van f 1,50 per M3 f 216 000,— Opbrengst — naar schatting — van gedistilleerd water, met de exploitatie waarvan in de tweede helft van 1929 een aanvang zal worden gemaakt 84 000,— Samen f 300 000,—
dd.	Terugbetaling door de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politie-diensten op hare terreinen	50 000,—					Zie de Memorie van Toelichting op de suppletoire begrooting voor 1929. (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928–1929– 19. No. 4).
ee.	Alle andere ontvangsten	56 900,—	54 800,—	54 800,—	84 096,—	127 150,—	De meerdere opbrengst van dit middel is toe te schrijven voornamelijk aan den verkoop van een grooter aantal stukken gouvernements-gronden op Curaçao en Aruba, dan waarop bij de raming gerekend was.
		f 2 164 525,—	f 1 481 600,—	f 1 085 300,—	f 1 780 944,—		

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	Raming voor 1930.	Raming voor 1929.	Raming voor 1928.	Opbrengst in 1928.	Gemiddelde opbrengst over 1926–1927.	TOELICHTINGEN.
	OVERZICHT.						
A.	Belastingen	f 3 815 800,—	f 2 812 900,—	f 2 312 300,—	f 3 349 760,—		
B.	Inkomsten van onderscheiden aard	2 164 525,—	1 481 600,—	1 085 300,—	1 780 944,—		
C.	Uit leening te verkrijgen gelden	2 000 000,—	1 170 000,—	200 000,—			
		f 7 980 325,—	f 5 464 500,—	f 3 597 600,—	f 5 130 704,—		
	Curaçao	f 6 554 000,—	f 4 797 100,—	f 3 267 000,—	f 4 125 330,—		
	Aruba	1 260 600,—	439 900,—	176 400,—	748 141,—		
	Bonaire	78 825,—	71 500,—	85 200,—	85 746,—		
	St. Martin (Nederlandsch gedeelte)	8 550,—	57 200,—	32 200,—	114 935,—		
	St. Eustatius	3 100,—	3 100,—	3 200,—	9 900,—		
	Saba	4 750,—	4 700,—	4 700,—	20 541,—		
	Alle andere eilanden	70 500,—	91 000,—	28 900,—	26 111,—		
		f 7 980 325,—	f 5 464 500,—	f 3 597 600,—	f 5 130 704,—		

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

STAAT DER INKOMSTEN VAN CURAÇAO GEDURENDE DE JAREN 1924—1928.

No. 6.

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten van Curaçao over de jaren 1924--1928. (1)

(1) De cijfers over de jaren 1926, 1927 en 1928 zijn nog niet vastgesteld.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
Curaçao.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	f 520 339	f 620 832	f 826 641	f 1 037 621	f 1 305 467
Accijns op gedistilleerd	528 027	623 701	625 610	740 261	858 350
Accijns op geslacht	13 666	13 287	14 971	15 271	17 986
Zegelbelasting	23 024	25 367	30 449	37 276	53 167
Overdrachtsbelasting	57 626	38 284	26 541	34 826	52 220
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	964	727	632	1 394	1 914
Grondbelasting	70 336	83 363	93 434	97 883	99 223
Gebruiksbelasting	39 980	49 026	56 151	69 147	76 230
Inkomstenbelasting	233 273	266 993	263 101	349 742	324 481
Successiebelasting	13 174	16 030	22 452	53 848	15 208
Vergunningsrecht	26 741	28 200	29 210	32 768	40 713
Hondenbelasting	3 862	5 454	4 530	4 524	5 166
Petroleumraffinaderijbelasting	3 418	1 656	4 422	1 346	2 454
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand	138	234	168	585	950
Boeten	6 445	5 579	9 538	12 456	20 098
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	2 595	2 520	4 110	6 330	5 955
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk	1 084	1 364	1 290	1 947	2 368
Huur van Landsgronden en eigendommen	34 183	44 142	54 036	62 682	63 634
Registratierecht	791	961	1 041	1 205	1 226
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	36 501	45 561	60 632	84 870	72 348
Huur van opslagplaatsen	10 997	13 522	17 926	19 893	29 017
Uitvoerrecht van mijnproducten	119 775	88 693	126 685	129 444	135 966
Concessierechten	735	2 314	2 059	1 105	2 177
Inkomsten van de Posterij	95 012	88 826	81 145	143 110	127 451
Opbrengst van den Landsradio post	49 201	31 062	28 261	47 299	112 991
Opbrengt van de Landstelefoon				61 473	62 902
Ontvangsten wegens loon van den hypotheekbewaarder	1 181	1 240	1 329	1 591	3 173
Inkomsten van de Curaçaosche bank	31 952	11 617	38 401	28 880	22 392
Schoolgelden	18 921	19 720	20 734	22 580	24 959
Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat No. 6	1 657	1 657	2 234	2 448	2 990
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetalingen op die voorschotten	18 067	9 970	6 580	7 611	6 364
Ontvangsten van den Openbaren Gezondheidsdienst	7 729	15 831	21 060	18 016	14 670
Verpleeggelden, enz.	3 123	3 768	5 333	6 634	5 898
Inkomsten van de vleeschhal	2 894	2 816	3 074	3 648	3 690
Vergoeding wegens onderzoek en beproeving van stoomketels en van vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels	1 845	3 485	5 937	6 511	10 510
Loodsgelden	179 762	231 392	323 325	403 851	472 232
Opbrengst van den watervoorzieningsdienst					15 214
Alle andere ontvangsten	81 780	112 814	156 326	111 370	53 581
Aruba					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	8 997	23 356	43 035	70 258	188 783
Accijns op gedistilleerd	21 467	39 936	54 861	80 365	159 673
Accijns op geslacht	664	976	862	1 216	2 155
Zegelbelasting	1 502	3 163	3 551	5 889	12 495
Overdrachtsbelasting	420	2 371	1 061	1 263	3 458
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed			198		210
Grondbelasting	4 938	5 559	4 296	4 253	4 788
Gebruiksbelasting	1 053	1 570	2 947	4 337	10 338
Inkomstenbelasting	2 866	2 557	4 837	6 569	7 235
Vergunningsrecht	1 449	2 094	2 450	2 628	3 618
Hondenbelasting	587	549	685	729	617
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand	72	150	246	161	475
Boeten	428	598	305	2 177	6 070
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant bestuurders van motorrijtuigen		810	405	1 695	4 320
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk		28	13	24	
Huur van Landsgronden en eigendommen	8 538	16 776	15 065	24 347	31 467
Registratierecht	110	211	193	238	331
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	582	3 508	4 930	10 371	20 376
Huur van opslagplaatsen	177	608	1 347	1 848	4 864
Concessierechten					
Inkomsten van de posterij	3 378	5 652	6 924	9 461	19 363

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
Opbrengst van den Landsradio post	f 3 394	f 11 656	f 11 018	f 26 453	f 46 778
Afbetaling op verleende voorschotten voor landbouw	685	872	309		
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	316	388	612	248	116
Vergoeding van de kosten van onderzoek en beproeving van stoomketels enz.				1 620	3 765
Loodsgelden	862	3 400	6 919	29 051	191 565
Alle andere ontvangsten	1 817	2 699	4 366	17 400	25 281
Bonaire.					
A. *Belastingen*					
Invoerrecht	6 728	8 259	9 601	9 192	13 082
Accijns op gedistilleerd	51 375	83 752	45 563	46 474	39 176
Accijns op geslacht	716	688	521	414	571
Zegelbelasting	899	1 139	1 191	1 408	1 434
Overdrachtbelasting	745	835	484	898	268
Grondbelasting	5 177	7 272	4 387	5 116	3 592
Gebruiksbelasting	1 667	2 190	1 754	2 510	1 286
Inkomstenbelasting	2 941	2 369	1 756	1 618	978
Successiebelasting		2 006		448	
Vergunningsrecht	1 890	1 854	1 944	1 944	1 944
Hondenbelasting	676	913	841	920	832
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgelijken stand	84	90	102	87	150
Boeten	134	433	253	342	269
Ontvangsten voor aan- of afmonstering van scheepsvolk	108	51	8		
Huur van Landsgronden en eigendommen	4 106	4 279	3 187	6 218	4 778
Registratierecht	68	66	102	62	64
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	1 941	1 872	1 896	2 754	2 141
Huur van opslagplaatsen	1 969	2 117	2 116	2 566	5 547
Inkomsten van de posterij	2 609	2 615	2 668	2 831	3 133
Opbrengst van den Landsradio post	1 255	1 425	1 709	2 198	2 903
Landbouw-opbrengsten	125	300			
Ontvangsten van den opbaren gezondheidsdienst	819	520	419	276	310
Loodsgelden	12	105	32	125	16
Alle andere ontvangsten	1 441	1 786	824	1 371	3 272
St Martin (Nederlandsch gedeelte.)					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	9 332	8 983	9 401	8 968	9 751
Accijns op gedistileerd	3 897	2 060	1 444	1 394	1 300
Accijns op geslacht	446	377	484	506	497
Zegelbelasting	875	693	619	841	1 090
Overdrachtsbelasting	408	334	536	590	387
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	59		46	138	56
Grondbelasting	1 953	1 882	1 418	4 107	2 093
Gebruiksbelasting	1 077	1 158	715	2 021	1 260
Inkomstenbelasting	1 449	1 526	1 685	4 311	1 531
Successiebelasting	242	54		420	306
Vergunningsrecht	432	432	360	360	360
Hondenbelasting	398	402	188	524	457
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgelijken stand	12	12			
Boeten	585	392	446	674	256
Ontvangsten wegens examengelden gestort door aspirant-bestuurders van motorrijtuigen					80
Huur van landsgronden en eigendommen		36		63	
Registratierecht	68	67	84	85	49
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	199	124	203	290	282
Huur van opslagplaatsen			11	11	2
Uitvoerrecht van zout	2 169	835	1 782	1 219	1 389
Inkomsten van de posterij	2 417	2 432	2 361	2 609	2 908
Opbrengst van den Landsradio post	16 507	24 781	28 015	89 798	89 684
Schoolgelden	270	280	293	267	357
Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw			2 478		
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	121	216	131	108	75
Loodsgelden	49	3	22	5	5
Alle andere ontvangsten	11 112	249	1 399	2 142	760

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.
St. Eustatius.					
A. *Belastingen*					
Invoerrecht	f 2 564	f 2 344	f 2 117	f 2 318	f 2 323
Accijns op gedistilleerd	3 264	2 195	2 639	2 483	1 603
Accijns op geslacht	425	348	320	386	362
Zegelbelasting	385	308	273	300	310
Overdrachtsbelasting	119	445	58	346	265
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed			31		
Grondbelasting	917	1 603	1 205	961	985
Gebruiksbelasting	395	441	388	265	259
Inkomstenbelasting	784	828	1 234	599	725
Successiebelasting	17		248	72	
Vergunningsrecht	324	288	216	216	216
Hondenbelasting	264	290	258	257	222
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Boeten	199	95	34	135	47
Huur van Landsgronden en eigendommen	1 445	689	1 091	1 323	943
Registratierecht	42	48	26	33	20
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	30	41	37	51	51
Huur van opslagplaatsen	67	40	55	37	
Inkomsten van de posterij	1 436	1 222	1 149	1 365	1 417
Landbouw-opbrengsten	82	237			
Afbetaling op verleende voorschotten tot aanmoediging van den katoenbouw	7 942				
Inkomsten van het katoenhuis en verzending van katoenvezel en zaad, enz.	1 699				
Ontvangsten van den openbaren gezondsheidsdienst	61	143	125	80	36
Alle andere ontvangsten	141	80	806	1 185	116
Saba.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	5 140	5 336	5 217	5 366	5 576
Accijns op gedistilleerd	3 251	1 662	1 844	1 760	4 997
Accijns op geslacht	214	156	154	140	175
Zegelbelasting	279	303	295	262	380
Overdrachtsbelasting	79	410	52	221	25
Grondbelasting	689	765	844	750	780
Gebruiksbelasting	348	563	499	352	501
Inkomstenbelasting	1 194	1 276	1 304	1 243	1 297
Vergunningsrecht	306	306	288	288	342
Hondenbelasting	207	177	174	174	222
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Ontvangsten wegens dienstverleening door de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand	3	3	12		
Boeten	43	56	94	58	30
Huur van Landsgronden en eigendommen	5	5	5		
Registratierecht	11	25	17	25	9
Ontvangsten wegens dienstverleening bij den in-, door- en uitvoer van goederen	48	72	15	37	48
Inkomsten van de posterij	3 303	4 297	4 838	4 718	5 023
Opbrengst van telefonische verbindingen	8	10			
Rente van verleende voorschotten voor landbouw en afbetaling op die voorschotten	40	40		240	
Ontvangsten van den openbaren gezondsheidsdienst		112	129	102	50
Alle andere ontvangsten	125	41	52	98	1 086
Alle eilanden.					
Inkomsten van onderscheiden aard.					
Opbrengst van den zeilvaartdienst ter verzekering van de gemeenschap tusschen de eilanden	5 535	4 595	5 415	5 424	4 453
Vergoeding wegens inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom	1 191	1 230	1 140	960	495
Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de koloniale postspaarbank	2 795	3 838	3 212	3 317	3 400
Kortingen op de inkomsten van ambtenaren wegens pensioen	22 194	17 479	16 154	13 602	17 763
	f 2 516 267	f 2 869 755	f 3 330 346	f 4 226 819	f 5 130 704

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

Overzicht.

No. 7.

OVERZICHT van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland voor 1930.

	Inkomsten.	Uitgaven.	Verschil.	
			Voordeelig.	Nadeelig.
Curaçao	f 5 004 000,—	f 2 903 962,—	f 2 100 038,—	f ——
Aruba	810 600,—	384 935,—	425 665,—	——
Bonaire	78 825,—	114 975,—	——	36 150,—
St. Martin (N. G.)	8 550,—	99 382,—	——	90 832,—
St. Eustatius	3 100,—	44 753,—	——	41 653,—
Saba	4 750,—	59 060,—	——	54 310,—
Benedenwindsche eilanden	——	2 000,—	——	2 000,—
Bovenwindsche eilanden	——	14 300,—	——	14 300,—
Alle eilanden	70 500,—	1 731 486,—	——	1 660 986,—
	f 5 980 325,—	f 5 354 853,—	f 2 525 703,—	f 1 900 231,—
Leening tot dekking der uitgaven voor:				
a. straten- en wegenverbetering f 900 000				
b. havenverbetering 650 000				
c. aanleg van straten en wegen (Aruba) 200 000				
d. aanleg van een pier in de Paardenbaai (Aruba) 250 000	2 000 000,—	2 000 000,—		
	f 7 980 325,—	f 7 354 853,—	f 2 525 703,—	f 1 900 231,—

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

UITGAVEN VAN HET DIENSTJAAR 1928. GEAFFECTEERD OP DEN POST VOOR ONVOORZIENE UITGAVEN.

No. 8.

OMSCHRIJVING van de in 1928 gedane onvoorziene uitgaven.

Curaçao:

Afbreken van onbewoonbaar verklaarde Gouvernements gebouwen	f	12 212,47
Bouw van politiewoningen		278 242,03
Koopsom en kosten van overdracht van de plantage Parera		250 135,—
Bouw van 30 garages op Parera		11 717,—
Vergoeding aan de „Vereeniging tot verschaffing van slaapplaatsen aan dakloozen" voor het afstaan van het gebouw voor dakloozen aan de Breedestraat		1 500,—
Vorderingen ter zake van postpakkettendienst met Frankrijk over 1923–1926		12,85
Vergoeding aan J. van Ecks voor diensten als bode van de salariscommissie		30,—
Betaalde garantie voor averij-grosse op lading van het SS. „Amersfoort"		1 855,67
Aanmaak van een vlot voor den belastingdienst		3 150,—
In Nederland betaalde rekeningen over afgesloten dienstjaren		897,08
Diverse leveringen ten behoeve van de commissie benoemd bij G.B. dd. 24 Mei 1927 No. 432 tot samenstelling van een nieuw ontwerp-algemeene politiekeur		31,85
Bouw van een gasolinepomphuisje aan de de Ruyterkade		2 846,69
Koopsom en kosten van overdracht van diverse perceelen door het Gouvernement aangekocht voor straatverbreeding		60 992,60
Aanschaffing van een motorsleepboot voor de St. Annabaai en een loodsmotorboot voor de Caracasbaai		27 299,14
Aanschaffing van 4 motorvletten voor den loodsdienst in de St. Annabaai	f	19 071,26
Vergoeding aan de N. V. „Mij tot exploitatie van de Curaçaosche haven- en brugdienst"		3 250,—
Afbreken van de „Van den Brandhofbrug"		1 048,50
Uitbreiding van de speelplaats van de Wilhelminaschool		8 184,79
Aanschaffing van twee auto's ten behoeve van de districtmeesters		5 100,—
Aanschaffing van een motorboot voor den Gouverneur		22 014,39
Schadevergoeding aan J. F. Mambie wegens het afspringen van den koop van een hem toebehoorende huis gelegen op de Westpunt		150,—
Geneeskundige behandeling, enz. van L. de Hoop, technisch opzichter O. W., en W. Indiaan, belast met het onderhoud der motorbooten		155,50
Uitgaven in verband met de invoering van bevolkingsregisters		23,37
Uitkeering voor eens aan de ambtenaren en gepensionneerden		81 361,—
Vergoeding aan de gevangenbewaarders en aan het personeel bij het loodswezen voor verrichte buitengewone werkzaamheden gedurende 1928		2 962,50
Aankoop van levensmiddelen voor de noodlijdenden op St. Eustatius en Saba, tengevolge van den orkaan van 12/13 September 1928		2 360,90
	f	796 604,59

Aruba

Bouw van een entrepôt voor de douane	f	12 289,11
Aanschaffing van een motorsleepboot		11 422,21

Uitkeering voor eens aan de ambtenaren en gepensionneerden	f	10 675,50
	f	34 386,82

Bonaire.

Kosten voor het plaatsen van boeien op de reede van Kralendijk	f	401,—

St. Martin.

Leverantiën in 1926 ten behoeve van de Gouvernements-schoener „Virginia"	f	1 283,82

St. Eustatuis.

Uitkeering aan behoeftigen en herstelling van de schade aan gebouwen, straten en wegen na den orkaan van 12/13 September 1928	f	3 036,67

Saba.

Gedeeltelijke terugbetaling aan J. W. T. Schotborgh van door hem te veel gestorte gelden wegens restitutie van rentelooze voorschotten ter verzekering van weduwen en wezenpensioen	f	16,20
Uitkeeering aan behoeftigen en herstelling van de schade aan gebouwen, straten en wegen na den orkaan van 12/13 September 1928	f	2 419,62
	f	2 435,82

Nederland.

Ombouw en reparatie van een havenlicht met lens en levering van nieuwe deelen, enz.	f	1 535.—

Totaal.

in Curaçao.

Curaçao	f	796 604,59	
Aruba		34 386,82	
Bonaire		401,—	
St. Martin		1 283,82	
St. Eustatuis		3 036,67	
Saba		2 435,82	
			f 838 148,72
in Nederland			1 535,—
			f 839 683,72

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

NOTA BETREFFENDE DEN TOESTAND VAN DE FINANCIËN VAN CURAÇAO.

No. 9.

Hieronder volgt een vergelijkend overzicht van de uitkomsten der Ontvangsten en Uitgaven van Curaçao over de jaren 1923—1928 en van de ramingen dier ontvangsten en Uitgaven voor de jaren 1929 en 1930.

	UITKOMSTEN.						RAMINGEN.	
	1923.	1924.	1925.	1926.	1927.	1928.	1929.	1930.
ONTVANGSTEN:								
Belastingen	f 1 473 265	f 1 692 948	f 2 004 269	f 2 215 524	f 2 767 419	f 3 349 760	f 2 812 900	f 3 815 800
Inkomsten van onderscheiden aard..	667 641	826 063	868 026	1 109 908	1 464 665	1 780 944	1 481 600	2 164 525
Leening tot dekking der uitgaven voor:							1 170 000	
a. straten- en wegenverbetering ..... f 900 000								
b. havenverbetering..... 650 000								
c. aanleg van straten en wegen (Aruba) 200 000								
d. aanleg van een pier in de Paardenbaai (Aruba) 250 000								2 000 000
Te zamen....	f 2 150 906	f 2 519 011	f 2 872 295	f 3 325 432	f 4 232 084	f 5 130 704	f 5 464 500	f 7 980 325
UITGAVEN:...	2 459 701	2 515 092	2 799 357	3 637 170	4 020 602	5 392 775	5 363 689	7 354 853
VERSCHIL minder	f 308 795			f 311 738		f 262 071		
VERSCHIL meer		f 3 919	f 72 938		f 211 482		f 100 811	f 625 472

Dienst 1928.

De ramingen voor het jaar 1928 waren als volgt:

Uitgaven	f 4 293 799,—
Ontvangsten	3 597 600,—
Nadeelig verschil...	f 696 199,—

De voorloopige uitkomsten van den dienst zijn als volgt:

Uitgaven	f 5 392 775,—
Ontvangsten	5 130 704,—
Nadeelig verschil...	f 262 071,—

De oorspronkelijke raming per uitgaven voor 1928 was, zooals bij de Wet van den 12den Mei 1928 (Staatsblad No. 174, P. B. No. 46) vastgesteld, f 3 535 824,—. Dit bedrag is bij P. B. 1928, No. 78 verhoogd en gebracht op f 4 293 799,—.

Op de definitief vastgestelde begrooting voor 1928 kwamen drie posten voor, aangewezen om door leening gedekt te worden, n. l.:

bouw van een belastingkantoor..... f 200 000,—
havenverbetering..... *Memorie.*
aanleg van werken voor de voorziening van Willemstad met drink- en ketelwater..... *Memorie.*

Tot den bouw van een belastingkantoor is in 1928 niet overgegaan, terwijl de tot nu bekende uitgaven voor de havenverbetering en watervoorziening respectievelijk f 89 586,— en f 264 619,— bedragen. Deze bedragen zullen echter bij de afsluiting van den dienst blijken hooger te zijn, aangezien vele in Nederland gedane of nog te doene uitgaven, vooral ten behoeve van de watervoorziening, hier nog niet bekend zijn. Voor dit voorloopig nadeelig verschil van f 262 071,— zal een leening gesloten kunnen worden. Dit is echter niet geschied, aangezien dit bedrag uit overschotten van vorige dienstjaren kon worden gekweten.

Overschreden werden de Afdeelingen I, II, III, IV, VIII, IX en XI met respectievelijk f 43 575,—, f 209 947,—, f 77 463,—, f 32 066,—, f 56 480,—, f 264 619,— en f 799 684,—, terwijl op de Afdeelingen V, VI, VII en X respectievelijk f 10 284,—, f 17 250,—, f 171 370,— en f 185 954,— ongebruikt bleef.

De overschrijdingen op de Afdeelingen I, II, III en IV zijn in hoofdzaak toe te schrijven aan de invoering van de nieuwe bezoldigingsregeling met 1 Juli 1928. Mede heeft tot de overschrijding van Afdeeling II bijgedragen het feit, dat bij het doen der raming voor bezoldigingen, enz. van de politie geen rekening is gehouden met de aan de met politiediensten belaste militairen uitgekeerde vergoedingen.

De overschrijding van Afdeeling VIII is eveneens in hoofdzaak toe te schrijven aan de invoering van de bezoldigingsregeling 1928, terwijl mede tot de overschrijding heeft bijgedragen het in gebruik nemen van meer motorbooten met als gevolg aanstelling van meer personeel voor die booten, tengevolge van het steeds toenemend havenverkeer te Willemstad en het invoeren van een dag- en nacht- steeds doorloopend z. g. „rouleersysteem" voor den dienst der te Willemstad gestationneerde loodsen, met bepaling, dat aan die loodsen voor dienstverrichtingen boven de normaal van hen te eischen dienstijd, een vergoeding zal worden uitgekeerd. Dit z. g. „rouleersysteem" is ingevoerd teneinde alle binnenkomende en uitgaande schepen naar behooren te kunnen beloodsen zonder tot vermeerdering van het aantal loodsen te behoeven over te gaan.

De overschrijding van Afdeeling IX is toe te schrijven aan het feit, dat de uitgaven van deze Afdeeling „pro memorie" geraamd waren.

De overschrijding van Afdeeling XI is te wijten aan de vele, door de gewijzigde tijdsomstandigheden, plotseling opkomende nooden, waaraan zonder uitstel moest worden voldaan. Voor het doen van een groot deel dezer uitgaven kon vooraf de toestemming van den Raad worden verzocht en verkregen. Het bij deze begrooting overgelegd stuk No. 8 geeft een omschrijving van de ten laste van deze Afdeeling verantwoorde uitgaven.

De overschotten op de Afdeelingen V, VI, VII en X zijn als volgt toe te lichten:

Afdeeling V. Daar in 1928 minder voorschotten voor landbouwdoeleinden zijn verleend dan waarop bij het doen der raming gerekend was en de uitgaven voor irrigatiewerken en putten zich uitsluitend beperkt hebben tot die voor schoonmaak van eenige putten, bleven de uitgaven beneden de raming.

Afdeeling VI. Niettegenstaande de invoering van de bezoldigingsregeling 1928 en de aanmerkelijke overschrijding der posten voor verpleging van krankzinnigen en melaatschen bleven de uitgaven beneden de raming, aangezien de geneesheer, die met speciale diensten belast zou worden, nog niet is aangesteld en de posten voor aanschaffing van een truck met kranen en een ziekenauto, wegens het niet aanschaffen van diewagens, ongebruikt zijn gebleven, terwijl voor verpleging van onvermogenden minder werd uitgegeven dan geraamd.

Afdeeling VII. In weerwil van de invoering van meergemelde bezoldigingsregeling en de aanmerkelijke overschrijding van verschillende posten, voornamelijk die voor onderhoud van landsgebouwen en straten- en wegenverbetering, zijn de totale uitgaven van deze Afdeeling beneden de raming gebleven, zulks om reden verschillende der werken, waarvoor bij de wenschelijkheidsbegrooting (P. B. 1928, No. 78) kredieten zijn toegestaan, niet zijn uitgevoerd.

Afdeeling X. Het overschot is te danken aan het feit, dat de verhoogde bezoldigingen tengevolge van de met 1 Juli 1928 ingevoerde bezoldigingsregeling 1928, ten laste van de respectieve artikelen betreffende de bezoldigingen, werden verantwoord instede van, zooals het oorspronkelijk plan was, de verschillen te verantwoorden ten laste van de post van deze Afdeeling „Duurtebijslag of gelden ter bekostiging van een algemeene herziening der bezoldigingen van de landsdienaren."

Dienst 1929. Waar de opbrengst der ontvangsten bij het zich ontwikkelen van den toestand in gunstigen zin, elk jaar de raming verre overtreffen, mag ook dit jaar, niettegenstaande de ramingen hooger gesteld zijn dan die voor 1928, nog een accres boven de raming worden verwacht.

Bij de door den raad vastgestelde begrooting voor 1929 is gerekend op een bedrag van f 1 170 000,— uit leening te verkrijgen.

Binnenkort zal aan den Raad een suppletoire begrooting worden ingediend, waarbij verschillende, geen uitstel gedoogende werken, worden voorgesteld en waardoor het bedrag der uit leening te verkrijgen gelden gebracht zal worden op f 3 690 000,—. In hoeverre van deze leeningen gebruik gemaakt zal worden, zal later, naar gelang van de omstandigheden, moeten blijken.

Dienst 1930. De uitgaven worden in totaal geraamd op f 7 354 853,— of f 1 991 164,— meer dan door den Raad voor 1929 is toegestaan.

De raming der middelen en inkomsten is, rekening houdend met de opbrengst over 1928 verhoogd en gebracht op f 5 980 325,— of f 1 685 825,— meer dan voor 1929, terwijl verschillende uitgaven tot een gezamenlijk bedrag van f 2 000 000,— aangewezen wordt om door leening gedekt te worden.

Waar, door de zich steeds wijzigende omstandigheden, het zeer moeilijk, zoo niet onmogelijk is, een zuivere raming te maken, spreekt het van zelf, dat slechts dan tot leening overgegaan zal worden, wanneer blijkt, dat de financieering uit voorschotten niet langer mogelijk is.

Tengevolge van de sterke toename der werkzaamheden op alle kanteren op de eilanden Curaçao en Aruba in verband met den steeds toenemenden opbloei dier eilanden, moeten de uitgaven van zelf sprekend gelijken tred daarmede houden.

Teneinde de begrooting sluitend te houden zal tot het sluiten van leeningen moeten worden overgegaan ter bekostiging van de z. g. „kapitaalsuitgaven".

Wanneer echter al deze kapitaalsuitgaven gedaan zullen zijn en op de begrooting slechts posten voor gewoon onderhoud zullen voorkomen, zullen de gesloten leeningen zeer gemakkelijk, zonder verhooging van belastingen, kunnen worden afgelost.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--32.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

STAAT

aantoonende de voorgestelde verhoogingen en verminderingen in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1930 in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor 1929.

No. 10.

VERHOOGINGEN EN VERMINDERINGEN

voorgesteld in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1930

in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van

de Curaçaosche begrooting 1929.

Artikel Begroting 1930.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
	Iste AFDEELING.					
	Algemeen en gewestelijk bestuur.					
1 *a.*	Bezoldigingen enz. van den gouvernements-secretaris en andere ambtenaren en beambten	f 38 710,—				M. v. T. bladz. 1.
1 *b.*	Bruggegeld		f 12,—			
3.	Inrichting van een bevolkingsregister			f 38 698,—	f 15 000,—	M. v. T. bladz. 1.
4 *b.*	Andere uitgaven			50,—		
6.	Verlichting en andere uitgaven			150,—		
7 *a.*	Bezoldigingen enz. van de ambtenaren en beambten	f 1 200,—				U. en T. staat noot 6.
7 *b.*	Schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen	700,—				
8.	Onderhoud en herstelling van 2 dienstauto's ten dienste van 2 districtmeesters			1 900,— 600,—	180,—	M. v. T. bladz. 2.
10.	Huur van zittingshuizen ten dienste van den gezaghebber					
14.	Volksfeesten op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin			50,—		
17.	Kantoorbehoeften			3 000,—		M. v. T. bladz. 2.
				f 44 448,—	f 15 180,—	
	Meer...			f 29 268,—		
	IIde AFDEELING.					
	Rechts- en Politiewezen.					
19 *a.*	Bezoldigingen enz. van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het Kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden en de verdere ambtenaren en beambten			f 4 800,—		M. v. T. bladz. 2.
20.	Reis- en teerkosten				f 1 600,—	M. v. T. bladz. 2.
22.	Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal en benoodigdheden voor het hulpbureau voor den industrieelen eigendom			200,—		
23.	Bezoldigingen enz. van de directeuren van de strafgevangenis en het huis van bewaring te Willemstad en verdere beambten			62 160,—		M. v. T. bladz. 2.
24.	Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven			13 500,—		M. v. T. bladz. 2.
25.	Bezoldigingen enz. van het politiepersoneel			125 000,—		M. v. T. bladz. 2
26.	Vergoeding aan de Nederlandsche schatkist van een deel van de kosten der Landmacht			146 270,—		
27.	Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven			7 000,—		M. v. T. bladz. 2.
29.	Toelagen van het personeel, onderhoud en vernieuwing van het materieel en andere uitgaven			800,—		
34 *a.*	Vergoeding wegens vacatiën aan de leden van de commissiën tot onderzoek naar de bekwaamheid van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen			3 900,—		U en T. staat noot 20.
				f 363 630,—	f 1 600,—	
	Meer...			f 362 030,—		
	IIIe AFDEELING.					
	Geldelijk beheer.					
36 *a.*	Bezoldigingen enz. van den administrateur van Financiën en den bode			f 80,—		
37 *c.*	Loon van de boschwachters enz.			500,—		

Artikel Begrooting 1930.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
39 *a.*	Bezoldigingen enz. van de ambtenaren der belastingen			f 935,—		
40.	Vergoeding aan de ambtenaren der belastingen, enz.			8 000,—		M. v. T. bladz. 2.
41 *a.*	Bezoldigingen enz. van den postdirecteur, enz.			210,—		
					f 2 280,—	U. en T. staat noot 23.
					60,—	U. en T. staat noot 24.
42 *c.*	Huur van een gebouw te Emmastad voor een hulppostkantoor	f 1 200,—				M. v. T. bladz. 2.
42 *d.*	Benoodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, enz.	7 050,—				M. v. T. bladz. 3.
				8 250,—		
43.	Benoodigdheden voor de postspaarbank			500,—		
44 *a.*	Bezoldigingen enz. van het personeel bij den landsradio- en telefoondienst	f 28 270,—				M. v. T. bladz. 3.
44 *b.*	Bruggegelden	192,—				
				28 462,—		
45.	Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten			13 800,—		M. v. T. bladz. 3.
48.	Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon			5 600,—		M. v. T. bladz. 3.
54.	Andere uitgaven			700,—		
55.	Grondbelasting op Landseigendommen, die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst			1 500,—		
56.	Bijdragen			1 100,—		M. v. T. bladz. 3.
57.	Rente wegens uit 's Rijks schatkist ontvangen voorschotten			160 000,—		M. v. T. bladz. 3.
				f 229 637,—	f 2 340,—	
	Meer...			f 227 297,—		
	IVde AFDEELING.					
	Eeredienst, onderwijs en armenzorg.					
60 *b.*	Tegemoetkoming aan 4 Roomsch-Katholieke geestelijken op Aruba in de kosten van vervoermiddelen			f 40,—		
63 *b.*	Reis- en teerkosten voor het schooltoezicht	f 500,—			f 3 000,—	U. en T. staat noot 38.
63 *c.*	Andere uitgaven	100,—				
64 *a.*	Bezoldigingen enz. van het onderwijzend personeel	f 1 145,—		600,—		
64 *b.*	Toelagen		f 1 467,—		322,—	M. v. T. bladz. 3.
65 *a.*	Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen en andere uitgaven			2 400,—		M. v. T. bladz. 3.
66 *a.*	Uitkeeringen voor het personeel aan de Roomsch-Katholieke scholen	f 15 500,—				
66 *c.*	Tegemoetkoming in de kosten van stichten		f 190,—			
66 *d.*	Tegemoetkoming in de kosten van leermiddelen en schoolbehoeften	400,—				M. v. T. bladz. 3.
66 *e.*	Vergoedingen aan de besturen van bijzondere lagere scholen, ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen	40 000,—				
				55 710,—		
72 *a.*	Toelagen aan het personeel	f 740,—				
72 *b.*	Aanschaffing en onderhond van leermiddelen	500,—		1 240,—		
75 *c.*	Bijdrage aan de Philipsburgsche Jubileum-bibliotheek			150,—		
76.	Onderstand aan behoeftigen			300,—		
78.	Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel voor onderhoud van in dat Instituut verpleegde Curaçaosche doofstommen			150,—		U. en T. staat noot 46.
79.	Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad enz.			700,—		
				f 61 290,—	f 3 322,—	
	Meer...			f 57 968,—		

Artikel Begrooting 1930.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
	Vde AFDEELING.					
	Landbouw.					
80.	Voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van land- en tuinbouw en veeteelt			f 23 000,—		M. v. T. bladz. 4.
81.	Uitgaven in het belang van de gouvernements kokosnootcultuur op St. Eustatius			1 000,—		M. v. T. bladz. 4.
83.	Aanleg, onderhoud en verbeetering van irrigatiewerken en putten			6 000,—		M. v. T. bladz. 4.
	Meer...			f 30 000,—		
	VIde AFDEELING.					
	Openbare gezondheidsdienst.					
84 *a.*	Bezoldigingen enz. van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst en verdere ambtenaren en beambten	f 28 800,—				M. v. T. bladz. 4.
84 *b.*	Standplaatstoelage van de gouvernements-geneeskundigen	900,—				
84 *c.*	Schadeloosstelling van kosten voor vervoermiddelen	660,—				
84 *d.*	Bediening en onderhoud van een dienstauto	1 200,—				
84 *e.*	Bruggegeld van den bode		f 72,—			
87.	Loon van den loods-opzichter aan de Caracasbaai			31 488,—	f 60,—	
88 *a.*	Loon van den opzichter en den bediende, benoodigdheden. enz	f 5,—				
88 *b.*	Benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven	7 000,—				M. v. T. bladz. 4.
88 *c.*	Onderhoud en bediening van de booten van den openbaren gezondheidsdienst	3 000,—				M. v. T. bladz. 4.
91.	Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven			f 10 005,—		M. v. T. bladz. 4.
92.	Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven			10 000,—		M. v. T. bladz. 4.
96.	Bezoldigingen enz. van den scheikundige, enz			6 000,—		M. v. T. bladz. 4.
97.	Benoodigdheden en andere uitgaven			4 400,—		M. v. T. bladz. 4 en U. en T. staat noot 58.
98.	Bezoldigingen enz. van een technisch ambtenaar en de onderopzichters			3 600,—		M. v. T. bladz. 4 en 5.
99.	Arbeidsloonen en andere uitgaven			8 400,—		M. v. T. bladz. 5.
100.	Bezoldigingen, enz. van den opzichter en de onderopzichters			6 000,—		M. v. T. bladz. 5.
101.	Aanschaffing van benoodigdheden			15 180,—		M. v. T. bladz. 5.
102.	Arbeidsloonen en andere uitgaven			17 600,—		M. v. T. bladz. 5.
103.	Aankoop van monsters, enz			58 700,—		M. v. T. bladz. 5.
105 *c.*	Verloskundige hulp aan onvermogenden			150,—		
107.	Schoonhouden van en andere uitgaven voor apotheken			100,—		
111.	Onderhoud, toezicht, verlichting en andere uitgaven			250,—		
				1 800,—		M. v. T. bladz. 5.
				f 173 673,—	60,—	
	Meer...			f 173 613,—		
	VIIde AFDEELING.					
	Openbare Werken.					
112.	Bezoldigingen enz. van den directeur van openbare werken en verdere ambtenaren en beambten:					
a.	personeel in vasten dienst	f 19 060,—				M. v. T. bladz. 5.
b.	personeel in tijdelijken dienst	22 860,—				
				f 41 920,—		

Artikel Begrooting 1930.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	Verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
113 *c.*	Teekenbehoeften			300,—		
114 *a.*	Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen, eigendommen en werktuigen	f 19 900,—				M. v. T. bladz. 5 en 6.
b.	onderhoud en herstelling van de militaire gebouwen en werken	2 000,—				
c.	aankoop en onderhoud van meubelen	1 700,—				
				23 600,—		
115 *a.*	Onderhoud en herstelling van straten en wegen	f 287 000,—				M. v. T. bladz. 6.
b.	steenslag voor bestrating	80 000,—				
				367 000,—		
116.	Kosten van straten- en wegenverbetering, te bestrijden uit de opbrengst der motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting			105 000,—		M. v. T. bladz. 6.
117 *a.*	Arbeidsloon, materialen en steenkolen voor de baggertoestellen en vlotten	f 10 000,—				M. v. T. bladz. 6.
b.	baggeren met den beugel en andere maatregelen ter voorkoming van ophooping van vuil langs de kaden aan het Rifwater en het Waaigat en in de afvoerkanalen	1 000,—				
				11 000,—		
118 *c.*	Onderhoud, herstelling en bedrijf van de motorboot van den Gouverneur			3 000,—		M. v. T. bladz. 6.
119.	Toelagen of loon van 4 lantaarn-opstekers			60,—		
121 *a.*	Bezoldigingen enz. van het personeel				240,—	
122.	Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven			f 1 500,—		M. v. T. bladz. 6.
123 *a.*	Loon van 3 waarnemers				780,—	
125.	Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen			754 000,—		M. v. T. bladz. 6 en 7.
				f 1 307 380,—	f 1 020,—	
	Meer...			f 1 306 360,—		
	VIIIste AFDEELING.					
	Haven- en Loodswezen.					
126 *a.*	Bezoldigingen enz. van de ambtenaren en beambten			f 42 560,—		M. v. T. bladz. 7.
127 *a.*	Loon van de bemanning van de loods- en sleepbooten	f 5 000,—				M. v. T. bladz. 7.
b.	huur van een woning voor den loods te Caracasbaai	960,—				M. v. T. bladz. 7.
c.	andere uitgaven		500,—			
				5 460,—		
128.	Inrichting van het nieuwe kantoor			3 000,—		M. v. T. bladz. 7.
130 *a.*	Bezoldigingen van 8 seinmeesters		50,—			
b.	andere uitgaven	f 5,—			f 45,—	
				f 51 020,—	f 45,—	
	Meer...			f 50 975,—		
	IXde AFDEELING.					
	Watervoorzieningsdienst.					
131.	Bezoldigingen enz. van den directeur van Landswatervoorziening			f 52 213,—		M. v. T. bladz. 7.
132.	Bedrijfs- en onderhoudskosten				f 300 000,—	U. en T. staat noot 102.
					55 000,—	
				f 52 213,—	f 355 000,—	
	Minder...				f 302 787,—	
	Xde AFDEELING.					
	Pensioenen, wachtgelden enz.					
133.	Pensioenen van burgerlijke landsdienaren			f 5 994,—		U. en T. staat noot 104.
134.	Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren			1 368,—		U. en T. staat noot 105.
136.	Wachtgelden				f 60,—	
138.	Onderstanden				862,—	U. en T. staat noot 106.
				f 7 362,—	f 922,—	
	Meer...			f 6 440,—		
	XIde AFDEELING.					
	Onvoorziene uitgaven.					
143.	Onvoorziene uitgaven			f 50 000,—		M. v. T. bladz. 7.
	Meer...			f 50 000,—		

OVERZICHT.

Afdeeling.		Meer.	Minder.
I.	Algemeen en gewestelijk bestuur	f 29 268,—	f —
II.	Rechts- en politiewezen	362 030,—	—
III.	Geldelijk beheer	227 297,—	—
IV.	Eeredienst, onderwijs en armenzorg	57 968,—	—
V.	Landbouw	30 000,—	—
VI.	Openbare gezondheidsdienst	173 613,—	—
VII.	Openbare werken	1 306 360,—	—
VIII.	Haven- en loodswezen	50 975,—	—
IX.	Watervoorzieningsdienst	—	302 787,—
X.	Pensioenen, wachtgelden enz.	6 440,—	—
XI.	Onvoorziene uitgaven	50 000,—	—
		f 2 293 951,—	f 302 787,—
		302 787,—	—
	Totaal meer	f 1 991 164,—	—

De gezamelijke uitgaven voor 1930 meer geraamd	f 1 991 164,—
Af. door leening te dekken uitgaven meer geraamd	830 000,—
De uitgaven voor 1930 meer geraamd	f 1 161 164,—
De gewone middelen voor 1930 hooger geraamd	1 685 825,—
Voordeelig verschil	f 524 661,—
Batig saldo voor 1929 geraamd op	100 811,—
Dus batig saldo voor 1929	f 625 472,—

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

Voorloopig Verslag.

No. 11.

Het afdeelingsonderzoek betreffende dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Hartelijk was de ontvangst in de afdeelingen van deze eerste ontwerp-begrooting van den onlangs opgetreden nieuwen Gouverneur van Curaçao, welke begrooting wegens de bijzondere tijdsomstandigheden vol verwachting was tegemoet gezien. Met belangstelling wil men de maatregelen, welke Zijne Excellentie in verband met een goeden gang van zaken in dit gewest zal noodig achten te nemen, volgen en wordt de ernstige hoop gekoesterd, dat men Haar daarbij steeds volle medewerking zal kunnen verleenen.

Het was den afdeelingen zeer aangenaam, dat bij het Bestuur het vertrouwen op de bestendiging van den bloei van dit Gewest in die mate bestaat, dat zij nu reeds voor de tweede maal een met leeningen sluitende begrooting in ontwerp ontvangen. Sluitend toch is de ontworpen begrooting slechts in den zin van het Regeeringsreglement, n. l. omdat daarop geen Rijks subsidie geraamd is. maar zeker niet werkelijk. Was men nu ook in de afdeelingen omtrent den duur der tegenwoordige welvaart op Curaçao en Aruba niet te pessimistisch gestemd, over de vraag in hoeverre men daarop bouwende vrijheid kan vinden leeningen te sluiten, waren in de afdeelingen de meeningen verdeeld.

In verband met die vraag, zou een lid ook in verband met de onzekerheid met betrekking tot den omvang van het accres der middelen in dit evolutietijdperk en het volkomen eens zijnde met hetgeen door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting van dit jaar is gezegd, n. l.: „dat een zeer voorzichtige financieele politiek voor Curaçao geboden is. ook waar het betreft de leeningpolitiek. Ik heb nog slechts enkele weken geleden naar aanleiding van de opmerkingen over deze begrooting de aandacht van den waarnemend Gouverneur gevestigd op den brief van Minister de Graaff, die zooeven door den Heer Bijleveld is geciteerd, omdat ik er ernstig van overtuigd ben, dat een zeer nauwlettend en geserreerd financieel beleid voor Curaçao een eerste vereischte is.", in overweging willen geven een overigens reeds vroeger aangegeven begrootingspolitiek te volgen, waarbij n. l. in het begin van het jaar een begrooting wordt ingediend, waarop slechts de gewone uitgaven en die waarvan de noodzakelijkheid en urgentie onomstootelijk vaststaan voorkomen en van welke begrooting de raming der inkomsten op maximum de opbrengst van het afgeloopen jaar plus nog enkele zekere nieuwe inkomsten — in casu Watervoorziening, opbrengst Handelskade, politietoezicht Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij – wordt gesteld en waarop desnoods een kleine leening in evenredigheid staande tot het beloop der middelen zou kunnen voorkomen. Verder in het jaar, b. v. in Augustus, als men dus dichter bij het begrootingsjaar is en met meer grond zich een verwachting kan vormen van den loop der inkomsten in het komende jaar. zou men een suppletoire begrooting kunnen indienen. waarop de buitengewone uitgaven voorkomen, met daartegenover een raming der dan eventueel te verwachten meerdere opbrengsten. Blijkt dan, dat naar alle waarschijnlijkheid er voldoende middelen zullen zijn om gedeeltelijke amortisatie en rente te betalen, dan pas zou men er toe over

kunnen gaan te besluiten tot het aangaan van leeningen van eenigen omvang, welke dit lid in ieder geval evenals de kleine leening, waarvan hierboven sprake was in een zeer korten termijn, b. v. 4 of 5 jaar, zou willen aflossen.

Behalve ten aanzien van het zoo juist betoogde omtrent het sluiten van leeningen, kon men zich overigens met de aangegeven werkmethode ten aanzien van de splitsing der begrooting in de afdeelingen bijna algemeen vereenigen en gaf het lid, dat de daareven beschreven werkmethode bepleitte te kennen bij de behandeling der artikelen van deze begrooting te kennen te zullen geven, welke hij in verband met het daareven bepleite systeem voor afvoering of vermindering met de daarbij te vermelden bedragen in aanmerking zou willen brengen. Zeer gaarne met het Bestuur willende medewerken om al het voorgestelde en hetgeen nog te verrichten staat, tot stand te brengen en ten zeerste overtuigd van de noodzakelijkheid den noodigen spoed te betrachten, zouden enkele leden toch het Bestuur in overweging willen geven het aan de hand gedane voorstel tot splitsing der begrooting over te nemen en eene suppletoire begrooting in den geest van het daareven gedaan voorstel, in het uitzicht te stellen. Daardoor wordt het voordeel bereikt, dat niet in April of Mei 1929 wordt beslist wat in het tweede halfjaar 1930 zal worden gedaan en hoeveel daarvoor zal worden uitgegeven, doch dat dit wordt verschoven tot een tijdstip, waarop met meer zekerheid omtrent de verwachte landsinkomsten een meening kan worden uitgesproken en omtrent den duur en de wijze van aflossing van eventueele leeningen een oordeel kan worden gevormd. Deze door voorzichtigheid ingegeven gedragslijn zal wel geen landsbelang kunnen schaden, aldus deze leden, doch daaraan veeleer ten goede komen, aangezien de thans aangevraagde gelden niet terstond worden verwerkt en in de maanden vóór de indiening van de suppletoire begrooting de gang van zaken, de vordering van de verschillende werken kan worden gevolgd. Dan zou tevens bij eventueele vrees van overbelasting van het Departement van Openbare Werken of van te hooge leeningen of op te onzekeren termijn, een volgorde voor de verschillende nieuwe werken kunnen worden vastgesteld en desnoods wijziging worden aangebracht in het tempo, zoodat al het noodige wel is waar wordt verricht, doch over iets langeren tijd, waartegenover staat het groote voordeel van een soliedere financieele basis.

Een lid te kennen gevende, dat hij wel van meening is, dat de ontwerp-begrooting te vroeg – de verschillende hoofdambtenaren moeten liefst reeds op het einde van een jaar dat nog vol 365 dagen gescheiden is van het begrootingsjaar hun plannen opmaken – ingediend moet worden en in een te vlug tempo behandeld, waarop door meerdere leden werd medegedeeld, dat van uit den Raad herhaaldelijk op wijziging van dezen toestand is aangedrongen, welke echter blijkbaar nog steeds wacht op de hangende wijziging der staatsinrichting – omtrent den stand waarvan men nu vroeg ingelicht te worden – kon zich met het voorgestelde systeem niet vereenigen doch wel met de door het Bestuur in dit ontwerp gedeeltelijk gevolgde methode van splitsing der uitgaven in gewone en buitengewone, voor welke laatste, zijns inziens in den regel wel geleend kan worden. Naar zijne meening zal in het door het lid eerst over leeningen aan het woord voorgestelde systeem, ook door nabehandeling in Nederland, de beslissing over uit te voeren werken zóó laat vallen, dat men geen voldoenden tijd zal hebben eventueel noodige bestellingen te doen of voorbereidingen te treffen, zoodat men met het aanbreken van het begrootingsjaar niet gereed kan zijn om met de voorgenomen werken aan te vangen. Dit lid verwacht dan ook niet veel heil van dit systeem, waarvoor zijns inziens ook geen motief aanwezig is. Reeds een aantal jaren zijn de middelen steeds stijgende en er is geen reden om, nu er steeds meer bedrijvigheid in het gebiedsdeel komt – het bedrijf der olieonderneming op Curaçao breidde zich aanmerkelijk uit en wordt nog steeds vergroot, op Aruba vestigde zich niet lang geleden een tweede olieonderneming – bevreesd te zijn voor een stilstand in den stijgenden loop der lijn van inkomsten. Hij zou dan ook niet, als het lid eerst aan het woord, de door dat lid aangegeven werkmethode als voorwaarde willen stellen om te komen tot een beslissing over de vraag of er al dan niet tot het sluiten van leeningen van eenige beteekenis zal kunnen worden overgegaan. Deze spreker geloofde, dat, de omstandigheden in aanmerking genomen er geen bezwaren bestaan om voor „kapitaalsuitgaven" leeningen te slui-

ten, maar was het wel met het lid eerst aan het woord eens, dat die leeningen, ofschoon niet zoo bijzonder vlug als dat lid dit aangaf, in korten termijn moeten worden afgelost. Verder zullen naar sprekers meening jaarlijks de middelen moeten worden aangewezen, waaruit rente en aflossing moeten worden geput. En in ieder geval zal er ter beperking der Landsuitgaven en dus ook der leeningen tot het bepaald noodige, voldoende controle op de besteding der gelden moeten zijn.

Buiten het verband van het door het lid zoo juist aan het woord betoogde omtrent leeningen hem ten aanzien van het aangevoerde over de noodige controle op de besteding van de Landsgelden bijvallende, was men het in de afdeelingen over de wenschelijkheid van betrachting van meerdere, vooral preventieve controle, algemeen eens. En wederom werd het reeds vroeger geopperde idee van een controle-commissie ter tafel gebracht, welke commissie zou kunnen bestaan uit 3 onafhankelijke burgers, bijgestaan door een accountant en in verband waarmede desnoods wijziging van wettelijke regelingen zou moeten plaats hebben. Zij zou het recht moeten hebben op elk oogenblik de administratie na te gaan en de verantwoordelijke personen zouden dan steeds in staat moeten zijn aan te geven hoe en waaraan bepaalde gelden besteed zijn.

In dit verband merkten eenige leden op, dat het hun aangenaam zou zijn, indien het Bestuur den Raad steeds van alle gouvernements-beschikkingen, die financieele gevolgen ten voordeele of ten laste van de Curaçaosche kas hebben, een afschrift zou kunnen doen toekomen en zulks ook vermeld werd in de slotalinea „Afschrift dezer te zenden aan enz".

Een lid verklaarde zich bepaald en principieel tegen leeningen, waarmede men zich z. i. op een glibberig pad begeeft. Daarvoor heeft Curaçao naar zijne meening geen voldoend stabiele basis, waarbij zich de vrees voor belasting van hen, die voor de schulden moeten opkomen na het tegenwoordige tijdperk van bloei, deed gelden. Buitendien is er in deze tijden van voortdurend accres der middelen - ten opzichte waarvan hij zich vereenigde met de zienswijze van het lid, dat zich blijkens het daareven vermelde en op de aangegeven gronden uitsprak voor leeningen voor werken welke t. z. t. kapitaalswaarden zullen vertegenwoordigen - naar de meening van dit lid bij een voorzichtig beheer geen reden om leeningen te sluiten. Deze spreker kon zich volkomen vereenigen met hetgeen door den Heer Bijleveld bij de bespreking van de Curaçaosche begrooting voor het loopende jaar in de Tweede Kamer is gezegd, n. l.: „In dit verband onderstreep ik sterk, wat de Heer Van Vuuren heeft opgemerkt, n. l. dat de nu bestaande gunstige situatie toch wel zeer onzekere elementen in zich draagt. Het is in sterke mate afhankelijk van enkele groote bedrijven; en die bedrijven zijn, bij de beantwoording van de vraag of zij in Curaçao gevestigd blijven, hunnerzijds afhankelijk van allerlei omstandigheden. Stel eens, dat het belang van een dier grootbedrijven medebrengt om uit Curaçao weg te gaan, dan is de voorspoed van Curaçao, menschelijkerwijze gesproken, ook weg. Zij kunnen geplaatst worden voor de omstandigheid, dat bijv. een land, waar olie gewonnen wordt, zegt: je kunt grootere terreinen krijgen, maar dan moeten de gewonnen producten ook verder hier bewerkt worden. Er kunnen allerlei omstandigheden zijn, zelfs volkomen van den wil van die maatschappijen onafhankelijk, waardoor de voorspoed van Curaçao weg is." en „Maar de toon..... is niet zoo, dat op het oogenblik ..... achterwege mag blijven een ernstige prikkel ..... om zeer positief en in het publiek den nadruk te leggen op de noodzaak van een buitengewoon voorzichtig beleid."

En spreker wilde doen uitkomen, dat als werkelijk eens de toestand mocht ontstaan, dat de groot-bedrijven, waarover daareven de rede was, wegtrekken, Curaçao er veel erger aan toe zal zijn dan ooit te voren. Dat wegtrekken zal eens gebeuren. De onzekerheid bestaat alleen omtrent het tijdstip, waarop. En zou dit lid in geen geval er toe willen medewerken om zelfs de risico te loopen, dat Curaçao op zulk een tijdstip met schulden belast blijft.

Daartegen werd door het lid, dat het eerst het woord voerde over leeningen, opgemerkt, dat, waar Curaçao er nu eenmaal voor staat, dat het onder de gegeven omstandigheden voor bepaald noodzakelijke werken groote sommen gelds besteden moet, men zooveel mogelijk het risico beperkende, op de wijze als door hem aangegeven - op welke wijze te werk gaande, het wellicht zelfs zou kunnen blijken, dat er geen leeningen noodig

zijn – dat wel zal moeten loopen. En het is ook met het oog daarop, dat dit lid den termijn van aflossing zoo buitengewoon kort wil stellen.

Het lid dat zich tegen splitsing der begrooting in een gewone en een later in te dienen suppletoire verklaarde en er met het oog op zijn goede verwachtingen van de niet al te verre toekomst geen bezwaar tegen had om voor bepaalde uitgaven te leenen, merkte op, dat de zich tegen leeningen uitsprekende spreker met de door hem aangegeven gronden wel al te pessimistisch gestemd is. Waar het jaren geduurd heeft, voordat de hier gevestigde oliebedrijven hun installaties gebracht hadden op het tegenwoordige peil, ligt het voor de hand, dat het ook weer jaren zou moeten nemen om dergelijke inrichtingen elders op te bouwen. Ten aanzien van een ander argument, dat wel eens voor een zoo uiterst voorzichtige politiek aangevoerd wordt: uitputting van terreinen, zou deze spreker in het midden willen brengen, dat deze in den regel geleidelijk geschiedt. Hij kan dan ook die meening niet deelen. Maar dan nog, aldus betoogde deze spreker, als werkelijk eens die ongewenschte situatie ontstaat, dan laat men zoo al, dan toch in geen geval alleen schulden, maar ook een mooie haven en andere goede werken na.

Daartegenover merkte het lid, dat zich tegen leeningen verklaarde op, dat men dan niets zal hebben b. v. aan de nu voorgenomen verbreeding van den havenmond, welke voor de omstandigheden, welke dan zullen bestaan, geheel onnoodig zal blijken te zijn. Trouwens reeds nu is de haven voor niet al te groote schepen, welke hier komen, voldoende groot, doch de verbreeding alleen door de nu bestaande bijzondere omstandigheden b. v. voor bijzonder groote schepen, geboden.

Een lid verklaarde, dat hij den termijn van slechts 4 of 5 jaar, waarvoor het lid het eerst over leeningen aan het woord in het door hem aangegeven systeem wel zou willen medewerken tot het sluiten van leeningen, wel wat te kort acht; dit lid kan zich best voorstellen, dat het zich kan voordoen, dat er geen voldoende middelen aanwezig zijn om de geleende gelden in zulk een korten termijn af te betalen.

Waar tegenover het lid eerst aan het woord deed uitkomen, dat juist daarom hij de begrooting op de aangegeven wijze gesplitst zou wenschen te zien, omdat hij, wanneer bij de suppletoire begrooting mocht blijken, dat er geen voldoende middelen aanwezig zullen zijn om aan de verplichtingen zooals door hem bedoeld te voldoen, niet verder aan het sluiten van leeningen zal medewerken, dan voor zoover die verplichtingen wel kunnen worden nagekomen of de voorgestelde maatregelen in die mate urgent zijn, dat zelfs zijn systeem voor de noodzakelijkheid moet wijken.

Een lid verklaarde, dat hij zich schoorvoetend met het denkbeeld leeningen te sluiten, heeft kunnen vereenigen, doch slechts dan er toe zou willen medewerken, als van te voren aangenomen mag worden, dat de leening binnen korten termijn, b. v. vier of vijf jaar, dus zooals door het lid eerst aan het woord betoogd, afgelost kan worden (waartoe jaarlijks een bepaalde som op de begrooting moet worden gebracht) en voorts het geheel der te sluiten leeningen een bepaald maximum niet overschrijdt. Gebeurt dit niet, dan vreest het lid aan het woord, dat het een sprong in het duister wordt. Door een oordeelkundige rangschikking der te scheppen werken en verdeeling over enkele jaren kan naar de meening van dit lid, het bovenstaande ongetwijfeld bereikt worden, wellicht zelfs zonder tot leeningen van eenige beteekenis zijn toevlucht te moeten nemen en zonder dat de reeds bedenkelijke belasting van het Departement van Openbare Werken noodlottig worde.

Is het begrijpelijk, aldus enkele leden, dat na een periode van vrijwel algeheele verwaarloozing, zooals Curaçao de laatste jaren heeft beleefd, met kracht de aanleg en herstelling van wegen en werken ter hand is genomen, te betreuren is het, merkten zij op, dat van de zijde van het publiek tal van opmerkingen en klachten vernomen worden omtrent de gevolgde werkwijze en over geldverspilling. De algemeen door het publiek geuite, wilden bedoelde leden hier vermelden. Verschillende werkzaamheden zijn tegelijk geentameerd, doch slechts weinige zijn af; straten, die half klaar waren, hebben door lang open blijven liggen en door het invallend regenseizoen geleden, waardoor, naar het schijnt, dubbel werk moest worden verricht. Algemeen is de indruk gevestigd, dat het verkregen resultaat tot dusverre niet evenredig is aan de gedane uitgaven en dat er

royaal met geld wordt omgegaan. Als men geloof mag hechten aan wat openlijk en overluid verteld wordt (voor de juistheid waarvan echter niet kan worden ingestaan) wordt er dagdieverij gepleegd. Veel cement en ander materiaal gaat, naar verluidt, op straat verloren bij het openmaken van vaten en door verstuiving. Meermalen ziet men afbreken wat kort te voren is aangebracht en in orde gebrachte straten weer opbreken. Het De Ruyterplein en de weg op San Mateo worden in dit verband met name genoemd. Op nieuw aangelegde straten ziet men meermalen na regenbuitjes, dat er plassen blijven staan. Dat meermalen bij avond overwerk verricht wordt, wordt ook besproken en als oorzaak van hoogere uitgaven beschouwd. Dat een gedeelte van het Riffort is afgebroken wordt vrij algemeen betreurd. Men heeft altijd vernomen, dat de fortmuren ieder op zich zelf en alle gezamenlijk een verdediging vormen van het land tegen de zee bij orkanen. Dat bij den grooten orkaan van het jaar 1877 Pietermaai zoo zwaar in vergelijking met de stad en Otrabanda geleden heeft, wordt daaraan toegeschreven, dat die wijk een bescherming als van dat fort, miste. Gaarne zouden de hier aan het woord zijnde leden willen vernemen of het juist is, dat het gedeelte fortmuur in kwestie verdwijnen moest omdat het plaats moest maken voor de waterdestillatie-inrichting, omdat het als bouwvallig beschouwd werd en omdat de weg naast het door het Bestuur daarbij afgestane terrein anders te smal zou zijn. Gevraagd werd voorts hoeveel het afbreken van dat gedeelte van het Riffort gekost heeft en hoeveel de laatste maanden bij Openbare Werken wekelijks aan dagloonen voor het werkvolk uitbetaald wordt.

Het heeft de aandacht van enkele leden en ook buiten den Raad getrokken, dat terwijl Nederlandsche ingenieurs in hun land en in den vreemde haven- en soortgelijke werken van beteekenis verrichten, de werken in de Curaçaosche haven nogmaals aan een vreemde, althans met vreemd kapitaal werkende maatschappij zijn aanbesteed. Door de hier aan het woord zijnde leden werd gevraagd of er ook in Nederland bekendheid gegeven is aan het feit, dat aanbestedingen zouden plaats hebben en zoo ja, op welke wijze en wanneer en voorts of en zoo ja, hoeveel Nederlandsche firma's meegedongen hebben.

Gevraagd werd door eenige leden of de Handelskade naar behooren en naar genoegen van het Bestuur is opgeleverd. Naar verluidt wordt zand of gruis door de openingen in den walkant weggezogen. Deze leden zouden gaarne willen weten of het juist is en de kade hierdoor niet wordt ondermijnd.

Gaarne zouden deze leden willen vernemen, hoeveel er uitgegeven is voor huur van de vlotten, waarop de buizen voor de waterleiding vorig jaar gelost en een poos zijn blijven liggen.

Dat toestemming gegeven is tot het plaatsen van kleine gebouwtjes of kraampjes op het opengekomen terrein Handelskade hoek De Ruyterkade, wordt door velen onder de bevolking becritiseerd en als een ontsiering beschouwd.

Het is voorgekomen, dat niet alleen na voltooiing, maar ook daarna straten en trottoirs met zand bestrooid zijn. Behalve de daaraan verbonden kosten, verergert dit naar de meening van een lid de stofplaag, aangezien de wind dadelijk het zand wegwaait.

Een nieuwe motorwals ter waarde van naar verluidt ruim 17 duizend gulden moet onlangs in de Columbusstraat door een botsing beschadigd zijn. Gevraagd werd door een lid of de schade te herstellen is en hoeveel die bedraagt.

Door enkele leden werd de aandacht van het Bestuur gevraagd voor het „Jubileum-Sportpark", dat in een toestand verkeert, welke reeds in de plaatselijke pers is besproken, waartegenover opgemerkt werd, dat het wilde voorkomen, dat de zorg voor dit park meer op den weg van een particuliere vereeniging zou liggen.

Het plan van het lid van den Raad Jossy C. Henriquez (notulen zittingjaar 1928-1929 No. 17) werd door verschillende leden gaarne ondersteund en het indienen van een ontwerp in dien geest te gemoet gezien.

Van de gelegenheid, dat de openbare werken, waarvan het wegen-toezicht een onderdeel is, werd besproken, maakte een lid gebruik om op te merken, dat tijdens het plaatsen van palen in Willemstad (naar het wilde voorkomen voor het electrisch licht) het meermalen gebeurd is, dat kuilen van ongeveer een el diepte des nachts onbedekt en onverlicht waren, hetgeen gevaar voor de voetgangers opleverde.

Van meening zijnde, dat verscheidene van de evenvermelde klachten niet van zoo groot gewicht zijn, dat zij in een voorloopig verslag van den Kolonialen Raad, waarin alleen de groote lijn besproken zou moeten worden, ter sprake behoeven te worden gebracht, wilde een lid hier aan het woord tegenover al die klachten stellen, dat het Departement van Openbare Werken met veel moeilijkheden te kampen heeft gehad en nog heeft. Deze spreker had den indruk, dat daar feitelijk een heel departement geschapen is moeten worden. En als men hoort, wat een moeilijkheden ondervonden worden, vóórdat er geschikte werkkrachten uit Nederland uitkomen, dan staat men daar wel eens versteld van. Maar met dat al, alzoo merkte dit lid op en werd daarbij door de overige leden, ofschoon te kennen gevende, dat de resultaten blijkbaar ten koste van hooge uitgaven verkregen zijn, wat wellicht anders kon zijn, als er meer controle was, gesteund, is het aspect der stad reeds verbeterd.

Wel is dit lid het eens met de opmerking van een anderen spreker, die meende, dat men door werken aan te besteden, waken moet tegen een voor een plaats als Curaçao onnoodige uitbreiding van dat departement.

Het schijnt – aldus een paar leden – dat eenige ambtenaren een aan het Gouvernement toebehoorende auto (soms zelfs een luxe-auto) tot hunne beschikking hebben, waarvoor ook op 's Lands kosten gasoline wordt verstrekt en waarvan dag en nacht ook hun gezin en personeel gebruik mag maken. Dit wordt door de leden hier aan het woord niet zonder bedenking geacht en leverde dit ook stof van bespreking. Kan huns inziens een uitzondering worden gemaakt voor ambtenaren, die volgens wettelijke regeling verplicht zijn buiten te wonen, ten aanzien van anderen werd geen grond aanwezig geacht door bedoelde leden.

Enkele leden wilden laten uitkomen, dat verschillende klachten en bemerkingen omtrent eenige takken van dienst, die in dit verslag naar voren worden gebracht, uitteraard niet het pas opgetreden Bestuur raken. Dat toch van een en ander wordt melding gemaakt vindt, naar deze leden aanvoerden, zijn grond hierin, dat het algemeen belang niet toelaat alles stilzwijgend voorbij te gaan. Daartegenover merkten een paar andere leden echter op, dat het voorloopig verslag uitgebracht wordt aan den Gouverneur van Curaçao qua talis en niet aan den hoogen functionnaris persoonlijk, die al of niet pas dat tegenwoordig zoo gewichtige en moeilijke ambt heeft aanvaard.

De leden in dit verband eerst aan het woord wilden van deze gelegenheid gebruik maken om ter kennis van het Bestuur te brengen verschillende klachten, die zij van tal van inwoners van Willemstad omtrent politiemilitairen vernemen. Dat zij daartoe overgaan is naar hunne mededeeling niet met het doel stemming te maken, doch opdat het Bestuur van een en ander op de hoogte gebracht. maatregelen kan nemen om conflicten ter vermijden en aan de grieven te doen tegemoetkomen en zoodoende kan voorkomen, dat er antiphatie tegen de militaire politie zal ontstaan.

Meermalen hoort men klagen, dat politiemilitairen woningen en erven binnentreden tot ergenis van rechthebbenden; voorts over ruw optreden en het bezigen van onparlementaire uitdrukkingen o.a. bij bedreiging van arrestatie. Enkele keeren is het voorgekomen, dat tijdens een partij bij een nette familie een politiemilitair kwam vragen of het al dan niet een publieke danspartij was. Een jongen, die met een searchlight in de hand fietste, werd opgebracht naar het Waterfort, terwijl politiemilitairen zelf 's avonds zonder licht fietsen. Ook over benoeiingen van politiemilitairen met burgerlijke zaken en schadevergoeding wordt geklaagd. Zoo moet een kapper op klachte, dat hij een gering bedrag aan iemand schuldig was, door de politie zijn bedreigd; een jongen, die een windscherm met een steen had gebroken, met aanhouding bedreigd als het bedrag niet betaald werd; evenzoo na een botsing tusschen een auto en een fiets. Meerdere soortelijke gevallen worden verteld. De naam van de meeste politiemilitairen is den burger niet bekend en aangezien zij geen nummer dragen, is het als regel niet mogelijk den betrokken persoon nader aan te duiden. Geklaagd wordt soms over tijdroovende en voor burgers onaangename formaliteiten als men den Commandant der troepen wil spreken. De meening begint zich te vestigen, dat de politiemilitair geloofd wordt als hij tegenover een burger staat.

Een der leden zooeven aan het woord vestigde de aandacht

op de in de circulaire van den Kapitein bedoeld in de „Amigoe di Curaçao" van 9 Maart j. l. voorkomende zinsneden: „Wederom zijn klachten ingekomen over ruw en onbeleefd optreden der politie, zelfs tegen burgers, die geen of een zeer geringe overtreding pleegden. Vermaningen schijnen op sommigen van het personeel niet voldoende uitwerking te hebben.....Hieronder volgt voor de laatste maal nog eens een uiteenzetting van hetgeen van een goede preventieve politie mag en kan worden verwacht."

Een lid maakte ten opzichte van al hetgeen hier met betrekking tot de politie gezegd is, eenzelfde opmerking als hij reeds ten aanzien van de klachten betreffende de werkwijze van het Departement van Openbare Werken maakte, n.l. dat verscheidene der vermelde klachten niet van zulk een gewicht zijn, dat zij in dit voorloopig verslag behoeven te worden vermeld, in welke meening deze spreker voor wat betreft de klacht, dat het is voorgekomen, dat tijdens een partij bij een nette familie een politiemilitair kwam vragen of het al dan niet een publieke danspartij was, door een ander lid gesteund werd, dat in dit feit op zich zelf niet zulk een ernstige fout zag. Waartegenover een paar der leden, die de klachten noemden, echter weder opmerkten, dat er aanteekening moet worden gehouden van afgegeven vergunningen voor publieke danspartijen en het dus niet noodig is aan huis te vragen of het feest een dusdanige is, wijders, dat zij zich best kunnen voorstellen, dat er menschen zijn, die in zulk een vraag een beleediging zien.

Naar de meening van het lid, dat de onbelangrijkheid althans in het verband van dit voorloopig verslag betoogde van verscheidene der genoemde klachten, is het moeilijk voor de afdeelingen van den Kolonialen Raad om de waarde van alle te beoordeelen en zouden deze naar zijne meening daarmede zelfs buiten haar bevoegdheid gaan. Spreker is van meening, dat men met dergelijke klachten naar de bevoegde autoriteiten moet gaan, die naar sprekers overtuiging de zaak naar behooren zullen onderzoeken. Het bezwaar van tijdroovende en voor burgers onaangename formaliteiten als men den Commandant der troepen wil spreken – van welke formaliteiten hij intusschen de onaangenaamheid voor burgers niet inziet – en van het intusschen door een der leden, die de klachten vermeldden medegedeelde, dat wel eens bestaat ten opzichte van hen, die de landstaal niet machtig zijn, omdat van wege den Procureur-generaal een schriftelijk stuk verlangd wordt, kan dit lid niet deelen, eerstens, omdat men bijna overal, waar men een dienstchef, die het erg druk heeft, wil spreken, wachten moet en bij zeer vele dergelijke gelegenheden aan bepaalde formaliteiten moet voldoen en tweedens omdat er ter plaatse wel hulp te verkrijgen is voor het opstellen van een klacht en hij er van overtuigd is, dat de Procureur-generaal zoo noodig iemand, die de taal niet voldoende machtig is om een schriftelijke klacht op te stellen, ook mondeling zal hooren.

Spreker wilde van deze gelegenheid gebruik maken om te doen uitkomen, dat al die telkens naar voren geschoven, dikwijls vage klachten een ongewenschte uitwerking op de goede verhoudingen hebben en een verkeerden indruk naar buiten geven. Z. i. is een woord van waardeering voor den arbeid van de militaire politie hier zeker op zijn plaats.

Een ander lid wilde doen uitkomen, dat men, omdat er meermalen klachten over politiemilitairen vernomen worden, niet moet denken, dat er ook niet met lof over die functionnarissen gesproken wordt. Deze spreker heeft dat meermalen hooren doen door menschen, die zeer tevreden waren over verrichtingen van de militaire politie. Meerdere leden sloten zich hierbij aan.

Meermalen schijnt aan vergunningen (bijv. om van den openbaren weg gebruik te maken) de voorwaarde verbonden te worden, dat een zeker bedrag moet worden voldaan. Men zou gaarne willen vernemen waar deze bedragen betaald en op welken post zij verantwoord worden; tevens of er een algemeene regel omtrent de hoegrootheid bestaat. In elk geval achtten eenige leden een algemeenen regel en openbaarmaking daarvan zeer wenschelijk.

Van de kazerne of een der groote militaire gebouwen in het Waterfort zijn onlangs de dakpannen verwijderd en door andere vervangen; gevraagd werd door een lid om welke redenen zulks is geschied, hoeveel dat gekost heeft en of het noodig was alle dakpannen te verwijderen.

Door enkele leden werd gevraagd hoeveel politiewoningen er

gebouwd zijn en hoeveel zij in totaal kosten en jaarlijks opbrengen.

Aan het slot van de „Nota betreffende den toestand van de financiën van Curaçao" komt de uitdrukking voor „zonder verhooging van belastingen". Het lid, dat hier aan het woord was, mag vertrouwen, dat Curaçao, bij voorzichtig beheer, zooals het van het nieuwe Bestuur verwacht, zonder verzwaring van lasten de periode van groote werken zal doorkomen.

Waren de meeste leden het daarmede eens en dat er tegenwoordig wel wat te royaal met de middelen wordt omgesprongen, iets anders is het, of de belastingen wel alle geind worden en of wel een ieder, die feitelijk belastingplichtig is, aangeslagen wordt en ook betaalt. Naar verluidde was er reeds vóór de inwerkingtreding van de nieuwe motorrijtuigenbelasting een f 15 000,— aan automobielbelasting oninbaar wat aanleiding was voor een lid om op te merken, dat het beter ware geweest die nieuwe belastingverordening zóó te redigeeren, dat niemand een nummerplaat zou krijgen, of alle op het betrekkelijke motorrijtuig tot datum verschuldigde belasting zou moeten betaald zijn. Doch ook de andere belastingen gaan aan een dergelijk euvel mank; of nu de aanslagen of waarschuwingen te laat verzonden worden of dat men niet over voldoende gegevens betreffende de inkomens van verscheidene ingezetenen kan beschikken, het kon in de afdeelingen niet worden gezegd, maar heel wat menschen blijven of gaan weg zonder een cent belasting te betalen. Zou er geen middel op te vinden zijn, zoo werd in de afdeelingen gevraagd, om ook de menigte arbeiders, die nog geen belasting betalen, het hunne te laten bijdragen in de huishouding van dit gebiedsdeel? Zij behooren, meende men, zeker tot een der categorieen, die het meeste belang hebben bij hetgeen tot stand is gebracht. In dit verband werd wel gedacht aan een matige verhooging van de invoerrechten. Als bezwaar daarvan werd echter gevoeld, dat men daarmede de groote gezinnen het zwaarst aanpakt, arme menschen, weduwen, die van een pensioen moeten rondkomen en hen, die van gelimiteerde inkomens in hun levensonderhoud moeten voorzien: ambtenaren, enz. Doch dat kan geen bezwaar zijn, meende men: arme en ziekelijke menschen moeten gesteund worden door instellingen van liefdadigheid en de gemeenschap; de gouvernements pensioenen zijn onlangs verhoogd en zouden zoo noodig nog wel wat verhoogd dienen te worden. Curaçao maakt nu een periode door van welvaart en de kringen, die er het minst in deelen, zijn de gepensioenneerden, de ambtenaren en misschien enkele plantagehouders. Er is nu een salaris-commissie aan het werk en kan men t. z. t. de traktementen helpen herzien en op de begrooting komt een post voor voorschotten tot bevordering van en andere uitgaven in het belang van land- en tuinbouw en veeteelt (met welken post enkele leden zich voor wat betreft het wederom besteden van gelden voor landbouw en veeteelt op het eiland Curaçao, welke besteding zij als nutteloos beschouwden, niet konden vereenigen, doch waaruit overigens toch de belangstelling van het Bestuur ten deze blijkt).

Ten opzichte van de aanstaande salarisherziening der ambtenaren wilden enkele leden al vast doen uitkomen, dat zij verhooging der traktementen der lagere ambtenaren reeds lang voorgestaan hebben, doch niet van gevoelen kunnen zijn, dat die der hoogere daartoe aanleiding geven. Enkele andere leden konden zich met dit laatste niet vereenigen, omdat naar hunne meening de ambtenaarssalarissen in het algemeen geen gelijken tred gehouden hebben met den levensstandaard en weer andere schortten hun meening op, tot de betrekkelijke voorstellen ter tafel zullen liggen. Wel was men het er algemeen mee eens, dat, moet aan de eene zijde gezorgd worden, dat niet al te royaal met 's Lands middelen wordt omgesprongen, het aan den anderen kant ook een gemeenschapsbelang is te zorgen voor de groote groep ambtenaren, die te kort komt.

Doch ook aan andere middelen om hen, die niet door den fiscus bereikt worden, belasting te laten betalen, werd gedacht. Zoo werd medegedeeld, dat indertijd het idee geopperd is, om groote maatschappijen en andere werknemers de verplichting op te leggen een zeker percentage van de uitbetaalde loonen ten bate van de belastingadministratie af te houden. In Oost-Indië en ook in Duitschland, zoo werd van andere zijde medegedeeld, zou een regeling bestaan, waarbij op den betaaldag door een belastingambtenaar telkens het geld, dat afgehouden wordt, geïnd wordt. Dit heeft het voordeel, dat de werknemers

dan er meer vertrouwen in hebben, dat hun geld ook werkelijk den fiscus bereikt. Men zou deze maatregelen consequent moeten toepassen bij alle dergelijke uitbetalingen, wilde het voorkomen, hetgeen zijn moeilijkheden heeft, ook al maakt men een uitzondering ten opzichte van de verplichting van afdracht voor dengene, die een belastingbiljet kan vertoonen, en ten opzichte van den werkgever, bij wien de werknemer in het geval van dienstbodenloon b.v. slechts zeer korten tijd vertoeft. In ieder geval zou het echter in de afdeelingen zeer gewaardeerd worden, indien het Bestuur in die richting een onderzoek zou willen instellen en zoo mogelijk den Kolonialen Raad t.g.t. inzage zou kunnen bezorgen van de wettelijke bepalingen ten aanzien van de daareven vermelde in Indië en Duitschland gevolgde methode.

Een lid deed uitkomen, dat de opbrengst van de inkomstenbelasting van Aruba vergeleken met dien van Curaçao veel te gering voorkomt in verband met de verhouding tusschen de opbrengsten dier beide eilanden voor wat betreft de invoerrechten en de accynzen, welke beide factoren naar de meening van dezen spreker toch een zekeren grondslag vormen voor de bepaling der inkomstenbelasting. In hoeverre tusschen evengemelde categorien verband moet worden gelegd wisten de meeste leden niet te zeggen, terwijl een lid opmerkte, dat het wel kan zijn, dat Aruba betrekkelijk veel invoert, maar er veel minder groote inkomens b. v. wegens kapitaal-bezit worden aangetroffen dan op het hoofdeiland van dit gebiedsdeel. Wel was men het er over eens des Bestuurs aandacht op het hier betoogde te willen vestigen.

Door een lid werd in overweging gegeven de landraden van de betrekking van ambtenaar van den Burgerlijken Stand te ontheffen en ambtenaren daarmede te belasten. Voor wat Aruba aangaat zou wellicht de nieuw aan te stellen griffier van het Kantongerecht voorloopig als zoodanig kunnen fungeeren. Ook zouden deze en andere leden gaarne zien, dat den Raad voortaan geregeld een exemplaar van de notulen van de Raden van politie werd toegezonden om steeds van een en ander op de hoogte te zijn.

Tegenover de opmerking van het lid, dat het Bestuur in overweging wilde geven de landraden van de betrekking van ambtenaar van den Burgerlijken Stand te ontheffen en ambtenaren daarmede te belasten werd door een ander lid opgemerkt, dat als particulieren zooveel interesse voor de openbare zaak hebben, dat zij zich ook vrijwillig belasten willen met een deel van de staatstaak, dat hem zeer gewenscht voorkomt en de gemeenschap ook daarmede gebaat is. Deze spreker zou zeggen hoe meer gratis diensten door particulieren gepresteerd worden, hoe meer de gemeenschap dat moet waardeeren.

Het wil enkelen leden aanbevelenswaardig voorkomen, dat een der huizen in het Waterfort thans door het Bestuur verhuurd tijdelijk als postkantoor in gebruik wordt genomen. Zoodoende krijgt men meer ruimte en geschiedt de behandeling der mails vlugger.

Een der leden daareven aan het woord deed uitkomen, dat de plaats, waar het afgetreden Bestuur het voornemen schijnt gehad te hebben een nieuw postkantoor te bouwen, n. l. op de plek, waar nu het douanekantoor staat, hem niet geschikt voorkomt. Naar zijne meening moet een postkantoor op een plein staan; auto's moeten bij dat kantoor kunnen parkeeren. Het douanekantoor zou spreker op de tegenwoordige plaats willen hebben, maar men zou voor het postkantoor een betere ligging moeten zoeken en kwam daarvoor het huis, waarin tegenwoordig o. a. de Boekhandel van de firma J. W. F. Sluyter gevestigd is en dat indertijd ook met die bestemming aangekocht moet zijn. zeer geschikt voor, waarbij zelfs ter verkrijging van meerdere ruimte het vroegere fiscalaat getrokken zou kunnen worden.

Een lid wist niet of het onderbrengen van het postkantoor in dat gebouw wel goed zou zijn. Er is in den laatsten tijd nog al eens gesproken over congestie en decentralisatie van het verkeer ter plaatse.

Waarop het lid, dat het huis, dat indertijd met dit doel gekocht schijnt te zijn geschikt vond, opmerkte, dat reeds bij een vorige gelegenheid het denkbeeld aan de hand gedaan is het stukje fortmuur, in welks sinds afgebroken verlengde de beleenafdeeling der Spaar- en beleenbank was ondergebracht, te sloopen, tot het oude fiscalaat thans ingenomen door het Leger des Heils. Hij bracht, gesteund door meerdere leden, dat plan weer

naar voren om het plein, dat gedeeltelijk door dien muur begrensd wordt, te vergrooten en het overdrukke verkeer ter plaatse te verlichten en deed overigens uitkomen, dat hij tevreden zou zijn als men maar voor het postkantoor een geschikt plein in een geschikte buurt uitzocht.

Enkele leden wilden, naar aanleiding van hun ter oore gekomen hooge prijzen, waarvoor door het Gouvernement hier en daar gronden worden verkocht, doen uitkomen, dat zij, wel van meening, dat de Overheid een behoorlijke rente voor haar eigendommen moet zorgen te krijgen, echter van gevoelen zijn, dat zij niet mee moet doen aan het opjagen van grond, huis- en huurprijzen. Integendeel gelooven zij, dat het Gouvernement hier regelend moet optreden.

Andere leden, dat grif toegevende, wilden opmerken, dat het aan den anderen kant weder niet noodig is, dat het Gouvernement voor een en ander spotprijzen vraagt.

Door eenige leden werd betwijfeld of de door het Bestuur verhuurde huizen wel hunne rente opbrengen, te oordeelen althans naar wat men soms hoort, dat als huur betaald wordt, daarbij lettende op het feit, dat zelf de kleine, dagelijksche reparatiën voor rekening van den Lande zijn en verschillende geriefelijkheden zijn aangebracht. Dezen leden zouden het op prijs stellen, indien het Bestuur te gelegener tijd daarnaar een volledig onderzoek zou willen instellen en den Raad het resultaat mede deelen, tevens rekening houdende met de bij artikel 55 aangevraagde gelden voor grondbelasting op landseigendommen, die niet bestemd zijn voor den openbaren dienst.

Vele leden wilden doen uitkomen, dat het hun genoegen heeft gedaan te zien, dat er door afbraak van het Gran Hotel enz., zulk een mooie ruimte bij het De Ruyterplein is vrij gekomen. Zij wilden het Bestuur verzoeken die plaats niet meer te bebouwen, aangezien het hun zeer aan te bevelen voorkomt, dat er meerdere open ruimten in de stad zijn.

Dikwijls komt het voor, dat stoomschepen een of twee uur (en zeilschepen soms nog langer) voor de haven moeten wachten alvorens binnen te kunnen komen. Gevraagd werd waar dit aan ligt. Men vernam, dat de loodsen als regel niet op het kantoor zijn, doch moeten worden opgebeld, als hunne verrichtingen noodig zijn. Men zou gaarne willen weten of zulks juist is.

Gevraagd werd hoeveel de loodsen ten gevolge van de bestaande dienstregeling en het rouleersysteem ontvangen als toelagen, hoeveel uren ze gemiddeld per dag werken, voorts hoeveel gemiddeld per maand uit 's Lands kas als toelagen wegens het rouleersysteem uitgegeven wordt. In elk geval werd door eenige leden de verwachting uitgesproken, dat bij vermeerdering van het aantal loodsen dit rouleersysteem zal worden ingetrekken.

Eenige leden deelden als hunne zienswijze mede, dat het vaak moeten wachten van schepen voor een deel ook moet worden geweten aan de organisatie van den brugdienst. Naar de meening van een dezer leden is de pontonbrug als zoodanig nog zoo kwaad niet, als zij maar in een betere conditie verkeerde en er een betere dienstorganisatie was. Dit lid vroeg of het niet mogelijk zou zijn de concessionnarisse te verplichten de brug behoorlijk te onderhouden en aan al haar verplichtingen in verband met de concessie te voldoen. Dit lid wilde de vraag stellen of het niet raadzaam zou zijn zoo spoedig mogelijk de verbinding van de beide oevers van de St Annabaai door middel van veerponten in studie te nemen, opdat men met Mei volgend jaar over een verbinding zal kunnen beschikken.

Meerdere leden verklaarden in dit stadium niet te kunnen ingaan op de kwestie van de Emmabrug, doch hun oordeel daarover liever te willen opschorten.

Het is meer malen gebleken, dat de dragers van bagage enz., vooral bij aankomst van vreemdelingen ter plaatse, meer dan zelfs in deze tijden toelaatbaar geacht kan worden te zijn, als loon vragen. Gevraagd werd of het Bestuur den tijd niet gekomen acht om dit bedrijf te tarieveeren en ook het auto-tarief te herzien. Het is ter oore van enkele leden gekomen, dat het wel eens gebeurd is, dat een chauffeur wel voor vervoer van den passagier den voorgeschreven prijs vroeg, maar een door dezen meegevoerd koffertje weigerde in de auto mee te nemen, tenzij een exorbitante som betaald werd.

Waar in de vergadering van den Raad van den 27sten December 1928 de post voor bekostiging van 2 meerboeien, waaraan in de St. Kruisbaai schepen ter overlading van explosieven

zouden moeten aanleggen van de toen in behandeling zijnde wenschelijkheidsbegrooting afgevoerd werd met het verzoek aan het Bestuur met een afgerond voorstel te komen, waarin aan al de bezwaren, die bij het desbetreffende afdeelingsonderzoek zijn aangevoerd, wordt tegemoet gekomen, werd in verband met de omstandigheid, dat er sedert weer enkele maanden verloopen zijn en deze aangelegenheid zeer urgent geacht wordt, door meerdere leden gevraagd hoe het daarmede staat, met name of er bereids een nader onderzoek is ingesteld en zoo ja, wat het resultaat daarvan is.

Het zou meerderen leden een groot genoegen zijn als zij bij de indiening van de ontwerp-begrooting alle stukken tegelijk mochten ontvangen, hetgeen de bestudeering daarvan zeer vergemakkelijken en het verkrijgen van een beter overzicht zeer bevorderen zou.

Artikelen.

Ad. art. 1. Naar aanleiding van de mededeeling in de memorie van toelichting betreffende de uitzending van 5 adjunct-commiezen werd door een lid de vraag gesteld of het de bedoeling is behalve de reeds uitgezondene nog 5 adjunct-commiezen te laten uitkomen. Hij hoopte, dat met de reeds aangekomene voldoende in den dienst kan worden voorzien. Ook sprak hij het vertrouwen uit, dat door uitzending van ambtenaren andere landsdienaren niet in hun aanspraken en gewettigde verwachtingen zullen worden teleurgesteld. Waar in Nederland een ontwerp regelende den rechtstoestand van ambtenaren is ingediend, zou dit lid nogmaals de aandacht van het Bestuur voor deze aangelegenheid willen vragen.

Ad art. 3. Sommige leden zouden gaarne ingelicht worden omtrent de bedoeling, welke ten aanzien van de inrichting van dezen dienst voorzit. Het verluidt, dat men daarvan een afzonderlijk departement wil maken, dat ondergebracht zal worden in de gebouwen, welke nu door het Departement van Openbare Werken zijn ontruimd. In verband daarmede zouden deze leden gaarne een specificatie ontvangen van den post van f 16 675,— voor salarissen van het personeel.

Ad art. 5. Enkele leden stelden voor het woord „loon" te vervangen door „vergoeding".

Het bedrag van dat „loon" wilde te laag voorkomen in verband met de tegenwoordige werkzaamheden van den verslaggever. Verdubbeling van het bedrag werd bepleit.

Ad. art. 6. Gaarne zou men hier een bedrag uitgetrokken wenschen te zien voor inrichting van een boekerij van den Raad, zoomede een bureau en een archief. Kort geleden werd in de afdeelingen het plan opgeworpen om den muur, waarin de deur van ingang tot de vergaderzaal is, door te breken, waardoor de ruimte voor het publiek wat grooter kan worden en wellicht ook gelegenheid ontstaat voor de daareven gemelde boekerij, het bureau en het archief.

Ad. art. 11. Meermalen is de klacht vernomen, dat er niet voldoende gezorgd wordt voor uitkomende ambtenaren bij aankomst. Zij komen hier veelal in een wildvreemde omgeving aan, zonder dat er iemand aan boord is om hen te helpen en voorlichting te geven, hetgeen voor hen zeer onplezierig moet zijn en ook in de hand werkt, dat zij slachtoffers worden van overvragingen. Buitendien wilde dit niet voorkomen in overeenstemming te zijn met de behandeling, waarop een ambtenaar recht heeft. Naar de meening der leden hier aan het woord vormt deze zorg een onderdeel van den algemeenen dienst en zouden daarmede ambtenaren belast moeten worden.

Ad. art. 13. Meerderen leden kwam de Gouvernements-verbinding met de eilanden onderling zeer pover voor. Overdenkt het Bestuur niet een plan om daarin verbetering te brengen, b. v. door middel van een contract met een daarvoor in aanmerking komende stoomboot maatschappij? Het dunkt dezen leden, dat dit zeer in het belang zoowel van de ambtenaren als van den handel zal zijn.

Ad. art. 15. Het bevreemdde enkelen leden, dat deze kosten, na de openstelling van 's Lands radio dienst voor het wereldverkeer, nog zoo hoog zijn. Of betaalt het Gouvernement misschien in verband met administratieve bepalingen zelf ook zijn door middel van dezen lands dienst verzonden telegrammen?

Ad. art. 19a. Naar aanleiding van de vraag van een lid, wanneer de rechter voor Aruba zal worden aangesteld of aangewezen, gaf een ander lid te kennen, dat alles er op wijst, dat in 1930 een rechter op Aruba gestationneerd zal worden. Dit lid wilde even

de aandacht vestigen op moeilijkheden als gevolg van woningtoestanden en hoopt, dat die zullen kunnen worden ondervangen. Woningtoestanden ook op Curaçao werden besproken in verband met de wenschelijkheid de rechters te laten rouleeren, b. v. zooals nu plaats heeft ten aanzien van den rechter op de Bovenwindsche eilanden. Men wees n. l. op het bezwaar, dat zich telkens kan voordoen, dat die ambtenaren vooral op Curaçao en Aruba geen woningen zullen kunnen krijgen. In verband hiermede werd de vraag gesteld of het niet tijd wordt, dat het Gouvernement gaat zorgen woningen voor ambtenaren tegen betaling van huur beschikbaar te hebben, vooral voor ambtenaren als hier bedoeld. Daarbij viel het op, dat het Gouvernement nu reeds woningen bezit, welke het aan anderen verhuurt, terwijl zijn eigen ambtenaren soms om een huis verlegen zijn. Zoo dacht men aan het huis vroeger als polikliniek gebruikt, dat nu aan een pensionhoudster verhuurd wordt.

Ad. art. 23. Het was meerderen leden opgevallen, dat op deze begrooting geen post voor den bouw van een nieuwe gevangenis voorkomt, welke naar hunne meening zeer noodig is. Deze leden werden teleurgesteld in hun verwachting, dat er op de suppletoire begrooting van dit jaar een post daarvoor zou zijn. Zij zouden gaarne het Bestuur in overweging willen geven den bouw van deze inrichting nog eens ernstig te overwegen. Met genoegen werd er kennis van genomen (door de suppletoire begrooting), dat het voornemen bestaat reeds in 1929 gevangenbewaarders uit Holland te laten komen. De leden hier aan het woord verzoeken er op te mogen aandringen, dat dit zoo spoedig mogelijk gebeurt, waar deze zeer dringend noodig zijn.

Ad. artt. 25, 26, 27 en 28. Werd ten aanzien der detacheeringstoelagen door een lid verwezen naar het door hem naar voren gebrachte naar aanleiding van het ontwerp suppletoire begrooting betreffende de uitbreiding van de politie-sterkte met 60 man, plus 16 man (bewaking terreinen C. P. I. M.) ook werd door het lid hier aan het woord verzocht om teneinde met kennis van zaken te kunnen oordeelen een opgave te mogen ontvangen van de militaire bezoldigingen, toelagen enz., van de verschillende rangen en zulks in den vervolge jaarlijks bij de begrootingsstukken te willen mededeelen.

Dit lid wilde doen uitkomen, dat de militaire politie op Curaçao nu een voldongen feit is en dat hij geen oude koeien uit de sloot wil halen. Toch meende hij even te moeten opmerken, dat de cijfers, welke ten aanzien van deze organisatie vertoond worden, hem in de meening, dat voor hetzelfde geld ook een goed burger-politiekorps te krijgen zou zijn geweest, versterken.

Een ander lid deed uitkomen het daarmede niet eens te zijn. De burger-politiemannen, aldus dit lid, zouden natuurlijk ook uit Holland zijn moeten komen, alwaar zij naar zijne meening zooveel verdienen, dat zij niet voor salarissen staande in evenredigheid tot de nu aan deze Overheidsbemoeiing ten koste gelegde bedragen, zouden zijn te krijgen. Ook de overtochtskosten van deze burgerambtenaren zouden veel meer opgeloopen zijn.

Ad. art. 42c. Met betrekking tot het aangevraagde bedrag werd onder verwijzing naar het Eindverslag betreffende de verordening tot wijziging van de verordening van den 31sten December 1889 (P. B. 1890 No. 6) bevattende nadere regeling van den postdienst in Curaçao door een paar leden opgemerkt, dat in Nederland postkantoren op particulier terrein voor een ieder toegankelijk moeten zijn onafhankelijk van den wil van den eigenaar van het terrein, terwijl geen huishuur betaald wordt en voorts aan den Staat al het aan bezoldigingen uitbetaalde wordt terugvergoed. Waar de Emmastad (ondanks dien naam) particulier terrein is en niet ieder het recht heeft daarop te komen werden door deze leden bedenkingen gemaakt tegen dezen post, van oordeel, dat de hier te scheppen toestand niet strookt met het begrip „openbare dienst". Zij willen gaarne de bewoners van Emmastad ter wille zijn, doch stuiten op deze bezwaren.

Een lid stelde tegenover het bovenstaande de opmerking, dat de meeste in Holland op particulier terrein staande hulp postkantoren dienst doen als reclame voor bepaalde zaken en het dan vanzelfsprekend is, dat alle kosten door de betrokken ondernemingen gedragen worden. Met Emmastad is dit echter naar de meening van dit lid – en waarin hij door andere leden gesteund werd – gansch anders. Op deze terreinen wonen een groot aantal belastingbetalende, meest uit het buitenland afkomstige menschen, die door de verouderde toestanden bij het postwezen alhier, waardoor alleen in het stadsdistrict bezor-

ging van brieven enz., plaats heeft, voor hun malen en postpakketten of ter gebruikmaking van de postspaarbank òf naar de stad òf naar den districtmeester moeten, hetgeen voor hen met te veel tijdverlies gepaard gaat. Op het oogenblik, aldus dit lid, maakt het Gouvernement van de diensten van een particuliere maatschappij gebruik voor uitvoering van een deel van de Overheidstaak, waartegenover staat, dat de Overheid het postwezen als monopolie tot zich trekkende, eigenlijk wel verplicht is voor een behoorlijke voorziening in den dienst te zorgen. Hij zou dan ook in verband daarmede de vraag willen stellen of het juist is, dat het Gouvernement zich zooals tot nu onthoudt van de bediening van het 2de district ten aanzien der posterijen. Ook kan het lid hier aan het woord niet toegeven, dat de hulppostkantoren in Nederland, als waarover daareven gesproken werd, zoo maar voor een ieder toegankelijk zijn. Hij is er van overtuigd, dat er gevallen zijn, waar controle wordt uitgeoefend op den toegang. Zoo wordt b. v. op tentoonstellingen entree geheven en moeten er bepaalde maatregelen genomen worden in het belang van de orde en den goeden gang van zaken. Momenteel wordt de postorganisatie in Willemstad door groote drukte zoo langzamerhand ontwricht en zou een openstelling van een hulppostkantoor in de Emmastad daarom reeds van groot nut zijn; als verlichting n. l. van het hoofdkantoor. Naar zijne meening zou een modus vivendi gevonden kunnen worden door de controle op de toelating tot het hulppostkantoor op Negropont in handen van den Gouverneur te stellen: dan komt zij toch aan de Overheid. Voor een olie-maatschappij is het namelijk onmogelijk om iedereen in den ruimsten zin des woord op haar terrein toe te laten.

Verscheidene leden, de meerderheid der in de afdeelingen vergaderden, waren van meening, dat men in het onderhavige geval de locale omstandigheden in aanmerking genomen, over de principieele bezwaren heen moest stappen.

Ad. art. 45. De wenschelijkheid werd betoogd van verlaging van de radio-tarieven in het algemeen, in het bijzonder van de tarieven voor draadlooze telegrammen naar Holland.

Ad. art. 48. Opgemerkt werd, dat de telefoonabonnementen bij overname door het Gouvernement duurder zijn geworden en over de telefoon zijn de meeningen verschillend. In ieder geval was de algemeene opinie, dat zij in de laatste weken geen redenen tot ontevredenheid geeft, waaruit dan de conclusie getrokken werd, dat het meer aan het opbreken van straten lag, dat er eenigen tijd geleden reden tot klagen was. Maar de bediening kon wel beter zijn meende men en het systeem moderner.

Enkele leden drongen aan op verlaging van het telefoontarief.

Naar een lid aanvoerde, zijn verschillende betonpalen voor de telefoon tijdens vervoer naar het benedendistrict en zelfs na het bereiken harer bestemming stuk gegaan. Door dat lid werd gevraagd wat de oorzaak daarvan is. Het lid aan het woord zoude ook gaarne willen weten hoeveel palen stuk gegaan zijn,hoeveel elke paal kost en ook of die palen met het oog op hare constructie berekend zijn tegen aanrijding.

Ad. art. 51. Een lid zou gaarne ingelicht wenschen te worden omtrent het resultaat der reis van de Heeren Zeilinga en Westerman eenigen tijd geleden. De Heeren zijn hier geweest, er is een vergadering gehouden, maar sedert had hij althans, er niets van vernomen.

Een ander lid gaf te kennen, dat op de vergadering bovenbedoeld geen gelegenheid gegeven is om over een gewichtig onderdeel te spreken, n. l. of het circulatie-wezen in handen van een al of niet hervormde gouvernements-bank moest blijven dan wel of zij op een particuliere onderneming moest overgaan. Dat punt is volgens het lid aan het woord blijkbaar buiten bespreking gehouden.

Ad. art. 53. Naar de meening van enkele leden mag deze vergoeding wel wat verhoogd worden.

Ad. art. 55. Enkele leden zouden gaarne omtrent dezen post ingelicht wenschen te worden. Is het de bedoeling, dat het Gouvernement belasting betaalt aan zich zelf? Is dit dan gegrond op een wettelijk voorschrift? Zoo ja, welk?

Ad. art. 56. Enkele leden zouden het Bestuur in overweging willen geven het beheer van het Wilhelminapark van de damesvereeniging „Entre Nous" over te nemen. Waar het Gouvernement nu op het punt staat gelden te besteden voor verfraaiing van enkele pleinen en straten (waarover elders in dit verslag nog iets gezegd wordt) zou er naar de meening van

de leden hier aan het woord geen reden meer bestaan om de zorg voor dit park aan het particulier initiatief over te laten.

Een lid deelde dit gevoelen niet. Hij voelde juist meer voor aanmoediging van het particulier initiatief om mede te helpen ter verlichting van de Overheidstaak.

Een lid juichte het ten zeerste toe, dat er een subsidie gegeven wordt aan het muziekkorps St. Cecilia. Hij zou dan echter gaarne de openbare muziekuitvoeringen willen regelen in dien zin, dat het korps zich verbindt tot het geven van een bepaald aantal uitvoeringen of een uitvoering om een bepaalden tijd.

Ad. art. 57. Het lid, dat blijkens de algemeene beschouwingen met het oog op een voorzichtige financieele politiek splitsing der begrooting als door hem aangegeven bepleite, merkte bij dit artikel op, dat de hoegrootheid van dezen post op deze begrooting afhankelijk is ook van de omvang der leeningen, welke daarop uiteindelijk geraamd zullen worden.

Ad. art. 60a. Een lid stelde de vraag of het niet gewenscht zou zijn het salaris van den godsdienstleeraar op Aruba te herzien in verband met de sterk gestegen kosten van levensonderhoud. Naar verluidt heeft de tegenwoordige titularis zoowel de diensten van de Gemeente op Aruba als die op Bonaire voor zijn rekening genomen. Gevraagd werd door enkele leden of deze regeling blijvend zal zijn en voldoet. De bezoldiging van een godsdienstleeraar op Bonaire met f 3 000,— zouden enkele leden, indien de post inderdaad als zoodanig vervuld werd, te laag vinden.

Voorts vestigde een lid de aandacht op adressen van den Kerkeraad der Vereenigde Protestantsche Gemeente o. a. aan den Minister van Koloniën en verleden jaar nog aan den Koloniale Raad, waarin o. m. bezwaren werden gemaakt tegen het verschil in salaris van de predikanten bij die Gemeente en den Roomsch Katholieken Geestelijke van den 1sten rang. Dit lid zou gaarne het standpunt van het Bestuur vernemen ten aanzien hiervan.

Geenszins willende beweren, dat een ambtenaar als daareven bedoeld onder de tegenwoordige omstandigheden met het tegenwoordig inkomen op Aruba kan rondkomen, vestigde een lid er de aandacht op, dat de Raad zich vroeger meer dan eens tegen partieele traktementsherzieningen verklaard heeft. Dit laatste werd door een paar andere leden beaamd. Zonder dieper op deze zaak te willen ingaan, gaven een paar leden te kennen, dat, naar zij meenden, het inkomen van den Roomsch Katholieken Geestelijke van den 1sten rang hooger is gesteld, omdat hij niet voor één eiland, maar voor al de zes eilanden aangesteld is.

Ad. artt. 64. e. v. Een lid deelde mede meermalen klachten gehoord te hebben, dat in Willemstad geen openbaar onderwijs voor jongens verkregen kan worden, dat men in dezen tijd mag verlangen, vooral voor de hoogere leerjaren, speciaal in verband met de aansluiting op het onderwijs in Holland. Naar verluidt zijn niet voldoende sollicitanten voor vacatures beschikbaar. Gevraagd werd, wat de oorzaken hiervan zijn en welke maatregelen het Bestuur ter zake meent te moeten nemen.

Andere leden meenden, dat het openbaar onderwijs aan jongens juist in de laatste jaren beter is dan vroeger en wisten deze sprekers meerdere gevallen op te noemen van leerlingen, die van hier naar Holland vertrokken en geen last ondervonden voor wat betreft aansluiting aan het onderwijs in Nederland.

Ad. art. 64b. Een lid zou gaarne willen vernemen of het waar is, wat vernomen wordt en wat in de mededeeling in noot 39 steun vindt, dat er voor de tegenwoordige salarissen niet geregeld aanvulling van goede leerkrachten plaats heeft en zoo ja, welke maatregelen het Bestuur denkt te nemen om ten deze verbetering te brengen.

In de memorie van toelichting wordt bij dit artikel medegedeeld, dat de lessen van de vakleerares in de Engelsche taal, die begin 1928 ontslag uit 's Lands dienst nam, overgenomen werden door het personeel der school. Naar aanleiding van deze mededeeling werd door een lid de vraag gesteld of het hierbedoeld personeel dan bevoegd was dat onderwijs te geven.

Gevraagd werd naar de reden, waarom voor 1930 f 2 400,— uitgetrokken wordt voor bezoldiging van een vakonderwijzeres in de Spaansche taal, terwijl in 1928 en 1929 f 3 600,— was beschikbaar gesteld.

Ad. art. 67. Een lid vroeg of deze jongelieden verplicht zijn

na afloop van hun studie in gouvernementsdienst op Curaçao te treden en of ook inderdaad de hand wordt gehouden aan deze verplichting en of, indien zij uit gouvernements dienst treden de verplichting van terugbetaling van kosten bestaat en wordt gehandhaafd en ten slotte of de aan deze bemoeiing ten koste gelegde uitgaven wel met de noodige garantie omkleed zijn.

Ad. art. 80. Ofschoon men het niet eens was over de verdere uitwerking, men was het in de afdeelingen ten aanzien van de Bovenwindsche eilanden algemeen er over eens, dat het goed is, dat de aandacht weer eens ernstig gewijd wordt aan den landbouw. Omtrent Curaçao waren de meeste leden echter pessimistisch gestemd.

Een lid deelde mede, dat hij vermeent, dat als men nu eens de proef zou willen nemen met een landbouw-specialiteit van een der naburige Engelsche eilanden, men meer kans van slagen zou hebben dan met de tot nu gevolgde methode, waarbij men soms landbouwkundigen zonder ondervinding omtrent plaatselijke gesteldheid en zonder geoefendheid om Engelsch sprekende landbouwers een en ander duidelijk te maken, als adviseurs op deze eilanden plaatste. Men zou zich tijdelijk kunnen verzekeren van de kundigheden van een bekwamen Britschen landbouwer uit de buurt, die deze voordeelen heeft, dat hij evengemelde ondervinding en geoefendheid wel bezit.

Hiertegenover merkten andere leden op, dat voor wat betreft kennis van tropischen landbouw en geoefendheid in het zich duidelijk kunnen maken in het Engelsch, men wellicht ook wel landbouwkundigen uit Oost-Indië met goed succes op de Bovenwindsche eilanden zou kunnen te werk stellen. Verder werd ook gedacht aan hulp van het landbouw-proefstation in Suriname.

Waartegenover het lid daareven aan het woord weer stelde, dat hij juist daarom iemand van de Engelsche eilanden in de buurt zou willen aanbevelen, omdat deze eilanden zoo bijzonder weinig verschillen met de onze.

Een ander lid merkte op, dat het vooral tijdelijk in dienst nemen van een vreemdeling wel geen bezwaar zou kunnen zijn, waar er in ons gebiedsdeel bereids verscheidene doktoren van vreemde nationaliteit in dienst zijn.

Een lid was van meening, dat op de Bovenwindsche eilanden het den schoen niet knelt aan gebrek aan deskundige voorlichting. Deze spreker is van meening dat er op die eilanden zelf voldoende landbouwers zijn, die heel goed weten hoe de daar met goed succes te verbouwen gewassen behandeld moeten worden en gelooft, dat men de betrokkenen helpen moet, hetzij met financieelen steun, b. v. om weer te beginnen, hetzij met afzetgebied of organisatie van hun bedrijf.

Naar aanleiding van dit een en ander wilde men het Bestuur gaarne verzoeken om een gedetailleerde uiteenzetting hoe het hier denkt te werk te gaan, zoo mogelijk om een specificatie van het bedrag, welke het denkt te besteden voor de Bovenwindsche eilanden.

De leden, die zoo pessimistisch gestemd waren omtrent elke poging op landbouwgebied op Curaçao, vestigden hun meening op de ondervinding van jaren.

Een lid meende echter, dat er op het gebied van tuinbouw wel iets te bereiken zal zijn. Er is op Curaçao een groot gebrek aan groenten, en worden de weinige producten, welke nu te krijgen zijn, tegen hooge prijzen verkocht. Ook pluimveeteelt zou naar de meening van dit lid wel rendeeren. Maar men moet een en ander op moderne manier aanpakken.

Ad. art. 84a. Reeds meermalen is de wenschelijkheid van de benoeming van een bacterioloog-seroloog betoogd. Nu het Bestuur een 1sten geneesheer op de begrooting brengt, werd wederom de aanstelling van een dergelijken deskundige, aan wien groote behoefte bestaat, door meerdere leden bepleit, in plaats van een 1sten geneesheer.

Naar aanleiding van het voornemen om nog een tweeden havendokter aan te stellen en met het oog op de mogelijkheid, dat het Bestuur hen om de beurt zou willen laten dienst doen, werd door een lid een systeem bepleit, waarbij op drukke uren door beide in den dienst voorzien werd en verder om de beurt. Andere leden voelden in het door dit lid bepleite systeem echter het bezwaar van ongereldheid van drukke uren in onze haven. Algemeen werd daarop dan ook de voorkeur gegeven aan een regeling, waarbij overdag door beiden dienst wordt gedaan en 's nachts om de beurt.

Algemeen was men het er over eens, dat het tegenwoordig gevolgde systeem, waarbij de schepen den havendokter moeten betalen voor diensten tusschen zonsondergang en zonsopgang principieel onjuist is. Waren enkele leden van meening, dat, waar in tegenstelling met de loodsdiensten, die in het belang van het schip verricht worden, de diensten van den havendokter in het belang van Curaçao gepresteerd worden, de scheepvaart de kosten van het geneeskundig onderzoek na de bij de betrokken wettelijke regeling bepaalde tijdstippen niet moet dragen en dat bij een door hen noodig geachte wijziging van de betrekkelijke regeling in dien zin, dat het evenbedoeld onderzoek te allen tijde kan plaats hebben – in een haven als van Curaçao is het noodig, dat de scheepvaart vlug geholpen wordt – ook het salaris van de havendokters, die een zwaren dienst hebben en geen particuliere praktijk mogen uitoefenen, redelijk verhoogd moet worden, andere leden waren van meening, dat de kosten van de diensten, vallende buiten de betrekkelijke wettelijke regeling, zooals zij nu luidt, wel door de scheepvaart gedragen moeten worden, aangezien het in haar belang is, dat de schepen ook tusschen zonsondergang en zonsopkomst bediend worden, maar dan 's Lands kas althans gedeeltelijk ten goede moeten komen, en wel op de wijze zooals deze materie nu geregeld is ten aanzien van monstering van scheepsvolk. Ook in dit systeem echter zal de bezoldiging van den havendokter wat verhoogd moeten worden, meenden deze leden.

Meerdere leden stelden de vraag, hoe het komt, dat het Bestuur telkens er toe moet overgaan buitenlandsche geneesheeren aan te stellen. Zij zouden gaarne willen vernemen of er geen Nederlandsche artsen te krijgen zijn ter bekleeding van posten in Curaçao en zoo niet, wat de reden hiervan is.

Verscheidene leden vroegen zich af of een veearts hier bepaald noodig is. Wel meenen zij natuurlijk, dat onderzoek van vleesch en vee noodzakelijk is, maar stelden de vraag of zulks niet ook door een geneesheer of bacterioloog kan geschieden, zooals zij trouwens meenen, dat tot nu heeft plaats gehad. Niet dat deze leden principieele bezwaren zouden hebben tegen aanstelling van een veearts in ons gebiedsdeel, maar wel wilden zij, waar nog steeds een uiterst voorzichtig financieel beleid geboden is, de uitgaven tot het hoogst noodige beperken.

Andere leden konden zich, waar het hier een maatregel betreft in het belang der volksgezondheid en het hun voorkomt, dat er op het gebied van vee- en vleeschkeuring nog wel wat te doen is in ons gebiedsdeel wel met dezen post vereenigen.

Algemeen zou men het waardeeren van het Bestuur een nadere omschrijving te mogen ontvangen van wat de werkkring van dezen titularis zal zijn.

De Gezondheidscommissie, waarvan vermeend werd, dat zij veel nuttig werk zou kunnen verrichten, heeft na na een lange periode van non-activiteit een bijeenkomst gehouden te hebben, sedert niet meer vergaderd. Op dit gebied is men, werd gemeend, er wel op achteruitgegaan, omdat in den tijd, dat Dr. Waterman hier Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst was, geregeld vergaderd werd en zelfs de Geneeskundige Raad, die bij de oprichting van dien dienst opgeheven werd, op bepaalde en ook onbepaalde tijden bijeenkwam.

In verband met het bovenstaande werd gevraagd welke werkzaamheden de Secretaris bij de Gezondheidscommissie voor zijne vergoeding verricht heeft in het afgeloopen jaar.

Ad. art. 91. Eenige leden vroegen of de inrichting nog wel voldoet aan de eischen des tijds.

Ad. art. 98. Verscheidene leden deelden mede geen principieele bezwaren te hebben tegen een invoering van een hygienischen dienst als hier bedoeld, als er maar ruimer over gelden kon worden beschikt. Deze leden wezen er op, dat de uitgaven van den Openbaren Gezondheidsdienst verleden jaar geraamd werden op f 393 166,— en dit jaar op f 566 779,— wel een aanmerkelijk verschil meenen zij. Waar verder de praktijk de inrichting van dezen dienst als in de memorie van toelichting nader uitgelegd niet als bepaald noodzakelijk en geen uitstel gedoogend heeft aangetoond, meenen zij de voorkeur te moeten geven aan de indeeling en ramingen van het vorig jaar.

Een lid vroeg in welk verband het toezicht op hotels, etenswaren, slachterijen, vleeschverkooplokalen enz., staat tot de behoorlijke keuring van vleesch en toezicht op levensmiddelen, waarvoor de aanstelling van een veearts zeer gewenscht wordt.

Een ander lid was van gevoelen, dat men voor inrichting van een hygienischen dienst een hygienist zou moeten hebben.

Ad. art. 100. Enkele leden waren van meening, dat waar op de begrooting van 1929 voor het eerst gelden zijn aangevraagd ter bekostiging van 2 onderopzichters – toen hulpopzichters genoemd – het redelijk wil voorkomen eerst eens aan te zien of die 2 nu zullen blijken voldoende te zijn, alvorens nu direct over te gaan tot het ramen van 4 onderopzichters voor 1930.

Andere leden waren het daarmede niet eens. De stad breidt zich steeds uit; voortdurend zijn er klachten over den reinigingsdienst en den ophaal- en veegdienst – hier en daar wordt zelfs geklaagd over totaal ontbreken van ophaaldienst- en zouden deze leden gaarne willen medewerken om deze diensten goed te helpen organiseeren. Toch waren er onder deze leden enkele, die de opmerking maakten, dat het niet zoo zeer aan opzichters schijnt te ontbreken, maar wel aan goede werkers, terwijl ook de vraag gesteld werd of de werkzaamheden wel goed verdeeld zijn.

Ad. art. 101. Een lid stelde de vraag of, waar men reeds zooveel moeite en kosten heeft om de openbare straten schoon te houden, het raadzaam te achten is, dat men ook de zorg voor particuliere erven op zich neemt. Waartegenover een ander lid opmerkte, dat deze z. g. vliegende ploeg z. i. in deze tijden van gebrek aan arbeidskrachten zeer nuttige diensten zal bewijzen ook in het belang der hygiene v n de plaats en dat waar toch een deel der uitgaven weer in 's Lands kas terugvloeien, hij niet gelooft, dat er bezwaren tegen kunnen bestaan.

Ad. art. 102. Het was een lid opgevallen, dat de raming van de arbeidsloonen van den reinigingsdienst met zulk een grooten sprong naar boven is geloopen, hetgeen naar de meening van andere leden daaraan moet worden toegeschreven, dat onder het aantal arbeiders begrepen onder de oude raming een groep gevangenen zijn, wat met het aantal nieuw werkzaam te stellen arbeiders niet het geval zal zijn.

Een lid merkte op, dat de niet lang geleden aangelegde weg over het Rif bedorven wordt door de groote hoeveelheden vuil daar langs opgestapeld en vroeg of het mogelijk zou zijn die hoeveelheden ergens te centraliseeren en in brand te steken in plaats van er zulk een mooien rijweg mede te bederven.

Ad. art. 105. Enkele leden vroegen of de voor Curaçao aangevraagde post van f 45 000,— wel bepaald zoo hoog moet zijn. Naar de meening dezer leden zouden, gelet op den tegenwoordigen economischen gang van zaken elk jaar deze uitgaven voor zoover het onvermogenden betreft, minder moeten worden.

Ad. art. 105c. De vraag stellende of niet ook om reden dat de bevolking van Curaçao zeer toenemend is ook naar de meening van het Bestuur bijzondere aandacht besteed dient te worden aan opleiding van vroedvrouwen, wilden de leden hier aan het woord gaarne vernemen hoe het daarmede staat. Wordt er nog een opleiding gegeven en zijn er veel gegadigden? Zoo niet, waaraan ligt dit naar de meening van het Bestuur, in aanmerking nemende, dat in Suriname en ook in Trinidad regelmatig vroedvrouwen opgeleid worden.

Een lid meende te weten, dat van ouds de betrekking van vroedvrouw op Curaçao niet in een al te best blaadje stond bij hen, die in aanmerking zouden kunnen komen om opgeleid te worden. Hij gaf om de betrekking wat op te heffen het idee aan de hand om een anderen naam daaraan te geven.

Ad. art. 115a. Het lid, dat bij de algemeene beschouwingen splitsing van de begrooting als daar door hem bepleit voorstond, deelde mede, dat deze een der posten is, waarbij hij met zijn systeem rekening zou willen houden. Bij artikel 115a worden voor onderhoud en herstelling van straten en wegen op Curaçao aangevraagd f 420 000,— en bij artikel 116 f 80 000, , terwijl voor 1929 blijkens dit ontwerp f 280 000,— toegestaan en in 1928 ongeveer dat bedrag besteed is. Hij zou ook voor 1930 f 280 000,— op deze begrooting willen brengen, b.v. op art. 115a voor het stadsdistrict f 100 000,— en voor de buitendistricten f 100 000,— en op art. 116 voor Curaçao f 80 000,—. Blijkt het noodig, dat men t z.t. bepaald meer gelden ter beschikking moet hebben, dan kunnen deze nog altijd op de wijze door hem bepleit bij suppletoire begrooting worden aangevraagd.

Een lid – het lid, dat bij de algemeene beschouwingen op grond van door hem, naar zijne meening, op goede gronden verwachte aanhouding van accres der middelen het sluiten van leeningen voor kapitaalsuitgaven voorstond, maakte bezwaren tegen dit voorstel. Naar zijne meening zal men voor 1930 be-

paald meer dan het lid even aan het woord voorloopig ter beschikking wil stellen, noodig hebben – reeds voor 1929 worden bij suppletoire begrooting meerdere gelden aangevraagd – en gelooft hij, dat van een splitsing op die wijze slechts stagnatie het gevolg zal zijn.

Doch juist op grond van de voor 1929 suppletoir aangevraagde gelden meende het lid daareven aan het woord, dat men na 1929 toch zoo langzamerhand het grootste deel der straten en wegen gerepareerd moet hebben, in welke meening hij door een ander lid gesteund werd, dat de vraag wilde stellen of er een bepaalde volgorde bestaat volgens welke de straten en wegen worden aangelegd of gerepareerd en zoo ja, of het Bestuur zulks niet kan mededeelen. Voorts zou het lid hier aan het woord willen weten voor welke straten en wegen de hier aangevraagde sommen bestemd zijn en hoeveel voor elk dier wegen uitgetrokken wordt.

Meende het lid, dat bezwaren had tegen vermindering dezer posten op de wijze als boven omschreven, dat als zoo langzamerhand de hoofdwegen gereed zullen zijn toch ook de zijstraten, die in slechten toestand verkeeren onder handen genomen moeten worden, de meeste leden voelden wel voor het systeem van splitsing als door het lid bij dit artikel het eerst aan het woord aangegeven, waarbij enkelen echter nog de uitdrukkelijke voorwaarde stelden, dat toegezegd wordt, dat, indien bij suppletoire begrooting de noodzakelijkheid aangetoond wordt van besteding ook der meerdere gelden, deze alsnog ter beschikking zullen worden gesteld.

Ook ten aanzien van Aruba zou het lid, dat een splitsing der begrooting bepleitte, eenzelfde systeem willen volgen als het door hem daareven aangegevene. Hij zou b. v. op artikel 115 f 100 000,— beschikbaar willen stellen en op artikel 116 de aangevraagde f 25 000,—.

Hiertegen werden echter algemeen bezwaren gemaakt. De leden, die Aruba van nabij kennen, voerden aan, dat er daar niet van wegenreparatie, doch op de meeste plaatsen nog van wegenaanleg sprake zal moeten zijn. Waarbij enkele dezer sprekers lieten uitkomen, dat hoewel het principieel met dit lid eens voor wat betreft zijn begrootingspolitiek, zij tegen vermindering dezer posten bezwaren moesten maken.

Ad. art. 115b. Dezen post zou het lid, dat de politiek van splitsing der begrooting bepleitte, verlaagd wenschen te zien tot f 50 000,—, daarbij de toezegging doende als bedoeld aan het slot van hetgeen ten aanzien van de bij art. 115a voor Curaçao aangevraagde gelden, voorkomt in dit voorloopig verslag.

Ad. art. 118c. Opgemerkt werd, dat de motorboot van den Gouverneur beter behoorlijk onder een afdak zou kunnen worden gemeerd. Op de wijze zooals zij nu in het Waaigat ligt, zal zij binnenkort wel aanmerkelijk meer dan f 4 500,— aan onderhoud en herstelling behoeven, meende men.

Ad. art 125a. Met verwijzing naar hetgeen ten deze in de algemeene beschouwingen is gezegd, werden hierbij overlegging van plannen met aanwijzing van voorgenomen plaatsing verzocht.

Ad. art. 125b. Tegen dezen post als zoodanig werden geen bezwaren gemaakt, maar wel tegen de voorgenomen plaatsing. Zulk een markt, waaraan meestal een onaangename lucht verbonden is, zou naar de meening der leden de Breedestraat, den hoofdverkeersweg aan de Overzijde, ontsieren.

Ad. art. 125c. De meeste leden waren van meening, dat, waar er nog zooveel andere werken te doen zijn van Overheidswege, b. v. ten aanzien van den woningtoestand, de tijd nog niet aangebroken is om een kinderspeelplaats te bouwen en wel zoo ver buiten de kom der stad. De autobus, die de communicatie onderhoudt tusschen de politiewoningen en de hoofdwacht der politie, moet, naar verluidt, niet het eigendom zijn van Curaçao, noch van den Staat. Gaarne zouden de leden hier aan het woord daaromtrent inlichtingen van het Bestuur ontvangen en waren zij bereids van meening, dat, indien het daareven als vernomen vermelde juist is, hier de meening geldt, dat het niet op den weg van het Gouvernement ligt om te zorgen voor garages voor particuliere vervoermiddelen.

Wel werden geen bezwaren gemaakt tegen den bouw van een garage voor een brandweerauto.

Ad. art. 125d. De meeste leden zouden, indien het gouvernementshuis zijn tegenwoordige bestemming blijft behouden, geen bezwaar hebben tegen herstellingen van het gouvernementsplein als hier bedoeld, waaronder echter blijkbaar meer

verfraaiing dan herstelling verstaan wordt, ofschoon zij van meening zijn, dat in het algemeen eerst alles wat werkelijk „herstelling" behoeft gereed moet komen, alvorens overgegaan wordt tot mooi maken van straten en pleinen.

Ad. art. 125e. Het lid, dat zooals reeds meer malen vermeld splitsing der begrooting voorstond, zou dezen post met f 300 000,— willen verlagen. Op de suppletoire begrooting voor 1929 komt reeds voor verbetering van den weg om het Schottegat een post voor van f 300 000,—. Zoo noodig kan men later altijd meerdere gelden aanvragen: dit lid is niet principieel tegen verbetering van dezen weg, maar het is hem alleen te doen om een uiterst voorzichtige begrootingspolitiek.

Het lid, dat zich tegen de splitsing als door het lid daareven aan het woord voorgestaan verklaarde, deelde mede zich niet te vereenigen met de verlagingen uit dien hoofde.

Een lid deed uitkomen, dat hij behalve in een voorzichtige begrootingspolitiek nog een grond voor het systeem van het lid eerst aan het woord vond in de overweging, dat door de aanvragen van het Bestuur ten deze schijnbaar een sprong in het duister wordt gedaan.

Het lid, dat zich tegen de verlagingen verklaarde, wilde doen uitkomen, dat men niet vergeten moet, dat tegenover de uitgaven verbonden aan de herstelling van den weg om het Schottegat ook het groote voordeel staat van waardevermeerdering van alle terreinen daaromheen gelegen en vergemakkelijking van de stadsuitbreiding. Daarbij is zoo spoedig mogelijke herstelling van dezen weg, waarover een zeer druk verkeer plaats heeft, bepaald noodig.

Ad. art. 125f. Dezen post wilde het lid, dat met het oog op een voorzichtige begrootingspolitiek meerdere posten voorloopig wil afvoeren of verlagen, voorloopig niet op deze begrooting brengen. Op de begrooting voor dit jaar staat reeds voor de havenverbetering een bedrag van f 500 000,— en op de suppletoire begrooting f 700 000.— Naar zijne meening zou men eerst deze bedragen kunnen verwerken en zien hoe ver men komt. Buitendien schijnen, als dit lid goed ingelicht is, deze gelden meer bestemd te zijn voor werken in de haven en dan zou hij willen in overweging geven om eerst de verbreeding van den havenmond te beeindigen, alvorens tot andere werken ter verbetering van de haven over te gaan.

Naar aanleiding hiervan verzocht een lid – en werd door alle andere leden daarin gesteund – om overlegging van de plannen voor havenverbetering, van het contract, dat naar verluidt daarvoor moet zijn gesloten met een Duitsche firma en van de overeenkomst, welke naar men zegt, met de Curacaosche Handel Maatschappij moet zijn aangegaan in verband met havenwerken.

Tegenover hetgeen het lid eerst aan het woord aanvoerde, werd door andere leden opgemerkt eerstens, dat, waar indertijd de Koloniale Raad zelfs een post van f 40 000,— van een begrooting afvoerde op de overweging, dat dat bedrag op verre na niet toereikend zou zijn voor bekostiging van de voorgenomen havenwerken, daarbij volle medewerking tot het tot stand brengen dier werken toezegde en verzocht om indiening van een afgerond voorstel, het wel vreemd kan aandoen, dat men nu dezen post gaat afvoeren en tweedens, dat ook de verbetering van de vaargeul in de haven, waaromtrent overigens twee theorieen vernomen worden, waarbij respectievelijk verwijdering van stukken oever aan den eene en aan den anderen kant van de haven verdedigd worden, van zeer groot belang wordt geacht.

Het lid eerst aan het woord vereenigde zich niet met het gevoelen van den spreker, die meende, dat afvoering van dezen post op de door hem aangegeven gronden een vreemden indruk kan maken en wel omdat naar zijne meening indertijd slechts sprake was van verbetering van den havenmond, waarvoor reeds aanzienlijke bedragen zijn beschikbaar gesteld en waarschijnlijk nog ter dispositie gesteld zullen worden, zoodat ten deze zeker niet van een inconsequente houding sprake kan zijn, en verklaarde zich overigens niet principieel tegen deze werken.

Naar aanleiding van een en ander wenschten de meeste leden hun oordeel omtrent dezen post op te schorten tot na kennisneming van de plannen en andere bescheiden.

In dit verband brachten enkele leden de afbraak van een gedeelte van den muur van het Waterfort, waarmede men nu bezig is, ter sprake, en deelden zij met verwijzing naar hetgeen ten aanzien van den afbraak van een gedeelte van den muur van het

Riffort is gezegd bij de algemeene beschouwingen mede, dat velen van de burgerij, vooral op Otrabanda, zich hierover ongerust maken. In tijden van orkaan of zware zeeen vooral bij zuidwesten winden zou het wel kunnen zijn, dat het gemis van dit stuk fortmuur gevoeld wordt. Het Bestuur heeft kort geleden zelf te kennen gegeven, dat het met het oog op de havenverbreeding verplaatsing van de brug meer de haven in overweegt. En zal ook het landen aan de oevers van de haven door de verwijdering van het stuk fortmuur niet veel moeilijker worden?

Ten slotte wilde men, waar ook ten aanzien van de verbreeding van den havenmond verschillende theorieen vernomen zijn, vragen of er ook adviezen van nautische deskundigen ingewonnen zijn, zoowel ten aanzien van de verbreeding van den havenmond en den gedeeltelijken afbraak van het stuk fortmuur van het Waterfort als ten opzichte van de werken in de haven en zoo ja, van wie en zou men het zeer waardeeren in de gelegenheid gesteld te worden van die adviezen kennis te nemen.

Ad. art. 126a. Een lid stelde de vraag of er zulk een uitgebreide telefoondienst bestaat op het loodskantoor, dat er zelfs een hoofdtelefoonbediende en nog 3 telefoonbedienden noodig zijn.

Ad. art. 128. Naar de meening van verscheidene leden is de voorgenomen bouw van een loodskantoor op het Riffort niet practisch. Waar meermalen last ondervonden wordt van de telefoon, moeten de meeste scheepvaartagenten loopers met boodschappen sturen naar het loodskantoor. Wanneer dat kantoor nu naar het Riffort overgebracht wordt, zal de communicatie met dat kantoor nog moeilijker worden. Naar verluidt wordt er over gedacht het kantoor der draadlooze naar de Pundazijde over te brengen; zou men nu terzelfder tijd het loodskantoor weer naar het Riffort verplaatsen?

Ad. art. 131. Een lid wist zich te herinneren, dat indertijd gedurende de besprekingen met den Heer Ir. Versluys en ook in de door hem opgemaakte plannen de prijs voor verkoop van drinkwater geraamd was op f 1,25 per ton en van ketelwater op f 1,— per ton. Volgens het nu geldend tarief wordt het water uit de gouvernements-waterleiding verkocht tegen f 2,50 per ton. Dit lid zou er de voorkeur aan geven, dat men zich aan de toen gemaakte raming hield.

Een ander lid voelde, ofschoon principieel het er mee eens, dat men zich zooveel mogelijk moet houden aan medegedeelde ramingen, in de gevolgde werkwijze geen bezwaar, waar de bevolking ook bij den prijs van f 2,50 per ton aanmerkelijk minder voor het water betaalt dan vroeger.

Weer een ander lid was van gevoelen, dat de prijs van f 2,50 per ton water exorbitant hoog is en vond zelfs f 1,25 per ton in de tropen, waar men zooveel water gebruiken moet, te hoog. Dit lid gaf in overweging een tarief, waarbij aan grootere verbruikers, b. v. hotels, reductie wordt toegestaan.

Hierbij werd even ter sprake gebracht de omstandigheid, dat, naar het schijnt, de watermeters ook den toevoer van lucht door de pijpen registreeren, waardoor de waterrekeningen hooger zouden oploopen dan in overeenstemming zou zijn met het waterverbruik. Dit werd natuurlijk ongewenscht geacht.

Xde Afdeeling. Een lid bracht ter sprake de omstandigheid, dat meerdere ambtenaren zich weleens ongerust maken over de vraag of hun pensioenen wel voldoende verzekerd zijn speciaal in verband met de vraag of bij eventueelen achteruitgang der economische omstandigheden daaraan getornd zal worden. Waar nu de ambtenaren voor weduwen en weezenpensioen storten en bij hun inkomen rekening gehouden moet zijn met vrije eigen pensioen, zou het dit lid niet rationeel voorkomen, indien ooit getornd wordt aan de normen naar reden waarvan de stortingen plaats hebben en die in evenredigheid staan tot de inkomsten.

Een lid meende, dat, waar in deze tijden de pensioenen met het oog op den hoogen levensstandaard verhoogd zijn, hij er de onbillijkheid niet van zou inzien, indien bij verlaging daarvan ook weer vermindering der pensioenen zou plaats hebben.

Waartegenover het lid eerst aan het woord weder opmerkte, dat dit ten aanzien van de duurtetoeslagen op de pensioenen alleszins billijk zou zijn, doch in geen geval ten aanzien der grondslagen.

Gaarne vernam men de meening van het Bestuur omtrent de boven besproken punten.

Naar aanleiding van deze bespreking werd algemeen de vraag gesteld of het wel juist is, dat de pensioenen uit de gewone inkomsten betaald worden en of het niet raadzaam zou zijn een

pensioenfonds te scheppen, dat dan voldoende gewaarborgd moet zijn.

Stuk No. 8. Enkele leden stelden de vraag hoe het staat met de garantie voor averijgrosse op lading van het ss. Amersfoort; waren de goederen niet geassureerd en krijgt het Gouvernement deze gelden terug?

Ad. art. 4c. van het ontwerp. Het lid, dat de splitsing der begrooting, speciaal met het oog op de naar zijn meening te volgen politiek ten aanzien der leeningen aanbeval, verzocht hier te mogen verwijzen naar de algemeene beschouwingen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 12n. April 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

Memorie van Antwoord.

No. 12.

Indien er tusschen Uwen Raad en ondergeteekende een wederzijdsch vertrouwen bestaat ten opzichte van het behartigen der belangen van dit Gewest, dan kan het niet anders of de samenwerking moet vruchtdragend zijn en ten goede komen bij het tot stand brengen van het vele dat hier nog wacht.

Uit hetgeen in het voorloopig verslag naar voren komt, meent ondergeteekende dat vertrouwen van de leden te mogen lezen. Daarvoor wordt hier dank gebracht. Zooals terecht door leden is opgemerkt is de verantwoording van het U aangeboden begrootings-ontwerp bij dengene, die het ontwerp heeft onderteekend en moet deze de critiek, die wordt gegeven aanvaarden, al is het hem niet mogelijk geweest vóór de indiening de geheele wijdte van het begrootingsveld te overzien.

De naar voren gebrachte critiek wordt dan ook in volle breedte aanvaard, zelfs met een woord van dank voor de wijze waarop deze is geuit, omdat daaruit behalve gebleken bezorgdheid voor den gang van zaken slechts op opbouwende wijze critiek is geleverd. Dit is de gewenschte gang van zaken, waarbij het Bestuur een daadwerkelijke steun verleend wordt en zijn aandacht door Uwen Raad met kennis van zaken op de zwakke plekken in het gevoerde beleid wordt gevestigd.

Wat de opmerking betreft dat deze ontwerp-begrooting slechts door het opnemen van een geldleening sluitend is gemaakt, deze is niet voor tegenspraak vatbaar, maar daartegenover staat dat de gunstige toestand van Curaçao's financiën deze handelwijze alleszins billijkt, feitelijk tot een plicht maakt.

Het Bestuur wil tegenover de leden die in verband met het bovenstaande pessimistische beschouwingen hielden, opmerken, dat men den tegenwoordigen bloei van dit Gewest toch ook van een breeder standpunt kan beschouwen De tijd, dat oorlog-industrieën, die plots als uit den grond gerezen waren, ook in een even snel tempo weer wegzonken, is voorbij. De olie-industrie, waaraan Curaçao thans en Aruba straks hun opkomst danken is niet te vergelijken met bovenbedoelde industrieën. Het zijn wereldindustrieën, die juist daarom, waar zij zich nederzetten, in korten tijd uitgroeien tot grootbedrijven van den eersten rang.

Zoo is het elders gegaan, zoo ging het ook hier. Hoeveel jaren zij hier stand zullen houden kan niet gezegd worden, maar zeker mag worden gerekend dat als zij over hun culminatiepunt zijn, het nog een aantal jaren vragen zal voor liquidatie. Dat deze beschouwing aanleiding zou zijn om in onverantwoord optimisme een roekeloos financieel beleid te voeren of dat dit een voorzichtig financieel beleid moet uitsluiten, deze gedachte wil ondergeteekende niet tot de zijne maken.

Integendeel, de tegenwoordige toestand van welvaart moet het Bestuur niet verleiden verder te gaan dan de tegenwoordige omstandigheden het noodig maken, en moet er voor gewaakt worden dat een financieel beleid wordt gevoerd dat voor de toekomst geen lasten schept waarvan men niet weet of ze zullen kunnen worden gedragen. Een vast werkprogram met te overziene kostenberekeningen, dat voorziet in de behoefte van den tegenwoordigen tijd, maar toch ook zijn waarde houdt voor de toekomst en als kapitaalvorming is te beschouwen moet uitgangspunt zijn, daarnaast een zuinige huishouding, waarbij rekening moet worden gehouden met de eischen die de tegenwoordige toestand stelt, terwijl daartegenover moet worden geplaatst de bronnen van inkomsten die deze uitgaven zullen dekken. Deze werkmethode die ondergeteekende zich voorstelt steeds te volgen, zal ook hen die met pessimistische gevoelens

bezield zijn, zekerheid kunnen verschaffen, dat vertrouwen in den gang van zaken kan worden gesteld.

Ondergeteekende kan zich daarom niet met het denkbeeld van het lid van den Raad, dat in overweging gaf een reeds vroeger aangegeven begrootingspolitiek te volgen, vereenigen. Hij sluit zich aan bij hetgeen hieromtrent in de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betreffende de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1927 – 1928 – 16 – No. 11) werd medegedeeld. Ook hem komt de indiening van een zoo volledig mogelijke begrooting in één ontwerp verkieslijker voor, dan de indiening van een begrooting, die in den loop van het jaar telkens door aanvullingsbegrootingen zoude moeten worden gevolgd.

Waar al de op de ingediende ontwerp-begrooting voorkomende werken door de bijzondere omstandigheden, waaronder dit Gebiedsdeel thans verkeert, dringend noodig zijn, wil ondergeteekende Uwen Raad ernstig in overweging geven de begrooting, zooals door hem ingediend, te willen goedkeuren, opdat hij in de gelegenheid worde gesteld al die noodige werken te doen uitvoeren.

In hoeverre tot het sluiten van de aangegeven leeningen overgegaan zal moeten worden, kan bij het indienen der begrooting niet met zekerheid worden gezegd. Immers telken jare worden de ramingen der middelen, in verband met het zich steeds meer uitbreiden der alhier en op het eiland Aruba gevestigde oliebedrijven, overschreden.

Niettegenstaande op de begrootingen van de laatste jaren gerekend is op leeningen, is tot heden niet daartoe behoeven te worden overgegaan, aangezien de meerdere uitgaven steeds uit het accres der middelen konden worden gekweten.

Gezien de groote werken die nog om oplossing vragen zal zulks niet altijd mogelijk blijven, en zal tot het aangaan van een leening wel moeten worden overgegaan.

Ook ondergeteekende is de meening toegedaan dat dan op zoo kort mogelijken termijn deze verplichtingen moeten worden aangegaan, maar hij acht het inopportuun nu reeds voor dien termijn een bepaald aantal jaren aan te geven.

Waar tot dusverre het sluiten van leeningen achterwege is gebleven, komt het ondergeteekende voor, dat hier nog geen aanleiding bestaat om beschouwingen over een gevolgde leeningpolitiek te houden.

De meerdere uitgaven zullen voorloopig gekweten worden uit voorschotten uit 's Rijks schatkist, waarvoor een matige rente aan het Rijk wordt vergoed. Eerst als deze voorschotten zoo hoog zullen oploopen, dat het Rijk zal vragen zijn voorschotten tot een leening te consolideeren, zal tot het sluiten van de leeningen in dit ontwerp aangegeven, moeten worden overgegaan.

De raming der middelen geschiedt steeds met de noodige voorzichtigheid. Ondergeteekende meent, dat, gezien den gestadigen bloei van dit Gebiedsdeel, geen aanleiding bestaat om de raming te stellen op de opbrengst van het jaar te voren voor die middelen, waarvan met eenige zekerheid verwacht kan worden, dat de opbrengst in het begrootings-jaar hooger zal zijn.

Eerst als de oliebedrijven hun maximum-uitbreiding bereikt zullen hebben, zal van eene zuivere raming der middelen sprake kunnen zijn.

Naar aanleiding van het wederom ter tafel gebrachte, reeds vroeger geopperde idee van een controle-commissie, meent ondergeteekende te mogen verwijzen naar hetgeen hieromtrent in de memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betreffende de begrooting voor het dienstjaar 1929 is medegedeeld.

Waar de aanleg en herstelling van wegen, naar in het Voorloopig Verslag zeer terecht wordt opgemerkt, een periode van verwaarloozing heeft doorgemaakt en tengevolge van zeer vele geuite klachten hieromtrent, thans met kracht ter hand is genomen, is daarbij gezocht naar de meest economische wijze van werken, welke evenwel als gevolg van omstandigheden, samenhangende met den inwendigen dienst voor den wegenaanleg, welke geheel gereorganiseerd diende te worden, van zelfsprekend niet van stonde af aan in allen deele nog gevolgd kon worden.

Een goede voorbereiding is noodzakelijk voor een economische werkwijze en dat brengt mee dat niet altijd ter hand genomen werken direct geheel kunnen worden voltooid, daar in de verschillende stadia van voortgang in den aanleg van een weg dan weer een grooter aantal, dan een geringer aantal arbeidskrachten aanwezig moeten zijn.

Er is echter naar gestreefd, steeds de voor het publiek belangrijkste werken, het eerst en wel zoo spoedig mogelijk te voltooien.

Bovendien was het soms niet mogelijk weggedeelten te voltooien door stagnatie in den aanvoer van uit den handel te betrekken materialen.

Een invallend regenseizoen geeft bij den aanleg van asphaltwegen in dit klimaat altijd stagnatie, daar in de eerste plaats in de regenuren niet gewerkt kan worden, in de tweede plaats daar het inbrengen van de asphalt op een natten weg ontoelaatbaar is voor de wegenconstructie.

Waar van te voren tot dusverre nog niet met eenige zekerheid bekend is, wanneer het regenseizoen zal invallen ligt het voor de hand door te werken tot daadwerkelijk de regens beginnen.

Dat de uitgegeven bedragen niet evenredig zouden zijn aan de verkregen resultaten kan niet worden erkend.

Hoe droger en fijner cement is, des te beter voor de verwerking. Dit brengt van zelf eenig verlies mee door verstuiving; vooral bij harden wind is dat niet te voorkomen.

In verband met hetgeen volgen gaat, moge de mededeeling voorafgaan, dat van de verschillende straten en wegen in het stadsdistrict, laat staan in de buitendistricten, geen teekeningen voorhanden zijn, waarop een plan tot wegverbetering ontworpen en uitgewerkt kan worden.

Aangezien te Willemstad een kadaster ontbreekt, waar bij normalen gang van zaken de meeste vereischte inlichtingen verkregen kunnen worden, staat men voor de noodzakelijkheid alle straten, wegen of stadsgedeelten, welke voor verbetering in aanmerking kunnen komen, allereerst in kaart te brengen.

Is een gedeelte in kaart gebracht, dan volgt hierop *terstond* het ontwerpen en uitwerken van het verbeteringsplan, dat wederom terstond na gereedkoming, door den buitendienst in uitvoering wordt genomen.

Voor een meer normalen gang van zaken, waarbij tusschen deze opeenvolgende werkzaamheden meer tijdruimte gelaten wordt, ontbreekt helaas het noodige personeel, zoodat bij het aansluiten van de plannen tot verbetering van aan elkaar grenzende weggedeelten, in een enkel geval wel eens moeilijkheden kunnen ontstaan, die, in de gegeven abnormale en zeer moeilijke omstandigheden, niet wel zijn te voorkomen.

Dit klemt te meer, waar aansluiting vereischt wordt aan bestaande geasphalteerde wegen, waarvan evenmin kaarten of teekeningen aanwezig zijn. In deze gevallen is het enkele malen voorgekomen, dat afbreken van in vroeger jaren aangelegde straten (waarbij destijds in het geheel geen rekening werd gehouden met aansluitende wegen) noodzakelijk was met het oog op de afwatering van de wegen in verband tot elkaar of als gevolg van verkeerseischen.

Plassen welke voorkomen op de nieuwe wegen zijn eensdeels het gevolg van het ontbreken van wateropvangende straatkolken, welke, hoewel terstond besteld, dikwijls pas ontvangen worden als de weg gereed is, anderdeels van het vervuilen der goten langs de trottoirs of van het opbreken in een nieuw weggedeelte voor de waterleiding en telefoon- of electriciteitskabels, waardoor de waterafvoer wordt belemmerd.

Over het algemeen veroorzaakt overwerk bij avond geen hoogere uitgaven, daar de meeste werken, waarbij overwerk verricht wordt, tegen een vasten prijs in z.g.n. aangenomen werk uitgevoerd worden.

Ten aanzien van het opgemerkte omtrent afbraak van een deel van het Riffort kan worden medegedeeld, dat dit geschiedde eensdeels om een geschikte plaats te verkrijgen voor de destilatie-inrichting van 's Landswatervoorziening, anderdeels om tot het Rif met het oog op de toekomst een beteren toegangsweg te verkrijgen.

Het afbreken heeft f 17 500,— gekost, waartegenover een waarde van rond f 12 500,— aan verkregen steenmateriaal staat.

De vrees, dat door afbreken van dit gedeelte, het gevaar voor schade bij orkaan zou zijn vergroot, wordt dezerzijds niet gedeeld omdat het het deel betreft dat niet aan zee grenst.

Wekelijks wordt den laatsten tijd tusschen f 22 000,— en f 27 000,— aan arbeidsloonen uitbetaald.

Ten aanzien van de gunning der nieuwe havenwerken kan worden opgemerkt, dat in het algemeen de grootere Nederlandsche aannemers, die over het voor dergelijke werken noodige groot materieel beschikken, zich weinig of niet interesseeren

voor werken van een dergelijken omvang als hier moeten worden uitgevoerd.

Zulks bleek o. a. hieruit, dat een van deze Maatschappijen, wier aandacht op het onderhavige werk werd gevestigd, het zelfs niet de moeite waard achtte om een harer ingenieurs hierheen te zenden om ter plaatse den toestand op te nemen en besprekingen te houden.

Dat het werk overigens voor aannemers een weinig begeeringswaardig object is, moge reeds daaruit blijken, dat twee maatschappijen, welke hier voor een inschrijving onderzoekingen deden en besprekingen hielden, niet genegen werden bevonden een aanbod te doen, terwijl een derde maatschappij, welke wel een aanbod deed, zulke hooge eischen stelde, dat daarop niet kon worden ingegaan.

Teneinde te hooge eischen voor eventueele gegadigden te breidelen, was alles voorbereid om zoo noodig het werk in eigen beheer uit te voeren, toen van een Nederlandsche Maatschappij, die werkt met bagger–materieel en personeel van de Nederlandsche aannemersfirma voorheen J. W. Kalis en Co's Baggermaatschappij thans A. L. B. E. T. A. M. Bagger en Bouwmaatschappij te 's Gravenhage, waarbij de Duitsche firma Dijckerhoff en Widmann belangrijk is geinteresseerd, van welke firma een vertegenwoordiger ter plaatse was gevestigd, een aanbod werd ontvangen tegen prijzen, die slechts ongeveer respectievelijk 2 en 1% verschillen van de voor de eigen uitvoering der beide onderdeelen van het werk opgemaakte begrootingen.

Zijne Excellentie de Minister van Koloniën heeft in mondeling overleg met ondergeteekende in deze omstandigheden, ten einde het werk zooveel mogelijk te bespoedigen, er zijn goedkeuring aan gehecht, dat het werk aan die maatschappij kon worden gegund, zonder opnieuw te trachten met andere Nederlandsche aannemers, die hoewel uit de begrootingsstukken voldoende bekend was dat men voornemens was hier havenwerken van eenigen omvang uit te voeren, op geen enkele wijze hebben getoond daarin belang te stellen, te onderhandelen.

De Handelskade werd nog niet opgeleverd, daar als gevolg van slecht uitgevallen heiwerk, eenige openingen in de kade voorkomen, welke nog niet konden worden gedicht.

Het opbrengen van zand na het asfalteeren der straten geschiedt algemeen om de aan de oppervlakte komende asfalt te binden, teneinde geen „vet" maar stroef straatoppervlak te verkrijgen. De ervaring heeft niet geleerd, dat dit zand dadelijk wegwaait, integendeel heeft deze methode goed aan haar bedoeling beantwoord.

De schade aan de nieuwe motorwals, welke, bestuurd door een sedert 13 jaar in dienst zijnden inheemschen walsmachinist, beschadigd werd, is te herstellen. Gewacht wordt op nieuwe onderdeelen. De kosten van het herstel bedragen ongeveer f 600,—.

Met het oog op de vele andere urgente werken kan voorshands geen aandacht worden besteed aan het Jubileum Sportpark.

Het toezicht o. a. op ontgravingen, plaatsen van voorwerpen enz. door derden in en op de openbare wegen, berust op grond van de bepalingen van de politiekeur bij de politie, die steeds bij gevallen, als in het Voorloopig Verslag bedoeld, optreedt.

Met instemming en voldoening werd kennis genomen van hetgeen een lid tegen de voorafgaande critiek meende te moeten opmerken.

Het verbeteren van het aspect der stad vordert vanzelfsprekend hooge uitgaven; alle werk is hier door de plaatselijke omstandigheden en den zeer hoogen loonstandaard extra duur. Controle, welke ook weer niet te uitgebreid mag zijn, in verband met de daardoor te ontstane groote extra kosten, kan aan den hoogen loonstandaard en hooge materiaalprijzen niets verbeteren.

Het verkrijgen van het noodige steenmateriaal, en de bewerking daarvan, waartoe zoolang de gelden voor de inrichting van een steengroeve c. a. op Steenrijk nog niet zijn toegestaan, een voor het doel niet voldoende installatie in bedrijf wordt gehouden, maakt dat nog niet alles vlot gaat, als wel gewenscht wordt. Om dit alles te verbeteren zullen nog vele moeilijkheden uit den weg geruimd dienen te worden, die niet op korten termijn zijn op te lossen.

Door gezinsleden of personeel van ambtenaren wordt van dienstauto's geen gebruik gemaakt.

Tot het plaatsen van kleine gebouwtjes of kraampjes op het opengekomen terrein Handelskade hoek De Ruyterkade is toe-

stemming gegeven op grond van het bepaalde bij artikel 8 onder a van de Algemeene Politiekeur. Toen den Commandant der troepen middels de pers klachten dienaangaande bereikten, is deze vergunning, die per maand verleend was, ingetrokken.

Naar aanleiding van de vele klachten in algemeenen zin in de afdeelingen geuit als gevolg van de in particuliere gesprekken geuite gemoedsstemmingen wordt opgemerkt, dat het algemeen belang er ten zeerste door zou worden gediend, indien de leden nu aan het woord in den vervolge hen, die meenen klachten te moeten inbrengen tegen de politie, verwijzen naar de daarbij betrokken autoriteiten; wil de politie, voor wat betreft het gebied waar de dienst daarvan is opgedragen aan de troepen, conflicten vermijden, dan is het wel noodig, dat de Commandant in de eerste plaats van die klachten kennis neemt.

In herinnering wordt gebracht hetgeen door het Lid den Heer Winkel is gezegd in de zitting van den Raad op 27 December 1928 (stukken No. 16), waarbij de vrees van den burger om tegen militairen zijn klachten in te dienen ongegrond werd verklaard, daar de Commandant zeer zeker te allen tijde bereid is het publiek aan te hooren en de burger het recht heeft zijn klachten in te dienen zoowel bij den Commandant der troepen als bij den Procureur-Generaal. In diezelfde vergadering is gezegd, dat die klachten slechts kleinigheden betreffen.

Over het meerendeel der opgesomde klachten, kunnen, wegens de algemeene en vage termen waarin die zijn gesteld, geen inlichtingen worden verstrekt; wenscht de Raad de door hem bedoelde klachten te preciseeren, dan zou het ten zeerste op prijs worden gesteld, dat gedetailleerde gegevens werden verstrekt. Thans kan uitsluitend worden vergeleken met soortgelijke gevallen, die aan de politie bekend zijn.

Alsdan blijkt: dat een jongen, die zonder licht een rijwiel bereed, niet is voorgeleid wegens dat feit, doch omdat hij weigerde zijn naam op te geven; dat de politie zonder licht rijwielpatrouilles maakt, omdat er onhoorbaar en onzichtbaar gecontroleerd moet worden, hetgeen trouwens in Nederland en in Nederlandsch-Indie eveneens gebruikelijk is; dat alvorens te kunnen beslissen of een zaak al dan niet een burgerrechterlijk karakter draagt, eerst terzake door de politie een onderzoek moet worden ingesteld; dat er trouwens volgens een sedert jaren alhier bestaande gewoonte bij een klacht over beschadiging e. d. geen proces-verbaal wordt opgemaakt, indien de zaak door beide partijen in der minne wordt geschikt en zelfs de benadeelde partij vaak bij de politie op bemiddeling aandringt ter zake; dat een kapper op 13 September 1928 werd aangeklaagd door een koopvrouw, dat hij door haar aan hem verkochte waren niet had betaald en dien kapper, op zijn klacht over het optreden der politie, is medegedeeld, dat dit optreden niet goedgekeurd is en de betrokken beambte daarover is onderhouden. Er is niets beleedigends noch iets verwijtends in als de politie informaties inwint naar den aard van een danspartij, waar deze van haar opgewekte stemming meer naar buiten doet blijken dan gewoon is.

Reeds eerder werd verklaard, dat bij opgave van uur, dag en plaats van een gebeurtenis, de dienstroosters der politie uitwijzen welke beambten daarbij zijn betrokken, zoodat het ontbreken van een nummer nooit een geldig motief kan zijn om zich van het indienen van een klacht te onthouden.

Men heeft zich. indien men den Commandant der troepen wenscht te spreken, niet aan tijdroovende of onaangename formaliteiten te onderwerpen. Natuurlijk moet ieder zijn beurt afwachten en dat kan op sommige dagen heel lang duren; aan de politie onbekenden worden naar het bureau van den Commandant geleid, omdat niet zoo maar een ieder vrijelijk mag rondloopen in het kazernement, waar de cellen zijn, arrestanten werken, verstekelingen rondloopen, wapenen en munitie zijn geborgen, enz.

Dat een militair zonder meer geloofd zou worden, als hij tegenover een burger staat, is een meening die op geen enkelen grond steunt.

In de „Amigoe di Curaçao" van 9 Maart jl. is op verzoek van de Redactie een uittreksel opgenomen van een door den Commandant der troepen uitgevaardigde order naar aanleiding van het geval de Windt. In welk verband een order, die tot strekking heeft tegemoet te komen aan van de zijde van eenige burgers tegenover den Commandant geuite klachten - zulks onder nadrukkelijke vermelding, dat die burgers geen verder gevolg

aan die zaken gegeven wenschten te zien – hier tegen de politie kan worden uitgespeeld, is niet duidelijk.

Dat door den Procureur-generaal een schriftelijk stuk verlangd wordt, is inderdaad juist. Aangezien door genoemde autoriteit meestentijds, alvorens een juiste beslissing te kunnen nemen, eerst onderscheidene adviezen dienen te worden ingewonnen, kan voor een goeden gang van zaken niet worden afgegaan op mondelinge mededeelingen, doch, dient alles door dengene, die zich tot hem wendt, schriftelijk te worden vastgelegd. De schriftelijke indiening is trouwens als beginsel vastgelegd in de 2de zinsnede van het 1ste lid van artikel 7 van de Verordening van 28 December 1928 (P. B. 1929, No. 5). Nooit is aan personen, die de landstaal niet machtig zijn, geweigerd om hetgeen zij mede te deelen hadden in ieder door hen gewenschte taal te stellen; het antwoord, hetgeen eveneens steeds schriftelijk wordt gegeven, is altijd en aan een ieder in het Nederlandsch gesteld. Personen, die de schrijfkunst niet machtig zijn, kunnen, overeenkomstig de desbetreffende bepalingen, hunne verzoeken door de daarvoor aangewezenen doen op schrift stellen.

Het woord van waardeering door een lid geuit wordt ten zeerste op prijs gesteld; met dat lid wordt de meening gedeeld, dat de voortdurende dikwijls zeer ongemotiveerde critiek op de daden der politie, waarvan het overgroote deel haar plicht naar beste weten vervult, deprimeerend op de beambten moet werken.

Inderdaad wordt aan vergunningen om van den openbaren weg gebruik te maken de voorwaarde verbonden, dat een zeker bedrag betaald moet worden. De ambtsvoorganger van den huidigen Procureur-generaal stelde, met medeweten van het toenmalige Bestuur, vast, dat voor het innemen of afsluiten van openbaren grond zou worden betaald f 0,02½ voor elken M2 of gedeelte daarvan per etmaal of korter, zulks overeenkomstig het bepaalde bij artikel 8 onder a juncto artikel 97 van de Algemeene Politiekeur 1917. Deze betalingsvoorwaarde, welke in 1922 werd ingesteld, heeft in hoofdzaak toepassing gevonden bij het in gebruik nemen van openbaren grond voor het plaatsen van bouwstellingen, neerleggen van bouwmaterialen, e. d. Het opnemen der ingenomen ruimte en het innen der verschuldigde gelden is sindsdien steeds door de politie geschied, welke werkzaamheden den beambten van dien dienst veel tijd kosten voor een betrekkelijk gering profijt. Daarom is door den huidigen Procureur-generaal medio 1928, eveneens met medeweten van het toenmalige Bestuur, de betalingsvoorwaarde gesteld als volgt: f 25,— per maand of gedeelte daarvan voor een in te nemen oppervlakte van 25 M2 of gedeelte daarvan. Tegen ontvangst van een op zegel gestelde vergunning, die tevens als quitantie geldt, wordt het te storten bedrag aan den Commandant der troepen voldaan, die eenmaal per drie maanden die gelden in 's Lands kas stort. Zoo is gestort op 1 Januari 1929 f 932,— en op 1 April 1929 f 1 337,—. Een algemeene regel bestaat dus reeds sinds 1922, terwijl de meening wordt gedeeld, dat openbaarmaking gewenscht zou zijn.

De oude dakpannen van de kazerne in het Waterfort moesten door nieuwe worden vervangen, aangezien die pannen vergaan waren en het dak zwaar lekte. De kosten kunnen nog niet worden opgegeven.

Tot eind 1928 waren 18 politiewoningen gereed en 2 blokken van 6 woningen in uitvoering, terwijl voor de overige blokken de fundeeringen gegraven en gedeeltelijk gereed waren.

Naar aanleiding van de vraag hoeveel de politiewoningen hebben gekost, mag worden verwezen naar het gedrukte stuk No. 8 behoorende bij de Ontwerp-begrooting van 1930 en blz. 39 van stuk 3 behoorende bij de begrooting van 1929.

Onder deze uitgaven waren mede begrepen de kosten van materialen voor de nog niet gereed zijnde woningen, de aanschaf van gereedschappen en werktuigen, bestemd voor den bouw van het geheele complex en de kosten van de rioleering, die voor het geheele complex moet dienen.

Over de maand Maart 1929 hebben de in huur zijnde woningen f 392,95 aan huur opgebracht.

Ondergeteekende meent den Raad er opmerkzaam op te moeten maken dat het niet doenlijk zal zijn de periode van groote werken door te komen, zonder belastingverhooging, vermeerdering van inkomsten of leening. Hierbij wordt verwezen naar hetgeen voren is vermeld.

Het aantal aanslagen in de Inkomstenbelasting is thans ge-

bracht op ruim 11 000. Dit is bij een vermoedelijk zielenaantal van 45 000, 25%, hetwelk ongetwijfeld een redelijk percentage is. De totale aanslag bedraagt ruim f 800 000,—. Teneinde evenwel de aanslag zoo volledig mogelijk te kunnen doen, meent ondergeteekende te moeten aandringen op een spoedig totstandkomen van de eigen aangifte, zooals bij Uwen Raad voorgesteld bij de wijziging van de Inkomstenbelastingverordening (Gedrukte stukken Zittingjaar 1927–1928–6). Dat de inning niet altijd gelijken tred houdt met den aanslag is in hoofdzaak te wijten aan het feit, dat nog niet over bevolkingsregisters beschikt wordt. Dit is ook de reden, dat er veel menschen zijn, die vertrekken zonder hunne belastingen te hebben betaald.

Reeds eenigen tijd is het Bestuur diligent om een oplossing te vinden teneinde van de menigte arbeiders de verschuldigde belastingpenningen binnen te krijgen. Ondergeteekende hoopt binnen korten tijd een wetsontwerp hieromtrent bij den Raad aanhangig te maken. Intusschen zij hier opgemerkt, dat de jongste wijziging van de Invorderingsverordening zeer goede resultaten heeft opgeleverd.

Ten aanzien van de nog niet geinde automobielbelasting en de daartoe voorgestelde maatregel, moet opgemerkt worden, dat de zaak niet zoo eenvoudig is als het wel lijkt. De ongeinde belasting op motorrijtuigen houdt meestal verband met die auto's, die meerdere malen van eigenaar verwisseld hebben. Bovendien komt een dergelijke maatregel ondergeteekende wel wat kras voor.

Ondergeteekende is het geheel en al eens met de gedachte dat gewaakt moet worden dat door verhooging van de invoerrechten in dit Gebiedsdeel de levensstandaard, die toch al zeer hoog is, nog wordt opgedreven waardoor sommige categorieen van de bevolking te zwaar zouden worden getroffen.

Wat gezegd is omtrent de afwezigheid van groote inkomens op Aruba in verband met de opbrengst van de Inkomstenbelasting aldaar, is zeer juist opgemerkt.

Naast artikel 3 van het Reglement houdende bepalingen tot regeling van den Burgerlijken Stand op de eilanden Bonaire en Aruba, behoorende bij de Publicatie van den 26n. April 1831, No. 157, waarbij bepaald is dat de Gezagvoerders op die eilanden ambtenaren van den Burgerlijken Stand zullen zijn, is, bij artikel 133 van het Regeeringsreglement voor Curaçao den Raad van Politie opgedragen om een of meer zijner leden te belasten met de waarneming der betrekking van Ambtenaar van den Burgerlijken Stand en met het houden der bevolkingsregisters. De landraden uit die betrekking te ontheffen, komt ondergeteekende voor in strijd te zijn met het stellig voorschrift van het aangehaald artikel van het Regeeringsreglement. Hij zal daarom zijne medewerking daartoe niet kunnen verleenen.

Een exemplaar van alle notulen van de Raden van Politie zal voortaan steeds ter kennisneming door de leden ter Griffie van den Raad worden nedergelegd.

De woningen in het Waterfort (bedoeld zal zeker zijn fort Amsterdam) zijn alle bezet en kunnen niet voor den gewonen postdienst beschikbaar gesteld worden.

Hoe ongewenscht de toestand thans ook zij, een oplossing, die direct eenige verbetering zou brengen is zeer moeilijk te vinden.

De verdere opmerkingen en beschouwingen over het postkantoorvraagstuk moeten hier onbesproken blijven, omdat de plannen nog niet zoodanigen vorm hebben aangenomen, dat iets reëels kan worden medegedeeld.

Het is ondergeteekende niet bekend, dat het Bestuur meedoet met het opdrijven van huurprijzen of gronden tegen hoogen prijs verkoopt. Integendeel, is hij van oordeel, dat de huurprijzen van de gouvernementseigendommen zeer schappelijk gesteld zijn.

Aan het verlangen van den Raad om een onderzoek te laten instellen of de verhuurde huizen wel hunne rente opbrengen zal worden voldaan en den Raad zal t.z.t. de uitslag van dit onderzoek worden medegedeeld.

Het ligt inderdaad in de bedoeling om de open ruimte bij het De Ruyterplein niet te bebouwen. Een definitieve oplossing zal worden ter hand genomen, zoodra ten aanzien van de nieuwe overbrugging een beslissing is genomen.

Inderdaad komt het voor, dat schepen dikwijls voor de haven moeten wachten. Indien dit geschiedt door oorzaken, welke zijn toe te schrijven aan den havendienst, zijn hiervoor slechts twee redenen mogelijk, n. l.: het reeds werkzaam zijn van alle

loodsen, dan wel het versperd zijn van de haven door andere scheepsbewegingen. Naar verbetering wordt gestreefd door uitbreiding van het aantal loodsen en maximum efficiency bij de regeling van het havenverkeer. Buitendien zijn er nog vele oorzaken buiten den loodsdienst staande, o. a. te ver naar buiten blijven der schepen (zelfs tot 5 Mijl uit de kust) of defecten aan de brug, terwijl zeilschepen welke gezondheidsonderzoek behoeven, waarvoor eene behoorlijke verlichting noodig is, 's nachts uit zich zelf buiten blijven wegens gebrek hieraan.

Het is niet volkomen juist, dat de loodsen als regel niet op het kantoor zijn. Er wordt gewerkt volgens het rouleersysteem, waarbij, indien geen loodsen afwezig zijn wegens ziekte of verlof, steeds door No. 1 wacht wordt gedaan op het kantoor van 's morgens 5,30 tot 's avonds 6,30. Zoo spoedig als door dezen wachtdoenden loods een reis wordt waargenomen, wordt de volgende op wacht geroepen. De overige loodsen zijn niet verplicht op het kantoor te blijven, doch doen dit in de drukke perioden van zelf om zich een noodelooze tocht naar huis te besparen.

De bezoldiging der hoogstbezoldigde loodsen is momenteel f 6 600,— per jaar; voor nacht- en Zondagsreizen wordt een bedrag van f 3,50 per schip betaald met een gegarandeerd minimum van f 100,— per maand.

Dit minimum bedrag wordt als regel overschreden. Wat de feitelijke verdiensten aangaat brengt het stelsel mee dat deze afwisselend zijn en voor alle loodsen ongelijk. Zoo is het ook voor het gemiddeld aantal werkuren.

De diensten der loodsen hier aan de haven is zwaar en een woord van waardeering mag hier zeker niet achterwege blijven.

Vervanging van het rouleersysteem door een wachtsysteem ligt niet in het voornemen. Het komt dagelijks voor, dat 8 á 10 schepen (tenkers) tegelijk naar binnen of naar buiten moeten worden gebracht, een wacht zou dus gemiddeld 9 man sterk moeten zijn; bij een arbeidsdag van 8 uur en rekenende op een kalmer nachtperiode, vrije dagen, verlof en ziekte, zouden toch minstens achttien loodsen noodig zijn, terwijl bij het rouleersysteem verwacht wordt dat 12 loodsen en 1 hulploods voldoende zullen zijn.

De weinige bedrijfszekerheid van de brug maakt het noodzakelijk den loodsen op te dragen geen risico te nemen om met de hun toevertrouwde schepen voor een gesloten brug te komen. Vanuit zee komende wordt de manoeuvre om binnen te komen pas gemaakt als de brug geopend is. Vanuit het Schottegat komende blijven groote schepen aldaar op en neer houden tot de brug geopend is, kleinere schepen kunnen nog wel de risico nemen de St. Annabaai alvast in te stoomen, doch moeten dan meermalen vastmaken aan de loefzijde van het vaarwater, hetgeen moeilijke situaties kan scheppen, indien het uitbrengen der trossen niet vlot verloopt.

Hoewel het Bestuur met belangstelling de betrachtingen over het oeververbindingsvraagstuk heeft gevolgd, kan het er hier niet nader op ingaan. Zoodra mogelijk zal bij den Raad een voorstel worden ingediend om de beslissing over de oplossing vast te stellen.

Ten opzichte van de dragers van bagage enz. zal in het ontwerp voor eene nieuwe politiekeur een bepaling worden opgenomen in den geest als in het Voorloopig Verslag bedoeld, hetgeen ook het geval zal zijn opzichtens in huurautomobielen te vervoeren handbagage. Herziening van het huurautomobielentarief is inderdaad wenschelijk, hetgeen zal moeten geschieden door de daarvoor door het Bestuur aangewezen commissie.

Het was in verband met veel ander nog meer urgent werk niet mogelijk de quaestie van de St. Kruisbaai nader in beschouwing te nemen. De rapporten door deskundigen uitgebracht waren in deze niet overeenstemmend, zoodat nog niets vaststaat. Wel verdient bij de beschouwingen de omstandigheid dat de Daaibooibaai eigendom van het Gouvernement is, terwijl de St. Kruisbaai in particuliere handen is, niet uit het oog verloren.

Het is vanzelfsprekend dat getracht wordt, alle stukken op tijd af te maken om tegelijk te worden ingediend. Het bescheiden productie-vermogen der drukkerij maakt dat echter zeer moeilijk; evenwel wordt er gezorgd, dat, ter voorkoming van een late indiening en behandeling, de voornaamste begrootingsstukken den leden zoo spoedig mogelijk bereiken, om in studie te worden genomen.

Artikelen.

Artikel 1. Het ligt niet in de bedoeling om behalve de reeds uitgezonden 5 adjunct-commiezen, nog meerdere te laten uitkomen. Mochten er hier echter geen gegadigden te vinden zijn om in de later te ontstane vacatures te voorzien, dan zullen daarvoor geschikte krachten uit Nederland moeten worden betrokken.

Met de aanspraken van andere landsdienaren zal steeds rekening worden gehouden.

Artikel 3. De bedoeling, welke ten aanzien van de inrichting van dezen dienst voorzit, is deze, dat hij een onderdeel van de Gouvernements-Secretarie wordt, welke speciaal belast zal zijn met de inrichting en bijhouding van bevolkingsregisters.

Het ligt dus niet in het voornemen, van dezen dienst een afzonderlijk departement te maken.

Het bureau van het bevolkingsregister zal ondergebracht worden in een der gebouwen onlangs ontruimd door het departement van Openbare Werken.

De specificatie van den post voor salarissen is als volgt:

1 adjunct-commies (ambtenaar belast met de invoering en het bijhouden der registers)	f	3 775,—
1 klerk		2 700,—
persoonlijke toelage aan dezen klerk		300,—
3 klerken à f 1 500,—		4 500,—
4 schrijvers à f 900,—		3 600,—
1 bode		900,—
1 bevolkingscontroleur		1 500,—
	f	17 275,—

In de Memorie van Toelichting staat vermeld f 16 675,—. De overige uitgaven behooren hierdoor met f 600,— te worden verminderd.

Artikel 5. Dezerzijds bestaat geen bezwaar, indien het gewenscht wordt, hier te spreken van vergoeding. Daarmede ware ook juister aangegeven de verhouding tusschen werk en belooning. Het komt ondergeteekende niet gewenscht voor thans over te gaan tot verhooging, laat staan verdubbeling.

Artikel 6. Het is hoogst bezwaarlijk om in het tegenwoordig Raadhuis vertrekken voor boekerij, een bureau en een archief voor den Kolonialen Raad in te richten. Ook de voorgestelde vergrooting van de Raadzaal is zonder belangrijke verbouwingskosten niet goed op te lossen en ook dan nog zal men architectonisch geen fraai geheel verkrijgen. Het vraagstuk zal intusschen nader in studie worden genomen.

Artikel 11. Ook de aandacht van het Bestuur is op deze omstandigheid gevestigd, vooral nu door gebrek aan woningen en door overvolle pensions de nieuw aangekomenen meer en meer hulpeloos komen te staan tegenover hun onbekende toestanden.

Overwogen zal worden of hierin op een of andere wijze is te voorzien.

Artikel 13. De verbinding met het eiland Aruba wordt thans onderhouden door het stoomschip „Maracaibo", dat geregeld eens per week naar dat eiland vertrekt, terwijl voor de verbinding met het eiland Bonaire en de Bovenwindsche eilanden respectievelijk de schoener „Fedalma" en de driemastschoener „Three Sisters" in huur zijn.

Ondergeteekende kan den Raad mededeelen, dat de verbinding door deze schoeners, die vrij behoorlijke accomodatie's voor passagiers hebben, naar behooren wordt onderhouden. Hoewel overtuigd dat ook hier een stoombootverbinding een gewenschte uitkomst zou geven moet toch met voorzichtigheid te werk worden gegaan wil het Gouvernement niet voor al te groote financieele consequentie's komen te staan.

Mocht echter blijken, dat een stoomboot-maatschappij gevonden kan worden, die bereid is de verbinding tegen een niet te hooge vergoeding te onderhouden, dan bestaat er bij het Bestuur geen bezwaar met die maatschappij in overleg te treden.

Artikel 15. Teneinde een zuiver beeld van de inkomsten van dezen dienst te krijgen, mede in verband met administratieve bepalingen, wordt door het Gouvernement voor zijn door middel van den Landsradiodienst verzonden telegrammen betaald.

Artikel 19a. In verband met het feit, dat de benoeming van rechters bij Koninklijk Besluit geschiedt, is het ondergeteekende niet mogelijk met zekerheid te zeggen, wanneer de benoeming van een rechter voor Aruba zal plaats hebben. Verwacht mag echter worden, dat zulks reeds in dit jaar zal geschieden.

Het Bestuur vreest met groote vreeze, dat, waar thans voor Curaçao reeds voor de ambtenaren de woninghuur een niet te dragen last is, dat voor Aruba nog zwaarder zal zijn en is van oordeel, dat er iets moet geschieden. In dit verband wordt gewezen op de omstandigheid in het verleden, dat salarisverhooging tot gevolg had huurverhooging en dus het eerste weer geen compensatie was voor den duurderen levensstandaard.

Bij het verhuren van gouvernements-woningen wordt steeds de voorkeur gegeven aan gouvernements-ambtenaren. Het door de Afdeelingen bedoeld huis, thans verhuurd aan een pensionhoudster, is geen gouvernements-eigendom, maar wordt door het Gouvernement beheerd.

Artikelen 25, 26, 27 en 28. Ondergeteekende kan instemmen met de opmerkingen van het lid aan het woord, dat nu de militaire politie als voldongen feit aanvaard is, het niet wenschelijk is over haar organisatie neerhalende beschouwingen te houden, maar wil zelfs verder gaan en hieraan toevoegen dat na aanvaarding dezer politie-organisatie het van de Overheid plicht is, door blijken van waardeering en aanmoediging deze in haar zeer moeilijken arbeid te steunen en haar aanzien te verhoogen.

Aan de politie hier worden geen geringere eischen gesteld, dan aan die in de groote Nederlandsche steden, waar zij een goed bezoldigde positie innemen.

Bovendien mag er op gewezen worden, dat juist vele politie-agenten gerecruteerd worden uit gewezen militairen en uit het corps marechaussee.

Een opgave van de militaire bezoldigingen, toelagen enz. als door den Raad bedoeld, wordt ter Griffie van den Raad nedergelegd, ter kennisneming van de leden.

Artikel 42c. Na de indiening van de ontwerp-begrooting is gebleken, dat in Nederland voor het instellen van postdiensten in particuliere gebouwen, de localiteiten kosteloos beschikbaar gesteld moeten worden, terwijl de personeelskosten vergoed worden.

Daar de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij evenwel voorwaarden stelt, die niet kunnen worden geaccepteerd, is een regeling in overweging die deze uitgave onnoodig maakt.

De post zal in dat geval niet behoeven te worden aangesproken.

Artikel 45. Het onderwerp verlaging van radio-tarieven heeft de volle aandacht van het Bestuur en hiermede zal met de spoedig te verwachten uitbreiding en reorganisatie van den Lands Radio-dienst rekening worden gehouden.

Artikel 48. Gezien den korten tijd dat de bestaande toestellen in gebruik zijn, kan niet gedacht worden een ander systeem in te voeren en moet slechts getracht worden ervan te maken wat mogelijk is.

Voor de lijn Stad-Dokterstuin en Pannekoek werd een raming gemaakt ten bedrage van f 13 800,— voor uitvoering met ijzeren palen. De verlenging naar Westpunt werd toen wegens hooge kosten uitgesteld. Door de Directie van den Lands Telefoondienst werd toen voorgesteld de lijn toch door te trekken naar Westpunt en wel voor hetzelfde bedrag mits gebruik makende van betonpalen, welke goedkooper zouden komen te staan, wat werd goedgekeurd.

Van de eerste 800 palen zijn ongeveer 50 gebroken, oorzaak hiervan:

1. De palen zijn gemaakt in aangenomen werk en daardoor, gezien de zeer beperkte ruimte in het Riffort, wel eens te vroeg verstapeld.
2. De truck, die destijds beschikbaar was voor vervoer, was met gebrekkige middelen bruikbaar gemaakt.
3. De werklieden moesten eerst nog wat handigheid opdoen.

Van een gedeelte der eerste palen en alle daarna gemaakte is de bewapening verzwaard; van de laatste serie zijn op de 250 palen slechts drie gebroken.

Wat de kosten betreft valt iedere vergelijking ten voordeele van cementpalen uit. Een ijzeren paal kost hier f 16,—. De eerste betonpalen f 7,50, de laatstgemaakte f 6,—. Het onderhoud is miniem in vergelijking met ijzeren palen in dit salpeterig klimaat. De besparing in den aanleg in de benedendistricten bedraagt rond f 10 000,—.

Geen enkel soort paal is tegen aanrijding bestand. Van de 7 palen, die tot nog toe door aanrijden gebroken zijn, kan stuk voor stuk worden aangetoond dat roekeloos rijden of dergelijke oorzaak voor aanrijding waren; ook ijzeren palen zouden on-

bruikbaar zijn geworden. De stuk gereden palen werden vergoed met bijvoeging van werkloonen voor vernieuwing plus 20%.

Artikel 51. Het Bestuur is, tot zijn leedwezen niet in staat den Raad het resultaat der reis van de Heeren Zeilinga en Westerman, mede te deelen, aangezien zulks alhier nog niet bekend is.

Artikel 53. Ondergeteekende meent kortheidshalve te mogen verwijzen naar hetgeen ad artikel 5 is medegedeeld.

Artikel 55. Artikel 2 van de Grondbelastingverordening 1908 (P. B. 1908, No. 27) bepaalt, dat niet belastbaar zijn de gouvernements-eigendommen, die voor gouvernements-dienst bestemd zijn, waaruit van zelf volgt, dat voor gouvernements-eigendommen, die niet bestemd zijn voor gouvernements-dienst wel grondbelasting betaald moet worden.

Artikel 56. Ondergeteekende kan zich met de leden, die in overweging geven om het beheer van het Wilhelminapark van de damesvereeniging „Entre Nous" over te nemen, wel vereenigen, maar wil zich eerst beraden over de kosten. Hij stelt zich dan ook voor hierover in onderhandeling te treden met voornoemde vereeniging.

Bij het toekennen van de subsidie aan het muziekkorps „St. Cecilia" is zeker gedacht aan de verplichting op te leggen aan dit korps om een bepaald aantal muziekuitvoeringen te geven.

Artikel 60a. Aangezien er op Bonaire zoo weinig protestanten zijn, dat aanstelling van een godsdienstleeraar aldaar niet noodzakelijk is en de Gemeente verzocht heeft den godsdienstleeraar op Aruba, die zich hiertoe bereid verklaarde, eens in de drie maanden een dienstreis naar Bonaire te laten maken, teneinde aldaar op twee achtereenvolgende Zondagen godsdienstoefeningen te houden, blijft de bezetting van dit ambt vacant totdat de Gemeente het noodig oordeelt een nieuwe functionnaris te beroepen.

Daar de Bezoldigingscommissie 1928 onderzoekt in hoeverre de thans bestaande salarisregeling onvoldoende is met het oog op den heerschenden duren levensstandaard en wijzigingen behoeft, meent ondergeteekende nu niet te moeten ingaan op opmerkingen de verschillende bezoldigingen betreffend.

Het Bestuur kan in deze geen ander standpunt innemen, dan uit de feiten voortvloeit.

Allen kerkgenootschappen wordt gelijke bescherming verleend en daaraan ontleenen zij ook gelijke rechten.

De salarieering der bedienaren moet dus uitsluitend beoordeeld worden naar de positie, die zij in hun kerkgenootschap innemen en naar de verantwoordelijkheid, die zij daarbij dragen.

De Predikanten bij de Vereenigde Protestantsche Gemeente omvatten in hun werk slechts die Gemeente.

De Roomsch Katholieke Geestelijke van den 1sten rang staat aan het hoofd van het Vicariaat, omvattende o. m. alle eilanden van het Gouvernement van Curaçao en als zoodanig is hij het hoofd van de 22 Roomsch Katholieke Geestelijken van den 2den rang.

Dit brengt mee, dat het Bestuur zijn positie in het Roomsch Katholiek Kerkgenootschap belangrijker en van grootere verantwoordelijkheid moet beschouwen dan van de Predikanten bij de Vereenigde Protestansche Gemeente in hun Gemeente.

Artikelen 64 e. v. De meening door een lid geuit, dat in Willemstad geen openbaar onderwijs voor jongens verkregen kan worden, dat men in dezen tijd mag verlangen, vooral voor de hoogere leerjaren, speciaal in verband met de aansluiting op het onderwijs in Holland, kan door ondergeteekende niet gedeeld worden. Hij is ten deze geheel eens met het gevoelen van andere leden, die meenden, dat het openbaar onderwijs aan jongens juist in de laatste jaren beter is dan vroeger.

Op 1 Januari 1927 waren aan de Hendrikschool verbonden 1 leerkracht 1e klasse, 4 leerkrachten 2e klasse, 4 leerkrachten 3e klasse en 1 tijdelijke leerkracht 4e klasse. 2 dier leerkrachten kregen door de wijziging der Onderwijsverordening, bij Verordening van den 16en Augustus 1928 P. B. No. 48 een hoogeren rang. Andere leerkrachten vertrokken en werden vervangen door personen met hoogere bevoegdheid. Momenteel zijn aan de Hendrikschool werkzaam, 6 leerkrachten 1e klasse, 4 leerkrachten 2e klasse en 1 tijdelijke leerkracht 3e klasse. Waar de uitkomsten van het onderwijs aan eene school in zeer groote mate afhankelijk zijn van het peil van het aan de school verbonden personeel, kan met voldoening op de tot stand gekomen

verbetering van het onderwijs aan de Hendrikschool worden teruggezien.

Door eene onlangs ingevoerde wijziging van de leerplans der openbare Mulo-scholen is tegemoet gekomen aan het verlangen van meerdere belanghebbenden tot het verkrijgen van onderwijs dat meer aansluitend is aan het Nederlandsche leerprogramma. Bij de wijziging mocht echter niet uit het oog verloren worden, dat het onderwijs aan deze scholen moet ingesteld blijven op de latere behoeften van het overgroote deel der schoolieren, welke, of wel in dit gediedsdeel of in naburige landen een werkkring zullen vinden.

Artikel 64b. De ongewenschte toestand, dat aan de Hendrikschool bij voortduring een te groot aantal vrouwelijke leerkrachten moest worden werkzaam gesteld, heeft het Bestuur aanleiding gegeven tot herhaalde verzoeken aan Z. E. den Minister van Koloniën om uitzending van mannelijke hoofdonderwijzers in het bezit van ten minste 2 bijakten. Tot nu toe hebben oproepingen in Nederland ook na de intusschen tot stand gekomen betere salarisregeling, niet tot gewenschte resultaten geleid. De oorzaak hiervan moet naar de meening van ondergeteekende gezocht worden in het feit, dat de voor Curaçao noodige leerkrachten er de voorkeur aan geven naar Nederlandsch-Oost-Indië te gaan, waar de bezoldigingen hooger zijn dan hier, bovendien nog eene uitzendpremie ten bedrage van f 2 400,— gegeven wordt en waar voor onderwijzers grootere promotiekansen bestaan dan in Curaçao. Van eene dezerzijdsche bereidverklaring ook eene uitzendpremie te betalen, alsmede door het toekennen van fictieve dienstjaren de aanvangbezoldiging op te voeren, moet bij de volgende oproepingen het resultaat nog worden afgewacht.

Aan de Wilhelminaschool waren op het tijdstip van de ontslagname der vakleerares in de Engelsche taal verbonden 5 onderwijzeressen in het bezit der akte Engelsch. Door haar werden de lessen in het Engelsch overgenomen.

Zooals reeds in de memorie van Toelichting werd medegedeeld, zal aan de vakleerares in de Spaansche taal, verbonden aan de Wilhelminaschool, in de toekomst een grooter aantal lesuren worden opgedragen dan tot nu toe is geschied. Het cijfer f 2 400,— is bepaald naar het aantal lesuren, dat haar vermoedelijk zal worden opgedragen. In de lagere klassen zal in het onderwijs in het Spaansch kunnen worden voorzien door eene aan de school verbonden onderwijzeres in het bezit der lagere akte Spaansch.

De vakleerares in de Engelsche taal, tot begin 1928 aan de Wilhelminaschool verbonden, genoot eene bij hare uitzending bepaalde vaste bezoldiging van f 3 600 per jaar, waarvoor zij alle aan de school voorkomende Engelsche lessen moest geven.

Artikel 67. Op het oogenblik vertoeven 7 jongelieden in het genot van eene studiebeurs in Nederland. Zij hebben zich bij notarieele akte o.m. verbonden, de aanwijzigen van den Minister van Koloniën te volgen, na voltooiing der studie gedurende 6 jaar in den dienst van het Gouvernement van Curaçao werkzaam te zijn en de genoten ondersteuningsgelden terug te betalen, wanneer zij hunne verplichtingen niet nakomen.

De jongelieden worden steeds na hun terugkeer in Gouvernementsdienst geplaatst, tenzij, zooals een enkele maal voorkwam, hunne diensten op het tijdstip van terugkeer niet noodig zijn. De terugbetaling der genoten ondersteuningsgelden kan bij nietindienstneming of bij eervol ontslag niet op eigen verzoek binnen den termijn van zes jaren, bezwaarlijk gevorderd worden.

Artikel 80. De bij dit artikel uitgetrokken gelden hebben nog geen nader te omschrijven bestemming voor wat de verschillende eilanden betreft.

Het zeer geringe bedrag sluit van zelf groote proefnemingen uit, en ondergeteekende verwijst in deze naar de Memorie van Toelichting, die duidelijk aangeeft dat aan groote dingen niet gedacht wordt.

Getracht zal worden alvorens gelden hier in Curaçao zoowel als op de Bovenwindsche eilanden te besteden aan proefnemingen, adviezen in te winnen bij ter zake deskundigen.

Artikel 84a. Het ligt in de bedoeling een geneeskundige te laten uitkomen met opleiding op een tropisch instituut en op de hoogte van de bacteriologie en tropische hygiene en parasitologie, aan wien den titel zal worden gegeven van „eerste gouvernements-geneeskundige".

Ook het Bestuur is van oordeel, dat de kwestie van de aan

den havendokter betaald wordende vergoeding voor dienstverrichtingen tusschen zonsonder- en zonsopgang opnieuw zal dienen te worden geregeld.

In overweging is de havendoktoren te beschouwen als „gouvernements-geneeskundigen zonder particuliere praktijk" en hun in verband daarmede en met door hen te presteeren nachtdiensten een extra toelage te geven of bij de vaststelling van hunne bezoldiging daarmede rekening te houden.

De vergoeding die thans betaald wordt voor diensten tusschen 6.30 uur n.m. en 5,30 uur v.m. zal dan in 's Lands kas moeten vloeien.

De dienst zal zoodanig worden geregeld, dat de havendoktoren om de week den nachtdienst zullen hebben.

Het is gebleken, dat voor de tegenwoordige traktementen geen Nederlandsche artsen voor den dienst in Curaçao te krijgen waren. In verband hiermede heeft het Bestuur zich verplicht gezien tot de benoeming van buitenlandsche geneesheeren over te gaan.

De werkkring van den veearts is bij de Memorie van Toelichting reeds omschreven. Hij zal hoofdzakelijk belast zijn met de keuring van het uit het buitenland en van de buitendistricten alhier ter markt aangebracht slachtvee; ook zal hij goede diensten kunnen presteeren ingeval van ziekten onder den veestapel alhier, welke nogal dikwijls voorkomen.

Toegegeven moet worden, dat de werkzaamheden van den Secretaris van de Gezondheidscommissie gedurende het afgeloopen jaar gering waren en wel in verband, dat die commissie, wegens verschillende omstandigheden, slechts een maal is bijeengekomen.

In den vervolge zullen de bijeenkomsten van voormelde commissie, naar ondergeteekende vertrouwt, weer geregeld kunnen plaats hebben.

Artikel 91. Ondergeteekende moet toegeven, dat de hier bedoelde inrichting thans niet meer aan de eischen des tijds voldoet. Verbetering hiervan heeft echter de volle aandacht van het Bestuur.

Artikel 98. De nieuwe indeeling beoogt slechts betere overzichtelijkheid en betere belasting van de speciale afdeeling. Het vorig jaar is het meermalen voorgekomen, dat maatregelen door den reinigingsdienst moesten worden uitgevoerd, die bij den hygienischen dienst thuis hooren, b.v. uitrooking van schepen, uit een hygienisch oogpunt reiniging van speciale stadsdeelen, ontsmetting, enz.

Het komt bovendien nog voor, dat in den regentijd, mede in verband met de hygiene van de stad, speciale maatregelen moeten worden getroffen, waarvoor geen speciale post bestaat, tengevolge waarvan een overzicht over de uitgaven van een bepaalde afdeeling niet goed mogelijk is.

Waar deze afdeeling in elken Openbaren Gezondheidsdienst eene voorname plaats inneemt en het daarvoor aangevraagd bedrag niet belangrijk is, terwijl de op vorige begrootingen voorkomende kredieten voor den ontsmettingsdienst, in het thans voor deze nieuwe afdeeling aangevraagd krediet zijn begrepen, vertrouwt ondergeteekende, gezien het groote belang dat Curaçao als havenplaats heeft bij een goed geregelden hygienischen dienst, dat de Raad tegen de voor de hygienische maatregelen aangevraagde gelden geen overwegende bezwaren zal hebben.

De behoorlijke keuring van vleesch en etenswaren staat niet in direct verband met het toezicht op hotels. Wel is deze keuring, evenals voor het publiek in het algemeen, zoo als van zelf spreekt, ook van groot belang voor hotels.

De veearts zal onder oppertoezicht van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst moeten zorgen dat deugdelijk vleesch in vleeschverkooplokalen wordt verkocht en dat slachterijen in de stad en buiten behoorlijk worden verzorgd. Hierbij zal hij worden bijgestaan door den ambtenaar en de onderopzichters bij den hygienischen dienst.

De leiding van dezen dienst zal komen bij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en den eersten gouvernements-geneeskundige, waardoor een speciale hygienist overbodig wordt.

Artikel 100. De onderopzichters (hulpopzichters) voor 1929 gevraagd, zijn bestemd voor den hygienischen dienst in het algemeen, terwijl de vier thans aangevraagde onderopzichters bestemd zijn uitsluitend voor den reinigingsdienst, d. w. z. voor controle op de ophaal- en veegdiensten waaraan groote behoefte bestaat.

Twee opzichters voor Otrabanda, één voor ophaal–, één voor veegdienst, en twee voor het stadsdeel beoosten de haven, die controle moeten uitoefenen op het personeel van ophaal– en veegdienst, zijn in verband met het soort personeel waarmede gewerkt moet worden, zeker niet veel, wil men de heele stad vanaf Plantersrust, Batipanja–baai tot Vianen, eenigszins behoorlijk nagaan.

Een deskundig opzichter zal dan belast worden met het oppertoezicht over: werkverdeeling, controle, materiaal, vuilverbranding en vliegende ploeg.

Bij de verdeeling van de werkzaamheden moet nu in verband met het materiaal rekening gehouden worden met het centrum van de stad, kleine huizen die het vuil niet lang kunnen bewaren en wijken, waar de dienst zoowat niet kan komen.

Men moet niet uit het oog verliezen dat in de slechte gewoonte om alles op straat te gooien, weinig verandering is gekomen en dat men alles maar aan den reinigingsdienst wil afgeven, groote kisten, boomen enz.

De ophaaldienst heeft b. v. zijn capaciteit van 60 M3 per dag opgevoerd tot gemiddeld boven de 100 M3, in de laatste weken zelfs tot 120 M3 per dag.

Door het telkens opnieuw deponeeren door het publiek van vuil op straat zien dikwijls sommige straten eenige uren na het schoonmaken er weer uit, alsof ze heelemaal niet werden gereinigd.

Artikel 101. De vliegende ploeg is ingesteld na zorgvuldige studie van den toestand op de erven, die een aanhoudend gevaar is voor de hygiene, waaruit bleek dat zeer dikwijls aan den wensch van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, om de erven schoon te maken, niet kan worden voldaan, door gemis aan een vervoermiddel. Waar bovendien de uitgaven hiervoor grootendeels terugvloeien in 's Lands kas, zal tegen deze instelling wel zeker verder geen bezwaar bestaan.

Artikel 102. De raming van de arbeidsloonen van den reinigingsdienst is inderdaad met een sprong naar boven gegaan in verband met de uitbreiding van de stad, die werkelijk niet gering is, meer gebruik van gewone arbeiders in plaats van gevangenen en door noodzakelijk gebleken verhooging van loon in verband met het feit dat het gedeprecieerd werk van den vuilnisman en straatveger hier goed betaald moet worden, wil men er menschen voor krijgen.

De groote hoeveelheden vuil op het Rif worden daar door particulieren op willekeurige plaatsen gedeponeerd, zoodat een behoorlijke bewerking ervan niet mogelijk is. Maatregelen zullen noodig zijn dat tegen te gaan.

Zooveel mogelijk wordt echter onder toezicht dit vuil verbrand en verder bewerkt.

Artikel 105. In het hospitaal St. Elizabeth worden uitsluitend menschen opgenomen in het bezit van een kaart voor kostelooze geneeskundige behandeling en bij uitzondering uit een humaniteitsoogpunt vreemdelingen die in een dergelijken toestand verkeeren dat men hun geen medische behandeling kan noch mag weigeren.

Men moet bij de beoordeeling van den verbeterden economischen toestand niet vergeten dat de z. g. welstandsgrens voor opname wegens de duurte vanzelf is opgevoerd, zoodat geen verandering is ontstaan in de hoeveelheid patiënten die voor kostelooze opname in aanmerking komen, althans te beoordeelen naar de kaarten die voor deze patiënten worden afgegeven.

Artikel 105c. De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst heeft zich belast met de opleiding van vroedvrouwen, waarvoor hij bij den aanvang beschikte over 5 candidaten. Drie vielen uit gebrek aan belangstelling, cerebrale insufficientie en ziekte, die haar voor dit beroep onbruikbaar maakte, af. Met twee andere werd het werk voortgezet, waarbij bleek dat deze opleiding niet de gewenschte resultaten zal opleveren.

Om de vroegere resultaten van een dergelijke opleiding na te gaan, werd de prestatie van de in functie zijnde vroedvrouwen door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst persoonlijk nagegaan, waarbij weder bleek, dat het niet te verantwoorden is dergelijke menschen te belasten met een zoo gewichtig en verantwoordelijk werk, waarvan het geluk van het gezin heel dikwijls afhangt.

Evenals in Suriname en Trinidad kan de opleiding van vroedvrouwen ook hier plaats hebben, indien het Gouvernement zooals in die plaatsen beschikt over een speciaal daartoe bestemde verloskundige afdeeling, hetgeen de eenige goede oplossing van dit vraagstuk zal zijn.

De naam vroedvrouw zal geen bezwaar blijken te zijn, indien de opleiding van dien aard is, dat deze menschen meer gevoel van eigenwaarde krijgen en meer overtuigd zijn van de verantwoordelijkheid van het werk, dat aan haar wordt toevertrouwd.

Artikel 115a. Voor een richtige functionneering van de uitvoering der havenwerken en van den wegenaanlegdienst, en verder soortgelijke uitvoeringen is het in de allereerste plaats gewenscht, dat geruimen tijd tevoren het tempo bepaald is, waarin gewerkt zal worden.

Zooals reeds werd uiteengezet, is de wegenaanlegdienst geheel georganiseerd moeten worden, waarbij groote moeilijkheden met de personeelsvoorziening werden ondervonden en is het thans, wil men een economischer werking van dezen dienst handhaven, gewenscht, dat in het tegenwoordig tempo wordt doorgewerkt. Het wil ook daarom minder juist voorkomen, het overigens tot nu toe ongebruikelijke systeem van splitsing van de begrooting, als door een lid van den Kolonialen Raad bij de Algemeene Beschouwingen voorgesteld, te volgen.

Daar men dan bezwaarlijk een groote opzet kan maken, zal het nemen van kosten-verminderende maatregelen, welke bij een uitvoering op grootere schaal doelmatig kunnen zijn, achterwege moeten blijven.

In het laatst van 1928 kon worden aangevangen met een meer systematische organisatie van den wegenaanlegdienst. Hetgeen over 1928 voor verbetering der wegen werd uitgegeven mag dus niet als maatstaf gelden voor over 1930 te verstrekken bedragen, wil men niet tot den ouden toestand terug keeren, en allerwegen klachten hooren.

De opmerking van het lid, dat meende dat van splitsing der begrooting stagnatie het gevolg zal zijn, is zeer juist.

In 1929 zal het Departement van Openbare Werken nog lang niet gereed zijn met het bestraten van de bestaande wegen en stegen, die noodzakelijk verbetering behoeven.

De achterstand wordt in 1929 nog lang niet ingehaald. Maar al ware zulks het geval, de dagelijks ontstaande nieuwe wegen b.v. bij de politiewoningen op Mundo Nobo, de straten op Monte Berde, Domi en in zoovele andere aan de peripherie der stad liggende en daaraan grenzende wijken, zullen verbetering behoeven, zoo niet heden, dan toch in de allereerste toekomst, daar de stad zich steeds uitbreidt. Voor deze aan de stad grenzende terreinen worden uitbereidingsplannen vervaardigd en zal het zeer ten goede komen aan de woningtoestanden in Willemstad, als deze terreinen „bouwrijp" gemaakt worden, waardoor aan particulieren de mogelijkheid wordt geboden bouwgronden te huren of te koopen, hetgeen het bouwen van woningen in de hand zal werken.

Op dergelijke terreinen is aanleg van wegen, zij het niet volkomen voltooide asphaltwegen allereerst gewenscht, om hierdoor de mogelijkheid te scheppen, dat de particulier in staat is te beoordeelen, hoe zijn woning in de stadswijk zal staan, hetgeen de lust tot bouwen sterk kan bevorderen.

Een bepaalde volgorde in het aanleggen of verbeteren van straten bestaat in zooverre, dat straten, welke in de eerste plaats aanleg of verbetering behoeven ook het eerst in uitvoering komen, indien dit mogelijk is, in verband met de afwatering op andere straten.

Eischt de afwatering dat, voor een straat, welke voor verbetering in aanmerking komt, eerst een ander gedeelte gereed moet zijn, dan wordt vanzelfsprekend begonnen met de uitvoering van dit laatst bedoelde gedeelte.

Bovendien wordt er naar gestreefd zoowel aan de eene zijde van de haven, als aan de andere zijde gelijktijdig de wegverbetering en aanleg onder handen te nemen, zoodat het aspect van het eene stadsgedeelte niet veel verschil vertoont met dat van het andere stadsgedeelte.

Hiernaast is men echter dikwijls gebonden aan het geen boven werd uiteengezet, waardoor het kan voorkomen dat voor korteren tijd moet worden afgeweken van deze aangenomen werkwijze.

In de Memorie van Toelichting bij de onderhavige begrooting werd reeds vermeld welke straten het eerst voor onderhandennemen in aanmerking komen.

Voor elken weg afzonderlijk worden vanzelfsprekend geen bedragen uitgetrokken. Dit toch is zonder zeer belangrijke extra-kosten niet mogelijk, mede als gevolg van de op meerdere plaatsen aanwezige rots (klip), waarvan wel de ligging in acht

wordt genomen, doch waaromtrent de te verwachten hardheid en diepteligging niet dan met extra boorkosten is te betalen.

Waar verder bij de bepaling van de hoogteligging van de wegen zooveel mogelijk rekening wordt gehouden met de hoogte van bestaande deurdorpels, die over het geheel veel te laag liggen wil het voorkomen, dat deze extra kosten ongemotiveerde uitgaven zouden beteekenen.

De kosten van de verschillende wegen worden na gereedkoming van het verbeteringsplan vastgesteld naar de lengte en de breedte der wegen, met inachtname van een raming voor het te verrichten grondwerk. Aan het verlangen van het in het Voorloopig Verslag bedoelde lid kan derhalve tot Bestuurs leedwezen niet worden voldaan.

Tegen vermindering van het voor wegen in Aruba aangevraagde krediet bestaan zeer ernstige bezwaren. Zooals terecht door enkele leden werd opmerkt moet op Aruba aan den wegenaanleg nog alles geschieden en moet er een geheel nieuw wegennet van den grond af worden opgebouwd. Het aangevraagde bedrag werd dan ook alleen maar zoo laag gehouden, omdat er geen personeel beschikbaar is, om meer te verwerken, alhoewel dit dringend noodig zou zijn.

Artikel 115b. Ook tegen de hier door een lid voorgestelde verlaging bestaat ernstig bezwaar, o. m. daar men dan niet weet, in welk tempo het werk kan worden uitgevoerd en men het werk aan de wegen zou moeten stopzetten als het gehalveerde bedrag is verbruikt voordat nieuwe fondsen gevoteerd zijn.

Artikel 118c. Dergelijke booten als de Gouverneurs boot zijn er op gebouwd om onoverdekt gestationneerd te worden. Dat door de tegenwoordige ligging extra onderhoudskosten zouden noodig zijn, is dus niet juist.

Zoodra de kade van het gouvernementsplein gereed is, zal deze boot hier een behoorlijke beschutte ligging kunnen vinden.

Artikel 125a. Plannen voor een postkantoor kunnen nog niet worden overgelegd. De aangevraagde gelden dienen voor de voorbereiding der plannen en van de uitvoering. Overigens moge men opmerken, dat het overleggen van uitgewerkte plannen, als hier bedoeld niet mogelijk is, omdat deze pas tot stand komen als de bedragen noodig voor den bouw door Uwen Raad zijn goedgekeurd. Blijkt bij Uwen Raad belangstelling te bestaan, dan kunnen desgevraagd later de plannen en detailleering ter visie gelegd worden voor de leden.

De onderbrenging van verschillende nieuwe kantoorgebouwen voor 's Lands diensten (als douane en postkantoor, telegraafkantoor, enz.) is in studie. Zoodra te dien aanzien een vast omlijnd plan is gereedgekomen zal zulks den Raad worden voorgelegd. In het huidig staduim ware het derhalve præmatuur om thans reeds daarover beschouwingen te houden.

Artikel 125b. Opgemerkt moge worden, dat de Raad ten aanzien van deze voor Otrabanda toch zoo hoogst urgente voorziening – thans verkoopt men etenswaren in letterlijken zin vanaf de straatvloer, wat uit een verkeers- en hygienisch oogpunt beschouwd ontoelaatbaar is – lastig te voldoen is, waar thans reeds de tweede door het Bestuur voorgestelde plaats wordt afgekeurd. Zulks is echter n.h.v. het gevolg van het uitgaan van een verkeerde praemisse, n.l. dat een groentemarkt onaangename geuren zal moeten verspreiden. Zulks behoeft bij een behoorlijke doelmatige inrichting en goede exploitatie (die onder beheer van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst zal ressorteeren) niet voor te komen. Ieder, die elders behoorlijke groentemarkten enz. heeft bezocht, zal dit gereedelijk toegeven, ook daar liggen de markten aan hoofdverkeerswegen of pleinen. Het wordt niet ingezien, waarom hier van deze algemeen gevolgde gewoonte zou moeten worden afgeweken.

Een eerste vereischte voor een dergelijke inrichting, is, dat deze centraal in het verzorgingsgebied gelegen zij en behoorlijk per as te bereiken, zoowel voor koopers, als voor aanvoer van waren. Nergens in Otrabanda beschikt het Gouvernement over een terrein, dat ook maar eenigermate, wat ligging betreft, met het voorgestelde vergeleken zou kunnen worden.

Overigens kan nog worden opgemerkt, dat het niet in de bedoeling ligt om de markt direct aan de Breedestraat te doen grenzen, omdat de hoek van de Breedestraat met de verbreede Naniesteeg voor een politiepost is gereserveerd. De markt zelf zou derhalve naast deze politiepost aan de verbreede Naniesteeg komen te staan. Teneinde den bouw van deze zoo dringend noodige voorziening niet weder op de lange baan te schuiven, wordt ernstig in overweging gegeven, om gezien de boven

gegeven beschouwing, de opgeworpen bezwaren te laten vervallen.

Artikel 125c. Met het steeds toenemend verkeer en als gevolg van de zeer nauwe straten alsmede door het ontbreken van eenig behoorlijk plein in Otrabanda, bestaat er nergens een gelegenheid in deze stadswijk waar kinderen gevaarloos in de buitenlucht kunnen spelen. Zulks is uit een hygienisch oogpunt beschouwd intusschen zeer noodig en heeft de Directeur van den Openbaren Gezondsheidsdienst dan ook reeds meermalen er op aangedrongen, om in Otrabanda een dergelijke gelegenheid te scheppen. Ook is het voor het verkeer een dringende eisch, dat er gelegenheid zij, om spelende kinderen van de straat te houden. Om deze overwegingen wordt op de inrichting van de voorgestelde speelplaaats veel prijs gesteld.

Inderdaad is de autobus, die communicatie onderhoudt tusschen de politie–hoofdwacht en de politiewoningen geen Landseigendom. De bus is ter beschikking van de bewoners van 42 huurwoningen, die eigendom zijn van het Gouvernement. Het is toch niets bijzonders dat thans de verhuurder ten gerieve van zijn huurders een garage te hunner beschikking stelt.

Artikel 125d. Naar aanleiding van de gemaakte opmerkingen kan worden medegedeeld, dat door de herstelling en verfraaiing van het Gouvernementsplein de werkzaamheden van andere stadsgedeelten geen stagnatie zullen ondervinden.

Artikel 125e. Ook voor een economische uitvoering van den weg om het Schottegat is het gewenscht, dezen weg stuk na stuk achter elkaar gereed te maken, zonder genoodzaakt te zijn tot stilleggen van het werk over te gaan uit gebrek aan fondsen.

De urgentie van dit werk staat toch n.h.v. voldoende vast en de te volgen werkwijze is mede vastgesteld. De praktijk heeft reeds voldoende gegevens verschaft, zoodat van een sprong in het duister hieromtrent niet kan worden gesproken.

Artikel 125f. Deze post is een vervolgpost voor de havenverbetering voor welke de Raad –na in de gelegenheid gesteld geweest te zijn van de volledige plannen kennis te nemen– de voor 1929 voor dit werk aangevraagde gelden heeft gevoteerd. Deze gelden moeten thans beschikbaar gesteld worden voor 1930 omdat de aannemer, wien het werk is gegund, de zekerheid moet hebben, dat hij in 1930 het werk zonder vertraging kan voortzetten. Het lid, dat de opmerking maakte, ziet het hier aanwezige verband over het hoofd. De toegestane gelden voor 1929 zullen dit jaar ook verwerkt worden, indien het werk zijn normaal verloop heeft.

Voor het werk is in onderling overleg tusschen aannemer en Directie een werkplan vastgesteld, waarop het door den aannemer uit te zenden personeel en de uit te zenden werktuigen zijn gebaseerd. Een afwijking of vertraging van dit werkplan brengt groote kosten mede, waarvoor de aanbesteder in dat geval aansprakelijk is.

De voor 1930 aangevraagde kosten zijn niet, zooals verkeerdelijk is ingelicht, in het bijzonder voor werken *in* de haven bestemd. De verbetering van de vaargeul in de haven en de verruiming van den havenmond zijn twee werken, welke zeer nauw in elkaar grijpen en niet onafhankelijk van elkaar kunnen worden uitgevoerd.

Het is niet duidelijk, waarom thans weder om overlegging der plannen wordt gevraagd, vermits overlegging dezer plannen reeds bij de behandeling der begrooting voor 1929 werd aangevraagd (verg. pag. 12 van het Voorloopig Verslag) en bij de Memorie van Antwoord deze plannen werden aangeboden (verg. pag. 12 dezer Memorie) en waarnaar thans kan worden verwezen.

Ten aanzien van de gevraagde overlegging der contracten moge worden verwezen naar hetgeen de Directeur van Openbare Werken als Bestuursgemachtigde in de openbare zitting van den Kolonialen Raad van den 27n December 1928 te dien aanzien opmerkte (verg. de notulen dier vergadering blz. 35 voorlaatste alinea).

Zooals mag worden opgemerkt, zijn dit details, die zuiver tot de taak van het uitvoerende gezag behooren.

Overigens kan hier nog het volgende worden aangevoerd.

Vanzelfsprekend is vóór het uitwerken der plannen der havenverbetering, die ontworpen zijn door een ter zake deskundigen ingenieur, die speciaal met het oog op dit werk als deskundige hierheen werd gezonden, het gevoelen van ervaren nautici ingewonnen.

Niet alleen werd afgegaan op het oordeel van den havenmeester, dien men in deze toch een groote practische ervaring zeker

voor dit speciaal geval moet toekennen, maar ook is overleg gepleegd met den nautischen dienst van de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, terwijl verder herhaaldelijk het gevoelen werd ingewonnen van gezagvoerders van groote stoomschepen, welke deze haven bezochten. Het oordeel van al deze deskundigen was eensluidend in den geest van het voorgestelde plan.

Voor de ongerustheid van velen uit de burgerij uit Otrabanda in verband met het afbreken van een klein hoekje van het Waterfort ontbreekt alle grond.

Alle verwijding van den havenmond zal hier, evenals elders, in bepaalde gevallen eenige vermeerdering van de deining in het begin van het havenkanaal tengevolge hebben. In normale omstandigheden zal dit niet in hinderlijke mate het geval zijn, wel bij Zuidelijken en Zuidwestenlijken wind, die hier zeldzaam is en die ook thans reeds een flinke deining in het eerste gedeelte van het havenkanaal kan veroorzaken.

Artikel 126a. Er bestaat op het havenkantoor een zeer drukke telefoondienst; bijna alle berichten van de scheepvaartagenten, het oproepen van de loodsen, het wisselen van berichten met de twee seinposten, hebben telefonisch plaats. Deze dienst geschiedt onafgebroken door slechts drie man, die derhalve 56 uur dienst doen per week, waarvan de helft nachtdienst is en 8 Zondagsuren; zij hebben geen vrije dagen of Zondagen. Buiten het ontvangen der telefoonberichten moeten deze door hen ook verwerkt worden. Zij geven de loodsreizen uit aan de loodsen, houden toezicht op de loodsbooten van de wacht en regelen het verkeer in de haven, gedurende de kantooruren onder toezicht van den havenmeester, daarbuiten zelfstandig. De geheele administratie direct op de scheepvaart betrekking hebbende, o. a. het opmaken van de briefjes, waarop door den Inspecteur der belastingen de loodsgelden worden geind, geschiedt door hen.

Van 's morgens 7 uur tot 's middags 4 uur is de hoofdtelefoonbediende op het kantoor, daar in de drukke daguren het werk niet door één man kan worden bijgehouden. Uitbreiding van dit personeel met één man wordt dan ook overwogen teneinde een behoorlijke verlof- en ziekteregeling te kunnen vaststellen om te komen tot een normale werkweek van 42 uur, in plaats van 56 voor deze drukke en verantwoordelijke betrekking.

Artikel 128. De plaats voor het loodskantoor is op het Riffort gedacht, omdat men van daaruit de reede en een groot deel van het havenkanaal kan overzien, terwijl wegens verplaatsing van de gouvernements-werkplaats vlak bij dit kantoor een bij uitstek gunstige, rustig gelegen ligplaats voor de loodsbooten verkregen kan worden. Deze plannen hebben evenwel nog geen beslist vasten vorm gekregen.

Artikel 131. Het deed ondergeteekende genoegen te kunnen constateeren, dat alhoewel een lid opmerkingen heeft gemaakt over den hoogen prijs van het water en z. g. misaanwijzingen van de watermeters, toch erkend wordt, dat de bevolking de exploitatie van de waterleiding door het Gouvernement een verbetering vindt en tot de overtuiging is gekomen, dat aanmerkelijk minder betaald wordt voor het huishoudleidingwater dan vroeger het geval was voor minder goed water. Het ligt in de bedoeling de prijs van het water zoo laag mogelijk te stellen, zoodra dit bedrijf, dat nog in wording is, over genoegzame gegevens beschikt om een vergelijking te maken tusschen gemiddelde inkomsten en uitgaven. Het kan nimmer de bedoeling zijn deze exploitatie tot een lastpost voor de Curaçaosche begrooting te doen worden, maar ook moet niet gerekend worden op groote baten voor de schatkist.

Een zeer verkeerd systeem zou het zeker geweest zijn indien het Bestuur van meet af aan bijzonder lage prijzen voor waterlevering had vastgesteld en de bevolking daardoor in de verleiding zoude hebben gebracht veel water te gaan gebruiken – allicht misbruiken – alvorens eenige zekerheid te hebben van de gemiddelde capaciteit der putten en de verlangde aansluitingen op de waterleiding. Exorbitant verbruik van water in het beginstadium van de exploitatie zou allicht hebben kunnen leiden tot rantsoeneering.

Het wordt niet van nut ontbloot geacht de aandacht te vestigen op de verkeerde opvatting van een lid betreffende drinkwater en ketelwater. Ketel- en drinkwater is een en dezelfde soort water en wel gedestilleerd zeewater.

Het putwater (spoelwater) dat oorspronkelijk beschouwd werd niet geschikt te zullen zijn voor drinkwater, is thans door toepassing van streng sanitaire voorschriften, hetgeen gepaard gaat met hooge kosten evenzoo betrouwbaar geworden om als drinkwater te worden gebruikt. De verhoogde kosten van het in stand houden dezer sanitaire conditien, rechtvaardigt eene verhooging van den gedachten prijs voo putwater, echter heeft dit niet als overweging gediend bij het vaststellen van het voorloopig tarief. Toegegeven zal moeten worden, dat wanneer ir. Versluys een prijs van f 1,25 voor spoelwater noemde, hij ook gerekend moet hebben op een dagelijksch verbruik van om en bij de volle capaciteit van het ontworpen plan.

Een tarief waarbij aan hotels en andere bedrijven reductie wordt toegestaan, is reeds lang in overweging, maar hierom trent wenscht ondergeteekende nog geen toezegging te doen.

Dat luchtzakken en pulsatie in de buizen van de waterleiding voorkwamen en daardoor de watermeters op sommige dienstleidingen in enkele secties van het distributienet, een hooger verbruik aanwezen dan afgetapt werd, was aan de meeste verbruikers bekend en op grond hiervan werd steeds, zoolang redenen bestonden om aan te nemen dat dit zich kon voordoen, reductie verleend na gedaan onderzoek. Met het kortgeleden in werking stellen van de reservoirs, behoort deze ongewenschte toestand, waarop Uw Raad met recht opmerkingen heeft gemaakt, reeds tot het verleden.

Xde Afdeeling. Dat er bij de ambtenaren ongerustheid zou moeten ontstaan over de betaling van de pensioenen, daaromtrent kan worden medegedeeld, dat daarvoor alle grond ontbreekt.

Toch ontveinst ondergeteekende zich niet dat de lasten, die de pensioenen op het Gouvernement leggen, met nauwlettendheid dienen te worden nagegaan.

Het verzuim om tijdig een pensioenfonds te vormen, zou zich later kunnen wreken en dan zouden zware verplichtingen op de gouvernements-financiën rusten, waarop deze lasten als onzichtbare schulden blijven drukken.

Overeenkomstig de gemaakte opmerking zal worden overwogen op welke wijze men zou kunnen komen tot het vormen van een fonds en hoe de middelen daartoe zullen moeten kunnen worden gevonden.

Stuk No. 8. De garantie voor averijgrosse van het S.S. Amersfoort is nog niet verrekend. De goederen waren niet verzekerd, het Gouvernement doet zulks alleen in exceptioneele gevallen.

Willemstad, den 27n. April 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

Eindverslag.

No. 13.

Het was den afdeelingen aangenaam, dat het Bestuur de beschouwingen en opmerkingen in het voorloopig verslag vermeld, opgevat heeft in den zin, waarin zij bedoeld zijn, n.l. om opbouwende critiek uit te oefenen.

Naar aanleiding van de mededeeling in de memorie van antwoord, dat naar verbetering in den havendienst wordt gestreefd door uitbreiding van het aantal loodsen en maximum efficiency bij de regeling van het havenverkeer, deelden enkele leden mede, dat ook bij hen de indruk bestaat, dat in verband met het toenemende scheepvaartverkeer het aantal loodsen niet voldoende is en werd verder opgemerkt, dat een vlottere gang van zaken in de haven zeker ook bevorderd zal worden door verandering van de lichten, waarmede tegenwoordig de seinen van het Fort Nassau worden gegeven, in electrische. Gevraagd werd of het niet aan te bevelen zou zijn den onderhavenmeester, voor wien bij artikel 126a van deze begrooting een bezoldiging wordt uitgetrokken, ook loods-werkzaamheden op te dragen en hiermede ook rekening te houden bij de bepaling van den titel van den titularis.

Waar in de memorie van antwoord een mededeeling van 's Bestuurs zienswijze omtrent het opgemerkte in het voorloopig verslag ad. art. 23 werd gemist, lieten meerdere leden uitkomen, dat zij het op prijs zouden stellen alsnog de meening van het Bestuur te mogen vernemen omtrent de noodzakelijkheid van den bouw van een nieuwe gevangenis op Curaçao en daarbij gaarne enkele mededeelingen zouden willen ontvangen omtrent de voorgenomen uitzending van gevangenbewaarders.

Naar aanleiding van de mededeeling in de memorie van antwoord ad. art. 42c werd door vele leden betreurd, dat er geen regeling schijnt gevonden te zijn, waarbij een postkantoor in Emmastad wordt opgericht en waardoor de thans onhoudbare toestanden op het postkantoor in Willemstad onmiddellijk verbetering zouden ondergaan.

Verscheidene leden wilden het Bestuur in overweging geven de bestaande betrekkelijke bepalingen in dien zin te wijzigen, dat translateurs met Hollandsche akten hier niet meer aan een examen worden onderworpen, maar slechts benoemd en beeedigd.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen mededeelen, achtten de afdeelingen de openbare beraadslaging voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 4n. Mei 1929.

De Rapporteurs,

ROBERTO S. DE LANNOY.

JOSSY C. HENRIQUEZ.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929—32.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1930.

Nota naar aanleiding van het eindverslag.

No. 14.

Van de zijde van het Bestuur wordt het mogelijke gedaan om volledige bezetting der loodsplaatsen te verkrijgen. Hierbij dient evenwel rekening gehouden te worden met eischen ten aanzien van bekwaamheid en ervaring van de aan te stellen loodsen, wat aanvulling bemoeilijkt.

In verband met de opmerkingen betreffende de seininrichting van het Fort Nassau kan worden meegedeeld, dat de regeling van het seinwezen geheel zal worden gereorganiseerd tegelijk met de verbetering van den havenmond en de inrichting van een nieuw loodskantoor. Of het mogelijk zal zijn vóórdien reeds voorloopige voorzieningen te treffen, zal worden onderzocht.

Wat betreft de werkzaamheden van den onderhavenmeester moet worden opgemerkt, dat het de bedoeling is, dat deze den havenmeester bijstaat in zijn werk en het aan dezen ambtenaar moet worden overgelaten in hoeverre hem ook loodswerkzaamheden zullen kunnen worden opgedragen.

Ook het Bestuur is er van doordrongen, dat de gevangenistoestanden noodzaken tot het treffen van voorzieningen. Dit moge blijken uit de mededeeling, dat in het voor-ontwerp der 2de suppletoire begrooting 1929 een post voorkwam voor den bouw van een nieuwe gevangenis. Nadat de begrooting voor 1930 bij Uwen Raad was ingediend is deze post van die suppletoire begrooting teruggenomen, omdat daartegen bezwaren waren en wel in hoofdzaak dat in 1929 toch niet zou kunnen worden overgegaan tot het begin van den bouw. Het Bestuur acht de zaak evenwel urgent en bestaat het voornemen bij aanvullingsbegrooting te zijner tijd gelden voor den bouw aan te vragen. Het is de bedoeling om voor gevangenbewaarders personen aan te stellen, die ten volle berekend zijn voor hun taak en waarop ten volle kan worden vertrouwd. Daarom wordt getracht personen uit Nederland te doen uitzenden, die reeds als zoodanig werkzaam zijn geweest of omtrent wie zekerheid bestaat, dat zij aan de te stellen eischen voldoen zullen. De veelvuldige ontsnappingen in den laatsten tijd komen niet alleen op rekening van den toestand der gevangenis, maar zijn ten deele ook te wijten aan onvoldoend toezicht. Indien in deze richting niet naar verbetering zou worden gestreefd, zou een nieuw gebouw op zichzelf geen afdoende maatregel zijn, die de hooge kosten zou motiveeren.

De opmerking van de leden, die betreuren, dat geen oplossing voor een postkantoor te Emmastad schijnt gevonden te zijn, is, het zij tot geruststelling dier leden gezegd, niet overeenkomstig den juisten toedracht der zaak. Feit is, dat een oplossing in wording is, die beide partijen bevredigen kan. Voor de belanghebbenden zal gelegenheid worden geopend hun postzaken te Emmastad af te doen; van de zijde van het Gouvernement worden daartoe de noodige maatregelen getroffen. Beide partijen zullen zich opofferingen getroosten. Belanghebbende door het beschikbaar stellen van een gebouw en het dragen van een gedeelte van de kosten voor de bediening, terwijl de Posterijen het resteerende gedeelte der kosten in de personeelsvoorziening dragen zullen.

Aan het verzoek van verscheidene leden om de bestaande betrekkelijke bepalingen in dien zin te wijzigen, dat translateurs met Hollandsche akten hier niet meer aan een examen worden onderworpen maar slechts benoemd en beëedigd, zal t.g.t. worden voldaan door wijziging van de Notificatie van 1846 No. 265.

Willemstad, den 8n. Mei 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--33.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, te wijzigen;

Heeft, gehoord den Raad van Bestuur, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1o. onderartikel 1 wordt verhoogd met f 33 600,— en gebracht op f 250 876,—;

2o. onderartikel 18 wordt verhoogd met f 4 800,— en gebracht op f 106 944,—;

3o. onderartikel 22 wordt verhoogd met f 27 000,— en gebracht op f 38 940,—;

4o. onderartikel 42 wordt verhoogd met f 1 200,— en gebracht op f 82 798,—;

5o. onderartikel 43 wordt verhoogd met f 10 000,— en gebracht op f 32 200,—;

6o. onderartikel 46 wordt verhoogd met f 18 000,— en gebracht op f 44 000,—;

7o. tusschen de onderartikelen 54 en 55 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„onderartikel 54*bis*. Bijdrage aan de Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond f 500,—
onderartikel 54*ter*. Bijdrage aan het Muziekkorps „St. Cecilia" ..... f 600,—";

8o. onderartikel 65 wordt verhoogd met f 32 000,— en gebracht op f 441 780,—;

9o. tusschen het onderartikel 65 en 4o. Verdere kosten van het Onderwijs wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende: „onderartikel 65*bis*. Vergoedingen aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding van de kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen..... f 64 000,—";

10o. tusschen de onderartikelen 82 en 83 worden twee nieuwe onderartikelen ingevoegd, luidende:
„onderartikel 82*bis*. Aanschaffing van een dienstautomobiel voor den opzichter..... f 1 800,—
onderartikel 82*ter*. Onderhoud en herstelling van een dienstauto..... f 1 000,—";

11o. tusschen de onderartikelen 85 en 86 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 85*bis*. Aanschaffing van een motorboot voor den quarantaine-dienst in de haven f 10 000,—";

12o. tusschen de onderartikelen 97 en 98 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 97*bis*. Aanschaffing van 1 truck met kranen, 5 trucks, 5 wagens en 1 tractor..... f 26 400,—";

13o. onderartikel 99 wordt verhoogd met f 2 700,— en gebracht op f 5 100,—;

14o. tusschen de onderartikelen 99 en 100 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 99*bis*. Loon van 4 onderopzichters f 12000,—";

15o. onderartikel 100 wordt verhoogd met f 6 400,— en gebracht op f 63 100,—;

16o. tusschen de onderartikelen 105 en 106 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 105*bis*. Aanschaffing van twee ziekenauto's:

een voor Curaçao	f	7 000,—
een voor Aruba		7 000,—
	f	14 000,—";

17o. onderartikel 106 wordt verhoogd met f 4 200,— en gebracht op f 8 400,—;

18o. onderartikel 110 wordt verhoogd met f 28 240,— en gebracht op f 120 140,—;

19o. onderartikel 122 wordt verhoogd met f 2 772 000,— en gebracht op f 3 517 000,—.

B. De totalen der volgende Afdeelingen der voornoemde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde van de Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:

Afdeeling	I.	Algemeen en gewestelijk bestuur	f 488 841,—
„	II.	Rechts- en politiewezen	872 754,—
„	III.	Geldelijk beheer	601 067,—
„	IV.	Eeredienst, onderwijs en armenzorg	887 994,—
„	VI.	Openbare Gezondheidsdienst	471 666,—
„	VII.	Openbare Werken	4 322 441,—

C. In het Algemeen Overzicht worden de totalen van Curaçao en Aruba gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen f 6 051 011,— en f 888 515,—.

D. Het eindcijfer der begrooting wordt overal gewijzigd en gebracht op f 8 643 379,—.

E. De voor het eiland Curaçao op den bij de voornoemde begrooting behoorenden Staat van „Raming der middelen en inkomsten van Curaçao voor het dienstjaar 1929" onder A. a, b, c, d, e, i, k, n en B. j, o, p, r, aa en cc vermelde bedragen worden verhoogd met respectievelijk f 200 000,—, f 100 000,—, f 2 000,—, f 13 000,—, f 25 000,—, f 40 000,—, f 7 000,—, f 20 000,—, f 10 000,—, f 75 000,—, f 20 000,—, f 20 000,—, f 75 000,— en f 50 000,— en die voor Aruba onder A. a, b en B. aa met respectievelijk f 50 000,—, f 50 000,— en f 100 000,—, terwijl de in de kolom „Totaal" van voormelden staat onder voormelde letters voorkomende bedragen gewijzigd en onderscheidenlijk gelezen worden f 1 434 000,—, f 1 020 000,—, f 18 700,—, f 57 300,—, f 57 200,—, f 411 500,—, f 44 900,—, f 90 000,—, f 34 500,—, f 257 000,—, f 80 000,—, f 40 000,—, f 655 000,— en f 50 000,—.

Na B. *ee* van voormelden staat wordt een nieuw middel geraamd, als volgt:

„ff. Terugbetaling door de Curacaosche Petroleum Industrie Maatschappij van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op hare terreinen" en in de kolomen „Curaçao" en „Tolaal" ingevuld het bedrag van f 50 000,—".

De totalen der ramingen voor A. Belastingen en B. Inkomsten van onderscheiden aard worden gewijzigd en gebracht op onderscheidenlijk f 3 319 900,— en f 1. 881 600,—.

Het Overzicht van vorenbedoelden Staat zal als volgt luiden:

A. Belastingen		f 3 319 900,—
B. Inkomsten van onderscheiden aard		1 881 600,—
C. Leening tot dekking der uitgaven voor:		
a. straten en wegenverbetering	f 1 282 000,—	
b. havenverbetering	1 633 000,—	
c. aanleg straten en wegen (Aruba)	75 000,—	
d. aanleg van een pier (Aruba)	400 000,—	
e. aanleg van waterwerken	300 000,—	
		f 3 690 000,—
		f 8 891 500,—

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929--33.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 16den Mei 1928 (P. B. 1928 No. 42), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1929.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Ondergeteekende heeft hierbij de eer aan den Kolonialen Raad aan te bieden een tweede suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1929.

Tot toelichting der daarbij aangevraagde kredieten diene het volgende.

ad onderartikelen 1, 18 en 22.

Zie de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1930 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928–1929–32–No. 2) bij de artikelen 1, 19 en 23.

ad onderartikel 42.

Waar de werkzaamheden bij den Landstelefoondienst steeds toenemen, zal de aanstelling van een leerling–monteur den dienst zeer ten goede komen. Voor de betaling van dezen leerling–monteur wordt hierbij een krediet aangevraagd.

ad onderartikel 43.

Aangezien in 1928 de kortegolfdienst met Nederland en Amerika opengesteld werd en bij het doen der raming voor 1929 hiermede geen rekening kon worden gehouden, zal het bij de begrooting voor 1929 toegestaan krediet niet toereikend zijn. Tot dekking der te verwachten meerdere uitgaven wordt hierbij een bedrag van f 10 000,— aangevraagd.

ad onderartikel 46.

De ondervinding heeft geleerd, dat het op de begrooting voor 1929 uitgetrokken bedrag voor „Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon" niet toereikend zal zijn voor de werkelijk te doene uitgaven, daar nog steeds meerdere aansluitingen in de stad worden aangevraagd, terwijl de lijn naar de buitendistricten doorgetrokken zal moeten worden naar Westpunt. In het hierbij aangevraagd bedrag zijn mede begrepen de kosten van een aansluiting met Willebrordus.

ad onderartikel 54 bis.

Zie de Memorie van Toelichting op de „wenschelijkheidsbegrooting 1928" (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928–1929–16-No. 2) bladz. 4.

ad onderartikel 54 ter.

Zie de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1930 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928–1929–32–No. 2) bij artikel 56.

ad onderartikel 65.

Door de toename van het aantal Zusters te Santa Rosa, dat in de naaste toekomst met drie of vier zal vermeerderen, heeft het Apostolisch Vicariaat haar het gebruik toegezegd van 2 lokalen, die op het oogenblik als schoollokalen dienst doen, maar deel uitmaken van het woonhuis der Zusters.

Door deze omstandigheid is de bouw van 2 nieuwe schoollokalen, waarvoor het bovendien gewenscht is, dat zij dichter bij de andere schoollokalen gelegen zijn, ter wille van het toezicht, noodig geworden. Een 3de lokaal is noodig wijl het 5de en 6de leerjaar, dat tot dusver in hetzelfde lokaal is ondergebracht, moet gesplitst worden.

De bouw van deze lokalen is geschat op f 4 000,— elk, dus te zamen f 12 000,—.

Bij de Zusterschool op Pietermaai zullen 4 nieuwe lokalen moeten worden gebouwd, aangezien 3 lokalen van die school

als ongeschikt voor het geven van behoorlijk onderwijs moeten worden beschouwd en verder een lokaal meer noodig zal blijken, omdat de 4de klasse, die in het afgeloopen jaar gemiddeld 62 leerlingen telde en waarvan verwacht mag worden, dat in 1929 het aantal leerlingen nog grooter zal zijn, gesplitst moet worden.

De bouw van deze lokalen is geschat op f 20 000,—.

ad onderartikel 65bis.

Op den 1sten Januari 1929 is in werking getreden de verordening van den 15den November 1928, houdende bepalingen betreffende toekenning van vergoedingen uit 's Lands kas aan de besturen van bijzondere lagere scholen ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- of buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen (P. B. 1928 No. 69).

De in 1929 toe te kennen vergoedingen worden geraamd op f 64 000—, verdeeld als volgt:

voor overtochtskosten naar Nederland en terug	f	15 000,—
voor verlofbezoldigingen (buitenland).....		27 000,—
voor verlofbezoldigingen (binnenland).....		22 000,—
	f	64 000,—

ad onderartikel 82bis.

Door den aard en omvang van het werk van den Openbaren Gezondheidsdienst is het bezit van een dienstauto voor den opzichter, die den dienst in zijn geheel vanaf Vianen tot Plantersrust zal moeten controleeren en tevens dagelijksche controle zal moeten uitoefenen op het personeel en het bewerken van het vuil bij Vianen en op het Rif, noodzakelijk, waarvoor een Ford-auto dient te worden aangeschaft.

ad onderartikel 82ter.

Het hierbij aangevraagd krediet moet dienen voor onderhoud en herstelling van bovenbedoeld vervoermiddel.

ad onderartikel 85bis.

De tegenwoordige boot van den havendokter is voor den nachtdienst niet bruikbaar en overdag in den regentijd zeer slecht te gebruiken voor den heelen dienst.

Door aanschaffing van een stevigere boot wordt tevens voorzien in de behoefte aan een boot voor de haveninspectie, uitrooken, enz., en kan gedurende de reparatie van de eene boot de andere dienst doen, zoodat een meer behoorlijke dienst in de haven in het algemeen wordt geschapen.

ad onderartikel 97bis.

Te Willemstad zijn er ongeveer 6. 000 gezinnen, waarvan bij een behoorlijken ophaaldienst 300 M3 huisvuil per dag zou moeten worden afgehaald, berekend a 50 dM3 huisvuil per gezin per dag, waarvoor 12 ophaaldiensttrucks noodig zouden zijn (24 M3 per truck per dag).

Aangezien in sommige stadsdeelen (smalle stegen) het vuil met handwagens moet worden afgehaald, zullen twee kleine wagens van 1½ M3 inhoud elk moeten worden aangeschaft. In andere stadsdeelen (Monte Berde, Dommi en Fleur de Marie) kan van het afhalen met truck of handwagen geen sprake zijn, maar zal het vuil gedeponeerd moeten worden in speciale groote wagens, die op bepaalde uren daar worden gebracht en afgehaald. Waar een groot deel der gezinnen niet dagelijks 50 dM3 huisvuil zal afgeven, zal voorloopig volstaan kunnen worden met aanschaffing van 6 trucks, 2 kleine wagens en 3 grootere wagens.

Ter besparing van arbeidskrachten zullen de wagens telkens gebracht en afgehaald worden met een tractor.

Het is herhaaldelijk gebleken, dat personen het vuil van hun erven of ander vuil niet kunnen wegkrijgen omdat niemand voor dit werk te vinden is of omdat men hiervoor exhorbitante prijzen vraagt. Om deze personen in staat te stellen tegen een billijken prijs hun erven of pakhuizen schoon te houden, zal een vliegende ploeg worden ingevoerd, die ook in verband met ander ongeregeld werk zeer goede diensten zal bewijzen.

ad onderartikel 99.

Het laat zich reeds thans aanzien, dat een ophaaltruck voor Aruba niet voldoende zal zijn. Het hierbij aangevraagd krediet is bestemd tot aanschaffing van een tweede truck.

ad onderartikel 99bis.

In den laatsten tijd is het duidelijk gebleken, dat een behoorlijke ophaal- en veegdienst slechts mogelijk is met intensievere controle, waarvoor 4 onderopzichters, 2 voor elk stadsdeel, hierbij worden aangevraagd.

ad onderartikel 100.

Aangezien meer trucks in gebruik zullen worden genomen, zullen ook meer chauffeurs in dienst genomen moeten worden. Het hierbij aangevraagd krediet moet dienen tot betaling van die personen en tot aanschaffing van fietsen voor de onderopzichters.

ad onderartikel 105bis.

Waar gebleken is, dat het lichaam van de oude ambulance-automobiel niet meer hersteld kan worden, zal tot aanschaffing van een tweede ambulance-automobiel overgegaan moeten worden. Aangezien een tweede ambulance-automobiel voor Curaçao voor den dienst langer onmisbaar was, is reeds machtiging verleend tot aanschaffing daarvan. Den Raad wordt verzocht dit krediet alsnog goed te keuren.

Waar de toegestane ambulance-automobiel voor Aruba in 1928 niet kon worden aangeschaft, wordt hierbij een nieuw krediet aangevraagd.

ad onderartikel 106.

Dit krediet is noodig voor de betaling van het personeel van de ambulance-automobiel op Aruba.

ad onderartikel 110.

Zie de Memorie van Toelichting op de begrooting voor 1930 (Gedrukte stukken Zittingjaar 1928-1929-32-No. 2) bij artikel 112.

ad onderartikel 122.

Het hierbij aangevraagd krediet zal moeten dienen om de volgende nieuwe werken tot stand te brengen:

1o.	Voltooiing van de Handelskade en Waaigatwerken	f 38 000,—
2o.	Afwerking van het kadeterrein langs den Noordelijken oever van het Westelijk gedeelte van het Waaigat	60 000.
3o.	Bouw van een kademuur langs den Zuidelijken oever van het Oostelijk gedeelte van het Waaigat	320 000,—
4o.	Verdere kosten van de havenverbetering	700 000,—
5o.	Bouw van een kantoor voor het haven- en loodswezen, met seininrichting en torenklok	66 000,—
6o.	Bouw van een nieuw magazijn voor explosieven	21 000,—
7o.	Vergrooting van het Raadhuis met eenige vertrekken	8 500,—
8o.	Voorbereidende werkzaamheden voor den bouw van een postkantoor	30 000,—
9o.	Verbetering en uitbreiding van het Leprozengesticht	20 000,—
10o.	Verbetering van de Hospitaalgebouwen op Mundo Nobo	10 000,—
11o.	Bouw van woningen	*Memorie*
12o.	Oprichten van berg- en werkplaatsen c. a. voor den dienst van Openbare Werken op het landgoed Parera (1ste termijn)	84 500,—
13o.	Maken van inrichtingen voor het winnen en verwerken van breuksteen voor wegenaanleg en betonwerken	150 000,—
14o.	Bouw van een brug in den weg over den rooi bij Rio Canario	32 000,—
15o.	Verbetering van den weg om het Schottegat (1ste termijn)	300 000,—
16o.	Verbetering van de wegen in het stadsdistrict	520 000,—
17o.	Aanschaffing van een motorboot voor den Havenmeester	10 000,—
18o.	Aanleg van een pier in de Paardenbaai op Aruba (1ste termijn)	400 000,—

Als toelichting op bovenstaande werken kan het volgende worden medegedeeld:

1o. Ter voltooiing van de onder handen zijnde Handelskade- en Waaigatwerken, waaronder thans ook nog begrepen is het wegbreken en opruimen van de Noordelijke helft van de van den Brandhofbrug, wordt dit krediet noodig geacht.

2o. Met dit krediet wordt beoogd het bevloeren met betontegels van het kadeterrein om de nieuwe douaneloods, het optrekken van een scheidingsmuur ter afsluiting van dat terrein aan de Westzijde, het inrichten van een urinoir en privaten voor het douanepersoneel en de kaaiwerkers ter plaatse, alsmede het bijwerken van de rots bij het Noordelijke bruggehoofd van de oude van den Brandhofbrug en afwerken van de kade aldaar. Verder moet in verband met den afstand van een deel van het kadeterrein van de kleine werf door de Curaçaosche Handel Maatschappij aan het Gouvernement de nieuwe kademuur in Westelijke richting worden doorgetrokken.

3o. De kade langs den Zuidelijken oever van het Oostelijk gedeelte van het Waaigat verkeert thans in een zeer slechten toestand en moet noodzakelijk hersteld worden. Het ligt in de bedoeling om een nieuwen kademuur aan te brengen in aansluiting aan het oude verbeterde gedeelte der de Ruyterkade bewesten de Koningin Wilhelminabrug. Door de bestaande kade meer naar voren te brengen in het verlengde van het reeds verbeterde gedeelte en door het uitvoeren van eenig baggerwerk, zal een goede gelegenheid geschapen worden voor het aanleggen van een breeden weg en tot het meren van lichters, vlotten, motorbooten en dergelijke vaartuigen, die thans, in het Waaigat bewesten de Koningin Wilhelminabrug gemeerd, de plaats innemen, welke voor zeilschepen was bestemd.
Tevens wordt op deze wijze langs den verbeterden weg terrein gewonnen, dat gebezigd kan worden voor de uitbreiding van de vleesch- en groentemarkten ter plaatse.

4o. Ter zake van de verbetering der haven van Willemstad worden thans onderhandelingen gevoerd met een bekende aannemersfirma. Indien deze onderhandelingen leiden tot het sluiten van een overeenkomst, dan bestaat er mogelijkheid, dat gedurende dit jaar een grooter bedrag verwerkt wordt, dan op de begrooting voor 1929 voor dit doel is toegestaan. Dit krediet wordt aangevraagd om de alsdan te verwerken bedragen te kunnen affecteeren.

5o. Het tegenwoordig havenkantoor is thans ondergebracht in een verdieping van een gehuurd particulier gebouw. In deze verdieping, bestaande uit een ruimte, verdeeld door lage schotten en hekjes, huizen de havenmeester, loodsen en motoristen. Dat deze toestand, vooral in het huidig stadium van ontwikkeling van het havenverkeer, niet kan worden gehandhaafd, behoeft geen nader betoog. Waar de bestaande Gouvernementsgebouwen hiervoor geen ruimte bieden en ook geen geschikt particulier gebouw te huren is, zal wel moeten worden overgegaan tot den bouw van een nieuw kantoor. Dit gebouw, dat op het Riffort zal worden opgetrokken, alwaar vrij uitzicht bestaat over de open zee en de haven, zal bestaan uit kantoren voor den havenmeester, de havenbeheerders en de administratie, dag- en nachtverblijven voor de loodsen, verblijfplaats voor de motoristen, bergplaats voor gasoline, petroleum, vetten en verdere verbruiksartikelen. Tevens zal boven op het gebouw een seininrichting en een openbare klok worden aangebracht, die vanaf een groot gedeelte van de stad zichtbaar zal zijn.

6o. Het bestaande buskruitmagazijn op Mundo Nobo, dat geleidelijk aan in een bebouwde en vrij dicht bevolkte buurt is komen te liggen, voldoet niet meer aan de gestelde eischen en moet noodzakelijk verplaatst worden. Blijkens het eindverslag op de ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de Curaçaosche begrooting voor 1928 te verhoogen, wordt dit ook door den Kolonialen Raad gevoeld. Het ligt in de bedoeling om een naar de eischen des tijds ingericht magazijn voor explosieven op te trekken op het domein Klein Kwartier,

dat als watervang voor 's Landswatervoorziening onbebouwd zal blijven.

7o. Wegens gebrek aan voldoende kamers op het Raadhuis, moeten de leden van het Hof van Justitie gebruik maken van de werkkamer van den voorzitter, wat zoowel voor den een als de anderen als voor het publiek, die er zijn delicate zaken komt behandelen, zeer ongeriefelijk is. Door het bijbouwen van een paar vertrekken wordt verwacht dit euvel te ondervangen.

8o. Het gebouw, thans gebruikt als postkantoor, voldoet in geen enkel opzicht meer aan de matigste eischen, die daaraan gesteld zouden kunnen worden. Zoowel voor het personeel als voor de inkomende mails en postpakketten is de beschikbare ruimte te klein. Het Bestuur beoogt met het bouwen van een nieuw kantoor aan dezen onhoudbaren toestand een einde te maken.
Vermits de definitieve plannen nog niet tot een stadium zijn gevorderd, dat zij aan den Raad kunnen worden overgelegd, wordt dit voorloopig krediet aangevraagd, ten einde hieruit de kosten van voorbereiding van het terrein, bestellingen, enz. te bestrijden.

9o. Ten einde negatief-lepreuze patiënten van de andere lijders gescheiden te kunnen houden, zijn twee paviljoentjes, een voor de mannen en een voor de vrouwen, elk paviljoen verdeeld in twee cellen, zeer noodig. Ook moet de kapel en de slaapkamer der zusters-verpleegsters noodwendig worden uitgebreid. Voor het bereiken van een en ander is een krediet van f 20 000,— vereischt. Tot recht verstand der zaak moet hieraan nog worden toegevoegd, dat het krediet van f 3 500,—, toegestaan op de „wenschelijkheidsbegrooting 1928", voor den bouw van een paviljoen, onder dezen post van f 20 000,— is begrepen.

10o. Aan de hospitaalgebouwen op Mundo Nobo moeten dringend eenige herstellingen worden verricht.
Om het inslaan van den regen in den Zuidelijken gang tegen te gaan, waardoor de gaas-ramen aan dien kant voortdurend vergaan en de gang onbruikbaar wordt, is het noodig het Zuidelijk dakvlak door te trekken.

11o. Waar hier nog steeds een ernstig tekort aan woningen voor de verschillende klassen der bevolking bestaat met als gevolg woningtoestanden, die dringend om verandering vragen en het particulier initiatief niet bij machte is gebleken de steeds toenemende bevolking van behoorlijke woningen te voorzien, ligt het op den weg van het Bestuur ook op het gebied van volkshuisvesting voorzieningen te treffen en handelend op te treden, zulks zoowel op hygiënischen als op zedelijken grond. Reeds lang is in Nederland zelf de volkshuisvesting een deel van de Staatszorg geweest en is op dat gebied zeer veel met succes geschied. XX
Voor ingrijpen door de Overheid in de huur en de huurovereenkomsten, is nog geen aanleiding, te meer daar gebleken is, dat dit het tot stand komen van nieuwe woningen tegenhoudt.
De omstandigheid, dat een Nederlandsche aannemersfirma belangstelling toont in den woningbouw hier ter plaatse en na een onderzoek een aanbod heeft gedaan om hier een aantal woningen met een huurwaarde tot een maximum van f 100,— per maand te bouwen, indien van Overheidswege steun wordt geboden, is voor ondergeteekende aanleiding nu reeds dezen post pro memorie op de begrooting te brengen, om de instemming en medewerking van den Kolonialen Raad op dit terrein van overheidszorg te verkrijgen.
Daar de omstandigheden het mogelijk maken, dat reeds in 1929 met den bouw zal worden begonnen, wordt het oordeel van den Raad bij dit begrootings-ontwerp gevraagd.
De steun zal worden verleend in den vorm van eerste hypotheek ten bedrage van 75% van de bouwkosten, welk bedrag in jaarlijksche aflossingen in dertig jaren zal worden terugbetaald.

XX Hierbij wordt overgelegd een overzicht van de Overheidsbemoeiing ter zake volkshuisvesting in Nederland, ter kennisname der leden.

Door het stellen van voorwaarden zal gezorgd kunnen worden dat er zoo goed als geen risico door het Gouvernement zal worden gedragen.

12o. Het is onafwijsbaar noodzakelijk, dat de dienst van het Departement van Openbare Werken op het landgoed Parera worde voorzien van:
1 opslagplaats voor cement;
1 opslagplaats voor hout;
1 opslagplaats voor ijzerwerk;
1 opslagplaats voor bulkartikelen;
1 houtbewerkingsloods;
1 overdekte werkruimte bij de werkplaats;
1 portierswoning;
1 laboratorium;
nog een 30 tal garages voor vrachtauto's.
Het aangevraagde krediet zal dienen tot het optrekken van vorengenoemde gebouwen of inrichtingen.

13o. Voor aanleg en verbetering der wegen zijn groote hoeveelheden grootere en kleinere gebroken steenen noodig, welke door de plaatselijke leveranciers niet kunnen worden geleverd, terwijl aanvoer van Aruba veel te kostbaar uitkomt. In deze behoefte moet derhalve door exploitatie van een eigen steengroeve worden voorzien. Op het domein Steenrijk is een vindplaats van kalksteen, waaruit na verbrijzeling van het gesteente met behulp van explosieven, de benoodigde breuksteen kan worden gewonnen. Deze steen moet daarna gebroken en gezeefd worden, verder moeten voor een zoo goedkoop en zuinig mogelijke verlading en transport, mede in verband met de zeer hooge arbeidsloonen en de daaraan in geen enkel opzicht evenredige arbeidsproductie, mechanische transport- en laadinrichtingen worden gemaakt, waardoor de eenheidsprijs per M3. steenslag, enz. belangrijk zal worden gedrukt, afgescheiden nog van het feit, dat met handkracht alleen, wegens gebrek aan arbeidskrachten, geen voldoende hoeveelheid steenslag kan worden vervaardigd.

14o. De labado van den weg bij Rio Canario voldoet in het geheel niet aan de gestelde eischen. Bij zware regenbuien kan hier een stroom staan, die somwijlen een hoogte bereikt van pl. m. 1 Meter boven den bodem van de labado en pl. m. 50 c. M. boven den kruin van den weg. Gedurende dezen tijd is de weg hier begrijpelijkerwijze onbegaan- en onberijdbaar. Klachten over dezen toestand hebben het Departement van Openbare Werken meermalen bereikt en niet het minst van de N. V. Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij, die tusschen Asiento en Caracasbaai een druk auto-verkeer onderhoudt.
Om dit bezwaar te ondervangen en den toestand hier afdoend te verbeteren bestaat het plan een vaste brug in gewapend beton te bouwen, bestaande uit 3 overspanningen, ieder van 8 M. lengte. De breedte van den rijweg over de brug is aangenomen op 5 M. met aan weerszijden trottoirs van 1 M. breedte.

15o. Ten aanzien van dezen post meent ondergeteekende kortheidshalve te mogen verwijzen naar het vermelde op bladzijden 3 en 4 van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betreffende de Ontwerp-verordening tot verklaring van de wenschelijkheid om de Curaçaosche begrooting voor 1928 te verhoogen (Gedrukte Stukken Zittingjaar 1928-1929-16-No. 4).

16o. Om met de verharding en de asphalteering van de straten in het stadsdistrict gedurende 1929 te kunnen voortgaan in het tempo, waarin thans gewerkt wordt, is het noodig, dat over dit krediet kan worden beschikt. Voor verbetering komen dan, na de beeindiging van den Pietermaaiweg, het eerst in aanmerking de Zonstraat, de Wolkstraat, de Prinsenstraat, de Bakkerstraat, de Marktstraat, de Penstraat, het Concordiaplein, de weg langs de de Ruyterkade, het Brionplein, de Kortijnweg en de Bargestraat.

17o. De havenmeester zal over een eigen motorboot moeten kunnen beschikken om een algemeene controle in de haven en het Schottegat te kunnen uitoefenen.

18o. Vermits het op de „wenschelijkheidsbegrooting 1928" toegestaan krediet van f 200 000,— voor den aanleg van een pier in de Paardenbaai op Aruba niet kon worden verwerkt, doch in verband met de met een aannemersfir-

ma gevoerde onderhandelingen de hoop gekoesterd wordt het werk in den loop van 1929 krachtig te kunnen entameeren, wordt het aangevraagde krediet noodig geacht.

Tot dekking van de hierbij aangevraagde kredieten komen in de eerste plaats voor verhooging, aan de hand van de opbrengst in 1928, de sub E van het ontwerp vermelde middelen en inkomsten in aanmerking, terwijl de bij onderartikel 122 sub 1o., 2o., 3o., 4o., 13o., 14o., 15o., 16o. en 18o. aangevraagde z. g. Kapitaalsuitgaven door leening zullen moeten worden gedekt.

Willemstad, den 25n. Maart 1929.

De Gouverneur van Curaçao,

L. A. FRUYTIER.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928--1929.

Nota.

De Memorie van Antwoord en de Nota van Wijzigingen betreffende de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 16n. Juli 1908 (P. B. No. 53) betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, dragen als doorloopend nummer 7; dit moet zijn 4; de stuknummers dezer bescheiden moeten respectievelijk zijn 2 en 3 en de vermelding betreffende het nummer waaronder de vroegere stukken in het vorige zittingjaar gedrukt zijn, had daarop niet moeten voorkomen.

Het doorloopend nummer 18 blijft ongebruikt.

Willemstad, den 29n. Augustus 1928.

Namens den Gouverneur van Curaçao,

De Gouvernements-Secretaris,

BOOMGAART.

Koloniale Raad.

ZITTINGJAAR 1928—1929.

Nota.